

RAMA DONUYOR

Nükleer patlama gücüyle çalışan büyük radar darbe jeneratörü Excalibur, yaklaşık yarım yüzyıldır hizmet dışıydı. Rama'nın Güneş Sistemi içinden geçişini izleyen aylar boyunca çılgın bir çalışma ile tasarımlanmış ve geliştirilmişti. 2132'de artık çalışmaya hazır olduğu açıklandığında, ilan edilen amacı, gelecekteki herhangi bir yabancı ziyaretçiye karşı Dünya'ya gereken uyarıyı göndermekti: Rama kadar büyük olanlar yıldızla-rarası mesafelerde -hatta insanlar üzerinde herhangi bir etkisi olmadan yıllar önce- tesbit edilebilirdi.

Excalibur'u inşa etme kararı, Rama daha Güneş'e en yakın noktaya varmadan alınmıştı Bu ilk dünyadışı ziyaretçi, Güneş'in çevresinde dolanıp yıldızlara doğru yol alırken, bu ziyaretçi ile buluşabilen tek görev uçuşundan elde edilen bilgiler, bir bilginler ordusu tarafından incelendi.

Onlar, Rama'nın Güneş Sistemimize hiç ilgi duymayan zeki bir robot olduğunu açıkladılar. Resmi raporun araştırmacıların karşılaştığı birçok sır ile ilgili hiçbir açıklama getirmemesine karşın, uzmanlar Rama mühendisliğinin bir temel prensibini anladıklarına inanıyorlardı. İnsan araştırmacıların Rama içinde rastladıkları bütün sistemlerin ve yardımcı sistemlerin iki işlevsel desteği daha olduğundan, yabancı yaratıkların her şeyi üçlü yaptıkları ortadaydı. Bu nedenle, bu kocaman dev makinenin tümü bir bütün olarak kabul edilirse, daha iki Rama uzay aracının, birinci ziyaretçiyi izlemesi çok yüksek bir olasılıktı. Fakat yıldızlararası boşluğun derinliklerinden Güneş Sistemi dolaylarına yeni uzay araçları gelmedi. YıllarRAMA-II

geçtikçe Dünya insanları başka ivedi sorunlarla karşılaştılar. Kamalılar, ya da o elli kilometre uzunluğundaki tekdüze silindiri yaratanlara karşı duyulan ilgi, bu tek yabancı ziyaretinin tarihe gömülmesi nedeniyle azaldı. Rama'nın ziyareti birçok bilim çevresinde hâlâ ilgi uyandırıyor; fakat insan türünün çoğu dikkatini, başka konulara yöneltmek zorunda kalmıştı. 2140'ların başlarında Dünya ciddi bir ekonomik krizin pençesindeydi. Excalibur'un bakımını sürdürebilmek için gerekli para kalmamıştı Onun birkaç küçük buluşu, çalışma güvenliğini sağlayan muazzam masraflar karşısında yeterli sayılmazdı. Nükleer darbe büyük jeneratörü terk edildi.

Kırk beş yıl sonra Excalibur'u tekrar çalışır duruma getirmek otuz üç ay sürdü. Excalibur'un tekrar canlandırılmasının ana nedeni bilimseldi. Arada geçen yıllarda radar bilimi gelişerek Excalibur'un gözlemlerinin değerini arttıran yeni veri yorumlama yöntemleri getirmişti. Jeneratör tekrar uzak göklerin görüntülerini almaya başladığı zaman, Dünya'da kimse başka bir Rama uzay aracının gelmesini beklemiyordu.

Önündeki bilgi işlem ekranında yabancı bir ışık ilk belirdiği zaman, Excalibur İstasyonu'nun işlem müdürü üstlerine haber vermedi bile. Bunun, işlem düzeyinde oluşan bir anormal algoritmanın yarattığı bir nesne, tanımlanamayan bir hayal olduğunu sanmıştı. Yayın birkaç kez tekrarladığı zaman dikkatini yoğunlaştırdı. Müdürün aradığı Excalibur'un baş bilim adamı verileri inceledi ve nesnenin uzun devirli bir kuyruklu yıldız olduğuna karar verdi Bir lisanüstü öğrencisinin, bu imin en uzun boyutu kırk kilometre olan düzgün bir cisme ait olduğunu kanıtlamasına kadar iki ay daha geçti.

2197'de dünya, güneş sistemi boyunca büyük bir hızla iç gezegenlere doğru ilerleyen bu nesnenin ikin-

Deneme ve Eğitim

ci bir dünyadışı uzay aracı olduğunu biliyordu. Uluslararası Uzay Ajansı (ISA), bu davetsiz misafirle 2200'ün Şubatı'nın sonlarında Venüs'ün yörüngesinin hemen içinde buluşacak bir uçuş için, kaynaklarını toparlamaya başladı İnsanlığın gözleri yeniden dışarıya, yıldızlara çevrilmiş ve ilk Rama nedeniyle ortaya çıkan derin felsefî sorular, dünyada yeniden tartışılmaya başlanmıştı Yeni ziyaretçi gitgide yaklaştıkça ve fiziksel özellikleri ona yönelik kalabalık bir alıcı gurubu tarafından daha dikkatle çözüldükçe, bu yabancı uzay aracının, en azından dış görünüşü ile, bir öncekinin aynısı olduğu teyit edildi. Rama dönmüştü. İnsanlık kaderle ikinci buluşmasına hazırlanıyordu.

DENEME ve EĞİTİM

Garip metal yaratık duvar boyunca yukarıdaki çıkmaya doğru kıvrılarak yavaşça ilerledi. Üç parçasının ortasında ikiye ayrılan küçük elektronik araç grubunun

çevresine kıvrılan ince bir kabuğun örttüğü, salyangozu andıran eklemli vücudu ile, sıska bir arma-dilloya benziyordu Duvarın iki metre kadar ötesinde bir helikopter hareket etmeden havada asılı duruyordu Helikopterin ucundan uzatılmış uzun, esnek bir kolun ucundaki kerpeten, çenelerini garip yarattığın çevresine kapatma fırsatını yeni kaçırmıştı.

"Kahretsin" diye söylendi Janos Tabori, "helikopter böyle sarsılıp durdukça bu hemen hemen imkânsız. En iyi şartlarda bile tam uzatılmış haliyle bu pençelerle hassas bir çalışma yapmak çok zor." Yana doğru pilota bir göz atarak, "Neden uçan bu harika makine yükseklik ve davranışını sabit tutamıyor?"

Dr. David Brown emretti, "Helikopteri duvara doğ-
RAMA-II

ru yaklaştır."

Hiro Yamanaka ifadesiz bir şekilde Brown'a baktı ve kontrol tablosuna bir emir girdi. Önündeki ekran kırmızı ışıqla yanıp sönmeye başladı ve bir mesaj belirdi, "EMİR KABUL EDİLEMEZ. YETERSİZ TOLERANS." Helikopter aynı noktada asılı kalmaya devam etti.

"Pervanelerimiz ile duvar arasında elli veya yetmiş beş santimetre var," Brown yüksek sesle düşündü. "Birkaç dakikaya kadar da biot çıkıntısının altında güvenliğe kavuşacak. Haydi el yönetimine geçip onu yakalayalım. Şimdi. Bu kez hata yok, Tabori."

Hiro Yamanaka arkasındaki koltukta oturan saçları dökülmüş, gözlüklü bilim adamına bir an kararsızca baktı. Sonra pilot döndü, tabloya başka bir emir girdi ve büyük, siyah bir kolu sola doğru çevirdi. Monitör panldadı, EL YÖNETİMİNDE. OTOMATİK KORUMA YOK. Yamanaka dikkatle helikopteri duvara yaklaştırmaya başladı. Mühendis Tabori hazırды. Ellerini alet eldivenlerinin içine sokarak esnek kolun ucundaki çenelerin açılıp kapanmasını denedi. Kol tekrar uzandı ve iki mekanik çene, eklemli salyangoz ve onun kabuğu üzerine ustalıkla kapandı. Pençelerin ucundaki elektrikli alıcılardan gelen veri akımı, eldivenlerinin içinden Tabori'ye avını başarılı bir şekilde yakalamış olduğunu bildiriyordu. "Yakaladım onu," diye zaferle bağırdı. Avını helikoptere getirmek için gerekli yavaş süreci başlattı.

Ani bir rüzgâr akımı helikopteri sola doğru salladı ve biotu tutan kol duvara çarptı. Tabori kavramasının gevşediğini hissediyordu. Kolu geri çekmeye uğraşırken "Doğrult şunu," diye bağırdı. Yamanaka helikopterin eğilme hareketini düzeltmeye çalışırken, yanlışlıkla aracın burnunu hafifçe aşağı indirdi. Mürettebatın üçü de dönen metal pervanelerin duvara çarparken çıkardığı iğrenç sesi duyular.

Deneme ve Eğitim

Japon pilot derhal acil durum düşmesine bastı ve araç otomatik kontrole döndü. Bir saniyeden az bir sürede bir alarm vınlaması başladı ve pilot kabini monitörü kırmızı flaşla AŞIRI HASAR. YÜKSEK DÜŞME İHTİMALİ. MÜRETTEBATI BOŞALTIN uyarısı yanıp sönmeye başladı. Yamanaka duraksamadı bile. Bir an içinde pilot kabininden fırlatılmayı ve paraşütünün açılmasını sağladı. Tabori ve Brown onu izlediler. Macar mühendis ellerini özel eldivenlerinin içinden çıkardığı anda, mekanik kolun diğer ucundaki pençeler gevşedi ve armadillo yaratık yüz metre aşağıdaki düzlüğe düşerek binlerce küçük parçaya ayrıldı.

Pilotsuz helikopter düzensiz bir şekilde düzlüğe doğru indi. Otomatik iniş kontrolü çalışır ve tam kontrol durumunda olmasına rağmen, hasarlı uçan makine yere çarptığı zaman dayanakları üzerinde sertçe sendeledi ve yan yattı. Helikopterin indiği yerden az ötede, üstü şeritlerle kaplı kahverengi askeri üniforma giymiş iri yapılı bir adam açık bir asansörden yere atladı. Görev Kontrol merkezinden yeni inmişti ve canlı bir şekilde bekleyen rovere doğru yürürken çok gergin olduğu açıkça belli oluyordu. Onu, her iki omzuna asılmış kamera teçhizatı taşıyan, ISA uçuş elbisesi giymiş çevik bir sarışın kadın izliyordu. Asker adam, Newton projesinin yetkili kumandanı General Valery Borzov idi. Roverin içindeki elektrik mühendisi Ric-hard Wakefield'e "'Yaralanan var mı?" diye sordu.

"Galiba Janos fırlama sırasında omzunu oldukça sert bir şekilde çarpmış. Fakat Nicole az önce onun bir kırık çıkığı olmadığını, sadece bir sürü çürüğü olduğunu telsizle bildirdi."

General Borzov, aracın kontrol tablosunun önünde oturan Wakefield'in yanındaki yere çıktı. Sarışın kadın, video habercisi Francesca Sabatini, sahnenin kaydını durdurarak roverin arka kapısını açmaya çalışır-

9

RAMA-II

ken Borzov -birden ona elini salladı "Git, deş Jardins ve Tabori'yi bul" dedi, "Wilson belki de çoktan oradadır."

Roverdeki Borzov ve Wakefield zıt yönde uzaklaştılar. Yeni bir uçuş elbisesi içindeki elli yaşlarında ve onların yaklaşmasına aldırmayan bir adamın yanına gelinceye kadar dört yüz metre kadar gittiler. David Brown paraşütünü katlayarak bir bez torbaya tıkamakla meşguldü. General Borzov roverden inerek Amerikalı bilim adamına yaklaştı. Giriş sözleriyle vakit kaybetmek istemeyen General belirgin bir sabırsızlıkla sordu, "İyi misiniz, Dr. Brown?"

Brown başını salladı fakat cevap vermedi. "Bu durumda," General Borzov ölçülü bir tonla devam etti "belki bana, Yamanaka'ya el kontrolüne geçmesini emrettiğiniz zaman ne düşündüğünüzü söyleyebilirsiniz. Konuyu burada, diğer mürettebattan uzakta tartışsak daha iyi olur."

Dr. David sustu. Uzun bir sessizlikten sonra, "Uyan ışıklarını hiç görmediniz mi?" diye ekledi. "Bir an için, diğer kozmonotların güvenliklerinin o manevra ile tehlikeye girebileceğini hiç göz önüne almadınız mı?"

Sonunda Dr Brown sinirli ve nefret dolu bir yüz ifadesiyle Borzov'a baktı Kendisini savunmak için konuştuğu zaman, cümlelerinde içinde bulunduğu ruh halini bastırmaya çalıştığı belli olan kopukluk ve zorlamalar vardı.

"Helikopteri hedefe biraz daha yaklaştırmak mantıklı görünüyordu Biraz aralık bırakmıştık ve bu bizim biotu yakalayabilmemiz için tek yoldu. Ne de olsa görevimiz dönüşte eve..."

"Görevinizin ne olduğunu bana söylemene gerek yok" diye Borzov öfkeyle onun sözünü kesti "Hatırlarsan kuralların yazılmasına bizzat ben yardım ettim. Ve sana tekrar hatırlatıyorum ki bir numaralı öncelik, her zaman için, mürettebatın güvenliğidir. Özellikle

10

Mürettebat Toplantısı

bu simülasyonlar sırasında... Sana şu çılgın görüntünün beni son derece şaşırttığını da söylemeliyim. Helikopter hasara uğradı, Tabori yaralandı, kimse ölmediği için şanslısın."

David Brown artık General Borzov'a aldırış etmiyordu. Şeffaf torbasına paraşüt doldurma işini bitirmek için arkasını döndü. Omuzlarının duruşundan ve uğraştığı işin tekdüzeliğine rağmen harcadığı enerjiden çok kızgın olduğu belirgindi Borzov rovere döndü. Birkaç saniye bekledikten sonra Dr. Brown'a kendisini üsse geri götürmeyi önerdi Amerikalı hiçbir şey söylemeden başını salladı, torbasını sırtına atarak helikopter ve asansör yönünde yürüdü.

MÜRETTEBAT TOPLANTISI

Eğitim binasındaki toplantı odasının dışında, Janos Tabori küçük fakat güçlü portatif ışıklar dizisi altında bir toplantı iskemlesinde oturuyordu "Taklit biota olan uzaklık mekanik kolun erişim sınırlanndaydı" diye Francesca Sabatini'nin tuttuğu ufak kameraya açıkladı, "İki kez onu yakalamaya çalıştım fakat başaramadım Sonra Dr Brown helikopteri el yönetimine alarak duvara biraz daha yaklaşmaya karar verdi, ufak bir rüzgâra yakalandık..."

Toplantı odasının kapısı açıldı ve gülümseyen kırmızı bir yüz belirdi, "Hepimiz burada sizi bekliyoruz" diye General O'Toole hoşça onlara seslendi "Sanırım Borzov sabırsızlanmaya başladı "

Francesca ışıkları söndürdü ve video kamerasını uçuş elbisesinin cebine soktu, gülerek "Tamam benim Macar kahramanım," dedi, "En iyisi şimdilik duralım

RAMA-II

Önderimizin bekletilmekten ne kadar nefret ettiğini bilirsin." ilerleyerek kollarıyla ufak tefek adama yavaşça sarıldı. Sargılı omzunun üstüne birkaç kez hafifçe vurarak, "Ama hepimiz senin iyi olduğuna çok memnunuz" dedi

Röportaj boyunca kamera açısının dışında oturan kırk yaşlarında siyah bir adam, yaklaşık kırk santimet-rekarelik, yassı dikdörtgen bir klavye üzerinde notlar almıştı Francesca ve Janos'un ardından o da konferans odasına girdi.

Oturlurlarken Reggie Wilson, Tabo-ri'ye "Bu hafta mekanik kol ve eldivenin teleoperas-yonu ile ilgili yeni tasarım kavramları üzerine bir makale yazmak istiyorum" diye fısıldadı, "Dışarıda bu teknik saçmalıkları tam anlamıyla büyüleyici bulan bir sürü okuyucum var."

"Üçünüzün de bize katılabilmesine sevindim." Borzov'un alaycı sesi toplantı salonunda gürledi. "Artık, belki de bu mürettebat toplantılarının, şanssızlıklarımızı açıklamak veya geniş bilimsel ve mühendislik yazıları yazmak gibi çok önemli görevlerinize engel olan bir çalışma, bir zorlama olduğuna inanmaya başlamıştım." Ayrılmaz parçası olan düz klavyesi önünde, masanın üstünde olan Reggie Wilson'a parmağını uzatarak "Wilson, ister inan, ister inanma fakat önce bu ekibin bir elemanı, sonra bir gazeteci sayılıyorsun" dedi "Sadece bir kez şu kahrolası şeyi ortadan kaldırıp beni dinleyebilir misin? Söyleyeceğim bazı şeyler var ve onların da kayda geçmesini istemiyorum." Wilson klavyeyi alıp evrak çantasının içine koydu. Borzov yerinden kalktı ve konuşurken odanın çevresinde dolaşmaya başladı. Mürettebat toplantı odasında en geniş noktası iki metre olan uzun bir masa vardı. Masanın etrafında on iki iskemle bulunuyordu, (katılan misafirler ve gözlemciler duvar diplerine sıralanan ilave sandalyelere oturuyorlardı.) Her birinin önünde

12

Mürettebat Toplantısı

masa yüzeyine hafifçe gömülmüş ve kullanılmadığı zaman, masanın yapıldığı kaliteli yapay tahtaya benzeyen cilalı damarlı taştan yapılmış bir kapakla örtülen bir bilgisayar klavyesi ve monitörü vardı. Her zamanki gibi, keşif heyetinin diğer iki asker üyesi, Avrupalı Amiral Otto Heilinnann (Caracas Krizinde Hükümetler Konseyi'nin arabulucu kahramanı) ve Amerikan hava kuvvetleri generali Michael Ryan O'Toole, oval masanın bir ucunda Borzov'un yanlarını tutuyorlardı. Newton mürettebatının diğer dokuz üyesinin her zaman aynı koltuklarda oturmamaları, özellikle doğasında düzenlilik olan Amiral Heilmann'ı ve, o kadar olmasa da, kumandanı Borzov'u sinirlendiriyordu. Bazen mürettebatın içindeki "profesyonel olmayan" dördü, masanın bir tarafında kümelenerek Uzay Aka-demisi'ndeki mezun "uzay askeri öğrencileri" diye bilinen beş kozmonotun ortada tampon bir bölge yaratmasını sağlıyorlardı. Yaklaşık bir yıldır süregelen daimi medya ilgisinden sonra halk Newton onikilisinin her üyesini üç alt gruptan birine sokmuştu -iki bilim adamı ve iki gazeteciden oluşan, profesyonel olmayanlar, askeri üçlü; ve görev süresince ustalık gerektiren işlerin çoğunu yapan beş kozmonot.

Ancak, bu özel günde, askeri olmayan iki grup adamakıllı birbirine karışmıştı. Yetmiş yıl önceki Rama selen ile ilgili olarak herkes tarafından dünyada en önde gelen uzman olarak kabul edilen (ayrıca mürettebatın lümürlün okuması istenen Kama Atlası'nın yazarı) ünlü Japon disiplinlerarası bilim adamı Shigeru Takagishi oval masanın ortasında, Sovyet pilot Irina Tur-genyev ile İngiliz Kozmonot-elektrik mühendisi Ric-liard Wakefield'in arasında oturuyordu. Tam karşılarında büyüleyici Fransızcası olan, bir heykel zerafetin-deki bakır kahverengisi bir kadın -Afrika kökenli yaşam bilim subayı Nicole deş Jardins, sakın, hemen

13

RAMA-II

hemen mekanik Japon pilot Yamanaka ve çarpıcı Sinyora Sabatini vardı. Oval masanın 'güney' ucundaki son üç koltukta, karşı duvarda asılı büyük Rama harita ve diyagramlarına yüzleri dönük olarak Amerikalı gazeteci Wilson, geveze Tabori (Budapeşte'den bir Sovyet kozmonot) ve Dr. David Brown oturuyorlardı Brown çok meşgul ve ciddi görünüyordu; toplantı başlarken önüne bir takım kağıtlar yaymıştı.

Borzov kasıtlı olarak odanın çevresinde geniş adımlarla dolanırken, "İçinizden herhangi birinin, bir an için bile olsa, insanlığın en önemli görevi olabilecek bu gruba seçildiğini unutabileceğini düşünmek benim için imkansız" diyordu.

"Fakat son simulasyon düzenlemelerinden sonra bazılarınız hakkında bazı kuşuklara kapıldığımı itiraf etmeliyim.

"Bu Rama aracının bir öncekinin bir kopyası olduğuna ve onu incelemeye gelecek önemsiz yaratıklara aynı şekilde ilgisiz kalarak onlara karışmayacağına inananlar var" diye Borzov devanı etti, "Elbette son üç yıldır elde ettiğimiz

radar verilerine dayanarak onun en azından aynı büyüklük ve aynı dış görünüşte olduğunu kabul ediyorum Fakat, binlerce yıl önce yok olmuş yaratıklar tarafından inşa edilmiş başka bir ölü gemi olduğu ortaya çıksa bile, bu görev gene de yaşamımızın en önemli görevidir. Ve her birinizin en büyük çabayı göstermesi gerektiğine inanıyorum."

Sovyet general düşüncelerini toparlamak için durakladı. Janos Tabori bir soru sormak için konuşmaya başladı, fakat Borzov onun sözünü keserek konuşmasına devam etti. "Mürettebat olarak bu son eğitim çalışmaları serisindeki performansımız tam anlamıyla berbattı. Bazılarınız çok iyiydi -siz kim olduğunuzu biliyorsunuz- fakat bir o kadarınız da sanki bu görevin neyle ilgili olduğu hakkında hiçbir şey bilmiyormuş gibi davrandı. İçinizden iki ya da üç kişinin, çalışma-

14

Mürettebat Toplantısı

lar başlamadan, ilgili prosedürleri veya protokol listelerini okumadığına inanıyorum. Onların sıkıcı ve bazen de yorucu olduğu konusunda size hak veriyorum, fakat hepiniz on ay önce görevlerinize atanırken prosedürleri öğrenmeyi, protokole ve proje politikalarına uymayı kabul ettiniz." Borzov duvardaki büyük haritalardan birinin önünde durmuştu. Bu, ilk Rama uzay gemisi içindeki 'New York' şehrinin bir köşesinin görüntüsüydü Silindirik denizin ortasındaki bir adanın üzerine sıkışmış, Manhatttan gökdelenlerine benzeyen ince uzun binalar bölgesinin, daha önceki insanlı buluşmada kısmen haritası çıkartılmıştı. "Altı hafta içinde, belki de içinde böyle bir şehir olan, bilinmeyen bir uzay aracı ile buluşacağız ve bütün insanlık, temsilcileri olarak bize güveniyor olacak. Orada neler bulacağımızı önceden bilmenin bir yolu yok. Önceden ne kadar hazırlık yapmış olursak olalım bunlar yeterli olmayabilir. Bilgimiz ve önceden planlanmış yöntemlerimiz son derece mükemmel ve otomatik olmalı ki, beyinlerimiz karşılaşılabileceğimiz yeni şartlarla ilgilenebilmek için serbest olsun."

Kumandan masanın başına oturdu. "Bugünkü çalışma neredeyse tam bir felaketti. Ekibimizin üç değerli üyesini ve şimdiye kadar yapılmış en pahalı helikopteri kolayca kaybedebilirdik. Hepinize, Uluslararası Uzay Ajansı ve Devletler Konseyi'nin mutabık kaldığı öncelikleri bir kez daha hatırlatmak istiyorum Birinci öncelik mürettebatın güvenliğidir. İkinci öncelik, eğer varsa, Dünya gezegeni insanlarına karşı herhangi bir tehdidin olup olmadığına karar vermek ve analiz etmektir " Borzov şimdi, oturduğu yerden doğrudan doğruya kumandanın meydan okuyan bakışlarına kendine has taş gibi bir bakışla karşılık veren Brown'a bakıyordu. "Ancak bu iki öncelik konusunda tatmin

15

RAMA-II

olunup Rama aracının zararsız olduğuna karar verildikten sonra, bir veya daha fazla biot yakalanmasının bir önemi olabilir."

"General Borzov'a hatırlatmak isterim ki," diye Da-vid Brovvn gür sesiyle hemen konuştu, "içimizden bazıları bu önceliklerin gözü kapalı bir şekilde, bir dizi biçiminde uygulanması gerektiğine inanmıyor. Biotla-rın bilim dünyası için önemi göz ardı edilemez. Gerek kozmonot toplantılarında, gerekse çıktığımız televizyon haberlerinde defalarca söylediğim gibi, eğer bu ikinci Rama aracı tıpkı birincisi gibiyse -ki bunun anlamı bizim varlığımıza tümüyle kayıtsız kalacağıdır- ve biz gemiyi terk edip Dünya'ya dönmek zorunda kaldığımız zaman bir biot bile yakalayamayacak kadar yavaş davranırsak, bilini adına eşsiz, kesin bir fırsat, Dünya politikacılarının ortak korkusunu yatıştırmak için, harcanmış olacak."

Borzov yanıt vermeye başlamıştı, fakat Brown ayağa kalkarak etkili el hareketleriyle "Hayır, hayır," dedi "Beni dinleyin. Özellikle beni bugünkü çalışmanın yönetiminde beceriksiz olmakla suçladınız, benim de yanıt vermeye hakkım var." Önünden bazı bilgisayar kağıtlarını alarak Borzov'a salladı "Burada bugünkü simülasyonun sizin mühendisleriniz tarafından hazırlanan ve açıklanan başlangıç koşulları var. Unutmuş olmanız olasılığına karşı birkaç belirgin nokta hakkında hafızanızı yenilemek istiyorum. Arkaplan Durumu 1: Görevin sonuna yaklaşılmıştır, Rama II'nin tümüyle pasif olduğu ve Dünya gezegeni için hiçbir

tehlike oluşturmadiğı kesinlikle saptanmıştır. Arkaplan Durumu 2: Sefer süresince biotlar ara sıra görülmüş, bunlara grup halinde rastlanmamıştır " Brown diğer mürettebatın vücut dilinden başarılı bir giriş yaptığını anlıyordu Bir nefes alıp devam etti. "Bu arkaplan koşullarını okuduktan sonra, bu özel çalış-

16

Mürettebat Toplantısı

inanın bir biot yakalamak için son şansımızı denemek olduğu kararına vardım. Deneme boyunca bunlardan bir veya birkaçını Dünya'ya geri getirmemin anlamını düşünüp durdum. Tüm insanlık tarihi boyunca dün-yadışı bir kültürle kesin ve tek temas 2130 yılında, kozmonotlarımız ilk Rama uzay aracına çıktıkları zaman gerçekleşmişti.

"Ancak bu karşılaşmadan elde edilen uzun vadeli bilimsel yararlar, olması gerekenden daha az düzeyde kalmıştır Elimizde ilk araştırmadan Dr. Laura Emst tarafından yapılmış bir örümcek biot otopsisini dahil olmak üzere çok miktarda uzaktan kayıt verileri olduğunu kabul ediyorum. Fakat kozmonotlar Dünya'ya sadece bir tek nesne, fiziksel özellikleri onun gizemlerinin anlaşılabilmesinden çok önce geriye gelmeyecek biçimde değişmiş olan bir tür biyomekanik çiçek ile döndüler Bu ilk yolculuktan elimizde anı olarak düşünebileceğimiz hiçbir şey yok. Ne bir kül tablası, ne bir içki kadehi, ne de Rama mühendisliği hakkında bize birşeyler öğretebilecek, bir aygıttan alınmış bir transistör. Şimdi ikinci bir şansımız var."

Brown üstündeki dairesel tavana doğru baktı. Sesi güç doluydu. "Eğer biz bir yoldan iki ya da üç biot bulup Dünya'ya geri getirebilir ve sonra bu yaratıkları sırlarını çözmek için inceleyebilirsek, ancak bundan sonra bu görev kuşkusuz bütün zamanların en önemli tarihsel olayı olacaktır. Kamalıların mühendislik zekâlarını derinlemesine anladığımız zaman onlarla gerçek anlamda ilk teması kurmuş olacağız "

Borzov bile etkilenmişti. Çoğu zaman yaptığı gibi Üavid Brown, güzel konuşma yeteneğini kullanarak bir bozgunu kısmi bir zafere çevirmeyi başarmıştı. Sovyet general taktiklerini değiştirmeye karar verdi. Brovvn akıcı konuşmasına ara verdiği zaman yumuşak bir tonla, "Gene de" dedi Borzov, "bu görevde insan

17

RAMA-II

yaşamının söz konusu olduğunu, bu nedenle onların güvenliğini tehlikeye atacak hiçbir şey yapmamamız gerektiğini unutmamalıyız." Masanın çevresinde oUı-raıı diğer mürettebat üyelerine bir göz attı. "Ben de en az sizler kadar Rama'dan biotlar ve başka örnekler ge-tinnek istiyorum" diye devam etti. "Fakat bu ikinci aracın tıpkı birincisinin aynısı olacağı hakkındaki iyimser varsayımın beni çok rahatsız ettiğini itiraf etmeliyim. İlk buluşmadan, Kamalılar, ya da her ne iseler onların, dost canlısı olduklarını gösteren bir kanıtımız var mı? Hiçbir şey yok. Erkenden bir biot yakalamak tehlikeli olabilir."

"Fakat bu konuda şu ya da bu şekilde emin olmanın hiçbir farkı yok kumandan" diye masanın Borzov ile Brown arasındaki kısmında oturan Richard Wake-field konuştu, "biz bu uzay gemisinin yaklaşık yetmiş yıl öncekinin tıpatıp eşi olduğunu kanıtlasak bile, topluca bir biot yakalamaya çalıştığımız zaman neler olacağı konusunda bir bilgimiz yok. Demek istediğim, bir an için Dr. Brown'un haklı olduğunu, her iki geminin de şimdi artık yok olmuş, galaksinin diğer ucundanki bir ırk tarafından milyonlarca yıl önce yaratılmış olan süper karmaşık robotlar olduğunu varsayalım. Düşmanca davranışlara karşı bu biotların ne gibi alt yazımlarla programlanmış olduklarını nasıl tahmin edebiliriz? Ya biotlar bir yönüyle geminin, anlamamıza imkân olmayan, temel işlevlerinin ayrılmaz bir parçası iseler? O zaman, makine bile olsalar, onların kendilerini savunmak için programlanmış olmaları çok doğal olur. Ayrıca, tarafımızdan yapılan ne gibi bir davranışın düşmanca sayılarak, geminin bütün çalışmasını değiştirecek hareketi başlatabileceği de tahmin edilebilir bir şeydir. Aklıma, 2012'de Titan'da etan denizine düşerek parçalanan bir robot inici ile ilgili bir zamanlar okuduğum bir yazı geldi -ona yüklenen tü-

18

Mürettebat Toplantısı

ınüyle değişik zincirleme deviniler bağlı oldukları..."

"Dur," Janos Tabori dostça bir gülümsemeyle onun sözünü kesti, "Güneş Sistemi'nin ilk robotlu araştırmalarının sırları bugünkü törenin gündeminde değil " Masanın üstünden Borzov'a bakarak "Kaptan, omzum ağrıyor, midem bomboş ve bugünkü çalışmanın heyecanı beni bitkin bıraktı. Bütün bu konuşmalar çok güzel, fakat eğer başka özel bir konu yoksa, bir kez için, toplantıyı erken bitirip çantalarımızı toparlamak için yeterli zamanı kazanma teklifim çizmeyi aşmak sayılır mı?"

Amiral Heillmann masada öne doğru eğildi. "Kozmonot Tabori, General Borzov mürettebat toplantılarının başkanıdır. Karar vermek onun..." Sovyet Kumandan elini Heillmann'a doğru salladı "Yeter Otto. Sanırım Janos haklı. Aşın yoğunlukta on yedi günlük çalışmadan sonra bu, uzun bir gün oldu. Hepimiz dinlendikten sonra bu toplantı daha iyi olur."

Borzov ayağa kalktı. "Tamam, şimdilik ara veriyoruz. Mekikler yemekten hemen sonra hava limanına hareket edecek." Mürettebat ayrılmak için hazırlanırken, "Kısa dinlenme süreniz boyunca" Borzov sonradan aklına gelen hatırlatmayı yaptı "Hepinizin programın neresinde olduğumuzu düşünmesini istiyorum. Yıl sonu 1 atili nedeniyle ara vermeden önce, burada, eğitim merkezinde simülasyon için sadece iki haftamız daha kalıyor. Hemen sonra yoğun fırlatma öncesi çalışmalarına başlayacağız. Bu izleyen çalışma dizisi her şeyi yoluna koymak için son şansımız olacak. Hepinizin kalan çalışmalar için tam hazırlıkla ve görevin önemine tam bir bağlılıkla dönmelerini bekliyorum.

19

RAMA-II

4

BÜYÜK KARGAŞA

2130 başlarında ilk Rama uzay aracının güneş sistemi içlerine kadar girmesi, insanlık tarihinde güçlü bir etki yapmıştı. Kumandan Norton'un önderliğindeki ekibin Rama buluşmasından dönüşünden sonra insanların günlük yaşamında hemen bazı değişiklikler olmasa da, evrenin bir yerlerinde çok büyük ve üstün bir zekânın varlığının (ya da en azından bir zamanlar var olduğunun) açık ve kuşku duyulamayacak biçimde kanıtlanması, Homo sapiens'in kozmosun genel düzeni içindeki yerinin yeniden düşünülmesine yol açtı.

Göklerin büyük yıldız kümelerinin potalarında üretildiği kuşkusuz olan başka kimyasal maddelerin, başka bir yer ve başka bir zamanda bilinçlenmeye ulaşmış olduğu artık ortadaydı. Kimdi bu Ramalılar? Neden böyle devasa ve karmaşık bir uzay aracı inşa edip bizim yakınlarımıza göndermişlerdi? Aylar boyunca gerek genel, gerekse özel konuşmalarda Ramalılar, ilgi gösterilen konuların başındaydı.

Bir yıldan daha uzun bir süre insanlar, büyük bir sabırla, Ramalılarının evrendeki varlığı ile ilgili başka bir işaret beklediler. Geri çekilen yabancı uzay aracı ile ilgili ek bilgiler elde edebilmek için bütün dalga boylarında yoğun teleskop araştırmaları gerçekleştirildi. Hiçbir şey bulunamadı Gökler sessizdi. Ramalılar tıpkı geldikleri gibi hızla ve açıklanamayan bir şekilde uzaklaşıyorlardı.

Excalibur çalışmaya başlayıp göklerdeki ilk araştırmaları yeni bir şey ortaya koymayınca, insanlığın Rama ile ilk temas konusundaki ortak tutumunda gözle

20

Büyük Kargaşa

görülür bir değişme oldu. Karşılaşma bir gecede, sanki eskiden olmuş ve artık tamamlanmış, tarihsel bir olaya dönüşmüştü. Eskiden "Kamalılar döndüğü zaman..." gibi cümlelerle başlayan gazete ve dergi makalelerinin akışı; "2130'da keşfedilen büyük uzay gemisini yapan yaratıklarla bir karşılaşma daha olursa..." gibi ifadelerle dönüştü. Bir anlamda insanlığın gelecekteki davranışlarına yönelik bir tehdit, bir ipotek olarak kabul edilen olay, çabucak tarihsel bir meraka indirgendi Kamalılarının dönüşü ya da akıllı yaratıklarla dolu evrende insanın geleceği ile ilgili temel konularla uğraşmak için artık acil bir durum yoktu İnsanlık en azından bir an için rahatlamıştı. Sonra, daha önceki tarih devrelerindeki bireysel bencilliklerle kıyaslandığı zaman, onları gölgede bırakan büyük bir nar-sist davranışlar nöbeti patlak verdi.

Dünya çapında yaşanan bu utanmaz haz düşkünlüğünün anlaşılması kolaydı. Rama I ile olan karşılaşmanın sonucu olarak insan ruhunda temel bir şey değişmişti. Bu

temastan önce insanlık evrende bilinen tek ileri zekâ örneğini temsil ediyordu. İnsanların, bir grup olarak, çok uzak bir geleceğe kadar kendi kaderlerini kontrol edebilecekleri düşüncesinin, yaşamın var olan her düşünce düzeni üzerinde belirgin bir etkisi vardı. Öyle ki, Kamalıların varlığı (veya var olmuş olmaları; zamanı ne olursa olsun, felsefi mantık aynı sonuca varıyordu) her şeyi değiştirmişti. İnsanlık tek değildi; hatta belki özel bile değildi. Egemen olan, in-sanmerkezli evren kavramının, Başkalarının varlığının açık biçimde anlaşılması ile geriye dönülemeyecek bir şekilde paramparça olması, sadece bir zaman sorunuymuştu. Bu nedenle, birçok insanın yaşam düzeninin neden birden kendi zevklerine doğru yön değiştirdiğini anlamak kolaydı. Tıpkı beş asır önce, Robert Henrick'in bakireleri, boş geçen zamanlarının çoğunu

21

RAMA-II

değerlendirmeleri için teşvik ettiği "Bir araya gelin ey gül goncaları, Henüz vaktiniz varken; yaşlı zaman uçup gidiyor..." dizelerinin, edebiyatla ilgili çalışmalar yapanlara buna benzer bir zamanı hatırlattığı gibi. Engellenemeyen bu belirgin tüketim patlaması ve küresel açgözlülük sadece iki yıldan biraz az bir süre devam etti. Birinci Rama uzay gemisi iç güneş sisteminde bir uçtan bir uca uçtuğu zaman, insan aklının yaratabildiği her şeyi cılgınca ele geçirme çabası, 2130 başlarında, zaten zayıf olan ve inişe geçmeden önceki durgunluğu yaşayan ekonomik altyapı üzerinde daha ağır bir yük oluşturuyordu. Yaklaştığı görülen bu ekonomik gerileme, 2130 ile 2131 yılları boyunca hükümetler ve finans kurumları tarafından temel ekonomik zayıflıklara hiç değinilmeden, birlikte çalışılarak ustaca ertelendi. 2132 başlarındaki büyük alım patlamasıyla birlikte, dünya doğruca başka bir hızlı büyüme devresine girdi. Üretim kapasiteleri genişledi, borsalar patladı ve gerek tüketici güveni, gerekse toplam işe alım, bütün zamanların en yüksek rakamlarına ulaştı. Ortada eşi görülmemiş bir refah vardı ve bunun sonucu hemen hemen bütün insanların yaşam stan-dartında kısa vadeli fakat önemli bir ilerleme olmuştu. 2133 sonlarına doğru bazı deneyimli insanlık tarihi gözlemcileri, "Rama patlaması"nın insanlığı büyük bir felakete götürdüğünü açıkça görmeye başladılar. Orta ve daha üst sınıflara henüz yeni yükselmiş olan milyonların mutlu bağırışlarının üstünden, yaklaşan ekonomik kıyameti anlatan korkunç uyarılar duyulmaya başlandı. Ekonominin bütün düzeylerindeki bütçelerin dengelenmesi ve kredilerin sınırlandırılması önerileri görmezden gelindi. Aksine, kendisine nasıl "bekle" ya da daha kötüsü "hayır" diyeceğini unutmuş olan bir halkın eline daha çok harcama gücü verebil-

22

Büyük Kargaşa

mek için, birbiri ardına yaratıcı çabalar geliştirildi. Küresel borsa Ocak 2134'te çatırdamaya başladı ve ortada yaklaşan bir krize ilişkin tahminler dolaşıyordu. Fakat Dünya'ya ve Güneş Sistemine dağılmış kolonilerde yaşayan insanların çoğu için böyle bir kriz, anlayabileceklerinin çok ötesindeydi. Ne de olsa, dünya ekonomisi, son iki yılı önceki iki yüzyılla kıyaslanamayacak ölçüde olmak üzere, dokuz yılı aşkın bir süredir büyümekteydi. Dünya önderleri, sonunda kapitalist çevrimlerdeki kötüye gidişi gerçekten frenleyebilecek bir mekanizma bulduklarını iddia ettiler ve insanlar da 2134'ün Mayıs başlarına kadar onlara inandılar. Yılın ilk üç ayı boyunca küresel borsalar önceleri yavaş, daha sonra önemli düşüşlerle, acımasız bir inişe başladılar. İki bin yıldır süregelen kuyruklu yıldız ziyaretleri ile ilgili boş inançlara inanan birçok insan, borsalardaki sıkıntılarla Halley kuyruklu yıldızının dönüşü arasında ilişki kurdular. Marttan başlayarak görüldüğü zaman herkesin beklediğinden daha parlaktı. Haftalarca dünyanın her tarafındaki bilim adamları onun beklendiğinden çok daha parlak olmasının nedenini açıklamak için birbirleriyle yarıştı. Mart sonlarında, güneşe en yakın noktasından bir hamlede geçip Nisan ortası akşam göklerinde boy gösterdiği zaman, muazzam kuyruğu gökyüzünü kaplıyordu. Buna karşı, dünyasal olaylar ortaya çıkan ekonomik krizin etkisi altındaydı, 1 Mayıs 2134'de, en büyük uluslararası bankalardan üçü, batık krediler yüzünden iflas ettiklerini açıkladılar. İki gün içinde tüm dünyaya bir panik dalgası yayıldı. Küresel finans pazarlarına bağlı bir milyardan fazla ev bilgisayar

terminali, hisse senetleri ve bonolardan oluşan ferdi portföylerini ucuza elden çıkartmak için kullanıldı. Küresel iletişim ağı sistemi (GNS) üzerindeki haberleşme yükü muazzam-

23

RAMA-II

di. GNS veri transfer makineleri, kapasite ve tasarım özelliklerinin çok ötesine geçmişlerdi. Veri kilitlenmesi, önce, işlemleri dakikalar, sonra saatler süresince geciktirerek paniğin daha da hız kazanmasına katkıda bulundu. Haftanın sonuna doğru iki şey açıklık kazanmıştı -Dünya'daki hisse senetlerinin yarısından fazlası değerini kaybetmiş ve kredi limitlerini sonuna kadar kullanmış olan büyük ve küçük yatırımcı birçok kişi hemen hemen beş parasız kalmıştı. Kişisel banka hesaplarını izleyerek açık kayıtları kapatacak olan para transferlerini otomatik olarak gerçekleştiren destek veri tabanları, dünyadaki evlerin hemen hemen yüzde yirmisinde felaket haberleri veriyordu. Bununla beraber, aslında durum çok çok daha kötüydü. Bütün destekleyici bilgisayarlar, işlemlerin ancak küçük bir yüzdesini gerçekleştirebiliyordu çünkü her yöne akan veri oranları o güne kadar öngörülenin çok üzerindeydi. Küresel finans sistemi, bilgisayar diliyle, "çevrim kayması" moduna girmişti. Düşük öncelikli milyarlarca ve milyarlarca bilgi transferi bilgisayarlar ağı tarafından 'ertelenirken' yüksek öncelikli özel işlemlere daha önden hizmet veriliyordu.

Bu veri gecikmelerinin net sonucu, bireysel elektronik banka hesaplarının yükselen borsa kayıplarını kapatmak için saatler, hatta günler boyunca gerektiği gibi borçlandırılmaması oldu. Bireysel yatırımcılar neler olup bittiğini anlar anlamaz, bilgisayarlar bütün işlemleri tamamlamadan, hesap bakiyelerinde hâlâ ne gözükiyorsa onu harcamak için hücumla geçtiler. Hükümetler ve finans kurumları ne olduğunu anlayıp, bu çılgın hareketi durdurmak için harekete geçtiğinde, artık çok geç olmuştu. Şaşkına dönmüş olan sistem tümüyle çökmüştü. Olanları yeniden düzeltmek için dünyanın her yanındaki, birbirinden uzak, yüzden

24

Büyük Kargaşa

fazla merkezde depolanmış destek kontrol noktası dosyalarının dikkatle atılıp yeni dosyalar oluşturulması gerekiyordu.

Üç haftadan uzun bir süre, tüm para işlemlerini yöneten elektronik finans idare sistemine kimse ulaşamadı. Hiç kimse ne kadar parası olduğunu bilmiyordu. Nakit para kullanma modası çoktan geçmiş olduğu için, sadece ilginç kişilerde ve koleksiyoncularda ancak bir haftalık bakkaliye alımlarını karşılayabilecek kadar banknot bulunuyordu İnsanlar ihtiyaçları için deðiştokuşa başladılar. Dostluklara ve kişisel tanışıklıklara dayanan sözler, birçok insanın geçici olarak daha fazla dayanabilmesini sağladı. Fakat acılar daha yeni başlıyordu. Ne zaman ki küresel finans sistemini idare eden uluslararası yönetim örgütü, yeniden sistemi işler duruma getirmek istediklerini bildirip, insanlardan bilgisayar terminallerinden 'acil durumlar dışında' uzak durmalarını rica etse, bu ricaları umursanmadan sistem işlem talepleri seline uğruyor ve bilgisayarlar yeniden kilitleniyordu

Dünya bilim adamlarının Halley kuyruklu yıldızının görünüşündeki ilave parlaklığın nedeni konusunda fikir birliğine varmaları sadece iki hafta sürdü. Fakat insanların, GNS'nin kendilerine yeniden güvenilir veri tabanı bilgileri sağlayacağına inanmaları için dört aydan fazla süre geçmesi gerekti. İnsan toplumunun katlanmak zorunda kaldığı bu krizin bedeli ölçülemezdi. Zamanla nonnal elektronik ekonomik canlılık geri getirildiğinde, dünya on iki yıldan önce sona ermeyecek olan şiddetli bir mali çöküş içindeydi. Toplam Dünya Üretiminin 2134 krizinden önceki yılların düzeyine ulaşabilmesi için de, elli yıldan daha uzun bir süre geçmesi gerekti.

25

RAMA-II

KRİZDEN SONRA

Büyük Kargaşa'nın insan uygarlığını her yönden derin bir şekilde etkilemiş olduğu konusunda ortak bir görüş vardır Toplumun hiçbir kesimi bunun dışında kalamadı Var olan kurumsal alt yapının bu hızlı çöküşünü güçlendiren etki,

piyasadaki kriz ve bunu izleyen küresel flnans sisteminin çökmesiydi. Ancak bu olayların hiçbirini, kendi başına, dünyayı önceden kestirilemeyen bir krize yönlendiremezdi. Eğer kötü planlama sonucu bir sürü yaşam kaybedilmemiş olsaydı, kriz başlangıcını izleyen olaylar sadece bir yanlışlıklar komedisi olurdu. Dünya politikasının beceriksiz önderleri, önce var olan ekonomik sorunları inkar ettiler veya görmezlikten geldiler, sonra aşırı bir tepkiyle bir dizi şaşırtıcı ve/veya tutarsız önlemler aldılar, en sonunda da küresel krizin derinleşip yayılması karşısında umutsuzluk içinde teslim oldular Uluslararası çözümleri eşgüdümleme girişimleri, her bağımsız milletin önce kendi seçmenlerine yanıt verebilme ihtiyacının artması nedeniyle başarısızlığa mahkum oldu Geçmişe bakıldığında, yirmibirinci yüzyılda dünyanın birleştirilmesi sırasında, en azından bir önemli konuda hata yapıldığı ortadadır Her ne kadar iletişim, ticaret, taşımacılık (uzay dahil), parasal düzenlemeler, barışı koruma, bilgi değişimi ve çevre koruması gibi birçok önemli faaliyet uluslararası (hatta uzay kolonileri göz önüne alındığında gezegenlerarası) hale getirilmişse de, bu uluslararası kurumların oluşturan anlaşmaların çoğunda, her ülkenin, yürürlükteki anlaşmalarla izlenen politikaların artık o ülkeye, çıkarlarına hizmet etmediği yolundaki kısa bir bildiri ile anlaşma-

26

Krizden Sonra

dan çekilme yetkisi tanıyan ek bir madde vardı. Özetle, uluslararası kütlenin yaratılmasına kaılan milletlerin her birinin, topluluğun faaliyetlerinden memnun olmadığı takdirde ulusal bağlantısını tek yönlü olarak feshetme yetkisi vardı. İlk Rama uzay aracı ile 2130 başlarında gerçekleşen buluşmadan önceki yıllar, olağanüstü bir istikrar, zenginlik devriydi. 2077'de İtalya'daki Padua yakınlarına çarpan meteorun yıkıcı etkisi giderildikten sonra, yarım yüzyıl süren orta düzeyde bir büyüme görüldü. Çok şiddetli olmayan kısa ekonomik durgunluk dönemleri dışında, bu süre içinde birçok ülkenin yaşam şartları iyileştirildi. Özellikle zaman zaman gelişmemiş ülkelerde küçük savaşlar, toplumsal kanışıklıklar patlak verdiyse de küresel barış koruyucu güçler, bu olayları ciddi hal almadan önlediler. Ortada yeni uluslararası mekanizmanın dayanıklılığını sınavacak ciddi bir kriz yoktu.

Rama I ile gerçekleşen karşılaşmadan hemen sonra, temel yönetim çarklarında hızlı değişimler olmuştu. Önce, Excalibur ve diğer Rama'y'a ilişkili projeleri sürdürmek için gereken acil ödenekler, önceden kurulmuş programların gelirlerini tükettiler. Sonra, 2132'de başlamak üzere, bireylerin eline daha çok para geçmesini sağlamak için, gürültülerle yapılan vergi indirimleri, ilgili hizmetlerin gelirlerinin biraz daha azalmasına yol açtı. 2133 sonlarında ise, daha yeni olan uluslararası kuruluşlar etkisizleşmişti ve personel sıkıntısı içindeydi. Böylece küresel piyasa krizi, uluslararası organizasyon ağının etkililiği konusunda halkın zihninde kuşkuyla arttığı bir ortamda meydana geldi. Mali kargaşa devam ettikçe, milletlerin, uygun kullanıldığı takdirde belki de aslında dar görüşlü politik liderlerce başlatılmış olan felaket dalgasını durdurabilecek, küresel fonlara katkılarını sona erdirmeleri zor

27

RAMA-II

olmadı.

Büyük Kargaşa'nın dehşeti binlerce tarihsel metinde yayınlanmıştır. İlk iki yılda ana sorunlar, roket gibi yükselen işsizlik ile kişisel ve şirketsel iflaslardı; ancak bu finansal güçlükler, evsizlerin ve açlıktan ölenlerin sayısının yükselmeye devam etmesi karşısında önemsiz kalıyordu. 2136-37 kışında bütün büyük şehirlerin parklarında çadır ve kulübe toplulukları ortaya çıktı ve belediye yönetimleri onlara hizmet götürebilmek için kahramanca çeşitli yollar aramaya başladılar. Bu hizmetler, geçici olduğuna inanılan bu aç ve işsiz insan sürüsünün yaratacağı sorunları sınırlamak amacını güdüyordu. Fakat ekonomi sağlığına kavuşturula-madığı için bu sefil çadır şehirleri yok olmadılar. Tersine, büyüyen bir kanser; onları destekleyen ev sahibi şehirlerden temelde farklı faaliyet ve çıkarları olan birer dünya haline gelerek, şehir hayatının kalıcı parçaları oldular. Zaman geçip çadır toplulukları ümitsizlik ve huzursuzlukla kaynayan bir kazana dönüştükçe, bu metropol bölgelerin ortasındaki çevreleri canlı gettolar taşıyarak, onların varlığına izin veren varlıkları yok

etmeye yönelik bir tehdit oluşturdular. Şehir anarşisinin yarattığı bu Demokles Kılıcının yol açtığı endişeye karşı dünya, 2137-38'in acımasız soğuk kışını, modern uygarlığın temel dokusu pek hasar görmeden atlatmayı başardı. 2138 başlarında İtalya'da dikkate değer bir olaylar dizisi meydana geldi. Sonraları her yerde Siena'lı Aziz Michael diye anılacak olan Michael Balatresi adında genç bir Fransiskan papaz adayının çevresinde oluşan bu olaylar, dünyanın büyük çoğunluğunun dikkatini üzerinde toplayarak toplumun parçalanmasını geçici olarak önledi. Michael, deha, maneviyat ve politika gibi yeteneklerin parlak bir birleşimi, amaç ve zamanlama konusunda şaşmaz bir içgüdü olan, birçok dili

28

Krizden Sonra

konuşabilen karizmatik bir konuşmacıydı. Sanki yokluktan geliyormuş gibi birden Toskana şehrinde, dünyanın korkmuş ve/veya haklarını kaybetmiş vatandaşların çoğunun kalplerine ve akıllarına seslenen ateşli, duygusal ve dinsel bir mesajla dünya sahnesinde görüldü. Onu izleyenler kendiliğinden bir oluşumla hızla çoğaldılar ve uluslararası sınırlara aldırış bile etmediler. Aziz Michael insanlığı saran sorunlara ortak bir çözüm bulma konusundaki ısrarlı çağrıları ile neredeyse dünyanın bilinen bütün önderlik grupları için potansiyel bir tehlike oluşturmıştı. Haziran 2138'de dehşet verici bir şekilde öldürüldüğü zaman, insanlığın son iyimser kıvılcımı da yok olmuş gibiydi Aylardır küçük bir umut ışığıyla ve zayıf bir gelenek korkusuyla bir anda kalabilmiş olan uygar dünya bir anda parça parça oluverdi.

2138'den 2142'ye kadar olan dört yıl, yaşanacak yıllar değildi. Acı içindeki insanların yakarışları sanki hiç bitmeyecekti. Açlık, hastalık ve kanunsuzluk her yerdeydi. Küçük savaşlar ve devrimler sayılamayacak kadar fazlaydı. Modern dünyanın bütün saygın kurumları, korunan sığınaklarına çekilmiş olan birkaç ayrıcalıklı kişi dışında, dünyadaki herkes için gerçek bir kabusa dönüşen bir yaşam yaratarak, tam bir çöküş içine girdi. Bu, yanlış yöne giden bir dünya ve içe kapanıklığın son noktasıydı iyi niyetli vatandaş gruplarının sorunları çözmek için girişimleri sonuç vermedi; çünkü onlar sadece yerel çapta çözümler düşünüyorlardı, fakat sorunlar küreseldi.

Büyük Kargaşa, uzaydaki insan kolonilerine de uzanarak zaferlerle dolu keşifler tarihine de ani bir son getirdi. Ekonomik felaket ana gezegende yayılırken, güneş sistemi çevresine serpilmiş olan ve düzenli para, teçhizat ile personel takviyesi olmadan varlıklarını sürdüremeyecek olan koloniler, bir anda Dünya'nın

29

RAMA-II

unutulmuş üvey evlatları durumuna düştüler. Bunun sonucu olarak, 2140'a gelindiğinde kolonilerde yaşayanların yuva edindikleri gezegendeki yaşam şartları o derece bozulmuştu ki kalmaya devam etmek, yani ölümü seçmek yerine, Dünya'nın çekim gücüne yeniden alışmak ve yeryüzünün her yerinde süregelen müthiş yoksulluğa katlanmak gibi iki zorluğu bile göze alarak, hemen hemen yarısı eve döndüler Kolonilerin yapay eko sistemlerinde mekanik arızaların meydana geldiği ve bu yeni yerleşim yerlerini ayakta tutan robot araçlar filosu için yedek parça kıtlığı felaketinin başladığı 2141 ve 2142 yıllarında, göç olayı hız kazandı. 2143'e gelindiğinde, Ay ve Mars'ta dayanabilen çok az kolonici kalmıştı. Dünya ve koloniler arasındaki iletişim düzensiz biçimde, aralıklarla yapılmaya başlandı. Uzak yerleşim yerleri ile telsiz bağlantıları kurabilmek için bile gerekli para artık sağlanamıyordu. Birleşik Gezegenler iki yıl önceden varlığına son vermişti. İnsanlık sorunlarının dile getirebileceği bir halk forumu yoktu; Devletler Konseyi daha beş yıl geçmeden kurulamayacaktı. Geri kalan iki koloni yok olmamaya çalışıyordu boş yere.

İzleyen yıl, 2144'te dönemin son önemli insanlı uzay görevi gerçekleşti. Görev, Benita Garcia adında Meksikalı bir kadının yönettiği bir kurtarma uçuşuydu.

Atılmış olan eski parçalardan yaptıkları derme çatma bir uzay gemisini kullanan Ms. Garcia ve üç mürettebatı, hizmet görebilen son gezegenlerarası taşıma aracı olan arızalı James Martin kruvazörünün düzensiz yörüngesine ulaşmayı başararak, Mars'tan Dün-ya'ya dönmek üzere yola çıkan yüz kadın ve çocuktan geriye kalan yinmi dört kişiyi kurtardılar Her uzay tarihçisinin zihninde, James Manin yolcularının kurtarılışı, bir devrin sona erdiğinin işaretidir Altı ay içinde, Krizden Sonra

kalan son uzay istasyonları terk edildi ve hiçbir insan, yörüngeye çıkabilmek için, yaklaşık kırk yıl sonrasına kadar dünyadan ayrılamadı. 2145'te hayatta kalmaya çalışan Dünya, Büyük Kar-gaşa'nın başlarında ihmal edilen ve beğenilmeyen bazı uluslararası kuruluşların önemini anlamayı başardı. Yüzyıl başlarındaki tehlikesiz yıllarda, herhangi bir politik ilişkiden kaçınmış olan insanlığın en yetenekli üyeleri, eğer yeniden uygar yaşama ulaşılmaması bir onarım gerektiriyorsa, bunun ancak kendi ortak becerileri ile gerçekleştirebileceğini anlamaya başladılar. Başlangıçta gösterilen muazzam işbirliği çabalarının getirdiği başarılar çok gösterişli değildi, fakat bunlar insan ruhunun temelinde var olan iyimserlik duygularını alevlendirdiler. Yavaş yavaş, ama hiç yavaşlamadan, insan uygarlığının unsurları yerlerine oturtuldu. Genel düzelmenin nihayet ekonomik istatistiklerde görülebilmesi için daha iki yıl geçmesi gerekti. 2147'de Brüt Dünya Üretimi, altı yıl önceki düzeyinden %7 azalmıştı. Kalkınmış uluslarda işsizlik ortalaması %35; bazı az kalkınmış uluslarda işsizler ve yetersiz çalışanların toplamı, nüfusun %90'ını kapsıyordu. Sadece, tropik bölgelerinde dünyayı etkileyen büyük kuraklık ve kıtlığın yaşandığı o müthiş 2142 yılında, yüz milyon kadar insanın açlıktan öldüğü tahmin edilmektedir. Birçok nedeni olan astronomik ölüm oranları ile çok küçük doğum oranları (böyle ümitsiz bir dünyaya kim bir çocuk getirmek isterdi ki) dünya nüfusunun, 2150'de sona eren on yılda, bir milyar kadar azalmasına yol açtı. Büyük Kargaşa deneyimi bütün bir kuşakta kalıcı bir iz bıraktı. Yıllar geçip krizin sona ermesinden sonra doğan çocuklar erginliğe ulaşınca, neredeyse fobi derecesinde ihtiyatlı anne ve babalarla karşılaştılar. 2160'larda hatta 2170'lerde bir genç için yaşam çok

31

RAMA-II

acımasızdı. Kargaşa dönemindeki gençliklerinin müthiş yasalarının anılan, büyüklerin gözlerinin önünden gitmiyor ve onların ana baba disipliniyi uygulamakta son derece katı olmalarına neden oluyordu. Onlara göre yaşam bir lunaparktaki eğlence gezisi değildi. Hayat, mutluluğa ulaşma şansının ancak sağlam değerler, kendini kontrol, hedeflenen amaca tam bağlılık gibi özelliklerin birleştirilmesi yolu ile ulaşılabildiği çok ciddi bir şeydi. 2170'lerde ortaya çıkan toplum, bu nedenle elli yıl öncesinin sorumsuz, "bırakınız geçsinler" ciliğinden dramatik şekilde farklıydı. Aralarında ulus devlet Roma Katolik kilisesi ve İngiliz monarşisinin de bulunduğu bazı çok eski ve yerleşik kurum, yarım yüzyıllık aradan sonra yeniden doğuşu gördüler. Bu kurumlar hayatta kaldılar çünkü, kargaşayı izleyen yeniden yapılanına dönemine çabuk uyum sağlayarak önderlik konumlarını ele geçirdiler. 2170'lerin son yıllarında, gezegene istikrar görüntüsü geri geldiği zaman, uzaya duyulan ilgi yeniden canlanmaya başladı. Yeni bir gözlem ve iletişim uyduları kuşağı, Devletler Konseyi'nin yönetim kollarından biri olan Uluslararası Uzay Ajansı tarafından uzaya gönderildi. Başlangıçta uzay çalışmaları ihtiyatlıydı ve ISA bütçesi çok küçüktü. Çalışmalara ancak kalkınmış milletler etkin şekilde katılabilirdi. Pilotlu uçuşlar tekrar başlayıp başarılı olduktan sonra, 2190'lar için alçakgönüllü bir görevler listesi planlandı. 2188'de bu görevler için kozmonot yetiştirmek üzere yeni bir Uzay Akademisi açıldı ve dört yıl sonra ilk mezunlarını verdi.

2196'da İkinci Rama uzay aracının keşfinden önceki yirmi yılın çoğunda, Dünya'daki gelişme rahatsızlık verecek kadar yavaş fakat muntazamdı. 2196'da insanoğlu, teknolojik açıdan, yetmiş yıl önce ilk dünyadı-

32

Sinyora Sabatini

sı uzay aracının görüldüğü zaman ile aşağı yukarı aynı düzeydeydi. İkinci karşılaşma sırasında uzay uçuşu deneyimi daha azdı, fakat tıp, bilgi yönetimi gibi kritik teknik alanlarda yirmiikinci yüzyılın son on yılında insan toplumunun 2130'da olduğundan önemli ölçüde daha ileri olduğu kesindi. Bir başka yünden iki Rama uzay aracı ile karşılaşan iki toplum belirgin bir şekilde farklıydı. 2196'da hayatta olan, özellikle yaşlı ve yönetim yapısında karar verici düzeylerde bulunmuş olanlar, Büyük Kargaşa'nın çok acı veren yıllarının çoğunu yaşamıştı. Onlar korku sözcüğünün anlamını biliyorlardı. Ve bu güçlü

sözcük onların, insanlı bir ekibi Rama II ile randevuya yollarken, öncelikleri tartışıp karar vermelerini etkiliyordu.

SİNYORA SABATİNİ

"Demek kocanız 2191 süpemovası ile ilgili ünlü tahminini yaptığında siz SMU'da fizik doktoranız üzerinde çalışıyordunuz?"

Elaine Brown oturma odasındaki büyük, rahat koltukta oturuyordu. Gösterişsiz, sade kahverengi bir elbise ile yüksek yakalı bir bluz giymişti.

Röportajın bir an önce bitmesini ister gibi gergin ve endişeli görünüyordu.

"İkinci yılımda David benim tez danışmanımdı," diye dikkatle konuşurken odanın diğer tarafında duran ve kameraların arkasından olanları izlemekte olan kocasına kaçamak bir bakış attı, "David lisansüstü öğrencileriyle çok yakın bir çalışma içinde olurdu. Herkes bunu bilir. Bu, benim lisansüstü çalışmam için SMU'yu seçme nedenlerimden biriydi."

Francesca Sabatini çok güzel görünüyordu. Uzun

33

RAMA-II

sarı saçları serbestçe omuzlarına dökülmüştü Zarif bir biçimde boynuna doladığı koyu mavi bir eşarpla süslediği pahalı, beyaz ipek bir bluz giymişti. Rahat pantolonu, eşarbi ile aynı renkteydi Elaine'in yanındaki bir koltukta oturuyordu Aralarındaki masanın üstünde iki kahve fincanı vardı

"O zamanlar Dr Brown evliydi, değil mi? Yani sizin danışmanlığınızı yaptığı dönemde demek istiyorum "

Francesca sorusunu bitirdiğinde Elaine fark edilir şekilde kızarmıştı İtalyan gazeteci, sorusu sanki iki ile ikinin toplamının kaç ettiği kadar basılmış gibi, zararsız ve masum bir şekilde ona gülümsemeye devam etti. Mrs Brown duraksadı, derin bir nefes aldı, sonra yanıtlarken çok hafif kekeleyerek "Başlangıçta evet, sanırım hâlâ evliydi," dedi "Fakat ben lisanüstü çalışmamı tamamladığımı zaman boşanma işlemi bitmişti." Tekrar durakladı, sonra yüzü aydınlandı ve beceriksiz bir ifadeyle "Mezuniyet hediyesi olarak bana bir nişan yüzüğü verdi" dedi Francesca Sabatini onun yüzünü incelerken, Bu yanıt üzerine setti kolaylıkla paramparça edebilirdim, diye hızla düşündü, Sadece birkaç soru daha, fakat bu beini amacıma yardımcı olmaz

Francesca aniden "Tamam, kesin" dedi, "Toparlanıyoruz Önce bir göz atalım sonra bütün malzemeyi kamyona tekrar yükleyebilirsiniz" Başkameraman Francesca'nın yakın çekimini yapmak için planlanmış olan Robot Kamera * 1'in yanına giderek kamera kutusunun yanındaki minyatör klavyeye üç komut girdi Bu arada Elaine oturduğu yerden kalktığı için, robot Kamera * 2 sehpası otomatik olarak geriliyor ve zoom objektifini gen çekiyordu Başka bir kameraman ikinci kameranın bağlantısını kesinceye kadar hareketsi? kılması için Elaine'e işaret etti.

Birkaç saniye içinde yönetmen, röportajın son beş

Sinyora Sabatini

dakikasını göstermesi için otomatik izleme aracını programladı Üç kameradan elde edilen görüntüler, bölünmüş perdede aynı anda gösteriliyordu Frances-ca tam anlamıyla profesyoneldi Gösterinin bu bölümü için gerekli her şeye sahip olduğu belli oluyordu. Dr. David Brown'un eşi Elaine, genç, zeki, ciddi, sade ve üzerinde yoğunlaşan ilgiden rahatsızdı Ve bunların hepsi orada, bantta gözüktüyordu Francesca ekibiyle ayrıntıları toparlayıp, ertesi sabahki uçuşundan önce açıklamalı röportajın Dallas Taşımacılık Kompleksine teslim edilmesi için onlara talimat verirken, Elaine Brown üzerinde iki çeşit peynir, şarap şişeleri ve herkese yetecek kadar bol bardak bulunan standart bir robot hizmetçi ile oturma odasına döndü Elaine röportajın bitişini kutlamak için şimdi 'küçük bir parti' vereceklerini açıklarken Francesca bir an için Dr Brown'un yüzünde hafif bir beğenmezlik ifadesi yakaladı Ekip ve Elaine robot ile şarabın çevresinde toplandılar David özür dileyerek oturma odasından, öndeki yaşam bölümleriyle arkadaki yatak odalarını birleştiren uzun koridora çıktı. Francesca onu izledi. "Özür dilerim, David," dedi, "Hâlâ bitirilmemiş bir işimiz olduğunu unutma Avrupa'ya döndüğümde Schmidt ve Hagenest'e vermem gereken bir yanıt var Projeyi sürdürmek için sabırsızlanıyorlar "

"Unutmadım" diye yanıtladı Brown, "Sadece arkadaşın Reggie'nin çocuklarımla yaptığı röportajı bitirdiğinden emin olmak istedim" diye derin bir iç çekerek

devam etti, "Ara sıra, dünyada hiç tanınmayan bir adam olsaydım diye düşündüğüm zamanlar oluyor."

Francesca ona doğru yaklaştı, "Bir an için bile bv na inanmam" derken gözlerini ondan ayırmıyordu "Bugün sadece biraz sinirlisin çünkü eşin ve çocuklarının Reggie'yle bana neler söylediğini kontrol edemiyor-sun Ve senin için kontrolden daha önemli bir şey

35

RAMA-II

yoktur."

Dr. Brown tam cevap veriyordu ki, sözü uzak yatak odalarından birinde oluşup koridorda yankılanan 'An-ıeed' çığlığıyla kesildi Birkaç saniye sonra altı veya yedi yaşlarında küçük bir erkek çocuğu David ve Francesca'nın yanından hızla geçip, o anda koridor ile oturma odasını birleştiren kapının aralığında durmakta olan annesinin kollarına doğru körlemesine atıldı. Oğlu ile çarpışmanın şiddetinden Elaine'nin şarabının bir kısmı bardağından döküldü. Küçük çocuğu yatış-tınnaya çalışırken, farkında olmadan elindeki şarabı yalıyordu

"Neler oluyor Justin?" diye sordu.

"Şu siyah adam köpeğimi kırdı," Justin hıçkırıklar arasında sızlandı,

"Kafasından tekmeledi ve artık onu çalıştı rainıyorum."

Küçük çocuk holün gerisini işaret etti Reggie Wil-son ve uzun, ince ve çok ciddi bir kız gruba doğru geliyorlardı "Baba," dedi kız, gözleri Dr. Brown'dan yardım diliyordu, "Mr. Wilson benimle iğne kolleksiyo-num üzerinde konuşurken şu lanet robot köpek içeri girip önce üzerine işedikten sonra onu bacağından ısırıldı. Justin onu böyle zararlı şeyler için programla..."

Küçük çocuk ağlarken, "Yalan söylüyor" diye bağırarak onun sözünü kesti. "O

Wally'i sevmiyor. Wally'i hiçbir zaman sevmedi "

Elaine Brown bir elini neredeyse sinir krizleri geçirmekte olan oğlunun sırtına koyarken diğer eli ile şarap kadehinin sapını sıkıca kavramıştı Kocasının bakişlarındaki hoşnutsuzluğu fark etmeseydi bile, bu sahne nedeniyle yeterince huzursuz olabilirdi. Şarabı içerek kadehi en yakındaki kitap rafının üstüne koydu.

"Tamam, tamam Justin," derken utanmış bir şekilde diğerlerine bakıyordu, "Sakin ol ve annene neler olup

36

Sinyora Sabatini

bittiğini anlat "

"Şu siyah adanı beni sevmiyor. Ve ben de onu sevmiyorum Wally bunu biliyordu, bu yüzden de onu ısırıldı. Wally hep beni korur "

Kız çocuk, Angeia, daha kızgın bir ifadeyle "Böyle bir şeyin olacağını biliyordum" dedi "Mr Wilson benimle konuşurken, Justin durmadan odama girip Mr. Wilson'a oyunlarını, hayvanlarını, anılarını ve hatta elbiselerini göstermeye çalışarak bizi rahatsız etti. En sonunda Mr Wilson onunla sert bir şekilde konuşmak zorunda kaldı Son bildiğimiz şey, Wally vahşi bir şekilde koşuyordu ve Mr. Wilson kendini korumak zorunda kaldı."

"O bir yalancı anne Büyük bir yalancı. Ona susmasını söyle..."

Dr. Brown kızgın bir şekilde onun sözünü kesti. "Elaine," diye ortadaki gürültüden daha yüksek sesle bağırdı "Onu... çıkart . buradan." Karısı ağlayan çocuğu çekerek oturma odasının kapısından içeri sokarken, Dr. Brown kızına döndü. "Angela," derken öfkesi soğuk ve bastırılmaz bir biçimde ortadaydı. "Sana bugün hiçbir şekilde Justin ile kavga etmemeni söylemiştim."

Kız babasının bu ani hücumundan irkildi. Gözleri doldu Birşeyler söylemeye başladı fakat Reggie Wil-son onunla babasının arasına doğru yürüdü "Özür dilerim Dr Brown," Reggie müdahale etti, "Gerçekten Angela hiçbir şey yapmadı. Anlattıkları aslında doğ.01. O ..."

"Bak Wilson" dedi David Brown sertçe, "Eğer izin verirsen, ailemle ben başa çıkabilirim " Öfkesini vatiş-tınnak için bir an durdu. "Bütün bu karmaşa için özür dilerim" diye bastırılmış bir ses tonuyla devaru etti, "fakat bir iki dakika sonra hepsi bitmiş olacak ' Kızına bakan gözleri soğuk ve kırıcıydı "Odana don, An-

RAMA-II

gela. Seninle sonra konuşacağım. Anneni ara ve ona seni akşam yemeğinden önce almasını istediğimi söyle."

Francesca Sabatini önünde olup biten bu olayları büyük bir ilgiyle izliyordu Dr. Brown'un hayal kırıklığını, Elaine'in kendine güven yoksunluğunu görmüştü. Bu çok iyi diye düşündü Francesca, Hatta umduğumdan da iyi, Çok kolay olacak. Parlak gümüş tren Kuzey Teksas Kırları boyunca saatte iki yüz elli kilometre hızla yol alıyordu. Birkaç dakika içinde Dallas Taşımacılık Kompleksinin ışıkları ufukta belirdi. DTK yaklaşık yirmi beş kilometrekarelik çok büyük bir alanı kaplıyordu. Kısmen havaalanı, kısmen tren istasyonu, kısmen de küçük bir şehirdi. Hızla büyüyen uzun mesafe hava trafiğini yönetmek ve yolcuların yüksek hızlı tren sistemine aktarılması için kolay bir bağlantı noktası olmak üzere ilk olarak 2185'te kurulmuş ve dünyanın her tarafındaki taşıma merkezleri gibi gelişerek tam bir toplum haline gelmişti. Çoğu DTK'da çalışan ve her gün işe gelip gitme derdi olmadığı için yaşamı kolay bulan binden fazla insan ana terminalin güneyindeki alışveriş merkezinin çevresini yarım daire şeklinde çevrelemiş olan apartmanlarda oturuyordu. Terminalin kendisi; dört büyük otel, on yedi restoran, yüzden fazla dükkan ile ünlü Donatelli moda zincirinin bir şubesini barındırıyordu.

Tren istasyona yaklaşırken genç adam Francesca'ya, "O zamanlar on dokuzumdaydım," diyordu, "ve oldukça baskı altında büyütüldüm. Aşk ve seks hakkında şu son on haftada, sizin televizyon dizilerinizi izleyerek, tüm yaşamımda öğrendiğimden çok daha fazla şey öğrendim. Bu programlar için size teşekkür etmek istedim "

Francesca bu iltifatları zerafetle kabul etti Toplum

38

Sinyora Sabatini

içindeyken herkesin kendisini tanımasına alıştı. Tren durup platforma indiği zaman, Francesca genç adam ve kız arkadaşına yeniden gülümsedi. Onları otele götürecek olan insan taşıyıcısına yürürlerken Reggie Wil-son onun fotoğraf donatımını taşımayı önerdi: "Seni hiç rahatsız etmiyor mu?" diye sordu.

Francesca ona tuhaf bir şekilde bakınca açıklamak için ekledi, "Bütün bu ilgi, tanınan bir kişi olmak?"

"Hayır," diye yanıtladı, "Elbette hayır " Kendi kendine gülümsedi. Altt ay geçmiş olmasına rağmen hâlâ bu adam beni anlayamıyor. Belki de tüm dikkatini kendisine vermekten, bazen kadınların da erkekler kadar hırslı olabileceğini göremiyor.

"Personel seçme çalışmaları sırasındaki tanışmamızdan önce," diyordu Reggie, "Senin çok tutulan iki televizyon dizin olduğunu biliyordum Fakat, hayranlarından biriyle karşılaşmadan bir restorana gitmenin veya toplum içinde bulunmanın bu derece imkânsız olabileceği hakkında hiçbir fikrim yoktu." İnsan taşıyıcı, tren istasyonundan çıkıp alışveriş merkezine doğru rahat ilerlerken, Reggie gevezeliğe devam ediyordu. Yolun sonundaki meydanın bir köşesinde kalabalık bir insan grubu, bir tiyatronun çevresinde dolanıyordu. Afişte, içerdeki gösterinin Amerikalı oyun yazarı Linsey Olzen'in "Her Mevsimde" adlı oyunu olduğu yazılıydı.

"Bu oyunu gördün mü?" Reggie laf olsun diye Fran-cesca'ya sordu, "Ben beş yıl önce ilk gösterime girdiğinde filmini görmüştüm." Francesca'nın yanıtını beklemeden devam etti, "Helen Caudill ve Jeremy Temp-le Caudill büyük şöhrete kavuşmadan önce. Şika-go'da, bir kar fırtınasında aynı otel odasını paylaşmak zorunda kalan iki insan hakkında garip bir hikayedir. Her ikisi de evlidir Boşa çıkmış beklentilerinden konuşurken birbirlerine aşık olurlar. Dediğim gibi, garip

39

RAMA-II

bir oyundu."

Francesca dinlemiyordu. A alışveriş merkezindeki ilk durakta, ona kuzeni Roberto'yu hatırlatan bir çocuk arabaya binmişti. Derisi ve saçları koyu, yüz hatları yakışıklıydı Roberto'yu görmeyeli ne kadar oldu, diye düşündü, Üç yıl olmalı. Positano'da eşi Maria ile birlikteydi Francesca çok geride kalan eski günleri hatırlarken iç geçirdi Kendini Orvieto sokaklarında güler ve yaşarken görüyordu. Dokuz ya da on yaşlarındaydı, hâlâ masum ve kirletilmemiş. Roberto on dördündeydi II Duomo önündeki meydana futbol topuyla oynuyorlardı. Kuzenine takılmayı çok seviyordu O kadar kibar ve doğaldı ki. Roberto çocukluğundaki tek güzel şeydi.

İnsan taşıyıcı, otelin dışında durdu. Reggie gözlerini ona dikmiş sabit bir şekilde bakıyordu Francesca onun kendisine az önce bir soru sormuş olduğunu hissetti Arabadan inerlerken "Eee?" dedi Wilson.

"Özür dilerim canım," diye yanıtladı "Yine hayal kuruyordum. Ne dedin?"

"Bu kadar sıkıcı olduğumu bilmiyordum" diyen Reggie'nin sesi ciddiydi Francesca'mn dikkatini çekebilmek için canlı bir şekilde ona dönerek, "Bu akşam yemeği için seçimin ne?" diye sordu "Ben Çin veya Cajun'a kadar daralttım " Reggie ile birlikte akşam yemeği o an için Frances-ca'ya pek çekici gelmedi "Bu akşam çok yorgunum," dedi "Sanırım odamda kendi başıma yiyip sonra biraz çalışacağım " Reggie'nin yüzünden ne kadar incinmiş olduğunu görebiliyordu Uzandı ve dudaklarından hafifçe öptü "Saat ona doğru bir içki için odama gelebilirsin."

Oteldeki süitine girer girmez Francesca'mn ilk işi bilgisayar terminalini çalıştırıp gelen mesajları incele-

40

Sinyora Sabatini

inek oldu. Toplam dört tane vardı. Parıldayan menü ona her mesajın gönderenini, gönderilme zamanını, mesajın uzunluğunu ve öncelik derecesini gösteriyordu Öncelik Derecesi Sistemi, hayatta kalmayı başaran üç iletişim şirketinden biri olan ve asrın orta yıllarındaki büyük desteklemelerle yeniden canlanan Uluslararası İletişim Anonim Şirketi'nin bir buluşuydu. Bir ÖDS kullanıcısı, sabah erkenden bilgisayarına günlük iş programını girer ve hangi öncelikteki mesajların hangi çalışmayı kesebileceğini belirtirdi Francesca sadece birinci öncelikteki (çok önemli acil durum) mesajların David Brown'un evindeki terminale verilmesini kabul etmişti, David ve ailesinin çekimlerinin bir gün içinde bitirilmesi gerektiğinden, kesinti ve gecikmeye yol açacak her şeyi en aza indirmek istemişti.

Carlo Bianchi'den üç dakika uzunluğunda ikinci derecede öncelikli iki mesaj vardı. Francesca kaşlarını çatarak terminale gerekli kodları girdi ve video monitörünü açtı. Arkasında yanmakta olan bir şömine bulunan bir koltukta oturmuş, kayak sonrası elbiseleri giymiş, orta yaşlı ve hoş tavırlı bir İtalyan görüntüye geldi ve "Buon giorno, cara" diye Francesca'yı selamladı Cortina d'Ampezzo'daki yeni villasının oturma odasının çevresinde kameraya bir tur attırdıktan sonra Sinyor Bianchi hemen konuya girdi. Yaz için hazırladığı spor giyeceklerin reklamında görünmeyi Francesca neden reddediyordu? Şirketi ona inanılmaz bir para önermiş, hatta reklam kampanyasını bazı uzay motiflerini içine alacak şekilde değiştirmişti. Reklam spotları Newton görevi sona erinceye kadar gösterilmeyecek ve böylece onun ISA anlaşmaları ile bir sürüşmesi olmayacaktı. Carlo geçmişte bazı uzlaşmazlıkları olduğunu kabul ediyordu, fakat ona göre bu olaylar çok yıllar önceydi. Bu hafta içinde bir yanıt alması gerekiyordu.

41

RAMA-II

Francesca, Şecereyim seni Carla, diye düşünürken tepkisinin şiddetine şaşıyordu. Dünya'da Francesca'yı sinirlendirebilecek çok az insan vardı, işte Carlo Bianchi bunlardan biriydi Londra'daki temsilcisi Darrell Bowman'a bir haber geçmek için bilgisayarına gerekli komutları girdi. "Merhaba Darrell. Ben Francesca. Dallas'tayım. O sürüngen Bianclii'ye bana on milyon Mark bile verse onun reklamlarını yapmayacağımı söyle. Ve aklıma gelmişken, anladığıma göre bugünlerde onun en büyük rakibi Donatelli. Neden onların reklam müdürünü bulmuyorsun, Gabriela bilmem ne, bir zamanlar onunla Milano'da tanışmıştım ve ona Nisan veya Mayıs'ta Newton projesi bittikten sonra onlar için birşeyler

yapmaktan memnun olacağımı söyle " Bir an durakladı. "Hepsi bu kadar. Yarın akşam Roma'ya dönüyorum. Heather'e sevgilerimi ilet."

Francesca'nın en uzun mesajı, uzun boylu, saçları ağarmaya başlamış, altmış yaşlarındaki saygın bir yönetici olan kocası Alberto'dandı. Sahip olduğu bir sürü şey arasında, Avrupa'nın bağımsız gazete ve dergilerinin üçte birinden fazlası ve ayrıca aralarında Almanya ile İtalya'nın önde gelen ticari televizyon kanalları da bulunan Alman multimedya grubu Schmidt ve Hagenest'in İtalyan bölümünün yöneticiliği de vardı. Yayınında Alberto, gösterişli siyah bir elbise giymiş olarak evlerindeki çalışma odasında otururken elindeki konyağı yudumluyordu. Sesi yumuşak, tanıdık, fakat bir kocadan çok bir babaninkine benzer tondaydı. Francesca'ya, onun Amiral Otto Heilmann ile yaptığı uzun röportajın bugün bütün Avrupa'da yayınlandığını, onun yorum ve sezilerinden her zamanki gibi zevk aldığını, ancak Otto'yu çok aşırı derecede kendini beğenmiş bulduğunu anlattı. Kocasının yorumunu duyduğu zaman Francesca, Şaşırtıcı değil, diye düşündü, hem de tümüyle öyle. Fakat çoğu kez

42

Sinyora Sabatini

bana yararlı oluyor.

Alberto onu çok özlediğini ve yarınki geceyi onu tekrar görebilmek için sabırsızlıkla beklediğini söylemeden önce, ona çocuklardan biri ile ilgili bazı iyi haberler gösterdi (Francesca'nın, kendisinden yaşlı üç tane üvey çocuğu vardı) Ben de, diye Francesca mesajı cevaplamadan önce düşündü, Seninle birlikte yaşamak çok rahat. Hem özgürlük hem de güvenliğim var.

Dört saat sonra Francesca balkonunda ayakta durmuş, Texas'ın soğuk Aralık havasında sigara içiyordu. Otellerin odalara bıraktığı kalın bir sabahlığa sıkıca sarmıştı Sigarasından ciğerlerine derin bir nefes çekerek, Hiç olmazsa Kaliforniya gibi değil, diye düşündü. En azından Teksas'ta bazı otellerin sigara balkonları var. Amerika'nın batı kıyılarındaki bu geri zekâlılar ellerinden gelse sigara içmeyi bir suç olarak ilan edecekler.

Francesca batıdan havaalanına yaklaşmakta olan sü-personik uçağı daha iyi görebilmek için parmaklıklara doğru yürüdü. Zihninde kendini tıpkı ertesi gün Roma'ya uçuşunda olacağı gibi, uçağın içinde görüyordu. Bu inen uçağın, Büyük Kargaşa'dan önce dünyanın tartışılmaz ekonomik merkezi olan Tokyo'dan geldiğini düşledi. Hammadde yokluğundan yüzyılın ortalarındaki o kötü yıllarda yıkılmış olan Japonlar, dünya serbest pazara dönmüş olduğundan, yeniden refah içindeydiler. Francesca uçağın inişini izledi, sonra üstündeki yıldızlarla dolu gökyüzüne baktı. Sigarasından bir nefes daha çekti, gözleri dışarı üflediği dumanın havada yavaşça sürüklenmesini izledi.

Ve şimdi Francesca, diye düşündü, Belki de en büyük görevin olabilecek olay yaklaşıyor. Ölümsüz olabilmek için bir şans mı? Hiç olmazsa Nevton mürette-

43

RAMA-II

batının her biri gibi uzun süre hatırlanacağım. Zihni Nevton görevine döndü ve bir çift kocaman uzay gemisi yaparak onları Güneş Sistemi'ni ziyaret etmek için yollayan o harika yaratıkların görüntülerini canlandırdı. Fakat düşünceleri hızla geriye, gerçek dünyaya, o gün öğleden sonra evinden ayrılmadan az önce David Brown'un imzaladığı sözleşmelere geri döndü.

Bu bizi iş ortağı yapıyor, sayın Dr. Brotvn. Ve benim de planımın ilk safhası tamamlanmış oluyor. Ve eğer tahminimde yanılıyorsam bugün gözlerinde bir an parlayıp sönen bir ilgi vardı Görüşmeleri bitip kontratı imzaladıkları zaman, Francesca David'i formalite gereği öpmüştü David'in çalışma odasında yalnızdılar Bir an Francesca onun bu öpücüğe daha anlamlı karşılık vereceğini sanmıştı. Francesca sigarasını bitirdi, bir kül tablasında ezdi ve otel odasına geri döndü. Kapısını açtığı anda derin soluk seslerini duyabiliyordu. Çok büyük ve dağınık olan yatağın içinde çıplak Reggie Wilson sırtüstü yatıyor ve düzenli horlaması sütin sessizliğini bozuyordu. Çok büyük donanımın var dostum, diye sessizce düşündü, hem yaşam hem sevişmek için. Fakat bunların ikisi de atletik yarışma değil. Eğer biraz kurnazlık, hatta biraz da inceliğin olsaydı çok daha ilginç olabilirdin.

HALKLA İLİŞKİLER

Yalnız yaşayan kartal, sabahın ilk ışıklarında bataklıkların çok üstünde süzülerek yükseldi. Okyanustan gelen kuvvetli rüzgârın üstüne binerek sahil boyunca kuzeye döndü Kartalın çok altında, okyanus kıyısının açık kahverengi ve beyaz kumlanndan başlayıp batı

44

Halkla ilişkiler

ufuklarına doğru millerce devam eden bir adalar, nehirler, körfezler zinciri, çayırlar ve bataklıkları kesen asfalt yollarla birleştirilmiş dağınık bir binalar kompleksi ile kesintiye uğruyordu. Yetmiş beş yıl önce Kennedy Uzay Merkezi, yolcuların yüksek hızlı trenlerinden ve uçaklarından inip ADY (Alçak Dünya Yörüngesi) uzay istasyonlarından birine giden mekiklere binebilecekleri, yarım düzine yerden biriydi. Fakat Büyük Kargaşa, uzay limanını bir zamanların parlak kültürünün hayaletimsi bir kalıntısına dönüştürmüştü. Yapılan ve yollan yıllardır, Merkezi Florida'nın bitkilerine, su kuşlarına, timsahlarına ve her yerde bulunan böceklerine terk edilmişti.

Yirmi yıllık tam bir ihmalden sonra 2160'larda uzay limanı yavaş yavaş yeniden çalışır duruma getirildi. Önceleri bir hava limanı olarak kullanıldı ve sonra Florida'nın Atlantik kıyılarına hizmet veren genel ulaşım merkezi olarak gelişti. 2170'lerin ortalarında uzay uçuşlarına yeniden başlandığı zaman, eski Kennedy fırlatma rampalarının yeniden kullanılması doğaldı. Aralık 2199'a gelindiğinde, Dünya'daki eski uzay limanlarının yarısından fazlası, Dünya ile uzay arasında giderek artan trafiğiyle başa çıkabilmek için yenilendi. Geçici bürosunun pencerelerinden birinden Valeriy Borzov, muhteşem kartalın hava limanı merkezinde sağlam kalmış birkaç yüksek ağaçtan birindeki yuvasına zarif bir şekilde süzülmesini izledi. Kuşları severdi Yıllardır, Çin'de başlayan ilkgençlik yıllarından beri onları etkileyici bulurdu. Sık sık yinelenen en canlı rüyasında General Borzov, göklerin uçan yaratıklarla dolu olduğu bir gezegende yaşırdı. Babasına ilk Rama uzay aracında uçan biotlar olup olmadığını sorduğunu ve aldığı yanıttan da derin bir hayal kırıklığına uğradığını hatırlıyordu.

General Borzov dev bir taşıma aracının sesini du-

45

RAMA-II

yup batıya dönük pencereden dışarı baktı. Yolun karşısında, deneme ünitesinin önünde, her iki Newton aracı tarafından da kullanılacak olan itici modül, çoklu hat üzerinde yol alan devasa bir platform üstünde deneme kompleksinin içinden çıkıyordu. İyon kont-rolöründeki bir sorun nedeniyle altsistem test bölgesine geri gönderilen tamir edilmiş modül, bu öğleden sonra bir kargo mekiği ile uzay istasyonu LEO-2'deki uzay aracı montaj ünitesine taşınarak, Noel'den hemen önce başlayacak olan son bütünsel araç testleri için yerine takılacaktı. Her iki Newton uzay aracı da son kontroller için ve testler için LEO-2'deydiler. Fakat, kozmonotların simulasyonlarının tümü, destek donanımı kullanılarak LEO-3'te yönetiliyordu Kozmonotlar LEO-2'deki gerçek uçuş sistemlerini ancak fırlatmadan bir hafta önce kullanabileceklerdi.

Binanın güney tarafındaki büroların önünde elektrikli bir otobüs durdu ve birkaç kişi indi. Yolculardan biri, uzun kollu, yatay siyah çizgili san bir bluz ve siyah ipek bir pantolon giyen sarışın bir kadındı Fran-cesca bina girişine doğru zarif bir rahatlıkla yürüdü Televizyon haberciliğine başlamadan önce Francesca'nın başarılı bir model olduğunu hatırlayan General Borzov uzaktan onu takdirle izledi. General onun ne istediğini ve neden kendisini bu sabahki tıp brifinginden önce özel olarak görmek için ısrar ettiğini merak ediyordu. Bir dakika sonra onu bürosunun kapısında karşıladı "Günaydın Sinyora Sabatini" dedi

Francesca gülerek yanıtladı, "Burada ikimizden başka kimse olmadığı halde ne kadar resmisiniz, General? Beni Francesca diye çağırmayan sadece siz ve ekibimizin iki Japon üyesi kaldınız " Generalin kendisine tuhaf bir şekilde baktığını görünce, yanlış bir şey olup olmadığını anlamak için kendini inceledi. Bir anlık bir

46

Halkla ilişkiler

duraklamadan sonra, "Ne var?" diye sordu.

"Bluzunuz olmalı," General Borzov irkilerek yanıtladı, "Açıkça bir an için sizin çaresiz bir antilop veya ceylana aniden saldırmaya hazırlanan bir kaplan olduğunuz hissine kapıldım. Belki de yaşlılıktan Ya da aklım bana oyunlar oynamaya başladı..." Onu bürosunun içine davet etti

"Daha önce bana bir kediyi anımsattığımı söyleyen erkekler oldu." Francesca generalin masasının yanındaki koltuğa oturdu Muzip bir gülümsemeyle miyav-ladı "Ben sadece zararsız bir tekir ev kedisiyim "

Borzov hafifçe gülerek "Buna bir an için bile inanmam" dedi. "Sizi anlatabilmek için birçok sıfat kullanılabilir Francesca, fakat zararsız sözcüğü onlardan biri asla olamaz " Birden iş adamı havasına girerek, "Şimdi, sizin için ne yapabilirim? Bana, çok önemli ve kesinlikle bekleyemeyecek bir konu olduğunu söylemişsiniz "

Francesca yumuşak evrak çantasından bir kağıt çıkarıp General Borzov'a verdi.

"Bu projenin basın çizelgesi," dedi, "Bunu bütün ayrıntılarıyla kamu bilgilendirme dairesi ve dünya televizyon şebekeleri ile birlikte ancak dün gözden geçirebildim Dikkat ederseniz kozmonotlarla yapılması gereken ayrıntılı kişisel röportajların sadece beş tanesi gerçekleştirilebilmiş Dört tanesi de bu ay için planlandı Fakat gene dikkat ederseniz önümüzdeki çalışmalara eklediğimiz üç günlük simülasyon ile Wakefield ve Turgeniev ile yapılacak röportajlar için ayrılmış olan zamanı silip attınız "

Borzov'un kendisini izlemekte olduğundan emin olmak için bir an durakladı "Hâlâ gelecek cumartesi Ta-kagishi'yi yakalayabilir ve Noel öncesi Boston'da O'Toole'ların çekimini yapabiliriz. Fakat hem Richard hem de Irina şu anda röportajları için zamanlan olma-

RAMA-II

dığını söylüyorlar. Ayrıca, hâlâ aynı eski sorunumuz devam ediyor. Ne siz ne de Nicole için bir tarih karar-laştırılmadı..."

Borzov onun sözünü kesti. "Bu basın çizelgesini görüşmek için mi bu sabah 7.30'da ısrarla toplantı istediniz?" Sesi bu tür çalışmalara ne derece önem verdiğini açıkça belli ediyordu.

"Diğer şeylere gelince," diye Francesca Borzov'un değerlendirmesindeki eleştiriye önem vermeden devam etti. "Bu görevdeki insanlarla ilgili olarak kamuoyu araştırmalarına göre halk en büyük ilgiyi size, bana, Nicole deş Jardins'e ve David Brown'a gösteriyor. Şimdiye kadar sizi kişisel röportajınızın tarihi konusunda bir karar vermeye zorlayamadım ve Madam deş Jardins böyle bir şeye hiç niyeti olmadığını söylüyor. TV kanalları hoşnutsuz. Benim fırlatma öncesi dizim tamamlanmamış olacak. Biraz yardımınıza ihtiyacım var."

Francesca doğruca General Borzov'a bakarak, "Sizden ek simülasyonu iptal etmenizi, kişisel röportajınız için bir tarih saptamanızı ve benim adına Nicole deş Jardins ile konuşmanızı istiyorum."

General kaşlarını çattı. Francesca'nın küstahlığı onu hem sinirlendirmiş, hem de rahatsız etmişti. Kişisel reklam röportajları çizelgesinin kendi öncelik listesinde ön sıralarda olmadığını söylemek üzereydi. Fakat bir şey onu durdurdu. Altıncı hissi ve insanlarla uğraşmakla geçen yaşam deneyimi ona acele etmemesini söylüyorlardı, sanki şimdiye kadar duyduklarından daha fazla şeyler de vardı. Konuyu değiştirerek olayı ertelemek istedi.

"Aklıma gelmişken, sizin İtalyan hükümet/özel sektör koalisyonunun ev sahipliği yapacakları şu yeni yıl partisinin çapının aşırı büyütülmesinden gitgide daha çok endişe duymaya başladığımı söylemeliyim. Eğiti-

48

Halkla İlişkiler

mimizin başında bu toplumsal olaya bir grup olarak katılmayı kabul ettiğimizi biliyorum. Fakat bunun geçen hafta şu Amerikan dedikodu dergilerinden birinin yazdığı gibi "asrın partisi" diye ilan edileceği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bütün o insanları tanıyorsun, partiyi biraz sınırlandırmak için birşeyler yapamaz mısın?"

Francesca Borzov'un konuşmasındaki hücumu dokunmadan, "Gala gündemimin bir başka konusuydu," dedi. "Bu geçen Mart'ta hepimizin partiye katılma konusunda

anlaşmamıza rağmen Newton kozmonotlarından dördü şimdi katılmayacaklarını söylüyorlar ve iki üç tanesi de başka randevularının olduğunu ileri sürüyor. Takagishi ve Yamanaka tatili Japonya'da aileleri ile birlikte geçirmek istiyorlar ve Richard Wake-field bana, Cayman Adalarında tüple dalış yapmak için rezervasyon yaptırdığını söylüyor. Ve sonra yine, sadece gelmeyeceğini söyleyen ve herhangi bir açıklama yapmayı da reddeden şu Fransız kadın var."

Borzov gülümsemesine engel olamadı. "Neden Ni-cole deş Jardins konusunda bu derece sıkılıyorsunuz? İkiniz de kadın olduğunuzdan, onunla diğerlerinden daha rahat konuşabileceğinizi sanıyordum."

"Bu görevde basının oynadığı rolden hiç hoşlanmıyor. Bana bunu birkaç kez söyledi. Ayrıca özel yaşamı konusunda da çok inatçı." Francesca omuzlarını silkti, "Fakat halk ona tam anlamıyla hayran. Ne de olsa o sadece bir doktor ve bir dilbilimci değil, aynı zamanda eski bir olimpiyat şampiyonu, fakat ayrıca ünlü bir yazarın kızı ve hiç evlenmemiş olmasına karşın on dört yaşında bir kız çocuğunun annesi..."

Valeriy Borzov saatine bakıyordu. "Sadece merak ettiğim için," diye onun sözünü kesti, "Acaba, sizin verdiğiniz isimle, gündeminizde daha kaç madde var? On dakika sonra konferans salonunda olmamız la-

49

RAMA-II

zım " Tekrar Francesca'ya gülümsedi. "Ayrıca Madam deş Jardins'in bugünkü işlerini bırakıp, bu brifingin konusu olan basın toplantısını yapacağını da söylemeliyim "

Francesca birkaç saniye General Borzov'u inceledi Artık hazır sanırım, diye düşündü. Eğer onu yanlış değerlendirmediysem hemen anlayacak Çantasından küçük bir kübik nesne çıkararak masanın üzerinden uzattı "Gündemimdeki son madde bu" dedi

Newton'un başkumandanı şaşırmış görünüyordu. Küpü ellerinde çevirdi. Francesca ciddi bir tonda, "Serbest çalışan bir gazeteci bunu bize sattı" dedi. "Var olan tek kopyanın bu olduğuna da eminiz."

Borzov, masa bilgisayarının uygun yerine küpü yerleştirmeye başlarken Francesca sustu. Küpten ilk video görüntüsü ekranda belirttiği zaman Borzov'un yüzü belirgin biçimde sarardı. Kızı Nataşa'nın vahşi konuşmalarını on beş saniye kadar izledi. "Bunun renkli basının ellerine geçmesini istemedim " Francesca yumuşak bir sesle ekledi

Borzov yavaşça sordu, "Bant ne kadar sürüyor?"

"Yaklaşık yarım saat." diye Francesca yanıtladı. "Bu şeyin tamamını seyreden tek kişi benim."

General Borzov iç çekti. Newton'un kumandanlığına seçildiği açıklandığından beri karısı Petra'nın korktuğu an işte buydu Sverdlovsk'taki enstitünün müdürü hiçbir gazetecinin kızına ulaşamayacağına söz vermişti Şimdi ise ortada onunla yapılmış otuz dakikalık bir röportajın video filmi vardı Petra utancından ölecekti.

Pencereden dışarıya baktı. Kızının akut şizofrenisinin halkın önüne serilmesi halinde, bunun görevi ne biçimde etkileyeceğini aklından hesaplıyordu. Utanç verici olacaktı, fakat görev hiçbir şekilde ciddi bir hasar görmezdi

50

Biyometri

General Borzov Francesca'ya baktı. Pazarlık yapmaktan nefret ederdi. Nataşa ile yapılmış olan röportajı Francesca'nın bizzat ayarlamış olup olmadığından da emin değildi Yine de. .

Borzov rahatladı ve zorla gülümsedi. "Sanırım size teşekkür etmeliyim," dedi, "fakat bu pek uygun değil gibi görünüyor." Bir an durakladı, "Sanırım biraz minnettarlık göstermem bekleniyor."

Şu ana kadar çok iyi, Francesca düşündü. Şu anda hiçbir şey söylememenin daha iyi olduğunu biliyordu.

Uzun bir sessizlikten sonra general, "Tamam," dedi. "Ek simülasyonu iptal edeceğim Zaten diğerleri de bundan şikayetçiydi." Veri küpünü elleri arasında çevirdi "Ve Petra ile ben kişisel röportaj için, bir zamanlar önerdiğiniz gibi, Roma'ya erken geleceğiz. Yarın bütün kozmonotlara yeni yıl partisini

hatırlatarak, orada bulunmanın görevleri olduğunu söyleyeceğim. Fakat ne ben ne de bir başkası Nicole deş Jardins'den sizinle, işinden başka bir konuda konuşması için bir talepte bulunabilir " Birden ayağa kalktı "Şimdi şu biyometri brifingine gitme zamanımız geldi."

Francesca uzanarak onu yanağından öptü ve "Teşekkür ederim, Valeriy" dedi.

8

BİYOMETRİ

Francesca ve Borzov geldikleri zaman tıbbi toplantı çoktan başlamıştı Görevle ilgili yirmi beş veya otuz yardımcı mühendis ve bilim adamı ile birlikte diğer bütün kozmonotlar da oradaydılar. Dört gazete muhabiri ve televizyon ekibi izleyicileri tamamlıyordu. Küçük konferans salonunun önünde, her zamanki gibi gri uçuş elbisesini giymiş ve elinde bir lazer gösterge-

51

RAMA-II

si tutan Nicole deş Jardins duruyordu. Yanında ise mavi bir takım elbise giymiş bir adam vardı ve dinleyicilerden gelen bir soruyu dikkatle dinliyordu Yeni gelenleri görünce Nicole onun sözünü kesti.

"Sumimasen, Hakamatsu-san" dedi "Sizi kumandanımız, Sovyetler Birliği'nden General Valeriy Borzov ve gazeteci kozmonot Francesca Sabatini ile tanıştırayım."

Sonra geç gelenlere dönerek generale "Dobriy ut-ra," derken aynı anda Francesca'nın tarafına da başıyla selam yolladı "Bu da sayın Dr. Toshiro Hakamatsu. Vücudumuzun 'içine yerleştirilecek minik sondalar dahil olmak üzere uçuşta kullanacağımız biyometri sistemini o tasarlayıp geliştirmiştir." General Borzov elini uzattı. "Sizinle tanıştığımıza memnun oldum, Hakamatsu-san," dedi, "Madame deş Jardins olağanüstü çalışmalarınız ile ilgili olarak fazlasıyla bilgilennemizi sağlamıştı "

Adam elini sıktıktan sonra Borzov'a doğru eğilirken, "Teşekkür ederim " dedi, "Bu projenin bir parçası olmak benim için bir onurdur "

Francesca ve General Borzov salonun ön tarafındaki iki boş koltuğa oturdular ve toplantı yeniden başladı Nicole göstergesini küçük bir podyumun kenarındaki bir klavyeye çevirdi ve odanın önünde atardamarların kırmızı, toplardamarların maviyle gösterildiği erkek insan dolaşım sisteminin bire bir ölçüdeki renkli holografik modeli belirdi. Kan hücrelerinin içinde dolanan küçük beyaz işaretler kan akımının yön ve hızını gösteriyordu "ISA'nın Yaşam Bilimleri Kurulu ancak geçen hafta bu görev için yeni Hakamatsu sondalarının ana sağlık izleme sistemi olarak kullanılmasını onayladı," diyordu Nicole, "Kendilerinden büyük çapta olağandışı durumlar içinde görev yapmaları istenen yeni sondaların bulunduğu psikolojik gerginlik

52

Biyometri

testlerinin sonuçlarını iyice inceleyinceye kadar onaylarını geciktirdiler. Bu şartlarda bile deneklerin bünyelerindeki reddetme mekanizmalarından hiçbirinin harekete geçtiğine dair bir işaret yoktu.

"Yaşamı daha kolay bir hale getireceği için, bu sistemi kullanabileceğimizden dolayı, hem siz, hem de yaşam bilim subayınız olarak ben, çok şanslıyız. Görev süresince, önceki projelerde kullanılmış olan alışılmış enjeksiyon tarama yöntemleriyle karşılaşmayacaksınız Bu yeni sondalar yüz günlük görev süremiz boyunca size bir, ya da en fazla iki kez enjekte edilecek ve yenilenmeleri de gerekmiyor."

Dinleyiciler arasındaki başka bir doktordan gelen bir soru Nicole'ün düşünce dizisini kesti, "Uzun vadeli reddetme sorunu nasıl çözümlendi?"

"Bunu her yönüyle öğleden sonra yapacağımız ayrıntılar toplantısında ele alacağım," diye Nicole yanıtladı. "Reddetmeyi yöneten ana kimyamız, ekşime dahil, dört veya beş kritik değişken üzerinde yoğunlaştığından, yerleştikleri yerde sondaların üstünün bulundukları yerin kimyasına uygun bir örtü ile kaplandığını söylemek şimdilik bence yeterli. Başka bir anlatımla, sonda hedefine vardıktan sonra etrafına zarar vermeden oradaki biyokimyasal çevreden örnek toplar ve reddedilmeyi önlemek için üzerini, içinde bulunduğu vücudun kimyası ile uyuşan ince bir kat salgıyla örter "

Nicole insanın kan dolaşımını gösteren modele doğru dönerek, "Fakat kendimi aşmaya başladım," dedi, "Sondalar ailesi buraya, sol kola yerleştirilecek ve her bir gözlem aygıtı daha önceden saptanmış rehber programlarını izleyerek vücudun otuz iki belirli noktasına dağılacaklar. Orada kendilerini bulundukları vücudun dokusuna gömecekler." O konuşurken holografik modelin içi canlandı ve izleyenler otuz iki kır-

53

RAMA-II

pışan ışığın sol koldan başlayarak vücuda dağılmasını izlediler. Dördü beyine gitti, üç tanesi de kalbe, dördü salgı sisteminin ana bezlerine ve geri kalan yirmi bir gözlem aygıtı da gözlerden el ve ayak parmaklarına kadar önceden saptanmış yerlere ve organlara dağıldılar.

"Her sonda tek başına önemli yaşam değişkenlerini inceleyecek bir mikroskopik algılayıcılar düzeni ile kaydedilen bilgileri önce depolayan ve sonra tarayıcıdan gerekli emri aldığı zaman onları yayınlayan bir veri sistemine sahip. Gerçekte benden her birinizi günde bir kez taramadan geçirerek sağlık ölçümlerinizi boşaltmam beklenir, fakat kayıt aletleri, gerekirse, dört günlük veriyi saklayabilirler." Nicole durdu ve dinleyenlere baktı. "Buraya kadar bir sorusu olan var mı?" diye sordu.

"Evet," dedi ön sırada oturmakta olan Richard Wa-kefield "Sistemin trilyonlarca veri parçasını nasıl bir araya getirdiğini anlıyorum. Fakat bu kolay yönü. Sizin veya başka birinin bu bilgilere bakabilmeniz bir yolu yok. Düzensiz birşeyler olup olmadığını söyleyebilmeniz için veriler nasıl birleştirilecek veya çözümlenecek?"

Nicole gülümseyerek, "Çok büyük bir yardımcı aktör olurdun Richard." dedi, "Bu benim bir sonraki konumdu." Üzerinde klavye olan küçük, düz ve ince bir nesneyi kaldırdı. "Bu, gözlemlenmiş olan bilgilerin birçok yoldan incelenmesini sağlayabilen standart ve programlanabilen bir tarayıcı. İstersem herhangi bir kanalın veya bütün kanalların boşaltılmasını isteyebilirim, veya sadece uyarı verilerinin yayınlanmasını isteyebilirim.. "

Nicole dinleyicilerinin yüzündeki bir sürü şaşkın bakışı görünce, "Biraz geriye gidip bu bölümü yeniden açıklasam iyi olacak" dedi. "Gerçek bir acil durumu

54

Biyometri

anlayabilmek için her aygıtın yaptığı ölçümlerin, elbette kişiden kişiye değişen, bir "beklenen sınırı" ile daha geniş bir "tolerans sınırı" vardır. Belirli bir ölçüm beklenen sınırı aşarsa, uyan dosyasına girer ve bu özel kanal bir alarm belirleyicisi ile işaretlenmiştir. Tarayıcıyı kullanırken seçimlerimden biri de sadece bu uyarı listelerini okumak olabilir. Eğer kozmonotlardan biri kendini iyi hissediyorsa, benim izleyeceğim normal yöntem, uyan listelerinde bir kayıt olup olmadığını incelemek olacaktır."

"Fakat, eğer tolerans sınırının üstünde bir ölçümünüz varsa," diye Janos Tabori araya girdi, "O zaman dikkatli olun. Gözlem aygıtı acil durum yayınını açar ve bütün iç gücünü, dışanya insanı korkutan 'Biip-bi-ip' sesleri yaymak için kullanır. Biliyorum. Yanlış girilen tolerans rakamları yüzünden bir denemede benim başıma geldi. Ölüyorum sandım." Janos destek yaşam bilim subayı idi. Anlattıkları herkesin gülmesine neden oldu. Küçük Janos'un yüksek dereceden biip sesleri yayarak ortalıkta dolaşmasının görüntüsü eğlendiriciydi.

"Hiçbir sistem kusursuz değildir," Nicole devam etti, "ve bu sistem de uyarıları ve acil durumları harekete geçirecek bir dizi rakamın doğruluğu kadar iyi. Dolayısıyla ayarlama verilerinin neden gerekli olduğunu görüyorsunuz. Hepinizin tıbbi geçmişini son derece büyük bir dikkatle inceledik ve gözlem aygıtlarına başlangıç değerlerini girdik. Fakat gerçek sondalar vücudunuza girdikten sonra gerçek sonuçları görmemiz gerekiyor. Bugünkü çalışmamızın amacı da bu. Sonda setinizi bugün yerleştirerek perşembe günü başlayacak olan son dört simülasyon uygulamaları sırasındaki çalışmalarınızı izleyeceğiz ve sonra harekete geçiren rakamları güncel hale getireceğiz."

Minik tıp laboratuvarlarının belirsiz bir süre için vü-

55

RAMA-II

çullarına gömülmesi düşüncesi kozmonotlar arasında bir kıpırdanmaya yol açtı. Onlar damarları tıkayan parçacıkların miktarı gibi, belirli bilgiler için vücutlarına yerleştirilen geçici araştırma sondalarına alışıktilar Kalıcı bir elektronik istila düşüncesinin pek rahatlatıcı olduğu söylenemezdi. General Michael O'Toole mürettebatın çoğunu rahatsız eden iki soru sordu.

Her zamanki ciddi tavrıyla, "Nicole," diye sordu, "bize sondaların doğru yerlere gideceğinden nasıl emin olduğunuzu anlatabilir misin? Daha da önemlisi, biri arızalanırsa ne olur?"

"Elbette Michael," diye hoşça cevap verdi. "Bu şeylerin benim de içimde olacağını düşünürsen, ben de aynı soruları sormak zorundayım." Nicole deş Jardins otuzlu yaşlarının ortalarındaydı. Cildi parlak bakır kahverengisi, badem şekli gözleri koyu kahverengi, gür saçları da kuzguni siyahtı. Ondaki yayılan belirgin bir kendine güven havası bazen kibirlilik olarak yorumlanabiliyordu "Bütün sondaların uygun şekilde yerleştiğini biz saptayınca kadar bugün kliniği terk etmeyeceksiniz" diye devam etti "Yakın geçmişteki deneyler esas alınır, bir veya ikinizde yolundan çıkıp başıboş dolaşan bir gözlem aygıtı olabilir Onu laboratuvar araçları ile izleyip sonra uygun noktaya gönderebilmek için güçlü komutlar vermek çok kolay bir mesele.

"Arızalanma konusuna gelince, hatadan korunmak için çeşitli kademeler vardır. Birincisi, her bir gözlem aygıtı kendi algılayıcılarını günde yirmi defadan fazla test eder. Bu testlerde başarısız olan her birim, kendi gözlem aygıtı içindeki yönetici yazılım tarafından hemen kapatılır. Buna ek olarak sonda paketlerinin her biri kendini günde iki kez tam ve etkin bir sınamadan geçirir Bu testlerde başarısız olmak, gözlem aygıtının, kendini yok etmek için sonradan vücut tarafından za-

56

Diyastol Düzensizliği

rarsızca emilen kimyasal maddeler salgılamasına yol açar. Boş yere kaygılanmamanız için, bütün bu hata yollarını denekler üzerinde geçen yıl boyunca titizlikle inceleyerek doğruluğunu saptadık. Nicole konuşmasını bitirerek çalışma arkadaşlarının önünde sessizce ayağa kalktı. "Sorusu olan var mı?" diye sordu. Birkaç saniyelik bir duraklamadan sonra devam etti, "Öyleyse, robot hemşirenin yanına gelip aşılacak bir gönüllüye ihtiyacım var. Benim kendi sonda grubum geçen hafta enjekte edilerek kontrol edildi. Kim ikinci olmak istiyor?" Francesca ayağa kalktı. "Pekâlâ, güzel Sinyora Saba-tini ile başlıyoruz" dedi Nicole. Televizyon ekibine eliyle işaret etti. "Şu kameraları izleme simülasyonuna çevirin. Bu elektronik böceklerin kan dolaşımında sürü halinde kaynaşması oldukça ilginç bir gösteri."

DIYASTOL DÜZENSİZLİĞİ

Nicole Sibiryâ'nın kar kaplı düzlüklerini eğri Aralık ışığı altında pencereden belli belirsiz seçebiliyordu. Bu düzlükler on yedi bin metreden daha aşağılarında daydılar. Güneye, Vladivostok ve Japon adalarına doğru ilerleyen süpersonik uçak artık yavaşlıyordu. Nicole esnedi. Üç saatlik bir uykudan sonra vücudunu uyanık tutmak için bütün gün mücadele vermesi gerekecekti. Japonya'da saatin yaklaşık sabahın onu olmasına karşın, evinde, Tours'dan fazla uzakta olmayan Loire Vadisi'ndeki Beauvois'da kızı Genevieve'in alarm zili saat yedide uyandıncaya kadar, daha dört saatlik uyku süresi vardı.

Nicole'ün önündeki koltuğun arkasındaki video ekranı otomatik olarak açıldı ve ona uçağın sadece on

57

RAMA-II

beş dakika sonra Kansai Ulaşım Merkezi'ne ineceğini hatırlattı Ekrandaki sevimli Japon kızı yer ulaşımı ve otel anlaşmalarını yapmanın veya teyit etmenin tam zamanı olduğunu hatırlatıyordu. Nicole koltuğundaki haberleşme sistemini çalıştırdı ve üzerine klavye ile küçük bir ekran olan ince bir tepsi önüne kayd. Bir dakikadan az bir sürede Nicole Kyoto'ya gideceği treni ve oradan oteline giden elektrikli tramvayı ayarladı. Önce annesinin kızlık soyadının Anawi Tiasso olduğunu belirterek kimliğini yanlışsız bildirdikten sonra, bütün işlemleri uluslararası kredi kartı ile ödedi. İşini bitirdiği zaman, tren ve

tramvay teyitleri ile birlikte varış ve aktarma saatlerini gösteren (Japon saati ile 11:14'de oteline varacaktı) küçük bir basılı liste tepsinin bir ucundan fırladı.

Uçak inişe hazırlanırken, Nicole dünya çevresinin üçte biri uzunluğundaki bu ani yolculuğunun nedenini düşündü. Daha yirmi dört saat önce bugünü evinde, sabah biraz büro işleriyle, öğleden sonra da kızı Genevieve ile dil alıştırmaları yaparak geçirmeyi planlıyordu. Bugün kozmonotlara verilen tatilin ilk günüydü ve, yıl sonunda Roma'da verilecek o saçma parti dışında, Nicole Ocak 8'de LEO-3'de hazır bulununcaya kadar serbest olacaktı. Fakat geçen sabah evindeki bürosunda oturmuş, son simülasyonlar dizisinin biyo-metrilerinin olağan kontrollerini yaparken, Nicole olağandışı, tuhaf bir durumla karşılaştı. Richard Wakefi-eld'in değişken yerçekimi testi sırasındaki kalp ve kan basıncını inceliyor ve nabız hızındaki belirgin bir ani dalgalanmayı anlayamıyordu. Sonra, kıyaslama yapabilmek için, nabız dalgalanmasının olduğu ağır bedensel çalışmada Richard ile beraber olan Dr. Takagishi'nin ayrıntılı kalp biyometrisini de kontrol etmeye karar verdi

Takagishi'nin kalp bilgilerini bulup dökümünü ala-

58

Diyastol Düzensizliği

rak inceleyince daha büyük bir sürprizle karşılaştı. Japon profesörün kalbinin diyastol* genişlemesi kesinlikle düzensiz, hatta belki de patolojikti. Fakat sonda tarafından hiçbir alarm verilmemiş ve hiçbir veri kanalı alarma geçirilmemişti. Neler oluyordu? Yoksa Haka-matsu sistemindeki bir arızayı mı ortaya çıkarmıştı?

Bir saat süren detektif çalışması daha çok garipliklerin bulunmasına yol açtı. Simülasyon serisi boyunca, Takagishi'nin sorununun ortaya çıktığı dört ayrı devre olmuştu Anormal davranış seyretti ve aralıklarla oluşuyordu Bazen kalbin kanla doluş süresinde, bir kapak sorununu anımsatan çok uzun bir diyastol, otuz sekiz saatlik bir sürede tekrar görünmüyordu. Bununla beraber, olayın dört kez tekrarlanmış olması ortada bir tür olağandışı durum olduğunu belli ediyordu.

Nicole'ü şaşırtan işlenmemiş verilerin kendisi değil, böyle çılgıncasına düzensiz gözlemlerin varlığına rağmen sistemin uygun alarm tetiğini çekme konusunda başarısız olmasıydı. Çözümlemelerinin bir parçası olarak Takagishi'nin tıp geçmişini, özellikle kardiyoloji raporuna önem vererek, yorucu bir çalışma ile incele-mişti. Herhangi bir olağandışı durumla ilgili bir iz bulamamış ve kendini, gerçek bir tıbbi sorun yerine bir algılayıcı hatasına bakmakta olduğuna inandırmıştı.

Eğer sistem doğru çalışıyor olsaydı, diye düşünmüştü, uzun diyastolün başlaması, hemen kalp gözlem aygıtını beklenen sınırın dışına çıkartacak ı>e alarm tetiğini çekecekti. Fakat yapmadı. Ne ilk seferinde ne de sonra gelenlerde. Burada çifte başarısızlıkla karşılaşmış olmamız mümkün mü? Eğer öyleyse, aygıt kendi testlerinden geçmeyi nasıl başarıyor?

Nicole başlangıçta ISA'daki yaşam bilim subaylarından birine telefon ederek bulduğu uymazlığı tartışma-

* Kalbin kasılmasına "sistol", gevşeme ya da dinlenme süresine "diyastol" denir Kalbi dinlerken duyulan anormallikler sistol ya da diyastol zamanlamasıyla ilgilidir (ç n)

59

RAMA-II

yi düşünmüştü, fakat onun yerine, ISA tatilde olduğu için, Japonya'daki Dr. Hakamatsu'ya telefon etmeye karar verdi. Bu telefon konuşması Nicole'ü tümüyle şaşırtmıştı. Dr. Hakamatsu ona açıkça, gözlemlendiği olgunun hastada olması gerektiğini, çünkü sondasın-daki hiçbir parça hatası kombinasyonunun böyle garip sonuçlar ortaya çıkartamayacağı söylemişti. "Fakat, öyleyse uyarı dosyasında neden bir kayıt yok?" diye Japon elektronik tasarımcısına sordu.

"Çünkü hiçbir beklenen sınır değeri aşılmadı," diye Dr. Hakamatsu kendinden emin bir şekilde yanıtlamıştı. "Bir nedenle bu kozmonot için son derece geniş olan 'beklenen sınır' girilmiş olmalı. Tıbbi geçmişine baktınız mı?"

Konuşmanın devamında, Nicole, Dr. Hakamatsu'ya açıklanamayan verilerin aslında kendi yurttaşlarından birinin, yani kozmonot-bilim adamı Takagishi'nin içindeki

sonradan geldiğini söylediği zaman, genelde ölçülü bir insan olan mühendis, adeta telefona "Harika," diye bağırırmıştı, "O zaman bu sırrı çabucak çözebileceğim Kyoto Üniversitesi'nden Tagakishi-san ile ilişki kurarak ne bulduğumu size bildireceğim."

Üç saat sonra Nicole'ün video ekranında Dr. Shige-ru Takagishi'nin sıkıntılı yüzü belirdi. Kibar bir ifadeyle, "Madam deş Jardins," dedi, "Anladığıma göre meslektaşım Hakamatsu-san ile benim simülasyonlar sırasındaki biyometri verilerini konuşmuşsunuz. Neler bulduğunuzu lütfen bana da açıkla mısınız?" Nicole bütün bilgileri, hiçbir şey saklamadan ve yanlış verilerin kaynağının gerçekten bir sonda arızasından oluştuğu hakkındaki kendi düşüncesini de belirterek, anlattı.

Nicole'ün açıklamalarını uzun bir sessizlik izledi. Sonunda endişeli Japon bilim adamı tekrar konuştu. "Hakamatsu-san az önce beni burada, üniversitede zi-

60

Diyastol Düzensizliği

yaret ederek içime yerleştirilmiş olan sondalan kontrol etti. Elektronik sisteminde hiçbir sorun olmadığım size bildirecek." Takagishi durakladı, derin düşüncelere dalmış görünüyordu. Birkaç saniye sonra "Madam deş Jardins," dedi, "Sizden bir şey rica edeceğim. Bu benim için çok önemli bir konu. Acaba en kısa bir sürede Japonya'ya beni görmeye gelebilir misiniz? Sizinle yüz yüze görüşmek ve benim düzensiz biyometri verilerimle ilgili olabilecek bir şeyi açıklamak istiyorum."

Takagishi'nin yüzünde, Nicole'ün göz ardı edemeyeceği ve yanlış yorumlayamayacağı bir ciddiyet vardı. Açıkça kendisine yardım etmesi için Nicole'e yal-vanyordu. Başka soru sormadan onu derhal ziyaret etmeyi kabul etti. Birkaç dakika sonra Paris Osaka gece süpersonik uçuşunda bir yer ayırtmıştı. Takagishi aşağıda uzanan Kyoto şehrine doğru elini sallayarak, "Amerika ile yapılan büyük savaşta hiç bombalanmadı" dedi, "yedi ay süre için sokak serserilerinin yönetimi ele geçirdiği 2141'de de hiç zarar görmedi. Önyargılı olduğumu kabul ediyorum," dedi gülerek, "fakat hence Kyoto dünyanın en güzel şehridir."

"Yurttaşlarımla çoğu da Paris için aynı şeyi düşünür" diye Nicole yanıtladı. Paltosunu çekiştirerek sarındı. Hava soğuk ve rutubetliydi. Sanki her an kar yağacak gibiydi. İş arkadaşının konuları hakkında ne zaman konuşmaya başlayacağını merak ediyordu. Şehre hakim bir tepede, ağaçlar arasında yer alan Kiyomizu Tapınağı'nı muhteşem bir nokta kabul etmesine rağmen, beş bin yıllık uçuşu şehir turu yapmak için gelmemişti.

Takagishi, "Şimdi birer çay içelim," dedi. Ve Nico-le'ü yaşlı Budist tapınağının ana bölümünün yanlarında bulunan birkaç açık çay odasından birine götürdü.

61

RAMA-II

Nicole esnemesini bastırırken içinden, Şimdi, dedi, bütün bunların neyle ilgili olduğunu anlatacak Geldiği zaman Takagishi onu otelin önünde karşılamış, kendisi dönünceye kadar öğle yemeğini yiyip, kısa bir şekerleme yapmasını önermişti Nicole'ü saat üçte aldıktan sonra doğruca bu tapınağa gelmişlerdi

Koyu Japon çayını iki fincana boşaltıp Nicole'ün bir yudum almasını bekledi Sıcak sıvının ağzını ısıtması nedeniyle Nicole, onun acı tadına aldırmadı.

"Madam," diye başladı Takagishi, "Böyle kısa bir sürede neden Japonya'ya kadar bu yolu gelmenizi istediğimi kuşkusuz merak ediyorsunuzdur. Bakın. " diye yumuşak fakat yoğun bir sesle konuştu, "bütün yaşamım boyunca, ben yaşarken, belki bir gün başka bir Rama uzay aracının geri geleceği rüyasıyla yaşadım. Üniversitedeki çalışmalarım ve yıllar süren araştırmalarım boyunca kendimi bir tek olay için hazırlıyordum, Rama'lıların geri dönüşü O 2197 Mart sabahında Alastair Moore beni arayıp, Excalibur'dan alınan son görüntülerin başka bir dünyadışı ziyaretçiyi gösterdiğini söylediği zaman, sevinçten neredeyse ağlıyordum ISA'nın uzay gemisini ziyaret etmek için bir görev başlatacağını hemen anlamıştım. Bu görevin bir parçası olmayı aklıma koydum."

Japon bilim adamı çayından bir yudum aldı ve soluna, şehrin üstündeki bakımlı yeşil ağaçlara ve yamaçlara doğru baktı. "Çocukluğumda," diye devam etti.

Dikkatli İngilizcesi zorlukla işitilebiliyordu, "Berrak gecelerde bu tepelere

tırmanır, gökyüzüne bakar, o eşsiz dev makineyi yaratan özel zekânın evini arardım Bir keresinde babamla birlikte gelmişim ve soğuk akşam havasında birbirimize sokulmuş yıldızlara bakarken o, ben doğmadan on iki yıl önce, ilk Rama uzay aracı ile karşılaşma günlerinde, köyünün nasıl olduğunu anlatmıştı O gece şuna inandım ki..." Nico-

62

Diyastol Düzensizliği

le'e bakmak için gözlerini çevirdiğinde, kadın gene onun gözlerindeki tutkuyu görebiliyordu. "Ve hâlâ da inanıyorum ki, o ziyaretin bazı nedenleri ve o müthiş uzay aracının ortaya çıkmasının bir amacı vardı. Onun neden geldiğini açıklayacak bir ipucu bulabilmek için, o ilk karşılaşma ile ilgili bütün verileri inceledim. Hiçbir şey kesin değildi. Konu ile ilgili birkaç kuram geliştirdim, fakat onların hiçbirini destekleyecek yeterli kanıtım yok." Takagishi çayından bir yudum daha içmek için tekrar durdu. Nicole onun sergilediği duygu derinliği karşısında hem şaşırmış hem de etkilenmişti. Sabırla oturup hiçbir şey söylemeden Takagishi'nin devam etmesini bekledi. "Kozmonot seçilmek için iyi bir şansım olduğunu biliyordum," dedi Takagishi, "Sadece içinde Atladın da bulunduğu yayınlarım nedeniyle değil, seçme kurulunun Japon temsilcisi Hisanori Akita'nın çok yakın arkadaşlarımdan biri olması nedeniyle de. Yarışmada kalan bilim adamı sayısı, içlerinden biri ben olmak üzere, sekize indirildiği zaman, Akita-san bana en öndeki iki yarışmacının ben ve David Brown olduğunu üstü kapalı olarak söylemişti. Hatırlayacağın gibi o zamana kadar hiçbir tür bedensel inceleme yapılmamıştı."

Bu doğru, Nicole hatırladı, Olası mürettebat önce kırk sekize indirilmişti, sonra hepimiz fiziksel incelemeler için Heidelberg 'e götürülmüştük. Yetkili Alman doktorlar, her adayın her bir tıbbi ölçümden muhakkak geçmesi gerektiğinde ısrarlıydılar. Akademi mezunları ilk önce denendiler ve yirmisinden beşi, Alain Blamont da dahil olmak üzere, başarısız oldular.

"ISA için önceden yapılmış önemli görev uçuşu yapmış olan yurttaşınız Blamont, önemsiz bir kalp mırıltısı nedeniyle yetersiz bulunarak yarış dışı bırakıldığı -ve Kozmonot Seçme Kurulu'nun onun itirazını

63

RAMA-II

reddedip doktorların kararını desteklediği zaman- tümüyle paniğe kapıldım." Gururlu Japon bilim adamı, şimdi doğruca Nicole'ün gözlerine, anlaması için yalvararak bakıyordu. "Daha önce yaşamımın hiçbir bölümünü etkilememiş olan küçük bir fiziksel sorun yüzünden hayatımın en önemli fırsatını kaçıracağımdan korkuyordum." Sözlerini iyi seçebilmek için durakladı. "Yapmış olduğum şeyin yanlış ve onursuzca bir davranış olduğunu biliyorum, fakat o zamanlar doğru olduğuna ve insanlık tarihinin en büyük bilmeccesine bir çözüm bulma şansımın, sağlıklı olmayı sadece sayısal değerlerle belirleyen bir grup dar görüşlü doktor tarafından engellenmemesi gerektiğine inanıyordum."

Dr. Takagishi hikayesinin geri kalan kısmını sade ve duygusuz bir şekilde anlattı. Kamalılardan bahsederken sergilediği geçici coşku yok olmuştu. Tekdüze konuşması kesin ve açıktı. Tıbbi geçmişini değiştirmesi ve kendisine, Heidelberg'deki iki günlük bedensel kontroller süresinde diyastolik düzensizliğinin oluşmasını önleyen yeni bir ilaç bulması için aile doktorunu nasıl kandırdığını anlattı. Yeni ilacın sağlığa zararlı bazı yan etkileri olmasına rağmen, her şey planlandığı gibi gitmişti. Takagishi acımasız bedensel kontrolleri geçmiş ve sonunda, Dr. David Brown ile birlikte, görevin iki bilim adamından biri olarak seçilmişti. Nicole'ün, haftada bir yapılan standart geçici sonda taramaları yerine, görev süresince Hakamatsu sonda sistemini kullanmayı düşündüğünü kozmonotlara ilk açıkladığı iki ay öncesine kadar, tıbbi konuları aklına bile getirmemişti.

"Yani," kaşlarını gittikçe çatan Takagishi açıkladı, "eski görev tekniğinde aynı ilacı haftada bir kez kullanabilirdim ve ne siz ne de başka bir yaşam bilim subayı benim düzensizliğimi görebilirdi. Fakat sürekli izleme sistemi yanıtlanamaz -ilaç da sürekli kullanmak

64

Diyastol Düzensizliği

için çok fazla tehlikeli "

Nicole kendi zihninde Takagishi'den ileriye atlayarak, Bu yüzden bir şekilde Hakamatsu ile anlaşarak bir çözüm yolu buldunuz, diye düşündü, Hakamatsu 'nın bilgisi içinde veya dışında sisteme düzensizliğinizin varlığını tetiklemeyecek beklenen değerler sınırını girdiniz. Testleri inceleyen kimselerden hiçbirinin tam bir biyometri bilgi dökümünü istemeyeceğini umuyordunuz. Şimdi Takagishi'nin kendisini neden aceleyle Japonya'ya çağırdığını anlıyordu. Ve benim bu sırrınızı saklamamı istiyorsunuz.

İş arkadaşının büyük üzüntüsüne duyduğu anlayışı göstermek için Nicole içtenlikle Japonca "Watakushi no dōryō wa, Wakarimasu," dedi. "Bunun size ne büyük bir üzüntü verdiğini anlayabiliyorum. Hakamatsu sondalarında ne gibi düzenlemeler yaptığınızı ayrıntılı olarak açıklamak zorunda değilsiniz." Durakladı ve Takagishi'nin yüz ifadesinin gevşemesini izledi, "Fakat eğer sizi doğru anladıysam, yaptığınız aldatmacaya benim de suç ortağı olmamı istiyorsunuz. Sizin verdiğiniz adla, küçük fiziksel sorununuzun görev için olası bir tehdit oluşturmadığına kesin olarak inanmadıkça, bu sırrınızı saklamayı aklımdan bile geçirmeyeceğimi elbette kabul edersiniz. Aksi takdirde zorunlu olarak..."

"Madam deş Jardins," Takagishi onun sözünü kesti, "Dürüstlüğünüze çok büyük saygım var. Kalp düzensizliğimin gerçekten önemli bir sorun olmadığını kabul etmedikçe, sizden onu kayıt dışında tutmanızı asla ama asla istemezdim " Sessizlik içinde birkaç saniye baktı. "Hakamatsu beni bu akşam telefonla aradığı zaman," diye yavaşça devam etti, "Aslında bir basın toplantısı yaparak projeden istifa etmeyi düşündüm. Fakat istifamda neler söyleyeceğimi düşünürken, Profesör Brown'un görüntüsü devamlı olarak gözlerimin

65

RAMA-II

Önüne geliyordu. O, benim Amerikan eşitim, çok zeki bir insan, fakat ayrıca düşünceme göre, kendi yanılmazlığına son derece inanan biri. Benim yerime en uygun seçim Bonn'dan Profesör Wolfgang Heinrich olurdu. O da Rama ile ilgili birçok bildiri yayınlamıştır. Fakat o da, Brown gibi, bu göksel ziyaretlerin bizimle ve gezegenimizle hiçbir ilişkisi bulunmayan rastlantısal olaylar olduğuna inanıyor." GÜÇ ve tutku gözlerine geri gelmişti. "Şimdi ayrılamam. Başka bir seçeneğim kalmadıkça. Brown ve Heinrich, ikisi de ipucunu göremeyebilirler."

Takagishi'nin arkasında, tapınağın ana tahta binasına giden yoldan üç Budist rahip canlı adımlarla yürüyerek geçtiler. Soğuğa karşın, her zamanki ince, kömür karası gömleklerini giymişlerdi ve ayaklan, açık sandallar içinde soğukla karşı karşıyaydı. Japon bilim adamı Nicole'e günün geri kalan kısmını kişisel doktorunun bürosunda, kendisinin tam ve sansürsüz tıbbi geçmişini, çocukluğundan bu yana inceleyerek geçirmelerini öneriyordu Eğer Nicole isterse, diye ekledi, Fransa'ya geri götürerek boş bir zamanında yeniden incelemesi için, bütün bilgileri içeren bir veri küpü verebilirlerdi.

Takagishi'yi yaklaşık bir saattir büyük bir dikkatle dinlemekte olan Nicole, bir an için dikkatini, şimdi uzakta, amaçlı bir şekilde merdivenleri tırmanmakta olan üç rahibe kaydırmıştı. Gözleri ne kadar huzur dolu, diye düşündü. Yaşamları ilişkilerden ne kadar uzak. Tekdüşünceli olmak bir erdem olabilir. Bu bütün yanıtları çok kolaylaştırır. Bir an için rahiplere ve onların düzenli yaşamlarına imrendi. Takagishi'nin kendisine armağan ettiği bu bilmeceyi onların nasıl ele alacaklarını düşündü. O uzay öğrencilerinden biri değil, Nicole şimdi düşünüyordu, yani görevin başarısındaki rolü kesinlikle önemli değil. Ve bir bakıma

Kozmonot ve Papa

haklı da. Projedeki doktorlar çok katı dadandılar. Hiçbir zaman Alain 'i yetersiz bulmamaları gerekirdi. Çok utanç verici olur, eğer. Takagishi konuşmasını bitirmeden Nicole, "Daijo-bu" dedi, "Sizinle doktorunuzu görmeye gideceğim, eğer beni rahatsız eden bir şey bulmazsam, tüm dosyayı tatilde incelemek için eve götüreceğim." Takagishi'nin yüzü aydınlandı. "Fakat sizi bir kez daha uyarayım," diye ekledi, "eğer geçmişinizde kuşkulu bir şey bulacak olursam, veya benden herhangi bir bilgi gizlediğinize dair en küçük bir kamt bulursam, sizden hemen istifa etmenizi isteyeceğim "

Dr. Takagishi "Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim," diye yanıtladı. İş arkadaşının önünde kalkarak eğildi ve "Çok teşekkür ederim" diye tekrarladı

10

KOZMONOT ve PAPA

General O'Toole toplam iki saatten fazla uyuyamamıştı. Heyecan ve jet yolculuğunun neden olduğu zaman farkı, bütün gece boyunca zihnini işler halde tutmuştu Otel odasındaki yatağının karşısındaki güzel pastoral duvar resmini seyretti ve bütün hayvanları ikişer kez saydı. Ne var ki her iki sayımı bitirdikten sonra da hâlâ uyanıktı

Kendisini rahatlatacağını umarak derin bir nefes aldı Bu kadar sinirlilik neden, diye kendine sordu. O da, dünyadaki diğer benzerleri gibi, sadece bir insan. Şey, tam değilse de O'Toole koltuğunda dikleşerek gülümsedi Saat sabahın onuydu ve o Vatikan'ın küçük bir bekleme odasında oturuyordu. Hazreti İsa'nın vekili , Papa John Paul V'in huzuruna özel olarak kabul edilmek üzereydi.

67

RAMA-II

Çocukluğu boyunca, sık sık Michael O'Toole bir gün ilk Kuzey Amerikalı papa olacağını hayal etmişti. Tek başına sorulu yanıtli din kitabını çalıştığı öğleden sonraları kendini "Papa Michael" diye çağırırdı. Ders-lerindeki kelimeleri defalarca tekrarlar ve ezberlerken, kendinin, gelecekte, belki elli yıl sonra, cüppe giymiş ve papa yüzüğünü takmış olarak, dünyanın büyük kilise ve meydanlarında binlerce insan için dinsel kutsama törenlerini yönettiğini hayal ederdi. Fakirlere, umutsuzlara, ezilmişlere esin kaynağı olacaktı. Onlara Tanrı'nın nasıl kendilerini daha iyi bir yaşama yönlendirebileceğini gösterecekti.

Genç bir adam olarak, Michael O'Toole her tür öğrenimi sevmişti, fakat özellikle üç konu onun ilgisini çekmişti. Din, tarih ve fizik konularında yeterli okuma yapamıyordu. Fakat kıvrak zekâsı bu üç farklı bilim dalı arasında geçişler yapmanın bir yolunu buluyordu. Dinin kaynakları ile fiziğin birbirinden yüz seksen derece farklı olması onu hiç rahatsız etmemişti Michael O'Toole yaşamındaki hangi soruların fizik, hangileri-ninse din tarafından yanıtlanması gerektiğini seçmekte hiç zorlanmıyordu.

En sevdiği üç bilimsel konu yaratılışın incelenmesinde birleşiyordu. Ne de olsa yaratılış; din, tarih ve fizik de dahil olmak üzere, her şeyin başlangıcıydı. Nasıl olmuştu? Evrenin on sekiz milyar yıl önceki başlama vuruşunda Tanrı, en azından bir hakem olarak, var mıydı? Enerjiden bütün maddeyi yaratan ve büyük patlama diye bilinen o ani ve şiddetli patlamaya güç kazandıran o değil miydi? O saf hidrojen atomlarının dev gaz bulutları halinde birleşerek çekim gücü altında çöküp, içinde yaşamın temel kimyasal yapı taşlarının oluştuğu yıldızlara dönüşeceğini önceden gören o değil miydi?

Papa tarafından kabul edilmeyi beklerken O'Toole

68

Kozmonot ve Papa

kendi kendine Ben yaratılış karşısındaki büyülenme duygumu hiçbir zaman kaybetmedim, dedi Her şey nasıl oldu? Olayların zaman içindeki bu özel sıralanmasının önemi nedir! Gençliğinin ilk yıllarında rahiplere sorduğu sorulan hatırladı. Belki de, bilimsel gerçeğe serbestçe yaklaşmamı sınırlandıracağı için rahip olmamaya karar verdim. Tann ile Einstein arasındaki belirgin uyumsuzluklar karşısında, kilise hiçbir zaman benim kadar rahat olamadı.

Geçen akşam O'Toole bir turist olarak geçen gününün sonunda Roma'daki oteline döndüğünde, Vatikan dışişleri bakanlığından Amerikalı bir rahip onu bekliyordu. Rahip kendini tanıtarak General O'Toole'un Kasım ayında Boston'dan yazdığı mektuba yanıt vermedikleri için pek çok özür dilemişti. Rahip, eğer general mektubunda kendisinin Newton kozmonotu General O'Toole olduğunu belirtmiş olsaydı, bunun "işlemleri kolaylaştıracağını" belirtmişti. Buna rağmen, diye rahip eklemişti, Papa'nın programında oynanmıştı ve Kutsal Peder ertesi sabah O'Toole'u görmekten mutluluk duyacaktı.

Papa'nın bürosunun kapısı açıldığı zaman, Amerikalı General içgüdüsel olarak ayağa kalktı. Çok heyecanlı görünen geçen akşamki rahip odaya girdi ve O'Toole'un elini aceleyle sıktı. İkisi de, her zamanki beyaz cüppesini giymiş Papa'nın, memurlarından biriyle konuşmasını tamamladığı kapı girişine baktılar.

John Paul V, yüzünde tatlı bir gülümseme ile bekleme odasına girdi ve elini O'Toole'a uzattı. Kozmonot kendiliğinden bir dizinin üstüne çöktü ve papalık yüzüğünü öptü.

Kalbinin heyecanlı çarpıntısına şaşırان O'Toole, "Kutsal Peder," diye mırıldandı, "beni kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Bu, gerçekten benim için büyük bir onur."

69

RAMA-II

Papa hafif aksanlı İngilizcesiyle, "Benim için de öyle," dedi, "Sizin ve meslektaşlarınızın çalışmalarını büyük bir ilgiyle izliyorum."

O'Toole'a eliyle işaret etti ve Amerikalı General kilisenin önderini izleyerek, yüksek tavanlı görkemli bir büroya girdi. Çok büyük, koyu renkli, ahşap bir çalışma masası, odanın bir yanında, Büyük Kargaşa'nın en karanlık günlerinde Papa olarak hem dünya hem de kiliseye yirmi yıl süreyle enerjik ve esenlik dolu bir önderlik örneği gösteren adamın, John-Paul IV'ün, gerçek boyutlardaki bir portresinin altında duruyordu. Bir şair ve bir tarih araştırmacısı olan bu yetenekli Ve-nezuellalı, 2138 ve 2158 arasında, hemen hemen bütün diğer kurumların çökmekte oldukları ve bu nedenle de şaşkınlık içindeki kitlelere hiçbir yardımda bulunamadıkları bir dönemde, örgütlenmiş bir kilisenin ne kadar olumlu bir güç olabileceğini dünyaya göstermişti.

Papa bir koltuğa oturdu ve O'Toole'a yanına oturmasını işaret etti. Amerikalı rahip odayı terk etti. OTo-ole ve papanın önlerinde, yedi metre kadar aşağıdaki Vatikan bahçelerine bakan balkona açılan, büyük pencereler vardı. O'Toole önceki gün öğleden sonrasını geçirdiği Vatikan müzesini görebiliyordu.

Kutsal Peder herhangi bir hatırlatma kâğıdına bakmaya gerek görmeden, "Mektubunuzda yazdığınıza göre," dedi, "benimle görüşmek istediğiniz bazı teolojik konular varmış Bunların bir yönüyle görevinizle ilgili olduğunu sanıyorum." O'Toole bir milyon Katoliğin ruhsal önderi olan yetmiş yaşındaki İspanyol'a baktı. Papa'nın zeytin rengi derisi, sert yüz hatları vardı ve gür siyah saçları artık ağarmaya başlamıştı. Kahverengi gözleri yumuşak ve berraktı. Bir Katolik dergisinde okuduğu ve Vatikan yönetiminin önde gelen kardinallerinden birinin John-

70

Kozmonot ve Papa

Paul V'in etkin yönetimini öven bir yazısını hatırlayan O'Toole Kesinlikle hiç zaman kaybetmiyor, diye düşündü.

"Evet Kutsal Peder," dedi O'Toole, "bildiğiniz gibi insanlık için son derece önemli bir göreve gitmek üzereyim. Bir Katolik olarak, sizinle görüşmemin bana yardımcı olabileceğini düşündüğüm bazı sorularım var." Bir an durakladı, "Bütün yanıtları vermenizi kesinlikle beklemiyorum. Fakat o birikimli bilgeliğinizle belki bana bir yol gösterebilirsiniz."

Papa başıyla onaylayarak OToole'un devam etmesini bekledi. Kozmonot derin bir nefes aldı. "Her ne kadar, Kamalıları bizim dinimizle uzlaştırmak gibi çok büyük olan amacımın sadece ufak bir parçası olsa da, Kurtarılış konusu beni rahatsız ediyor."

Papa'nın kaşları çatıldı ve O'Toole girişi pek iyi yapamadığını biliyordu. Açıklamak için ekledi, "Benim, Tann'nın Ramakları yarattığı konusunda hiçbir karar-sızığım yok, bunu anlamak kolay. Fakat, tarihlerinin bir noktasında, Kamalılar da bize benzer biçimde manevi evrimden geçtilerse, bu nedenle dünyadaki insanlar gibi, kurtarılmaları gerekmiyor mu? Eğer öyleyse, Tanrı günahlarından kurtulmaları için onlara isa'yı ya da onun Kamalı eşitini gönderecek mi? Böylece biz insanlar, tüm evrende durmadan yinelenen evrimsel bir paradigmayı mı temsil ediyoruz?

Papa'nın gülümsemesi genişleyerek neredeyse bir sırıtmaya dönüştü. "Tanrı aşkına, General" diye şakacı bir ifadeyle konuştu, "Çok geniş bir düşün sorunları alanını zıplaya zıplaya çabucak geçtiniz. Bilmelisiniz ki böylesine derin sorulara verecek hızlı yanıtlarım yok. Kilisenin, Rama'nın ortaya çıkardığı sorunları yaklaşık yetmiş yıldır inceleyen araştırmacıları var, tahmin edebileceğiniz gibi, ikinci uzay aracının keşfedilmesinden sonra çalışmalarımız son zamanlarda da-

71

RAMA-II

ha da yoğunlaştı."

"Fakat siz kişisel olarak neye inanıyorsunuz, Kutsal Peder?" diye ısrar etti O'Toole, "Bu iki inanılmaz uzay aracını yapan yaratıklar acaba yaratılışlarında bir tür ilk günah işleyip, tarihlerinin bir zamanında, bir kurtarıcıya ihtiyaç duymuş olabilirler mi? İsa'nın öyküsü tek olarak burada, Dünya'daki insanlar için mi, yoksa bütün akıllı varlıktan ve günahlanmızın başışlanması için gene bir kurtarılma ihtiyacını kapsayan sonsuz uzunluktaki bir kitabın küçük bir bölümü mü?"

Kutsal Peder birkaç saniye sonra, "Emin değilim," diye yanıtladı, "orada, evrenin geri kalan kısmında, herhangi bir biçimde başka bir zekânın varlığını tam olarak anlayabilmek, bazen benim için hemen hemen imkânsız oluyor. Onun elbette bizim gibi görünmeye-ceğini kabul ettikten sonra, zihnimin bu sabah ileri sürdüğünüz teolojik türden sorularla uğraşmasını erteleyen hayaller ve resimlerle mücadele ediyorum." Bir an için durdu, düşündü "Fakat çoğu zaman, Tanrı onları da kusursuz yaratmadığından, Kamalıların da öğrenmeleri gereken bazı dersler olduğunu düşünüyorum ve gelişmelerinin bir zamanında O, onlara İsa'yı yollamış olmalı. ."

Papa kendi sözünü keserek General O'Toole'a dikkatle baktı "Evet," diye yumuşak bir sesle devam etti, "İsa dedim. Bana kişisel olarak neye inandığımı sordunuz Bana göre İsa gerçek kurtarıcı ve Tanrı'nın tek oğludur Değişik bir görünümle Kamalıları gönderilecek olan gene O olacaktır "

Papa'nın sözleri bittiği zaman O'Toole'un yüzü aydınlandı. "Sizinle aynı fikirdeyim Kutsal Peder" diye heyecanla konuştu "Ve bu nedenle de zekâ, evrenin her yerinde aynı manevi deneyimle birbirine bağlanmış oluyor Çok ama çok gerçek anlamıyla, Kamalıların ve Ötekilerin de kurtarılmış olduğunu varsayarsak,

72

Kozmonot ve Papa

hepimiz kardeş oluyoruz. Ne de olsa, hepimiz aynı temel kimyasal maddelerden yapıldık. Bu, cennetin sadece insanlara ait bir yer olmayıp, Tanrı'nın mesajını anlayan her varlığı da içine aldığı anlamına gelir."

"Bu sonuca nereden geldiğinizi anlıyorum," diye John-Paul yanıtladı. "Fakat bu, kesinlikle evrensel bir kabul görmüyor. Kilisede bile Kamalıları hakkında değişik görüşleri olanlar var."

"Sienalı Aziz Michael'dan alıntıları kendilerine destek olarak kullanan grubu mu kastediyorsunuz?"

Papa onayladı.

"Ben," dedi General O'Toole, "Onların Aziz Micha-el'in Rama hakkındaki dinsel öğütleri ile ilgili dar ve insanmerkezli yorumlarını çok sınırlı buluyorum. Dünyadışı uzay aracının tıpkı Elijalı hatta İsaiah gibi, İsa'nın ikinci gelişini önceden bildiren bir haberci olduğunu söylerken, Michael, Kamalıları tarihimizde yalnız bu rolü oynayıp başka bir faaliyet, hatta varlık göstermemekle sınırlamıyordu. O sadece insanın manevi bakışı açısından olası bir görüşü belirtiyordu."

Papa yine gülümsüyordu. "Bütün bunları düşünmek için hatırı sayılır zaman ve enerji harcamış olduğunuzu söyleyebilirim. Hakkınızdaki ön bilgilerimin sadece bir kısmı doğruymuş. Tanrı'ya, kiliseye ve ailenize olan bağlılığınız dosyanızda belirtilmiş Fakat burada teoloji konusuna aktif ve aydın ilginizden çok az bahsedilmiş."

"Bu görevi hayatımın en önemli ataması olarak kabul ediyorum. Tanrı'ya ve insanlığa en uygun şekilde hizmet edeceğimden emin olmak istiyorum Bu nedenle kendimi, Kamalıların manevi bir yöne sahip olup olmadıklarını anlamak da dahil, her olasılığa karşı hazırlıyorum. Bu, benim görev sırasındaki hareketlerimi etkileyebilir."

O'Toole devam etmeden önce birkaç saniye durdu

73

RAMA-II

"Bu arada, Kutsal Pederimiz, acaba araştırmacılarınız ilk buluşmaya dayalı incelemelerinde, olası bir Rama dinsel görüşü ile ilgili bir delil buldular mı?" John-Paul V başını salladı, "Pek değil, ancak, dinsel coşkusu bazen mantığını gölgeleyen, en sofu başpiskoposlarımdan biri, ilk Rama aracındaki bütün yapısal

düzenü -biliyorsunuz, simetriler, geometrik desenler, hatta üç temeline dayanan abartılı tekrarlanmış biçimler- bir tapınağı andırdığı konusunda ısrar ediyor. Haklı olabilir. İlk uzay aracını yaratan varlıkların manevi doğası ile ilgili, öyle ya da böyle hiçbir kanıtımız yok."

General O'Toole, "Şaşırtıcı," dedi "Daha önce bunu hiç düşünmemiştim. Onun gerçekten bir tapınak olarak yaratıldığını düşünün, işte bu Dr. Brown'u afallattırdı." General güldü. "Dr. Brown," diye açıklamaya başladı, "biz zavallı cahil insancıkların, böyle bir uzay aracının, onu yapanların teknolojilerinin bizim anlamaya yeteneğimizin son derece üstünde olmasından dolayı, herhangi bir şeyini anlamamızın bile olanaksız olduğu, bu nedenle de onun amacını saptamak için hiçbir şansımızın bulunmadığı konusunda ısrar ediyor. Ve, ona göre, elbette bir Rama dini olamaz. Onun düşüncesine göre onlar böylesine inanılmaz bir yıldızlara-sı uzay aracını inşa etme kapasitesini geliştirmeden çağlar önce, bütün batıl saçmalıkları geride bırakmış olmalılar."

Papa sordu, "Dr. Brown bir ateist, değil mi?"

O'Toole onayladı, "Sözünü sakınmayanlarından biri. Bütün dinsel düşüncelerin beynin doğru çalışmasını bozduğunu söylüyor. Kendi bakış açısı ile uyuşmayan herkesin tam bir budala olduğunu söylüyor."

"Ya mürettebatın geri kalan kısmı? Onlar da bu konuda Dr. Brown kadar katı düşüncelere mi sahipler?"

"Her ne kadar Wakefield, Tabori ve Turgenyev'in

74

Kozmonot ve Papa

onun ana duygularını paylaştığından kuşkulaniyorsam da, içlerinde en çok sesi çıkan ateist o. Nedense sezgi gücüm bana Kumandan Borzov'un din konusunda kalbinde yumuşak bir nokta olduğunu söylüyor. Büyük Kargaşa'dan kurtulanların çoğu için geçerli. Yine de Valeriy bana inancım ile ilgili sorular sormaktan hoşlanıyorsa benziyor."

General O'Toole Newton mürettebatının dinsel inanışlarıyla ilgili zihinsel taramasını tamamlamış gibi bir an sustu. "Avrupalı kadınlar deş Jardins ve Sabatini ismen Katolikler, ve hayal gücü ne kadar zorlanırsa zorlansın onlar dindar olarak düşünülemez. Amiral Heil-inann Paskalya ve Noel'de Lüteryen oluyor. Takagis-hi, Zen çalışıyor ve meditasyonunu yapıyor. Diğer ikisi hakkında bir şey bilmiyorum."

Papa kalkarak pencereye doğru yürüdü. "Oralarda bir yerde, başka bir yıldızdan varlıklar tarafından yaratılan, garip ve harikulade bir uzay aracı bize doğru geliyor. Biz de on iki kişilik bir mürettebatı onunla buluşmaya yolluyoruz." General O'Toole'a doğru döndü. "Bu uzay gemisi Tanrı'dan bir haberci olabilir, fakat bunun böyle olup olmadığını belki de bir tek siz anlayabileceksiniz." O'Toole yanıtlamadı. Papa tekrar pencereden dışarı baktı ve yaklaşık bir dakika kadar sessiz kaldı. "Hayır, oğlum" diye sonunda yumuşak bir sesle General O'Toole'dan çok kendisi ile konuştu, "Sorularının yanıtları bende değil. Onlar sadece Tanrı'da. İhtiyacın olduğu zaman sana yanıtları sağlaması için ona dua et." Yüzünü generale döndü. "Sizi bu konularla böylesine ilgili bulduğumdan dolayı ne kadar memnun olduğumu söylemeliyim. Tanrı'nın da bu görev için sizi bilerek seçtiğine eminim."

General O'Toole görüşmenin sona erdiğini anlıyordu. "Kutsal Peder," dedi, "beni kabul edip bu süreyi

75

RAMA-II

benimle paylaştığınız için tekrar çok teşekkür ederim. Kendimi son derece onurlandırılmış hissediyorum."

John-Paul V gülümsedi ve konuğunun yanına geldi. Onu bir Avrupalı gibi kucakladı ve bürosundan çıkıncaya kadar ona eşlik etti.

11

SIENAIİ AZİZ MICHAEL

Metro istasyonunun çıkışı Uluslararası Barış Par-kı'nın girişinin karşısındaydı Yürüyen merdivenlerin üst kata bıraktığı General O'Toole, öğleden sonra güneşine çıktığı zaman, sağında, iki yüz metreden daha az uzaklıktaki kubbeli türbeyi

gördü. Solunda, parkın diğer ucunda, bir yönetim binaları kümesinin arkasında antik Roma Kolozyumu görülebiliyordu. Amerikalı General canlı adımlarla parka girdi ve sağa dönerek türbeye giden taşlı yola saptı. Dünya çocukları için yapılmış anıtın bir parçası olan sevimli, küçük bir havuzun yanından geçti ve yontulmuş hareketli şekillerin soğuk sudaki oyumlarını seyretti. O'Toole beklentilerle doluydu. Ne inanılmaz bir gün, diye düşünüyordu. Önce papa tarafından kabul edildim. Yeşimdi, Aziz Michael'm türbesini nihayet ziyaret ediyorum. Sienalı Michael 2188'de, ölümünden elli yıl sonra (ve belki de daha anlamlısı; John-Paul V'in yeni papa seçilmesinden üç yıl sonra) azizlik katına yükseltildiği zaman, onun adına yapılacak büyük türbe için en mükemmel yerin Uluslararası Barış Parkı olduğu konusunda hemen fikir birliğine varılmıştı Büyük park, Venedik meydanından kolozyuma kadar uzanan bölgede, nükleer felaketten kurtulabilmiş birkaç eski Roma pazar yeri kalıntısının çevresinden veya arasından

76

Sienah Aziz Michael

geçerek uzanıyordu. Türbenin tam yerinin seçilmesi çok hassas bir konu olmuştu. Felaketi hemen izleyen aylarda, kendilerini Roma'da düzenin yeniden kurulmasına adanmış cesur kadın ve erkeklerin anısına dikilen Beş Şehitler Anıtı, yıllardır parkın en fazla ilgi çeken yeri olmuştu. Sienah Aziz Michael için yapılacak türbenin, 2155'den beri parkın güneydoğu köşesinde yer alan ağırbaşlı, açık, mermer beşgeni gölgede bırakmaması gerektiği konusunda oldukça büyük bir duyarlılık vardı.

Uzun tartışmalardan sonra Aziz Michael'ın türbesinin, parkın tam karşıt, kuzeybatı köşesine, temeli simgesel olarak patlama merkezinin tam üstüne gelecek şekilde, yerleştirilmesi kararlaştırıldı. Sadece on metre ilerisinde ateş topunun çekirdeğinden gelen yoğun ısı tarafından o anda buharlaştırılmadan önce Trajan sütunu duruyordu. Daire şeklindeki türbenin ilk katı tümüyle meditasyon ve tapınmaya ayrılmıştı. Türbenin merkezindeki dar ve uzun bölüme, altısında klasik Roma Katolik motifleri tarzında heykel ve sanat eserleri olan, diğer altısı da dünyanın başlıca dinlerini onurlandıran on iki çıkma veya küçük kilise eklenmişti. Zemin katının bu seçici bölünmesi, Katolik olmayan birçok insanın sevgili Aziz Michael'ın anısına saygılarını göstermek için türbeye yaptıkları kutsal ziyaretlerde, onlara rahatlık sağlamak için yapılmıştı.

General O'Toole birinci katta fazla oyalanmadı Aziz Peter kilisesinde diz çökerek bir dua okudu ve girişin yanındaki kuytu köşede duran ünlü tahta Buda heykelini kısa bir süre inceledi, fakat, her turist gibi o da ikinci kattaki freskleri görmek için sabırsızlanıyordu. O'Toole asansörden dışarı adımını attığı anda, ünlü resimlerin hem büyüklük hem de güzellikleri karşısında çok etkilendi. Tam önünde, on sekizinde, uzun sarı saçlı, bir kızın gerçek boyutlarında bir portresi var-

77

RAMA-II

di. Kız, 2115 Noel akşamı eski bir Siena kilisesinde yere eğilmiş, içinde battaniyeye sarılmış kıvrırcık saçlı bir bebek bulunan bir sepeti kilisenin soğuk tabanına bırakıyordu Bu resim Aziz Michael'ın doğduğu geceyi anlatıyordu ve türbeyi tümüyle dolanarak Aziz'in hayatını anlatan on iki panoluk fresk dizisinin birincisiydi.

General O'Toole asansörün yanındaki küçük satış kulübesine gitti ve on santimetre kare olduğu için ceket cebine kolayca sığan, kırk beş dakikalık tur ses kaseti kiraladı. Atılabilen küçük alıcılardan bir tane alarak kulağına taktı Dil olarak İngilizce'yi seçip, "Tanıtım" yazılı düğmeye basınca, tatlı bir kadın sesi, İngilizce olarak ona görmek üzere olduğu şeyleri anlatmaya başladı General birinci panodaki bebek Michael'ın özelliklerini incelerken, kadın, "On iki freskin her biri altı metre yüksekliktedir," diyordu, "odadaki ışıklandırma, dışarıdan çatı pencerelerinden filtrelenerek gelen doğal ışık ile kubbedeki elektronik düzeneden gelen yapay ışığın bir karışımıdır Otomatik alıcılar koşulları belirleyerek, doğal ve yapay ışığı, fresklerin görünüşünün her zaman mükemmel olmasını sağlayacak biçimde karıştırırlar.

"Bu kattaki on iki pano, aşağı kattaki on iki ufak kilisenin üstüne gelecek biçimde yerleştirilmiştir. Aziz'in yaşamını tarih sırasına göre izleyen freskler saat yönüne doğru dizilmişlerdir Bu nedenle, Michael'ın 2188'de Roma'daki azizlik mertebesine yükseltilme töreni, yetmiş iki yıl önce Siena katedralindeki doğum resminin sağındadır

"Freskler, 2190'da, önceden haber vermeden, birden çıkıp gelen Çinli Feng Yi ustanın da aralarında bulunduğu dört kişilik sanatçı grubu tarafından tasarımılandı ve uygulandı Yeteneği hakkında, Çin dışın-

78

Sienalı Aziz Michael

da, çok az şey bilinmesine rağmen, diğer üç sanatçı, Portekiz'den Rosa de Silva, Meksika'dan Fernando Lo-peş ve İsviçre'den Hans Reichwein, yanında getirdiği çok güçlü eskizleri görünce, Feng Yi'yi hemen takıma kabul ettiler."

O'Toole kasetteki lirik sesi dinlerken, dairesel odaya bir göz attı 2199'un bu son gününde, Aziz Micha-el'in türbesinin ikinci katında, üç tur grubunun da aralarında bulunduğu iki yüzden fazla insan vardı Amerikalı kozmonot, her panonun önünde sanat eserini incelemek ve kasetteki açıklamaları dinlemek için duraklayarak, dairenin çevresinde yavaş yavaş ilerledi

Aziz Michael'ın yaşamının önemli olayları fresklerde ayrıntılı bir şekilde resmedilmişti. İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci panolar, Siena'da rahip adayı olduğu günleri, Büyük Kargaşa sırasında gerçeği bulmak için yaptığı dünya turunu, İtalya'ya döndükten sonra dinsel çalışmalara başlamasını ve Michael'ın kilise kaynaklarını, açlara yiyecek, evsizlere ev sağlamak için kullanmasını, gösteriyordu Altıncı resim yorulmak nedir bilmeyen azizi, zengin bir Amerikalı hayranı tarafından bağışlanan televizyon stüdyosunda gösteriyordu Sekiz dil konuşan Michael burada, insanlığın bütünleşmesi ve varlıklı olanların bu konuda daha az şanslı olanlarla ilgilenmesi hakkındaki bildirisini defalarca yinelemişti

Yedinci fresk Feng Yi'nin yaptığı, Michael ile ölmekte olan yaşlı papa arasında Roma'daki karşılaşmanın portresiydi Bu bir kontrast şaheseriydi Renk ve ışığın ustaca kullanıldığı resim, çalışkan, ateşli ve canlı bir genç adamın, Dünya'dan bıkmış, son günlerini barış ve huzur içinde geçirmek isteyen bir piskopos tarafından sert bir şekilde suçlanmasını gösteriyordu Michael'ın yüz ifadesinde, kendisine söylenenlere karşı gösterdiği, kesinlikle birbirinden farklı, iki ayrı tep-

79

RAMA-II

ki görülebiliyordu; papalığa itaat ve kilisenin özden çok biçim ve düzenle ilgilenmesine karşı nefret.

"Michael, papa tarafından Toskana'daki bir manastıra gönderildi," diye kasetteki rehber devam etti, "ve karakterindeki son değişimlerin gerçekleşmesi de orada oldu. Sekizinci panoda, Yalnızlık döneminde Tan-n'nın Michael'a görünmesini canlandırmaktadır. Azize göre, birincisi bir fırtınanın ortasında, ikincisi ise gökyüzü muhteşem bir gökkuşağı ile kaplandığında olmak üzere, Tanrı onunla iki kez konuşmuştu. Uzun ve şiddetli bir fırtına sırasında, gökgürültülerinin patlamaları arasında Tanrı ona, Michael'ın sonradan Bolse-na'da Paskalya gündeğümünde açıklayacağı, yeni 'Yaşam Yasaları'nı haykırmıştı. İkinci ziyaretinde Tanrı azize, duyurusunun gökkuşağının uçlarına kadar yayılacağını ve Paskalya ayını sırasında inananlara bir işaret vereceğini bildirmişti.

"Bir milyardan fazla insanın seyrettiği, Aziz Michael'ın yaşamındaki en ünlü mucize, dokuzuncu panoda gösterilmiştir. Resim Michael'ı, Bolsena Gölü kıyıları çevresinde toplanan büyük kalabalığa Paskalya vaazını verirken göstermektedir. Çoğunluğu onu izleyenlerle özdeşleşen bildik mavi elbiseler içinde olan kalabalığın üstüne kuvvetli bir yağmur yağmaktadır. Fakat yağmur her tarafa yağarken, ne kürsünün, ne de onun sesini yükselten donanımın üstüne bir tek damla bile düşmemektedir. Güneşten devamlı gelen parlak bir ışık, Tanrı'nın yeni yasalarını dünyaya açıklarken, genç azizin yüzünü aydınlatmaktadır. İşte bu aşama ile sadece dinsel önderlikten..."

General O'Toole onuncu ve onbirinci resimlere doğru yürürken kaseti kapattı. Öykünün geri kalan kısmını biliyordu Bolsena'daki ayinden sonra, Michael bir

sürü sıkıntılı olayla kuşatılmıştı. Yaşamı birden değişivermişti. İki hafta içinde kablolu televizyon izin-

SO

Sienalı Aziz Michael

lerinin çoğu iptal edilmişti. Sadece batı dünyasında bile sayıları yüz binlere ulaşan genç hayranları arasında yozlaşma ve ahlaksızlık hikayeleri sürekli olarak basında yer almaya başlamıştı. Adamları tarafından son dakikada önlenen bir suikast girişimi olmuştu. Ayrıca medyada, Michael'ın kendisini ikinci Mesih ilan ettiği ile ilgili asılsız haberler dolaşıyordu.

Ve böylece dünya liderleri senden korktular. Hepsi. Sen yaşam yasalarıyla herkes için bir tehdit oluşturunuyordun. Ve senin son evrimle neyi amaçladığını hiçbir zaman anlamadılar. O'Toole onuncu freskin önünde duruyordu. Bu ezbere bildiği bir sahneydi. Dünya'daki her eğitimli kişi de bu sahneyi hemen tanırdı. Terörist bombasının patlamasından önceki saniyeler, her yıl Aziz Peter ve Aziz Paul yortusunun ilk günü olan 28 Haziran'da Michael Balatresi ve yaklaşık bir milyon insanın yok olduğu o tarihsel 2138 yaz başı sabahının bir yıldönümü olarak televizyonlarda gösterilirdi.

Onlan Roma'ya sana katılmaları için çağırdın. Dünya'ya herkesin birlik olduğunu göstermek için. Ve onlar da geldiler. Onuncu resim Michael'ı mavi elbisesiyle Venedik Meydanı'nda, Vittorio Emanuel Anı-tı'nın üst basamaklarında gösteriyordu. Bir vaiz töreninin ortasındaydı. Çevresinde, her yöne doğru Roma pazar yeri harabelerini doldurup taşarak tıka basa dolu Fiori Imperiali Caddesi'nden Kolozyum'a kadar uzanan, bir mavilik denizi vardı. Ve yüzler. Hevesli, heyecanlı, antik şehrin kalıntıları arasında dünyayı tümüyle yutmuş olan çaresizlik ve umutsuzluktan kurtulmak için bir yol, Tanrı'nın yolu olduğunu, söylemeye cüret eden çocuk-adamın bir anlık bir görüntüsünü yakalayabilmek için, yukarıya aşağıya bakman genç yüzler Michael Ryan O'Toole, elli yedi yaşındaki Bostonlu

81

RAMA-II

Amerikan Katoliği onbirinci resme baktığı zaman, kendisinden önceki binlerce insanın yaptığı gibi, diz çöküp ağladı. Bu resim bir önceki panoda yer alan sahneyi gösteriyordu, fakat bir saatten biraz sonrasını, sesle izlenen ve Trajan sütunu yanındaki bir kamyonu gizlenmiş yetmiş beş kilotonluk nükleer bombanın patlayarak o iğrenç mantar bulutunu şehrin göklerine gönderdiği anın bir saat sonrasını. Merkezin iki yüz metre çevresindeki her şey anında buharlaşmıştı. Artık ne Michael, ne Venedik Meydanı, ne de muazzam Vittorio Emmanuel anıtı vardı. Freskin merkezinde bir delikten başka bir şey yoktu. Ve bu deliğin çevresinde, buharlaşmanın tam olarak gerçekleşmediği yerlerde, kendine en güvenen insanların çoğunda bile bu güveni paramparça edebilecek acı ve dehşet görüntüleri vardı.

Ulu Tanrı'm, General O'Toole göz yaşları arasında konuştu, Aziz Michael'ın yaşamındaki haberi anlamama yardım et. Bizim için yaptığın genel plana, çok küçük de olsa, nasıl bir katkıda bulunabileceğimi anlamama yardım et. Kendimi, senin Rama temsilcin olarak hazırlarken bana yol göster.

12

KAMALILAR VE ROMALILAR

"Evet, ne düşünüyorsun?" Nicole deş Jardins yerinden kalkarak ekranın yanındaki kameranın önünde döndü. Yeni dar kumaşlardan yapılmış, vücuduna tam oturan beyaz bir elbise giyiyordu. Elbisenin eteği dizlerinin tam altından kesilmişti ve uzun kollannda omzundan bileğe inerken dirseğinin altından geçen siyah bir çizgi göze çarpıyordu Geniş, simsiyah bir kemer, hem çizginin rengi, hem de arkaya doğru taranıp ser-

82

Kamalılar ve Romalılar

bestçe neredeyse beline kadar bırakılan saçlarının rengiyle uyum içindeydi. Tek mücevheri, sol bileğine taktığı, üzerinde üç sıra küçük elmas olan enli altın bilezikti.

"Harika görünüyorsun anne," kızı Genevieve ekrandan onu yanıtladı, "Senin böyle giyinip saçlarını serbest bıraktığını daha önce hiç görmemiştim. Her zamanki kazağına ne oldu?" On dört yaşındaki kız sırttı, "Parti ne zaman başlıyor?"

"Dokuz buçukta," diye Nicole yanıtladı, "Moda gereği geç saatte. Herhalde bir saat sonrasında önce de akşam yemeği yemeyiz. Açlıktan ölmek için gitmeden önce otel odamda birşeyler yiyeceğim."

"Anne verdiğin sözünü unutma sakın. Geçen haftaki Aujourd bufye göre benim en sevdiğim şarkıcı, Juli-en LeClerc, konuk sanatçılardan biri olacak kesinlikle. Ona, kızının kendisini her yönüyle tanrısal olarak gördüğünü söylemelisin." Nicole kızına gülümsedi, "Gerçi, büyük olasılıkla yanlış yorumlanacak ama, senin için yapacağım canını. İştittiklerime göre senin Mösyö LeClerc dünyadaki her kadının kendisine aşık olduğunu sanıyormuş." Bir an durakladı, "Büyükbaban nerede? Sanırım birkaç dakikaya kadar yanında olacağını söylemiştin." Yıpranmış fakat sevimli yüzü ekranda, torununun yanında beliren Nicole'ün babası, "İşte buradayım," dedi. "Peter Abelard hakkındaki romanımın bir bölümünü bitirmek üzereydim. Bu kadar erken arayacağını sanmıyordum." Pierre deş Jardins şimdi altmış altı yaşındaydı. Yıllardır başarılı bir tarihsel roman yazarıydı ve karısının erken ölümünden sonraki yaşamının, servet ve başarılarla dolu geçmesi Tanrı'nın ona bir yardımıydı. Kızını gece elbisesi ile gördükten sonra, "Çarpıcı görünüyorsun," dedi, "Bu elbiseyi Ro-ma'da mı aldın?"

83

RAMA-II

Nicole babasının elbisesinin tümünü görmesi için yeniden etrafında dönerken, "Baba, aslında," dedi, "Bunu Françoise'nın düğünü için üç yıl önce almıştım. Fakat, daha önce giyme fırsatını hiç bulamadım. Sence çok mu sade?" "Hiç de değil," Pierre yanıtladı, "Aslında, bence bu tür özel davetler için son derece kusursuz. Eğer, bu benim vaktiyle katıldığım büyük eğlenceler gibiyse, oradaki her kadın en gösterişli, en pahalı elbisesini giyip en değerli mücevherlerini takacaktır. Sen şu sade siyah ve beyazınla göze çarpacaksın. Özellikle saçlarını böyle dökmüşken. Mükemmel görünüyorsun." "Teşekkürler," dedi Nicole, "Senin önyargılı olduğunu bildiğim halde, bu iltifatlarını duymak gene de hoşuma gidiyor." Son yedi yıldır en yakın iki arkadaşı olan kızına ve babasına baktı. "Gerçekten şaşılacak derecede endişeliyim. Rama ile karşılaşacağımız günde bile bu derece sinirli olacağımı sanmıyorum. Bu gibi partilerde genellikle kendimi yabancı gibi hissederim ve bu gece içimde sanki kötü bir şey olacakmış gibi, açıklayamadığım garip bir his var. Baba hatırlarsan, çocukken köpeğimizin ölümünü bir gün önceden hissetmiştim."

Babasının yüzü ciddileşti. "Otelde kalmayı düşün-sen belki de daha iyi olur. Geçmişteki önzezillerinin birçoğu doğru çıkmıştı. Haberi almamızdan iki gün önce, bana annenin iyi olmadığını söylediğini hatırlıyorum..."

"Bu o kadar güçlü bir duygu değil" diye Nicole onun sözünü kesti. "Ayrıca ne gibi bir sebep gösterebilirim? Herkes beni bekliyor, Francesca Sabatini'ye göre, özellikle de basın. Onunla kişisel bir röportaj yapmayı reddettiğim için benden hâlâ hoşlanmıyor."

"O zaman gitmelisin sanırım. Fakat biraz eğlenmeye çalış, sadece bu gece için her şeyi o kadar ciddiye al-

84

Kamalılar ve Romalılar

ma."

Genevieve ekledi, "Ve Julien LeClerc'e benim için merhaba demeyi unutma."

"Gece yarısı olduğunda ikinizin de yokluğunu hissedeceğim," dedi Nicole. "2194 yıl başından beri ilk kez sizden ayrı olacağım." Birlikte yaptıkları aile kutlamalarını hatırlayan Nicole bir an durdu. "Kendinize iyi bakın, ikiniz de, sizi çok seviyorum, biliyorsunuz."

Genevieve "Ben de seni seviyorum anne," diye bağırdı. Pierre elini sallayarak veda etti.

Nicole videofonu kapatarak saatini inceledi. Sekizi gösteriyordu. Lobide şoförüyle buluşmasına daha bir saat vardı. Yiyecek birşeyler ısmarlamak için bilgisayara yürüdü. Birkaç emirle bir kase etli sebzeli çorba ve bir küçük şişe maden suyu ısmarladı. Bilgisayarın ekranı siparişlerini ona on altı ila on dokuz dakika içinde geleceğini söyledi.

Nicole Italia dergisinin sayfalarını gelişigüzel çevirip yemeğini beklerken, Bu gece gerçekten çok sinirliyim, diye düşündü. 7f«/'<3'daki başmakale Francesca Saba-tini ile yapılmış bir röportajdı. Tam on sayfa tutuyordu ve 'güzel bayan'ın en az yirmi değişik fotoğrafı vardı. Haberci, Francesca'nın her iki başarılı (biri modern aşk, diğeri uyuşturunucular üstüne) belgeselinden bahsetmiş, bu arada, uyuşturunucu dizisi ile ilgili bazı sorular arasında, Francesca'nın konuşma boyunca durmadan sigara içtiğini özellikle belirtmişti.

Nicole yazıyı dikkatle, fakat hızla incelerken Francesca'nın daha önce fark etmediği bazı yönleri olduğunu fark etti. Fakat onu yönlendiren nedir? Nicole kendi kendine sordu. İstediği şey nedir? Dergideki hikayenin sonuna doğru haberci, Francesca'ya, Newton mürettebatı arasında bulunan diğer iki kadın hakkındaki düşüncesini sorduğu zaman Francesca, "Aslında, kendimi görevdeki tek kadın gibi hissediyorum," diye

85

RAMA-II

yanıtlamıştı. Nicole paragrafın kalan bölümünü okuyabilmek için yavaşladı. "Rus pilot Turgenyev bir erkek gibi düşünüyor ve davranıyor, Fransız-Afrikalı prenses Nicole deş Jardins, bilinçli olarak dişiliğini baskı altında tutuyor, çok yazık çünkü çok tatlı bir kadın olabilirdi."

Nicole, Francesca'nın fazla düşünmeden yaptığı bu yorumlara fazla kızmamış, yalnız eğlenmişti. Bir an için içinde yarışma hissi duyduysa da, böyle çocukça tepki gösterdiği için kendini beğenmedi. Frances-ca'ya bu makaleyi yeri geldiği zaman soracağım, diye Nicole gülümseyerek düşündü. Kim bilir?Belki evli erkekleri baştan çıkarmanın mı onu dişi yaptığını da sorarım.

Bir dinlence şehri olan Tivoli'den pek uzak olmayan Roma banliyölerinin diş mahallelerinde bulunan, partinin verildiği Hadrian villasına giden kırk beş dakikalık yol, tam bir sessizlik içinde geçti. Nicole'ün arabasındaki diğer yolcu, kozmonotların içinde en suskun olanı, Hiro Yamanaka idi. İki ay önce Yama-naka ile yaptığı röportajda, on dakikalık sürede her sorusuna iki ya da üç kelimelik, o da tek heceli yanıtlar alan, sinir bozukluğu içindeki Francesca, Hiro'ya, onun bir androit olduğu hakkındaki söylentilerin doğru olup olmadığını sormuştu.

Yamanaka "Ne?" diye sormuştu.

Francesca pek iyi niyetli olmayan bir gülümsemeyle tekrarlamıştı, "Siz bir androit misiniz?"

Kamera yüzünü hızla büyütürken Japon pilot aynı anlatmışsız yüz ifadesiyle, "Hayır" demişti.

Araba Villa Adriani'ye giden son iki kilometreyi almak için Roma ve Tivoli arasındaki ana yoldan ayrılınca, trafik tıkanı. Sadece galaya insanları taşıyan bir sürü arabadan değil, tek gidişli araba yoluna sıralanmış olan yüzlerce meraklı seyirci ve paparazzi nede-

86

Kamalılar ve Romalılar

niyle, çok yavaş ilerliyordu.

Otomobil sonunda dairesel bir yola girip durduğu zaman Nicole derin bir nefes aldı. Koyu renk camların arkasından, arabadan kim çıkarsa üzerine atlamaya hazır bir muhabir ve fotoğrafçı grubunu görebiliyordu. Kapısı otomatik olarak açıldı ve Nicole, siyah süet mantosuna sarınarak ve topuğunun takılmaması-na dikkat ederek, yavaşça dişarı çıktı.

"Bu da kim?" diye bir sesin sorduğunu duydu.

"Franco buraya gel, çabuk- bu kozmonot deş Jar-dins."

Hafif bir alkış koptu ve bir sürü flaş patladı. Kibar görünümlü bir İtalyan beyefendi öne çıkarak Nicole'ü elinden tuttu. İnsanlar çevresine doluştu, birkaç mikrofon yüzüne dayandı ve o anda kendisine dört veya beş farklı dilde, aynı anda, yüzlerce soru soruluyormuş gibi geldi.

"Neden tüm kişisel röportajları reddettiniz?"

"Lütfen mantonuzu açın da elbisenizi görelim."

"Diğer kozmonotlar size bir doktor olarak saygı gösteriyorlar mı?"

"Biraz durun. Lütfen gülümseyin."

"Francesca Sabatini hakkındaki düşünceniz nedir?"

Güvenlik görevlileri kalabalığı engelleyip Nicole'ü üstü kapalı elektrikli bir arabaya götürürken Nicole hiçbir şey söylemedi. Dört kişilik araba, kalabalığı geride bırakarak yavaşça tepeye uzanan uzun yolda ilerlerken, yirmili yaşlarının ortalarında olan tatlı bir İtalyan kadın İngilizce olarak Nicole ve Hiro Yamana-ka'ya çevrelerinde gördükleri şeyleri açıklıyordu. Kız onlara bu muazzam villanın Roma İmparatorluğu'nu milattan önce 117 ve 138 yılları arasında yöneten Had-rian tarafından, kendi zevkleri için yaptırıldığını anlattı Bu mimarlık şaheseri, Hadrian'ın uzak illere yaptığı birçok yolculukta gördüğü yapı tarzlarının bir kan-

RAMA-II

simiydi ve Tiburtini Tepelerinin eteklerindeki üç yüz dönümlük düz bir arazide, imparatorun kendisi tarafından tasarımlanmıştı.

Değişik eski yapılar arasında yapılan bu ön araba gezisi, bu geceki eğlencelerin ayrılmaz bir parçasına benziyordu. Çoğu çatısız, heykelleri yerlerinden alınmış, sert taş duvarlarındaki süsleri artık olmayan bu ışıktandırılmış harabeler, eski görkemleriyle ilgili pek az fikir verebiliyordu. Ancak, araba, Mısır tarzında yapılmış dikdörtgen bir havuzun çevresine inşa edilmiş olan Canopus anıtının da (bu, binalar kompleksindeki on beş veya on altıncı yapıydı -Nicole hesabı karıştırmıştı) çevresinde döndükten sonra villanın muazzam büyüklüğü hakkında genel bir fikir belirmişti.

Bu adam iki bin yıldan f azla bir zaman önce öldü, diye Nicole tarih bilgisini hatırlayarak kendi kendine düşündü, Yaşamış olan en zeki insanlardan biri. Asker, yönetici, dilci. Antonius'un hikayesini hatırlayınca güldü. Sadece felaketle sonuçlanana kısa, her şeyi çürüten tutku dışında, her zaman yalnızdı. Araba kısa bir kaldırımın sonunda durdu. Rehber konuşmasını bitirdi. "İki bin yıl önceki uzun süreli dünya barışı devri olan büyük 'Roma Barışı' onuruna, İtalyan hükümeti, şurada sağımızdaki heykelin altındaki listede yer alan şirketlerin cömert bağışlarının yardımıyla, 2189'da Hadrian Deniz Tiyatrosu'nun kusursuz bir kopyasını inşa etmeye karar verdi. Hatırlayacağınız gibi orjinalinin kalıntılarını yolculuğumuzun başında görmüştük. Tekrar inşa projesinin amacı, imparatorun yaşadığı devirlerde bu köşkü ziyaret etmenin nasıl bir şey olduğunu göstermekti. Bina 2193'te tamamlandı ve o zamandan beri önemli devlet işlerinde kullanılmaktadır."

Misafirler; onları kaldırımdan alarak yukarıya çıkaran ve Filozoflar Salonu boyunca eşlik ederek sonun-

88

Kamalılar ve Romalılar

da Deniz Tiyatrosuna kadar getiren, resmi giyimli, hepsi aynı boyda ve yakışıklı genç İtalyan erkekleri tarafından karşılandılar. Asıl girişte kısa bir güvenlik kontrolü vardı ve sonra konuklar istedikleri kadar dolaşmakta özgürdüler. Bina Nicole'ü büyülemişti. Yapı, temel olarak kırk metre çapında bir daire şeklindeydi. Bir su halkası, üzerinde beş odalı geniş bir ev ve büyük bir avlu olan bir adayı, yivli sütunlar üstündeki geniş bir sundurmadan ayırıyordu. Suyun ve sundurmanın üstünde çatı yoktu ve açık gökyüzü, tüm tiyatroya fevkalade bir özgürlük duygusu veriyordu. Binanın çevresinde, konuklar konuşup içmeye başladılar; gelişmiş robot garsonlar üzerinde şampanya, şarap ve diğer alkollü içkilerin bulunduğu tepsileri taşıyarak etrafta dolaşıyorlardı. Nicole evi ve avlusuyla, adayı sundurma ve binanın geri kalan kısmına bağlayan iki küçük köprünün ötesinde yemek büfesini hazırlayan, hepsi beyazlar giymiş bir düzine kadar insan gördü.

Saçları koyu sarı bir kadın ve ufak tefek, saçsız, eski moda bir gözlük takmış, takılgan kocası, on beş metre öteden hızla Nicole'e yaklaşıyorlardı. Nicole, birkaç dakika önce alışılmadık biçimde ısrarcı bir robotun eline tutuşturduğu şampanya ve siyah üzüm likörü kokteylinden bir yudum alarak gelen saldırıya hazırlandı.

Adam ona elini sallayıp hızla yaklaşıırken, "Oh, Madam deş Jardins," dedi, "Sizinle muhakkak konuşmalıyız. Eşim en büyük hayranlarınızdan biridir." Nicole'ün yanına gelerek karısına işaret etti, "Gel Cecilia," diye bağırdı, "Onu buldum."

Nicole derin bir nefes alıp zorla gülümsedi. Bu da o gecelerden biri olacak, dedi kendine.

Sonunda, diye Nicole düşünüyordu, belki birkaç
89

RAMA-II

dakika için huzur ve sessizliğe kavuşurum. Tek başına, arkasını bilerek kapıya dönmüş, odanın köşesindeki bir masada oturuyordu. Oda, Deniz Tiyatrosunun ortasında adadaki evin arkasındaydı. Nicole yemeğinin kalan son birkaç lokmasını da bitirip biraz şarapla yuttu.

Şu son bir saatte tanıştığı insanların hiç olmazsa yarısını başarısızca hatırlamaya çalışırken iç geçirdi. Elden ele dolaşan ve herkes tarafından beğenilen, güzel bir resim gibiydi Kucaklanmış, öpülmüş, okşanmış, çimdik atılmış, kur yapılmış (hem kadın hem de erkekler tarafından) ve hatta kendisini Göteborg şehri dışındaki şatosuna davet eden zengin bir İsveçli gemi yapımcısı tarafından evlenme teklifi ile bile karşılaşmıştı. Nicole neredeyse hiçbirine bir kelime bile söylememişti Yüzü nezaketen gülümsemekten ağrıyordu ve şarapla şampanya kokteylleri nedeniyle de azıcık çakırkeyifti

"Diyordum ki, yaşadığım ve nefes aldığım sürece," Nicole arkasında tanıdık bir sesin konuştuğunu duydu, "Sanırım bu beyazlar içindeki hanım, benim kozmonot arkadaşım, buz prensesinin ta kendisi, Madam Nicole deş Jardins'dir." Nicole döndü ve ona doğru sendeleyeyen Richard Wakefield'i gördü. Richard bir masaya çarptı, dengesini bulabilmek için bir iskemleye uzandı, neredeyse Nicole'un kucağına oturuyordu.

"Üzgünüm," diye sırtıırken Nicole'un yanına oturmayı başardı, "Korkarım çok fazla cin tonik içtim." Mucizevi bir şekilde sağ elinde dökülmeden kalmış olan bardaktan büyük bir yudum aldı, gözünü kırparak "ve şimdi," dedi, "izin verirsen, yunusların gösterisinden önce biraz kestireceğim."

Nicole, başı tahta masaya hafif bir gürültüyle çarpınca baygınlık taklidi yapan Richard'a güldü. Bir an sonra, şakacı bir tavırla eğilip onun göz kapaklarından bi-

90

Kamalılar ve Romalılar

rini zorla açtı. "Yoldaş, sence bir sakıncası yoksa, şu yunus gösterisini bana biraz açıkladıktan sonra bayı-lamaz mısın?"

Büyük bir çaba ile doğruldu ve gözlerini döndürmeye başladı. "Yani sen bunu bilmiyor musun? Sen, her zaman bütün çizelgeleri ve bütün prosedürleri bilen sen. Bu olanaksız."

Nicole şarabını bitirdi. "Cidden, Wakefield. Neden söz ediyorsun?"

Richard küçük pencerelerden birisini açarak kolunu dışarı çıkardı, evi çevreleyen su dolu havuzu gösterdi. "Büyük Dr Luigi Bardolini akıllı yunuslarıyla burada. Francesca onu on beş dakikaya kadar tanıtacak." Ni-cole'e kontrolsüz ve vahşi bir ifadeyle bakarak, "Dr. Bardolini," diye bağırdı, "bu gece burada yunuslarının bizim üniversite sınavlarımızı geçebileceğini kanıtlayacak "

Nicole geriye çekilerek dikkatle meslektaşını inceledi. Gerçekten sarhoş, diye düşündü. Belki de o da benim gibi kendini buranın dışında hissediyor.

Richard şimdi dikkatle pencereden dışarı bakıyordu. Uzun bir sessizlikten sonra Nicole, "Bu parti tam bir hayvanat bahçesi değil mi?" diye sordu. "Nereden bulmuşlar.. "

"İşte bu," diye Wakefield bir zafer edasıyla masaya vurarak onun sözünü kesti.

"İçeri adım attığımızdan beri burasının bana tanıdık gelmesinin nedeni bu."

Aklını kaçırdığını sanarak onu izleyen Nicole'e baktı. "Bu bir minyatür Rama, görmüyor musun?" Buluşundan duyduğu mutluluğu içinde tutamayarak yerinden fırladı. "Bu evi çevreleyen su Silindirik Deniz'i, sundurmalar- ana düzlüğü temsil ediyor ve biz tatlı bayan, New York şehrinde oturuyoruz."

Nicole kavramaya başlamıştı, fakat Richard Wakefield'in hızla akan düşüncelerine yetişemiyordu. "Peki

91

RAMA-II

bu tasarım benzerliğinin anlamı ne?" Richard yüksek sesle tahmin yürütmeye başladı, "iki bin yıl önceki mimarlar neden Rama gemisinde kullanılan bazı temel tasarım ilkelerinin bazıları ile aynı bir tiyatro inşa etsinler? Doğa benzerliği? Kültür benzerliği? Kesinlikle değil."

Nicole'ün sabit bakışla ona baktığını fark ederek durdu. "Matematik," dedi kesin bir tavırla. Yüzündeki tuhaf ifadeden Nicole'ün tam anlamıyla anlamadığını görünce yeniden, "Matematik," dedi. Bir anda şaşırtıcı biçimde aklı başına gelmişti, "Anahtar bu işte. Kamalılar elbette bize benzemiyorlar, Dünya'dan çok farklı ve uzak bir dünyada evrim geçirdikleri çok açık. Fakat Romalılar ile aynı matematiği kavramış olmalılar."

Yüzü aydınlandı ve yeniden "Hah" diye bağırarak Nicole'ün yerinden zıplamasına neden oldu. Kendinden hoşnuttu. "Ramaklar ve Romalılar İşte bu gecenin anlamı bu Ve aralarındaki gelişim düzeyinin bir yerinde de bugünün Homo Sapiens'i var." Richard yaratıcılığından duyduğu sevinçten gururlanırken Nicole başını salladı. Richard elini uzatıp onun kalkmasına yardım ederken, "Anlamıyor musun, tatlı bayan?" dedi. "O zaman belki de ikimiz gidip bir yunus gösterisi izlemeliyiz ve ben sana oradaki Ramah-lar ve buradaki Romalılardan, kabaklar ve krallardan, dum-de-dum ve mühür mumundan ve domuzların kanatları olup olmadığından bahsederim."

92

Mutlu Yıllar

13

MUTLU YILLAR

Herkes yemeğini bitirip bütün tabaklar ortadan kaldırıldıktan sonra Francesca Sabatini elinde bir mikrofonla avlunun ortasında belirdi ve on dakika boyunca bütün gala sponsorlarına teşekkür etti. Sonra, yunuslarla iletişim kurmada öncülüğünü yaptığı tekniklerin, insanlar dünyadışı yaratıklarla konuşmaya çalıştıkları zaman, son derece yardımcı olabileceğini anırtarak Dr. Luigi Bardolini'yi tanıttı.

Richard Wakefield, tam Francesca konuşmaya başlamadan önce, sözde, dinlenme odasını bularak bir içki daha almak için ortadan kaybolmuştu. Nicole onu beş dakika sonra Francesca tanıtımını tamamladıktan hemen sonra gördü. Çevresini, yaptığı şakalara kahka-larla gülen dolgun göğüslü iki İtalyan aktris çevirmişti. Nicole'e el sallayıp iki kadını göstererek davranışları kendi kendilerini açıklıyormuşçasına göz kırptı.

Aferin sana Richard, Nicole kendi kendine gülümseyerek düşündü, Hiç olmazsa topluma uyamayanlarımızdan biri iyi vakit geçiriyor. Şimdi, Francesca'nın zarif bir şekilde köprüyü geçerek, Bardolini ve yunuslarına yeterli yer açmak için kalabalığı geriye çekmeye başlamasını izliyordu. Francesca bir omzu açık, önu yıldız patlamalarına benzeyen altın pullarla işlenmiş, siyah, dar bir elbise giyyordu. Beline altın bir eşarp dolamıştı Uzun sarı saçları örülerek başının arkasına toplanmıştı.

Gerçekten de buraya aitsin, diye Nicole, Francesca'nın büyük kalabalık içindeki rahatlığını takdir ederek, düşündü. Dr. Bardolini yunus gösterisinin ilk bölümüne başlamıştı ve Nicole dikkatini dairesel havuza

93

RAMA-II

çevirdi. Luigi Bardolini yaptığı çalışmalar parlak, fakat hiçbir zaman başkalarının inanmasını istediği kadar istisnai olmayan, o tartışılan bilim adamlarından biriydi Yunuslarla iletişim kurmak için tek yolu onun geliştirdiği ve yunusların ses gıcırdamalarındaki otuz veya kırk hareket fiilinin sesini ayırıp belirlediği doğrudur. Fakat, sık sık savunduğu gibi, yunuslarından ikisinin üniversite giriş sınavlarını geçebileceği doğru değildi. Yazık ki, yirmi ikinci yüzyılda uluslararası bilim çevrelerinin işleyişinde, eğer en aşırı veya ileri kuramlarınız kanıtlanamıyor veya ortalıkta alay konusu oluyorsa, o zaman ne kadar sağlam olursa olsun, diğer buluşlarınız da, aynı şekilde ciddiye alınmıyordu. Bu davranış, bilimde hiç de sağlıklı olmayan, belirli bir topluluğa ait tutuculuğa neden oluyordu.

Çoğu bilim adamının aksine, Bardolini parlak bir gösteri adamıydı. Gösterisinin son bölümünde en ünlü yunusları Emilio ve Emilia, villa rehberleri arasından o akşam rastgele seçilen bir erkek ve bir kadınla zamana karşı bir zekâ yarışına girdiler Yarışmanın yapısı insanı aldatacak kadar basitti. Dört büyük elektronik perdenin ikisinin üstünde (perdelerin bir çifti suda, diğer çifti avludaydı), üçe üçlük bir matris boş olarak sağ alt köşede görünüyordu. Diğer sekiz kutu değişik resim ve şekillerle doldurulmuştu. Test uygulanan insan ve yunuslar,

matriste soldan sağa, yukarıdan aşağıya değişen şekilleri ayırt edip, diğer ektranda gösterilen sekiz seçenekten doğru olanı seçip sağ alt köşedeki boş yere yerleştirmek zorundaydılar. Her problem için yarışmacıların bir dakikalık karar verme süreleri vardı Tıpkı karada duran insanların önünde olduğu gibi, sudaki yunusların da önünde seçimlerini belirtebilmek için itebilecekleri (yunuslar burunlarını kull- .yorlardı) sekiz düğmelik birer kontrol tablosu

94

Mutlu Yıllar

İlk birkaç problem hem insanlar hem de yunuslar için çok kolaydı. İlk matriste, sol üst köşede beyaz bir top, ilk sıranın ikinci sütununda iki beyaz top ve ilk sıranın son sütununda üç beyaz top vardı. İkinci sıranın ilk şekli yarısı siyah yarısı beyaz bir top ve üçüncü sıranın ilk şekli de tümüyle siyah bir top olduğuna göre, bütün matrisi kolayca okuyarak, sağ alt köşedeki boş kutuya üç siyah top geleceğini saptamak çok kolaydı.

Daha sonraki sorular o kadar kolay değildi. Birbirini izleyen her bilmece biraz daha zorlaştı. İnsanlar ilk hatalarını sekizinci matriste, yunuslar dokuzuncu matriste yaptılar. Dr. Bardolini toplam olarak on altı matris sergiledi. Özellikle sonuncusu o derece zordu ki, en az on değişik şeklin uygun şekilde tanımlanıp son şekil olarak hangisinin seçileceğine karar verilmesi gerekiyordu. Sonuç berabereydi. İnsanlar 12, yunuslar 12 iki çift de selam verdi, izleyiciler tarafından alkışlandı.

Nicole deneyi çok etkileyici bulmuştu. Dr. Bardoli-ni'nin öne sürdüğü, yarışmanın dürüst ve prova edilmemiş olduğu iddiası üzerinde bazı kuşku ları varsa da bu onun için pek önemli değildi Onun ilginç bulduğu şey, yarışmanın kendi doğası, yani zekânın şekiller ve yönleri ayırt edebilme yeteneği olarak tanımlanması düşüncesi ydi. Bu sentezi ölçmenin bir yolu var mf diye düşündü, Çocuklarda, hatta büyüklerde bile.

Nicole insan ve yunuslarla birlikte yarışmaya katılarak ilk on üç soruya doğru cevap vermiş, ondördün-cüsünü yanlış tahmin nedeniyle kaçırmış, onbeşincisi-ni ise, sürenin bittiğini bildiren zil çalmadan hemen önce bulabilmişti.

Onaltıncıya ise nereden başlayacağı hakkında bir fikri bile olmamıştı. Ya siz, Kamalılar diye merak ederken, Francesca, Genevieve'in kalp ağ-

95

RAMA-II

nsı Julien LeClerc'i tanıtmak için mikrofona geri döndü. Ya siz, sürenin onda birinde on altı soruyu da yanıtlayabilir miydiniz! Ya da yüzde birinde! Tüm olasılık dağılımını kavrayınca yutkundu. Ya da milyonda bir sürede.

"Seni tanıyana kadar hiç yaşamadım... Seni sevene kadar hiç sevmedim..." Eski şarkının yumuşak melodileri Nicole'ün hafızasında dolaşarak onu on beş yıl öncesine, aşkın her şeyi yeneceğine inandığı günlerde, başka bir adamla yaptığı başka bir dansın görüntülerine götürdü. Julien LeClerc onun vücut hareketlerini yanlış yorumlayıp onu yanına çekti. Nicole karşı koymamaya karar verdi. Zaten çok yorgundu ve doğrusunu söylemek gerekirse, yıllar sonra ilk kez bir erkek tarafından sıkıca tutulmak hoş bir şeydi.

Genevieve ile yaptığı anlaşmaya saygı gösterdi. Mösyö LeClerc kısa şarkı dizisini bitirdiği zaman, Nicole şarkıcıya yaklaşıp kızının haberini ona ilet ti. Önceden sezinlediği gibi, LeClerc onun bu yaklaşımla tümüyle farklı bir şeyi amaçladığını sandı. Frances-ca partidekilere artık resmi bir eğlence olmadığını, bu nedenle bütün misafirlerin içmek, yemek veya çalan müzikle dans etmek konusunda özgür olduklarını bildirdiği zamana kadar konuşmaya devam ettiler. Julien, Nicole'e kolunu uzattı ve ikisi kol kola, şimdi dans etmekte oldukları sundurmanın gerisine doğru yürüdüler.

Julien otuzunun başlarında yakışıklı bir adamdı, ama hiç de Nicole'ün tipi değildi. Öncelikle onu çok kibirli bulmuştu Durmadan kendisinden söz ediyor ve konuşma başka konulara kaysa da buna aldırma yordu. Doğuştan yetenekli bir şarkıcı olmasına karşın, özellikle göze çarpan başka bir niteliği yoktu. Nicole sürekli dans edişlerinin diğer konukların dikkatini çektiğini anlayınca, Fakat, diye düşündü, bir dansçı

96

Mutlu Yıllar

olarak fena değil ve hiç olmazsa ortalıkta dolanıp parmaklarıyla oynamaktan daha iyi.

Müziğe ara verildiğinde Francesca onlarla konuşmaya geldi, "Aferin Nicole," derken gülümsemesi samimiye benziyordu, "Eğlendiğini gördükçe seviniyorum." İçinde, üstlerine hafif un, belki de küçük şeker parçacıkları püskürtüknüş yarım düzine koyu renkli çikolata toplan olan bir tepsiyi onlara uzatırken, "Bunlar harika," dedi "Newton mürettebatı için özel olarak hazırladım."

Nicole çikolatalardan birini alarak ağzına attı, nefisti Birkaç saniye sonra Francesca "Şimdi senden bir ricam var," diye devam etti, "Seninle kişisel bir röportaj yapmak için bir türlü bir program saptayamadığıma ve bize gelen mektuplardan milyonlarca insanın senin hakkında daha fazla bilgi edinmek istediklerini anladığımıza göre, buradaki stüdyomuza gelip, gece yarısından önce bana on veya on beş dakikanı ayırmayı düşünür müsün?"

Nicole dikkatle Francesca'ya baktı. İçinden bir ses ona uyarı mesajları yolluyor, fakat zihni bir şekilde bu mesajı değiştiriyordu.

İki kadın birbirine bakarken Julien LeClerc, "Kabul ediyorum," dedi. "Basın durmadan 'gizemli bayan kozmonot'tan bahsedip duruyor, ya da sana 'buz prensesi' diyor. Onlara bana bu gece gösterdiğin şeyi, yani herkes gibi normal, sağlıklı bir kadın olduğunu göster."

Neden olmasın, Nicole sonunda içindeki sesi bastırarak karâr vermişti. Hiç olmazsa burada yaparak babam ve Gencvieve'i kanştırmak zorunda kalmam. Sundurmanın diğer ucundaki geçici stüdyoya doğru yürürlerken Nicole odanın karşısında Shigeru Takagis-hi'yi gördü. Bir direğe yaslanmış resmi giyimli üç Japon iş adamıyla konuşuyordu. Nicole yanındakilere,

97

RAMA-II

"Bir dakika," dedi "Şimdi döneceğim."

"Tanoshii shinnen, Takagishi-san" Nicole onu selamladı. Japon bilim adamı döndü, Önce şaşırdı fakat sonra Nicole'ün yaklaştığını görünce gülümsedi. Nico-le'ü resmen yanındakilere tanıştırdıktan ve onlar da onun varlığı ile başarıları için eğilip selam verdikten sonra Takagislii kibar bir ifadeyle konuşmaya başladı.

"O genki desu ka?" diye sordu.

"O kaze same de," diye yanıtlayan Nicole eğilerek Japon meslektaşının kulağına fısıldadı. "Sadece bir dakikam var. Size, bütün kayıtlarınızı dikkatle incelediğimi ve kişisel doktorunuzla tümüyle aynı fikirde olduğumu söylemek istedim. Tıp komitesine kalp düzensizliğinizden söz etmek için bir neden görmüyorum."

Dr. Takagishi sanki biraz önce karısının sağlıklı bir erkek çocuk doğurduğu haberini almış gibi görünüyordu. Nicole'e kişisel birşeyler söylemeye başladı ama birden bir grup vatandaşının ortasında olduğunu hatırladı. Uzaklaşmakta olan Nicole'e "Dömö arigato gozaimasu," derken sıcak gözleri minnettarlığının derinliğini anlatıyordu.

Nicole stüdyoya Francesca ve Julien LeClerc'in arasında uçarcasına girerken kendini çok iyi hissediyordu. Sinyora Sabatini röportaj için bütün televizyon aletlerinin hazır olup olmadığını kontrol ederken, Nicole isteyerek fotoğrafçılara poz verdi. Biraz daha şampanya ve siyah üzüm şarabı içerek Julien'le kısa konuşmalar yaptı. Sonunda spot ışıklarının yanında Francesca'nın yanındaki koltukta yerini aldı. Nicole Takagishi ile önceden yaptığı görüşmeyi düşünmekten kendini alamıyordu, Şu küçük parlak adama yardım edebilmek ne olağanüstü bir şey.

Francesca'nın ilk sorusu yeterince masumdu. Nicole'e yaklaşan fırlatma konusunda heyecanlanıp hey-

98

Mutlu Yıllar

canlanmadığını sordu. "Elbette," diye Nicole yanıtladı. Sonra Rama II ile buluşma fırsatını beklerken kozmonot mürettebatın yaptıkları eğitim çalışmalarının canlı bir özetini verdi. Röportajın tümü İngilizce yapılıyordu. Sorular belirli bir düzen izliyordu. Nicole'den görevdeki rolünü açıklaması, ne keşfetmeyi umduğu ('Aslında tam bilmiyorum, fakat ne bulursak bulalım son derece ilginç olacaktır') ve öncelikle Uzay Akade-misi'ne nasıl olup da gittiğini açıklaması istendi. Beş dakika geçtikten sonra Nicole kendini sakinleşmiş ve çok

rahatlamış hissediyordu; Francesca ile birbirlerini tamamlayan bir uyum içine girdikleri hissine kapılmıştı. Sonra Francesca ona üç kişisel soru daha sordu, birincisi babası hakkında, ikincisi annesi ve Fildişi Sahilindeki Senoufo kabilesi hakkında, üçüncüsü de kızı Genevieve'e ilişkin yaşamıyla ilgiliydi. Bunların hiçbirisi zor sorular değildi. Nicole bu nedenle Francesca'nın son sorusuna tümüyle hazırlıksızdı. "Kızınızın fotoğraflarından onun ten renginin sizinkinden oldukça açık olduğu açıkça belli oluyor," Francesca diğer sorulardaki ses tonu ve tavrıyla konuşuyordu. "Genevieve'in ten rengi, onun babasının büyük olasılıkla beyaz olduğunu akla getiriyor. Kızınızın babası kimdi?" Nicole soruyu dinlerken kalp atışlarının hızlandığını hissetti. Sonra zaman sanki durmuş gibiydi. Şaşırtıcı güçte bir duygu seli Nicole'ü sardı ve ağlamaya başlayacağından korkuyordu. Birbirine sarılmış iki vücudun büyük bir aynadan yansıyan parlak, sıcak görüntüsü zihninde patladı ve soluğunu kesti. Bir an için aşağıya, ayaklarına bakarak dinginliğini yeniden kazanmaya çalıştı. Kendini toparlamak için, öfke, acı ve bir gelgit dalgası gibi üstüne çöken anımsanan aşk üçlüsünü bas-

99

RAMA-II

tırma çabası içinde, Seni aptal kadın, diyordu kendine. Bunu düşünmeliydin. Akmak isteyen gözyaşlarıyla savaştı. Başını ışıklara ve Francesca'ya kaldırdı. İtalyan gazetecinin elbisesinin önündeki altın pullar bir şekil oluşturmuştu veya Nicole'e öyle gelmişti. Pulların içinde bir baş gördü, gözleri parlayan ve keskin dişli ağız yeni açılmaya başlayan büyük bir kedi başı. Sonunda, sonsuzmuş gibi gelen bir sürenin sonunda, Nicole duygularını yeniden kontrol altına alabildiğini hissetti. Francesca'ya kızgınlıkla bakarak İtalyanca, "Bundan bahsetmek istemiyorum" diye yavaşça konuştu. "Bu görüşme bitmiştir." Ayağa kalktı, titrediğini fark edince yeniden oturdu. Kameralar hâlâ çalışıyordu. Birkaç saniye derin nefes aldı. Sonunda Nicole iskemlesinden kalktı ve geçici stüdyodan dışarı çıktı. Gözden kaybolmak, her şeyden kaçmak, özel duygularıyla baş başa kalabileceği bir yere gitmek istiyordu Ama bu olanaksızdı. Röportajı terk ettiği anda Ju-lien onu yakalamıştı. Francesca'nın bulunduğu yöne parmağını suçlayan bir tarzda sallayarak, "Ne kancık ama!" dedi Nicole'ün çevresi insanlarla dolmuştu. Hepsi aynı anda konuşuyordu ve Nicole bütün bu karmaşa içinde gözlerini ve kulaklarını odaklamakta zorluk çekiyordu. Nicole uzaktan belirsizce hatırladığı bir müzik duydu, bunun 'Auld Lang Syne' olduğunu anladığı anda ise şarkının yarısından fazlası geçmişti bile. Julien elini onun beline dolamış yüksek sesle şarkıyı söylerken aynı zamanda şarkının son sözlerini tekrarlayan, çevrelerinde toplanmış yirmi veya daha fazla insanı da yönetiyordu. Nicole son notalan düşünmeden tekrarlıyor ve dengesini bulmaya çalışıyordu. Birden ıslak bir çift dudak onunkinin üstüne bastırılmıştı ve hareketli bir dil de ağzını aralayıp içeri girmeye çalışıyor-

100

Mutlu Yıllar

du. Julien onu ateşli bir şekilde öpüyor, fotoğrafçılar her yandan resim çekiyor, çevreden inanılmaz bir gürültü yükseliyordu. Nicole'ün başı dönmeye başladı ve bayılmak üzere olduğunu hissetti. Şiddetle karşı koydu ve sonunda kendisini Julien'in kollarından kurtarmayı başardı. Nicole geriye doğru sendeledi ve öfkeli Reggie Wil-son'a çarptı. Reggie patlayan flaşlar arasında birbirine hararetli bir yılbaşı öpücüğü veren bir çiftte erişmek için acele ettiğinden onu bir yana itti. Nicole sanki bir sinemadaymış veya kendi rüyasındaymış gibi ilgisizce onu seyretti. Reggie çifti çekerek ayırdı ve diğer adama vuracakmış gibi sağ kolunu kaldırdı. Şaşırان Dr. Brown kollarından sıyrılırken Francesca Sabatini, Reg-gie'ye engel oldu. Reggie hâlâ Amerikalı bilim adamını tehdit ederek, "Ellerini ondan çek seni piç kurusu," diye bağırdı. "Ve bir dakika için bile olsa ne yaptığım bilmediğimi sanma." Nicole gördüklerine inanamıyordu. Hiçbir şeyin anlamı yoktu. Birkaç saniye içinde oda güvenlik görevlileriyle dolmuştu.

Nicole, kavga yerinde yeniden düzen sağlanmaya çalışılırken oradan ilk uzaklaştırılanlardan biriydi. Stüdyo bölgesinden çıktıktan sonra bir rastlantı sonucu, sırtını bir sütuna dayamış, kendi başına sundurmada oturmakta olan Elaine Brown'un yanından geçti. Nicole, Dr. Brown'un alerjileri hakkında aile doktoruyla konuşmak için Dallas'a gittiğinde Elaine ile tanışmış ve arkadaşlığından hoşlanmıştı. Fakat şu anda Elaine açıkça sarhoştur ve kimse ile konuşacak havada değildi. Nicole onun, "Seni pislik," diye mırıldandığını duydu, "Kendim yayınlayıncaya kadar sana sonuçları göstermemeliydim. O zaman her şey daha farklı olurdu."

101

RAMA-II

Nicole Roma'ya dönüş aracını ayarladığı zaman galayı terk etti Francesca, inanılmaz bir şekilde, sanki hiçbir şey olmamış gibi ona limuzine kadar eşlik etmeye kalkıştı. Nicole kozmonot arkadaşının bu önerisini ters bir şekilde reddetti ve dışarıya tek başına çıktı.

Otele dönüş yolculuğunda kar yağmaya başladı Nicole dikkatini düşen kar taneleri üzerinde yoğunlaştırarak, sonunda gecenin bir değerlendirmesini yapmaya yetecek kadar zihnini temizleyebildi. Öncelikle bir şeyden kesinlikle emindi. Yediği o çikolata topunun içinde olağandışı ve güçlü bir şey vardı Nicole duygularının tüm kontrolünü yitirmeye hiç bu kadar yaklaşmamıştı. Belki bir tane de Wilson'a verdi, diye Nicole düşündü Bu onun patlamasını kısmen açıklıyor. Fakat nedetti Kendine tekrar sordu Francesca neyi amaçlıyor?

Otelde çabucak yatmaya hazırlandı Fakat tam ışığı söndürmeye hazırlanırken, Nicole kapıda hafif bir tıklama duyduğunu sandı Durdu ve dinledi fakat birkaç saniye için bir ses duymadı. Tam kulaklarının kendisini aldattığına karar vermişken tıklamayı yeniden duydu. Otel sabahlığını üstüne alıp dikkatle kilitli kapıya yaklaştı Güçlü fakat pek inandırıcı olmayan bir sesle "Kim var orada?" diye bağırdı, "Kendinizi tanıtır."

Bir sürtünme sesi duydu ve katlanmış bir kâğıt parçası kapının altından itildi. Hâlâ dikkatli ve korku içinde olan Nicole kâğıdı alıp açtı. Üstünde annesinin kabilesi olan Senoufo yazısıyla üç basit sözcük yazılıydı - Ronata Omeh Burada Ronata Nicole'ün Senoufo dilindeki adıydı

Kapıldığı panik ve heyecan karışımı, Nicole'ün önce ekranda dışarıda kim olduğunu kontrol etmeden kapıyı açmasına neden oldu Kapıdan üç metre kadar

102

Mutlu Yıllar

Ötede, şaşırtıcı ihtiyar gözleri çoktan Nicole'ünkilere kilitlenmiş, yüzü yatay olarak yeşil ve beyaz çizgilerle boyalı, yaşlı, bilge bir adamı duruyordu. Üstünde altın işlemeler ve hiçbir anlamı olmayan bir sürü çizimler olan, cüppe biçiminde uzun, parlak yeşil bir kabile elbisesi vardı.

Kalbi göğsünden fırlayacakmış gibi çarpan Nicole, "Omeli" dedi ve Senoufo dilinde ekledi, "Burada ne arıyorsun?"

Yaşlı siyah adam bir şey söylemedi. Sağ elinde tuttuğu bir taş ve ufak bir şişeyi Nicole'e doğru uzatmıştı. Birkaç saniye sonra kararlı bir şekilde odanın içine doğru ilerlemeye başladı. Nicole de adımlarını onunkine uydurarak geriliyordu. Adamın bakışları onun-kindin bir an için bile ayrılmamıştı. Otel odasının ortasında bir metre aralıkla dururlarken, yaşlı adam tavana bakarak şarkı söylemeye başladı. Bu, kötü ruhlardan korunmak için yüzlerce yıldır kabile samanları tarafından genel bir kutsama ve büyülü bir dua olarak kullanılan ayinsel bir Senoufo şarkısı idi.

İlahiyi bitirdiği zaman ihtiyar adam yeniden torununun torununa baktı ve çok yavaş bir sesle "Ronata," dedi, "Omeh bu yaşamda büyük bir tehlike hissediyor. Kabile tarihimizde üç yüz yıllık adamın bütün kötü ruhları arkadaşsız olan kadından uzaklaştıracağı yazılı. Fakat Omeh Ronata'yı, eğer Ronata Minowe krallığını terk ederse koruyamaz. İşte," derken Nicole'ün elini tutarak taşı ve küçük şişeyi yerleştirdi, "Bunlar hep Ronata ile kalacak."

Nicole pürüzsüz, yaklaşık yirmi santimetre uzunluğunda ve diğer iki boyutu da onar santimetre olan cilalı oval taşla baktı. Bu, üstünde kıvrılarak ilerleyen garip kahverengi çizgiler olan yüzeyinin büyük kısmı krem beyazı bir taşı. Kendisine verilen küçük yeşil şişe, yolculuklarda kullanılan parfüm şişelerinden daha

büyük değildi.

"Bilgelik Gölü'nün suyu Ronata'ya yardımcı olabilir" dedi Omeh. "Ronata onu içmesi gereken zamanı bilecek." Başını arkaya eğdi ve bu kez gözleri kapalı olarak aynı ilahiyi içtenlikle tekrarladı. Nicole taş ve şişeyi sağ elinde tutarak onun yanında şaşkın bir sessizlikle duruyordu. İlahiyi bitirdiği zaman Omeh Nico-le'ün anlamadığı üç kelime haykırdı. Sonra birden döndü ve hızla açık kapıya doğru yürüdü. Şaşkın Nicole tam zamanında koridora koşarak onun yeşil cüppesinin asansörde kaybolduğunu görebildi.

HOŞÇAKAL HENRY

Nicole ve Genevieve hafif kar yağışı altında kol kola tepeden yukarıya doğru yürüdüler. "Senin kim olduğunu söylediğim zaman Amerikalının yüzündeki ifadeyi gördün mü?" Genevieve güldü. Annesiyle çok gururlanıyordu. Otele yaklaşırlarken Nicole kayak ve balonlarını öbür omzuna geçirdi Kusursuz bir Noel Baba olabilecek yaşlı bir adam yanlarından yavaş adımlarla geçerken "Guten Abend" diye mırıldandı. "Keşke insanlara kim olduğumu hemen söylemesen," dedi, kızını üzmemek de istemiyordu "Bazen tanınmamak iyi oluyor "

Otel girişinin yanında kayaklar için küçük bir kulübe vardı. Nicole ve Genevieve orada malzemelerini bir dolaba yerleştirdiler. Kayak ayakkabılarını yumuşak kar terlikleriyle değiştirerek dışarıya, solmakta olan ışığa döndüler Ana kız bir an durup birlikte arkalarına, tepenin altındaki Davos köyüne doğru baktılar. "Biliyor musun," dedi Nicole, "Bugün Klosters'e

Hoşçakal Henry

doğru yarıştığımız arka pistte, iki haftadan az bir süre içinde, gizemli bir yabancı uzay aracı ile buluşmak için gerçekten orada -eliyle gökyüzünü işaret etti- olacağıma inanmakta zorluk çektiğim anlar oldu. Bazen insan akli gerçeği reddediyor."

Kız hafif bir sesle, "Belki de bu sadece bir düşün" dedi.

Nicole gülümsedi. Genevieve'in espri anlayışı hoşuna gidiyordu. Ağır işler ve usandırıcı hazırlıkların günden güne artan baskısı ne zaman Nicole'ü bunaltmaya başlasa, kızının sakin doğasının kendisini rahatlatacağına güvenirdi.

Beauvois'de yaşayan üçü, birlikte tam bir üçlü oluşturuyorlardı. Her biri diğer ikisine son derece bağlıydı. Nicole yüz günlük ayrılığın onların bu uyumlu yaşamını nasıl etkileyeceğini düşünmek bile istemiyordu.

Otelin lobisine girerlerken Nicole Genevieve'e sordu, "Bu kadar uzun bir süre için gidecek olmam seni rahatsız ediyor mu?" Bir düzine kadar insan salonun ortasında güröldeyen ateşin çevresinde oturuyordu. Fazla dikkat çekmeyen ama becerikli İsviçreli garson, kayaktan dönmüş bu ekibe sıcak içkiler dağıtıyordu. Morosani Otelinde robot bulunmazdı, oda servisi için bile.

"Ben olayı o şekilde görmüyorum," diye yanıtladı neşeli kızı. "Ne de olsa, seninle hemen hemen her gece videofon ile görüşebileceğim. Hattâ zaman gecikmesi onu daha eğlenceli ve daha zorlu bir hale getirecek." Eski model bir resepsiyon kürsüsünü geçtiler. "Ayrıca," diye Genevieve ekledi, "Bütün görev süresince okulda ilgi odağı olacağım. Sınıf ödevim çoktan saptandı; seninle yapacağımı konuşmalara dayanarak Kamalıların psikolojik portresini çizeceğim."

Nicole tekrar gülümseyerek başını salladı. Genevieve'in iyimserliği her zaman bulaşıcıydı. Yazık

ki...

"Oh, Madam deş Jardins." Bir ses düşüncelerini böldü. Otel müdürü kürsüden ona eliyle işaret ediyordu. Nicole döndü. "Bir mesajınız var," diye müdür devam etti, "size elden teslim etmem istendi."

Nicole'e küçük, sade bir zarf uzattı. Nicole onu açtı ve içindeki kartın ucundaki tacın çok ufak bir bölümünü gördü. Zarfı tekrar kapatırken kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu "Nedir o anne?" diye Genevieve sordu. "Elden teslim edildiğine göre özel bir şey olmalı. Artık bugünlerde kimse böyle şeyler yapmıyor."

Nicole duygularını kızından saklamaya çalıştı. "İşimle ilgili gizli bir not," diye yalan söyledi. "Getiren adam çok büyük bir hata yapmış. Bunu hiçbir zaman Herr Grafa vermemeliydi Sadece bana teslim etmeliydi."

"Mürettebat hakkında yeni gizli tıbbi bilgiler mi?" diye Genevieve sordu. Annesiyle bir yaşam bilim subayının, önemli bir uzay görevindeki hassas rolü üzerin-e sık sık konuşturlardı.

Nicole doğruladı ve kızına "Canım," dedi, "Neden yukarı çıkıp dedene birkaç dakikaya kadar orada olacağımı söylemiyorsun? Saat yedi buçuktaki akşam yemeği planımız hâlâ geçerli. Şimdi bu mesajı okuyup acele bir yanıt gerekip gerekmediğine bakacağım."

Nicole kızını öptü ve dışarıda yağan hafif kara çıkmadan önce kızının asansöre binmesini bekledi. Sokak ışığı altında durarak üşümüş elleriyle zarfı açtı. Titreyen parmaklarını kontrol etmekte zorlanıyordu. Seni budala, diye düşündü, seni dikkatsiz budala. Bunca zamandan sonra ya kız görseydi .

Taç, on beş yıl önce, o öğleden sonra, Darren Hig-gins'in ona verdiği, olimpiik basın bölgesi dışında bir akşam yemeği davetiyesinin üstündekiyle aynıydı. Ni-106

Hoşçakal Henry

çöle duygularının gücü karşısında şaşırmıştı. Kendine hakim olmaya çalıştı ve sonunda tacın altındaki yazıya bakabildi.

"Son dakika haberi için üzgünüm. Seni muhakkak görmeliyim. Tam on ikide. Yarın Weissfluhjoch'daki 8 no'lu kulübeyi ısıtıyorum. Yalnız gel. Henry."

Ertesi sabah Nicole kayakçıları Weissfluhjoch'un zirvesine taşıyan teleferikte ön sırada olanlardan biriydi. Yirmi kişiyle birlikte parıldayan cam vagona çıkarak, kapı otomatik olarak kapanırken, pencereye yaslandı. Şu on beş yıl içinde onu sadece bir kez gördüm, diye gg kendi kendine düşündü. Fakat yine de...

Teleferik yükselirken, Nicole kar gözlüklerini gözle- ^' rinin önüne indirdi. Göz kamaştıran bir sabahtı ve ye- Hl di yıl önce babasının onu villaya geri çağırdığı o Ocak Ü5. sabahından pek farklı değildi. Bir gece önce Beauvo- ~^t is için çok ender kar yağışı gerçekleşmiş ve uzun yal-TJ varmalardan sonra Genevieve'in karla oynaması için ^ okula gitmemesine razı olmuştu. O zamanlarda Nico- 1TO le, Tours'da bir hastahanede çalışıyor ve Uzay Akade- C/9 misi'ne yaptığı başvurunun yanıtını bekliyordu.

Pierre evden ikinci kez seslendiği zaman yedi yaşındaki kızına kardan bir meleğin nasıl yapılacağını gösteriyordu. "Nicole, Genevieve postamızda özel bir şey var," demişti. "Gece gelmiş olmalı." Pierre mesajın tüm metnini duvardaki video ekranına aktarırken Nicole ve Genevieve kar elbiseleri içinde villaya koşmuşlardı.

"Çok olağanüstü," demişti Pierre, "Görünüşe göre hepimiz İngiltere'deki taç giyme törenine ve onu izleyen özel resepsiyona davetliyiz. Bu son derece olağanüstü."

Genevieve heyecanla "Oh, büyükbaba," demişti. "Gitmek istiyorum. Gidebilir miyiz? Gerçek bir kral ve

107

RAMA-II

kraliçe ile tanışacak mıyım?"

"Kraliçe yok, canım," diye dedesi yanıtlamıştı, "Tabii eğer ana kraliçeyi kastetmiyorsan. Bu kral henüz evlenmedi."

Nicole bir şey söylemeden önce davetiyeyi birkaç kez okumuştı. Genevieve sakinleşip odadan çıktık -dan sonra, babası ona sarılmıştı

"Gitmek istiyorum" demişti yavaşça

"Emin misin?" diye sormuştu babası, onu biraz kendinden uzaklaştırarak, soruşturan bakışlarla yüzünü incelemişti.

Nicole kesin bir ifadeyle "Evet" diye yanıtlamıştı

Nicole zirveden aşağıya yapacağı iniş hazırlığı olarak önce saatini sonra da malzemelerini kontrol ederken, Henty Genevieve'i o akşama kadar hiç görmemişti, diye düşünüyordu. Babam harika davranmıştı. Beauvois'da gözden kaybolmama izin vermişti ve Genevieve bir yaşına basıncaya kadar hemen hemen kimsenin bir

çocuğum olduğundan haberi olmamıştı. Henry kuşkulanmamıştı bile. En sonunda Buckingham Sarayı'ndaki o karşılaşmaya kadar. Nicole hâlâ kendisini kabul sırasında beklerken görebiliyordu. Kral gecikmişti. Genevieve yerinde dura-mıyordu. Sonunda Henry karşısında duruyordu. "Be-auvois, Fransa'dan onurlu Pierre deş Jardins, kızı Nicole ve torunu Genevieve " Nicole çok uygun bir şekilde eğilmiş, Genevieve de reverans yapmıştı. "Demek bu Genevieve," demişti Kral Sonra bir an için eğilmiş ve kızın çenesini tutmuştu Kız başını kaldırdığı zaman, kral yüzünde tanıdık birşeyler görmüştü. Sonra başını çevirip gözlerindeki soru ifadesi ile Nicole'e bakmıştı. Nicole gülümsemesi ile hiçbir şeyi açığa vurmamıştı Protokol görevlisi sıradaki diğer konukların isimlerini bağışmakta olduğundan Henry ilerlemek zorunda kalmıştı.

108
HoşçakaL Henry

Nicole küçük bir eğimi hızla kayıp, ufak bir sıçrama ile birkaç saniye havada kalırken, Bu yüzden bana Darren 't gönderdin, diye düşündü Ve o da bir süre lafım şaşırdıktan sonra sonunda çay içmeye gelip gelemeyeceğimi sordu. Nicole balonlarım kara saplayıp birden durdu. Yedi yıl önce Londra'da Darren'a, "Henry'e gelemeyeceğimi söyle" dediğini hatırladı. Yeniden saatine baktı Henüz on birdi, yani kulübeye kayarak gitmek için çok erken. Teleferiklerden birine doğru yürüyerek zirveye doğru yeniden yolculuğa başladı.

Nicole ormanın kenarındaki küçük dağ evine vardığı zaman saat öğleni iki dakika geçiyordu. Kayaklarını çıkartarak kara sapladı ve her tarafta göze çarpan GİRMEK YASAKTIR yazılarına aldırmayarak ön kapıya doğru yürüdü. Sanki yokluktan çıkmışçasına beliren iki adamdan biri tam kapı ile Nicole'ün arasına sıçramıştı ki "Tamam, tamam" diyen tanıdık bir ses duydu. "Onu bekliyorduk." İki muhafız ortaya çıktıkları gibi birden yok oldular ve Nicole, her zamanki gibi gülümseyen, dağ evinin kapısındaki Darren'ı gördü.

Her zamanki normal, arkadaşça tavrıyla, "Selam Nicole," dedi. Darren yaşlanmıştı, şakaklarında tutam tutam kırlar vardı ve kısa sakalı tuzla biber karışımı gibi görünüyordu. "Nasılsın?"

"İyiyim Darren," Nicole yanıtladı ve kendisine verdiği bütün sözlerle karşın sinirinin gitgide bozulmaya başladığının farkındaydı. Kendisine artık bir profesyonel olduğunu ve görmek üzere olduğu kral kadar işinde başarılı olduğunu hatırlattı. Daha sonra güçlü adımlarla içeri girdi.

İçerisi sıcaktı. Henry sırtını bir şömineye vermiş ayakta duruyordu. Darren Nicole'ün arkasından kapıyı kapatıp ikisini yalnız bıraktı. Nicole sıkılgan bir şe-

109

RAMA-II

kilde atkısını çıkardı, parkasının önünü açtı ve kar gözlüklerini çıkardı. İkisi de, bir kelime söylemeden, ikisini de on beş yıl öncesinin o olağanüstü iki gününe geri götüren güçlü duygu akımını kesmek istemeden, yirmi belki de otuz saniye süreyle birbirlerine baktılar.

Sonunda kral, "Merhaba Nicole," dedi. Sesi yumuşak ve sevecendi.

"Merhaba Henry" dedi Nicole. Kral koltuğun çevresinden dolanıp ona yaklaşmak, belki de dokunmak için yürümeye başlamıştı, fakat Nicole'ün beden dilindeki bir şey onu durdurdu. Koltuğun bir kenarına dayandı

"Oturmaz mısın?" diye sordu.

Nicole başını salladı, "Eğer sence bir sakıncası yoksa ayakta durmayı yeğlerim." Birkaç saniye daha bekledi. Gözleri yeniden derin bir iletişimle kilitlenmişti. İçinden gelen güçlü uyanlara karşın ona karşı çekildiğini hissediyordu. Birden "Henry," diye düşünmeden konuştu, "Beni buraya neden çağırdın? Önemli bir şey olmalı. Herhalde, İngiltere Kralı'mn günlerini İsviçre'deki bir kayak dağının kenarındaki bir dağ evinde geçirmesi normal bir şey değil."

Henry odanın köşesine doğru yürüdü. "Sana bir hediye getirdim" derken sırtını Nicole'e dönerek eğildi, "Otuzaltıncı doğum günün onuruna."

Nicole güldü. Gerilimin bir kısmı azalmıştı. "O yarın," dedi, "Bir gün erkensin. Fakat neden..."

Kral ona bir veri kübü uzattı ve ciddi bir ifadeyle, "Bu senin için bulabildiğim en değerli hediye," dedi, "ve bunu toparlayabilmek krallık hazinesine birçok marka mal oldu."

Nicole ona tuhaf bir ifadeyle' baktı.

"Uzun süredir senin şu görevinle ilgili endişelerim vardı," dedi Henry, "ve başlarında nedenini bir türlü

110

Hoşçakal Henry

anlayamadım. Fakat yaklaşık dört ay önce, bir gece prens Charles ve Prenses Eleanor ile oynarken, beni rahatsız eden şeyin ne olduğunu kavradım. Önsezim bana senin mürettebatının bazı sorunları olacağını söylüyordu. Biliyorum çılgınca geliyor, özellikle de benim söylediğim düşünülünce. Fakat ben Kamalılardan endişe etmiyorum. O megalomanyak Brown herhalde haklı, Kamalılar biz zavallı dünyalılara aldırış bile etmezler. Fakat sen yüz gününü, sınırlı bir ortamda on bir diğer..."

Nicole'ün kendisini anlamadığını hissediyordu. "İşte," dedi, "Bu kübü al. İstihbarat ajanlarıma Newton on ikilisinin, sen dahil, her üyesi için tam ve kusursuz dosyalar hazırlattım." Nicole'ün kaşları çatıldı. "Çoğu ISA'mn resmi dosyalarında bulunmayan bu bilgiler, Newton takımında gerçekten bazı dengesiz unsurların bulunduğu hakkındaki kişisel görüşümü doğruladı. Bununla ne yapacağımı bilemedim..."

"Bu seni hiç ilgilendirmez," diye Nicole öfkeyle onun sözünü kesti. Henry'nin profesyonel yaşamına karışması gururuna dokunmuştu. "Üstüne vazife değilken neden..."

"Hey, hey, sakın ol lütfen," diye kral yanıtladı, "Seni temin ederim ki yaptıklarımın hepsi iyi niyetliydi. Bak," diye ekledi, "belki bu bilgilere hiç ihtiyacın olmayacak, fakat ben onların yararlı olabileceğini düşündüm. Al onu, istersen fırlat at. Yaşam bilim subayı sensin, onu istediğin gibi kullanabilirsin."

Henry buluşmayı tam anlamıyla berbat ettiğini görebiliyordu. Uzaklaşıp ateşe bakan bir koltuğa oturdu. Sırtı Nicole'e dönüktü.

"Kendine dikkat et, Nicole" diye mırıldandı.

Nicole uzun bir süre düşündü veri kübünü parkasının cebine koydu ve kralın arkasına yürüdü. "Sağol Henry," dedi ve elini kralın omzuna koydu. Henry

111

RAMA-II

uzandı ve yavaşça elini onun elinin üstüne kapadı. Yaklaşık bir dakika kadar öyle kaldılar.

"Araştırmacılarımın bile gözlerinden kaçan bir veri var," diye alçak bir sesle devam etti, "Benim özellikle son derece ilgilendiğim bir gerçek."

Nicole şöminedeki kütüklerin çatırtısı arasından kendi kalbinin sesini duyabiliyordu. İçinden bir ses Söyle ona, söyle ona diye haykırıyordu. Fakat bilgelik dolu başka bir ses de sessiz kalmasını öğütlüyordu.

Yavaşça parmaklarını onunkilerin arasından çekti. Henry ona bakmak için döndü.

Nicole gülümsedi, kapıya doğru yürüdü, atkısını tekrar başına doladı, parkasının fermuarını çekti ve dışarı çıkmadan önce, "Hoşçakal Henry," dedi.

15

KARŞILAŞMA

Birleşmiş Newton uzay aracı, kontrol merkezindeki genişletilmiş gözlem penceresi Rama tarafından tümüyle kaplanacak biçimde döndü. Yabancı uzay aracı muazzamdı. Yüzeyi tekdüze donuk gri renkte ve uzun gövdesi geometrik olarak kusursuz bir silindirdi. Nicole, Valeriy Borzov'un yanında sessizce duruyordu. Rama'nın bütünüyle güneş ışığı altındaki ilk görüntüsü, her ikisi için de tadına varılacak bir andı.

Bir süre sonra Nicole, "Bir fark gördünüz mü?"

"Henüz değil," diye Kurnandan Borzov yanıtladı, "Her ikisi de sanki aynı montaj hattından çıkmış gibi." Tekrar sustular.

Nicole sordu, "O montaj hattını görmek istemez miydiniz?"

Valeriy Borzov başıyla onayladı. Tıpkı bir yarasaya, ya da sinek kuşuna benzeyen küçük bir uçan araç, 112

Karşılaşma

gözlem penceresinin yanından geçerek Rama'ya doğru dalışa geçti. "Uzaktan kumandalı dış sondalar benzerlikleri doğrulayacaklar. Her birinin belleğine Rama I'in bir dizi görüntüsü depolandı. Herhangi bir farklılık kaydedilerek üç saat içinde bildirilecek."

"Ve eğer açıklanamayan bir farklılık yoksa?"

"O zaman planlandığı gibi hareket edeceğiz," diye General Borzov gülümseyerek yanıtladı, "İneriz, Ra-ma'yı açıp iç sondaları yollarız." Saatine baktı. "Yaşam bilim subayı mürettebatın hazır olduğunu doğruladığı takdirde bütün bunlar şu andan başlayıp yaklaşık yirmi iki saat içinde tamamlanacak."

"Mürettebat iyi durumda," diye Nicole bilgi verdi. "Yolculukla ilgili sağlık verilerinin özetini tekrar incelemeyi yeni bitirdim. Hepsi şaşılacak şekilde düzenli. Her üç kadında da, zaten olması beklenen bazı hor-monal uyumsuzluklar dışında, kimsede kırk gündür göze çarpan bir sapma görmedik."

Kumandan düşünceli bir tavırla "Yani fiziksel olarak başlamaya hazırız," dedi, "Fakat acaba psikolojik olarak hazır mıyız? Son zamanlardaki aşırı tartışma fırtınaları sizi rahatsız etmedi mi? Yoksa bunların gerilim ve heyecan sonucu mu olduğunu kabul edeceğiz?"

Nicole bir an sessiz kaldı. "Birleşmeden bu yana geçen dört günün oldukça zorlu olduğunu kabul ediyorum. Wilson-Brown sorununu daha fırlatma öncesinden biliyorduk elbet. Yolculuğun büyük kısmında Reggie'nin sizin geminizde olmasıyla bu sorunu kısmen çözdük, fakat şimdi birleştirmize ve iki uzay aracı ile takım yeniden bir araya geldiğine göre o ikisi her fırsatta birbirine girecektir. Özellikle Francesca çevredeyken."

Borzov hayal kırıklığını belirten bir tonda, "İki gemi ayrıyken, Wilson ile iki kez konuşmaya çalıştım" dedi, "O konudan söz etmedi bile. Fakat bir şeye fazlasıyla

113

RAMA-II

kızgın olduğu çok belli."

General Borzov kontrol paneline yürüyüp klavye üzerinde parmaklarını dolaştırmaya başladı. Ekranlarda birbirini izleyen bilgiler belirdi. "Sabatini ile ilgili olmalı," dedi, "Yolculuk boyunca Wilson çok iş yapmadı, fakat kayıtları videofonda Francesca ile gereğinden fazla görüşme yapmış olduğunu gösteriyor. Ve her zaman da saldırgan havada. General O'Toole'u bile gücendirdi." General Borzov döndü ve dikkatle Ni-cole'e baktı. "Yaşam bilim subayım olarak, mürettebatla, özellikle de ekip üyeleri arasındaki etkileşimle ilgili 'resmi' önerileriniz olup olmadığını bilmek istiyorum."

Nicole bunu beklemiyordu. General Borzov kendisiyle bu son "mürettebat sağlık değerlendirmesi" toplantısını kararlaştırdığı zaman, bu toplantının, Newton on ikilisinin zihinsel sağlığına kadar uzanacağını hiç düşünmemişti. "Profesyonel bir psikolojik değerlendirme de mi istiyorsunuz?" diye sordu.

General Borzov önceki sözlerini vurgulayarak "Kesinlikle," dedi, "Sizden mürettebatın her üyesi için, onların fiziksel ve psikolojik yönden hazır olduğunu belirten bir A5401 istiyorum. Prosedür kumandanın, her sortiden önce, yaşam bilim subayından mürettebat raporu istemesini açıkça öngörüyor."

"Fakat simülasyonlar süresince yalnız fiziksel sağlık verilerini istemiştiniz." Borzov gülümsedi. "Madam deş Jardins," dedi, "Eğer raporunuzu hazırlamak için zaman istiyorsanız bekleyebilirim."

Nicole biraz düşündükten sonra, "Hayır, hayır," dedi, "düşüncelerimi şimdi belirtebilir ve onları bu gece daha sonra resmen belgeleyebilirim." Devam etmeden önce biraz tereddüt etti. "Ben olsam Wilson ve Brown'u hiçbir alt ekibe, en azından ilk sortide, üye

114

Karşılaşma

olarak koymazdım. Ve ayrıca, bu o kadar güçlü bir düşünce olmasa da, Francesca'yı bu iki adamın her biriyle bir grupta birleştirmeyi sakıncalı bulan kötü bir önsezim olurdu Bu mürettebat üzerine başka bir sınırlama da koymazdım." Kumandan yüzünde kocaman bir gülümsemeyle, "Güzel. Güzel " dedi, "Raporunuzu takdir ediyorum. Sadece benim düşüncelerimi güçlendirdiği için değil Biliyorsunuz bu konular bazen oldukça hassas olabiliyor." General Borzov birden konuyu değiştirdi "Şimdi tümüyle başka bir konuda size bir sorum var "

"Nedir?"

"Francesca bu sabah bana gelerek yarın gece bir parti vermemizi önerdi. Mürettebatın gergin olduğunu ve Rama'nın içine yapacağımız ilk sortiden önce rahatlamaya ihtiyaçları olduğunu ileri sürüyor. Onunla aynı fikirde misiniz?" Nicole bir an düşündü. "Hiç de fena fikir değil," dedi, "Gerilim kesinlikle belli oluyor... fakat aklınızda ne gibi bir parti var?"

"Burada, kontrol odasında birlikte bir akşam yemeği, biraz şarap ve votka, belki de biraz eğlence." Borzov gülümsedi ve kolunu Nicole'ün omzuna atarak, "Anlarsın," dedi, "Yaşam bilim subayım olarak profesyonel görüşünü soruyorum " Nicole gülerek "Elbette" dedi ve ekledi, "General, eğer mürettebat için bir parti verme zamanının geldiğini düşünüyorsanız, size memnuniyetle yardım ederim."

Nicole raporunu bitirip dosyayı veri hattından askeri gemideki Borzov'un bilgisayarına gönderdi Sorunu bir tür davranış bozukluğu olarak göstermek yerine, bir 'kişilik çatışması' olarak gösterebilmek için diline çok dikkat etmişti Nicole'e göre, Wilson ve Brown

115

RAMA-II

arasındaki sorun apaçıktı: Kıskançlık, basit ve açık, çok eskiden beri var olan yeşil gözlü canavarın ta kendisi.

Wilson ve Brown'un Rama içine yapılacak sortilerde birlikte çalışmalarının engellenmesinin akıllı bir davranış olacağından kesinlikle emindi. Nicole bu konuyu Borzov'dan önce öne sürmediği için kendisine kızıyordu. Görev kapsamının zihinsel sağlığı da içerdiğini kabul etmesine karşın, kendisini mürettebatın ruh doktoru olarak düşünmekte nedense zorlanıyordu. Bundan kaçındım çünkü nesnel bir süreç değil, diye düşündü. Henüz iyi ya da kötü, zihinsel sağlığı ölçebilecek bir ölçüm aletimiz yok.

Nicole yaşam bölgesinin koridoru boyunca yürüdü. Her zaman bir ayağını yere basılı tutmaya dikkat ediyordu; ağırlıksız ortama neredeyse doğasının ikinci parçasıymış gibi alışmıştı. Nicole Newton tasarım mühendislerinin, uzayda ve Dünya'da olmanın farklılıklarını en küçük düzeye indirebilmek için büyük çaba harcamış olduklarına memnundu. Bu, mürettebata, işlerinin en önemli bölümleri üzerinde yoğunlaşma şansı verdiğinden, kozmonot olma işini kolaylaştırıyordu. Nicole'ün odası koridorun sonundaydı. Her kozmonotun özel bir bölümü varsa da (mürettebat ile, ikişer kişilik odalarla alanın daha yararlı kullanılmasında ısrar eden sistem mühendisleri arasındaki ateşli tartışmaların sonucu), odalar çok küçük ve sınırlayıcıydı. Mürettebat üyeleri tarafından "bilimsel" gemi denen bu daha büyük araçta sekiz yatak odası bulunuyordu. Askeri gemide dört küçük yatak odası daha vardı. Her iki uzay aracında ayrıca, vücut çalıştırma odaları ve dinlenme odaları gibi, daha rahat mobilyaları olan ve yatak odalarında bulunmayan bazı eğlence seçeneklerinin bulunduğu ortak odalar da vardı.

Nicole, vücut çalıştırma odası yolu üstündeki Janos

116

Karşılaşma

Tabori'nin odasını geçerken onun kendine has kahka-sını duydu. Kapısı her zamanki gibi açıktı "Gerçekten de" diyordu Janos, "Filleri değişip merkezin kontrolünü senin atlarına bırakacağımı mı sandın? Haydi Shig, usta olmayabilirim, fakat hatalarımdan ders alıyorum. Daha önceki bir oyunda bu tuzağa düşmüştüm."

Tabori ve Takagishi her zamanki akşam yemeği sonrası satranç oyunlarına dalmışlardı Hemen hemen her "gece" (mürettebat Greenwich zamanına uyan yirmi dört saatlik güne bağlı kalmıştı) iki adam uykudan önce bir saat kadar satranç oynuyordu Takagishi saygın bir satranç ustasıydı fakat aynı zamanda yumuşak kalpliydi ve Tabori'yi teşvik etmek istiyordu Bu nedenle de hemen hemen her oyunda, sağlam bir konum elde ettikten sonra, Takagishi avantajının yavaş yavaş aşınmasına göz yumuyordu.

Nicole, başını kapıdan içeri uzattı Janos sırtarak "İçeri gel güzelim," dedi, "Asyalı dostumuzu şu sahte zihinsel çabada nasıl parçaladığımı izle " Nicole tam vücut çalıştırma odasına gitmekte olduğunu söylemek üzereyken, iri bir fare büyüğünde garip bir yaratık ayaklarının arasından hızla geçerek Tabori'nin

odasına girdi. Oyuncak, ya da her neyse, iki adama doğru ilerlerken Nicole elinde olmadan geri sıçramıştı.

"Gagası esmer turuncu

Kapkara karatavuk

Ardıç kuşu pek doğrucu

Çalı kuşu küçük kuyruk .."

Robot Janos'a doğru sekerken şarkı söylüyordu. Nicole dizlerinin üstüne çökerek bu yeni gelen meraklı konuğu inceledi. İnsan bedeni üstünde eşek başı şarkı söylemeye devam etti. Tabori ve Takagishi oyunlayım keserek Nicole'ün yüzündeki şaşkınlık ifadesine

*W Shakespeare, Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası, Çev N Sevin, MEB, 1962

RAMA-II

güldüler.

"Haydi," dedi Janos, "Ona kendisini sevdiğini söyle. Peri kraliçesi Titania* da böyle yapardı."

Nicole omuzlarını silkti. Küçük robot geçici olarak susmuştu. Janos tekrar ısrar edince, Nicole yirmi santimetrelik robota, "Seni seviyorum" diye mırıldandı. Minyatür Bottom Nicole'e döndü. "Sayın bayan bunu söylemek için çok az bir nedeniniz olduğumu sanıyorum. Yine de gerçeği söylemek gerekirse, mantık ve aşk bugünlerde birbirlerine pek eşlik edemiyorlar."

Nicole hayretler içindeydi, küçük robotu eline almak için uzandı, fakat başka bir ses duyunca durdu.

"Tanrı'm, bu ölümlüler ne kadar aptal. Şimdi, bir eşeğe çevirdiğim o oyuncu nerede. Bottom nerelerdesin?"

Bir cin kıyafetine bürünmüş ikinci bir küçük robot odanın içine sıçradı.

Nicole'ü gördüğü zaman, odanın tabanından yukarı doğru fırlayarak, minik arka kanatlarının çılgınca çarpmasıyla, Nicole'ün göz hizasında bir süre havada süzüldü. "Güzel bayan, ben Puck'ım" dedi, "Sizi daha önce hiç görmedim " Robot yere indi ve sustu. Nicole şaşkınlık içindeydi, "Tanrı aşkına nedir..." diye söze başlamışken "Şşt..." diye Janos ona sessiz olmasını işaret ederek eliyle Puck'ı gösterdi. Bottom Janos'un yatağına yakın bir köşede uyukluyordu. Puck artık onu bulmuş, ufak bir keseden aldığı ince ve pırıltılı bir tozu üstüne serpiştiriyordu. Üç insanın gözleri önünde Bottom'un başı değişmeye başladı. Nicole eşeğin başını oluşturan küçük plastik ve metal parçalarının sadece düzenlerini değiştirdiklerini görebiliyordu, fakat o bile başkalaşımın çapından etkilenmişti. Bottom yeni insan kafası ile uykudan uyanıp konuşmaya başlamadan önce Puck oradan

* Titania, Bottom ve Puck W. Shakespeare'in Bir Yazdönümü 118 Gecesi Rüyası oyunundaki karakterlerden üçü

Karşılaşma

aceleyle uzaklaştı.

Bottom, "Çok ender rastlanan bir hayal gördüm," dedi, "Öyle bir rüya gördüm ki nasıl bir rüya olduğunu anlamak insanın aklını aşar. Bu rüyayı yormak isterse, insanın eşekten farkı kalmaz."

Yaratık susarken Janos haykırdı, "Bravo, bravo."

"O Medetö," Takagishi ekledi.

Nicole odadaki tek boş olan iskemleye oturarak arkadaşlarına baktı. Başını sallayarak "Düşünüyorum da," dedi, "Kumandana aslında ikinizin de psikolojik açıdan sağlam olduğunuzu söylemiştim." Birkaç saniye durakladı ve, "lütfen biriniz bana burada neler olup bittiğini anlatabilir mi?"

"Wakefield," dedi Janos, "Adam kesinlikle olağanüstü ve bazı dahilerin aksine çok da becerikli. Ayrıca bir Shakespeare hayranı. Bu küçük adamlardan oluşan bir ailesi var ve aralarında bir tek Puck'ın uçabildiğini ve bir tek de Bottom'un şekil değiştirebildiğini sanıyorum "

Richard Wakefield odaya girerken, "Puck uçamaz," dedi, "Sadece kısa bir süre için havada kalma gücü var " Wakefield sıkılmış görünüyordu. Nicole'e "Senin burada olacağını bilmiyordum," dedi, "Bazen bu ikisini satranç oyunlarının tam ortasında biraz eğlendiriyorum."

Nicole konuşamaz haldeyken "Bir gece," diye Janos ekledi, "Tam Shig'e yenilgimi kabul etmek üzereyken koridordan gelen bir kavga sesi duyduğumuzu sandık. Birkaç

saniye sonra, Tybalt ve Mercutio küfrederek ve birbirlerine kılıç sallayarak odaya girdiler."

Birkaç saniye sonra Nicole bir el hareketiyle robotları işaret ederken "Bu senin hobin mi?" diye sordu.

Wakefield yanıtlamayadan Janos araya girerek, "Sayın bayan," dedi, "Sakin ama sakın bir tutkuyu hobi ile karıştırmayın Saygıdeğer Japon bilim adamımız

119

RAMA-II

satrancı bir hobi olarak oynamıyor. Ve, Ozan'ın kasabası Stratford-upon-Avon'dan olan bu genç adam da bu robotları bir hobi olarak yaratmıyor."

Nicole Richard'a baktı. Az önce gördüğü türden son derece karmaşık robotları yaratabilmek için gerekli zaman ve enerjiyi hayalinde canlandırmaya çalışıyordu, elbette yetenek ve tutkunun sözünü bile etmeye gerek yoktu. Wakefield'e, "Çok etkilendim," dedi.

Richard gülümseyerek ona teşekkür etti. Nicole izin isteyerek odadan çıkmak üzereyken, Puck onun çevresinde dolanarak kapının ağzında durdu.

"Can sıktıysak biz gölgeler,

Şunu düşünmeniz yeter,

Görünürken biz demin,

Uyudunuz farz edin."

Nicole cinin üstünden geçerek arkadaşlarına iyi geceler dilerken gülüyordu.

Nicole vücut çalıştırma odasında düşündüğünden fazla kaldı. Genellikle otuz dakikalık pedal çevirme veya şerit üzerinde koşma onu gerginlikten kurtarır ve vücudunu uyku için rahatlatırdı. Fakat bu gece, görevlerinin hedefine bu kadar yaklaşmışken, hiperaktif sisteminin sakinleşmesi için daha uzun süreli çalışması gerekiyordu. Wilson ve Brown'un tüm önemli görev çalışmalarında ayrı tutulmalarıyla ilgili verdiği rapor nedeniyle içinde oluşan bir düğüm onu rahatsız ediyordu.

Çok mu aceleliydim, diye kendi kendine sordu, Ge- • neral Borzov'un düşüncelerimi etkilemesine izin mi verdim? Nicole mesleki ünü ile gurur duyar, genellikle önemli kararlarını ikinci kez gözden geçirirdi. Çalışmasının sonuna doğru uygun raporu yazdığına kendi-

120

Karşılaşma

ni inandırdı. Yorgun vücudu ona artık uykuya hazır olduğunu bildiriyordu.

Uzay aracındaki yaşam bölgesine döndüğü zaman koridor dışında her yer karanlıktı. Sola dönüp odasına giden koridora sapmak üzereyken, gözü lobinin arkasına, bütün tıbbi malzemelerini muhafaza ettiği küçük odanın bulunduğu yere takıldı. Solgun ışıktaki gözlerini zorlarken, Bu garip diye düşündü, Malzeme odasının kapısını açık bırakmışım galiba.

Nicole lobiye geçti. Malzeme odasının kapısı gerçekten aralıktı. Tam otomatik kilidi işletip kapıyı kapatmaya başladığı anda karanlık odanın içinden gelen sesi duydu. Nicole içeri girip ışığı açtığı zaman bilgisayarın karşısında oturmakta olan Francesca Sabati-ni'yi şaşırttı. Francesca'nın önündeki ekranda bazı bilgiler görölüyordu ve elinde küçük bir şişe vardı.

Sanki karanlıkta, tıbbi malzeme odasında bilgisayara-nn önünde oturması normal bir şeymiş gibi kayıtsız bir sesle, "Oh, Merhaba Nicole," dedi.

Nicole yavaşça bilgisayara yaklaşırken gözleriyle ekrandaki bilgileri tarayarak amaçsızca, "Ne oluyor?" diye sordu. Nicole kodlanmış başlıklardan, Francesca'nın uzay aracında bulunabilecek doğum kontrol araçlarının kayıtlı olduğu altyazımı incelediğini anladı.

Nicole ekranı göstererek, "Nedir bu?" diye sordu. Sesinden hafifçe sinirlendiği belli oluyordu. Bütün kozmonotlar tıbbi malzeme odasının yaşam bilim subayı dışında herkese yasak olduğunu bilirdi.

Francesca yine yanıtlamayınca Nicole sinirlenerek "Buraya nasıl girdin?" diye sordu. İki kadın masanın yanındaki küçük bölmenin önünde sadece birkaç santim aralıkla duruyorlardı. Nicole birden uzanarak Francesca'nın elindeki şişeyi kaptı. Şişenin etiketini okurken, Francesca dar alanda onu itip kapıya doğru yürüdü. Nicole elinde tuttuğu sıvının çocuk düşürme-

121

RAMA-II

ye yol açtığını görünce onu lobiye kadar izledi.

"Bunu açıklayacak mısın?" diye sordu.

Sonunda Francesca, "Lütfen bana şişeyi ver" dedi

Nicole başını sallayarak, "Bunu yapamam," dedi. "Bu ciddi yan etkileri olan çok güçlü bir ilaç. Bununla ne yapmayı düşünüyordun? Bunu çalabileceğim ve fark edilmeyeceğini mi sanıyordun? Malzeme kayıtlarını karşılaştırdığım anda onun kaybolmuş olduğunu anlardım "

İki kadın birbirlerini birkaç saniye süzdüler. Sonunda Francesca gülümsemeyi başararak, "Bak Nicole," dedi, "Bu çok basit bir olay. Kısa bir süre önce hamileliğin başlannda olduğumu üzülerek fark ettim. Cenini düşürmek istiyorum. Bu özel bir konu ve ne seni ne de mürettebatın bir diğerini bu işe karıştırmak istemiyorum."

"Hamile olamazsın," diye Nicole çabuk yanıtladı, "Senin biyometri verilerinde görmüş olurum."

"Sadece dört beş gündür böyleyim Fakat kuşku yok. Şimdiden vücudumdaki değişimleri hissedebiliyorum Ve ayın doğru zamanı."

Nicole biraz duraksadıktan sonra, "Tıbbi sorunlar konusundaki uygun prosedürleri biliyorsun," dedi. "Eğer önce bana gelseydin bu, senin deyimini kullanırsak, çok basit bir şey olabilirdi. Büyük olasılıkla senin gizlilik talebine saygı da gösterebilirdim. Fakat, şimdi beni içinde bıraktığın ikilem..."

"Lütfen şu bürokratik söylevi keser misin," Francesca sert bir şekilde onun sözünü kesti. "O kahrolası kurallar beni hiç ilgilendirmiyor Bir adam beni hamile bıraktı ve ben de dölütten kurtulmak istiyorum. Şimdi bana şişeyi verecek misin yoksa başka bir yol mu arayayım?"

Nicole çok kızmıştı, "İnanılmazsın," diye Frances-ca'yı yanıtladı "Hiçbir soru sormadan, bu şişeyi sana

122

Karşılaşma

verip çekip gitmemi mi bekliyorsun? Sen belki yaşamın ve sağlığın konusunda şövalyelik yapabilirsin, ama kesinlikle ben yapamam. Önce seni muayene ederek tıbbi geçmişini kontrol edip ceninin yaşını saptadıktan sonra belki bu ilacı sana vermeyi düşünebilirim. Ayrıca, bu konuda bazı ahlaksal ve psikolojik sonuçların varlığına da senin dikkatini çekmek..."

Francesca kahkahayla güldü, "Aman o sonuçlarını benden uzak tut, Nicole Senin o üst sınıf Beauvois ahlakının yaşamımı yargılamasına ihtiyacım yok Yalnız bir anne olarak çocuğunu büyüttüğün için seni kutlarım. Ama benim durumum çok farklı. Bu bebeğin babası, hamile kalmamın ona karşı aşkımı yeniden canlandıracağı düşüncesiyle, amaçlı olarak haplarını almayı bırakmış. Fakat yanılıyor. Bu bebeği istemiyorum Şimdi, daha fazla ayrıntıya girmemi..." Nicole dudaklarını iğrentiyle büzerek, "Bu kadar yeter," dedi, "Özel yaşamının ayrıntıları beni gerçekten ilgilendirmiyor. Senin için ve görev için neyin en doğru olduğuna karar vermem lazım." Bir an durakladı, "Her durumda da, normal, kasık bölgesi iç görüntü setini de içeren, uygun bir muayene için ısrar ediyorum Eğer reddedersen, kürtaja izin veremem. Ve elbette zorunlu olarak bir rapor yazmak zorunda..."

Francesca güldü, "Beni tehdit etmen gereksiz. O kadar aptal değilim. Eğer o sevimli aletlerini bacaklarımın arasına sokmak seni mutlu edecekse, buyur misafirim ol. Fakat şunu bitirelim. İlk sortiden önce şu bebeğin içimden çıkmasını istiyorum "

İzleyen bir saat içinde Nicole ve Francesca birkaç kelimeden fazla konuşmadılar Birlikte Nicole'ün bir ceninin varlığını ve büyüklüğünü saptamak için hassas aletlerini kullandığı küçük kliniğe gittiler. Nicole ayrıca Francesca'nın kürtaj sıvısını alma uyumunu ölçtü. Francesca'nın içinde büyüyen dölüt beş günlüktü.

123

RAMA-II

Nicole rahmin duvarına gömülü minicik kesenin mikroskobik görüntüsüne ekranda bakarken, Ki m olabilirsin sen?, diye düşündü. Sondanın mikroskobunda bile bu hücreler grubunun yaşayan bir şey olduğunu anlamının bir yolu yoktu. Ama sen şimdiden canlısın. Ve geleceğinin büyük bölümü çoktan genlerin tarafından programlanmış durumda

Nicole, ilaç enjekte edildikten sonra fiziksel olarak nelerle karşılaşacağını gösteren bir listeyi Francesca'ya vermek için yazıcıdan aldı. Dölüt, vücut tarafından reddedilip, yirmi dört saat içinde dışarı atılacaktı Bunu hemen izleyecek normal aybaşı devresinde hafif adale kasılma ağrıları olabilirdi. Francesca sıvıyı duraksamadan içti. Hastası giyinirken, Nicole kendi hamileliğinden ilk kuşkulandığı zamana geri döndü. Biran için bile düşünmedim... sadece babası bir prens olduğu için değil. Hayır. Bu bir-sorumluluk ve sevgi meselesiydi."

Francesca gitmeye hazırlanırken, "Ne düşündüğünü anlıyorum" dedi. Klinik kapısının yanında duruyordu. "Ama zamanını harcama. Senin de yeterince sorunun var." Nicole yanıtlamadı Gözleri yorgun ve kızgın olan Francesca "Böylece yarın küçük piç kurusu gitmiş olacak," diye soğuk bir ifadeyle konuştu. "Bu kahrolası şey çok iyi Dünyanın başka bir yarı siyah bebeğe ihtiyacı yok" ve Francesca, Nicole'ün yanıtını beklemedi

124

Rama, Rama, Alev Alev

16

RAMA, RAMA, ALEV ALEV

Rama'nın giriş lomber kapağının yanına iniş kolay ve olaysız olmuştu. Kendisinden yetmiş yıl önce Kumandan Norton'un yaptığını izleyen General Borzov, Yamanaka ve Turgenyev'e Newton'u dev silindirin dönüş eksenini çeviren yüz metrelik dairesel diskin hemen dışına indirmelerini emretmişti. İlaç kutusu biçiminde bir dizi alçak yapı, Dünya'dan gelen bu uzay aracını, Rama'nın dönüşüyle yarattığı zayıf merkezkaç kuvvete karşı koruyordu. On dakika içinde güçlü tut-turucu parçalarla Newton hedefine sıkıca demir atmıştı.

Büyük disk, önceden beklendiği gibi, Rama hava kabininin kilidiydi. Wakefield ve Tabori EVA* giysileri içinde Newton'dan ayrılıp gömülü olan tekerleği aramaya başladılar. Hava girişinin el kontrolü olan tekerlek tam tahmin edilen yerdeydi. Ve beklendiği gibi dönerek Rama'nın dış kabuğunda bir deliğin açılmasına neden oldu. O ana kadar Rama II'deki hiçbir şey öncekinden hiçbir şekilde farklı olmadığından, iki kozmonot giriş işlemine devam ettiler.

Dört saat sonra, yabancı uzay aracının içi boş silindirini dış hava kabine bağlayan yarım kilometre uzunluğundaki tünel ve koridorlarda defalarca mekik dokuduktan sonra, iki adam, sayısı biraz fazla gereksiz olan, üç silindirlik kapıyı açma işlemini bitirdiler. Ayrıca Newton'u da Rama'nın içine bağladılar Bu taşıma aracı bilinmedik çağlar öncesinde Ramakların dış duvarlara açtıkları paralel oluklar boyunca kayabilecek biçimde Dünya mühendisleri tarafından tasarım-

* EVA Extravehicular Activity- Araç dışı etkinlik

125

RAMA-II

lanmışı.

Kısa bir öğle yemeği molasından sonra Yamanaka, Wakefield ve Tabori ile buluştu, üçü, tünelin iç ucunda, önceden planlanan Alfa iletişim nakil istasyonunu kurdular. Antenlerin düzeni, eğer ikinci Rama aracı birincisinin aynı ise, kozmonotlar merdivenlerin ya da Ana Düzlüğün kuzey yarısının neresinde olurlarsa olsunlar, iki yönlü iletişimi sağlayacak şekilde dikkatle tasarımlanmıştı. Ana iletişim planı, Silindirlik Deniz yakınlarında Beta adı verilen başka bir nakil istasyonunun daha kurulmasını öngörüyordu Bu istasyon ikilisi Kuzey Yarım silindiri'nin her yeri arasında güçlü bağlantı sağlayacak, hatta bu, New York adasına kadar uzanacaktı.

Brown ve Takagishi, Alfa nakil istasyonunun çalışmaya başladığı doğrulandıktan sonra kontrol odasında yerlerini aldılar. İç sondaların içeri yollanması için geri sayım başladı. Takagishi'nin, sondasının uçış öncesi testlerini yaparken sinirli ve heyecanlı olduğu belli oluyordu Brown ise son hazırlıklarını yaparken rahat, hatta kayıtsız görünüyordu Francesca Sabatini çok yönlü ekranların önüne oturmuş, Dünya'ya yapılacak gerçek zamanlı yayın için en iyi görüntüleri seçmeye hazırды

General Borzov sıradaki önemli olayları şahsen duyurdu. İki sondanın harekete geçirilmesi komutunu vermeden önce duraklayarak dramatik bir soluk aldı. Sonra sondalar Rama'nın karanlık yalnızlığına doğru uçtular. Saniyeler sonra, ilk işaret fişeği ateşlendiği anda David Brown'un yönettiği sondadan doğrudan

doğruya görüntülerin geldiği kontrol odasındaki ana ekran ışıqla doldu Işık daha idare edilebilir duruma gelince, ilk geniş açılı resmin ana hatları görülebiliyordu Bu ilk resmin, içeri girdikleri çanak biçimli uçtan, bu yapay dünyanın orta noktası olan Silindirik De-

126

Rama, Rama, Alev Alev

niz'e kadar olan bölgeyi kapsayacak şekilde Kuzey Yansilindirinin tam bir görüntüsü olması önceden planlanmıştı. Daha sonra ekranda dondurulan bu temiz görüntü bunaltıcıydı. Rama hakkında kitaplar okuyup, bir taklidi üzerinde simülasyonlar yapmak güzel bir şeydi ama, Venüs dolaylarındaki bu dev uzay gemisine demir atıp içeriye ilk bakışı yapmak bambaşka bir şeydi... Manzaranın tanıdık olması, görüntünün verdiği şaşkınlığı hemen hemen hiç azaltmıyordu. Kratere benzeyen çanağın sonunda, tünellerden başlayarak, bir teraslar ve rampalar kompleksi, dönen silindirin ana gövdesine varıncaya kadar yelpaze gibi açılıyordu. Bu çanağı üçe bölen, geniş tren yolu raylarını andıran ve sonra her biri otuz binden fazla basamağı olan muazzam merdivenlere dönüşen üç geniş merdiven vardı. Yukarı ve aşağı merdiven kombinasyonu, bir şemsiyenin eşit aralıklı üç çubuğunu andırıyor, kraterin düz tabanı olan ve dönen silindir duvarının çevresine sarılı engin Ana Düzlük'e iniş ya da çıkış yolu sağlıyordu.

Ana Düzlük'ün kuzey yarısı neredeyse ekrandaki resmin büyük kısmını kaplayacak şekilde uzanıyordu. Bu muazzam meydan, 'şehirler'in çevresi dışında, düzensiz boyutlarda dikdörtgenlere ayrılmıştı. Geniş açılı görüntüde görülebilen ve tarlaların çevresinde dolanan yollara benzeyen izlerle birleşen, insan yapısı binaları andıran uzun ince nesneler kümesi olan şehirler, ilk Rama araştırmacılarının verdikleri isimlerle Paris, Roma ve Londra olarak, hemen mürettebat tarafından tanınmıştı. Görüntüde aynı derecede çarpıcı olan, Ana Düzlük'ün düzgün olukları ya da vadileriydi. On kilometre uzunluğunda ve yüz metre genişliğindeki bu üç doğrusal oluk, Rama'nın eğimi boyunca eşit aralıklarla yerleştirilmişti. İlk Rama karşılaşması sıra-

127

RAMA-II

sında bu vadiler, Silindirik Deniz'in erimesinden kısa bir süre sonra, bu dünyacığ aydınlatan ışık kaynakları olmuşlardı.

Bu muazzam silindirin çevresini tümüyle dolanan su kütesinin oluşturduğu tuhaf deniz, görüntünün uzak köşesindeydi. Beklendiği gibi hâlâ donmuş haldeydi ve ortasında, ilk keşfedildiği zamandan beri New York denilen, yüksek gökdelenleriyle, o esrarlı ada vardı. Aslında daha büyük kuleleri, onları çağıran gökdelenler, görüntünün sonuna kadar uzanıyordu.

Bütün mürettebat sessizlik içinde bu görüntüyü bir dakika kadar izledi. Sonra Dr. Brown tiz bir sesle "Pekâlâ Rama," dedi gururla. "Sonra herkesin duymasına yetecek kadar sesini yükselterek, "Gördünüz işte, inanmayanlar... hepiniz" diye bağırdı. "Bu tümüyle birincisinin aynısı." Francesca'nın kamerası coşkusu kaydetmek için Brown'a dönmüştü. Mürettebatın geri kalanının bir kısmı ise ekranda verilen görüntüler karşısında hâlâ konuşamaz durumdaydılar.

Bu arada, Takagishi'nin sondası tünelin tam altındaki bölgenin dar açılı fotoğraflarını aktarıyordu. Bu görüntüler kontrol merkezinin çevresindeki daha küçük ekranlarda gösteriliyordu. Bu resimler Rama'nın içinde kurulacak iletişim ve taşıma altyapısının tasarımlarının tekrar doğrulanmasında kullanılacaktı. Görevin bu ilk aşamasındaki asıl "iş" buydu -bu sondalann çekeceği binlerce resmi, Rama I'in zaten var olan resim mozaiği ile karşılaştırmak. Bu karşılaştırmaların büyük kısmı dijital olarak (yani otomatik bir şekilde) yapılıyor olsa da, her zaman bir insanın açıklama yapmasını gerektirecek farklılıklar olabilirdi. Her iki uzay aracı birbirinin eşi olsa bile, görüntülerin alındığı zamanlardaki farklı ışık düzeyleri bazı yapay kıyaslama hatalarına yol açabilirdi.

İki saat sonra sondalann sonuncusu nakil istasyonu-

128

Rama, Rama, Alev Alev

na geri dönünce bu kısa ön fotoğraf taraması tamamlanmış oldu. Yüz metrelik bir ölçeğe kadar Rama II ile daha önceki araç arasında belirgin bir temel farklılık

yoktu. Gözlemlerde, göze çarpan bir hatalı kıyaslamanın ortaya çıktığı tek bölge, uzun yansıtırlılığının sadece sayısal kurallar dizilerini karşılaştırmakla ölçülemeyecek kadar zor bir olay olması nedeniyle, Silindi-rik Deniz'in ta kendisiydi. Çok uzun ve zor bir gün olmuştu. Borzov ilk sorti için mürettebat görev dağılımının kendilerine bir saat içinde ulaştırılacağını ve iki saat sonra da kontrol merkezinde "özel bir akşam yemeği" verileceğini duyurdu. Kumandanın odasına kapıyı çalmadan bir mermi gibi dalan David Brown, elindeki ilk sortinin görev dağıtım kopyasını savurarak, "Bunu yapamazsın," diye bağırdı. "Neden söz ediyorsun?" diye General Borzov yanıtladı. Dr. Brown'un bu kaba girişinden rahatsız olmuştu. "Bir yanlışlık olmalı," diye Brown yüksek sesle devam etti. "Gerçekten birinci sorti süresince benim Newton'da kalmamı istiyor olamazsınız." General Borzov'dan bir yanıt alamayınca, Amerikalı bilim adamı taktik değiştirdi. "Bunu kabul etmediğimi bilmenizi istiyorum. Ayrıca ISA yönetimi de beğenmeyecek." Borzov masasının arkasında ayağa kalktı, sakın bir sesle, "Kapıyı kapatın, Dr. Brown" dedi. David Brown kayar kapıyı çarparak kapattı. "Şimdi beni bir dakika dinler misiniz" diye general devam etti. "Kimi tanıdığınız umrumda bile değil. Bu görevin kumanda subayı benim. Eğer bir prima donna gibi davranmaya devam ederseniz, sizin Rama'nın içine hiçbir zaman ayak basmamanızı da sağlarım." Brown sesini alçaktı ve gizleyemediği bir düşmanlık

129

RAMA-II

ifadesiyle, "Fakat bir açıklama istiyorum," dedi, "Ben bu görevin baş bilim adamıyım ve ayrıca medya karşısında da Newton projesinin en önde gelen sözcüsüyüm Diğer dokuz kozmonot Rama'ya girerken benim Newton'da kalmamı acaba nasıl açıklayabileceksiniz?"

Borzov, kibirli Amerikalı üstündeki iktidarının tadına vararak "Hareketlerimi açıklamak zorunda değilim," dedi Öne doğru eğilerek, "Fakat, sadece kayıtlara geçmesi için ve bu çocukça parlamanızı beklediğim için, size ilk sortide neden gitmeyeceğinizi söyleyeceğim. İlk ziyaretimizin başlıca iki nedeni var: İletişimle ulaşım altyapısını kurmak ve bu uzay gemisinin birincisi ile aynı olduğunu doğrulayacak ayrıntılı bir araştırmayı tamamlamak..." Brown sözünü kesti, "Bu zaten sondalar tarafından doğrulanmış durumda." Borzov hırçın bir ifadeyle, "Dr. Takagishi'ye göre değil ama," dedi, "Onun dediğine göre..."

"Kahretsin, General, Rama'nın her santimetrekaresi-nin ilk gemi ile aynı olduğu kanıtlanıncaya kadar Ta-kagishi hoşnut olmayacaktır. Sonda araştırmasının sonuçlarını gördünüz. Aklınızda en küçük bir kuşku kaldı..." David Brown cümlesinin ortasında durdu. General Borzov parmaklarıyla masasının üstünde trampet çalıyor ve Dr Brown'a soğuk bir ifadeyle bakıyordu Sonunda, "Şimdi artık bitirmeme izin verecek misiniz?" diye sordu. Birkaç saniye bekledi. "Ne düşünürseniz düşünün," diye kumandan devam etti, "Dr. Takagishi Rama'nın içi konusunda dünya çapında bir uzman olarak kabul ediliyor Bir dakika için bile, ayrıntılarla ilgili bilginizin onunkine yaklaşabildiğini iddia edemezsiniz. Altyapı çalışmaları için uzay öğrencilerine ihtiyacım var. İki gazeteci de, sadece iki ayrı iş olduğu için değil, ayrıca dünyanın dikkati bu anda bize

130

Rama, Rama, Alev Alev

çevrilmiş olacağından, içeri girmeli. Son olarak, bundan sonra bu görevi yönelebilmem için benim de hiç olmazsa bir kere içeri girmem çok önemli ve ben de bunu şimdi yapmayı yeğliyorum. Yönetmelikler ilk sortilerde en az üç mürettebat üyesinin Rama dışında kalmasını öngörüyor. Hiç de zor bir karar..." "Beni bir an için bile kandıramazsınız," diye David Brown çirkin bir şekilde onun sözünü kesti, "Bütün bunların ne anlama geldiğini biliyorum. Benim ilk sorti grubunun dışında bırakılmamanı gerçek nedenini gizlemek için, görünüşte mantıklı bir özürlü uydurdunuz. Kıskanıyorsunuz, Borzov. Birçok kimse tarafından bu görevin gerçek önderi olarak kabul edilmeme dayanamıyorsunuz."

Kumandan on beş saniye kadar hiçbir şey söylemeden bilmi adamını süzdü. Sonunda, "Biliyor musun, Brown," dedi, "Senin için üzülüyorum Olağanüstü yeteneklisin, fakat yeteneğin onunla ilgili düşüncelerini aşıyor. Eğer bu kadar..." Bu kez konuşmasını cümlelerin yansında kesen Borzov oldu. Başka yere bakarak, "Aklıma

gelmişken," dedi, "odanıza döndüğünüz anda derhal ISA'ya sızlanmaya başlayacağınızı bildiğimden, yaşam bilim subayının, birbirinize karşı sergilediğiniz düşmanca tavırlar nedeniyle sizin Wilson'la herhangi bir görevi birlikte paylaşamayacağınızı açıkça belirten bir uyum raporu olduğunu da size söylemeliyim."

Brown'un gözleri kısıldı, "Yani bana şu Nicole deş Jardins'in Wilson ve benim adımızı belirterek resmi bir belge mi dosyaladığını söylüyorsunuz?"

Borzov onayladı.

"Kahpe" diye Brown mırıldandı.

General Borzov rakibine gülümsedi, "Her zaman hatalı olan bir başkası oluyor, değil mi Dr. Brown?"

David Brown arkasını dönerek azametle odadan

RAMA-II

çıktı.

Ziyafet için, General Borzov birkaç şişe değerli şarabın açılmasını emretti. Kumandanın keyfi yerindeydi. Francesca'nın önerisi işe yaramıştı. Kontrol merkezindeki küçük masaları bir araya getirip, onları yere sabitleirken, kozmonotlar arasında belirgin bir arkadaşlık havası vardı.

Dr. David Brown ziyafete gelmedi. Diğer on bir mürettebat üyesi av tavuğu ve yabani piring yerlerken o odasında kaldı. Francesca beceriksiz bir şekilde Brown'un "kendini havasında hissetmediğini" bildirdi, fakat Janos Tabori şakacı bir tavırla gidip Amerikalı bilim adamını muayene etmeye gönüllü olunca, Francesca aceleyle Dr. Brown'un yalnız kalmak istediğini ekledi. İkisi de birkaç kadeh şarap içmiş olan Janos ve Richard Wakefield masanın bir ucunda Francesca'ya takılırlarken, diğer uçta da Reggie Wilson ve General OToole yaklaşan beyzbol sezonu ile ilgili canlı bir konuşmaya dalmışlardı. Nicole, General Borzov ve Amiral Heilmann'ın arasında oturarak onların, Kargaşa sonrası ilk günlerdeki barış koruma çabalarıyla ilgili anılarını dinledi. Yemek sona erdiği zaman Francesca izin istedi. O ve Dr. Takagishi birkaç dakika için ortadan kayboldular. Döndükleri zaman Francesca kozmonotlardan iskemlelerim büyük ekrana çevirmelerini istedi. Ve, ışıklar söner sönmez, Francesca ve Dr. Takagishi ekrana Rama'nın tam bir dış görüntüsünü yansıttılar. Fakat bu, herkesin daha önce gördüğü donuk gri renkteki silindir değildi. Hayır, bu Rama, görüntü yaratma altyazımları kullanılarak zekice renklendirilmişti ve şimdi artık sarı çizgili siyah bir silindirdi. Silindirin ucu da bir yüze benziyordu. Francesca şiirini okumaya başlamadan önce, kısa bir süre için, odada bir

132

Rama, Rama, Alev Alev sessizlik oldu.

"Kaplan! Ormanlarında gecenin

Alev alev yanan Kaplan!

Hangi ölmez el, ölmez göz

Yaratabildi korku veren bakışımını senin?"*

Nicole deş Jardins Francesca'nın ikinci dörtlüğe başlamasını dinlerken sırtında soğuk bir ürperti hissetti,

"Hangi uzak göklerde yahut derinliklerde Yakıldı gözlerinin ateşi senin..."

Aslında gerçek sorun bu, Nicole düşünüyordu. Bu kocaman uzay gemisini kim yaptı?

Bu, bizim en son hedefimiz açısından neden yapıldığından daha önemli.

"Ya hangi çekiç? Ya hangi zincir?

Hangi ocaktaydı beynin senin?

Hangi örs? Hangi ürkünç pençe,

Tutabilmiş öldüren dehşetini onun?"

Masanın diğer ucundaki General O'Toole da, Francesca'nın şiirinden büyülenmişti. Zihni, bu görev için ilk başvurduğu günden beri onu rahatsız eden aynı temel sorularla yeniden mücadele ediyordu. Ulu Tann'm, diye düşünüyordu, Bu Kamalılar senin evrenine nasıl uyarlar? Bizden önce, ilk kez onları mı yarattın? Onları neden bu zamanda buraya yolladın?

"Yıldızlar attıklarında mızraklarını aşağı Suladıklarında gökyüzünü gözyaşlarıyla,

Gülerek baktı mı yapıtına Tanrı? Seni de Kuzu'ya yaratan mı yarattı?"

*Bu ve aşağıdaki alıntılar W Blake'in unlu "The Tiger" şiirinden

ÇN

133

RAMA-II

Francesca kısa şiiri bitirdiği zaman, önce kısa bir sessizlik, sonra da kendiliğinden bir alkış koptu. Francesca zarif bir tavırla Dr. Takagishi'ye sağladığı tüm görüntü işlem yaratıcılığı için teşekkür etti ve sevimli Japon kozmonot utangaç bir tavırla eğildi. Sonra Ja-nos Tabori iskemlesinden ayağa kalkarak. "Sanırım hepimiz adına konuşacağım," dedi, "Shig ve Francesca, bu orjinal ve düşünceleri kışkırtan gösteri için sizi kutlarım." Sırıttı, "Bu, yarın yapacaklarımızı hiç olmazsa biraz daha ciddi düşünmeme neden oldu." General Borzov elinde, daha şimdiden iki kez kafaya diktiği, yeni açılmış bir şişe Ukrayna votkası olduğu halde ayağa kalkarak, "Söz bundan açılmışken," dedi, "Şimdi artık eski bir Rus geleneğine sıra geldi -şerefe kadeh kaldıracamız. Yanımda bu milli hazineden sadece iki şişe getirdim ve onlan bu özel gecede siz yoldaşlarım ve meslektaşlarımla paylaşmak istiyorum."

Şişeleri General OToole'un ellerine verdi ve Amerikalı, sıvı dağıtıcı aleti ustalıklı kullanarak votkayı küçük, üstü kapalı küçük bardaklara doldurdu ve bardaklar masa boyunca elden ele dağıtıldı. "İrina Turgenyev'in de bildiği gibi," Kumandan devam etti, "Ukrayna votkalarının şişelerinin dibinde her zaman küçük bir kurtçuğ olur. Efsaneye göre kurtçuğu yiyen kişiye, yirmi dört saat için özel güçler sunulur. Amiral Heilmann bardaklardan ikisinin dibine kızılötesi birer çarpı işareti koydu. İşaretli bardaklardan içen iki kişinin votkayla beslenmiş bu kurtçuklardan birini yemesine izin verilecek." Janos kızılötesi tarayıcıyı Nicole'e aktarmadan bir saniye önce, "Yaşasın" dedi. Önce bardağının dibini kontrol etmiş ve dibinde çarpı işareti olmadığını görmüştü. "Bu kaybettiğime sevindiğim ilk yarışma" dedi.

Nicole'ün bardağının dibinde çarpı vardı. Ukrayna

134

Rama, Rama, Alev Alev

kurtçuğunu yemek sonrası tatlısı olarak yiyebilecek şanslı iki kozmonottan biri o olacaktı. Kendini "Bunu yapmak zorunda mıyım?" diye düşünürken bulduysa da, Kumandanının yüzündeki o içten bakışı görünce, kendi sorusuna olumlu yanıt verdi. Oh, pekâlâ, diye düşündü, Herhalde beni öldürmez. Zaten parazitler alkol tarafından zararsız hale getirilmiştir

Altında çarpı olan ikinci bardak General Bor-zov'daydı. General gülümsedi, minicik kurtlardan birini kendi bardağına, diğerini de Nicole'ün bardağına koydu ve votkasını uzay aracının tavanına doğru kaldırdı.

"Birlikte başarılı bir görev için içelim," dedi, "Hepimiz için önümüzdeki birkaç gün ve hafta, yaşamlarımızın en büyük macerası olacak. Gerçek anlamıyla biz on iki kişi, yabancı bir kültür nezdinde insanlığın elçileri olacağız. Haydi, her birimiz, türümüzü en iyi şekilde temsil edebilmek için elimizden geleni yapmaya karar verelim."

Sarsmamaya çalışarak bardağının kapağını kaldırdı ve sonra bir yudumda içti. Kurtçuğu bir bütün olarak yuttu. Kurtçuğu çabucak yiyen Nicole, o güne kadar yediği şeyler arasında bu kurtçuktan daha berbat tadı olan tek şeyin, Fildişi Sahilindeki Poro töreni sırasında yediği o iğrenç yumru kök olduğunu düşünüyordu.

Birkaç kısa kadeh tokuşturmadan sonra odadaki ışıklar zayıflamaya başladı. "Ve şimdi," General Bor-zov gösterişli bir el hareketiyle, "Newton Stratford gururla Richard Wakefield ve hünerli robotlarını sunar," dedi Tepesinden bir spot ışıkla aydınlatılan masanın sol köşesinin bir metrekairelik bölümü dışında, oda tümüyle karanlığa gömülmüştü. Işığın tanı ortasında eski bir şato modeli vardı Yirmi santimetre boyunda, elbise giymiş dişi bir robot odalardan birinde dolaşıyor-

135

RAMA-II

du. Sahnenin başlarında bir mektup okuyordu, ancak, birkaç adım sonra ellerini yana sarkıtarak konuşmaya başladı.

"Hem Glamis'sin; hem de Cawdor, sana vaat edilen şey de olacaksın. Ama huyundan korkuyorum; en kestirme yolu tutamayacak kadar insanlık sütüyle beslenmiş. Ulu olmak istiyorsun..."*

Janos, yüzünde bir sırıtma ile Nicole'e "Bu kadını tanıyorum," dedi, "Onunla daha önce bir yerde karşılaşmıştım."

"Şşşt," diye yanıtladı Nicole. Leydi Macbeth'in hareketlerindeki doğruluk onu büyülemişti. Şu Wakefield gerçekten bir dahi, diye düşünüyordu Şu küçük şeylerin içine bu kadar olağanüstü ayrıntıyı nasıl tasarımıyabiliyor? Nicole robotun yüzündeki anlatım çeşitliliği karşısında da şaşırılmıştı.

Dikkati yoğunlaştıkça, küçük sahne Nicole'ün zihnini kapladı Bir an için minyatür bir gösterideki robotları seyretmekte olduğunu unuttu. Gelen bir haberci Leydi Macbeth'e hem kocasının yaklaşmakta olduğunu, hem de Kral Duncan'ın geceyi onların şatosunda geçireceğini bildirir Nicole haberci gider gitmez Leydi Macbeth'in yüzünün hırslı bir beklentiyle allak bullak oluşunu izledi

"!... Kanlı amaçlara hizmet eden ruhlar. Gelin beni burada kadınlığımdan sıyırın ve tepeden tırnağa, zalimliklerin en müthişiyle doldurun! Kanımı dondu-

136

Nicole kendisini kandırmadıklarından emin olmak için gözlerini kırptırarak, Tann'm, diye düşündü, değişiyor. Gerçekten de değişiyordu "Beni burada ka-

*Bu ve aşağıdaki alıntı- Macbeth, Çev O Burian, MEB 1960 ÇN

Rama, Rama, Alev Alev

dinliğimden sıyırın" sözcükleri robottan çıktığı andan itibaren, biçimi değişmeye başlamıştı. Madeni elbisenin içindeki göğüs etkisi, kalçaların yuvarlaklığı ve hatta yüzdeki yumuşaklık, hepsi kaybolmuştu. İki cinslikli bir robot Leydi Macbeth'i oynuyordu.

Nicole büyülenmişti hem kendi vahşi hayal gücünün, hem de acele içtiği içkinin etkisiyle bir düş dünyasında uçuyordu. Robotun yeni yüzü belirsiz bir şekilde, ona tanıdığı birini anımsatıyordu. Sağ tarafında bir karışıklık hissetti ve dönünce Reggie Wilson'ın hırslı bir şekilde Francesca ile konuştuğunu gördü. Nicole'ün bakışları bir süre Leydi Macbeth ile Francesca arasında gitti, geldi, işte bu, diye kendi kendine söylendi, bu yelleydi Leydi Macbeth Francesca 'ya benziyor.

Bir korku patlaması, bir felaket önsezisi birden Nicole'ü sardı ve onu dehşete sürükledi. Akli ona, Korkunç bir şey olacak, diyordu. Defalarca derin soluk alıp kendini sakinleştirmeye çalıştı fakat o korkutucu histen kurtulamıyordu. Küçük sahnede Kral Duncan, o akşamki zarif ev sahibesi tarafından karşılanmaktaydı.

Nicole solunda Francesca'nın General Borzov'a şarabın kalan son yudumlarını

ikram ettiğini gördü. İçinde bulunduğu paniği bastıramıyordu.

Nicole'ün çok sıkılmış olduğunu gören Janos "Nicole neyin var?" diye sordu.

"Bir şeyim yok," dedi Nicole. Bütün gücünü toplayarak ayağa kalktı "Yediğim bir şey dokundu herhalde Sanırım odama gideceğim."

Janos muzip bir ifadeyle "Fakat filmi kaçıracaksın" derken onun ayakta durmasına yardım etti. Nicole Leydi Macbeth'in kocasını cesaretsizliğinden dolayı azarladığını duydu ve bir kez daha korku önsezisi içinde kabardı. Adrenalin patlamasının yatışmasını bekledi ve sonra gruptan izin istedi. Yavaş adımlarla odasına döndü.

137

RAMA-II

17

BİR ASKERİN OLUMU

Nicole rüyasında on yaşında, Paris banliyölerinden Chilly-Mazarin'deki evlerinin arkasında bulunan ormanda oynuyordu. Bir anda annesinin ölmekte olduğu hissine kapıldı ve küçük kız büyük bir korku duydu Babasına söylemek için eve koştu, fakat hırslayan küçük bir kedi yolunu kesince Nicole durdu. Bir çığlık duydu ve yoldan ayrılarak ağaçların arasına daldı. Ağaçların dallan kollarını çiziyor, kedi de onu izliyordu Nicole başka bir çığlık duydu. Uyandığı zaman tepesinde oldukça korkmuş bir Janos Tabori duruyordu. "General Borzov," dedi Janos, "Büyük acı içinde."

Nicole hızla yatağından fırladı, sabahlığını giydi, portatif sağlık çantasını aldı ve koridorda Janos'u izlemeye başladı. Lobiye yaklaşırlarken "Apandisite benziyor," dedi Janos, "Fakat emin değilim."

Irina Turgenyev kumandanın yanında diz çökmüş elini tutuyordu. General bir kanepenin üzerine yatırılmıştı Yüzü bembeyazdı ve alnında ter damlaları

birikmişti. Gülümsemeye çalışan Borzov "Ah, Dr. deş Jar-dins geldi" diyerek doğrulmaya çalıştıysa da ağın nedeniyle tekrar geriye uzandı. "Nicole," dedi yavaşça, "Büyük bir acı içindeyim. Hayatımda hiç böyle bir şey hissetmedim, orduda yaralandığım zaman bile."

Nicole, "Başlayalı ne kadar oldu?" diye sorarken yaşamsal verileri kontrol etmek için, tarayıcısını ve biyo-metri ekranını çıkarmıştı Bu arada Francesca ve videosu, doktorun hastalığı tanılmasını kaydetmek için tam Nicole'ün arkasına yaklaştılar. Nicole dayanamaz bir ifadeyle geri çekilmesini işaret etti.

Borzov büyük çaba harcayarak "Belki iki ya da üç

138

Bir Askerin Ölümü

dakika önce," dedi. "Burada bir koltukta oturmuş filmi izliyor ve hatırladığımca da, kahkahalarla gülüyordum, birden sağ aşağı bölgemde yoğun, kesin bir acı hissettim. Sanki bir şey beni içimden yakıyormuş gibi bir acı."

Nicole, Borzov'un içindeki Hakamatsu sondalarının son üç dakika boyunca kaydetmiş oldukları ayrıntılı verileri araştırmak için tarayıcıyı programladı. Kalp atışlarından ve iç salgılarından sancının ne zaman başladığını kolayca saptadı. Sonra bütün kanallardan bu zaman dilimi için tam bir bilgi dökümü istedi. "Janos," diye iş arkadaşına seslendi,. "Malzeme odasına gidip portatif tanı aletini getir." Tabori'ye kapının şifreli kartını verdi.

"Bedeninizin bir tür enfeksiyonla savaştığını akla getiren, hafif bir ateşiniz var" dedi. "Bütün iç veriler sizin şiddetli ağrı çektiğinizi doğruluyor." Kozmonot Tabori, küçük bir kutu biçimindeki elektronik bir araçla döndü. Nicole tarayıcıdan küçük veri kübünü çıkarıp tanılama makinesine yerleştirdi. Otuz saniye içinde küçük ekran titreşerek parladı ve "%94 OLASILIKLA APANDİSİT" kelimeleri belirdi. Nicole bir düğmeye bastı ve ekran içinde fıtık, iç kas yırtılması ve ilaç etkisinin de olduğu tüm diğer olası tanıları gösterdi. Bu noktada iki seçeneğim var diye hızla düşünüyordu Nicole, General Borzov acıdan tekrar kasıldığında. Tam bir tant için tüm verileri, prosedür gereği, dünyaya gönderebilirim... Saatine baktı ve çabucak ışığın gidiş geliş saati artı elektronik tanı ardından bir doktorun karar vermesi için gereken en az zamanı hesapladı. O zamana kadar çok geç olabilir.

"Makine ne diyor Doktor?" diye General soruyordu. Nicole'den acısını bir an önce dindirmesini isteyen gözleri adeta yalvarıyordu.

Nicole "Büyük olasılıkla tanı apandisit," dedi.

139

RAMA-II

"Kahretsin" diye yanıtladı General. Çevresinde duran diğerlerine baktı. Filmi izlemeden ayrılmış olan Wilson ve Takagishi dışında herkes oradaydı "Fakat projenin gecikmesine neden olamam Ben iyileşirken siz birinci ve ikinci sortilere başlarsınız." Yeni bir ağrı ile sarsılırken yüzünü buruşturdu.

"Bir dakika," dedi Nicole, "Henüz kesin bir şey yok Önce biraz daha veriye ihtiyacımız var. Az önceki bilgi dökümünü, bu kez, lobiye geldiği zamandan beri geçen birkaç dakikalık sürede kaydedilen yeni bilgileri de ekleyerek, yeniden istedi Bu kez tanı "%92 OLASILIK APANDİSİT" çıktı Nicole tam diğer tanıları da kontrol etmek üzereyken kumandanın güçlü elini kolunda hissetti

"Eğer vücut sistemine çok fazla zehir karışmadan bunu hemen yaparsak, bu robot cerrah için basit ve kolay bir ameliyat olur değil mi?"

Nicole onayladı.

"Ve eğer Dünya'dan tanısal uyuma almak için zaman kaybedersek -aah- belki de bedenim daha derin bir travmaya girebilir.

Nicole önce, Benim zihnimi okuyor, diye düşündü. Sonra generalin, çok iyi bildiği Newton yönetmeliklerini belirttiğini fark etti.

Borzov'un belirgin acısına karşı ona gülümseyerek, "Bu kez hasta mı doktora bir öneride bulunuyor?" diye sordu.

Gözlerinde geçici bir pırıltı beliren kumandan, "O kadar küstah olamam" diye yanıtladı.

Nicole ekrana tekrar bir göz attı Hâlâ "%92 OLASILIK APANDİSİT" görünüyordu "Ekleyeceğin bir şey var mı?" diye Janos Tabori'ye sordu.

"Apandisit ile daha önce sadece bir kez karşılaştım," dedi küçük Macar, "o da Budapeşte'de öğrenciliğimde. Bütün belirtiler bununla aynıydı."

Bir Askerin Ölümü

"Pekâlâ," dedi Nicole. "Git ve RoSur'u ameliyat için hazırla. Amiral Heilmann, siz ve kozmonot Yamanaka General Borzov'a kliniğe gitmesi için yardım eder misiniz?" Francesca'ya döndü, "Bunun büyük bir haber olduğunu anlıyorum. Ameliyat odasına girmene üç şartla izin vereceğim. Bütün ameliyat ekibi gibi temizleneceksin. Duvarın kenarında kameranla birlikte sessizce duracaksın. Verdiğim her emre kayıtsız şartsız uyacaksın."

"Yeterli," diye Francesca onayladı, "Teşekkür ederim."

Borzov, Heilmann ve Yamanaka ile lobiye terk ettikten sonra Irina Turgenyev ve General O'Toole hâlâ lobide bekliyordu. Amerikalı her zamanki içten tavrıyla, "İkimiz adına da konuştuğuma eminim," dedi, "Yardım edebileceğimiz bir şey var mı?"

"RoSur ameliyatı yaparken Janos bana yardımcı olacak. Fakat acil destek olarak yedek bir çift el hiç de fena olmaz."

"Bunu yapmak isterim," dedi O'Toole, "Yardım der-neklerindeki çalışmalarımın biraz deneyimim var."

"Güzel" dedi Nicole, "Şimdi benimle birlikte temizlenmeye gelin."

Newton görevinde oluşabilecek bu tür durumlar için getirilmiş olan taşınabilir robot cerrah RoSur, Dünya'nın ileri hastahanelerindeki, tümüyle otomatik ameliyat odaları ayarında değildi. Fakat RoSur kendi açısından bir teknolojik harikaydı. Küçük bir çantaya sığdırılabilirdi ve sadece dört kilogram geliyordu. Enerji ihtiyacı fazla değildi ve yüzden fazla değişik biçimde kullanılabilme olanağı vardı.

Janos Tabori RoSur'u çantasından çıkardı. Elektronik cerrahın, bu haliyle içinde depolanmış işlem fazlalığı ile pek bağdaştığı söylenemezdi. Aşırı ince tüm

141

RAMA-II

bağlantıları ve uzantıları, kolay saklanabilmesi için, ustaca düzenlenmişti.

Janos kendi RoSur kullanma kılavuzunu kontrol ettikten sonra, robot cerrahın ana kontrol kutusunu alarak, kılavuzda önerildiği gibi, General Borzov'un yatmakta olduğu klinikteki yatağın kenarına taktı. Ağrısı biraz yatışmış olan sabırsız kumandan herkesi aceleci olmaya zorluyordu.

Janos yapılacak ameliyatı tanımlayan kod sözcüğü girdi. RoSur otomatik olarak içinde o olağanüstü dört parmaklı el/neşteri de dahil olmak üzere, tüm kollarını bir apandisit almak için gerekli düzene soktu. Sonra Nicole odaya girdi. Elleri eldivenliydi ve üstünde cerrahların giydiği beyaz elbise vardı.

"Bilgisayar yazılımını inceledin mi?" dedi.

Janos onayladı.

"Sen temizlenirken, ben de tüm ameliyat öncesi testlerini tamamlarım." dedi.

Kapının dışında durmakta olan Francesca ve General O'Toole'a, küçük odaya girmelerini işaret etti. Borzov'a "Biraz daha iyi misiniz?" diye sordu.

Borzov homurdandı, "Pek değil."

"Size verdiğim hafif bir yatıştırıcıydı. Ameliyatın başlangıcında RoSur size genel anestezi yapacak." Nicole odasında giyinirken hafızasını tümüyle gözden geçirmişti Test simülasyonları sırasında uyguladıkları çeşitli cerrahi işlemlerden biri olduğundan, bu ameliyatı başından sonuna kadar biliyordu. Borzov'un kişisel dosyasını RoSur'a girdi, apandisit ameliyatı sırasında hastanın gözlem bilgilerini RoSur'a iletecek olan elektronik bağlantıyı birleştirdi ve bilgisayarın bütün yazılımlarının denetimden geçmiş olup olmadığını kontrol etti. Son kontrol olarak da, Nicole cerrah ellerle uyumlu çalışacak iki minik kameranın ayarlarını yaptı.

Janos odaya döndü. Nicole robot cerrahın kontrol

142

Bir Askerin Ölümü

kutusu üstündeki bir düğmeye bastı ve ameliyat işlem dizisini gösteren iki basılı kağıt belirdi. Nicole birini alarak diğerini Janos'a uzattı. Gözleri Borzov'a dikilmiş olarak, "Herkes hazır mı?" diye sordu. Newton'un kumanda subayı başını aşağı yukarı salladı ve Nicole RoSur'u çalıştırdı. Robot cerrahın dört kolundan biri hastaya narkoz iğnesi yaptı ve Borzov'un bilincini kaybetmesi bir dakikadan az sürdü. Francesca'nın kamerası bu tarihsel

ameliyatın her hareketini kaydederken (son derece hassas olan mikrofonuna da ara sıra yorumlarını fısıldıyordu), ikiz gözlerinin yardımı ile, RoSur'un neşteri kuşkulu organı diğerlerinden ayırmak için gerekli kesme işlemlerini yaptı. Hiçbir insan cerrah bu kadar hızlı ve becerikli olamazdı. Her mikrosaniyede yüzlerce değişkeni kontrol eden gözlem aygıtları ile donanmış olan RoSur iki dakika içinde bütün gerekli dokuları açarak apandisit ortaya çıkarmıştı. Otomatik işlem dizisine, robot cerrah organı çıkarmak için işleme devam etmeden önce, otuz saniyelik bir kontrol süresi programlanmıştı. Nicole meydana çıkmış olan apandisit incelemek için eğildi -Ne şişmiş, ne de iltihaplanmış. Gözlerini, kontrol süresini geriye saymakta olan dijital saatten ayırmadan, "Şuna bak, çabuk, Janos," dedi. "Son derece sağlıklı görünüyor " Janos ameliyat masasının diğer tarafından eğildi. Tann'm, Nicole düşündü, az daha... Dijital saat 00:08'i gösteriyordu. "Durdur onu," diye Nicole haykırdı, "Ameliyatı durdur." Nicole ve Janos, ikisi birden robot cerrahın kontrol kutusuna aynı zamanda uzandılar. Tam o anda tüm Newton uzay aracı bir yana doğru yalpaladı. Nicole arkaya, duvara doğru fırlatılırken, Janos öne doğru düştü ve başını ameliyat masasının ke-nanna vurdu. Janos'un uzanmış parmakları kontrol

143

RAMA-II

kutusunun üstüne kapanmıştı fakat yere yığılırken gevşediler. General O'Toole ve Francesca, ikisi de uzak duvara fırlatılmışlardı. Vücutlara yerleştirilmiş Hakamatsu sondalarından birinden gelmekte olan bip! odadakilerden birinin ciddi bir sağlık sorunu olduğunu belirtiyordu Nicole hızla O'Toole ve Sabatini'nin nasıl olduklarına bir göz attıktan sonra, hâlâ devam eden güçlü harekete karşı mücadele ederek ameliyat masasının yanındaki yerine yeniden dönmeye çalıştı Büyük bir çabayla, masanın yere sabitlenmiş olan ayaklarını kullanarak, kendini yerde çekmeyi başardı, hâlâ ayakları tutarak doğruldu Baş ameliyat masasının hizasına geldiğinde Nico-le'ün yüzüne kan sıçradı Gördüğüne inanamayarak, Borzov'un vücuduna baktı. Kesik bölgenin içi kanla doluydu ve RoSur'un neşter eli içine gömülüydü ve hâlâ kesmeye devam ettiği ortadaydı Nicole'ün ameliyattan az önce daha geniş acil durum değerleri girmiş olmasına karşın, bip! bip! sesi Borzov'un sondasından geliyordu. Robotun cerrahi çalışmasını terk etmemiş olduğunu anladığı anda bir korku ve mide bulantısı Nicole'ü sardı. Onu yeniden duvara itmek isteyen o güçlü kuvvete direndi ve bir yolunu bulup kontrol kutusuna uzanarak gücü kapattı. Neşter kan gölünden geriye çekilerek diğer kolların arasındaki yerine döndü. Sonra Nicole korkunç kanamayı durdurmaya çalıştı Otuz saniye sonra açıklanamayan güç geldiği gibi yine birden kayboldu. General O'Toole güçlkle ayağa kalkarak, çaresizlikten çılgına dönmüş olan Nicole'ün yanına geldi Neşter çok fazla zarar vermişti. Kumandan gözlerinin önünde kanamadan ölüyordu. Arkadaşının büyük zarar görmüş vücuduna bakarken, "Oh, hayır. Oh Tanrı'm" diyordu Israrcı bipler devam ediyordu Artık masanın çevresindeki alarmlar da çal-

144

Bir Askerin Ölümü

maya başlamıştı. Francesca zamanında kendini toparlayarak Valeriy Borzov'un yaşamının son on saniyesini kaydedebildi. Bütün Newton mürettebatı için çok uzun bir gece oldu. Ameliyatı hemen izleyen iki saatlik sürede, Rama, tıpkı birincisi gibi birkaç dakika süren üç manevra daha gerçekleştirdi. Sonunda Dünya, bu manevraların, yabancı uzay aracının durumunu, dönüş hızını ve yörüngesini değiştirdiğini bildirdi. Rama'nın eğim çizgisini ve Dünya'ya en yakın-en uzak yörünge noktalarını değiştiren "yön değişikliklerine" yol açan bu manevralar dizisinin kesin amacından kimse emin olamıyordu. Ancak, yörünge hızı belirgin bir şekilde değişmemişti. Rama hâlâ Güneş'e göre hiperbolik bir kaçış rotası izliyordu. Newton ve Dünya'daki herkes General Borzov'un bu ani ölümü karşısında şaşkına dönmüştü. Bütün ulusların basın organları tarafından methediliyor, başarılan, çevresi ve arkadaştan tarafından takdirle anılıyordu Ölümü, olağan bir apandisit ameliyatının tam ortasında Rama uzay aracının zamansız hareketi nedeniyle oluşan

bir kaza olarak bildirildi. Fakat ölümünden sekiz saat geçtikten sonra, her yerde, kafası çalışan insanlar zorlu sorular sormaya başlamışlardı. Rama uzay aracı neden tam o anda hareket etmişti? Neden RoSur'un hata önleme sistemi ameliyatı durdurmayı başaramamıştı? Ameliyatı yöneten tıp subayları neden çok geç olmadan robotun gücünü kapatmayı başaramamışlardı?

Nicole deş Jardins de kendine bu soruları soruyordu. Uzayda bir ölüm olduğu zaman doldurulması gereken evrakı tamamlamış ve Borzov'un cesedini askeri geminin arkasında bulunan devasa malzeme deposundaki havasız bir tabuta yerleştirmişti. Derhal olay-

145

RAMA-II

la ilgili raporunu hazırlamış ve dosyalamıştı; O'Toole, Sabatini ve Tabori de aynı şeyleri yapmışlardı Raporlarda sadece bir tek farklı nokta vardı. Janos, Ra-ma'nın manevrası sırasında kontrol kutusuna erişebildiğinden bahsetmeyi unutmuştu. O an için Nicole onun bu ihmali önemli bulmamıştı

ISA yetkilileriyle yapılması zorunlu tele-görüşmeler son derece üzücüydü. Bütün o budalaca ve devamlı tekrarlanan sorulan yanıtlama yükünü taşımak Nico-le'e düşmüştü. Birçok kez sinirlerini kontrol altında tutabilmek için çoğunlukla ruhunun derinliklerine, içindeki yedek güçlere başvurmak zorunda kalmıştı. Nicole, Francesca'nın tele-görüşmesinde, Newton tıp ekibinin yetersizliğiyle ilgili bazı üstü kapalı sözler sarf etmesini beklemişti, fakat İtalyan gazeteci röportajında tarafsız ve dürüsttü.

Nicole, Francesca ile yaptığı kısa bir röportajda, Borzov'un vücudunda açılmış bölgenin kanla dolu olduğunu gördüğü zaman ne kadar dehşete düştüğünü kısaca anlattıktan sonra, sözde dinlenmek ve/veya uyumak için odasına çekildi Ancak Nicole kendisini dinlenme lüksüne kaptırmaya niyetli değildi. Ameliyatın kritik saniyelerini defalarca gözden geçirdi. Sonucu etkileyecek bir şey yapmış olabilir miydi? RoSur'un kendisini otomatik olarak durdurmaması nasıl açıklanabilirdi?

Nicole'e göre RoSur'un hata durdurma programında bir tasarım hatası olması olasılığı çok azdı, çünkü eğer bir hata içerseler, o titiz fırlatma öncesi testlerinden geçemezlerdi. O halde, o beklenmeyen sarsılmayı izleyen kargaşa anlarında bir yerde, ya ihmal (kendisi veya Janos, acele nedeniyle, bir hata önleme anahtarını çalıştırmayı unutmuş olabilirler miydi?) ya da kaza eseri, bir insan hatası var olmalıydı Bir açıklama bulabilmek için harcadığı yararsız çaba ve tümüyle

146

Ölümünden Sonra

bitkin halde olması, onun son derece morali bozuk bir halde uyumasına neden oldu. Ona göre denklemin bir tarafı çok açıktı Bir adam ölmüştü ve kendisi de bundan sorumluydu.

18 ÖLÜMDEN SONRA

General Borzov'un ölümünü izleyen gün, tahmin edildiği gibi, büyük bir karmaşa içinde geçti. Bu olayla ilgili ISA soruşturması genişletildi ve kozmonotların çoğu bir başka uzun çapraz sorgulamayla karşılaştılar. Nicole, ameliyat sırasında ne derece ölçülü ve dikkatli davrandığı konusunda sorguya çekildi. Sorulan soruların bazıları o kadar çirkindi ki, bu kötü olayı çevreleyen olaylarla ilgili kendi soruşturmasını yapmak için enerjisini idareli kullanmak isteyen Nicole'ün, iki kez soruşturmacılara karşı sabrı taşıtı.

"Bakın," diye bir keresinde bağırdı, "Şimdiye kadar size dört kez açıkladığım gibi ameliyattan üç saat önce iki bardak şarap bir bardak votka içtim. Bı ameliyat öncesi, o ameliyatı yapacağımı önceden bilmem şartıyla, herhangi bir içki içmemek gerektiğini kabul ediyorum. Ayrıca, yaşanmış deneyleri göz önüne alırsak, iki yaşam bilim subayından hiç olmazsa birinin tümüyle ayık olması gerektiğini de kabul ediyorum. Fakat bunların hepsi olaylar olduktan sonra akla geliyor. Size daha önce söylediğimi tekrarlıyorum. Ameliyat sırasında, karar verme ve fiziksel yeteneklerimden hiçbiri alkol tarafından etkilenmemişti." Odasına döndüğü zaman Nicole dikkatini, kendi iç hata koruyucusunun bütün çalışmasını durdurmuş olması gerektiği halde robot cerrahın neden işleme devam ettiği konusu üzerinde yoğunlaştırdı. RoSur'un

147

kullanma kılavuzuna göre en az iki ayrı hassas izleme sisteminin, robot cerrahın ana işlem merkezine hata mesajları göndermiş olmaları gerekiyordu Hız ölçme grubunun, rahatsız edici yan bir kuvvet nedeniyle, çevresel şartların kabul edilebilir sınırların dışında olduğunu ana işlem merkezine bildirmiş olması gerekirdi. Ve stereo kameraların, gözlemledikleri görüntülerin, öngörülen görüntülerden farklı olduğu hakkında bir mesaj yollamış olmaları gerekirdi Fakat bir nedenle her iki izleme sistemi de yürümekte olan ameliyatı durdurmayı başaramamışlardı. Ne olmuştu?

RoSur sisteminde, gerek yazılım gerek yapım hatası bulunması olasılığını kesin olarak silip atması, Nico-le'ün beş saatini aldı. Önce, fırlatılma öncesinde geniş şekilde denemeden geçirilmiş olan standart ölçme versiyonu ile kod kıyaslaması yaparak, yüklenmiş olan yazılımın ve veri tabanının doğru olduğunu kanıtladı. Ayrıca uzay aracının yalpalamasından birkaç saniye sonraki stereo görüntüyü ve hız ölçer telemetresini soyutladı. Bu veriler uygun bir şekilde ana işlem merkezine doğru olarak nakledilmişti ve ameliyatın durdurulmasını sağlamaları gerekiyordu. Fakat yapmamışlardı. Neden? Tek olası açıklama, yazılımın yükleme ile apandisit ameliyatı arasındaki sürede bir yerde el komutuyla değiştirilmiş olmasıydı.

Nicole artık kendi alanının dışındaydı Yüklenen yazılımda hiçbir hata olmadığı konusunda kendini inandırmak için kullandığı yazılım ve mühendislik bilgisi artık sonuna dayanmıştı. RoSur'a yüklenmiş olan kod ve parametleri değiştiren komutların nasıl ve ne zaman girildiğini saptamak için, makine dilini okuyabilen ve tüm işlem boyunca depolanmış olan milyarlarca birimlik veriyi dikkatle inceleyebilen birisi gerekiyordu Kendisine yardım edebilecek birisini buluncaya kadar Nicole'ün araştırması ertelenmişti. Belki de

148

Ölümden Sonra

bundan vazgeçmeliyim, dedi içinden bir ses. Nasıl vazgeçersin, diye başka bir ses yanıtladı. General Borzov'un ölüm nedenini kesin olarak bulma isteğinin kökeninde, General Borzov'un ölümünde kendi kusuru olmadığını kesin olarak kanıtlamaya yönelik umutsuz bir dilek yatıyordu

Bilgisayarın başından kalkarak yatağına yığıldı. Orada uzanmış yatarken otuz saniyelik inceleme süresinde, Borzov'un apandisiti tümüyle ortadayken, nasıl şaşırdığını hatırladı. Kesinlikle apandisit sorunu yoktu, diye düşündü. Belirli bir amacı olmadan, Nicole bilgisayarına geri döndü ve ameliyat kararını vermeden hemen önce elektronik tanı tarafından yeniden değerlendirilmesini istediği ikinci veri grubuna girdi. Ekranda beliren "%92 OLASILIK APANDİSİT" yazısına kısa bir göz attı, sonra onu izleyen tanılara geçti. Şimdi İLAÇ ETKİSİ yüzde dörtle en yakın olasılık olarak ikinci sıraya yazılmıştı. Nicole verilerin başka bir yönden gösterilmesini istedi. Bilgisayardan belirtilerin nedeninin apandisit olmadığı kabul edilerek yeni bir istatistiksel yazım istedi.

Sonuçlar birkaç saniye içinde ekranda parıldadı. Nicole şaşkınlık içindeydi. Verilere göre, eğer Borzov'un içindeki gözlem setinin verdiği biyometrik bilgiler, anormalliğin apandisit olamayacağı varsayılarak çözümlenirse, bunun ilaç etkisinden oluşması %62 olasılıktı Nicole başka analizlere devam etmeden kapı vuruldu.

Bilgisayarında çalışmaya devam ederken, "Girin," dedi ve dönünce Irina Turgenyev'in kapı girişinde durduğunu gördü. Sovyet pilot bir süre hiçbir şey söylemedi

Duraksayarak "Size gelmemi istediler," dedi. Doğu Avrupalı arkadaşları Tabori ve Borzov dışında herkese karşı çok çekingen davranırdı "Lobide bir mürette-

149

RAMA-II

bat toplantısı yapıyoruz."

Nicole geçici veri dosyasını bilgisayarın hafızasına kaydettikten sonra koridorda Irina'ya katıldı. "Ne tür bir toplantı bu?" diye sordu.

Irina, "Örgütlenmeyle ilgili bir toplantı" dedi ve sonra hiç konuşmadı.

İki kadın lobiye girdiklerinde Reggie Wilson ile Da-vid Brown arasında sıcak bir tartışma sürüyordu. Dr. Brown küçümser bir tavırla "Yani şunu mu anlamalıyım?"

diyordu, "Sen Rama uzay aracının tam o anda amaçlı bir şekilde o manevrayı yaptığını inanıyorsun. O zaman hepimize bu dilsiz metal asteroidin General Borzov'un tam o anda apandisit ameliyatı olduğunu nasıl anladığını anlatır mısın? Ve hazır başlamışken, bu sözde kötü niyetli uzay gemisinin neden üstüne konmamıza izin verdiğini ve bizi görevimizden caydırmak için neden hiçbir şey yapmadığını açıklar mısın?"

Reggie Wilson destek arayarak odada gözlerini dolaştırdı. "Yine mantık oyunları yapıyorsun, Brown" dedi Çok sinirli olduğu görülebiliyordu "Söylediğin her şey, her zaman yüzeysel olarak mantıklı. Fakat mürettebat arasında bu rastlantıyı sinir bozucu bulan bir tek ben değilim. Bak, işte Irina Turgenyev. Bana bu ilişkiyi ilk öne süren de o oldu "

Dr Brown içeri giren iki kadını fark etti Soru soruşunda bu toplantıyı kendisinin yönettiğini belli eden bir otorite vardı "Doğru mu bu Irina?" diye Dr Brown sordu. "Sen de Wilson gibi, General'in ameliyatı sırasında manevra yaparak, Rama'nın bize bir mesaj göndermek istediğine mı inanıyorsun?" Irina ve Hiro Yamanaka, mürettebat toplantıları sırasında en az konuşan iki kozmonottu Bütün gözler üzerine çevrilmişken, Irina kişiliksiz bir tavırla, "Hayır," diye mırıldandı.

Ölümden Sonra

Wilson, Sovyet pilota dönerek ısrarla, "Fakat, dün gece konuşurken..."

Dr. David Brown söz hakkı tanımayan bir tonla onun sözünü keserek, "Bu konuda bu kadar yeter," dedi, "Sanırım Dünya'daki görev kontrol yetkilileriyle Rama'nın bu manevrasının kötü amaçlı olmayıp bir rastlantı olduğu konusunda fikir birliği içindeyiz." Öfkeli Reggie Wilson'a baktı. "Şimdi görüşeceğimiz başka önemli konular var Amiral Heilmann'dan önderlik sorununuzla ilgili neler öğrendiğini bize anlatmasını rica ediyorum."

Otto Heilmann işaret üzerine gibi ayağa kalkarak elindeki notlardan okumaya başladı, "Newton yönetmeliklerine göre, kumandan subayın ölümü ya da yetersizliği halinde, mürettebatın, daha önce aldıkları emirlerde belirtilmiş görevleri yerine getirmeleri beklenmektedir. Ancak bu görevler bittikten sonra mürettebat Dünya'dan yeni bir kumandan atanmasını bekleyecektir. "

David Brown konuşmaya tekrar atladı. "Amiral Heilmann ve ben bir saat kadar önce durumumuzu görüşmeye başladık ve endişelenmek için geçerli nedenlerimiz olduğunu fark ettik. ISA şu anda tüm dikkatini General Borzov'un ölümüyle ilgili soruşturmaya vermiş durumda. Onun yerine kimin geçeceğini düşünmeye başlamadılar bile. Bir kere de başladılar mı, karar vermeleri haftalarca sürer Düşün ki, Borzov'un yerine hiçbir zaman bir vekil seçmemiş olan ve sonunda buna ihtiyacı olmadığına karar veren de aynı bürokrasi " Birkaç saniye durarak ne anlatmak istediğini kavramaları için mürettebata biraz süre tanıdı.

"Otto bizim belki de Dünya'nın karar vermesini beklemememiz gerektiğini öne sürdü," diye Dr. Brown devam etti, "Ona göre, buradaki herkes tarafından kabul edilecek bir yönetim yapısını biz geliştirdi-

151

RAMA-II

rip, sonra ISA'ya bir öneri olarak bildirmeliyiz. Amiral Heilmann, uzun sürebilecek tartışmaları önleyeceği için, kabul edeceklerini düşünüyor."

"Amiral Heilmann ve Dr. Brown bu fikirle beni görmeye geldiler," şimdi de Janos Tabori konuşmaya başlamıştı, "ve Rama içindeki görevimize başlamamızın ne kadar önemli olduğunun üstünde durdular. Bana mantıklı görünen ikili bir örgüt taslağını bile kafalarında tasarlamışlar. Hiçbirimizin General Borzov kadar büyük deneyimi olmadığından, şimdi belki de iki önderimiz olması gerektiğini düşünüyorlar, bunlar Amiral Heilmann ve Dr. Brown olmalı. Otto uzay aracının mühendislik ve askeri yönleriyle ilgilenirken, Dr. Brown da Rama'nın keşif çalışmalarını yönetebilir."

Richard Wakefield, "Ya önderler anlaşmazlığa düşerlerse, ya da sorumluluk alanları birbiriyle çakışırsa ne olacak?" diye sordu.

"O durumda," Amiral Heilmann yanıtladı, "söz konusu sorunu bütün kozmonotların oyuna sunacağız."

Reggie Wilson, "Ne hoş değil mi?" dedi. Hâlâ kızgındı. Tartışma süresince bilgisayarına notlar almıştı, ancak şimdi kalkmış diğer kozmonotlara sesleniyordu. "Nasıl da Brown ve Heilmann birden bu kritik sorunla ilgili

endişeye kapılıyorlar ve birden bütün güç ve sorumluluğun ikisi arasında paylaştırıldığı ikili bir önderlik yapısı tasarlıyorlar. Burada, bu işten pis kokular alan bir tek ben miyim?"

Francesca şiddetle, "Tamam ama, Reggie," dedi. Kamerasını yana indirerek, "Bu teklif oldukça mantıklı. Dr. Brown en kıdemli bilim adamımız. Amiral Heilmann ise yıllardır Valeriy Borzov'un yakın iş arkadaşı. Hiçbirimiz görevin kapsamlı yönetimi hakkında tam bir bilgiye sahip değiliz. Bölünmüş sorumluluk belki de..." Reggie Wilson için Francesca ile tartışmak çok zor-

152

Ölümünden Sonra

du Gene de söyleyeceklerini bitirmeden onun sözünü kesti ve sesini kontrol altına alarak, "Bu planı kabul etmiyorum," dedi. "Bence bir tek önderimiz olmalı. Ve mürettebat arasında geçirdiğim süre içinde yaptığım gözlemlere dayanarak, hepimizin rahatça izleyebileceği bir tek kozmonot olduğunu düşünüyorum. O da General O'Toole." Elini vatandaşı Amerikalıya doğru salladı. "Eğer bu bir demokrasi ise, ben de onu yeni kumandan subayımız olarak aday gösteriyorum."

Reggie yerine oturur oturmaz genel bir gürültü koptu. Dr. Brown düzeni sağlamaya çalışarak, "Lütfen, lütfen," diye bağırdı. "Her kez bir konuyu ele alalım. Kendi önderimizi kendimiz seçerek bunu ISA'ya bir oldu bitti şeklinde sunmak istiyor muyuz? Bu sorunu çözdükten sonra önderlerimizin kim olacağına karar verebiliriz."

Ricliard Wakefield, "Toplantıdan önce bunları hiç düşünmemiştim" dedi, "Fakat Dünya'nın bu olayın dışında tutulması fikrine katılıyorum. Bu görevde bizimle birlikte yaşamıyorlar. Daha önemlisi, bambaşka bir yerde yaratılıp şu anda Venüs'ün yörüngesi içinde bulunan bir uzay aracının üstünde de değiller. Kötü bir karar alınırsa ona katlanacak olan biziz, bu nedenle de kendi örgütlenmemize de kendimiz karar vermeliyiz."

Herkesin, belki Wilson dışında, önderlik yapısını önce belirleyip sonra ISA'ya sunma konusunda aynı fikirde olduğu ortadaydı. Birkaç dakika sonra Otto Heilmann, "Tamam," dedi, "Şimdi önderlerimizi seçmeliyiz. Bir tarafta benim ve Dr. Brown'un önderliği paylaşmamızı öngören ikili bir yönetim önerisi yapıldı. Reggie Wilson ise General Michael O'Toole'u yeni kumanda subayımız olarak önerdi. Başka bir teklif veya görüş var mı?"

Oda on saniye kadar sessiz kaldı. Sonra General

153

RAMA-II

O'Toole, "İzninizle," dedi, "fakat ben de bazı görüşlerimi belirtmek istiyorum." Herkes Amerikalı generali dinliyordu. Wilson haklıydı. O'Toole bilinen aşın dinsel inançlarına karşın (kimseyi bunları paylaşmaya zorlamıyordu), tüm kozmonotların saygısını kazanmıştı. "Sanırım bu noktada son bir yıldır çok çalışarak geliştirdiğimiz takım ruhunu kaybetmemeliyiz. Bu durumda yarışma şeklinde bir seçim bölücü olabilir. Ayrıca o kadar önemli ve gerekli de değil. İsmen önderimiz veya önderlerimiz kim olursa olsun, her birimiz-belirli bir takım işlevleri yerine getirmek için eğitildik. Hangi koşullar altında olursak olalım onları yerine getireceğiz."

Lobide başlar, generalin sözlerini onaylarcasına sallanıyordu, "Bana gelince," General O'Toole devam etti, "İtiraf etmeliyim ki bu görevin Rama içi bölümü ile ilgili çok az şey biliyorum, belki de hiçbir şey bilmiyorum. İki Newton uzay aracını yönetmek, olası bir askeri tehdidi değerlendirmek ve ana güvertede iletişim sağlamak gibi konular dışında başka hiçbir konuda eğitilmedim." Reggie Wilson konuşmak istediye de O'Toole duraklamadan devam etti. "Heilmann ve Brown tarafından önerilen planı benimseyerek görevimize ana göre hareket etmemizi - yani bize yıldızlardan gelen bu yabancı canavarı keşfetmeye başlamamızı öneriyorum."

Toplantının bitiminde iki önder ilk sorti programı taslağının, gözden geçirilmesi için sabaha hazır olacağını diğer kozmonotlara bildirdiler. Nicole odasına doğru giderken yolda Janos Tabori'nin kapısı önünde durarak çaldı. Önce hiç yanıt yoktu. İkinci kez vurduğu zaman, Janos'un bağırdığını işitti, "Kim o?" Nicole "Benim, Nicole" diye yanıtladı.

"İçeri gel," dedi Janos

Ölümünden Sonra

Janos kişiliğine uymayan ters bir yüz ifadesiyle küçük yatağına sırt üstü uzanmıştı

Nicole sordu, "Neyin var?"

"Oh, bir şey değil," diye Janos yanıtladı, "Sadece başım ağrıyor."

"Bir şey aldın mı?" diye sordu Nicole.

"Hayır, o kadar ciddi değil," Hâlâ gülümsememişti. Neredeyse dostça olmayan bir tavırla sordu, "Senin için ne yapabilirim?"

Nicole şaşırmıştı, konusuna sakıngan bir şekilde yaklaştı, "Şey, Valeriy'in ölümüyle ilgili senin raporunu okuyordum..."

Janos kaba bir tavırla onun sözünü kesti, "Bunu neden yapıyordun?"

"Birbirimizden farklı bir şey yapmış olup olmadığımızı görmek için" dedi Nicole.

Janos'un bu konuyu konuşmak istemediği çok açıktı. Birkaç saniye bekledikten sonra Nicole tekrar konuştu. "Üzgünüm Janos," dedi, "Seni zorluyorum. Başka bir zaman tekrar gelirim."

"Hayır, hayır," dedi Janos, "Bu işi şimdi bitirelim."

Nicole sorusunu hazırlarken, Konuyu ifade etmek için çok ilginç bir yol, diye düşündü. "Janos," dedi, "raporunun hiçbir yerinde manevranın tam öncesinde RoSur'un kontrol kutusuna uzandığından bahsetmemişsin. Ben ise duvara savrulmadan önce, senin parmağını klavye panelinin üstünde gördüğüme yemin edebilirim "

Nicole durdu. Kozmonot Tabori'nin yüzünde hiçbir anlatım yoktu. Sanki başka bir şey düşünüyor gibiydi. Sonunda tümüyle duygusuz bir sesle "Hatırlamıyorum," dedi, "Haklı olabilirsin. Belki de kafamı çarpmam belleğimin bir kısmını silmiştir."

Nicole iş arkadaşının yüzünü izlerken kendine, Şimdi sona erdir, dedi. Burada öğrenebileceğin başka bir şey yok

RAMA-II

GEÇİŞ AYINI

Genevieve birden ağlamaya başlayarak, "Oh anne," dedi, "Seni çok seviyorum ve bu olanlar da çok kötü."

Genç kız acele kamera alanının dışına çıktı ve yerini Nicole'ün babası aldı Pierre bir süre sağına bakarak torununun onları duyamayacak kadar uzaklaştığına emin olduktan sonra tekrar ekrana döndü. "Şu son yirmi dört saat özellikle onun için çok zordu. Sana nasıl taptığını bilirsin. Bir kısım yabancı basın senin ameliyatı yüzüne gözüne bulaştırdığını söylüyor. Bu akşam bir Amerikalı televizyon muhabiri senin ameliyat sırasında sarhoş olduğunu bile iddia etti " Pierre durakladı, onun da ne kadar gergin olduğu yüzünden belli oluyordu "Genevieve de, ben de bütün bu suçlamaların doğru olmadığını biliyoruz. Seni çok seviyor ve tümüyle destekliyoruz."

Ekran karardı. Nicole videofon konuşmasını başlatmış ve başlangıçta ailesiyle görüştüğü için neşelenmişti Ancak yirmi dakika sonra ikinci görüşmede, babası ve kızı ekranda yeniden belirledikleri zaman, New-ton'daki olayların, Beauvois'daki yaşamı da sarstığı belli olmuştu Özellikle Genevieve çok üzüntülüydü. General Borzov hakkında konuşturlarken sık sık gözyaşlarını tutamamış, (Genevieve, Borzov'la birçok kez karşılaşmıştı ve babacan Rus özellikle ona daima iyi davranmıştı) sonra zorlukla kendisini toparlamış, fakat konuşmanın sonuna doğru yeniden gözyaşlarına boğulmuştu.

Nicole yatağının üstüne otururken, Demek sizi de utandırdım, diye düşündü Gözlerini ovuşturdu Son derece yorgundu Yavaşça, ne kadar mutsuz olduğu-

Geçiş Ayini

nün farkında olmadan, yatmak için soyunurken zihninden kızının Luynes'deki okul görüntülerinden kesitler geçiyordu. Nicole, Genevieve'in arkadaşlarından birinin ona ameliyat ve General Borzov'un ölümüyle ilgili sorular sorduğunu düşününce irkildi. Sevgili kızım, diye düşündü, Seni ne kadar sevdiğimi bilmelisin Keşke

seni bu acıdan kurtarabilsem. Nicole oraya uzanıp Genevieve'i rahatlatmak, onu bağrına basmak ve kötülükleri uzaklaştıran o ana kız kucaklaşmalarından birini paylaşmak istiyordu. Ancak bu olamazdı. Genevieve yüz milyon kilometre uzaktaydı.

Nicole yatağına sırt üstü yattı. Ama uyuyamadı. Şimdiye kadar yaşamında hissetmiş olduklarından çok daha şiddetli bir terk edilmişlik, çok daha derin bir yalnızlık duygusu içindeydi. Kendisine yakınlık gösterecek ve hissettiği bu yetersizlik duygusunu çok büyümekte olduğunu, gerçekle bağdaşmadığını söyleyecek birine ihtiyaç vardı. Ancak böyle biri yoktu. Babası ve kızı geride, Dünya'daydılar. En yakından tanıdığı iki Newton mürettebatından biri ölmüştü, diğeri ise kuşkuyla davranışlar içindeydi.

Nicole yatağında yatarken, Başaramadım, diye düşündü. En önemli görevimde başarısız oldum. Henüz on altımsıdayken yaşadığı başka bir başarısızlık duygusunu hatırladı. O zamanlar Nicole, Genç Bakire'nin ölümünün 750. yıldönümü ile ilişkili olarak, Jeanne D'Arc rolü için, ulus çapında açılan büyük yarışmaya hazırlanıyordu. Eğer kazansaydı, Nicole, Jeanne'i iki yıl sürecek bir gösteriler dizisi boyunca temsil edecekti. Jeanne hakkında bulduğu her kitabı okuyarak, çok sayıda video gösterisi izleyerek, kendisini tümüyle yarışmaya adadı. Nicole "uygunluk" dışında bütün testlerde hemen hemen en üstte yer aldı. Kazanması gerekirdi, fakat kazanamadı. Babası onu avuturken, kahramanlarının koyu renk bir deriye sahip olmasına

157

RAMA-II

Fransa'nın henüz hazır olmadığını söylemişti

Fakat bu aslında tam bir başarısızlık değildi, diye Newton yaşam bilim subayı kendine söyledi. Ve ne de olsa beni rahatlatan bir babam vardı. Nicole'ün aklında annesinin cenazesinin bir görüntüsü belirdi. O zamanlar on yaşındaydı. Annesi tek başına Afrikalı akrabalarını ziyaret etmek için Fildişi Sahili'ne gitmişti. Anawî, Nidougou'dayken öldürücü Hogan humması salgını köyü kırıp geçerken Nicole'ün annesi de hemen ölmüştü.

Beş gün sonra Anawî bir Senoufo Kraliçesi olarak yakılmıştı. Omeh, Nicole'ün annesinin ruhunun ölümler diyarından, Dünya'daki başka bir yaşam için seçilmek üzere, ruhların bir süre bekledikleri Hazırlık Ülkesi'ne yükselmesi için ilahi söylerken, Nicole ağlamıştı. Alevler odun yığını üstüne tırmanıp annesinin kraliyet elbisesinin yanmaya başladığını görünce, Nicole bir şeyi kaybetmenin kahredici gücünü hissetmişti. Ve yalnızlık; Fakat o zaman babam benimle beraberdi ve yanımdaydı, diye hatırladı. İkimiz de annemin yok oluşunu izlerken elimi tutmuştu. Birlikte, katlanmak daha kolaydı. Poro sırasında çok daha yalnızdım ve çok daha korkmuştum.

Nicole Paris Havaalanı'nda, o ilkbahar sabahı, yedi yaşındaki bedenini kaplayan o dehşetle çaresizlik karışımı duygulan hâlâ hatırlayabiliyordu. Babası onu sevecenlikle kucaklamıştı. "Canım, bir tane Nico-le'üm" demişti. "Seni çok özleyeceğiz. Hiçbir zarar görmeden bana geri dön."

"Ama neden gitmem gerekiyor baba?" diye sormuştu Nicole, "Ve neden sen bizimle gelmiyorsun?"

Babası onun yanına çömelmişti. "Annenin halkının bir parçası olacaksın. Bütün Senoufo çocukları yedi yaşında Poro'dan geçerler." 158

Geçiş Ayını

Nicole ağlamaya başlamıştı. "Fakat baba gitmek istemiyorum. Ben Fransızım, Afrikalı değil. Bütün o garip insanları, sıcağı, böcekleri sevmiyorum..." Babası ellerini sertçe onun yanakları üzerine koymuştu. "Gitmelisin, Nicole. Annenle ben bu konuda aynı fikirdeyiz." Gerçekten Anawî ve Pierre bu konuyu defalarca tartışmışlardı. Nicole'ün bütün yaşamı Fransa'da geçmişti. Afrika kökeni ile ilgili olarak bildiği şeyler, annesinin ona öğrettikleri ve ailesiyle birlikte Fildişi Sahili'ne yaptıkları iki aylık uzun gezilerde öğrendiklerinden oluşuyordu.

Pierre için sevgili kızını Poro'ya göndermeyi kabul etmek hiç de kolay olmamıştı. Bunun ilkel bir tören olduğunu biliyordu. Ayrıca bunun geleneksel Senoufo dininin bir köşe taşı olduğunu da biliyor ve Anavvi ile evlenirken Omeh'e bütün çocuklarının, hiç olmazsa Poro'nun ilk devresi için, Nidougou'ya döneceğine söz verdiğini de hatırlıyordu.

Pierre için en zor olan şey ise onlarla gidememektir. Fakat Anawi haklıydı. Pierre bir yabancıydı ve Po-ro'yu anlayamayacağı için ona katılması da olanaksızdı. Orada bulunması küçük kızın dikkatini dağıtabilirdi. Karısını ve kızını öperek, onları Abidjan uçağına bindirirken kalbinde bir sızı vardı. Anawi de, tek çocuğunun, henüz yedi yaşındaki küçük kızının, dinsel geçiş töreni konusunda endişeliydi. Nicole'ü elinden geldiği kadar hazırlamıştı. Kız tanrı vergisi bir dil öğrenme yeteneğine sahipti ve Senoufo dilinin ilkelerini kolaylıkla kapmıştı. Fakat kuşkusuz diğer çocuklara oranla ciddi bir engellemesi vardı. Diğerlerinin hepsi bütün yaşamlarını yerli köylerinin çevresinde geçirmişti. Bölgeyi oldukça iyi tanıyorlardı. Çevreye uyum sorununu biraz hafifletmek için Anawi ve Nicole, Nidougou'ya bir hafta önceden gelmişlerdi

RAMA-II

Porro'nun ana fikri, yaşamın bir evreler veya çevrimler dizisi olduğu ve her geçişin dikkatle belirlenmesi gerektiğiydi. Her çevrim yedi yıl sürerdi. Her normal Senoufo'nun yaşamında üç Porro, yani bir çocuğun kabilenin yetişkin bir üyesi haline dönüşebilmesi için gerekli üç başkalaşım dönemi olurdu. Yirmibirinci yüzyılda Fildişi Sahili köylerine modern iletişim araçlarının girmesiyle birçok kabile geleneğinin yavaş yavaş yok olmasına karşın, Porro, Senoufo toplumunun ayrılmaz bir parçası olarak kalmıştı. Yirmiikinci yüzyılda, özellikle Büyük Kargaşa'nın Afrika liderlerinden çoğuna dış dünyaya fazla bağımlı olmanın ne kadar tehlikeli olduğunu kanıtlamasından sonra, kabile gelenekleri bir tür rönesans yaşıyorlardı.

Kabile rahipleri Porro için Nicole'ü almaya geldikleri öğleden sonra boyunca, Anawi yüzünde sahte bir gülümseme taşıdı. Korku veya kaygısının kızına geçmesini istemiyordu. Yine de, Nicole annesinin üzüntülü olduğunu anlamıştı. Ayrılmadan önce Anawi'yi kucaklarken Fransızca, "Ellerin soğuk ve terli anneciğim" demişti. "Merak etme, bana bir şey olmayacak." Gerçekten de arabalara binen bir düzine koyu siyah kız arasında tek kahverengi yüz olan Nicole, sanki bir lunaparka veya hayvanat bahçesine gidiyormuş gibi neşeli ve beklenti dolu görünüyordu. Hepsi toplam dört atlı yük arabasıydı, ikisi küçük kızları taşıyordu, diğer ikisinin ise üzerleri kapalıydı ve içinde ne olduğu açıklanmamıştı. Nicole'ün dört yıl önceden arkadaşı ve aslında kuzenlerinden biri olan Lutuwa, diğer kızlara diğer arabalarda rahiplerin ve "işkence aletleri"nin bulunduğunu açıkladı. Küçük kızlardan biri sonunda Lutuwa'ya neden söz ettiğini soracak cesareti toplayıncaya kadar uzun bir sessizlik oldu.

Lutuwa "Dün gece rüyamda gördüm," dedi ve ola-

Geçiş Ayini

ğan bir şeymiş gibi devam etti, "meme uçlarımızı yakacaklar ve bütün deliklerimize sivri uçlu nesneler sokacaklar. Ağlamadığımız sürece acıyı hissetmeyeceğiz." Nicole'ün arabasındaki diğer beş kız, Lutuwa da dahil, izleyen bir saat boyunca bir kelime bile konuşmadılar.

Güneş batarken doğuya doğru epeyce yol alarak terk edilmiş mikrodalga istasyonunu geçmişler ve sadece kabilenin dinsel önderlerinin bildiği özel bölgeye gelmişlerdi. Yarım düzine kadar rahip aceleyle geçici barınaklar kurarak ateş yaktilar. Karanlık bastığı zaman, ateşin çevresinde bağdaş kurarak bir halka oluşturmuş olan çocuklara yiyecek ve içecek verildi. Akşam yemeğinden sonra tören elbiseli dans başladı. Omeh, her biri yörenin hayvanlarından birini canlandıran dört dansı seslendirdi. Danslann müziği, tefler ve basit ksilofonlarla, ritmi ise tam-tamların monoton vuruşu ile sağlanıyordu. Ara sıra da öyküdeki anlamlı bir nokta, fildişi av borulannın patlaması ile vurgulanıyordu.

Kabile reisi olduğunu belirten büyük maske ve başlığı hâlâ taşımakta olan Omeh, yatma vaktinden az önce kızların her birine antilop derisinden yapılmış büyük bir çanta verdi, içindekileri çok dikkatle incelemelerini söyledi. Çantalarda bir su matarası, biraz kurutulmuş meyve ve fıstık, iki topak yerli ekmeği, kesici bir alet, biraz ip, iki değişik tür merhem ve bilinmeyen bir bitkinin yumru kökü vardı.

Omeh, "Yarın her çocuk bu kamptan alınacak," dedi, "ve pek uzakta olmayan belirli bir yere bırakılacak. Çocuğun yanında sadece antilop derisinin içindeki nimetler bulunacak. Çocuğun kendi başına hayatta kalmayı başarabilmesi ve izleyen gün güneşin gökyüzünde bütün olduğu zaman aynı noktaya dönmesi beklenmektedir.

161

RAMA-II

"Bu derinin içinde akıl, cesaret ve merak hariç gereken her şey var. Yumru kök çok özel bir şeydir. Etli kökünü yemek bir çocuğu çok korkutabilir, fakat ona kuvvet ve önsezi gibi olağandışı güçler verebilir."

20

KUTSANMIŞ UYKU

Küçük kız başına gelenleri gerçekten anlamaya başladığında, yaklaşık iki saattir yalnızdı. Omeh ile genç rahiplerden biri Nicole'ü, çevresi savanların yüksek otlarıyla kaplı küçük, acı bir gölün kenarına bırakmışlar ve ona ertesi günün tam ortasında döneceklerini hatırlatarak oradan ayrılmışlardı.

Önceleri Nicole, sanki bütün bu yaşananlar büyük bir oyunmuş gibi davranmıştı. Antilop derisinden yapılmış çantasını çıkarmış ve içindekilerin dikkatle sayımını yapmıştı. Akşam yemeğinde, kahvaltıda ve kahvaltı-öğle yemeği arasında neler yiyeceğini planlayarak, aklından yiyeceği üç bölüme bölünmüştü. Çok fazla yiyecek yoktu, fakat küçük Nicole bunun yeterli olacağına karar verdi. Diğer taraftan kendisine verilen suyun yeterliliğini belirlemek için matarasında gözle bir ölçüm yaptığı zaman, onun tam sınırdaki olduğu sonucuna vardı. Acele bir durumda kullanabileceği bir kaynak veya temiz bir akarsu bulsa iyi olacaktı.

Nicole'ün bundan sonraki çalışması, uzaktan küçük acı gölü saptamasına yardımcı olacak bazı işaretlere özel dikkat göstererek, bulunduğu yerin zihinsel bir haritası...1 yapmak oldu. Nicole son derece düzenli bir kızdı ve Chilly-Mazarin'deki, evlerine çok yakın olan ağaçlık boş alanda sık sık tek başına oynardı. Evindeki odasında ormanın, Nicole'ün elleriyle özenle çizdiği ve gizli saklanma yerleri yıldızlar ve dairelerle gös-

162

Kutsanmış Uyku

terilmiş olan, bir haritası vardı.

Değişmeyen öğleden sonra güneşi altında sakince otlayan dört çizgili antilopa rastladığında, Nicole ilk kez ne kadar çok soyutlanmış olduğunu anladı. Anaw'i'ye bulduğu güzel hayvanları göstermek için, önce içgüdüsel olarak annesini aramıştı Küçük kız gözleri ufku tararken, Ama anne burada değil, diye düşündü. Yapayalnızım. Daha yeni başlayan umutsuzluğu hissederken son sözcük zihninde yankılandı. Umutsuzluk hissiyle savaştı ve bir uygarlık belirtisi bulabilmek umuduyla uzakları inceledi. Her tarafta kuşlar ve görüş alanının sınırlarında başka otlayan hayvanlar vardı; fakat hiçbir insan belirtisi yoktu. Bedeninde hafif bir korku titremesi hissederken, Nicole kendine yeniden, Yapayalnızım dedi.

Başka bir su kaynağı bulmak istediğini hatırladı ve büyük bir ağaç koruluğuna doğru yürüdü. Küçük kızın açık savandaki uzaklıklar hakkında hiçbir fikri yoktu. Her ne kadar, havuza dönüş yolunu bulacağından emin olmak için özenle her otuz dakikada bir durduysa da, uzaktaki koruluğun bir türlü daha yakına gelmiyormuş gibi görünmesi karşısında çok şaşırmıştı Yürüdü, yürüdü. İkinci sonuna doğru, yorgun ve susuzdu. Suyunun birazını içmek için durdu. O su içmeye çalışırken, yüzüne doğru vızıldayan çece sinekleri çevresini sardılar. Nicole iki merhemi de çıkararak kokladı ve daha kötü kokanı yüzüne ve bacaklarına sürdü. Görünüşe göre seçimi doğrudu; sinekler de merhemi iğrenç bularak uzak durdular.

Karanlık basmadan bir saat önce ağaçlara ulaştı. Savanın muazzam büyüklüğünün ortasında bir rastlantıyla böyle küçük bir vaha bulduğunu görünce çok sevindi. Koruluğun içinde yerden fışkırarak yaklaşık on metre çapında yuvarlak bir havuz oluşturan, güçlü bir kaynak vardı. Artan su, havuzun bir kenarından dam-

163

RAMA-II

layarak sızıyor ve küçük bir dere oluşturarak vahadan savanın içlerine uzanıyordu. Nicole uzun yürüyüşü nedeniyle bitkin ve terliydi, havuzdaki su da

çok çekiciydi. Hiç düşünmeden, iç çamaşırı dışında, bütün elbiselerini çıkardı ve yüzmek için suya adadı.

Su, onun küçük vücudunu canlandırdı ve sakinleş-tirdi. Kafası suyun içinde ve gözleri kapalı olarak yüzdü... yüzdü ve kendisinin Paris'in yakın banliyösünde-ki halka açık yüzme havuzunda olduğunu düşledi. Düşünde, her zaman haftada bir kez yaptığı gibi, yüzme havuzuna gitmişti ve arkadaşları ile birlikte su sporları yapıyordu. Bu anı onu rahatlattı. Uzun bir süre sonra sırt üstü yatarak birkaç kulaç attı ve gözlerini açarak üstünü kaplayan ağaçlara baktı. İkinci güneşinin ışınları dallar ve yapraklar arasından geçerken bir sihir yaratıyorlardı.

Yedi yaşındaki Nicole yüzmeyi bıraktı ve ayaklarını makaslayıp suda dik durdu ve havuzun kenarlarına bakarak elbiselerini aramaya başladı. Onları göremedi. Şaşırmış halde havuzun çevresini bir daha dikkatle taradı. Gene bir şey göremedi. Zihninde, vahaya geliş görüntülerini yeniden kurdu, sonunda elbiselerini ve antilop derisinden yapılmış olan çantayı bıraktığı yeri tam olarak hatırladı. Sudan dışarı çıkarak o noktayı daha yakından inceledi. Kesinlikle burası, diye düşündü. Ve elbiselerimle çanta gitmiş.

Bir anda yıkıcı bir şekilde üstüne çöken paniği hafifletmesinin bir yolu yoktu. Gözyaşları içinde gırtlığından acı bir haykırış yükseldi. Gözlerini kapattı, bütün bunların kötü bir rüya olduğunu ve birkaç saniye içinde uyanıp gözlerini açınca anne ve babasını göreceğini umarak ağlamaya başladı. Fakat gözlerini açtığı zaman aynı sahne yerinde duruyordu. Yiyeceği, suyu ve kurtarılma umudu bulunmayan yarı çıplak küçük bir kız Afrika'nın vahşi topraklarında yapayalnız-164

Kutsanmış Uyku

di. Ve hava neredeyse kararmıştı.

Büyük çaba harcayarak Nicole, sonunda korkusunu ve gözyaşlarını yenmeyi başardı, elbiselerini aramaya karar verdi. Onların daha önce oldukları yerde, bir hayvanın ayak izine rastladı. Nicole'ün ne tür bir hayvanın bu izleri bırakmış olabileceğini bilmesine olanak yoktu, bu nedenle onun geçen gün savanda gördüğü yumuşak huylu antiloplardan biri olduğunu varsaydı. İşte bu akla yatkın, diye küçük kız mantık yürüttü. Burası belki de bölgenin en iyi su çukuru. Burada durmuşlar ve eşyalarını ilgilerini çekmiş. Benim suda çıkardığım sesler onları korkutup kaçırmış.

Hava kararırken ağaçların arasındaki ince patika boyunca izleri takip etti. Kısa bir yürüyüşten sonra antilop derisini, ya da ondan geriye ne kalmışsa, yolun bir kenarında atılmış olarak buldu. Parçalanmış olan çanta açıktı ve bütün yiyecekler gitmişti. Mataranın suyunun büyük kısmı dökülmüş, kremler ve yumru kök dışında her şey etrafa saçılmıştı. Nicole matarada kalan suyu bitirdi ve matarayı yumru kökle beraber sağ eline aldı. Her yana bulaşmış olan kremlere elini sürmedi. Havlama ile haykırma arası bir ses işittiği zaman yeniden patikayı izlemek üzereydi. Ses çok yakındaydı. Patika elli metre ötede savana açılıyordu. Nicole gözlerini zorlayınca bir hareket gördüğünü sandı, fakat bundan kesin bir şey çıkartamadı. Sonra, havlamayı, bu kez daha yüksek olarak, yeniden işitti. Yüz üstü yatarak patika boyunca sürünerek ilerledi.

Koruluğun bitişine on beş metre kala küçük bir tümsek vardı. Bu hakim noktadan Nicole havlamanın kaynağını gördü. İki aslan yavrusu yeşil elbisesiyle oynuyorlardı. Tetikte duran anneleri karşı tarafta savanın günbatımına doğru bakmaktaydı. Nicole, bir hayvanat bahçesini gezmekte olmadığını, vahşi doğanın içinde ve gerçek bir Afrika arslanının on metre ile-

165

RAMA-II

risinde olduğunu kavrayarak dehşetten donakalmıştı. Korkudan titreyerek, dişi arslanın dikkatini üstüne çekmemek için, patika boyunca milim milim, çok yavaşça, çok sessizce geri çekildi.

Havuzun yakınlarına geldiğinde fırlayıp savanda rastgele kaçmaya başlamak dürtüsünü bastırdı. O zaman arslan beni kesinlikle görür, diye düşündü. Ancak geceyi nerede geçirecekti? Ağaçların arasında bir hendek bulacağım, diye karar verdi, patikadan uzakta. Ve sessiz olacağım. Belki o zaman güvende olurum. Matara ve yumru kökü hâlâ sıkıca elinde tutarak Nicole yavaşça kaynağa doğru yürüdü. Su içti ve matarasını doldurdu. Korunun içinde yavaşça ilerleyerek

hedeğini buldu. Sonra bu koşullar altında mümkün olduğu kadar güvende olduğuna emin olduktan sonra, bitkin düşen küçük kız uykuya daldı. Böceklerin vücudunun her tarafında dolaştığı hissine kapılarak birden uyandı. Uzanıp çıplak karnını ovaladı. Karıncalarla kaplıydı. Nicole bir çığlık attı ve sonra ne yaptığının farkına vardı. Birdenbire arslanın fundalıktan çatırdatarak bu sesi çıkartan yarattığı aradığını duydu. Küçük kız ürperdi ve karıncaları bir çubukla süpürdü. Sonra karanlığı delip geçen ölümcül gözleriyle ona bakan arslanı gördü. Nicole bayılmak üzereydi. Duyduğu büyük korku içinde, Omeh'in yumru kökle ilgili söyledikleri aklına geldi. Üstü toz toprak kaplı kökü ağzına atarak hızla çiğnemeye başladı. Tadı feciydi. Kendini, onu yutmaya zorladı. Bir saniye sonra peşinde onu kovalayan dişi arslan olan Nicole ağaçların arasında koşuyordu. Dallar ve ağaçlar onun yüzünü ve vücudunu çiziyordu. Bir kere kayıp düştü. Havuza vardığı zaman durmadı. Nicole, ayaklan su yüzeyine neredeyse hiç dokunmadan koşmaya devam etti. Kollarını salladı. Onlar kanatlara, beyaz kanatlara dönüştüler. Artık suya dokunmuyor-

166

Kutsanmış Uyku

du. Nicole süzülerek doğruca gökyüzüne yükselen bir balıkçıl kuşuydu. Geriye dönerek çok aşağılarda kalan şaşkın arslana bir göz attı. Kendi kendine gülen Nicole kanat çırpışını hızlandırarak ağaçların üstüne çıktı. Büyük savana gözlerinin önüne serildi. Yüz kilometreden ilerisini bile görebiliyordu. Acı gölün üstünden uçtu, batıya döndü ve bir kamp ateşi gördü. Ona doğru dalışa geçti, kuş gibi çığlığı gecenin sessizliğini yırttı. Omeh irkilerek uyandı, gökyüzünü kaplayan yalnız kuşu gördü ve yüksek sesle kendine göre bir kuş gibi haykırdı. "Ronata?" Sesi soruyor gibiydi. Fakat Nicole yanıt vermedi. Daha yükseklere, hatta bulutların bile üstüne çıkmak istiyordu.

Bulutların diğer tarafında, ayla yıldızlar temiz ve parlaktılar, ve onu çağırıyorlardı. Yukarıya, daha yukarıya doğru yükselirken, uzaktan, kristal çanlar gibi çınlayan, bir müzik duyduğunu sandı. Kanatlarını çırpma istedi. Çok az kımıldatabiliyordu. Aşın incelmış havada kaldırma gücünü artırmak için uzayarak, kontrol yüzeylerine dönüşmüşlerdi. Arka roketleri ateşlenmeye başladı Nicole artık, Dünya'yı arkasında bırakan, ince, parlak, gümüş bir mekikti. Müzik yörüngede daha güçlüydü. Altındaki görkemli Dünya ile tam bir uyum içinde olağanüstü bir senfoni isminin çağrıldığını duydu. Nereden? Onu burada kim çağırabilirdi? Ses ayın arkasından geliyordu. Derin uzayın ıssızlığını hedef alarak yönünü değiştirdi ve roketlerini yeniden ateşledi. Güneş'ten uzaklaşarak Ay'ın yanından geçti. Arkasında Güneş gitgide küçülüyordu. Küçük bir nokta haline geldi ve sonunda kayboldu. Her taraf kapkaranlıktı. Nicole, nefesini tuttu ve suyun üstüne çıktı.

Ana arslan havuzun kenarında ileri geri dolaşıyordu. Nicole onun güçlü omuzlarındaki kasları netlikle görebiliyor ve yüzündeki ifadeyi okuyabiliyordu. Lüt-

___U

RAMA-II

fen beni bırak, dedi Nicole, Yavrularına bir zarar vermem.

Ana arslan, "Kokunu tanıdım," diye yanıtladı, "Yavrularım bu koku ile oynuyorlar."

Ben de bir yavruyım, diye Nicole devam etti ve anneme dönmek istiyorum. Fakat korkuyorum.

Ana arslan, "Sudan çık," dedi, "Seni göreyim. Bana anlattığın gibi olduğuna inanmıyorum."

Bütün cesaretini toplayarak, gözleri arslarunkilere perçinlenmiş halde, küçük kız yavaşça havuzdan dışarı yürüdü. Ana arslan kımıldamadı. Su bel hizası derinliğine geldiğinde, Nicole kollarını beşik salları gibi kaldırdı ve şarkı söylemeye başladı. Bu, yaşamının başlangıcından, annesiyle babasının iyi geceler öpü-cüğüyle onu karyolasına yatırarak ışığı kapattıkları zamandan hatırladığı basit, yumuşak bir melodiydi. Döner oyuncaktaki küçük hayvanlar, yumuşak bir kadın sesi Brahms'ın ninnisini söylerken durmadan dönerlerdi.

"Şimdi uzan ve dinlen... Kutsansın uykun senin."

Ana arslan kalçaları üstünde sallanarak saldırma tehdidinde bulundu. Hâlâ tatlılıkla şarkı söyleyen kız hayvana doğru yürümeye devam etti. Nicole sudan

tümüyle çıkıp aralarında beş metre kalınca, ana arslan kenara sıçradı ve korunun içine daldı. Nicole yürümeye devam etti, yumuşak şarkı onu hem rahatlatıyor, hem de güç veriyordu. Birkaç dakika sonra savanın sınırlarına varmıştı. Güneş doğarken göle ulaştı ve orada otların arasına uzanıp uykuya daldı. Omeh ve Senoufo rahipleri güneş gökte tam tepeye gelmişken onu, orada yan çıplak bir halde ve hâlâ uyurken buldular.

Nicole, hâlâ küçük yatağında sırt üstü ve uyanık yatarken bütün bunları sanki görmüş gibi hatırlıyordu.

168

Pandora'nın Kutusu

Neredeyse otuz yıl oldu ve aldığım dersler hiçbir zaman değerini yitirmedi.

Nicole, tümüyle yabancı bir dünyada güç durumda kalan ve sonunda hayatta kalmayı başaran yedi yaşındaki küçük kızı düşündü. O zaman şimdi kendime neden acıyorum? diye düşündü. O çok daha zor bir durumdu.

Çocukluk deneyiminin derin anılarına dalmak ona beklenmedik bir güç vermişti.

Nicole artık sıkıntılı değildi. Zihni gene fazla çalışma yapıyor, Borzov'un ameliyatı sırasında ne olduğu ile ilgili kritik sorulan yanıtlayabilecek bir plan yapmaya uğraşıyordu. Yalnızlığını bir kenara itti.

Nicole, Borzov olayının tüm safhalalarıyla ilgili tam bir çözümleme yapmak istiyorsa ilk sorti süresince Newton'da kalması gerektiğini kavnyordu. Bu konuyu sabah olunca Brown veya Heilmann'la görüşmeye karar verdi.

İyice tükenmiş olan kadın sonunda uykuya daldı. Uyuma ve uyanmayı birbirinden ayıran alacakaranlık dünyasına sürüklenirken, Nicole kendine bir melodi mınıldınıyordu. Brahms'ın Ninnisi.

21

PANDORA'NIN KUTUSU

Nicole, David Brown'un çalışma masasının arkasında oturduğunu görebiliyordu.

Francesca ona doğru eğilmiş, ikisinin önünde yayılmış olan büyük bir çizelgede bir şeyi gösteriyordu. Nicole kumandanın kapısını çaldı.

Francesca kapıyı açarken, "Merhaba Nicole," dedi, "Senin için ne yapabiliriz?"

"Dr Brown'u görmeye geldim," dedi Nicole, "görevimle ilgili "

169

RAMA-II

"Gel içeri," dedi Francesca.

Nicole isteksiz ve yavaş adımlarla odaya girdi, masanın karşısındaki iki iskemleden birine oturdu Diğerine de Francesca yerleşti. Nicole büronun duvarlarına göz gerdirdi. Kesinlikle değişmişlerdi. General Bor-zov'un eşi ve çocuklarının fotoğraflarıyla birlikte, çok sevdiği, Leningrad'daki Neva Nehri üzerinde geniş kanatlarını açmış, süzülen yalnız kuşun resminin yerini büyük ve birbirini izleyen çizelgeler almıştı Her biri başka başlıklar (Birinci sorti, ikinci sorti, vb) taşıyan çizelgeler, bildiri tahtalarını bir duvardan diğerine kaplamıştı.

General Borzov'un odası sıcak ve kişilikliydi Bu oda ise tümüyle ruhsuz ve ürkütücüydü Dr. Brown, masasının arkasındaki duvara en saygın uluslararası bilim ödülllerinden ikisinin kopyalarını asmıştı. Ayrıca, odada oturan herkese yukarıdan bakabilmek için iskemlesini de yükselttirmişti.

Nicole, "Sizinle özel bir konu hakkında görüşmek için geldim," dedi ve birkaç saniye David Brown'un Francesca'dan odayı terk etmesini istemesini bekledi; fakat Brown hiçbir şey söylemeyince sonunda Nicole rahatsızlığını belli eden bir şekilde Francesca'nın tarafına doğru baktı.

"Francesca bana yönetimle ilgili konularda yardımcı oluyor," diye Dr Brown açıkladı, "Çoğu kez onun kadın içgüdülerinin benim gözümde kaçan bazı noktaları sezdiğini fark ettim."

Nicole on beş saniye daha sessizce oturdu Kendini Dr. Brown ile konuşmaya hazırlamıştı. Her şeyi Francesca'ya da açıklaması gerekeceği hiç aklına gelmemişti. Hızla, Belki de buradan gitmeliyim, diye düşünürken Francesca'nın buradaki varlığının nedense onu rahatsız ettiğini fark ederek şaşırıldı.

Sonunda Nicole, resmi bir tonla, "İlk sorti için görev

170

Pandora'nın Kutusu

bölüştürmesini okudum," dedi, "ve bir talepte bulunmak istiyorum. Çizelgede belirtilen görevlerim en düşük düzeyde. Bana göre Irina Turgenyev'in de üç günlük sorti süresince fazla işi yok Benim tıbbi olmayan görevlerimi Irina'ya vermenizi öneriyorum ve ben de Newton'da Amiral Heilmann ve General O'Toole ile birlikte kalırım. Görevin gelişmesini dikkatle izleyip eğer önemli bir sağlık problemi olursa hemen çağrılmaya hazır olacağım. Başka durumlarda Janos yaşam bilim sorumluluklarını yürütebilir."

Odayı yeniden bir sessizlik kaplamıştı. Dr. Brown önce Nicole'e, sonra da Francesca'ya baktı. Sonunda Francesca "Neden Newton'da kalmak istiyorsun?" diye sordu. "Rama'run içini görmek için yerinde duramadığımı sanırdım." Nicole belirsiz bir tavırla, "Anlattığım gibi, daha çok kişisel bir konu," dedi. "Borzov ateşten gömleği nedeniyle çok yorgunum ve bitirmem gereken bir sürü yazışma var. Birinci sorti oldukça basit olacak. Tam anlamıyla dinlenip ikinciye hazır olmak istiyorum."

David Brown, "Oldukça kuraldışı bir istek," dedi, "Fakat, bu şartlar altında, sanırım yapabiliriz " Francesca'ya yeniden göz attı. "Fakat senden bir ricamız var. Rama'nın içine gelmeyeceğine göre, belki zaman zaman iletişim subayı olarak O'Toole'a yardım edebilirsin. Bu şekilde Amiral Heillman da içeri gelebilir..." Brown daha sözünü bitirmeden Nicole "Elbette," dedi.

"Güzel, böylese sanırım anlaştık. İlk sortinin listesini değiştireceğiz, sen Newton'da kalıyorsun." Dr. Brown konuşmasını bitirdikten sonra Nicole iskemlesinden kalkmak için bir hareketle bulunmayınca Brown sabırsızlıkla sordu, "Başka bir şey var mı?"

"Yönetmeliklerimize göre, yaşam bilim subayı her sorti öncesi kozmonotlar için sağlık belgesi hazırlar.

171

RAMA-II

Amiral'e bir kopya..."

"O belgelerin hepsini bana verin," Dr. Brown sözünü kesti, "Amiral Heilmann personel işleriyle ilgilenmiyor." Amerikalı bilim adamı doğrudan Nicole'ün gözlerine bakıyordu. "Ancak ilk sorti için yeni raporlar hazırlamanıza gerek yok. General Borzov için yazdığınız raporları okudum. Hepsi oldukça yeterli." Nicole adamın delici bakışlarının kendisini yıldırmasına izin vermedi. Öyleyse sen ve Wilson hakkında neler yazdığımı biliyorsun, diye düşündü ve benim kendimi suçlu hissedeceğimi veya sıkılacağımı sanıyorsun. Ama, hissetmiyorum. Sen artık resmen yetkilisin diye düşüncem de değişmedi.

O gece Nicole araştırmasına devam etti. General Borzov'un biyometri verilerinin ayrıntılı bir çözümlemesi, ölümünden hemen önce olağanüstü düzeyde iki garip kimyasal maddeyi vücut sistemine aldığını gösteriyordu. Nicole bunların nereden geldiklerini bulamıyordu. Acaba Nicole'ün haberi olmadan ilaç mı alıyordu? Acaba, acıyı başlattığı bilinen bu ilaçlar (Nicole'ün tıp ansiklopedisine göre, bu ilaçlar sinirsel sorunları olan hastaların acı duyarlılığını ölçmekte kullanılıyordu), bir şekilde bir alerjik reaksiyon sonucu, bünyesinde üretilmiş olabilir miydi?

Peki ya Janos? Kontrol kutusuna ulaştığını neden hatırlayamıyordu? Neden Borzov'un ölümünden beri suskun ve içine kapanık davranıyordu Gece yansını biraz geçmişti ve Nicole küçük odasının tavanını seyrediyordu. Bugün mürettebat Rama 'ya giriyor ve ben de burada yalnız olacağım. İncelemelerime devam etmek için o zamana kadar beklemeliyim. Fakat bekle-yemedi Kafasını kaplamış olan tüm sorulan bir kenara itmesi olanaksızdı. Janos ile Borzov'daki ilaçlar arasında bir ilişki olabilir mi? Ölümünün tümüyle bir

172

Pandora'nın Kutusu

kaza olmaması mümkün miS

Nicole küçücük dolabından özel evrak çantasını çıkardı. Aceleyle açınca içindekiler havaya saçıldı. Yatağının üzerinde yüzen bir grup aile fotoğrafını yakaladı. Sonra diğerlerinin de çoğunu toparlayarak evrak çantasına geri koydu. Nicole, Kral Henry'nin Davos'ta ona verdiği veri küpünü elinde alıyordu.

Küpü yerleştirmeden önce duraksadı. Sonunda derin bir nefes aldı ve onu okuyucuya yerleştirdi. Ekranda hemen on sekiz maddelik menü belirdi. İsterse kozmonotların her birine ait on iki dosyadan birini, ya da mürettebatla ilgili

altı değişik istatistiksel derlemeden birini seçebilirdi. Nicole Janos Tabori'nin dosyasını çağırdı. Biyografisi için üç alt menü vardı: Kişisel veriler, kronolojik özet ve psikolojik değerlendirme. Dosyaların listelenen büyüklüğünden, kronolojik özeti en çok ayrıntıyı kapsadığı belli oluyordu. Nicole dosyaların genel düzenine alışabilmek için, önce kişisel veriler dosyasına girdi. Özet çizelge ona bilmediği bir şey göstermişti. Janos kırk birindeydi ve bekardı. ISA görevlisi olmadığı günlerde, Budapeşte'de, iki kez boşanmış olan annesinin tek başına yaşadığı yerden sadece dört blok uzakta, bir apartmanda yalnız yaşıyordu. 2183'de Macar Üniversitesi'nden yüksek basan mühendislik diploması almıştı. Ayrıca, çizelgedeki boy, ağırlık, çocuk sayısı gibi gereksiz maddelerden sonra çizelge iki başka sayı daha verdi IE (zekâ değerlendirmesi) ve SC (sosyalleşme katsayısı). Tabori'nin sayıları IE için+3.37 ve SC için 64 idi.

Nicole ana menüye döndü ile IE ve SG'nin tanımla-nyla ilgili belleğini tazelemek için sözlüğü çağırdı. IE sayılarının, dünya çapında benzer talebe topluluğu ile kıyaslanma temelinden çıkartılan bileşik zekâ ölçümü olduğu varsayıldı. Bütün öğrenciler on iki ve yirmi yaşları arasında, belirli zamanlarda, standart testlerden

173

RAMA-II

geçiyorlardı. İndeks aslında onluk ölçü sistemindeki uslu bir sayıydı. Sıfır olan bir IE sayısı ortalama alınmıştı. +1.00 IE indeksinin anlamı o kişinin nüfusun %90'ının üstünde olduğu; +2.00 da nüfusun %99'unun üstünde olduğunu belirtiyordu; +3 %99.9'unun üstünde... Eksi IE'ler ise ortalama zekâ düzeyinin altını gösteriyordu. Janos'un +3-37'lik sayısı onu, zekâ nüfusunun yüzde birinin daha yüksek onda biri ortalarında bir yere yerleştiriyordu.

SC sayılarının ise daha dolaysız bir açıklaması vardı. Bunlar da on iki ve yirmi yaşlarındaki çocuklar üzerinde uygulanan bir dizi standart test temeline dayanıyordu, ama buradaki açıklamayı anlamak daha kolaydı. En yüksek SC sayısı 100'dü. 100'e yaklaşan bir sayıyı tutturan kişinin hemen hemen herkes tarafından sevilip sayılan, her gruba kolayca uyum sağlayabilen, kavgacı ve kaprisli olmayan, güvenilir biri olarak kabul ediliyordu. SC sayılarının açıklamasının altına konan dipnotta, yazılı olarak yapılan testlerin kişilik özelliklerini her zaman tam olarak ölçemediği, bu nedenle de sağgörü ile kullanılması gerektiği hatırlatılıyordu.

Nicole, bir ara bütün kozmonotların IE ve SC sayılarının kıyaslamasını yapmaya karar verdi. Sonra Ja-nos Tabori'nin kronolojik dosyasına girdi. İzleyen altmış dakika Nicole'ün gözlerini açan bir deneyim olmuştu. Bir yaşam bilim subayı olarak, elbette ISA'nın tüm mürettebatla ilgili resmi raporlarını okumuştur. Fakat Janos Tabori ile ilgili olarak, Kral Henry'nin kendisine verdiği küpteki bilgiler doğruysa (bunun doğru olup olmadığını öğrenmenin bir yolu da yoktu), o zaman ISA dosyaları acı bir şekilde noksandı.

Nicole önceden Janos'un Macaristan Üniversite-si'nde iki kez olağanüstü başarılı öğrenci seçildiğini biliyordu; fakat iki yıl süreyle Budapeşte eşcinsel öğ-

174

Pandora'nın Kutusu

renciler birliğinin başkanlığını yaptığını bilmiyordu. Uzay Akademisi'ne 2192'de girip, önemli Sovyet mühendislik tasarımlarında kazandığı ön deneyim nedeniyle, sadece üç yılda mezun olduğunu da bilmiyordu, fakat Janos'un daha önceden Akademiye iki kez başvurup, her ikisinde de reddedildiği, Nicole'e hiç söylenmemişti. Giriş sınavındaki fevkalade sonuçlara karşın, iki kez de kişisel mülakatta kaybetmişti ve her ikisinde de mülakat komitesine General Valeriy Borzov başkanlık etmişti. Janos çeşitli eşcinsel kuruluşlarında 2190'a kadar etkin olarak çalışmıştı. Sonuçta bunların hepsinden istifa etmiş ve bir daha hiçbir eşcinsel etkinliğe katılmamıştı. Bunların hiçbirisi Tabo-ri'nin ISA dosyasında yoktu.

Nicole öğrendiklerinden sersemlemişti. Onu rahatsız eden, Janos'un şimdi ya da eskiden eşcinsel oluşu değildi; Nicole cinsel yönelimler konusunda önyargılı değildi. Onu rahatsız eden şey Janos'un resmi dosyasında gerek eşcinselliği, gerekse General Borzov ile ilgili olaylarla ilgili bütün kayıtların bilinçli olarak sansür edilmiş olması olasılığıydı.

Tabori'nin kronolojik özetindeki son kayıtlar da Nicole için şaşırtıcı olmuştu. Dosyaya göre, Janos'un, fırlatılmadan çok az önce, Aralık'ın son haftasında bir Alman basın topluluğu olan Schmidt ve Hagenest ile bir sözleşme imzaladığı bildirilmişti. Görevi, Brown-Sabatini projesi denen tasarının Newton sonrası geniş çaplı ve değişik medya çalışmalarında, ne olduğu tam açıklanmamış bir "danışmanlık"la destek sağlamaktı. Kozmonot Tabori'ye, imza attığı zaman, üç yüz bin marklık ön ödeme yapılmıştı. Üç gün sonra da, Alzhe-imer hastalığı nedeniyle, yeni yapay beyin nakli için bir yıldan beri sıra bekleyen annesi, nörolojik ameliyat için Münih'teki Bavyera Hastahanesi'ne yatmıştı.

175

RAMA-II

Gözleri yorgun ve yanmakta olan Nicole, Dr. David Brown'un kapsamlı dosyasını okumayı bitirdi. Brown'un kronolojik özetini incelediği saatler boyunca, özette özellikle ilgisini çeken kısımlarla ilgili olarak, kendisi için özel bir alt dosya yaratmıştı. Tekrar uyumayı denemeden önce bu özel alt dosyayı ekranda kaydırarak yeniden gözden geçirdi

Yaz 2161: Brown, on bir yaşında. Annesinin yoğun itirazlarına karşın babası tarafından Longhorn Kampı'na yazdırıldı. Her^tür atletizm, atıcılık, el sanatları ile yürüyüş çalışmalarının yapıldığı ve üst sınıf erkek çocukların gittiği bu kamp, Teksas'ın dağlık bölgesindeydi. Çocuklar onar kişilik kulübelerde kalıyorlardı Brown hemen son derece sevimsiz olarak tanındı. Beşinci gün ranza, arkadaşları duştan çıkarken yakalayıp onun cinsel organlarını siyaha boyadılar. Brown annesi iki yüz millik yoldan onu eve götürmek için gelinceye kadar, yataktan çıkmayı reddetti. Bu olaydan sonra babası artık onu önemsemedi. Eylül 2166: Özel liseden birincilikle mezun olduktan sonra, Brown, Princeton'da fizik öğreniminin ilk yılına başladı. New Jersey'de sadece sekiz hafta kaldı. Evinde yaşarken SMU'da lisans öğrenimini tamamladı

Haziran 2173 Harvard'dan fizik ve astronomi doktorasıyla onurlandırıldı. Tez danışmanı Wilson Brown Well, Brown için "hırslı ve çalışkan bir öğrenci" dedi. Haziran 2175- Brown, Cambridge'den Brian Murc-hison ile birlikte, yıldızların oluşumu hakkındaki

176

r

Pandora'mn Kutusu doktora sonrası çalışmasını tamamladı.

Nisan 2180: Pasadena, Kaliforniya'dan Jeanette Hudson ile evlendi. Ms. Hudson, Stanford astronomi bölümünde öğrenciydi. Tek çocukları olan kızları Angela, Aralık 2184'de doğdu.

Kasım 2181: Stanford Üniversitesi'ne astronomi bölümüne öğretim üyeliği başvurusu, değerlendirmeye komitesindeki iki üyenin Brown'un birçok akademik yayınında bilimsel verileri değiştirdiğine inanması nedeniyle reddedildi. Konu hiçbir zaman sonuçlandırılmadı.

Ocak 2184: İlk ISA Danışma Kurulu'na atandı. Ayın karanlık yüzünde kurulacak yeni astronomik teleskoplar dizisi için geniş kapsamlı planlar hazırlandı.

Mayıs 2187: Brown Dallas, Teksas'daki SMU'nun Fizik ve Astronomi Bölümü başkanlığına getirildi.

Mayıs 2187: Chicago'da AAAS toplantısında, giriş salonunda, Princeton profesörlerinden Wendell Thomas ile yumruklaştı. Thomas, beraber geliştirdikleri fikirleri Brown'un çalarak yayımladığı konusunda ısrar ediyordu.

Nisan 2190: Sadece Süpernova oluşumuyla ilgili ileri modeller yayınlamakla değil, aynı zurnanda. 2191 Mart ortalarında oluşacak süpernovayı da önceden tahmin ederek bilim dünyasını heyecanlandırdı. Araştırma SMU doktora öğrencisi, New York'lu Elaine Bemstein'in işbirliğiyle hazırlanmıştı. Ms Bernstein'in doktora arkadaşları ısrarla,

177

RAMA-II

aslında yeni fikirlerin Bernstein'dan geldiğini, Brown'un cesur ve doğru öngörüsüyle isabetli bir atış yaptığını söylediler.

Haziran 2190: Brown sekiz aydır ayrı olduğu eşinden boşandı. Ayrılma Elaine Bernstein'in doktora başlamasından sekiz ay sonra gerçekleşti.

Aralık 2190- Dallas'ta Ms Bernstein ile evlendi.

Mart 2191: Süpernova 2191, Dr. Brown vd tarafından öngörüldüğü gibi, gece göklerini ışıkla doldurdu.

Haziran 2191: Brown CBS ile iki yıllık bilim haberleri kontratı imzaladı. 2194'te UBC'ye ve sonra temsilcisinin önerisiyle 2197'de INN'e geçti.

Aralık 2193: Brown, ISA'nın verdiği en yüksek ödül olan "Üstün Bilimsel Basan" nişanı ile ödüllendirildi.

Kasım 2199: Schmidt ve Hagenest ile, Newton görevinin, kitaplar, videolar ve eğitimsel malzemeler de dahil olmak üzere her türlü ticari uygulamalarını "sömürmek" için süresiz ve multi milyon marklık bir sözleşme imzaladı. Takım arkadaşları: diğer başkan olarak Francesca Sabatini ve danışman olarak da iki kozmonot Heilmann ve Tabori idiler İmza primi olarak iki milyon mark, İtalya'da gizli bir hesaba yatırıldı.

Sadece iki saatlik bir uykudan sonra alarmı onu uyandırdı Nicole yataktan adeta sürünerek kalktı ve duvara girip çıkabilen lavaboda yüzünü yıkayarak

178

Pandora'nın Kutusu

kendine geldi Yavaşça koridora çıkarak lobiye yöneldi Diğer dört uzay öğrencisi kontrol merkezinde Da-vid Brown'un çevresinde toplanmış, heyecanla başlangıç sortisinin ayrıntılarını gözden geçiriyorlardı.

"Pekâlâ," diyordu "Richard Wakefield, ilk öncelikler, sağ ve sol merdivenlere takılarak hafif tek kişilik taşıyıcı koltuklar ve Ana Giriş ile Ana Düzlük arasında kurulacak ağır yük asansörü. Sonra düzlüğün kenarında geçici bir kontrol merkezi kuracağız ve üç roveri birleştirip deneyeceğiz. İlk geçici kamp yeri bu gece; Siündirik Deniz kenarındaki Beta mahallindeki ana kamp yarın İki helikopterin düzenleme ve birleştirilme işini yarına, buz mobillerin ve deniz motorlarının-kini de üçüncü güne bırakıyoruz."

Dr Brown, "Bu mükemmel bir özet," dedi, "sizler bu sabah altyapıyı kurarken, Francesca da dördünüzle birlikte gelecek. Taşıyıcı koltuklar takıldıktan sonra, Amiral Heilmann ve ben, Dr. Takagishi ve Mr Wilson ile birlikte size katılacağız. Hepimiz bu gece Rama'da uyuyacağız."

Janos Tabori, Irina Turgenyev'e sordu, "Kaç tane uzun süreli işaret fişeğın var?"

"On İki," diye Irina yanıtladı, "Bugün için fazlasıyla yeter."

Dr Takagishi, "Ve gece, oraya uyumak için gittiğimiz zaman, hepimizin yaşamımızda hiçbir zaman görmediği kadar karanlık bir gece olacak," dedi. "Ne ay, ne yıldızlar, ne de yerde bir yansıma, çevrede siyahlıktan başka bir şey olmayacak."

"Sıcaklık ne olacak?" diye Wakefield sordu.

"Bunu kesin olarak bilmiyoruz," diye Japon bilim adamı yanıtladı. "İlk sondalar sadece kamera taşıyordu Fakat tünelin sonundaki bölgenin sıcaklığı Rama I'in içindekiyle aynıydı. Bu bir gösterge sayılırsa, kamp yerlerinde yaklaşık sıfırın altında on derece ola-

179

RAMA-II

çaktır. Takagishi bir an durakladı. "Ve gitgide ısınacaktır," diye devam etti.

"Artık Venüs'ün yörüngesi içindeyiz. Önümüzdeki sekiz dokuz gün içinde ışıkların gelmesini ve ondan sonra da Silindirik Deniz'in dibinden başlayarak erimesini bekliyoruz."

"Hey," diye Dr. Brown takıldı, "sanki değişime uğramış gibisiniz. Birkaçı dışında diğer yargılarınıza artık bağlı görünmüyorsunuz."

"Bu geminin yetmiş yıl önceki öncülüyle benzerliğini gösteren her veriyle", diye Takagishi yanıtladı, "birbirlerinin özdeşi olmaları olasılığı artıyor. Eğer düzeltme manevrasının tam zamanını göz ardı edersek, buraya kadar İki gemiyle ilgili her şey aynı çıktı."

Nicole gruba yaklaştı. Janos her zamanki gülümse-mesiyle, "Bakın kim burada," dedi, "Beşinci ve sonuncu uzay öğrencimiz." Nicole'ün şişmiş gözlerini fark edince, "Yeni kumandanımız haklıymış," dedi, "gerçekten iyi bir dinlenmeye ihtiyacın olduğu belli oluyor."

"Ben," diye Richard Wakefield araya girdi, "Rover birleştirme yardımcımın Madam deş Jardins'in yerine Yamanaka olacağı için düş kırıklığına uğradım. Hiç olmazsa yaşam bilim subayımız konuşurdu. Şimdi uyanık kalmak için kendi kendime

Shakespeare okumam gerekecek." Yamanaka'nın göğsüne dirsek attı. Japon pilot neredeyse gülümsüyordu.

Nicole, "Hepinize iyi şanslar dilemek istedim," dedi, "Eminim ki Dr. Brown size anlatmıştır. Kendimi size yardımcı olabilecek kadar iyi hissetmiyorum. İkinci sortide kendimi toparlamış ve hazır olacağım."

Francesca kamerasıyla odanın içini tarayıp her yüzün yakın bir çekimini aldıktan sonra sabırsızlıkla, "Evet," dedi, "Artık hazır mıyız?"

"Gidelim," dedi Wakefield. Hepsi Newton uzay aracının önündeki hava kabinine ilerlediler.

180

Şafak

22

ŞAFAK

Richard Wakefield karanlığa çok yakın ortamda çabuk çalıştı. Alfa merdivenlerinin yansındaydı. Burada Rama'nın dönme etkisiyle yarattığı merkezkaç kuvvetinin neden olduğu çeyrek gee'den* biraz fazla çekim gücü vardı. Başlığından gelen ışık yakın çevresini aydınlatıyordu. Başka bir çelik direği daha bitirmek üzereydi.

Ne kadar havası kaldığını kontrol etti. Yandan fazlası bitmişti bile. Şu anda Rama'da daha derinlerde, çevrelerindeki havayı soluyabilecekleri bir yerde, olmaları gerekirdi. Fakat hafif taşıyıcı koltukları kurmanın ne kadar süreceğini noksan hesaplamışlardı. İşlem son derece basitti ve simülasyonlarda bunu defalarca tekrarlamışlardı. İşin yukarıdaki bölümü, yani merdivenlerin daha başlarında, hemen hemen ağırlıksız ortamda, bulundukları zaman, oldukça kolaydı. Fakat bu düzeyde, her çelik direğin kurulması, artan ve değişen çekim nedeniyle, bambaşka bir işlemdi.

Wakefield'in tam bin basamak üstünde, Janos Tabo-ri, merdivenlerin kenarındaki metal parmaklıkların çevresine duraklama iplerini sarıyordu. Dört saattir süren sıkıcı ve tekdüze çalışmadan sonra yorulmaya başlamıştı. Aklına, taşıyıcıların kurulması için uzmanlaşmış bir robot yapılmasını Richard'la birlikte önerdiklerinde ISA mühendislik müdürünün ileri sürdüğü savunma geldi.

"Tekrarlanmayan işler için bir robot yapılması ekonomik olmaz," demişti adam.

"Robotlar sadece tekrarlı işler için yararlıdır."

Janos, aşağıya doğru baktı, ancak iki yüz elli basa-

Gee: çekim gücünün neden olduğu hızlanma. Dünya'nın çekim gücü sabiti 9,8 m/s'dir. (ç n.)

RAMA-II

inak aşağıdaki bir sonraki çelik direktan başka bir şey göremedi Başlığındaki telsiziyle Wakefield'e seslendi, "Öğle yemeği zamanı hâlâ gelmedi mi?"

Wakefield'in yanıtı, "Olabilir," oldu. "Fakat çok gerideyiz. Yamanaka ve Turgenyev'i saat 10:30'a kadar Gamma merdivenlerine göndermedik. Bu hızımızla taşıyıcı koltukları ve geçici kamp yerimizi bitirebilir-sek şanslıyız Ağır yük asansörünü ve roverleri yarına ertelemek zorundayız."

İkisi de çanağın diğer ucundaki Irina'nın "Hiro ve ben yemeye başladık bile," diye seslendiğini duydular. "Çok acıkmıştık Koltuk askısını ve üst motoru yarım saatte bitirdik Aşağıya 12 çelik direğe iniyoruz."

"İyi iş," dedi Wakefield "Fakat size, merdivenlerin üst kısmındaki bölgede yani işin kolay tarafında olduğunuzu hatırlatayım. Ağırlıksız ortamda çalışmak çok kolay, hele bir çekimin ölçülebilir biçimde değiştiği gölgelere kadar bekleyin."

"Lazer uzaklık saptayıcısına göre, kozmonot Wake-field benden tam 8,13 kilometre uzakta." Herkes araya giren Dr. Takagishi'nin sözlerini duydu

"Hangi cehennemde olduğunuzu bilmediğim sürece, bu bana bir şey anlatmıyor profesör."

"Nakil istasyonumuzun tam yanındaki platformda, Alfa merdivenlerinin dibine çok yakın."

"Yapma, Shig. Siz Doğulular dünyanın geri kalanı-yla hiç uyuşamayacak mısınız? Newton, Rama'nın tepesine indi. Ve sen de merdivenlerin tepesinde duruyorsun. Eğer yukarı ve aşağı kavramlarında anlaşıyor-sak, en içten duygularımızı aktarabilmeyi nasıl umabilir, en azından birlikte nasıl satranç oynayabiliriz?"

"Teşekkürler, Janos. Alfa merdivenlerinin tepesinde-yim Bu arada, ne yapıyorsun? Hızın gittikçe artıyor?"

"Öğle yemeği için merdiven parmaklıklarından Ric-hard'ın yanına kayıyorum. Balık ve kızarmış patatesi

182

r

Şafak

tek başıma yemeyi sevmem."

"Ben de aşağıya geliyorum," dedi Franeesca, "Hiro ve Irina'yı kullanarak yanaçekim kuvvetinin* mükemmel bir gösterisini çektim. Fiziğe başlangıç sınıfları için olağanüstü Beş dakikada yarurazda olurum."

"Hey Sinyora..." konuşan gene Wakefield'di. "Seninle dürüst ve faydalı bir iş hakkında biraz görüşebilir miyiz? Senin film çekmene yardım etmek için işimize ara sıra ara vererek belki seninle bir anlaşma yapabiliriz."

"Seve seve," diye Francesca yanıtladı, "Öğle yemeğinden sonra yardım ederim. Fakat şu anda bana gereken biraz ışık. Acaba fişeklerinizden birini kullanır mısınız? Senin ve Janos'un Tanrıların Merdivenlerinde yaptığınız pikniği yakalamak istiyorum."

Wakefield bir fişeği geç ateşlemeye programladı ve en yakın platforma kadar seksen basamak tırmandı. Kozmonot Tabori aynı yere ışık onları aydınlatmadan tam bir dakika önce ulaştı. İki kilometre yukandan, Francesca üç merdiveni taradıktan sonra, platform üstünde bağdaş kurmuş olan iki şekli büyüterek yakınlaştırdı Bu açıdan, Janos ve Wakefield yüksek bir dağın tepesinde yuva yapmış iki kartala benziyordu.

Akşam geç saatlerde Alfa taşıyıcı koltuklan bitmiş ve denenmeye hazırды. Wakefield, Francesca'ya "Bize öğleden sonra yardım ettiğin için," dedi, "ilk müşterimiz olmana izin vereceğiz." Akıl almaz merdivenlerin dibinde ve tam çekim gücündeydiler. Otuz bin basamak, üstlerindeki yapay göklere doğru karanlıklarda uzanıyordu. Ana Düzlük'te onların yanında çok hafif bir motor ve taşıyıcı koltuklar için kendine yeterli güç

* Yanaçekim kuvveti (Coriolis force): Dünya'nın dönmesinden kaynaklanan ek ivmenin yol açtığı sanılan kuvvettir Yeryüzünde devinen tüm cisimleri etkiler. Özellikle su kütlelerinin yer değiş-tirmesinde büyük rol oynar (ç.n.)

RAMA-II

kaynağı vardı ve çalışmaya hazırды. Kozmonotlar, elektrik ve mekanik alt sistemleri, parçalara ayrılmış halde sırtlarında taşımışlar ve birleştirme işlemi bir saatten az bir sürede bitmişti.

"Küçük iskemleler kablolarla sürekli olarak bağlı değil," diye Wakefield, Francesca'ya açıkladı, "Her uçta iskemleleri bitıştiren ve ayıran bir mekanizma var. Bu nedenle de neredeyse sonsuz sayıda koltuğa gerek yok."

Francesca, yan taraftaki kabloda asılı, hepsi birbirinin aynı ve sepete benzeyen bir grup içinden çekilen plastik şeyin üstüne tedirgin bir şekilde otururken üstündeki karanlığa bakarak, "Bunun güvenli olduğuna emin misin?" dedi.

Richard gülerek, "Elbette," dedi. "Tıpkı simülasyon-lardaki gibi. Zaten ben de sadece bir dakika ve dört yüz metre altında olarak, ikinci iskemlede peşinde olacağım. Dipten tepeye çıkış toplam kırk dakika sürecek. Ortalama hız, saatte yirmi dört kilometre."

"Ve ben de," diye Francesca anımsadı, "kımıldamadan oturup, sıkı tutunarak tepeye varmadan yirmi dakika önce solunum sistemimi çalıştıracajım."

Wakefield gülümseyerek, "Kemerlerini bağlamayı da unutma," dedi, "eğer kablo yavaşlar veya, zaten ağırlıksız ortamda olacağın tepenin yakınında durursa, hareket hızın nedeniyle Rama'nın boşluğuna doğru sallanabilirsin". Sırıttı.

"Fakat tüm koltuklar basamakların yanında yol aldığından, acil bir durumda her zaman sepetinden çıkıp ana girişe kadar yürüyebilirsin."

Richard işaret etti ve Janos Tabori motoru çalıştırdı. Francesca'mn koltuğu havalanarak kısa süre içinde üstlerinde gözden kayboldu. Richard Janos'a, "Oraya gitmekte olduğuna emin olunca doğruca Gama'ya gideceğim," dedi, "İkinci sistem daha kolay olacak. Hep birlikte çalışarak en geç 19:00'a kadar bitirebiliriz."

184

Şafak

"Sen tepeye ulaşıncaya kadar ben de kamp yerini hazırlarım," diye Janos belirtti. "Bu gece burada kalacağımızı düşünüyor musun?"

"Bu pek mantıklı olmaz." dedi Dr. Brown. O veya Takagishi bütün gün kozmonotların konuşmalarını izlemişlerdi.

"Roverler henüz hazır değil. Oysa yarın biraz keşif yapmayı umuyorduk." Wakefield, "Eğer her birimiz aşağıya birkaç alt sistem taşırsak," diye yanıtladı, "Janos ve ben yatmadan önce bir roverin birleştirilmesini tamamlayabiliriz. Eğer bir zorlukla karşılaşmazsak, ikinci rover de yarın öğleye kadar işler durumda olabilir."

"Bu olası bir senaryo," diye Dr. Brown yanıtladı. "Önce üç saat sonra ne kadar ilerleme gösterdiğimizizi ve herkesin ne kadar yorgun olduğunu bir görelim." Richard minik koltuğuna çıktı ve bilgisayardaki otomatik yükleme dizininin oturduğu koltuğu kabloya bitiştiirmesini bekledi. Çıkışına başlarken, "Bu arada," dedi, "bugünkü güzel espriler için teşekkürler. O şakalar olmasaydı belki de bitiremezdim."

Janos gülümseyerek arkadaşına el salladı. İlerleyen koltuğunda yukarıya bakan Wakefield, Francesca'nın başlığındaki ışığı zorlukla görebiliyordu. Betiden yüz kattan biraz daha yukarıda, diye düşündü. Fakat sadece buradan ana girişe kadar olan yolun yüzde iki buçüğünü almış durumda. Bu yer çok büyük.

Cebinden, Takagishi'nin yanına almasını istediği taşınabilir meteoroloji istasyonunu çıkardı. Profesör, Ra-ma'nın Kuzey Kutup çanağının atmosfer değişkenlerinin tam bir grafiğini çizmek istiyordu. Ana giriş altındaki değişik uzaklıkların yoğunluk ve sıcaklık ölçümleri onun dolaşım modeli için çok önemliydi.

Wakefield, 1.05 bar ile başlayıp, Dünya düzeylerinin altına düşen ve tekdüze inişine devam eden ba-

185

RAMA-II

186

sınç değerlerini izledi. Sıcaklık -8 santigrat derecede sabit kaldı Wakefield arkasına yaslandı ve gözlerini kapadı. Karanlıkta, bir sepet içinde yukarıya, sonsuzluğa yolculuk çok garip bir duyguydu. Richard başlığında, sadece Yamanaka ve Turgenyev arasındaki görüşmelerin devam ettiği ve zaten ikisinin de pek konuşmadıkları kanalın sesini indirip, başka bir kanalın arka planında çalmakta olan Beethoven'in altıncı senfonisinin sesini yükseltti.

Müziği dinlerken Richard Dünya'daki ırmakları, çiçekleri ve yeşil çayırları aklından geçirmenin nasıl güçlü bir sıra özlemi yarattığına şaşırdı. Çocukluğunu geçirdiği Stratford'daki evinden onu Cambridge'e, Colorado'daki uzay akademisine ve sonunda, buraya, karanlıkta taşıma koltuğunun içinde Tanrıların Merdivenleri boyunca yükselmekte olduğu Rama'ya taşıyan olaylar arasındaki mucizevi bağlantıyı anlayabilmek, onun için olanaksızdı

Hayır, Prospero, diye kendi kendine konuştu, hiçbir sihirbaz böyle bir yeri hayal bile edemez. Sırlan, anlayışımızın ötesinde olan bir dünyayı anlatan Fırtına'yı* çocukluğunda izlediği zaman ne kadar korktuğunu hatırladı Daha o zaman, Büyü yoktur, demişti, Sadece henüz açıklayamadığımız doğal kavramlar vardır. Richard gülümsedi. Prospero bir sihirbaz değildi; o sadece amacına ulaşamamış bir bilim adamıydı.

Bir an sonra Richard Wakefield o güne kadar gördüğü en şaşırtıcı görüntü karşısında sersemledi. Koltuğu sessizce, merdivenlere paralel olarak, yukarıya yol alırken, Rama'da birden şafak söktü. Üç kilometre altında, ana düzlüğe oyulmuş ve çanağın dibinden başlayıp Silindirik Deniz'e kadar uzanan jzun düz vadiler, ışık patlaması yaptılar. Her yarı silindirde üçer tane olmak üzere altı çizgisel güneş, bu yabancı dün-

N Fırtına: The Tempest- W Shakespeare'ın bir oyunu (ç n.)

Şafak

yayı dengeli şekilde aydınlatacak biçimde dikkatle ta-sarımlanmıştı.

Wakefield'in ilk hisleri baş dönmesi ve nide bulantısı oldu. Yerden binlerce metre yukarıda ince bir kabloya asılı duruyordu. Gözlerini kapatarak kendini toparlamaya çalıştı. Kendi kendine, Düşmeyeceksin, diyordu.

Yamanaka'nın "Ayyy" diye bağırıldığını duydu.

Birbiri ardına gelen konuşmalardan Hiro'nun ışık patlamasıyla şaşırarak Gema merdivenlerinin ortasında dengesini kaybettiğini anladı. Parmaklıkların bir kenarını ustalıkla (biraz da şansla) yakalayınca kadar yirmi veya otuz metre düştüğü anlaşılıyordu.

"İyi misin?" diye Dr. Brown sordu

Yamanaka nefes nefese yanıtladı, "Sanırım."

Bu kısa kriz sona erdikten sonra, herkes aynı anda konuşmaya başladı. "Bu müthiş!" diye Dr. Takagashi bağıırıyordu. "Işık düzeyleri hayret verici. Ve bütün bunlar denizin erimesinden önce oluyor. Bu farklı. Bu tümüyle farklı."

"Tepeye ulaştığımda bana yeni bir modül hazırlayın." dedi Francesca, "Filmlerim neredeyse bitti."

"Ne güzellik. Anlatılmaz bir güzellik" diye General O'Toole ekledi. O ve Nicole deş Jardins Newton'da ekrandan izliyorlardı. Francesca'nın kamerasından canlı yayın ana girişteki aktarma istasyonu tarafından onlara iletililiyordu. Richard Wakefield hiçbir şey söylemedi. Sadece altındaki dünyayı büyülenmiş gibi seyretti. Merdivenlerin dibindeki Janos Tabori'yi, taşıyıcı koltuk aygıtını ve yarı tamamlanmış kamp yerini çok zorlukla seçebiliyordu Gene de onlara olan uzaklığı, Richard'a bu yabancı dünya ile ilgili bazı ölçüler verdi. Yüzlerce kilometrekarelik Ana Düzlük'ün üstünden ileriye bakarken, her yönde çok ilginç şekiller gördü. Ancak, özellikle zihnini ve görüşünü bunaltarak zorlayan iki gö-

187

RAMA-II

rüntü vardı: Silindirik Deniz ve elli kilometre ötesindeki güney çanağından çıkan muazzam sivri uçlu çıkıntılar.

Gözleri ışığa alıştıkça, güney çanağının merkezindeki devasa sivrilik gittikçe büyüyordu. İlk kaşifler buna Büyük Boynuz adını vermişlerdi. Gerçekten sekiz kilometre uzunluğunda olabilir mi? diye Wakefield kendine sordu. Büyük Boynuz'u altıgen düzeninde çeviren ve hem ona hem de Rama'nın duvarlarına muazzam payandalarla bağlanmış olan, daha küçük altı boynuzun her biri, Dünya üstünde insan eliyle yapılmış olan her şeyden daha büyüktü. Ancak, onlar da, çanağın tam ortasından çıkarak silindirin dönüş eksenini boyunca uzanan görkemli komşuları yanında cüce kalıyorlardı.

Önplanda, Wakefield'in kuzey kutbu yakınlarında bulunduğu yer ile güneydeki devasa yapının arasındaki yarı yolda, mavi beyaz bir şerit silindirik dünyayı çevreliyordu. Donmuş deniz mantıksız ve bulunduğu yere ait değilmiş gibiydi. Deniz eriyemez, diyordu akıl, yoksa tüm sular merkez eksene doğru dökülür. Fakat Silindirik Deniz merkezkaç kuvveti tarafından yatağında tutuluyordu. Onun kıyısında duran bir insanın, tıpkı dünyadaki bir okyanus kenarında dururken hissettiği baskının aynısını duyacağını, Newton mürettebatından daha iyi kimse bilemezdi.

Silindirik Deniz'in ortasındaki ada şehir, Rama'nın New York'uydu. Ricliard'a göre gökdelenler, fişeklerin ışıkları altında göründükleri kadar etkili değillerdi. Fakat, Rama güneşlerinin ışıkları altında, bu şehrin sahnenin ortası olduğu belli oluyordu. Rama'nın içindeki her noktadan gözler New York'a çekiliyordu -yoğun binalar kümesinden oluşan oval ada, Silindirik Deniz'i oluşturan düzenli halkadaki tek duraktı.

"New York'a bir bakın." Takagishi telsizinde heye-

188

Şafak

candan coşmuş şekilde bağıırıyordu. "İki yüz metreden uzun bin kadar bina olmalı." Birkaç saniye durdu. "Yaşadıkları yer orası. Bunu biliyorum. Hedefimiz New York olmalı."

İlk bağıışmalardan sonra, her kozmonot Rama'nın güneşli dünyasıyla kendince bütünleşirken, uzunca bir sessizlik oldu. Richard, koltuğu merdivenlerle ana girişi birleştiren basamakları geçip ana girişe yaklaşırken, artık kendisinden dört yüz metre yukarıdaki Francesca'yı görebiliyordu.

David Brown sessizliği bozarak, "Amiral Heil-mann'la birlikte, Dr. Takagishi'nin de bazı önerileriyle acele bir karar aldık," dedi, "Bu sortiyle, en azından ilk kısmıyla ilgili planlarımızı değiştirmemiz için belirgin bir neden görülüyor. Beklenmeyen bir şey olmadığı sürece, Wakefield'in önerisine göre hareket edeceğiz. İki taşıyıcı koltuğu bitirip, roveri akşama doğru birleştirmek üzere

aşağıya indireceğiz ve planladığımız gibi geceyi basamakların dibindeki kampta geçireceğiz."

Janos telsizinden bağırarak, "Beni unutmayın," dedi, "İçinizde seyredebileceği pek manzarası olmayan bir tek benim."

Richard Wakefield kemerini çözdü ve platforma çıktı. Aşağıya, merdivenlerin gözden kaybolduğu yere doğru baktı. "Tamam kozmonot Tabori," dedi, "Alfa istasyonuna vardık. İşaret verdiğin zaman, bize katılman için seni yukarıya çekeceğiz."

189

RAMA-II

23

AKŞAM KARANLIĞI

"...Sinir hastası olan babasının sürekli kötü davranışı ve genç yaşta İngiliz aktris Sarah Tydings ile evliliğinin açtığı duygusal yaralar göz önüne alınırsa, Kozmonot Wakefield mükemmel uyum sağlamıştır. Ünlü boşanma davasının ardından, 2192'de Uzak Akademi-si'ne girişinden bir yıl önce biten iki yıllık bir profesyonel tedavi gördü. Akademideki bilimsel başarılarına bugüne kadat ulaşamamıştır. Mühendislik ve bilgisayar dallarındaki profesörlerinin hepsi, mezun olduğu zaman, Wakefield'in fakültedeki herkesten çok şey bildiğinde ısrarlılar...

"...Özel hayatının gizliliği konusundaki sakıncanlığı dışında (özellikle kadınlarla -evliliğinin yıkılmasından sonra kadınlarla uzun süreli hiçbir ilişkisi görülmemiştir), genellikle kötü davranılmış çocuklarda görülen anti-sosyal davranışların hiçbirini sergilemiyor. Gençliğinde SC'sinin düşük olmasına karşın, olgunlaştıkça küstahlığı azaldı ve şimdi, anık zekâ üstünlüğünü başkalarını ezmekte kullanmıyor. Dürüstlük ve karakteri tartışılmaz. Amacı, para ya da güç değil, bilgi olarak gözüküyor..."

Nicole, Richard Wakefield'in psikolojik değerlendirmesini okumayı bitirdikten sonra gözlerini ovuşturdu. Çok geç olmuştu. Mürettebat Rama'nın içinde uykuya çekildiğinden beri dosyaları inceliyordu. İki saatten daha az bir süre sonra bu garip dünyadaki ikinci günleri için uyanacaklardı ve Nicole'un iletişim subayı olarak altı saatlik nöbeti de bir otuz dakika sonra başlayacaktı. Demek bu kümenin içinde, diye düşündü, kuşkudan uzak sadece üç kişi var. O dörtlü kanundı-

190

Akşam Karanlığı

sı basın kontrattan ile zaten aralarında anlaşmışlar. Yamanaka ve Turgenyev bilinmeyenler. Wilson'un güvenilirliği az ve kendine göre planlar var. Bu da geriye OToole, Takagishi ve Wakefield'i bırakıyor.

Nicole elini yüzünü yıkadıktan sonra yeniden bilgisayarın başına oturdu. Wakefield'in dosyasından heyecan duydu ve data küpündeki ana menüye geri döndü. Programda var olan karşılaştırmalı istatistikleri gözden geçirdi ve içlerinden ikisini ekranda yan yana gelecek şekilde ayarladı. Sol tarafta, mürettebatın her üyesinin IE sayıları sıralaması vardı. Nicole bunun yanına, karşılaştırma yapabilmek için, Newton onikilisi-nin SC katsayılarını yerleştirdi.

IE	SC		
Wakefield	+ 5,58	O'Toole	86
Sabatini	+ 4,22	Borzov	84
Brown	+ 4,17	Takagishi	82
Takagishi	+ 4,02	Wilson	78
Tabori	+ 3,37	deş Jardins	71
Borzov	+ 3,28	Heilmann	68
deş Jardins	+ 3,04	Tabori	64
O'Toole	+ 2,92	Yamanaka	62
Turgenyev	+ 2,87	Turgenyev	60
Yamanaka	+ 2,66	Wakefield	58
Wilson	f 2,48	Sabatini	56
Heilmann	+ 2,24	Brown	49

Nicole, dosyaların çoğundaki bilgilere daha önce kısa bir göz atmış olmasına karşın, mürettebat üyeleriyle ilgili bütün listeleri okumamıştı.

Değerlendirmelerin bazılarını ilk kez görüyordu. Özellikle, Francesca Sa-

batini'nin çok yüksek zekâ düzeyi karşısında şaşırdı. Ne kayıp, diye Nicole hemen düşündü, bütün bu potansiyelin böyle sıradan işlerde kullanılması.

191

RAMA-II

Mürettebatın genel zekâ düzeyi oldukça etkileyiciydi. Her kozmonot, nüfusun yüzde birlik bölümünün üst sırasındaydı Nicole 'binde bir' düzeyinde olmasına karşın, on iki kişinin ancak ortalarındaydı. Wakefi-eld'in zekâ ölçümü gerçekten istisnaiydi ve onu "süper dahiler" grubuna sokuyordu. Nicole daha önce standart testlerde bu derece yüksek puan alan bir insanla hiç tanışmamıştı

Almış olduğu psikiyatri eğitiminin ona kişisel özellikleri sayısallaştırma girişimlerine güvenmemeyi öğretmiş olmasına karşın, SC sayılan da Nicole'un ilgisini çekmişti. Zaten kendisi de içgüdülerine dayanarak O'Toole, Borzov ve Takagishi'yi listenin başına koyardı. Bu üç adam da güvenilir, dengeli ve başkalarına karşı duyarlı insanlardı Fakat Wilson'ın yüksek toplumla uyuma katsayısı onu şaşırttı.

Nicole Wilson için, Francesca ile ilişkiye girmeden önce herhalde bambaşka bir insandı, diye düşündü ve sonra kısa bir süre kendi SC sayısının neden 71'den fazla olmadığını merak etti; sonra genç bir kadinken daha içine kapanık ve bencil olduğunu hatırladı.

Borzov'un ameliyatı sırasında RoSur'un yazımının içinde neler olduğunu anlayabilmesine yardım edebilecek gibi görünen tek adayın o olduğunu hatırlayarak, Peki ya Wakefiela? diye kendi kendine sordu. Ona güvenebilir miydi? Ve zorlama gibi gözüken bazı kuşklarını açığa vurmadan, Richard'ın yardımını sağlayabilir miydi? Bütün bu araştırmaların hepsini birden bırakma düşüncesi, ona yeniden çekici gelmeye baş-lamıştı. Nicole-, diyordu kendine, eğer bu komplo düşünce bir zaman kayımdan başka bir şey değilse..

Fakat Nicole, soruşturmasına devam etmesi için kendisini haklı kılan bir sürü yanıtlanmamış soru olduğuna inanmıştı. Wakefield ile konuşmaya karar verdi Kendi dosyalannı Kral'ın veri küpüne ekleyebile-

192

Akşam Karanlığı

ceğine karar verdikten sonra, sadece NICOLE adını verdiği bir dosya, ondokuzuncu bir dosya yarattı. Kendi yazı işlem alt yazımını çağırıp, kısa bir not yazdı; 3-3-00- Borzov işlemi sırasında RoSur'un hatasının ilk yükleme ve doğrulamadan sonra bir dış el komutundan kaynaklandığını kesinlikle belirledim. Wakefield'den yardım isteyeceğim.

Nicole bilgisayarına bitişik malzeme çekmecesinden boş bir veri küpü aldı. Ona hem kendi notunu, hem de kendisine Kral Henry tarafından verilen küpteki tüm bilgileri kaydetti. Nöbet değişimi için uçuş elbisesini giyerken, kopya ettiği küpü cebine attı.

Nicole, onun biraz dinlenmesi için askeri uzay aracının kumanda ve kontrol merkezine (CCC) geldiğinde, General O'Toole uyukluyordu. Her ne kadar bu küçük uzay aracındaki görsel aygıtlar, bilimsel gemideki kadar nefes kesici değilse de, CCC'nin bir haberleşme merkezi olarak tasarımı, insan mühendisliği açısından, diğerinden kat kat üstündü. Bütün kontroller bir tek kozmonot tarafından kolaylıkla yönetilebiliyor-du

O'Toole uyukladığı için özür dilerken aynı sahneyi üç değişik açıdan gösteren ekranları işaret etti -Mürettebatın geri kalan kısmı Alfa merdivenlerinin dibindeki geçici kampta derin uykudaydılar. "Bu son beş saat," dedi, "Senin deyiminle heyecanlı geçmedi."

Nicole gülümsedi, "General benden özür dilemenize gerek yok. Neredeyse yirmi dört saattir görevde olduğunuzu biliyorum "

General O'Toole ayağa kalkarak, önündeki altı ekrandan biriyle kendi elektronik kayıtlarını kontrol

193

RAMA-II

ederken, "Sen gittikten sonra," diye özetledi, "yemek yediler ve sonra birinci roveri birleştirmeye başladılar. Otomatik yönetim programı, kendini kontrol testinde başarısız oldu, fakat Wakefield sorunu buldu -son teslimde değiştirilmiş alt yazımlardan birinde bir hata vardı- ve onardı. Mürettebat yatmaya hazırlanmadan önce Tabori roveri deneme sürüşüne çıkardı. Günün sonunda

Francesca, Dünya'ya iletilmek üzere heyecan verici kısa bir parça hazırladı." Bir an durdu. "Görmek ister misin?" Nicole onaylayınca O'Toole en sağdaki televizyon göstericisini çalıştırdı. Ekranda kamp yerinin hemen yanındaki Francesca'nın yakın çekimi belirdi. Ekranda merdivenlerin alt bölümünün bir kısmı ve taşıyıcı koltukların donanımı görölüyordu. Francesca müzikal bir sesle "Rama'da uyuma vakti," dedi ve çevresine göz gezdirirken, "Bu olağanüstü dünyada ışıklar hiç beklenmedik şekilde dokuz saat önce yandılar ve bize uzak yıldızlardan gelen akıllı kuzenlerimizin bu özenle inşa edilmiş eserini gösterdiler." Kazılan sondalar, bazıları da o gün Francesca tarafından çekilmiş olan fotoğraf ve videoların bir montajı, mürettebatın "keşfetmek üzere olduğu" bu yapay "dünyacık"ın içindeki turunu tamamladı. Bu kısa bölümün sonunda kamera Francesca üzerine odaklandı "Bir yüzyıldan az bir süre içinde bizi ziyaret eden bu ikinci uzay aracının, bizim galaksinin ucundaki küçük egemenlik bölgemizi neden işgal ettiğini kimse bilmiyor. Belki de bu görkemli yaratının, biz insanların uzaktan da olsa kavrayabileceği bir açıklaması yoktur Fakat, belki de bu çok geniş ve kusursuz metal dünyanın bir yerlerinde, bu aracı inşa eden yaratıkları saklayan gizemleri açabilecek anahtarları da bulabileceğiz." Gülümsedi ve burun delikleri dramatik biçimde genişledi. "Eğer bunu yapabilirsek, belki ken-

194

Akşam Karanlığı

dimizi anlamaya bir adım yaklaşmış olacağız... ve belki Tanrılarımızı da." Nicole, General O'Toole'un Francesca'nın bu güzel konuşmasından etkilendiğini görebiliyordu. Bu kadına karşı duyduğu kişisel antipatiye karşın, Nicole, Francesea'nın yetenekli olduğunu istemeyerek de olsa kabul etti. "Bu macerayla ilgili hislerimi o kadar iyi yakalıyor ki," diye O'Toole coşkuyla konuştu, "benim de böyle konuşma yeteneğim olmasını isterdim." Nicole konsolun önüne oturdu ve teslim alma kodunu girdi. Ekranda sıralanan işlem sırasını izleyerek bütün aygıtları kontrol etti. İskemlesinde ona doğru dönerken, "Tamam, General," dedi, "Sanırım bundan sonrasıyla başa çıkabilirim." O'Toole, Nicole'ün arkasında oyalandı. Konuşmak istediği belli oluyordu. "Üç gece önce Sinyora Sabati-ni ile uzun bir konuşma yaptım" dedi. "Din hakkında. Bana en sonunda kiliseye dönmeden önce bilinemezci olduğunu söyledi. Rama onu tekrar Katolik yapmış "

Uzun bir sessizlik oldu. Nedense Nicole'ün aklına, Beauvois'dan sekiz yüz metre ötedeki yaşlı Sainte Eti-enne de Chigny kasabasındaki onbeşinci asırdan kalma kilise geldi. Nefis bir ilkbahar günü babasıyla kilisenin içinde ayakta dururken renkli camdan yapılmış pencerelerden yayılan ışığın kendisini nasıl büyülediğini hatırlıyordu.

Nicole, "Renkleri Tanrı mı yaratır?" diye babasına sormuştu. Babası kısaca, "Bazıları öyle der" diye yanıtlamıştı. "Sen ne düşünüyorsun, Baba?" diye babasına sormuştu. Nicole kendisini şimdiki zamana geri getirmek için çaba harcarken General O'Toole, "Şunu kabul etmeliyim ki," diyordu, "bütün bu yolculuk beni ruhça yü-

195

RAMA-II

celtti. Artık kendimi hiçbir zaman olmadığım kadar Tanrı'ya yakın hissediyorum. Evrenin enginliğinin düşünülmesi, insanı alçak gönüllü olmaya zorluyor ve onu..." konuşmasını kesti. "Özür dilerim," diye devam etti, "Sizi zorlamak..." "Hayır," dedi Nicole, "Hayır zorlamadınız. Sizin dinsel görüşleriniz beni rahatlatıyor."

"Yine de, umanm sizi hiçbir şekilde gücendirmedim. Din çok özel bir konu." Gülümsedi. "Fakat özellikle sizin ve Sinyora Sabatini'nin Katolik olmanıza karşın insanın hislerini paylaşamaması çok zor."

O'Toole kontrol kompleksini terk ederken Nicole ona sağlıklı ve derin bir uyku diledi, o gittikten sonra, cebinden kopyaladığı veri küpünü çıkardı ve CCC küp okuyucusuna yerleştirdi. Hiç olmazsa bu şekilde, dedi kendine, bilgi kaynaklarımı desteklemiş oldum. Zihninde, General O'Toole Rama'nın dinsel önemini büyütürken ve filozofça anlatırken, Francesca'nın onu dikkatle dinlediğini canlandırdı. Akıl almaz bir kadınsın, diye Nicole düşündü. Ne gerekiyorsa onu yaparsın. Ahlaksızlık ve iki yüzlülüğü gerektirse bile.

Dr. Shigeru Takagishi New York'un kulelerini ve kubbelerini kendinden geçmiş bir şekilde sessizlikle seyretti Zaman zaman Silindirik Deniz'e tepeden bakan uçuşunun kenanna geçici olarak kurulmuş olan teleskopa giderek bu tümüyle yabancı manzaralı şehrin bazı ayrıntılarını inceliyordu.

Sonunda kozmonot Wakefield ve Sabatini'ye "Biliyor musunuz," dedi, "İlk mürettebatın New York hakkındaki raporunun tümüyle kusursuz olduğunu sanmıyorum Ya da bu, başka bir uzay gemisi." Richard ve Francesca yanıtlamadılar. Wakefield buzmobilin son parçalarını birleştirmekle uğraşırken, Francesca da, her zamanki gibi, Wakefield'in çabalarını videoya

196

Akşam Karanlığı
kaydediyordu.

"Sanki şehir üç özdeş bölümden oluşuyormuş gibi görünüyor," Dr. Takagishi öncelikle kendisiyle konuşarak devam etti, "ve bu bölümlerin her birinin de üç ayrı alt bölümü var. Fakat bu dokuz bölümün hiçbiri, tıpatıp birbirinin aynı değil. Çok küçük farklılıklar göze çarpıyor."

Richard Wakefield memnun bir gülümsemeyle doğrularak, "İşte," dedi, "Tamam olmalı. Programdan tam bir gün önce. Sadece çabucak önemli mühendislik değişkenlerini denemeliyim."

Francesca saatine göz attı. "Düzeltilmiş zaman sınırının yaklaşık yarım saat gerisindeyiz. Gene de akşam yemeğinden önce hızlı bir inceleme için New York'a gidecek miyiz?"

Wakefield omuzlarını silktili ve Takagishi'ye baktı. Francesca Japon bilim adamına yaklaştı. "Ne dersin Shigeru? Buz üstünde hızlı bir yolculuk yaparak Dün-ya'daki insanlara New York'un Rama versiyonunun yakın çekim bir görüntüsünü gösterelim mi?"

Takagishi, "Elbette," diye yanıtladı, "sabırsızlıkla..."

"Sadece, en geç 19:30'a kadar kampa dönmeniz şartıyla," diye David Brown araya girdi. Amiral Heilmann ve Reggie Wilson ile birlikte helikopterdeydi. "Bu gece bazı önemli planlar yapmamız lazım. Yarınki çalışmalarını yeniden gözden geçirmek isteyebiliriz."

"Peki," dedi Wakefield "Eğer palanga sistemini şimdilik unutur ve buzmobilin merdivenlerden aşağıya taşırken bir sorunla karşılaşmazsak, denizi her iki yönde de onar dakikada geçebiliriz. Bu da bize kampa dönmeye önce bol zaman kazandırır."

"Öğleden sonra kuzey yan silindirinin birçok bölgesi üzerinde uçtuk," dedi Dr. Brown. "Hiçbir yerde bi-ot yok. Şehirler birbirinin kopyası gibi gözüküyor. Ana Düzlük'ün hiçbir yerinde de beklenmedik bir şey

197

RAMA-II

yok. Ben belki de yarın, gizemli güneyde işe koyulmamız gerektiğini düşünüyorum."

"New York," diye Takagishi bağırdı, "Yarınki hedefimiz New York'un ayrıntılı bir araştırmasını yapmak olmalı." Brown yanıtlamadı. Takagishi uçuşunun kenarına doğru yürüyerek elli metre aşağıdaki buza baktı. Solunda, uçuşunun kenarına oyulmuş basit bir merdiven kısa basamaklarla buza kadar iniyordu. "Buzmobilin ağırlığı ne kadar?" Takagishi sordu.

"Çok değil," diye Wakefield yanıtladı. "Fakat çok hantal. Palangaları kurmamı beklemek istemediğine emin misin? Yarın, ne zaman olsa karşıya geçebiliriz."

"Ben de taşımaya yardım ederim," diye Francesca araya girdi. "En azından New York'u görmezsek, bu akşamki planlama toplantısına bilinçli öneriler götüremeyiz."

Richard eğlenerek başını sallıyordu "Pekâlâ," dedi, "Her şey gazetecilik için. Yükün büyük kısmının benim sırtımda olması için ben önden gideceğim. Francesca sen ortaya geç. Dr. Takagishi en yukarıda. Kızaklara dikkat edin, kenarları keskindir."

Silindirik Deniz'in yüzeyine iniş olaysız geçti. Buzu aşmaya hazırlanırken, "Tanrı aşkına," dedi Francesca, "bu çok kolaydı. Palanga sistemine neden gerek duyuldu ki?"

"Çünkü bazen başka bir şey taşıyor olabiliriz, ya da, Tanrı korusun, inişte veya çıkışta kendimizi savunmak zorunda kalabiliriz."

Wakefield ve Takagishi buzmobilin önüne oturdular. Francesca, video kamerasıyla arkadaşlardı. New York'a yaklaştıkça Takagishi gitgide yerinde duramı-yordu. Buzmobil karşı kıyıda beş yüz metre kadar uzaktayken, "Şuraya bir bakın," dedi. "Burasının Ra-ma'nın başkenti olduğundan kuşku duyulabilir mi?" Üçlü kıyıya yaklaştıkça, gözlerinin önüne serilen bu

198

Akşam Karanlığı

garip şehrin nefes kesen manzarası, hepsini susturmuştu. Bu karmaşık yapıyla ilgili her şey, onun akıllı yaratıklar tarafından düzenli ve amaçlı biçimde yaratıldığının bir göstergesiydi. Fakat yetmiş yıl önceki kozmonot grubu, burada da, Rama'da olduğu gibi yaşam bulamamıştı. Bu, dokuz bölüme ayrılmış olan muazzam kompleks, gerçekten de ilk ziyaretçilerin öne sürdüğü gibi, son derece karmaşık bir makine miydi, yoksa bu, (on kilometre uzunluk ve üç kilometre genişliğindeki), uzun ince ada, içinde yaşayanların çok önceleri ortadan kalktığı bir şehir miydi?

Buzmobili donmuş denizin kıyısına bırakarak, şehri çevreleyen duvarın üstüne çıkan bir merdiven buluncaya kadar yürüdüler. Heyecanlanan Takagishi, Wa-kefield ve Sabatini'nin yirmi metre kadar önünde koşuyordu. Onlar yükseldikçe şehrin ayrıntıları yavaş yavaş ortaya çıkıyordu.

Binaların geometrik şekilleri hemen Richard'm dikkatini çekmişti Normal uzun, ince gökdelenlere ek olarak, çevrede dağınık küreler, dikdörtgen cisimler, hatta ara sıra çokyüzlüler bile vardı. Ve kesinlikle belirli bir düzene göre düzenlenmişlerdi Richard gözleriyle yapıların büyüleyici karmaşasını tararken, Evet, dedi, orada bir on iki yüzlü, şurada da bir beş yüzlü .

Richard'm matematik düşünceleri, bütün ışıklar birdenbire sönüp, Rama'nın içi tümüyle karanlığa gömülünce sona erdi.

199

RAMA-II

24

KARANLIKTAKİ SESLER

Takagishi ilk önce kesinlikle hiçbir şey göremedi. Sanki bir anda kör oluvermişti. Gözlerini iki kere kırptırdı ve koyu karanlığın içinde kımıldamadan durdu Telsizlerdeki bir anlık sessizlik yerini, hepsi aynı anda konuşmaya başlayan kozmonotların çaresiz seslerine bırakmıştı. Sakince, içinde büyümekte olan korkuyu bastırmaya çalışarak, Takagishi, ışıkların tam söndüğü anda gözlerinin önünde olan sahneyi hatırlamaya çalıştı.

New York'a bakan bir duvarın üstünde, tehlikeli kenarından bir metre uzakta olarak duruyordu, son saniyede ise, sol tarafında, iki yüz metre uzakta, şehre inen merdivenleri henüz görmüşken, sahne birden ortadan kaybolmuştu.

"Takagishi," Wakefield'in kendisine seslendiğini duydu, "İyi misin?"

Soruyu yanıtlamak için döndü ve dizlerinin titremekte olduğunu fark etti. Koyu karanlıkta yön duygusunu kaybetmişti. Kaç derece dönmüştü? Tekrar son görüntüyü hatırladı. Yüksek duvar şehrin tabanından yirmi veya otuz metre kadar yüksekti. Düşmek ölümcül olurdu.

Duraksayarak "Buradayım," dedi, "Fakat kenara çok yakınlım." Dört ayak durumuna geldi. Ellerin dayandığı metal soğuktu.

"Geliyoruz," dedi Francesca. "Video kameramın ışığını bulmaya çalışıyorum."

Takagishi telsizinin sesini kısarak arkadaşlarının sesini duymaya çalıştı.

Birkaç saniye sonra uzakta bir ışık gördü. İki yoldaşının şekillerini zorlukla seçebili-

200

Karanlıktaki Sesler

yordu.

"Shigeru neredesin?" diye Francesca sordu. Kamerasının ışığı ancak çevresindeki alanı aydınlatabiliyordu.

"Yukarıdayım, yukarıdayım" derken onların kendisini göremeyeceğini anladığı ana kadar elini salladı.

"Herkesin durumu belli oluncaya kadar tam bir sessizlik istiyorum," diye Dr.

Brown iletişim sisteminden bağırdı. Birkaç saniye içinde konuşmalar kesilmişti.

"Şimdi," diye devam etti, "Francesca orada neler oluyor?"

"New York'da buzmobili park ettiğimiz yerden yaklaşık yüz metre uzaktaki bir merdivenden duvara çıkı-yorduk, David. Dr. Takagishi bizden önde ve tepeye varmış durumdaydı. Benim kameramın ışığı var. Onunla buluşmaya gidiyoruz." Daha sonra Dr. Brown, "Janos," dedi, "Rover 2'yle neredesin?"

"Kamptan üç kilometre kadar uzaktayım. Farlarım güzel çalışıyor. On dakika içinde dönebiliriz."

"Oraya dön ve yönlendirme sistemini yönetmeye başla. Senden rota sisteminin çalışır durumda olduğunu öğreninceye kadar havada süzüleceğiz... Francesca, dikkatli olun ve mümkün olduğu kadar çabuk kampa geri dönün. Ayrıca her iki dakikada bir durum raporu vermeyi ihmal etmeyin."

Francesca, "Tamam, David" dedi ve telsizini kapatarak tekrar Takagishi'ye seslendi. Takagishi'nin sadece otuz metre ötelinde olmasına karşın, Richard ve Francesca'nın onu bulmaları bir dakikadan fazla sürdü.

Takagishi arkadaşlarına dokununca rahatlamıştı. İkisi duvarda onun yanına oturarak telsizde yeniden hızlanan konuşmaları dinlemeye başladılar. O'Toole ve deş Jardins, ışıklar söndüğü zaman, Rama'nın içinde başka bir değişiklik gözlemlemediklerini bildirdiler.

201

RAMA-II

Yabancı uzay aracının içine daha önceden dağıtılmış olan on iki taşınabilir bilimsel istasyon belirgin hiçbir düzensizlik işaret vermiyordu. Sıcaklıklar, rüzgâr hızları ve yönleri, sismik okumalar ve yakın çevre spekt-roskopik ölçümlerin hiçbirisi değişmemişti.

"İşte böyle," dedi Wakefield. "Işıklar gitti. Korkutucu olduğunu kabul etmeliyim, ama o kadar önemli de değildi, belki de..."

Takagishi birden, "Şşşt," dedi. Uzanarak kendisinin ve Wakefield'in telsizini kapattı. "O sesi duydunuz mu?"

Wakefield için bu ani sessizlik birkaç dakika önce oluşan koyu karanlık kadar sinir bozucuydu. Birkaç saniye çevreyi dinledikten sonra, "Hayır," diye fısıldadı, "fakat kulaklarım pek..."

"Şşşt." Bu kez sıra Francesca'daydı. "Şu uzaktan gelen, tiz tirmalama sesinden mi bahsediyorsun?"

Takagishi alçak fakat heyecanlı bir sesle, "Evet," dedi, "Sanki bir şeyin metal yüzeye sürtünmesi gibi. Bu bir hareketi akla getiriyor."

Wakefield yeniden dinledi. Belki bir şey duyuyordu. Belki de duyduğunu sanıyordu. Diğerlerine yüksek sesle, "Haydi," dedi, "Haydi buzmobile geri dönelim."

Richard ayağa kalkarken, "Bekle," dedi Takagishi. "Sanki tam sen konuşunca durdu." Francesca'ya doğru eğildi ve yavaşça, "Işığı söndür," dedi. "Karanlıkta oturalım, bakalım bir daha duyabilecek miyiz?"

Wakefield arkadaşlarının yanına oturdu. Kameranın ışığı da söndükten sonra çevreleri artık simsiyahtı ve işitilen tek ses soluklarıydı. Bir dakika beklediler, fakat hiçbir şey duymadılar. Tam Wakefield, artık gitmeleri gerektiği konusunda ısrar etmek üzereyken, New York yönünden gelen sesi duydu. Sert fırçaların metal üstünde sürüklenmesine benziyordu; fakat ayrı-

202

Karanlıktaki Sesler

ca sanki derinden gelen yüksek frekanslı ince bir ses neredeyse devamlı sürtünme sesinin tempo tuttuğu çok hızlı bir şarkı söylüyormuş gibiydi Ses kesinlikle daha yüksekti. Ve ürkütücüydü Wakefield tüylerinin diken diken olduğunu hissetti.

Takagishi, Francesca'ya, "Yanında ses kayıt aletin var mı?" diye fısıldadı. Fakat sesi sürtünmenin durmasına neden oldu. Üçlü on beş saniye daha bekledi. "Hey oradakiler, hey oradakiler." Acele karışma kanalından David Brown'un gür sesini duydular. "Herkes iyi mi? Rapor verme sürenizi çok aştınız."

"Evet, David," diye Francesca yanıtladı, "Hâlâ buradayız. New York'tan gelen olağandışı bir ses duyduk."

"Şimdi oyalanmanın zamanı değil. Önümüzde önemli bir kriz var. Bütün planlarımızı Rama'nın devamlı aydınlık kalacağını düşünerek yapmıştık. Tekrar toplanmamız gerekiyor."

"Pekâlâ," Wakefield yanıtladı. "Duvarı şimdi terk ediyoruz. Eğer her şey yolunda giderse, bir saatten az bir süre sonra kamp yerinde oluruz." Dr. Takagishi bu garip sesin gizemi çözülmeden New York'tan ayrılmak konusunda isteksizdi. Fakat şehrin bilimsel araştırmasının yapılması için uygun bir zaman olmadığını da çok iyi anlıyordu. Buzmobil donmuş Silindirik Deniz üstünde hızla ilerlerken, Japon bilim adamı gülümsedi Mutluydu. İlk Rama takımı tarafından kataloglanan seslerden kesinlikle farklı, yepyeni bir ses duyduğunu biliyordu. Kozmonot Tabori ve Wakefield, Alfa merdivenlerinin yanındaki taşıyıcı koltuklarla yukarı çıkan son ikiliydi. Richard, küçük Macar'ın koltuğundan çıkmasına yardım ederken, "Takagishi, Dr. Brown'a gerçekten oldukça öfkeleni, değil mi?" diyordu. Rampa boyunca taşıyıcıya doğru kaydılar

203

RAMA-II

"Onu hiç böyle öfkeli görmemiştım," diye Janos yanıtladı. "Shig tam bir profesyoneldir ve Rama konusundaki bilgisiyle büyük gurur duyar. Brown'un, sizlerin duyduğu sese böyle aldırmmaması, Takagishi'ye saygı duymadığını gösteriyor Böyle öfkeleniği için Shig'i kınamıyorum." Taşıyıcıya bindiler ve taşıma modülünü çalıştırdılar. Aydınlatılmış koridor boyunca yavaşça Nevvton'a doğru ilerlerken, Rama'nın zengin karanlığı gerilerinde kalıyordu

"Çok garip bir sesti," dedi Richard. "Gerçekten beni ürpertti. Bunun yeni bir ses mi, yoksa Norton ve mürettebatının yetmiş yıl önce aynı şeyi duyup duymadıkları konusunda hiçbir fikrim yok. Fakat bildiğim tek şey, orada, duvarın üstünde dururken kötü bir sinir deneyimi geçirdiğim "

"Francesca bile önce Dr. Brown'a kızdı. Gece haberleri için Shig ile bu konuda bir röportaj yapmak istiyordu Brown bundan vazgeçmesi için onunla konuştu, fakat Francesca'yı o garip seslerin haber değeri olmadığı konusunda ikna edebildiğini pek sanmıyorum. Neyse ki elinde ışıkların sönmesiyle ilgili yeterli öykü vardı." İki adam taşıyıcıdan indiler ve hava kabinine yaklaştılar. "Off, dedi Janos. "Diken gibiyim. Uzun ve kaygı dolu iki gün."

"Evet," diye Richard onayladı, "Gelecek iki günü de kamp yerinde geçireceğimizi sanıyorduk Tersine şimdi buradayız Yarının bizim için ne gibi sürprizler sakladığını merak ediyorum."

Janos arkadaşına gülümseyerek, "Bütün bu olanların en hoş tarafı ne, biliyor musun?" dedi ve Wakefî-eld'in yanıtını beklemeden devam etti "Brown gerçekten de bu görevin önderi olduğuna inanıyor Dr. Takagishi'nin New York'u karanlıkta keşfedebileceği-

204

Aranan Dost

miz konusundaki teklifine nasıl tepki gösterdiğine dikkat ettin mi? Brown belki de ilk sortiyi bırakıp Newton'a dönmemiz kararını kendisinin verdiğini sanıyor " Richard, Janos'a tuhaf bir gülümsemeyle bakıyordu. "Elbette değildi," diye Janos devam etti. "Ayrılma kararını bizim için Rama verdi ve bundan sonra da ne yapacağımıza Rama karar verecek."

25

ARANAN DOST

Rüyasında bir onyedinci asır köşkünde bir yer yatağında yatıyordu. Oda, içine dokuz tatami hasırı alacak kadar, çok büyüktü. Solunda, açık paravananın diğer tarafındaki avluda, küçük ağaçları ve düzenlenmiş deresiyle kusursuz bir minyatür bahçe vardı Kendisi genç bir kadını bekliyordu.

"Takagishi-san, uyanık mısınız?"

İrkildi ve iletişim aracına uzandı, "Alo" derken sesi uyku sersemi olduğunu belli ediyordu. "Kimsiniz?"

Ses, "Nicole deş Jardins," dedi, "Bu kadar erken aradığım için üzgünüm, fakat sizi görmem gerekiyor. Acil bir konu."

Takagishi, "Bana üç dakika süre verin" dedi.

Tam üç dakika sonra kapısı çalındı Nicole onu selamlayarak odasına girdi. Bir veri küpü getirmişti. Bilgisayar konsolunu göstererek, "Bir sakıncası var mı?" diye sordu. Takagishi başını salladı.

Nicole başı ekrandaki ışık noktalarını gösterirken ciddi bir tonla, "Dün yarım düzine değişik olay oldu," dedi, "Sizin kalp verilerinizde bugüne kadar gördüğüm

en büyük iki sapma da bunların içinde " Takagis-hi'ye baktı. "Doktorunuzun bana sağlık geçmişinizle

205

RAMA-II

ilgili tüm verileri vermiş olduğundan emin misiniz?"

Takagishi onayladı.

"O zaman kaygılanmak için nedenim var," diye Ni-cole devam etti. "Dünkü düzensizlikler, sizin diyastol sapmalarınızın daha da kötüleştiğini gösteriyor. Belki de kapakçıkta yeni bir sızıntı oluştu. Belki de uzun süreli ağırlıksız ortam..."

Takagishi yumuşak bir gülümsemeyle onun sözünü keserek, "Belki de," dedi, "Aşırı derecede heyecanlandım ve adrenalin fazlalığım düzensizliği arttırdı."

Nicole, Japon bilmi adamına baktı. "Bu olabilir Dr. Takagishi. Önemli düzensizliklerden biri, ışıklar söndüğü zaman oldu Sanırım o sırada 'garip ses'inizi dinliyordunuz."

"Acaba diğeri de, bir rastlantıyla, Dr. Brown ile kamp yerinde yaptığım tartışma süresine rastlıyor olabilir mi? Eğer öyleyse, bu benim varsayımıma doğrulayacaktır."

Kozmonot deş Jardins bilgisayarda bazı tuşlara dokundu ve yazılımı, birkaç altıyazım girdi. İkiye bölünmüş ekranda beliren verileri inceledikten sonra, "Evet," dedi, "doğru gözüküyor. İkinci olay, biz Ra-ma'yı terk etmeye başlamadan yirmi dakika önce olmuş. Bu da toplantının sonlarına doğru olmalı." Ekrandan uzaklaştı. "Fakat, yine de, sadece heyecanlandınız diye, kalbinizin bu garip davranışını görmezlikten gelemem."

Birkaç saniye birbirlerine baktılar. Takagishi yumuşak bir sesle. "Bana ne söylemek istiyorsunuz doktor," dedi, "Beni Newton'daki odamda hapis mi edeceksiniz? Şimdi, profesyonel meslek yaşamımın en önemli noktasında?"

Nicole duraksamadan, "Bunu düşünüyorum." dedi "Benim için yaşamınız, mesleğinizden daha önemli Zaten mürettebat üyesinden birini kaybettim Bir diğ-

206

Aranan Dost

rini de kaybedersem kendimi başıslayabileceğimden emin değilim."

Nicole meslektaşının yüzündeki yalvaran ifadeyi gördü, "Rama'ya yapılan bu sortilerin sizin için ne kadar önemli olduğunu biliyorum" dedi. "Dünkü verileri göz ardı edebilmek için bir akla yatkın neden bulmaya çalışıyorum." Yatağın öbür ucuna oturdu ve uzaklara daldı, "Fakat, bir Newton kozmonotu değil, bir doktor olarak, bu çok zor "

Takagishi'nin yaklaştığını ve elini yavaşça omzuna koyduğunu hissetti. "Sizin için son birkaç günün ne kadar zor olduğunu anlıyorum." dedi Takagishi. "Fakat sizin bir suçunuz yoktu Hepimiz General Bor-zov'un ölümünün kaçınılmaz olduğunun farkındayız."

Nicole, Takagishi'nin bakışlarındaki saygı ve dostluğu hissederek gözleriyle ona teşekkür etti. "Fırlatmadan önce benim için yaptıklarınıza çok minnet duyuyorum," diye Takagishi devam etti, "Şimdi, benim çalışmalarımı sınırlamaya kendinizi yükümlü hissediyorsanız karşı çıkmayacağım."

Nicole yerinden hızla kalkarken, "Kahretsin," dedi, "Bu o kadar basit değil Bir saattir sizin dün geceki verilerinizi inceliyordum. Şuna bakın. Son on saatteki çizelgeniz tümüyle normal. Herhangi bir düzensizliğin izi bile yok. Ayrıca haftalardır da hiçbir düzensizlik olmamış Düne kadar. Sizin neyiniz var, Shig? Kötü bir kalbiniz mi, yoksa tuhaf bir kalbiniz mi var?"

Takagishi gülümsedi, "Bir zamanlar eşim bana garip bir kalbim olduğunu söylemişti. Fakat onun bambaşka bir şeyi amaçladığını sanıyorum."

Nicole tarayıcıyı çalıştırarak ekranda o anki rakamları gösterdi. "İşte yine başlıyoruz" diye başını salladı, "Son derece sağlıklı bir kalbin belirtileri. Dünya'da hiçbir kardiyolog bu düşünceme karşı çıkmazdı." Kapıya doğru yürüdü.

207

RAMA-II

"Öyleyse, karar nedir doktor?" diye Takagishi sordu.

"Karar vermedim," diye Nicole yanıtladı. "Ama siz yardım edebilirsiniz.

Önümüzdeki birkaç saat içinde şu düzensizliklerinizden birini yaşayın ve işimi kolaylaştırın." Elini salladı, "Kahvaltıda görüşürüz."

Nicole, Takagishi'nin yanından ayrılıp koridor boyunca yürürken, Richard Wakefield odasından çıkıyordu. Nicole, RoSur'un yazılımıyla ilgili olarak, birden onunla konuşmaya karar verdi. Wakefield yaklaşıırken, "Günaydın, prenses," dedi, "Bu saatte neden uyanıksın? Umarım heyecan verici bir nedeni vardır." Nicole aynı şakacı tonla, "Aslında," dedi, "Seninle konuşmaya geliyordum." Richard dinlemek için durdu. "Bana bir dakikanı ayırabilir misin?" Richard abartılı bir gülümsemeyle, "Madam Doktor, senin için," dedi, "iki dakika ayırabilirim. Fakat daha fazlasını değil. Bak, karnım aç. Ve aç olduğum zaman çabucak doyurulmazsam, insan yiyen korkunç bir deve dönüşürüm." Nicole güldü. Richard, "Kafandaki ne?" diye hafifçe sordu. Nicole "Odana gidebilir miyiz?" dedi. Richard çevresinde dönüp odasına doğru koşarken, "Biliyordum, biliyordum," diyordu, "sonunda oldu işte, tıpkı rüyalarımıdaki gibi. Zeki ve çok güzel bir kadın bana ölmez aşkını açıkla..." Nicole gülmesini bastırarak, "Wakefield," diye onun sözünü kesti. "Sen umutsuz bir vakasın. Hiç ciddi olamaz mısın? Seninle görüşmem gereken bir iş var." Richard dramatik bir ifadeyle, "Oh, incindim" dedi, "Demek iş. O zaman seni, daha önce söylediğim gibi, iki dakika ile sınırlamak zorundayım iş beni her zaman acıktırır... ve hırçın yapar."

208

Aranan Dost

Richard Wakefield odasının kapısını açarak Nico-le'ün içeri girmesini bekledi. Bilgisayar ekranı karşısındaki iskemleyi ona ikram etti ve onun arkasındaki yatağın kenarına oturdu. Nicole onunla yüz yüze gelebilmek için döndü. Yatağın üstündeki rafta, daha önce Tabori'nin odasında ve Borzov'u ziyaretinde gördüklerine benzeyen bir düzine kadar küçük robot vardı. Richard onun merakını fark ederek, "İzinle sana koleksiyonumun bazılarını tanıtayım" dedi, "Lord ve Leydi Macbeth'le, Puck ve Bottom ile tanışmıştın. Şu iki rakip Romeo ve Juliette'den Tybalt ve Mercutio. Onların yanında Iago ve Othello, onu da izleyen Prens Hal, Falstaff ve güzel Bayan Hızlı. Ve son olarak, şu sağdaki benim yakın arkadaşım, Ozan, yahut kısaca TB." Nicole'ün bakışları altında, Richard yatağının üstüne yakın bir düğmeyi çevirdi. TB, bir merdivenle raftan yalağa indi. Yirmi santimetre boyundaki robot yatağın kıvrımları arasından dikkatle geçerek Nicole'ü selamlamaya geldi. "Ve, sizin adınız nedir, güzel bayan?" dedi TB. "Ben Nicole deş Jardins'im" diye yanıtladı. Robot hemen "Fransız adına benziyor," dedi. "Fakat siz bir Fransıza benzemiyorsunuz. En azından bir Va-lois* değilsiniz." Robot sanki onu süzüyordu. "Daha çok Othello ve Desdemona'nın çocuğuna benziyorsunuz." Nicole hayran kalmıştı. "Bunu nasıl yaptın?" diye sordu. Richard elini sallayarak, "Sonra açıklarım," dedi ve, "çok sevdiğin bir Shakespeare sonesi var mı?" diye sordu. "Eğer varsa bir dizi söyle ya da numarasını ver."

* Valois: 1328-1589 arasında Fransa'da saltanat sürmüş olan hanedan 209

RAMA-II

"Birçok görkemli sabah..." diye Nicole hatırladı. "Gördüm ben," diye robot ekledi.

"Egemen gözlerle dağ tepelerini yücelten,

Altın yüzüyle yeşil çayırları açan,

Solgun dereleri sihirli gücüyle yaldızlayan,"

Küçük robot soneyi akıcı baş ve kol hareketleriyle ve çok değişik yüz ifadeleriyle okuyordu Nicole bir kez daha Richard'ın yaratıcılığına hayran oldu. Sonenin, üniversite yıllarından hatırladığı anahtar dört dizesini, TB ile birlikte mırıldandı.

"İşte benim güneşim erken parladı bir sabah, Tüm muhteşem parlaklığıyla yüzüme vurdu, Fakat, yazık ki, sadece bir saat benim oldu, Şimdi bir parça bulut onu benden gizliyor "

Robot son ikiliği de bitirdikten sonra, neredeyse unutulmuş bu sözlerden etkilenmiş olan Nicole, kendini alkışlarken buldu. "Bütün soneleri de biliyor mu?" diye sordu.

Richard onayladı "Ayrıca bir sürü dramatik ve şiirsel konuşma Fakat bu onun en çarpıcı yeteneği değil. Sheakespeare'den pasajlar okumak sadece geniş hafıza yüklemesi gerektirir. TB ayrıca çok zeki bir robottur. Eğer isterse bir konuşmayı..."

Richard kendi konuşmasını yanda keserek, "Özür dilerim, Nicole," dedi, "Zamanı teketime aldım. Benimle bir iş görüşmek istediğini söylemiştin "

Nicole gözünü kırparak, "Fakat iki dakikamı sen çoktan kullandın," dedi "Beş dakikamı daha alırsam açıklıktan ölmeyeceğine emin misin?"

Nicole RoSur yazılım hatası ile ilgili araştırmasını, hata düzeltme dizilerinin dıştan bir el komutuyla değiştirildiği sonucuna vardığını da ekleyerek, çabucak

210

Aranan Dost
Özetledi Kendi çözümlemeleriyle daha fazla ileriye gidemediğini, bu nedenle de Richard'ın yardımına ihtiyacı olduğunu belirtti Kuşkularından hiç bahsetmedi. Richard gülümseyerek, "Çok kolay," dedi. "Bütün yapmam gereken, emirlerin hafızaya girip saklandığı yeri bulmak. Hafızanın genişliği karşısında bu biraz zaman alabilir, fakat bu tür hafızalar genellikle mantıksal bir yapıyla tasarlanıyor. Ancak, bütün bu dedektifliği neden yaptığını anlamıyorum Neden Ja-nos'a veya diğerlerine bir komut girip girmediklerini sormuyorsun?" "İşte sorun bu," dedi Nicole "Kimse RoSur son kez yüklenip doğrulandıktan sonra, ona komut verip vermediğini hatırlamıyor Manevra sırasında Janos kafasını çarptığı sırada, onun parmaklarının kontrol kutusunun üstünde olduğunu sandım. O hatırlamıyor ve ben de emin değilim "

Richard'ın kaşları çatıldı. "Janos'un hata önleme devresini rastgele bir komutla devre dışı bırakması pek olası değil Bu, bütün tasarımın aptalca olduğu anlamına gelir." Bir an düşündü, "Oh, neyse" diye devam etti, "Tahmin yürütmenin anlamı yok. Artık benim de merakımı uyandırdın. Vaktim olduğu zaman..."

"Dikkat, dikkat, dikkat, dikkat." İkisi de iç iletişimden Otto Heilmann'ın sesini duydular. "Lütfen herkes acele bilim kontrol merkezine toplantıya gelsin. Yeni bir gelişme oldu. Rama'nın içindeki ışıklar tekrar geri geldi."

Richard kapıyı açarak koridora çıkan Nicole'ü izledi "Yardımanın için teşekkürler," dedi Nicole, "Bunu çok önemsiyorum "

"Birşeyler yaptıktan sonra bana teşekkür et," diye sırtıtarak konuştu Richard. "Verdiğim sözlerdeki ümüm korkunçtur.. Şimdi bütün bu ışık oyunlarının ne anlama geldiği hakkındaki düşüncen nedir?"

211

RAMA-II

26

İKİNCİ SORTİ

David Brown kontrol merkezinin ortasındaki masanın üstüne büyük bir kağıt koydu. Francesca kağıdı, saatleri gösteren bölümlere ayırmıştı ve şimdi oralara Brown'un söylediklerini yazmakla meşguldü. Dr. Brown, Janos Tabori ve Richard Wakefield'e, "Kahrolası görev planlama yazılımı böyle bir durumda fazla esnek değil," diyordu, "Ancak planlanmış olan çalışmalar, uçuş öncesi stratejisi ile tutarlıysa işe yarıyor."

Janos ekranlardan birine doğru yürüdü. "Belki onu benden daha iyi kullanabilirsin," diye Dr. Brown devam etti "Fakat bu sabah kalem ve kağıda güvenmek daha kolay geliyor." Janos görev çizelgesi için bir yazılım programı çağırdı ve bazı veriler girmeye başladı.

"Bir dakika," diye Richard Wakefield araya girince Janos bilgisayarı bırakarak dinlemek üzere arkasına döndü. "Bütün bunlarla boşuna uğraşıyoruz. Şu anda tüm ikinci sortiyi planlamamıza gerek yok. Nasıl olsa her durumda ilk ve en önemli işimiz üssümüzü kurmak. Bu da önümüzdeki on veya on iki saatimizi alır. Sorti planlamasının geri kalan kısmı buna paralel olarak yapılabilir."

"Richard haklı," diye Francesca ekledi, "Her şeyi çok çabuk yapmak istiyoruz. Rama'ya önce uzay öğrencilerini, yerleşimi tamamlamak için, gönderelim. Onlar gidince, sortinin ayrıntıları üzerinde çalışırız."

"Bu yararlı olmaz," diye Brown yanıtladı, "Sadece akademi mezunları her bir mühendislik çalışmasının ne kadar süreceğini biliyorlar. Onlarsız anlamlı bir zaman çizelgesi yapamayız."

"O zaman birimiz burada seninle kalmalı," dedi Ja-

212

İkinci Sorti

nos Tabori ve sonra sırtıtarak, "ve biz de Heilmann veya O'Toole'u içeride, fazladan bir işçi olarak kullanırız Bu bizi fazla yavaşlatmamalı."

Yarım saat içinde fikir birliğine vardılar. Nicole, en azından alt yapı tamamlanıncaya kadar, Newton'da kalacak ve görev planlama evresinde öğrencileri temsil edecekti. Amiral Heilmann, diğer dört profesyonel kozmonot ile birlikte Rama'ya gidecek ve geri kalan üç altyapı işini tamamlayacaklardı: araçların geri kalanlarını birleştirmek, Kuzey Yarısıilindirine bir düzine yeni taşınabilir ölçüm istasyonu yerleştirmek ve Silin-dirik Deniz'in kuzeyindeki Beta kampı ve iletişim kompleksini kurmak.

Tüm sabah boyunca sessiz kalmış olan Reggie Wil-son, birden iskemlesinde sıçradığı zaman, Richard Wakefield, küçük takımı ile birlikte alt görevlerin tüm ayrıntılarını gözden geçiriyordu. Reggie, "Bunların hepsi boş laf diye bağırdı. "Bütün bu duyduğum saçmalıklara inanamıyorum."

Richard işini bıraktı. Çoktan sorti tasarımını görüşmeye başlamış olan doktorlar, Brown ve Takagishi, birden sustular. Bütün gözler Reggie Wilson üzerine odaklanmıştı.

"Dört gün önce burada bir adam öldü," dedi Wil-son, "büyük olasılıkla o büyük uzay aracını yöneten kim veya neyse onun tarafından öldürüldü. Fakat biz gene de onun içine girdik. Sonra, beklenmedik şekilde ışıklar yandı ve söndü." Wilson odadaki, diğer kozmonotlara baktı. Gözleri çılgın gibiydi ve alnı terliyordu. "Ve hepimiz ne yapıyoruz? Ha? Bizden çok çok üstün olan yabancı yaratıkların bu uyarısına nasıl karşılık veriyoruz? Sakin bir biçimde oturmuş onların araçlarını nasıl keşfedeceğimizi planlıyoruz. Hâlâ hiçbiriniz anlamadınız mı? Bizi burada istemiyorlar. Dün-ya'ya dönmek için buradan ayrılmamızı istiyorlar."

213

RAMA-II

Wilson'un bu parlamasını huzursuz bir sessizlik izledi. Sonunda General O'Toole onun yanına giderek yavaş bir sesle, "Reggie," dedi, "hepimiz General Bor-zov'un ölümüne üzüldük. Fakat hiçbirimiz bir ilişki göremi..."

"O zaman sen körsün be adam, sen körsün. Işıklar söndüğünde o kahrolası helikopterde olan bendim. Bir dakika önce ortalık bir yaz günü gibi pırıl pırıl ve sonra, puf, zift gibi simsiyah. Bektan bir büyüydü bu, aditnrm. Birisi bütün ışıklan söndürüverdi. Bu konuşmalarda, bir kez bile, birisinin, tüm ışıkların neden söndüğünü sorduğunu görmedim. Neyiniz var sizin? Korkmayacak kadar akıllı mısınız?"

Wilson birkaç dakika daha attı tuttu. Durmadan tekrarladığı konu hep aynıydı. Borzov'un ölümünü Kamalılar planlamışlardı, ışıklan yakıp söndürerek bir uyan gönderiyorlardı, mürettebat araştırmayı sürdürmekte ısrar ederse daha başka felaketler de olacaktı.

Bütün olay süresince General OToole Reggie'nin yanında durdu. Dr. Brown, Francesca ve Nicole kenarda kısa bir görüşme yaptılar, sonra Nicole, Wil-son'a yaklaştı. Teklifsiz bir tavırla, "Reggie," diye onun eleştirilerini kesti, "Neden sen ve General O'Toole benimle birlikte gelmiyorsunuz? Mürettebatın geri kalanının işlerini aksatmadan bu konuşmayı sürdürebiliriz."

Wilson ona kuşkuyla baktı. "Sen, Doktor, neden seninle geleyim? Sen orada bulunmadın bile. Bir şey bilecek kadar da fazla şey görmedin." Wilson, Wakefield'in önüne yürüdü, "Sen oradaydın Richard," dedi, "o yeri gördün. Böyle büyük bir uzay aracını yaparak onu yıldızlararası bir yolculuk için fırlatabilmek için ne tür bir zekâ ve güç gerektiğini bilirsin. Hey, adamım, biz onlar için hiçbir şey değiliz. Biz karıncalardan da küçüğüz. Hiçbir şansımız yok."

214

İkinci Sorti

Richard bir anlık bir tereddütten sonra, "Seninle aynı fikirdeyim Reggie," dedi, "Özellikle karşılaştırmalı yeteneklerimiz söz konusu olunca. Fakat onlann

düşmanlığı ya da araçlarını keşfetmemize önem verip vermedikleri konusunda bir delilimiz yok. Tam tersine, hâlâ yaşamakta olduğumuz gerçeğini..."

"Bakın," Irina Turgenyev birden bağırdı, "Ekрана bakın."

Kontrol merkezindeki dev ekranda tek bir görüntü donmuştu. Yengece benzeyen bir yaratık bütün ekranı dolduruyordu. Genişliğinin iki katı boyunda alçak bir gövdesi vardı ve altı tane üç eklemlili bacak tarafından destekleniyordu. Makasa benzeyen iki kısaç gövdenin önünden uzanıyor ve ilk bakışta, tuhaf bir şekilde minik insan ellerine benzeyen, bir aletler dizisi, sırt kabuğundaki bir tür deliğin çevresinde toplanıyordu. Daha yakından incelendiğinde bu aletlerin gerçek bir nalbur dükkanını andırdığı görülüyordu -Kerpetenler, sondalar, rendeler ve hatta, matkaba benzeyen bir şey.

Gözleri, eğer bunlara göz denebilirse, derin oyukların içindeydi ve tıpkı bir periskop gibi gövde kabuğunun üstünde yükselmişlerdi. Kristal veya jöleden yapılmışa benzeyen açık mavi göz küreleri tümüyle ifadesizdi.

Görüntünün kenarındaki yazıdan, bu fotoğrafın saniyeler önce, Silindirik Deniz'in yaklaşık beş kilometre güneyindeki bir noktada çekilmiş olduğu açıkça belli oluyordu. Görüntü teleskopik bir mercekle filme alınmıştı ve aşağı yukarı altı metre karelik bir alanı kaplıyordu.

"Demek Rama'da artık dostlarımız var," dedi Janos Tabori. Diğer kozmonotlar şaşkınlıkla ekranı izlediler.

Daha sonra bütün mürettebat, dev ekrandaki yen-

215

RAMA-II

geç görüntüsünün aslında, o ilk anda görüldüğü kadar korkutucu olmadığı konusunda fikir birliğine ulaştılar. Her ne kadar Reggie'nin davranışları kesinlikle çılgınca idiyse de, onlara bu araştırma yolculuğunun tehlikelerini hatırlatan sözlerinde oldukça mantık vardı. Mürettebatın hiçbiri korkularından tam olarak sıyrılmış değildi. Hepsi, bazı özel anlarında, süper-ile-ri Kamalıların pek dost olmayabilecekleri yolundaki rahatsız edici olguyla karşılaşmıştı.

Fakat çoğu zaman korkularını kenara itiyorlardı. Bu onların görevlerinin bir parçasıydı. Tıpkı araçlarının her an parçalanabileceği veya patlayabileceğini bilen ilk Amerikalı astronotlar gibi, Newton kozmonotları da, görevleriyle ilgili kontroldışı risklerin bulunduğunu kabul etmişlerdi. Bu sağlıklı vazgeçme, genellikle, grubun kararsız kaldıkları konulan tartışmaktan kaçınıp, ertesi günün olaylarının düzeni gibi daha sınırlı (ve bu nedenle daha kontrol edilebilir) konularda odaklanmasına neden oluyordu.

Reggie'nin konuşması ve eşzamanlı olarak yengeç bi-otun ekranda belirmesi, daha önce grupta hiç yapılmamış ciddi bir tartışmanın başlamasına yol açtı. O'Toole konumunu hemen ortaya koydu. Kamalılara hayran olmasına karşın, onlardan korkmuyordu. Tanrı onun bu görevde yer almasını uygun görmüştü ve ancak O, bu olağanüstü maceranın O'Toole'un sonu olmasına karar verebilirdi. Her durumda, ne olursa olsun bu, Tanrı'nın isteğiyle olacaktı.

Richard Wakefield, diğer mürettebat üyelerinin bazılarının da paylaştığı belli olan bir görüş ileri sürdü. Ona göre tüm proje, hem meydan okuyan bir keşif yolculuğu, hem de kişisel hırsların bir sınavıydı. Elbette belirsizlikler vardı, fakat bunlar tehlike olduğu kadar heyecan da yaratıyorlardı. Yeni şeyler öğrenmenin yoğun heyecanı, bu dünyadışı karşılaşmanın olası

216

İkinci Sorti

anıtsal önemiyle birlikte, tüm riskleri fazlasıyla karşılıyordu. Richard'ın görevle ilgili hiçbir rahatsızlığı yoktu. O, yaşamının en kutsal görevinin bu olduğundan emindi; projenin sonunda yaşıyor olmasa da, her şey buna değerdi. Dünya'daki kısa varoluş süresinde önemli bir şey yapmış olurdu.

Nicole tartışmayı dikkatle izledi. Kendisi fazla konuşmadı, fakat konuşmaların akışını izledikçe kendi düşüncelerinin de belirginleştiğini gördü. Diğer kozmonotların sözlü ya da sözsüz yanıtlarını zevkle izledi. Shigeru Takagishi tümüyle Wakefield ile aynı kamptaydı. Richard böylesine önemli bir çabaya katılmasından duyduğu heyecanla ilgili konuşurken, başını kuvvetle sallayıp onu onaylıyordu. Artık yatışmış, belki de az önceki konuşmalarından biraz da utanmış

olan, Reggie Wilson çok fazla konuşmadı; ancak kendisine doğrudan bir soru sorulduğu zaman fikrini söyledi Amiral Heilmann başından sonuna kadar rahatsız göründü. Konuşmaya tek katkısı, herkese zamanın geçtiğini hatırlatmak oldu. Şaşılacak şekilde, Dr. Brown bu felsefi tartışmaya fazla şey eklemedi. Birkaç kısa yorum yaptı, birkaç kez de uzun ve ayrıntılı bir açıklamaya başlamanın eşiğine gelir gibi olduysa da, böyle bir şeye girişmedi. Rama'nın doğasıyla ilgili gerçek inancım hiç açıklamadı.

Başlarda Francesca Sabatini, aydınlanmak için sorular sorarak ve konuşmaları dengede tutarak bir tür hakem veya yönetmen gibi davrandı. Ancak tartışmaların sonuna doğru, bazı kişisel ve içten düşüncelerini açıkladı Onun Newton göreviyle ilgili felsefi görüşleri, O'Toole ve Wakefield'in açıkladıklarınıninkinden tümüyle farklıydı.

Richard'ın, bilginin mutlulukları üzerine yaptığı uzun ve övgü dolu konuşmasından sonra, "Ben senin

217

RAMA-II

her şeyi fazlasıyla karmaşık ve düşünsel hale soktuğuna inanıyorum" dedi. "Benim, Newton kozmonotu olmaya başvurmadan önce, herhangi bir ruhsal arayışa hiç ihtiyacım yoktu. Konuya tıpkı diğer önemli karar-larımdaki yoldan yaklaştım. Bir risk-ödül karşılaştırması yaptım. Ödüllerin -ün, prestij, para ve hatta macera gibi etmenleri göz önüne alarak -risklerden yeterince fazla olduğuna karar verdim Ayrıca bi/ noktada Richard'a kesinlikle katılmıyorum. Eğer görev sırasında ölürsem, hiç de mutlu olmam. Benim için, bu projedeki ödüller ertelenmiş; eğer Dünya'ya dönmezsem onlardan yararlanamam."

Francesca'nın açıklamaları Nicole'ün merakını uyandırmıştı. İtalyan gazeteciye birkaç soru daha sormak istedi, fakat sonra bunlar için yer ve zamanın uygun olmadığını düşündü. Toplantı sona erdikten sonra bile, Nicole hâlâ Francesca'nın söylediklerini düşünüyordu. Yaşam onun için bu kadar basit olabilir mi? diye Nicole kendi kendine konuştu. Her şey riskler ve ödüllerle değerlendirilebilir mff Francesca'nın kürtaaj sıvısını içerken gösterdiği duygusuzluğu hatırladı. Fakat ya ilkeler ve değerler? Hatta duygular?Toplantı bitince Nicole, Francesca'nın hâlâ tam bir bilmece olduğunu itiraf etti.

Nicole, Dr. Takagishi'yi dikkatle inceledi ve kendisini bugün daha iyi kontrol ettiğini gördü. Takagishi elindeki on santimetre kalınlığındaki kağıt tomarını sallarken, "Hepimizin hatırlaması için Dr. Brown," diyordu, "Bir yıllık acelesiz bir görev planlaması sonucu olan, sorti taslağı temel ilkelerini belirten, sorti strate-(ilerin bir kopyasını getirdim. Özetini okuyabilir iniyim?"

"Bunu yapmanıza gerek olduğunu sanmıyorum," diye yanıtladı Brown, "Hepimiz onu zaten biliyo..."

218

İkinci Sorti

"Ben değil," General O'Toole araya girdi. "Onu dinlemek isterim. Amiral Heilmann benden, her şeyi dikkatle izleyip, döndüğünde kendisine özetlememi istedi"

Dr. Brown, devam etmesi için Takagishi'ye eliyle

işaret etti. Küçük düşürülmüş olan Japon bilim adamı, Brown'un dosyasından bir sayfa ödünç alıyordu. Da-vid Brown'un kişisel olarak ikinci sortide yengeç biot-lann peşinden gitme yanlısı olduğunu bilmesine karşın, Takagishi hâlâ diğer kozmonotları, çalışmalarındaki ilk önceliğin, New York şehrinin bilimsel incelenmesi olduğuna inandırmaya çalışıyordu.

Reggie Wilson, bir saat önce özür dileyerek, kısa bir uyku çekmek için odasına çekilmişti. Newton'un diğer beş mürettebat üyesi, öğleden sonrasının çoğunu, ikinci sortideki çalışmalar üzerinde bir fikir birliğine varmak için başarısız çabalarla geçirmişlerdi. İki bilim adamı, Brown ve Takagishi arasında, ne yapılması gerektiği konusunda köklü düşünce farklılıkları olduğundan, bir uzlaşmaya varmak olanaklı değildi. Bu arada, arkalarındaki büyük ekrandan, Rama'nın içinde çalışmakta olan Amiral Heilmann ve beş uzay öğrencisinin aralıklı görüntüleri geçiyordu. O andaki resim ise, Silindirik Deniz kıyısındaki kampta, Tabori ve Turgenyev'i gösteriyordu. İkinci deniz motorunun birleştirilmesini yeni bitirmiş, elektrik alt sistemlerini kontrol ediyorlardı. "...Sortilerin ardışıklığı," Takagishi okuyordu, "ISA-NT-0014 Görev ilkeleri ve öncelikleri belgesine uyacak şekilde dikkatle hazırlanmıştır. İlk sortinin ana

amaçlan, bir mühendislik alt yapısı kurmak ve iç kısmı hiç olmazsa yüzeysel bir şekilde incelemektir. Özellikle bu ikinci Rama uzay aracının birincisinden herhangi ayırıcı bir niteliğinin belirlenmesi çok önemlidir.

219

RAMA-II

"İkinci sorti Rama'nın içinin haritasının, özellikle yetmiş yıl önce keşfedilmemiş bölgelerle birlikte şehirler adı verilmiş olan yapı topluluklarının ve ilk sor- f tide fark edilen iç farklılıkların, tamamlanması için tasarlanmıştır. Değişik tür biotların varlığı ve yerlerinin saptanması, haritalama işleminin bir parçası olmasına karşın, biotlarla ilişki kurmaktan kaçınılacaktır.

"Biotlarla ilişki üçüncü sortieye kadar ertelenecektir. Ancak dikkatli ve uzun gözlemlerden sonra bir girişim yapılacaktır. ."

"Bu kadarı yeter, Dr. Takagishi," diye David Brown sözünü kesti. "Hepimiz ana fikri anladık. Ne yazık ki, bu kısır belge, fırlatmadan aylar önce hazırlanmıştı. Şimdi karşılaştığımız durum hiçbir zaman düşünülmemişti Işıklarımız yanıp sönüyor. Ve Silindirik Deniz'in güney kıyısında altı biotluk bir yengeç sürüsü saptadık ve izliyoruz "

Japon bilim adamı saygıyla, "Size katılmıyorum," dedi. "Kendiniz önceden beklenmeyen ışık değişimlerinin, iki uzay aracı arasında temel bir değişikliği belirtmediğini söylediniz. Bilinmeyen bir Rama ile karşı karşıya değiliz. Sortilerin orjinal görev planı çerçevesinde yapılmasını teklif ediyorum."

"Yani siz, bu ikinci sortinin tümüyle haritalamaya ayrılması, belki de bunun yanına New York'un ayrıntılı biçimde incelenmesinin de eklenmesini istiyorsunuz."

"Kesinlikle, General O'Toole. Kozmonot Sabatini ve Wakefield ile benim tarafımdan duyulmuş olan 'garip ses'in resmi bir 'farklılık' oluşturmadığını düşünen bir kişi olsa bile, New York'un özenli haritalamasının, çalışmalarımızda en üst önceliği alması gerekir. Ve bu işi bu sortide yapmamızın yaşamsal önemi var. Ana Düz-lük'teki sıcaklık şimdiden -5 dereceye yükseldi. Rama bizi her an Güneş'e biraz daha yaklaştırıyor. Uzay ara-

220

İkinci Sorti

Cı dıştan içe doğru ısınıyor. Silindirik Deniz'in üç ya da dört gün içinde dipten erimeye başlayacağını tahmin ediyorum..."

"New York'un keşif için uygun bir hedef olmadığını hiç söylemedim, " diye Dr. Brown yeniden araya girdi, "fakat ta başından beri biotların bu yolculuğun gerçek bilimsel hazinesi olduğu fikrimi korudum. Şu şaşırtıcı yaratıklara bakın," derken ekranı Güney Yarımküresinin yumuşak ve düz bölgesinde yavaş yavaş ilerleyen altı yengeç biotun filmiyle doldurdu. "Bir tanesini yakalamak için başka bir fırsat bulamayabiliriz. Sondalar tüm yarısilindiri incelemeyi bitirdiler ve başka hiçbir biota rastlanmadı."

Takagishi dahil, mürettebatın geri kalan kısmı ekrana hayranlıkla ve dikkatle baktılar. Üçgensel bir düzende ve diğerlerinden biraz daha irice olan biotun önderliğinde ilerleyen bu garip uzaylı grup, hurda metallerden oluşan bir yığına yaklaştı. Önder biot doğruca engele doğru yürüdü, birkaç saniye durdu, sonra kısıkaçlarını kullanarak yığındaki metalleri daha küçük parçalara ayırmaya başladı İkinci sıradaki iki yengeç, metal parçalarını, grubun geri kalan üç üyesinin sırtına aktarmaya başladılar. Bu yeni malzeme, arka sıradaki üç yengeç biotun sırtında zaten var olan küçük yığınların daha da artmasına neden oldu. Francesca, "Bunlar Rama'nın çöpçü mürettebatı olmalı," dedi ve herkesi güldürdü. Dr Brown, "Şimdi herhalde neden acele etmek islediğimi anlıyorsunuzdur" dedi, "Şu anda bu gördüğümüz kısa film Dünya'daki tüm televizyon kanallarına doğru yol alıyor. Bir milyardan fazla kadın ve erkek yurttaşımız, az önce hepinizin hissettiği korku ve hayranlık duygularıyla, bugün onu izleyecekler. Böyle bir yarattığı inceleyebilmek için ne gibi laboratuvarların kurulacağını bir düşünün. Neler öğreneceğimizi düşü-

221

RAMA-II

"Neye dayanarak bunlardan birini yakalayabileceğinizi düşünüyorsunuz?" diye General O'Toole sordu. "Çok tehlikeli olabilecek gibi görünüyorlar."

"Ne kadar biyolojik yapıda görünseler de, biz bu yaratıkların aslında robot olduklarına inanıyoruz. Bu nedenle de onlara, ilk Rama seferi sırasında takılıp sonradan da herkesçe tutulan 'biot' adı verildi. Norton ve diğer Rama I kozmonotlarının bütün raporlarına göre, bu biotların her biri, bir tek işlevi yerine getirmek için tasarılmış. Bildiğimiz anlamda bir zekâyâ sahip değiller. Onlardan daha zekiyiz... ve onları yakalayabiliriz."

Makası andıran kışkaçların yakın çekimi dev ekranı doldurdu. Çok keskin oldukları belliydi. "Bilmiyorum," dedi, General O'Toole, "Ben olsam, bir tanesini yakalamayı denemeden önce, onları bir süre izleme.yi öneren Dr. Takagishi'ye yakın düşünürdüm."

"Katılmıyorum," dedi Francesca. "Bir gazeteci olarak konuşursam, hiçbir hikaye şunlardan birini yakalamaya çalışmaktan büyük olamaz. Dünya'daki herkes izleyecek Bir daha böyle bir fırsat elimize geçmeyebilir." Bir an sustu. "ISA bizi bazı eğlendirici haberler için zorluyor Borzov olayı, Dünya'daki vergi yükümlülerini, ödedikleri uzay paralarının akıllıca harcandığı konusunda pek inandıramadı."

"Her iki işi de neden aynı sortide yapmıyoruz?" diye General O'Toole sordu, "Bir alt grup New York'u araştırırken, diğeri de yengecin peşinden gidebilir."

"Olmaz," dedi Nicole "Eğer bu sortinin amacı bir biot yakalamaksa, o zaman tüm kaynaklarımızın bu yönde kullanılması gerekir Hem insan gücü, hem de zaman açısından sınırlı olduğumuzu unutmayın "

David Brown üzgün bir gülümsemeyle "Yazık ki," dedi, "Komite olarak bu karan veremiyoruz Tam bir

222

Bir Biot Yakalamak

anlaşmaya varamadığımıza göre, seçimi benim yapmam gerekiyor... Bu nedenle, ikinci sortinin amacı bir yengeç biot yakalamak olacaktır. Amiral Heilmann'ın benimle aynı fikirde olacağını varsayıyorum. Eğer olmazsa, konuyu mürettebatın oyuna sunarız."

Toplantı yavaşça dağıldı. Dr. Takagishi bir noktaya daha değinmek, ilk Rama kaşiflerinin gördükleri biot türlerinin çoğunun, Silindirik Deniz'in erimesinden önce ortaya çıkmamış olduğunu belirtmek istiyordu. Fakat kimse artık dinlemek istemiyordu. Herkes yorgundu.

Nicole Takagishi'ye yaklaştı ve gizlice biyometri tarama aygıtını çalıştırdı. Uyan dosyası boştu.

Gülümseyerek "Tertemiz" dedi.

Takagishi ona ciddi bir şekilde baktı ve sıkıntılı bir şekilde, "Kararımız yanlış," dedi, "New York'a gitmeliydik."

27

BİR BİOT YAKALAMAK

Amiral Heilmann, Francesca'ya "Çok dikkatli ol," dedi. "Seni öyle eğilirken görmek sinirimi bozuyor."

Sinyora Sabatini ayak bileklerini helikopterin koltuğunun altına sıkıştırarak kapının dışına uzanmıştı. Sağ elinde küçük bir kamera vardı. Üç dört metre altında, tepelerinde vınıldayan makineye aldırılmaz görünen altı yengeç biot, düzenli bir şekilde ağır ağır yürüyordu. Bowling kukalarının ilk üç sırasındaki dizilişleriyle, hâlâ mızraklı süvari alayı düzenini koruyorlardı.

"Denizin üstüne doğru git," diye Francesca, Hiro Yamanaka'ya bağırdı. "Kenara geliyorlar ve yeniden dönecekler."

Helikopter sola doğru keskin bir dönüş yaparak,

223

RAMA-II

Rama'mn güney yarısını Silindirik Deniz'den ayıran beş yüz metrelik uçurumun üstünde uçmaya başladı Bu uçurum kuzeydeki benzerinden on kez daha yüksekti. David Brown, yarım kilometre altındaki donmuş denize bakarken soluğu kesildi.

"Saçmalık bu, Francesca," dedi. "Ne yapmaya çalışıyorsun? Helikopterin burnundaki otomatik kamera gereken resimleri çekecek."

Francesca, "Bu kamera, özellikle yakınlaştırma çekimleri için tasarımılandı," dedi. "Ayrıca, biraz heyecan, görüntüleri daha gerçekçi yapıyor." Yamanaka yeniden kıyıya yöneldi. Biotlar şimdi yaklaşık otuz metre önlerindeydi. Öndeki biot kenara yarım boy kadar yaklaştı, birkaç salise durakladıktan sonra birden sağ tarafına döndü. İkinci bir doksan derecelik sağa dönüş de manevrayı tamamladı ve öndeki biotu tam zıt yöne soktu. Diğer beş yengeç de önderlerini takip ederek, sıra sıra dönüşlerini, askeri bir düzende gerçekleştirdiler. Francesca kendisini helikopterin içine çekerken mutlulukla, "Bu kez yakaladım," dedi, "Başlan önde ve tam çerçeve. Ayrıca önderlerinin mavi gözünde, tam dönmeden önce bir hareket pırıltısı yakaladığımı sanıyorum." Biotlar şimdi, normal hızları olan saatte on kilometreyle uçurumdan uzaklaşıyorlardı ve hareketleri yumuşak toprak üzerinde hafif bir iz bırakıyordu. Daha önce denize doğru izlediklerine paralel bir yol tutturmuşlardı. Yukarıdan, tüm bölge, çimlerinin bir bölümü biçilmiş olan bir banliyö evinin bahçesine benziyordu -bir yanda toprak temiz ve düzenliyken, biotla-rın henüz geçmediği alandaki toprakta düzenli izler yoktu. Francesca uzanarak kollarını David Brown'un ensesine dolarken, neşeyle "Bu artık sıkıcı olabilir," dedi.

224

Bir Biot Yakalamak

"Kendimizi başka bir şeyle eğlendirmek zorunda kalabiliriz."

"Onları sadece bir kez daha tepeden tırnağa inceleyeceğiz Modelleri çok basit." Dr Brown, Frances-ca'nın ensesini hafifçe gıdıklamasına aldırmadı. Kafasında bir takım liste kontrolleri yapar gibiydi. Sonunda iletişim aygıtına, "Ne diyorsunuz, Dr. Takagishi?" diye sordu, "Şu anda yapabileceğimiz başka şey var mı?" Newton'daki bilim kontrol merkezinde, Dr. Takagishi, robotların ilerlemelerini ekrandan izliyordu. "Yakalamaya çalışmadan önce," dedi, "onların duyuumsal kapasitelerini bulabilirsek çok yararlı olurdu. Şimdiye kadar seslere ve uzak görüntülere bir tepki vermediler. Aslında, görünüşe göre, varlığımızı fark etmediler bile. Fakat kesin sonuçlara ulaşabilmek için elimizde henüz yeterli veri olmadığını sizin de kabul edeceğinizden eminim Eğer onları tüm elektromanyetik frekansların etkisinde bırakarak tepkilerini daha iyi bir fikir..."

"Fakat bu, günler alır," diye Dr. Brown araya girdi, "son çözümlemede gene de şansımızı denemek zorunda kalacağız. Planlarımızı önemli derecede değiştirecek ne gibi şeyler öğrenebileceğimizi merak ediyorum."

"Önce, onlar hakkında ne çok şey öğrenirsek," diye Takagishi savundu, "O kadar iyi ve güvenli bir yakalama yöntemi tasarlayabiliriz. Hatta, belki de hepimizi bu işten caydırabilecek bazı şeyler de öğrenebiliriz.. "

Dr. Brown ters bir ifadeyle, "Olanaksız," dedi. Onun açısından bu özel tartışma sona ermişti. "Hey, Tabo-ri," diye bağırdı. "Kulübeleri ne duruma getirdiniz?" "Neredeyse tamamladık," diye yanıtladı Macar. "En fazla otuz dakika. Sonra kısa bir uykuya hazır olacağım."

225

^

RAMA-II

"Önce yemek," dedi Francesca, "Boş mideyle uyuyamazsın."

Tabori şakacı bir tonla, "Ne pişiriyorsun güzelim?" diye sordu.

"Rama usulü yahni."

Dr. Brown "Bu kadar yeter," dedi. Birkaç saniye du-raladıktan sonra "O'Toole," diye devam etti, "New-ton'u tek başına yönetebilir misin? En azından önümüzdeki on iki saat için."

"Elbette," dedi O'Toole.

"O zaman mürettebatın geri kalanını aşağıya yolla. O zamana kadar hepimiz yerleşebileceğimiz hale getirilmiş olan kamp yerinde buluşuruz. Öğle yemeği ve kısa bir uykudan sonra biot avını planlarız "

Helikopterin aşağısında altı yengeç benzeri yaratık, çorak topraklar üstündeki acımasız yürüyüşlerini sürdürüyordu. Helikopterdeki dört insan, zeminin toprak ve küçük taşlık olmaktan çıkarak, birbirine girmiş ince tellerden oluşan bir engele dönüştüğü anda ne yapacaklarını merakla izlediler. İki bölgeyi ayıran ince çizgiye dokundukları zaman, biotlar bir U dönüşü yaparak son izlerine

bitişik ve paralel bir yol izleyerek denize yöneldiler. Yamanaka, helikopteri yan yatırdı, yüksekliğini artırdı ve Silindirik Deniz'in on kilometre ötesindeki Beta kamp yerine yöneldi.

Hepsi haklıydı, diye Nicole düşünüyordu. Kıyaslayınca, onu ekrandan görmek bir şey değil. Taşıma koltuğuyla Rama'ya iniyordu. Şu anda yan yolu geçmişti ve önünde her yöne doğru uzanan nefes kesici bir manzara vardı. Aynı duyguyu Büyük Kanyon'daki Tonto platosu üstünde dururken de hissettiğini hatırladı. Fakat orası doğa tarafından yapılmış ve oluşumu bir milyar yıl sürmüştü. Rama ise birisi veya bir şey tarafından yapılmıştı

226

Bir Biot Yakalamak

İskemle bir an için durdu. Shigru Takagishi, Nico-le'den bir kilometre aşağıda koltuğundan indi. Nicole onu göremiyor, fakat telsizinden onun Richard Wakefield ile konuşmasını duyabiliyordu. Reggie Wilson'ın "Çabuk olun," diye bağırdığını duydu. "Böyle hiçbir yer olmayan bir yerin ortasında oturmaktan hoşlanmıyorum." Nicole taşıyıcı koltukla havada asılı kalmaktan hoşlanmıştı. Çevresindeki inanılmaz manzara geçici olarak hareketsizdi ve özellikle ilginç bulduğu her şekli rahatça izliyordu.

Wilson'ın inmesi için son bir duruştan sonra, Nicole sonunda Alfa taşıyıcı koltuk sisteminin sonuna yaklaşıyordu. İnişinin son üç yüz metresini, gözlerinin sağladığı uyumla, büyülenmiş gibi izledi. Belirsiz şekiller karmaşası, rover, üç insan, bazı malzemeler ve onları çevreleyen kampa dönüştü. Birkaç saniye sonra da o üç adamın hepsini tanıdı. Zihni hızla iki ay önce İsviçre'de yaptığı başka bir teleferik yolculuğuna gitti ve bir anda gözünün önünde beliren Kral Henry'nin görüntüsü, yenni, tam aşağısındaki Richard Wakefield'in gülümseyen yüzüne bıraktı. Richard ona en kolay yoldan koltuktan nasıl çıkacağını anlatıyordu.

"Hiçbir zaman tam olarak durmaz" diyordu Richard, "fakat oldukça yavaşlar. Kemerini çöz ve ayakların yere değer değmez tıpkı yürüyen merdivenleri terk ediyormuşsun gibi yürümeye başla."

Richard onu belinden kavradı ve platformdan indirdi Takagishi ve Wilson roverin arka koltuğuna önceden geçmişlerdi. Wakefield, "Rama'ya hoş geldin," dedi.

Richard "Tamam, Tabori," diye telsizden konuşmasına devam etti, "yola çıkmaya hazırız. Şimdi, yolculuk süremiz için dinleme moduna geçiyorum."

Janos, "Acele edin," diye ısrar etti. "Sizin öğle yeme-

227

RAMA-II

ğinizi de yememek için kendimizi zor tutuyoruz... Ric-'(hard, aklıma gelmişken, alet kutusu C'yi de beraberinde getirir misin? Burada ağlardan ve kafeslerden bahsedip duruyoruz, bu nedenle daha değişik tür aletlere ihtiyaç duyabilirim."

"Tamam," diye Wakefield yanıtladı. Kamp yerinde ilerleyerek tek büyük kulübeye girdi. Çok ağır olduğu belli olan, uzun ve dikdörtgen bir kutuyla dışarı çıktı.

"Kahretsin Tabori," diye telsizine seslendi, "Bunun içinde neler var?"

Hepsi bir kahkaha duyular "Bir yengeç biot yakalamak için aklına gelebilecek her şey. Ve diğerleri."

Wakefield telsizin düğmesini çevirdi, rovere bindi ve onu merdivenlerden uzaklaştırarak Silindirik Deniz yönünde sürmeye başladı. "Şu biot avı, duyduğum en lanet olası aptalca düşünce" diye Reggie Wilson homurdandı. "Birinin canı yanacak."

Roverin içinde bir dakika kadar sessizlik oldu. tarafta, gözlerinin erişebildiği sınırda, kozmonotlar Rama şehri Londra'yı belirsizce görebiliyorlardı. "Eee, ikinci takımın bir üyesi olmak nasıl bir duygu?" Wil-son aslında kimseyle konuşmuyordu. Rahatsız edici bir sessizlikten sonra, Dr. Takagishi dönerek ona, "Bağışlayın Mr. Wilson," dedi nezaketle, "Benimle mi konuşuyorsunuz?"

Wilson başını yukarı aşağı sallayarak onayladı. "Elbette," dedi, "Hiç kimse sana bu görevin iki numaralı bilim adamı olduğunu söylemedi mi? Sanmıyorum." Wilson bir an durakladıktan sonra devanı etti, "Ancak bu şaşırtıcı değil Dünya'dayken ben de iki numaralı gazeteci olduğumu bilmiyordum."

Nicole, sözü kesilmeden önce "Reggie sanmıyorum | ki..." diyecek oldu, fakat Wilson roverde öne eğilerek, "Sana gelince doktor," dedi, "Sen üçüncü takımın tek üyesi olabilirsin. Şanlı önderlerimiz Heilmann ve

228

Bir Biot Yakalamak

Brown'un senin hakkındaki konuşmalarına kulak misafiri oldum. Seni devamlı olarak Newton'da bırakmak hoşlarına gidecekti. Fakat burada hünerlerinize ihtiyaç duyabileceğimiz için..."

"Bu kadar yeter," diye Richard Wakefield lafa karıştı. Sesinde tehdit edici bir hava vardı. "Bu kadar sevimsiz olmak zorunda değilsin." Wakefield tekrar konuşmaya başlamadan önce birkaç gergin saniye geçti. Sonra daha dostça bir sesle, "Bu arada Wilson," dedi, "eğer doğru hatırlıyorsam, sen bir yarış fanatığısin. Bu hurdayı kullanmak ister misin?"

Bu mükemmel bir öneriydi. Birkaç dakika sonra Reggie Wilson, Wakefield'in' yanında, direksiyonun başında, roveri dar bir çember çevresinde hızlandırırken çılgınca kahkahalar atıyor, kozmonotlar, deş Jar-dins ve Takagishi de, arka koltukta etrafa çarpıp duruyorlardı.

Nicole, Wilson'u çok dikkatle incelerken, Değişken ruh halinde gene, diye düşünüyordu. Son iki günde bununla birlikte en az üç defa. Nicole, Wilson'un en son ne zaman tam bir taramasını yaptığını düşündü. Borzov'un ölümünden beri yapmadım Bu arada uzay öğreticilerini ise iki kez kontrol ettim... Kahretsin, dedi kendine, Borzov olayına kendimi kaptırmam beni dikkatsiz yaptı. Nicole Beta kampına vardıktan sonra, en kısa zamanda herkesin taramasını yapmayı kafasına not etti.

Sonunda Wilson arabayı düzeltip kampa yol almaya başlayınca Richard Wakefield, "Aklıma gelmişken, değerli profesörüm," diyerek Japon bilim adamına döndü, "Size bir sorum var. Geçen günkü o 'garip ses'imizle ilgili bir çalışma yaptınız mı? Yoksa Dr. Brown, onun ortak hayal gücümüzün bir ürünü olduğu konusunda sizi ikna mı etti?"

Dr. Takagishi başını olumsuz anlamda salladı. "O

229

RAMA-II

anda size bunun yeni bir ses olduğunu söylemiştim." Uzaklara, Ana Düzlük'ün açıklanamayan mekanik tarlalarına baktı "Bu farklı bir Rama. Bunu biliyorum. Güneydeki satranç tahtası kareleri tümüyle yeni bir düzende yayılmışlar ve artık Silindirik Deniz'in kıyılarına kadar uzanmıyorlar. Işıklar daha deniz erimeden önce yanıyorlar. Ve, ilk Rama araştırmacılarının bildirdiği gibi, birkaç saatlik bir zayıflama süresi olmadan, birden sönüyorlar. Yengeç biotlar tek görüneceklerine şimdi sürüler halinde dolaşıyorlar." Hâlâ tarlalara bakarken biraz durakladı "Dr. Brown bütün bu farklılıkların önemsiz olduğunu düşünüyor, fakat ben, bunların bir şey anlattığına inanıyorum." Takagishi yumuşak bir sesle devam etti, "Dr. Brown'un yanılıyor olması çok olası."

Wilson acı bir sesle, "Onun tam bir orospu çocuğu olması da çok olası" dedi ve roveri en yüksek hızına çıkardı. "Beta kampı," dedi, "işte geliyoruz!"

28

BİLİNENE DAYANAN TAHMİN

Nicole preslenmiş ördek, sulandırılmış İtalyan karnabaharı ve patates püresinden oluşan öğle yemeğini bitirdi. Diğer kozmonotlar hâlâ yiyorlardı ve uzun masayı geçici bir sessizlik kaplamıştı. Girişin yanındaki köşede bir ekranda yengeç biodann konumlan izleniyordu. Düzenleri değişmemişti. Yengeçleri belirten minik ışık noktası bir yöne doğru on dakikadan biraz fazla süreyle ilerliyor ve sonra ters yöne dönüyordu.

Geçici bildiri tahtasına asılmış olan bölgenin bilgisayar haritasına bakan Richard Wakefield, "Bu parseli bitirmelerinden sonra ne olacak," diye sordu.

"Son defasında, satranç karesi bölümler arasında bir

230

Bilinene Dayanan Tahmin

deliğe rastlayıncaya kadar böyle bir yol izlediler" diye Francesca masanın diğer ucundan yanıtladı. "Sonra çöplerini oraya boşalttılar. Bu yeni bölgeden bir şey

toplamadılar, bu nedenle bitirdikleri zaman ne yapacakları sadece varsayım olur."

"Herkes biotlarımızın gerçekten çöpçü olduğuna inanıyor mu?"

David Brown, "Kanıtlar oldukça güçlü," dedi, "Jimmy Pak tarafından birinci Rama'da rastlanan benzeri yalnızgezer biotun da çöp toplayıcısı olduğuna inanılmıştı."

Shigeru Takagishi, "Kendimizi kandırıyoruz," diye araya girdi. Ağzındaki son lokmayı çiğnemeyi bitirip yuttuktan sonra "Dr. Brown, biz insanlar için, Rama'nın ne olduğunu algılamamanın olanaksızlığını ilk söyleyenler arasındaydı. Konuşmalarımız bana, bir file dokunan kör insanlarla ilgili eski bir Hint atasözünü hatırlattı. Her biri hayvanın küçük bir parçasına dokundukları için, onu başka türlü tarif etmiş Hiçbiri de doğru değilmiş."

Janos Tabori sordu, "Yani sen, bizim yengeçlerin Rama sağlık bölümünde çalıştığını düşünmüyor musun?"

"Bunu söylemedim," diye Takagishi yanıtladı. "Sadece, bu altı yaratığın çöp toplamaktan başka bir görevi olmadığına bu kadar çabuk karar vermekle, haddini bilmez bir davranışta bulunduğumuzu söylemek istedim. Gözlemsel verilerimiz, üzümlere söylüyorum, çok az."

Dr Brown, "Bazen bilinene dayanarak tahmin yapmak gerekir," derken gene hırçınlaşmıştı "Hatta en az sayıda veri üstüne değerlendirme bile yapılabilir Yeni bilimin kesinlikten çok en büyük olasılığa dayandığını siz de biliyorsunuz "

"Bilim ve yöntemleri üzerine derin bir tartışmaya

RAMA-II

dalmadan önce," diye Janos sırtarak araya girdi, "hepinize bir oyun önerim var." Ayağa kalktı, "Aslında bu Richard'ın fikriydi, fakat bunu bir oyuna nasıl dönüştürüleceğini ben buldum. Işıklarla ilgili."

Janos bardağın çabucak biraz su içti, "Buraya, Rama ülkesine geldiğimizden beri," ses tonunu ciddi-leştirdi "aydınlanma durumunda üç geçiş oldu."

Wakefield bağırdı, "Böoö" ve ısıklıladı, Janos güldü.

"Peki çocuklar," diye küçük Macar her zamanki rastgele konuşma şekliyle devam etti, "Işıklarla ilgili bu olay nedir? Geldiler, gittiler ve şimdi tekrar geldiler. Gelecekte ne olacak? Birlikte bir havuz oluşturarak belirli bir miktar, örneğin, yirmişer mark koymamızı öneriyorum. Her birimiz görev sonuna kadar ışıkların davranışıyla ilgili bir tahminde bulunacağız ve en yakın tahmini yapan parayı alacak."

Reggie Wilson uykulu bir şekilde sordu, "Kazananı kim belirleyecek?" Son bir saat içinde defalarca esne-mişti. "Bu masanın çevresindeki etkileyici beyin takımına rağmen, henüz kimsenin Rama'yı anlayabildiğini sanmıyorum. Ben kişisel olarak, ışıkların bir düzen izlemeyeceğine ve hep bizi tahminlerde bulundurmak için rastgele yanıp söneceklerine inanıyorum."

"O zaman bunu yaz ve modemle General O'Toole'a gönder. Richard ve ben onun kusursuz bir hakem olacağına fikir birliği içindeyiz Görev bittiği zaman, tahminlerle gerçeği karşılaştırır ve birimiz de iki kişilik bir yemek kazanır." Dr. Brown iskemlesini masadan iterek kalkıp "Oyunun bitti mi Tabori?" diye sordu. "Eğer öyleyse," diye yanıt beklemeden ekledi, "belki de şu yemek artıklarını temizleyip programımıza geri dönebiliriz."

"Hey Kaptan," diye Janos yanıtladı, "sadece havayı yumuşatmaya çalışıyordum. Herkes gitgide gerginleşiyor. "

232

Bilinene Dayanan Tahmin

Kozmonot Tabori sözünü bitirmeden Brown çadırdan çıkmıştı.

Richard, Francesca'ya sordu, "Onu rahatsız eden ne?"

"Av konusunda endişeleniyor sanırım," dedi Francesca. "Bu sabahtan beri karamsar. Belki de tüm sorumluluğun üzerinde olduğunu hissediyor."

"Belki de sadece ayının tekidir." dedi Wilson ve o da iskemlesinden kalktı, "Biraz uyuyacağım."

Wilson büyük çadırı terk ederken Nicole, avdan önce herkesin biyomeiresini kontrol etmek istediğini hatırladı Bu oldukça kolay bir işti. Yapması gereken tek şey, çalıştırmış olduğu tarayıcısıyla her kozmonotun yakınında yaklaşık kırk

beş saniye kadar durup, göstergedeki eleştiri rakamları okumaktı. Uyarı dosyalarında bir kayıt çıkmazsa, her şey düzgün gidiyor demektir. Bu özel taramada Takagishi dahil, herkes temizdi. Nicole, Japon iş arkadaşına yavaşça, "İyi gidiyorsunuz," dedi

David Brown ve Reggie Wilson'ı aramak için dışarı çıktı Dr. Brown'un kulübesi kampın en uzak köşesindeydi. Diğer kişisel yaşama alanları gibi, onun da kulübesi, yerde duran uzun, ince bir şapkaya benziyordu. Bütün kulübeler beyaza yakın bir renkte, iki buçuk metre yüksekliğindeydiler ve iki metre çapında daire şeklinde tavanları vardı. Kolay katlanma ve saklanmalarını sağlayan süper-hafif, esnek ve çok sağlam bir malzemeden yapılmışlardı. Nicole bu kulübelerin tıpkı Amerikan kızılderililerinin çadırlarına benzediğini düşündü.

David Brown çadırındaydı ve taşınabilir bir bilgisayarın önünde, yere bağdaş kurmuş olarak oturuyordu. Ekranda Takagishi'nin Rama Atlası'ndan biotlarla ilgili bölümünden bir kısım vardı. Nicole kafasını kapıdan içeri uzatırken, "Özür dilerim, Dr. Brown" dedi.

233

RAMA-II

Dr. Brown çalışmasının kesilmesinden duyduğu rahatsızlığı gizlemeden, "Evet," dedi, "Ne var?"

"Biyometri verilerinizi kontrol etmem lazım," dedi Nicole. "Birinci sorti öncesinden beri verileriniz kaydedilmedi."

Brown ona sinirli bir şekilde baktı; fakat Nicole yerinden kılmıdamayınca, Amerikalı hafifçe homurdanarak omuzlarını silktiler ve tekrar ekrana döndü. Nicole onun yanına diz çökerek tarayıcısını çalıştırdı.

Dr. Brown rahatsız olmuş biçimde ağırlığını değiştirince, Nicole, "Malzeme kulübesinde katlanabilir birkaç iskemle var" dedi Brown onun sözlerini yanıtlamadı Neden bana karşı bu kadar kaba, diye Nicole merak etti. Wilson ve kendisiyle ilgili rapor nedeniyle olabilir mi? Hayır, sorusunu kendi yanıtladı, ona tam anlamıyla uyumlu davranmadığım için.

Nicole'ün ekranında veriler belirmeye başlamıştı. Uyarı verilerinin özetinin verilmesini sağlayan bazı girdileri dikkatle tuşladı. Duygusuzca "Kan basıncınız son yetmiş iki saatte, aralıklı sürelerle, bugün ise neredeyse devamlı olarak yükselmiş," dedi. "Bu özel durum genellikle stresle birlikte ortaya çıkar." Dr. Brown biotlarla ilgili okumasını keserek yüzünü yaşam bilim subayına çevirdi. Ekranda görünen verilere anlamadan baktı. Nicole ekranı göstererek, "Bu grafik sizin kabul edilebilecek sınırın çok üstünde olan dolaşımınızın fazlalık ve sürelerini gösteriyor," dedi, "Oluşumların her biri tek başına ciddi bir şey değil. Fakat hepsi birden kaygı verici oluyor."

"Biraz baskı altındaydım," diye David Brown mırıldandı ve Nicole'ün az önce söylediklerini destekleyen veriler gösteren bilgileri ekrana çağırmasını izledi. Brown'un uyarı dosyalarından çoğu taşmak üzereydi.

Işıklar göstergede yanıp sönerken, Brown, "En kötü senaryo nedir doktor?" diye sordu. 234

Bilinene Dayanan Tahmin

Nicole hastasını süzerken, "Eğer durum devam eder veya kötüleşirse, felç ya da ölüme yol açan bir kriz" diye yanıtladı.

Islık çaldı, "Ne yapmalıyım?"

"İlk olarak," diye Nicole yanıtladı, "daha fazla uyuyarak başlayabilirsiniz."

Metabolik fotoğrafınız, General Borzov öldükten sonra sadece on bir saat dinlenmiş olduğunuzu gösteriyor. Uyku sorununuz olduğuna bana neden söylemediniz?"

"Sadece heyecandan olduğuna düşündüm. Hatta bir gece uyku hapı bile aldım, fakat bir etkisi olmadı."

Nicole'ün kaşları çatıldı. "Size uyku hapı verdiğimi anımsamıyorum."

Dr. Brown gülümseyerek, "Hay aksi," dedi, "Size söylemeyi unuttum. Bir gece Francesca Sabatini ile uykusuzluğum hakkında konuşuyordum. O da bana bir hap vermeyi önerdi. Düşünmeden alıp içtim."

"Hangi geceydi bu?" diye Nicole sordu. Ekranındaki görüntüleri değiştirirken, tutucu belleklerden daha fazla veri istedi.

Dr. Brown bir anlık tereddütten sonra, "Emin değilim," dedi, "Sanırım..."

"Oh, işte burada" dedi Nicole. "Kimyasal analizde görebiliyorum. 3 Mart'ta olmuş, Borzov'un ölümünden iki gece sonra. Sizin ve Heilmann'ın oıtak kumandan seçildiğiniz gün. Bu spektrometrik verilerden anlaşıldığına göre bir tek hap almış olduğunuzu sanıyorum "

"Bütün bunları benim biyometri verilerime dayanarak mı söylüyorsunuz?"

"Tam olarak değil," diye Nicole gülümsedi, "yorum hiçbir zaman bir tek olamaz. Öğle yemeğinde söylediğiniz gibi, bazen bilinene dayanarak tahminde bulunmak... bazen de en az sayıda veri üzerinde değerlendirme yapmak gerekir."

235

RAMA-II

Gözleri bir an birbirine takıldı. Bu korku olabilir mff Nicole onun bakışlarında görmekte olduğu şeyi yorumlamaya çalışırken, merak ediyordu. Dr. Brown gözlerini çevirdi. "Doktordeş Jardins," dedi sert bir şekilde, "Kan basıncım hakkındaki raporunuz için teşekkür ederim. Sakin olmaya çalışarak bol bol uyuyacağım. Ve size uyku hapi hakkında bilgi vermediğim için özür dilerim." Eliyle Nicole'e gidebileceğini işaret etti.

Nicole gönderilmesine karşı çıkmak istedi, fakat sonra bundan vazgeçti. Wilson'un kulübesine doğru yürürken, Nasıl olsa benim öğütlerimi dinlemeyecek, dedi kendine, Zaten kan basıncı da aslında o derece yüksek değildi. Uyku hapının tipini doğru tahmin ederek Dr. Brown'u şaşırttığı konuşmalarının gerilim dolu son iki dakikasını düşündü. Burada doğru olmayan birşeyler var. Birşeyler kaçmıyorum ama nedir?

Daha çadırının kapısına varmadan Reggie Wilson'ın horlamasını duyabiliyordu. Biraz düşündükten sonra, Nicole onu uykusundan sonra da tarayabileceğine karar verdi. Kulübesine döndü ve hemen uykuya daldı.

"Nicole, Nicoledeş Jardins." Ses zorla onun rüyalarına girdi ve uyandırdı.

"Benim, Francesca. Sana bir şey söylemeliyim."

Nicole portatif karyolasında yavaşça doğruldu. Francesca çoktan kulübeye girmişti. İtalyan, Nicole'ün her zaman, onun kameralar için sakladığını düşündüğü, en dostça gülümsemesini takınmıştı.

Francesca karyolaya yaklaşırken, "Birkaç dakika önce David'le görüşüyordum," dedi, "ve bana öğle yemeğinden sonraki konuşmanızı anlattı." Nicole esneyip, ayaklarını yere indirirken Francesca hâlâ konuşuyordu. "Elbette, kan basıncını öğrendiğimde çok kaygılandım -merak etme ikimiz de zaten bunu yayınlarımda kullanmamam konusunda anlaştık- beni asıl ra-

236

Bilinene Dayanan Tahmin

hatsız eden, sana uyku ilacından bahsetmemiş olduğumuzu bana hatırlatması oldu. Çok utandım. Sana hemen haber vermeliydik."

Francesca, Nicole için çok hızlı konuşuyordu. Az önce derin bir uykuda, Beauvois'yı düşünüyordu, şimdiyse birdenbire, İtalyan kozmonotun kalın sesiyle yaptığı itirafları dinlemesi gerekiyordu.

"Ben uyanıncaya kadar bir dakika bekler misin?" diye Nicole ters bir ifadeyle konuştu. Francesca'nın yanından uzanarak, masa olarak kullandığı yerden bir bardak su aldı. Yavaşça içti.

"Şimdi şunu mu anlamalıyım," dedi, "Beni Dr. Brown'a uyku hapi verdiğini söylemek için uyandırdın? Zaten bildiğim bir şeyi?"

"Evet," diye Francesca gülümsedi "Yani bir kısmını. Fakat sana Reggie'den de bahsetmeyi unutmuşum."

Nicole başını salladı. "Seni anlamıyorum, Francesca. Şimdi de Reggie Wilson'dan mı bahsediyorsun?"

Francesca bir saniye durakladı, "Evet," dedi, "Yemekten hemen sonra onu taramadın mı?"

Nicole başını bir daha salladı, "Hayır, çoktan uykudaydı." Saatine baktı. "Onu toplanı başlamadan önce taramayı planlamıştım. Belki bundan bir saat sonra." Francesca bocaladı, "Şey," dedi, "David bana hapi biyometri verilerinde göründüğünü söylediği zaman, sandım ki..." cümlesini yanda kesti Düşüncelerini toplamaya çalışır görünüyordu. Nicole sabırla bekledi.

"İki uzay aracının Rama ile buluşmak üzere birleşmesinden iki hafta kadar önce" Francesca sonunda devanı etti, "Reggie baş ağrılarından yakınmaya başladı ve benim ilaçlar hakkındaki bilgilerimden haberi olduğundan -biliyorsun, belgesel

çalışmalarım nedeniyle- benden, baş ağrıları için bir ilaç vermemi istedi. Önce reddettim, fakat devamlı rahatsız etmesi nedeniyle, sonunda ona biraz nubitrol verdim."

237

RAMA-II

Nicole kaşlarını çattı, "Bu basit bir baş ağrısı için çok kuvvetli bir ilaç. Bütün tedaviler boşa çıkmadıkça hiçbir zaman kullanılmaması gerektiğini savunan doktorlar var..."

Francesca, "Bütün bunları ona söyledim," dedi "Çok sertleşti. Reggie'yi tanıımıyorsun. Bazen onunla mantıklı olamazsın."

"Ona ne kadar ilaç verdin?"

"Hepsi sekiz hap, toplam iki yüz miligram."

"Böyle garip davranışlarda bulunmasına şaşmamak gerek " Nicole uzanarak, masanın en sonunda duran, cep bilgisayarını aldı Tıbbi veriler bölümüne girdi ve nubitrolle ilgili kısa bilgiyi okudu "Burada fazla şey yok," dedi "OToole'dan tıp ansiklopedisindeki tüm bilgileri bana aktarmasını istemeliyim. Fakat eğer doğru hatırlıyorsam, nubitrolün vücut sisteminde haftalarca kaldığına dair bir tartışma yok muydu?"

Francesca, "Hatırlamıyorum," derken, Nicole'ün elindeki ekrana baktı ve metni hızla okudu Nicole sinirlenmişti Tam Francesca'ya sözlü bir saldırı yapmak üzereyken, son anda fikrini değiştirdi. Demek David ve Reggie'ye ilaçları sen verdin, diye düşünüyordu. Ölümünden birkaç saat önce, Francesca'nın Borzov'a bir bardak şarap sunduğunu, hafızasının derinliklerinde belirsiz bir şekilde hatırladı Nicole'ün vücudunu garip bir ürperti kapladı. Sezgisi doğru olabilir miydi?

Nicole döndü ve Francesca'ya soğuk bir şekilde baktı "Şimdi, David ve Reggie için hem doktor hem eczacı rolü oynadığını itiraf ettiğine göre, bana anlatmak istediğin başka bir şey daha var mı?"

Francesca sordu, "Ne demek istiyorsun?"

"Mürettebatın başka bir üyesine de ilaç verdin mi?"

Francesca, Nicole'ün kalbi hızla çarparken, yüzü hafifçe beyazlayıp, önce bir an durakladıktan sonra "Hayır, hayır, elbette hayır." dedi.

238

Av

29

AV

Helikopter roveri çok yavaş bir şekilde yere doğru uzattı. Janos Tabori telsizden, "Ne kadar öteye?" diye sordu

Aşağıdan Richard Wakefield, "On metre daha," dedi Wakefield Silindirik Deniz'in kenarından yüz metre güneydeki bir noktadaydı Üstünde, iki uzun kablonun ucundaki rover sallanıyordu "Aşağıya yavaşça indirmeye dikkat et, şaside çok hassas elektronik parçalar var "

Janos elektronik araçla kabloları her defasında birkaç santim uzatırken, Hiro Yamanaka helikopteri olası en iyi kontrol noktasında sıkıca tutuyordu "Temas," diye bağırdı Wakefield. "Arka tekerleklerde. Ön tekerleklerin bir metre daha inmesi gerek "

Francesca Sabatini roverin bulunduğu tarafa, Ra-ma'nın Güney Yarım silindirine yapılan bu tarihi inişi kaydetmek için koştu. Uçurumdan elli metre ötede, geçici bir merkez üssü olarak kullanılan bir kulübenin yanında, diğer kozmonotlar başlayacak av için hazırlanıyorlardı Irina Turgenyev, ikinci helikopterdeki kablolardan yapılmış olan tuzağı kontrol ediyordu. Birkaç metre ötede Dr Brown, Beta kampında kalmış olan Amiral Heilmann ile telsizle konuşuyor, iki adam av planının ayrıntılarını gözden geçiriyorlardı. Wilson, Takagishi ve deş Jardins roverin indirilme işlemini izliyorlardı

Reggie Wilson iki arkadaşına "Bu takımın gerçek patronunun kim olduğunu artık şimdi biliyoruz," diyordu Dr. Brown'u işaret ederek "Bu kahrolası av, yaptığımız diğer şeyler karşısında daha çok, baş bilim

239

RAMA-II

adamımızın amir olduğu ve en kıdemli subayımızın da telefonlara baktığı, askeri bir operasyona benziyor." Yere tükürdü, "Tanrı'm, burada yeterli malzememiz var mı? İki helikopter, bir rover, üç değişik tip kafes -birkaç büyük kutu elektrikselsel ve mekanik pislik-de söz etmeye değmez. Şu zavallı kahrolası yengeçlerin hiç şansı yok."

Dr. Takagishi lazer dürbünleri gözüne taktı ve hedefi çabucak buldu. Yarım kilometre doğuda yengeç biotlar yeniden uçuşumun kenarına yaklaşıyorlardı. Hareketlerinde hiçbir şey değişmemişti. "Belirsizlik nedeniyle tüm malzemeye ihtiyacımız var" dedi yavaşça. "Neler olacağını gerçekten kimse bilmiyor." Wilson gülerek, "Umarım ışıklar söner," dedi.

Dr. Brown diğer üç kozmonotun yanına gelmek için yürürken kısaca, "Buna karşı da hazırız," diye araya girdi, "Yengeçlerin kabuklarına ışık veren floresan bir madde sıkıldı ve yeterince fişğimiz var. Sen, son toplantımızın uzunluğundan yakınırken, biz beklenmedik durum planlarını tamamlıyorduk." Vatandaşına acımasızca baktı. "Biliyor musun Wilson, bir deneye-bilsen ."

"Dikkat, dikkat," Otto Heilmann'ın sesi onun sözünü kesti, "Haberler, sıcak haberler. Şimdi OToole'dan aldığım habere göre INN yirmi dakika sonra başlayarak, bütün çalışmamızı canlı olarak yayınlayacak."

"İyi iş," dedi Brown. "Öyleyse o zamana kadar hazır olmalıyız. Wakefield'in roverle bu yana geldiğini görüyorum " Saatine baktı. "Yengeçler de birkaç saniyeye kadar dönüyor olacaklar. Aklıma gelmişken, Otto, önder biotu ağla yakalama fikrime hâlâ karşı mısın?"

"Evet David, öyle. Bunun gereksiz bir risk olduğunu düşünüyorum. Onlar hakkındaki yetersiz bilgimiz, önder biotun en beceriklileri olduğunu gösteriyor. 240

Av

Neden riske girelim? Herhangi bir biot, hele işler du-rumdaysa, Dünya'ya götürülecek inanılmaz bir hazine olur. Birini torbaya attıktan sonra önderlerini düşünebiliriz."

"O zaman sanırım oylamada kaybettim. Dr. Takagis-hi ve Tabori de seninle aynı fikirde. General O'Toole da öyle. B planına göre devam edeceğiz. Hedef biot dört numara, yani biz arkadan yaklaşırken son sıranın en sağındaki olacak."

Wakefield ve Sabatini'nin bindiğı rover, helikopterle hemen hemen aynı anda kampa geldi Tabori ve Yamanaka helikopterden inerlerken Dr. Brown, "İyi iş baylar," dedi. "Biraz dinlen, Janos. Sonra gidip Turgenyev ile kablo ağı hazır olup olmadıkları bir bak. Beş dakika içinde havalanmanızı istiyorum."

"Pekâlâ," Brown diğerlerine döndü. "İşte bu kadar, Wilson, Takagishi ve deş Jardins, Wakefield'le birlikte roverde olacak. Francesca, sen ve Hiro benimle birlikte ikinci helikoptere geliyorsun."

Nicole rovere doğru yürümeye başladı, fakat Francesca onun yolunu kesti. "Daha önce hiç bunlardan kullanmış mıydın?" İtalyan gazeteci küçük bir kitap büyüklüğünde bir video kamerası uzattı.

Nicole, Francesca'nın elindeki kamerayı incelerken, "Bir kez," dedi, "On bir veya on iki yıl önce. Dr. De-lon'un beyin ameliyatlarından birini kaydetmiştim. Sanırım..."

"Bak," diye Francesca sözünü kesti. "Biraz yardıma ihtiyacım var. Seninle daha önce bunu konuşmadım. Fakat bilmiyordum... Neyse, yerde de bir kameraya ihtiyacım var, hele şimdi INN'de canlı yayındayken. Mucize beklemiyorum. Bunu isteyebileceğim tek kişi sen..."

"Ya Reggie?" diye Nicole sordu. "Diğer gazeteci o."

Francesca çabucak, "Reggie yardım etmez," dedi.

241

RAMA-II

UL,!

Dr. Brown onu helikoptere gelmesi için çağırıyordu. "Yapacak mısın Nicole? Lütfen? Yoksa başkasından mı rica edeyim?"

Neden olmasın? diye Nicole hızla düşündü, Acil bir durum olmadıkça yapacak bir şeyim yok. "Elbette," dedi.

Francesca, Nicole'ün eline kamerayı tutuşturup, helikoptere doğru koşarken "Milyonlarca teşekkür," diye bağırdı. Nicole sıkıca elinde tuttuğu kamerayla rovere yaklaşıırken Reggie Wilson, "Vay, vay," dedi. "Mürettebat doktorumuzun bir numaralı gazetecimiz tarafından işe alındığını görüyorum. Umarım en düşük ücreti iste-mişsindir "

"Rahat ol, Reggie," diye Nicole yanıtladı. "Yapacak özel bir şeyim yokken başkalarına yardım etmek beni rahatsız etmez."

Wakefield roveri çalıştırarak doğuya, biotlara doğru sürdü. Merkez üssü bilinçli olarak yengeçler tarafından temizlenmiş bir bölgede kurulmuştu. Sıkıştırılmış toprak, roverin ilerlemesini kolaylaştırıyordu. Üç dakikadan az bir sürede biotların yüz metre yanına gelmişlerdi. Yukarıda iki helikopter yengeçlerin çevresinde çemberler çiziyordu. Wilson'a, ölmekte olan bir hayvanın üstünde dönen akbabaları anımsattılar.

Nicole, roverin telsizinden Francesca'ya seslendi, "Tam olarak ne yapmamı istiyorsun?"

"Biotlara paralel ilerlemeye çalış," diye Francesca yanıtladı "Herhalde yanlarında koşabilirsin, hiç olmazsa bir süre için. En önemli an Janos'un ağı yaklaştırdığı an olacak."

Birkaç saniye sonra Janos, "Hepimiz hazırız burada," dedi, "Sadece işareti verin."

"Yayında mıyız?" diye Francesca'ya sordu Brown. Francesca başıyla onaylayınca, "Pekâlâ," dedi Janos'a,

242

Av

"Başlayın."

Helikopterlerden birinden, ucunda sanki ters çevrilmiş sepete benzer bir şey bulunan, uzun, kalın bir kablo uzandı. "Janos ağı hedef biotun üzerine ortalamaya çalışacak," diye Wakefield, Nicole'e açıkladı. "Ve kenarlarının kabuğun köşelerini örtmesini bekleyecek, sonra gerginliği arttırıp biotu yerden kaldıracak. Beta kampına döndükten sonra da yengeci kafese koyacağız."

Nicole, Francesca'nın, "Şunların aşağıdan nasıl göründüklerine bir bakalım," diye seslendiğini duydu. Rover şimdi biotların tam sağındaydı. Nicole indi ve yanlarında koşmaya başladı. Önce çok korkmuştu. Nedense onların bu kadar büyük veya tuhaf görünüşlü olmalarını beklememişti. Madensel pırıltıları ona Paris'teki birçok yeni binanın soğuk dış görünümünü hatırlattı. Toprağın üstünde koşarken, biotlar ondan sadece iki metre uzaktaydılar. Kameranın otomatik odaklama ve karelemesi nedeniyle uygun görüntüleri çekmek Nicole için zor olmuyordu.

Dr. Takagishi onu uyardı, "Önlerine geçme." Fakat kaygılanmasına gerek yoktu. Çünkü Nicole onların maden yığınınına ne yaptıklarını unutmamıştı.

"Görüntülerin gerçekten çok güzel," diye Francesca'nın sesi roverin telsizinden gürledi. "Nicole, önder biotun önüne geçmeye çalış ve sonra kameranın her sıra üstünde pan yapmasını sağlayacak şekilde yavaş yavaş geriye kalmaya başla."

Nicole biotların önüne doğru koşarken bekledi. "Vay be. Müthişti. Şimdi neden bir olimpiyat şampiyonunu yanımızda getirdiğimizi anlıyorum."

Janos ağla yaptığı ilk denemede ıskaladı. Ancak, üçüncü denemesinde, başarıyla onu dört numaralı biotun sırtına indirdi. Ağ veya sepetin kenarları kabuğun sınırlarına kadar yayıldı. Nicole terlemeye başla-

243

RAMA-II

mıştı. Tam dört dakikadır koşuyordu. Francesca helikopterden ona, "Bundan sonra," dedi, "Kamerayı sadece hedef yengeç üzerinde odakla ve cesaret edebildiğin kadar yaklaş."

Nicole en yakın biotla arasını bir metreye kadar indirdi. Bir keresinde az daha kayıyordu. Bütün vücudu buz kesti. Eğer yollarının üstüne düşersem, diye düşündü, beni kıymaya çevirirler. Janos kabloları sıkıştırırken kamerası sağ arka yengecin üzerinde sabitleş-mişti

Janos, "Şimdi," diye bağırdı ve içinde tuzağa düşürülmüş biot olan ağ, yerden havalanmaya başladı. Sonra her şey çok çabuk gelişti. Hedef biot makas benzeri

kıskaçlarını kullanarak ağın metal ipliklerinden birini kesmeye başladı. Diğer beş biot çok kısa bir süre, belki tam bir saniye için durakladılar ve sonra hepsi birden kıskaçlarıyla ağa saldırdılar. Metal ağ tümüyle küçük parçalara ayrılmış ve beş saniye içinde biot serbest kalmıştı. Nicole görmekte olduğu şeylere çok şaşırılmıştı. Kalbinin ağzına gelmesine karşın, filmi çekmeye devam etti. Şimdi önder biot yerde kımıldamadan duruyordu. Diğer beşi onu tam bir çember biçiminde çevrelediler ve her biri kıskaçını, ortadaki biota, diğerini de sağındaki biota kenetledi. Oluşum beş saniyeden az bir sürede tamamlanmıştı. Biotlar kilitlenmişlerdi ve hareketsizdiler. İlk konuşan Francesca oldu ve "Kesinlikle inanılmaz" diye mutlulukla bağırdı. "Şu anda Dünya'daki her insanın tüylerinin ürpermesine neden olduk." Nicole, Richard'ın yanında olduğunu hissetti. Ric-hard, "İyi misin?" diye sordu. Nicole, "Sanırım," derken hâlâ titriyordu. İkisi de bi-otlara baktılar. Hiçbir hareket yoktu.

Reggie Wilson roverden, "Oyun arası, başbaşa ko-

244

Av

nuşuyorlar," dedi. "Şu andaki skor biotlar 7, insanlar 0."

"Hiçbir tehlike olmadığına çok inandığın için, devam etmeyi kabul ediyorum. Fakat itiraf etmeliyim ki başka bir denemeden ben de kaygılıyım. Bu şeyler açıkça birbirleriyle iletişim kuruyorlar ve yakalanmak istediklerini de sanmıyorum."

"Otto, Otto," diye Dr. Brown yanıtladı. "Bu yapacağımız işlem, daha önce yaptığımızın, sadece daha ince ayrıntıyla aynısı. Kapan yengecin kabuğuna yapışacak ve ince kablolarını tüm gövde üzerine saracak. Diğer biotlar kıskaçlarını kullanamayacaklar çünkü kablolarla gövde arasında boşluk olmayacak."

"Amiral Heilmann, ben Takagishi." Telsize konuşurken sesinde açık bir kaygı vardı. "Bu ava devam edilmesine şiddetle karşı çıktığımı belirtmek istiyorum. Bu yaratıklar hakkında ne kadar az şey bildiğimizi artık görmüş bulunuyoruz. Wakefield'in dediği gibi, içlerinden birini tuzağa düşürme girişimimizin, onların temel hata düzeltme tepkilerini harekete geçirdiği ortada. Bundan sonra nasıl davranacakları hakkında da hiçbir bilgimiz yok."

"Bunları hepimiz anlıyoruz, Dr. Takagishi" diye Heilmann yanıtlayamadan, Dr. Brown araya girdi. "Fakat belirsizlikleri geçersiz kılan hafifletici unsurlar var. Birincisi, Francesca'nın da belirttiği gibi, eğer hemen bi-otların peşinden gidersek bütün Dünya bizi izlemekte olacak. Yirmi dakika önce Jean-Claude-Revoir'in ne söylediğini duyduunuz -Yirminci yüzyıldaki ilk Sovyet ve Amerikalı koznomotlardan beri, uzayın araştırılmasına, kimsenin yapmadığı kadar hizmette bulunduk. İkincisi, avı şimdi tamamlamak için hazırız. Eğer bu girişimden vazgeçip bütün malzemeyi Beta'ya geri gö-türürsek, büyük miktarda zaman ve çabayı boşa har-

245

RAMA-II

camış olacağız. Son olarak, ortada belirgin bir tehlike yok. Neden böyle uğursuz tahminlerde bulunmakta ısrar ediyorsunuz? Gördüğümüz şey, biotların bir tür kendini koruma faaliyetine başlamalarıydı."

"Profesör Brown..." Seçkin Japon bilgin, son bir mantıklı dilekte bulunmaya çalıştı... "Lütfen çevrenize bakın. Bu olağanüstü aracı yapan yaratıkların yeteneklerini düşünmeye çalışın. Yapmaya çalıştığımız şeyin belki, sadece belki, düşmanca bir davranış olarak görülebileceği ve bu uzay aracını yöneten ne gibi bir zekâya iletilebileceği olasılığını değerlendirmeye çalışın. Düşünün ki, bunun sonucunda, insan ırkının temsilcileri olarak, yalnız kendimizi mahkum etmekle kalmayıp, daha geniş anlamda tüm insanlığı..."

"Boş laf." diye David Brown alay etti. "Kim belli çılgın tertipler kurmakla suçlayabilir..?" İçtenlikle güldü. "Bu gülünç kanıtlar, güçlü bir şekilde, bu Rama'nın da tıpkı önceki gibi aynı amaçları taşıdığını ve bizim varlığımıza karşı ilgisiz olduğunu gösteriyor. Aslında, bir robot alt ailesinin tehdit edildikleri zaman bir araya gelmelerinin çok büyük bir önemi yok." Çevresine,

diğerlerine baktı. "Bu kadar konuşma yeter diyorum. Otto, eğer karşı çıkmazsan, gidip bir biot yakalayaca-
Silindirik Deniz'in ötesinde kısa bir duraksama oldu. Sonra kozmonotlar Amiral Heilinnann'ın olumlu yanıtını duydular. "Başlayın David. Fakat gereksiz risklere girmeyin."

Brown, Tabori ve Wakefield yeni yakalama taktiklerini gözden geçirirlerken, Hiro Yamanaka, Dr. Taka-gishi'ye sordu, "Gerçekten tehlikede olduğumuza inanıyor musun?" Japon pilot, Güney çanağının muazzam yapılarını uzaktan izliyor, belki de ilk kez ne kadar savunmasız durumda olduklarını düşünüyordu. 246

Av

"Belki de değiliz," diye yurttaşını yanıtladı. "Fakat böyle çılgınca bir şeyi..."

"Bunu en iyi çılgınca kelimesi anlatıyor." diye Reg-gie Wilson araya girdi.

"Sadece sen ve ben bu aptallığın devamına karşı çıkan iki kişiyiz. Fakat karşı çıkışlarımız akılsızlık ve hatta korkaklık olarak görülüyor. Kişisel olarak, şu lanet olası şeylerden birinin Dr. Brown'u düelloya davet etmesini, daha da iyisi, şu boynuzlardan bir yıldırım düşmesini dilerdim."

Yamanaka'nın az önce bakmakta olduğu boynuzları işaret etti. Wilson'un değişen sesi onun korkunun sınırlarında olduğunu gösteriyordu, "Burada fazla ileri gittik. Bunu havadan hissedebiliyorum Hiçbirimizin anlamaya başlayamadığı güçler tarafından uyanlıyo-ruz Fakat bu uyarıları görmezlikten geliyoruz."

Nicole iş arkadaşlarına sırtını dönerek kendisinden on beş metre ötede gerçekleşen canlı planlama toplantısına göz attı. Mühendisler, Wakefield ve Tabori, biotları yenmeye yönelik bu meydan okumadan kesinlikle zevk alıyorlardı. Nicole, belki de Rama'nın onlara bir uyan gönderdiği konusunda tereddüt etti. Da-vid Brown'un deyimini tekrarlayarak, Boş laf, dedi. Fakat yengeç biotların metal ağı nasıl parçaladıklarını hatırlayınca tüyleri ürperdi. Aşırt tepki gösteriyorum. Wüson da öyle. Korkmak için bir neden yok.

Fakat, tekrar dönerek dürbünüyle yarım kilometre uzaktaki biot oluşumunu incelediği zaman, içinde hiç eksilmeyen belirgin bir korku vardı. Altı yengeç iki saattir hiç kımıldamamışlardı. Oluşturdukları şekilde hâlâ kilitliydi. Rama, sen gerçekten nesin, diye Nicole kendisine kimbilir kaçınıcı kez sordu. Bir sonraki, daha önce hiç dile getirmediği sorusu, kendisini de şaşırttı. Ve acaba kaçımızDünya'ya senin hikayeni anlatmak için dönebileceğiz?

247

RAMA-II

İkinci yakalama denemesinde Francesca yerde, bi-otların yanında kalmayı istemişti. Daha önce olduğu gibi, Turgenyev ve Tabori, en önemli malzemeyle birlikte ilk helikopterdeydiler. Brown, Yamanaka ve Wa-kefield da diğer helikoptere bindiler. Dr. Brown, kendisine zamanlama konusunda yardımcı olması için Wakefield'i helikoptere davet etmiş ve tabii derhal Francesca, onu helikopterin otomatik çekim sistemini tamamlamak için, havadan çekimler yapması için ikna etmişti.

Reggie Wilson, yerdeki kozmonotları roverle biotla-rın bölgesine götürdü. Biot yaratıkların olduğu yere yaklaşırlarken, "İşte tam bana göre bir iş," diyordu. "Şoförlük." Yukarıya, Rama'nın uzak tavanına baktı. "Duyuyor musunuz, çocuklar. Ben çok yönlüyüm. Çok şey yapabilirim," Ön koltukta yanında oturmakta olan Francesca'ya baktı. "Bu arada, Mrs Sabatini, o harikulade çalışması nedeniyle Nicole'e teşekkür etmeyi düşünüyor musun? Son yayınında seyircilerinin soluk soluğa izledikleri hareketli yer sahnelerini o çekmişti."

Video donanımını kontrol etmekle meşgul olan Francesca önce onun bu sorusunu yanıtlamadı. Reggie sözlerini inatla tekrarlayınca, kafasını kaldırmadan konuştu "Mr Wilson'a, işlerimi nasıl yöneteceğimle ilgili, kendisine sorulmayan önerilerine ihtiyacım olmadığını hatırlatabilir miyim?"

Reggie düşünceye daldı, başını sallayarak, "Her şeyin başka türlü olduğu zamanlar," Francesca'ya baktı. Kendisini dinlediğini belli eden bir belirti yoktu. "Aşka hâlâ inandığım zamanlardı," diye daha güçlü bir sesle devam etti. "Aldatılmayı, ihtirası ve bencilliği öğrenmeden önceydi."

Roverin direksiyonunu sertçe sola çevirerek onu bi-otların kırk metre kadar batısında durdurdu. Francesca bir kelime etmeden dışarı atladı. Üç saniye içinde 248

Av

Dr. David Brown ve Richard Wakefield ile avm video yayını konusunda telsizle konuşuyordu. Her zaman kibar olan Dr. Takagishi, roveri kullandığı için Reggie'ye teşekkür etti.

Tabori yukarıdan bağırdı. "Geliyoruz." Sallanan kapanı ikinci denemesinde uygun biçimde yerleştirmeyi başardı. Kapan, yaklaşık yirmi santimetre çapında ve yüzeyinde bir düzine kadar delik veya girinti olan yuvarlak ve ağır bir küreye benziyordu. Dışarıdaki biotlardan bir tanesinin kabuğunun tam ortasına yavaşça bırakılmıştı. Sonra Janos, helikopterden kapanın içindeki bilgisayara peş peşe bir takım komutlar göndererek, kürenin içinde top halinde bulunan metal iplik kümesinin uzamasını emretti. İplikler hedef biotun çevresinde dolanıp kenetlenirken yengeçler hiç kılmıdamadı.

Janos diğer helikopterdeki Richard Wakefield'a "Ne diyorsun, müfettiş?" diye bağırdı.

Richard garip makineyi inceledi. Kalın bir kablo, helikopterin arkasındaki halka şeklindeki desteğe bağlıydı On beş metre altında, metal top hedef biotun üstünde duruyor, kürenin içinden çıkan iplikler gövdenin üstüne ve altına dolanıyordu. "İyi görünüyor," dedi, "Sadece geriye bir tek sorun kalıyor. Acaba helikopter onların ortak kavramalarından güçlü mü?"

David Brown, Irina Turgenyev'e avı kaldırması için emir verdi. Irina pervanelerin hızını yavaşça artırarak yükselmeyi denedi. Kablodaki hafif gevşeklik kayboldu, fakat biotlar yerlerinden kılmıdamadılar bile. Richard, "Ya çok ağırlar, ya da bir şekilde yere tünmüyorlar." dedi. "Ani bir darbe ile onları sars."

Kablodaki ani sarsıntı tüm robot grubunu bir an için havaya kaldırdı. Biot kütlesi yerin üç metre kadar üstünde sallanırken, helikopter zorlanıyordu. İlk olarak hedef biota kilitli olmayan iki biot kalkıştan birkaç sa-

249

RAMA-II

SR

niye sonra yere düşerek hareketsiz bir yığın olarak kaldılar. Diğer üç yengeç daha uzun süre, sonunda kıskaçlarını arkadaşlarından ayırıp yere düşünceye kadar, on saniye daha dayandılar. Helikopter yukarıya yükselirken, her yerde sevinç çığlıkları ve tebrik sesleri duyuldu.

Francesca yakalama sahnesini on metre uzaktan fûme alıyordu. Önderleri dahil üç biot kıskaçlarını hedef yengeçten ayırıp Rama toprağına düştükten sonra, Francesca arkasına eğilerek avıyla birlikte Silindirik Deniz kıyısına yönelen helikopteri görüntülemeye başlamıştı. Herkesin kendisine seslendiğini fark etmesi birkaç saniyesini aldı.

Önder biot ve iki yengeç arkadaşı yere çarptıkları zaman hareketsiz bir yığına dönüşmemişlerdi. Hafifçe hasar görmüş olmalarına karşın çalışıyorlardı ve indikten birkaç saniye sonra harekete geçmişlerdi. Francesca helikopterin ayrılışını filme alırken, önder biot onun varlığını hissetti ve ona doğru yöneldi. Diğer ikisi de onu bir adım geriden izliyorlardı.

Hâlâ film çeken Francesca, artık avın kendisi olduğunu anladığı zaman, arada dört metre kalmıştı. Arkasını dönerek koşmaya başladı. "Kenara koş," diye Richard Wakefield telsize bağırdı. "Ancak düz bir hat üzerinde ilerleyebiliyorlar." Francesca zigzaklar çizerek koştu. Fakat biotlar onu izlemeye devam ettiler. İlk adrenalin patlaması, onu yengeçlerden ayıran uzaklığı on metreye çıkarmasını sağlamıştı. Fakat yorulmaya başlayınca, acımasız biotlar ona yaklaşmaya başladılar. Ayağı kaydı, az daha düşüyordu Yeniden koşmaya başlayınca önder biot Francesca'dan üç metre uzaktaydı

Robotların Francesca'yı kovaladıkları belli olunca Reggie Wilson hemen rovere koşmuştu. Aracı çalıştırıp son hızla onlara doğru ilerlemeye başladı. İlk baş-

250

Av

taki niyeti Francesca'yı alarak biot saldırısının yolundan uzaklaştırmaktı. Fakat kadına o kadar yaklaşmışlardı ki, Reggie, üç yengece de yandan çarpmaya karar verdi. Çok ağır olmayan araç biotlara tosladığı zaman metalin metale

çarpmasından oluşan ses duyuldu. Reggie'nin planı işe yaramıştı. Çarpışmanın hızı Reggie ve biotlan birkaç metre kenara savurdu. 'Fran-cesca'nın üstündeki tehdit ortadan kalkmıştı.

Fakat biotlar etkisiz hale gelmekten çok uzaktılar. İzleyen robotlardan birinin bacağının kopmuş ve önder biotun kıskaçlarından birinin hafifçe hasar görmüş olmasına karşın, saniyeler içinde kıskaçlarını kullanarak roveri parçalara ayırmaya ve sonra korkunç matkap ve rende setleri yardımıyla parçaları da daha küçük parçalar haline getirmeye başladılar.

Reggie, roverin biotlara çarpmasıyla bir an için ser-seinlemişti. Yaratık yengeçler onun sandığından daha ağırdılar ve aracındaki hasar da ciddiydi. Biotların hâlâ çalıştığını anlayınca, roverden atlamaya hazırlandı. Fakat yapamadı çünkü bacakları içeri çöken kontrol panelinin altına sıkışmıştı. Duyduğu sonsuz dehşet on saniyeden fazla sürmedi. Kimsenin yapabileceği bir şey yoktu. Biotlar onu tıpkı roverin bir parçasıymış gibi dilimlerken, Reggie Wilson'ın korkunç çığlıkları Rama'nın enginliğinde yankılandı. Bu iş çabuk ve sistemli bir şekilde yapılmıştı. Francesca ve helikopterdeki otomatik kamera Reggie Wilson'ın yaşamının son saniyelerini kaydettiler. Görüntüler canlı olarak Dünya'ya yayınlanıyordu.

251

RAMA-II

30

ÖLÜMDEN SONRA H

Nicole Beta kampındaki kulübesinde sessiz oturuyordu Parçalanırken Wilson'ın yüzünde beliren dehşet ifadesini zihninden silemiyordu Kendini başka bir şey düşünmeye zorladı. Şimdi ne olacak, diye düşündü, Şimdi görev ne olacatö Dışarıda, Rama'nın içi yeniden karanlıktı Işıklar, ilk Rama gününden otuz dört saniye daha az süreyle ortalığı aydınlatarak, üç saat önce birden kesilivermişler-di. Işıkların kaybolmasının bir sürü tartışma ve tahminlere yol açması gerekirken böyle bir şey olmamıştı. Kozmonotların hiçbirisi, hiçbir konuda konuşmak istemiyordu Wilson'ın ölümü bütün ağırlığıyla üzerlerine çökmüştü Akşam yemeğinden sonraki normal mürettebat toplantısı sabaha ertelenmişti, çünkü David Brown ve Amiral Heilmann, Dünya'daki ISA yetkilileriyle uzayan bir görüşme içindeydiler Nicole görüşmelerin hiçbirine katılmamıştı, fakat kapsamını tahmin etmek zor değildi. Görevden vazgeçilmesi olasılığının çok kuvvetli olduğunu biliyordu Kamuoyunun üzüntü ve feryatları bunu isteyebilirdi Ne de olsa en tüyler ürpertici sahnelerden birine tanık olmuşlardı...

Nicole, Beauvois'da televizyonun karşısında oturan Genevive'in, Wilson'ın biotlar tarafından düzenli bir şekilde parçalara ayrılmasını seyredişini düşündü. Titredi ve sonra kendisini bencillikle suçladı Gerçek dehşet, dedi kendine, Los Angeles'da yaşanmış olmalı

Wilson ailesiyle mürettebat seçimi açıklandıktan hemen sonra yapılan partilerde iki kez karşılaşmıştı Ni-

252

Ölümünden Sonra II

çöle özellikle oğlan çocuğunu hatırlıyordu İsmi Randy'di Yedi veya sekiz yaşlarında, iri gözlü ve çok güzel bir çocuktı Sporu seviyordu. Nicole'e, sahip olduğu en değerli şeylerden birini, neredeyse mükemmel durumdaki, 2184 olimpiyatları programını getirmiş ve kadınlar üç adını atlama sayfasını imzalamasını istemişti Nicole onun saçlarını okşamış, o da kocaman bir gülümsemeyle teşekkür etmişti.

Randy Wilson'un babasının ölümünü televizyondan izlemesini düşünmek, Nicole için dayanılır gibi değildi Göz kenarlarında yaşlar birikti Bu yıl senin için ne büyük bir kabus oldu küçük çocuk, diye düşündü, yaşamın iniş çıkışları. Önce babanın kozmonot olarak seçilmesinin sevinci. Sonra o Francesca saçmalığı ve boşanma. Şimdi de müthiş trajedi.

Nicole'ün üzüntüsü artıyordu ve zihni de hâlâ uyu-yamayacak kadar canlıydı. Bir arkadaşına ihtiyacı olduğuna karar verdi Bitişik kulübeye yürüdü ve yavaşça kapıyı çaldı

içeriden birinin, "Orada biri mi var?" diye seslendiğini duydu.

"Merhaba, Takagishi-san," diye yanıtladı, "Benim, Nicole, içeri girebilir miyim?"

Takagishi kapıya kadar gelerek açtı, "Bu ne beklenmedik sürpriz," dedi, "Mesleki bir ziyaret mi bu?"

Nicole içeri girerken, "Hayır," dedi "Kesinlikle resmi değil Bir türlü uyuyamadım. Düşündüm ki.. "

Takagishi dostça bir gülümsemeyle, "İstediğin an beni ziyarete gelebilirsin," dedi. "Bir nedenin olmasına gerek yok " Birkaç saniye Nicole'e baktı "Bugün öğleden sonra olanlardan son derece üzgünüm Kendimi sorumlu hissediyorum Durdurmak için yeterli çaba. "

"Yapma, Shigeru," diye Nicole yanıtladı "Saçmalama, suç sende değildi Hiç olmazsa sen konuştun

253

RAMA-II

Doktor benim ve ben bile hiçbir şey söylemedim."

Gözleri amaçsızca Takagishi'nin kulübesinin içinde dolaştı. Portatif karyolasının yanında, yerdeki küçük bir kumaş parçasının üstünde, Nicole üzerinde siyah işaretler olan tuhaf, beyaz bir heykelcik gördü. Yanına gidip diz çöktü ve "Bu nedir?" diye sordu.

Dr. Takagishi biraz utanmıştı. Nicole'ün yanına gelerek küçük şişman doğulu adamı aldı. Onu işaret ve baş parmakları arasında tutarak, "Bu karıma ailesinden kalan bir Netsuke yadigârıdır" dedi, "Fildişinden yapılmış."

Küçük adamı Nicole'e verdi. "O tanrılar kralıdır. Aynı tombullukta olan eşi kraliçe, Kyoto'da, karımın yatağının yanındaki masada duruyor Fillerin soyu tehlikeye girmeden önce, birçok insan böyle nesneler biriktirirdi. Karımın ailesinin mükemmel bir koleksiyonu var."

Nicole elindeki küçük adamı inceledi. Yüzünde yumuşak ve sakın bir gülümseme vardı. Japonya'daki güzel Machiko Takagishi'yi düşündü ve onların evlilik bağına imrendi. Böyle bir şey, Wilson'ın ölümü gibi olaylarla başa çıkmayı çok daha kolaylaştırırdı, diye düşündü

Dr. Takagishi, "Oturmaz mısın?" diye soruyordu. Nicole yatağın yanındaki bir kutunun üstüne yerleşti ve yirmi dakika kadar konuştular. Genellikle aileleriyle ilgili anılarını paylaştılar. Birkaç kez öğleden sonraki felakete kısaca değindiler, fakat Rama ve Nevvton görevini ayrıntılı biçimde konuşmaktan kaçındılar. İkisinin de ihtiyacı olan şey, Dünya'daki günlük yaşamlarının rahatlatıcı anılarıydı.

Dr. Takagishi çayını bitirip, fincanını Nicole'ün yanındaki masanın ucuna koyarken, "Ve şimdi," dedi, "Dr deş Jardins'den tuhaf bir isteğim var. Lütfen çadırınıza gidip biyometri aletlerinizi getirir misiniz? Ta-

254

Ölümden Sonra II
ranmak istiyorum."

Nicole gülmeye başladıysa da iş arkadaşının yüzündeki ciddiyeti fark etti. Tarayıcısıyla birkaç dakika sonra döndüğü zaman Dr. Takagishi ona bu isteğinin nedenini açıkladı. "Bugün öğleden sonra," dedi, "göğsümde iki keskin sancı hissettim. Bunlar o heyecan arasında, Wilson biotlara çarptıktan sonra oldu ve anladım ki..." cümlesini tamamlamadı. Nicole başını salladı ve tarama aygıtını çalıştırdı.

İzleyen üç dakika boyunca ikisi de konuşmadılar. Nicole bütün uyarı verilerini, ekrandaki kalp çalışmasını gösteren grafik ve listeleri kontrol etti, ve sürekli başını salladı. Bitirdiği zaman acı bir tebessümle arkadaşına döndü ve ona, "Hafif bir kalp krizi geçirmişsin," dedi. "Belki de birbirine çok yakın iki tane. Ve o zamandan beri kalbin düzensiz çalışıyor." Nicole onun bu haberleri beklediğini hissetti. "Üzgünüm," diye devam etti, "Yanımda sana verebileceğim bazı ilaçlar var Fakat bunlar sadece geçici önlemler için. Hemen Newton'a dönmeliyiz ki bu sorunu uygun biçimde tedavi edebilelim."

"Eh..." Solgun bir şekilde gülümsedi, "...eğer tahminlerimiz doğruysa on iki saate kadar Rama'da ışıklar yeniden yanacak. Sanırım o zaman gideriz."

"Büyük olasılıkla," dedi Nicole. "Hemen Brown ve Heilmann ile konuşacağım Sanırım sen ve ben sabahleyin ilk iş olarak buradan ayrılacağız."

Takagishi uzanarak Nicole'ün elini tuttu ve "Teşekkür ederim, Nicole" dedi.

Nicole sırtını döndü. Bir saat içinde ikinci kez gözleri yaşlarla dolmuştu. Takagishi'nin çadırından çıkarak kampın ucuna, Dr. Brown'la konuşmak için yürümeye başladı.

"Ah, demek sensin." Karanlıkta Richard Wakefi-
255

RAMA-II

E3İİİ

eld'in sesini duydu. "Uykuda olduğundan emindim. Sana bazı haberlerim var." Elinde fener olan bir şekil karanlıktan çıkarken "Merhaba Richard," dedi Nicole. Richard, "Uyuyamadım," dedi, "kafamda pek çok tüyler ürpertici görüntü var. Bu nedenle senin sorunun üzerinde çalışmaya karar verdim " Gülümsedi, "Düşündüğümde daha kolaymış. Bir açıklama için kulübeme gelmek ister misin?" Zihni Brown ve Heilmann'a Takagishi hakkında söyleyecekleriyle meşgul olan Nicole'ün aklı karışmıştı. "Hatırlıyorsun, değil mi?" diye Richard sordu. "Ro-Sur yazılımı ve el kumandasıyla ilgili."

"Onun üzerinde mi çalışıyordun?" diye Nicole sordu, "burada?"

"Elbette, yapmam gereken şey, O'Toole'un bana gerekli verileri aktarmasını sağlamaktı. Gel, sana göstereyim."

Nicole, Dr. Brown'u görmenin birkaç dakika bekleyebileceğine karar verdi ve onunla birlikte yürüdü. Yanından geçerlerken Richard başka bir kulübenin kapısını çaldı "Hey, Tabori, bil bakalım ne oldu?" diye bağırdı. "Güzel bayan doktorumuzu karanlıkta dolaşırken buldum. Bize katılmak ister misin?" Richard Nicole'e "Bir kısmını önce ona anlattım" dedi. "Kulüben karanlıktı. Ben de uyuduğumu sandım."

Janos bir dakikadan az bir süre sonra sendeleyerek kulübesinden çıktı ve gülümseyerek Nicole'ü selamladı "Tamam Wakefield" dedi, "Ama işi uzatmayalım. Tam uykuya dalmak üzereydim."

Wakefield'in kulübesinde, İngiliz mühendis, Newton o beklenmeyen yalpayla karşılaştığı zaman robot cerraha neler olduğunu, belirgin bir keyifle anlattı. "Sen RoSur'a el komutları verildiği konusunda haklıydın Nicole," dedi, "Ve bu komutlar gerçekten

256

Ölümden Sonra II

normal hata önleme yazılımlarını kapatmış. Fakat hiçbirisi Rama'nın manevrasından önce verilmemiş."

Wakefield gülümsedi, Nicole'ün açıklamalarını dikkatle izlediğine emin olduktan sonra devam etti. "Anlaşıldığına göre, Janos düşerken parmakları kontrol kutusuna çarpınca, üç komuta neden olmuş. En azından RoSur böyle, yani sırada üç komut daha olduğunu düşünmüş. Elbette hepsi yanlıştı, ama RoSur'un bunu bilmesi olanaksızdı."

"Belki şimdi sistem yazılımı tasarımcılarının kabusu olan bu derdi anlayabilirsiniz. Hiçbir kimse için, tüm olasılıkları sezinlemenin bir yolu yoktur. Tasarımcılar bir yanlış komuta göre koruma yaparlar -örneğin ameliyat sırasında birinin kolunun kontrol kutusuna sürtünmesi gibi- birkaç kötü komuta karşı değil. El komutları, bütün sistem tasarımı içinde, acil durumlar olarak sayılırlar. Bu nedenle RoSur yazılımında kesinti konusunda en büyük önceliğe sahiptirler ve hemen işleme konulurlar. Ancak tasarım, sadece bir tek kötü el komutu olduğunu onaylayarak onu reddetme kapasitesini kullanıp, hata koruma da dahil, ikinci öncelikli kesintiyi atlar."

"Üzgünüm," dedi Nicole, "Seni yakalayamıyorum. Nasıl olur da bir tasarım sadece bir tek kötü komutu reddedip, birkaçını etmeyecek biçimde kurulabilir? Bu basit yazılımın seriler halinde çalıştığını sanıyordum."

Richard taşınabilir bilgisayarına döndü ve önündeki notlardan çalışarak, ekrana sıralar ve sütunlar halinde dizilmiş bir sürü sayı çağırdı.

"İşte, RoSur yazılımının, girilen el komutları sırasına göre, emir üstüne emir uygulayarak yaptığı ameliyatlar."

"Yineleniyorlar." Janos dikkat etti, "her yedi operasyonda bir."

"Kesinlikle," diye Richard yanıtladı. "RoSur üç kez

257

RAMA-II

ilk el komutunu işleme sokmaya çalıştı, her seferinde başarısız oldu ve bir sonraki komuta geçti. Yazılım tam tasarlandığı gibi çalıştı..." "Fakat," diye Tabori sordu, "neden sonra tekrar ilk komuta döndü?" "Çünkü, yazılım tasarımcıları, birden çok kötü komut olasılığını hiç düşünmediler. Veya en azından bu durum için tasarım yapmadılar. Her komutu yerine getirdikten sonra, yazılımın iç soru düzeni bilgi akış düzenine başka bir el komutu olup olmadığını sorar. Eğer yoksa, o zaman yazılım birinci komutu reddeder ve başka bir kesintiyi ele almak için serbest kalır. Eğer varsa, yazılıma ilk komutu depo edip ikincisine geçmesi söylenir. Şimdi sıradaki iki komut da reddedileceğinden, yazılım komut işlem donanımının bozulduğunu varsayar ve yedek donanıma geçerek işlemi aynı el komutlarıyla yerine getirmeye çalışır. Mantığı anlayabilirsiniz. Örneğin bir..."

Nicole; Richard ve Janos'un, yedek alt sistemler, bilgi akışına uygun komutlar ve sıra dizileri hakkındaki konuşmalarını birkaç saniye daha izledi Hata korunma ve yedek sistem yönetimi hakkında çok az eğitim görmüş olduğundan görüşmeyi takip edemiyordu. Sonunda, "Bir dakika," diye araya girdi. "Yine sizi takip edemiyorum. Unutmayın, ben mühendis değilim. Birisi bana normal bir İngilizce ile konuyu özetleyebilir mi?"

Richard özür dileyerek "Kusura bakma, Nicole," dedi. "Kesintili yürütülen yazılım sistemi nedir biliyor musun?" Nicole onayladı. "Böyle bir sistem içinde önceliklerin nasıl çalıştığını da biliyor musun? Güzel. O zaman açıklama kolay Hızölçerler ve görüntü verilerine göre çalışan hata önleme kesintisinin, yere düşerken yanlışlıkla Janos tarafından girilen el komutları karşısındaki önceliği daha düşüktü. Sistem kötü ko-

258

Ölümünden Sonra II

mutları yerine getirmeye çalışan bir yazılım çemberinde kilitlendi ve sezici alt sistemlerinden gelen hata işaretlerine önem veremedi. Bu nedenle de neşter kesmeye devam etti."

Nedense Nicole düş kırıklığı içindeydi. Anlatılanlar yeterince açıktı ve kendisi bu işlere Janos veya başka bir mürettebat üyesinin karışmasını istememişti. Fakat olay, harcadığı zaman ve enerjiye değmeyecek kadar basitti.

Nicole, Richard Wakefield'in kulübesindeki portatif yatağın kenarına otururken, "Bu benim sırrım için çok fazla," dedi.

Janos yanına oturdu. "Neşelen Nicole," dedi, "Bu iyi haber. Hiç olmazsa başlama işlemlerinde kesinlikle yanlış davranmadığımızı biliyoruz. Olanların mantıksal bir açıklaması var."

Nicole alaycı bir tavırla, "Harika," dedi, "Fakat General Borzov hâlâ ölü, şimdi Reggie Wilson da öldü." Nicole Amerikalı gazetecinin son birkaç günkü düzensiz davranışlarını düşündü ve Francesca ile önceleri yaptığı konuşmayı hatırladı. Kendiliğinden, "Aklıma gelmişken," dedi. "Biriniz General Borzov'un baş ağrısı veya başka bir rahatsızlık nedeniyle yakındığını duydu mu? Özellikle ziyafet günü?"

Wakefield başını salladı. Janos, "Hayır," dedi. "Neden sordun?"

"Eh, taşınabilir tamlayıcıya, Borzov'un biyometri verilerine göre, Generalin apandisit olmadığını varsayarak belirtinin başka olası nedenlerini bana vermesini istedim. Sıralananlar içinde en olası neden, yüzde altmış iki olasılıkla ilaç tepkimesiydi Onun belki de, tedavi amacıyla aldığı bir ilacın tepkisiyle karşılaştığını düşündüm.

Janos, "Sahi mi?" dedi. Merakı onu zorluyordu, "Neden daha önce bana bunlardan hiç bahsetmedin?"

259

RAMA-II

"Edecektim... birkaç kez." diye Nicole yanıtladı. "Fakat senin ilgilenmediğini sandım. General Borzov'un ölümünün ertesi günü senin odana uğradığımı hatırlıyor musun? Mürettebat toplantısından hemen sonraydı. Bana yanıt veriş tarzından, geçmiş olayın üstüne artık gitmek isteme..."

"Tanrı'm," diye Janos başını salladı. "Biz insanlar iletişimde bazen nasıl başarısız oluyoruz. Sadece bir baş ağrısıydı. Hepsi bu. Kesinlikle sana Valeriy'in ölümü hakkında konuşmak istemediğim izlenimini vermek istemedim."

Nicole yorgun bir şekilde yatağın kenarından kalkarken, "Konuşmaktan bahsetmişken," dedi, "yatmadan önce Dr. Brown ve Amiral Heilmann'ı görmeliyim." Wakefield'e baktı, "Çok teşekkür ederim Ric-hard. Keşke, artık kendimi daha iyi hissettiğimi söyle-yebilseydim."

Nicole, Janos'un yanına yürüdü, "Üzgünüm dostum," dedi, "tüm araştırmamı seninle paylaşmalıyım. Bu şekilde belki de daha çabuk.. "

"Aldırma," diye Janos yanıtladı. "Bu konuda üzülme." Gülümsedi. "Haydi, süitime kadar sana arkadaşlık edeyim."

Nicole, kulübenin kapısını vurmadan önce içerideki gürültülü konuşmaları duyabiliyordu. David Brown, Otto Heilmann ve Francesca Sabatini, Dünya'nın son emirlerini nasıl yanıtlayacaklarını tartışıyorlardı.

"Aşırı tepki gösteriyorlar," diyordu Francesca. "Biraz üstünde düşününce yanıldıklarını anlayacaklar Bu, insan yaşamı kaybına üzülecekleri ilk görev değil ki."

"Fakat bize en kısa sürede Newton'a dönmemizi emrettiler." diye Amiral Heilmann karşı çıktı.

"O zaman yarın yeniden onlarla konuşup, neden öncelikle New York'u araştırmak istediğimizi açıklarız."

260

Orvieto'lu Dahi

Takagishi denizin birkaç güne kadar erimeye başlayacağını söylüyor ve zaten terk etmek zorunda kalacağız. Ayrıca David bize inanmasa da, Wakefield, Takagishi ve ben, o gece birşeyler duyduk."

Dr. Brown, "Bilmiyorum, Francesca," diye söze başlamışken, en sonunda Nicole'ün kapıyı vuruşunu duydu. Ters bir şekilde, "Kim var orada?" diye sordu.

"Kozmonot deş Jardins. Önemli bir tıbbi bilgi..."

"Bak, deş Jardins," diye Brown hemen sözünü kesti, "çok meşgulüz. Yarına kadar bekleyemez mi?"

Pekâlâ, diye Nicole kendine söyledi, sabaha kadar bekleyebilirim. Ne de olsa Takagishi'nin kalp durumuyla ilgili Dr. Brown'un sorularını yanıtlamaya o kadar meraklı değildi. Kendi kendine kullandığı deyme gülerek, "Tamam," dedi.

Birkaç saniye sonra Nicole, gerisinde tartışmanın yeniden başladığını duydu. Yavaşça çadırına gitti. Portatif yatağına uzanırken, Yann daha iyi bir gün olmalı, diye düşündü.

31

ORVİETO'LU DAHİ

Alman amiral kulübesinden ayrılırken David Brown, "İyi geceler, Otto" dedi.

"Sabaha görüşürüz," David Brown esnedi ve gerindi Saatine baktı. Işıkların tekrar gelmesine sekiz saatten biraz fazla süre vardı.

Uçuş elbisesini çıkartarak biraz su içti. Francesca kulübesine girdiğinde, portatif karyolasına daha yeni uzanmıştı. Francesca, "David," dedi, "daha fazla sorunumuz var." İlerleyerek David'e kısa bir öpücük verdi "Janos'la konuşuyordum. Nicole, Borzov'a ilaç verildiğinden kuşkuluyor."

261

RAMA-II

"Neee?" diye yanıtlarken David yatağına oturdu. "Nasıl kuşkulunabilir? Hiçbir yol..."

"Anlaşılan biyometri verilerinde bir kanıt varmış ve o da bunu çok akıllıca bulmuş. Bu gece Janos'a bundan bahsetmiş."

"Janos sana anlattığında hiç tepki göstermedin, değil mi? Yani, biz kesinlikle..."

"Elbette hayır," diye Francesca yanıtladı. "Zaten, bin yıl da geçse Janos bir şeyden kuşkulamaz. O tam bir saf En azından bu tür olaylarda."

Dr Brown "Kahrolası kadın," dedi, "ve kahrolası bi-yometrisi " Elleriyle yüzünü sıvazladı, "Ne gün ama. Önce o salak Wilson kahraman olmaya kalkışıyor. Şimdi de bu... Sana söylemiştim. Ameliyatla ilgili tüm kayıtları yok etmeliydik Merkez kayıtları silmek kolay bir iş olurdu. Böylece hiçbir şey..."

"Ama Borzov'un biyometri kayıtları hâlâ orada olurdu" diye Francesca karşı çıktı

"Ana kanıtın olduğu yer orası Ameliyatın kendisinden verilen alıp birşeyler çıkartabilmek için tam bir dahi olman gerekir " Oturdu ve Dr. Brown'un başını

göğsüne bastırıldı "Bizim büyük hatamız dosyaları yok etmememiz değildi. Böyle bir şey ISA'da kuşku uyandırır. Hatımız, Nicole deş Jardins'i hafife almamızdı " Dr. Brown silkinerek onun kollarından kurtuldu ve ayağa kalktı.

"Kahretsin, Francesca bu senin hatan. Beni bu işe ikna etmene asla izin vermemeliydim. O zaman biliyordum. "

"O zaman," diye Francesca sert bir şekilde onun sözünü kesti, "ilk sortide sen, David Brown, Rama'ya gitmeyeceğini biliyordun O zaman, eğer Newton'da kalırsan bu keşif gezisinin kahramanı ve gerçek önderi olarak gelecekteki milyonlarca paranın ciddi bir şekilde tehlikeye gireceğini biliyordun." Brown odada

262

Orvieto'lu Dahi

dolaşmayı keserek onun karşısında durdu, "O zaman," Francesca daha yumuşak sesle devam etti, "benim de senin bu sortiyeye çıkmada büyük çıkarım olduğunu ve seni desteklemek için destek sağlayabileceğimi biliyordun."

Onu ellerinden tutarak tekrar yatağa çekti ve "Otur David," dedi, "Bunu kaç kez konuştuk. General Bor-zov'u biz öldürmedik. Biz sadece ona, apandisit belirtisi yaratan bir ilaç verdik. Karan birlikte aldık. Eğer Rama manevra yapmasaydı ve robot cerrah anızalan-masaydı, planımız mükemmel işlemiş olacaktı. Borzov bugün Newton'da apandisit ameliyatının iyileşme dö-nemindeyken, sen ve ben burada Rama'nın keşfini yönetmekte olacaktık."

David Brown ellerini onunkilerden çekerek ovuşturmaya başladı ve, "Kendimi çok... çok kirli hissediyorum" dedi. "Daha önce böyle bir şeyi hiç yapmadım. Yani, istesek de istemesek de, Borzov'un ölümünden kısmen sorumluyuz. Belki Wilson'ınkinden bile. Suçlanabiliriz." Yine başını sallıyordu. Yüzünde ümitsiz bir ifade vardı. "Ben güya bir bilim adamıyım," dedi. "Ne oldu bana? Bütün bu işlere nasıl kanştım?"

Francesca sertçe, "Dürüstlüğünü bana anlatma," dedi, "ve kendini de aldatmaya çalışma. Kadın bir lisansüstü öğrencinden son on yılın en önemli astronomik buluşunu çalan ve sonra onu sonsuza kadar susturmak için onunla evlenen adam sen değil misin? Senin dürüstlüğün çok çok önceden kaybolmuştu."

"Haksızlık bu," diye Dr. Brown hırçınca yanıtladı. "Büyük oranda dürüsttüm, sadece..."

"Sadece önemli ve senin için çok değerli olduğu zaman değildin. Ne büyük bir pislik yığını!" Şimdi Francesca ayağa kalkmış, çadının içini adımlıyordu. "Siz erkekler kahrolası iki yüzlülersiniz. Kibirli görünüşünüzü şaşılacak akılcılaştırmalar yaratarak korursunuz."

263

RAMA-II

o- :

Hiçbir zaman gerçekten kim olduğunuzu ve ne istediğinizi kabul etmezsiniz.

Kadınların çoğu daha dürüst. Biz, hırslarımızı, arzularımızı hatta en çirkin arzularımızı itiraf eder, zayıflıklarımızı kabul ederiz. Kendimizi olmak istediğimiz gibi değil, olduğumuz gibi görürüz."

Yatağa döndü ve David'in ellerini tekrar kendi ellerinin arasına aldı. "Görmüyor musun, sevgilim?" dedi içtenlikle, "Sen ve ben çok derin bağlarla birleşmişiz. Birlikteliğimiz bütün bağların en güçlüsüne dayanıyor -karşılıklı kişisel çıkar ikimiz de aynı hedef tarafından güdülüyoruz -güç ve ün."

Brown, "Bu korkunç" dedi.

"Fakat, kendine bile itiraf etmek istemesen de, gerçek. David, sevgilim, kararsızlığının kendi gerçek doğanı tanımaktaki başarısızlığından oluştuğunu anlamıyor musun? Bak bana Ben kesinlikle ne istediğimi biliyorum ve yapacağım şeyler için de kafam hiç karışmıyor. Davranışlarım kendini yönetiyor."

Amerikalı bilim adamı uzun süre Francesca'nın yanında sessizce oturdu. Sonunda dönerek başını onun omzuna dayadı İçini çekerek, "Önce Borzov, şimdi Wilson"

dedi "Kendimi yalgın hissediyorum Bunların hiçbirinin olmamasını dilerdim "

Francesca onun başını okşarken "Vazgeçemezsin David," dedi, "çok yol aldık Artık büyük ödül uzanabileceğimiz bir yerde."

Francesca ona uzanarak gömleğini çıkarmaya başladı. "Uzun ve yorucu bir gün oldu," dedi yatıştırarak. "Haydi bunu unutmaya çalışalım " David Brown, Francesca onu okşarken gözlerini kapattı.

Francesca eğilerek onu yavaşça dudaklarından öptü Birkaç saniye sonra birden durdu. Yavaş yavaş kendi elbiselerini çıkartırken, "Görüyorsun ya," dedi, "Birlikte bu işin içinde olduğumuz sürece, birbirimiz-

264

Orvieto'lu Dahi

den güç alacağız." David'in önünde durarak onu kendisine bakmaya zorladı. "Çabuk ol" dedi David sabırsızlıkla, "Hazırdım..." "O konuda fazla kaygılanma" diye tembelce iç çamaşırını çıkaran Francesca yanıtladı, "Benimle hiç sorunun olmadı." David'in bacaklarını ayırıp, yüzünü göğüslerinin arasına gömerken gülümsedi, serbest kalan eliyle onun şortunu kolayca çıkarırken, "Unutma," dedi, "Ben Elaine değilim."

Francesca yanında uyumakta olan David Brown'u inceledi David'in yüzünü kaplamış olan gerginlik ve kaygı şimdi yerini bir delikanlının umursamaz keyfine bırakmıştı. Erkekler çok basit, diye Francesca düşünüyordu. Orgazm en kusursuz ağrı kesici. Bizim için de böyle kolay olmasını isterdim.

Küçük karyoladan sıyrılıp tekrar elbiselerini giydi. Francesca, uyuyan arkadaşını rahatsız etmeme konusunda çok dikkatliydi. Fakat senin ve benim hâlâ gerçek bir sorununuz var, diye giyinmesini tamamlar-kendi kendine konuştu. Ve bunu çok çabuk çözmeliyiz. Ve bu daha zor olacak çünkü karşımızda bir kadın var. Francesca kabininden karanlık Rama'ya çıktı. Kampın diğer ucundaki malzemelerin yanında birkaç ışık vardı; onların dışında Beta kampı karanlıktı. Herkes uykudaydı. Küçük el fenerini yakarak güneye, Silindi-nk Deniz'e doğru yürüdü. İstediklin nedir Madam Nicole desJardins Yürürken düşünüyordu Ve senin zayıflığın, Asil topuğun nere-st? Birkaç dakika boyunca Francesca, tüm hafıza bankasında, kullanılabilecek kişilik veya karakter çatlağı bulabilmek amacıyla Nicole'ü araştırdı. Yanıt para değil. Seks de değil, en azından benimle. Elinde olmadan güldü. Kesinlikle David de değil Ondan hoşlan-

265

RAMA-II

madiğin belli oluyor Silindirik Deniz'in kıyısına yaklaşırken Francesca kendine, Ya şantaj! diye sordu. Ni-cole'ün, Genevieve'in babasıyla ilgili sorusuna gösterdiği güçlü tepkiyi hatırladı. Belki, diye düşündü, eğer bu sorunun yanıtını bilseydim... fakat bilmiyorum.

Francesca geçici olarak bocaladı Nicole deş Jardins ile bir uzlaşma yolu bulamıyordu. Bu arada arkasındaki kamp ışıkları zorla görülür hale gelmişlerdi. El fenerini söndürdü ve uçurumun kenarına, ayakları aşağı sallanacak şekilde, dikkatle oturdu.

Silindirik Deniz'in donmuş buzlan üzerine ayaklarını sarkıtmış olarak oturmak, ona Orvieto'daki çocukluğunun bazı acı anılarını getirdi. On bir yaşında, her yönden ona saldıran sağlık uyarılan bombardımanına karşın, erken gelişmiş olan Francesca, sigaraya başlamaya karar vermişti Her gün okuldan sonra, yolunu tepeden aşağıdaki düzlüğe inecek biçimde değiştirir ve çok sevdiği akar suyun kenarındaki sete otururdu. Orada, kişisel bir isyan hareketi olarak, sessizlik içinde sigara içerdi. Bu tembel öğleden sonralardan birinde, annesinden ve üvey babasından milyonlarca kilometre uzakta şatoları ve prensleri olan bir fantezi dünyasına geçecekti

Bu erginlik çağı anıları, Francesca'da dayanılmaz bir sigara içme arzusu uyandırdı. Görev süresince sürekli olarak nikotin haplarını alıyordu, fakat onlar sadece fiziksel bağımlılığı gideriyorlardı. Kendi kendine gülerek, uçuş elbisesindeki özel bir cebe uzandı. Francesca, onları taze durumda tutacak özel bir muhafaza içine üç tane sigara saklamıştı. Dünya'yı terk etmeden önce kendisine, bu sigaraların acil durumlar için olduğunu söylemişti

Yıldızlararası bir uzay aracının içinde sigara içmek, on bir yaşında sigara içmekten çok daha fazla yürekli bir davranıştı. Francesca, kafasını arkaya atıp Ra-

266

Orvieto'lu Dahi

ma'nın havasına dumanı üflediği zumun, neşeyle bağırmak istedi. Bu, onun kendisini serbest, özgür bırakılmış hissetmesine yol açmıştı. Nicole deş Jardins'in oluşturduğu tehdit ne olursa olsun, çok ciddi görünmüyordu.

Sigara içerken, Francesca, yaşlı Orvieto'nun tepelerinden gizlice aşağıya inen o genç kızın acı yalnızlığını anımsadı. Ayrıca kalbinde sonsuza kadar gizlediği o müthiş sırrı da anımsadı Francesca kimseye, kesinlikle annesine de, üvey babasını hiçbir zaman anlatmamıştı, artık çok ender olarak bir başkasına bu konudan bahsediyordu. Fakat Silindirik Deniz'in kıyısında otururken, çocukluğunun acısı ona bir rahatlama çaresi gibi göründü. Yaşamının on sekiz yıl önceki ayrıntılarına dalarak, Benim onbirinci doğum günümden sonra başladı, diye düşündü Önceleri alçak herifin ne istediği hakkında bir fikrim yoktu. Sigarasından derin bir nefes daha çekti. Bana bir neden olmadan hediyeler getirmeye başladığı zaman bile. Üvey babası, Francesca'nın yeni okulunun müdürüydü Kız ilk yetenek testi dizisine girdiği zaman, Or-vieto tarihinin en yüksek puanını elde etmişti. Bir dahi düzeyindeydi O ana kadar Francesca onun dikkatini çekmemişti. Üvey babası, annesiyle on sekiz ay önce evlenmiş ve hemen de ikizlerin babası olmuştu. Francesca evde, bir sıkıntı, doyurulacak başka bir boğaz ve sanki annesinin eşyasından bir parça olmaktan başka bir şey değildi. Birkaç ay özellikle bana karşı çok iyi davrandı. Sonra annem birkaç günlüğüne Carla Teyze'yi ziyarete gitti. Acı anılar bir sel gibi hızla akarak zihnine doldu. Üvey babasının nefesindeki şarap kokusunu, sürtünen vücudunun terini ve o odadan çıktıktan sonra döktüğü gözyaşlarını hatırladı

267

RAMA-II

Kabus yaklaşık bir yıldan fazla sürmüştü. Annesinin evde olmadığı zamanlarda Francesca'yı zorluyordu. Sonra, bir akşam, üvey babası elbiselerini giyerken, başka bir yana baktığı sırada, Francesca bir alüminyum beyzbol sopasını onun kafasının arkasına indirmişti. Üvey babası kanlar içinde ve baygın olarak yere düşmüş, kız da onu oturma odasına kadar sürükleyerek orada bırakmıştı. Bir daha bana dokunmadı, diye sigarasını Rama toprağında söndürürken Francesca hatırladı. Aynı evde yaşayan yabancılardık. Ondan sonra vaktimin çoğunu Roberto ve arkadaşlarıyla geçirdim. Bir fırsat bekliyordum. Carlo geldiği zaman da hazırdım.

2184 yazında Francesca ondördündeydi. O yazın büyük bölümünü Orvieto'nun ana meydanında aylakça dolaşarak geçirmişti. Büyük kuzeni Roberto, meydandaki katedralde turist rehberi olmak için sertifikasını yeni almıştı. Şehirde en çok turist çeken eski Du-omo, ondördüncü yüzyıldan başlayarak, safhalar halinde inşa edilmişti. Kilise sanatsal ve mimari bir başyapıttı. Onun San Brizio Şapeli'ndeki, Luca Signorelli'nin yapmış olduğu freskler, genel olarak, Vatikan Müzesi bir yana, yaratıcı onbeşinci yüzyıl resminin en iyi örnekleri olarak kabul ediliyordu.

Resmi bir Duomo rehberi olmak, hele ondokuz yaşındayken, oldukça büyük bir başarı olarak kabul edilirdi. Francesca, Roberto ile çok gurur duyuyordu. Eğer önceden şakalarıyla onu utandırmamaya söz verirse, Francesca bazen turlarında Roberto'ya eşlik ediyordu.

Bir Ağustos öğleden sonrası, öğle yemeğinden hemen sonra, parlak bir limuzin il Duomo'nun çevresindeki meydana girdi ve şoför turist bürosundan bir rehber istedi. Limuzindeki beyefendi rezervasyon yaptırmamıştı ve eldeki tek boş rehber de Roberto'ydu.

268

Orvieto'lu Dahi

Francesca, arabanın arkasından çıkan kısa, yakışıklı ve otuzunun sonlarında veya kırkının başlarındaki adam, kendisini Roberto'ya tanıtırken büyük bir ilgiyle izledi. Yukarı Orvieto'ya araba girmesi, özel izin dışında yüz yıldır yasaklanmıştı. Bu nedenle Francesca onun özel bir kişi olması gerektiğini biliyordu.

Her zaman yaptığı gibi, Roberto kilisenin dış kapılarına Lorenzo Matiani tarafından yapılmış olan rölyeflerle turuna başladı. Kuzeni sütunlardan birinin altındaki garip şeytani figürlerin anlamlarını açıklarken, hâlâ merakta olan Francesca, kenarda usulca sigara içiyordu. Roberto, bir grup Dante-vari figürü gösterirken, "Bu, cehennemin ilk tasvirlerinden biridir," diyordu. "Ondördüncü

yüzyılın cehennem anlayışı, incilin kelimesi kelimesine katı bir yorumlamasıydı."

"Hah!" diye Francesca birden araya girdi, sigarasını kaldırım taşlarına atarak Roberto ve yakışıklı yabancıya yürüdü. "Ayrıca çok erkeksi bir cehennem kavramı. Dikkat ederseniz, şeytanların çoğunun göğüsleri var ve gösterilen günahların çoğu da cinsel. Erkekler her zaman kusursuz yaratıldıklarına ve günahı onlara öğretenin kadınlar olduğuna inanırlar."

Yabancı, ağzından dumanlar çıkaran, sokak çetesi üyesi tipli bu genç kızın ortaya çıkışına şaşırmıştı Hemen onun doğal güzelliğini fark etti. Ayrıca çok zeki olduğu da belliydi. Kimdi bu?

Onun bu araya girişiyle şaşırın Roberto, "Bu kuzenim Francesca," dedi.

Adam elini uzatırken, "Carlo Bianchi," dedi Elleri nemliydi. Francesca onun yüzüne baktı, kendisiyle ilgilendiğini görebiliyordu. Kendi kalbinin gümbürtüsünü hissedebiliyordu. "Eğer Roberto'yu dinlerseniz," dedi, "Elinize geçen sadece resmi tur olur. Asıl kısımlarını dışarıda bırakır."

"Ve siz, genç hanım?"

269

RAMA-II

"Francesca."

"Evet, Francesca. Senin kendi turun var mı?"

Francesca en tatlı gülüşüyle ona baktı. "Çok okudum," dedi. "Katedralde çalışan tüm sanatçılar, özellikle Luici Signorelli ile ilgili her şeyi biliyorum." Bir an durakladı, "Biliyor musunuz," diye devam etti, "Michelangelo, Sistin Şapeli'nin tavanını boyamadan önce, buraya Signorelli'nin nülerini incelemeye gelmiş."

"Hayır, bilmiyordum." Carlo içtenlikle güldü. Kıza çoktan hayran olmuştu. "Fakat artık biliyorum Gel. Bize katıl. Kuzenin Roberto'nun söylediklerine ekleme yapabilirsin."

Francesca onun durmadan kendisine bakmasından hoşlanmıştı. Sanki ona değer biçiyor, sanki o, güzel bir resim veya kıymetli taşlarla süslü bir kolyeymiş gibi, gözleri utanmazca vücudunda dolaşıyordu. Ayrıca rahat gülüşü de kızını kışkırtmıştı Francesca'nın yorumları gitgide daha cesur ve açık saçık bir şekle dönüşmüştü.

San Brizio Şapeli'nin içindeki, Signorelli'nin şaşırtıcı dehasının geniş çaplı özelliklerini sergileyen fresklere bakarken Francesca, "Şeytanın sırtındaki şu zavallı kızı görüyor musunuz?" dedi. "Arkadan sanki şeytanın sırtına binmiş gibi görünüyor, değil mi? Onun kim olduğunu biliyor musunuz? Yüzü ve çıplak vücudu Signorelli'nin kız arkadaşının portreleri Signorelli burada köle gibi çalışırken, kız sıkılmış ve bir veya iki dükle vakit geçirmeye karar vermiş. Luca gerçekten çok sinirlenmiş. Böylece kızını dondurmuş ve onu sonsuza kadar bir şeytana binmeye mahkum etmiş "

Gülmesi bittiği zaman Carlo, Francesca'ya bir kadının cezalandırılmasının doğruluğu hakkındaki düşüncesini sorunca, on dört yaşındaki kız, "Elbette hayır," dedi. "Bu da onbeşinci yüzyıldaki erkek şovenizminin

270

Orvieto'lu Dahi

bir başka örneği. Erkekler istedikleri an herkesle yatabilir ve buna erkeklik denirdi, fakat hele bir kadın kendini tatmin etmeye çalışsın..."

"Francesca diye Roberto sözünü kesti. "Gerçekten, bu kadar fazla. Annen söylediklerini duysa seni öldürürdü "

"Şu anda annem konu dışı. Ben bugün bile var olan çifte standarttan bahsediyorum. Şuraya..."

Carlo Bianchi şansına inanamıyordu. Daha henüz otuzundayken uluslararası bir üne kavuşan, Milano'lu zengin elbise tasarımcısı, her zaman yaptığı gibi, yüksek hızlı tren yerine, değişik olarak, onu Roma'ya gö-tünnesi için bir araba kiralamaya karar vermişti. Kız-kardeşi Monica, her zaman ona Orvieto'daki II Du-omo'nun güzelliğinden bahsederdi. Burada durmaya da son anda karar vermişti. Ve şimdi. Aman Tanrı'm. Kız öyle şahane bir parçaydı ki.

Tur bittiği zaman Francesca'yı akşam yemeğine davet etti Fakat Orvieto'nun en şık restoranının girişine geldikleri zaman genç kadın durakladı Carlo anlamıştı Onu bir mağazaya götürüp pahalı bir elbiseyle ona uyan ayakkabı ve bazı şeyler

aldı. Francesca'nın güzelliği karşısında büyülenmişti ve kız daha on dört yaşındaydı

Francesca daha önce hiç iyi şarap içmemişti. Şarabı sanki şuymuş gibi içiyordu. Yemekler o derece lezzetliydi ki, yerken mutlu sesler çıkarıyordu. Carlo'nun bu kadın-çocuk karşısında aklı başından gitmişti Sigarasını ağzının köşesinden sallandırış şekline bayılmıştı. O kadar temiz, o kadar acemiceydi ki Yemek sona erdiğinde hava kararmıştı Francesca onunla birlikte II Duomo'nun önüne park edilmiş li-muzine kadar yürüdü. Dar bir geçitten geçerlerken, Francesca eğildi ve eğlenerek kulağını hafifçe ısırdı Carlo birden onu kendine çekti ve bunun üzerine

271

RAMA-II

ateşli bir öpücükle ödüllendirildi. Kasıklarındaki büyük dalga onu sarmıştı. Francesca da aynı hisler içindeydi Carlo arabayla biraz gezmelerini önerdiği zaman duraksamadı bile. Limuzin Orvieto'nun varoşlarına vardığında, arka koltukta Francesca onun üstüne ata biner gibi oturmuştu. Otuz dakika sonra, ikinci sevişmelerini bitirdikten sonra, Carlo bu inanılmaz kızdan ayrılabilceğini düşünemiyordu Francesca'ya kendisiyle birlikte Ro-ma'ya gelip gelemeyeceğini sordu Francesca gülümseyerek, "Gidelim," diye yanıtladı.

Böylece Roma'ya gittik, sonra da Capri'ye, diye Francesca anımsadı Bir hafta da Paris Milano'da benim Monica ve Luigi ile yaşamamı istedin. Dış görünüşü kurtarmak için. Erkekler her zaman dış görünüşe önem verirler.

Francesca'nın uzun, derin düşünceleri, uzakta bir ayak sesi duyduğunu sandığı an kesildi Karanlıkta dikkatle kalkarak dinledi. Kendi soluklarından başka bir ses duyduğunu söyleyemezdi. Sonra tekrar sesi duydu, sol taraftan. Kulakları sesin ona dışandan, buzdan geldiğini söylüyorlardı. Buzdan gelen korkunç yaratıkların kampa hücum etme düşüncesi her yanını bir korku dalgasının sarmasına neden oldu. Sonra tekrar dikkatle dinledi, fakat bir şey duyamadı.

Francesca dönerek kampa doğru yürüdü Seni sevmiştim Carlo, dedi kendine, eğer bir erkeği hiç sev-missem. Beni arkadaşlarıyla paylaşmaya başladığın zamandan sonra bile. Uzun zamandan beri gömülü kalmış başka acılar da yüzeye çıktı ve Francesca öfkeyle onlarla savaştı. Bana vurmaya başlayıncaya kadar Bu her şeyi mahvetti. Sen de gerçek bir piç kurusu olduğunu kanıtladın Francesca bilinçli olarak anılarını bir yana itti. Kulü-

272

New York Kaşifi

besine yaklaşırken, Şimdi, neredeydi@ diye düşündü. Ab evet. Konu Nicole deş Jardins'di. Acaba ne kadar biliyor? Ve bu konuda ne yapacağız?

32

NEW YORK KAŞİFİ

Kol saatindeki minik zil, Dr. Takagishi'yi derin bir uykudan uyandırdı. Birkaç saniye, nerede olduğunu hatırlamayacak kadar bir şaşkınlık geçirdi. Yatağının üstüne oturarak gözlerini ovuşturdu. Sonra, Rama'nın içinde olduğunu ve alarmı beş saatlik bir uykudan sonra onu uyandırması için ayarladığı hatırladı.

Karanlıkta giyindi. Bitirdiği zaman büyük bir torbayı alarak birkaç saniye el yordamıyla içindekileri inceledi. Yeterli bulunca askıyı omzuna attı ve kulübesinin kapısına yürüdü. Dr. Takagishi dikkatle dışarıyı inceledi. Diğer kulübelerin hiçbirinde ışık yoktu. Derin bir nefes aldı ve parmak uçlarına basarak, sessizce kapıdan çıktı.

Dünya'nın Rama konusundaki en önde gelen otoritesi, kamptan ayrılarak Silindirik Deniz yönünde ilerledi. Kıyıya vardığı zaman, dikkatle elli metrelik uçuruma oyulmuş merdivenlerden buzlu yüzeye indi. Takagishi uçurumun dibindeki son basamağa oturdu ve çantasından bazı özel lastikler çıkarıp bunları ayakbaılarının altına takı. Buzun üstünde yürümeye başlamadan önce, kıyıdan ayrıldıktan sonra hep aynı yönde ilerleyebilmek için, kişisel kılavuzunu ayarladı

Kıyıdan yaklaşık iki yüz metre uzaklaşınca Dr. Takagishi cebinden taşınabilir hava ölçüm aygıtını çıkardı Alet buzun üstüne düştü ve gecenin sessizliğinde kısa bir tıkırtı sesi çıkardı. Takagishi birkaç saniye sonra onu aldı Alet, sıfırın altında iki santigrat dere-

273

RAMA-II

ceyi gösteriyor ve buzun üstünde saatte sekiz kilometre hızla hafif bir rüzgâr esiyordu.

Takagishi derin bir nefes aldı ve garip fakat tanıdık kokuyu hissedince şaşırdı. Tereddütle, bu kez koku üzerinde yoğunlaşarak tekrar derin nefes aldı. Bunun ne olduğuna kuşku yoktu... bu sigara dumanıydı! Çabucak fenerini söndürdü ve buzun üstünde hareketsiz durdu. Kafası hızla çalışarak bir açıklama arıyordu. Francesca Sabatini sigara içen tek kozmonottu. Kendisi kampı terk ettiği zaman onu izlemiş olabilir miydi? Hava ölçüm aygıtını incelerken ışığını görmüş olabilir miydi?

Bir ses duyabilmek için dinledi, fakat Rama gecesinde hiçbir şey duymadı. Biraz daha bekledi. Sigara kokusu yok olduktan birkaç dakika sonra, Dr. Takagishi, izlenmediğine emin olmak için her dört beş adımda bir durarak, yolculuğunu sürdürdü. Sonunda Francesca'nın peşinde olmadığına inandı. Yine de sakıngan Takagishi, dört beş kilometreden fazla yürüyüp, yolundan saptığından kaygılanmaya başlayıncaya kadar, el fenerini yakmadı

Denizin karşı kıyısına ve New York adasına ulaşması toplam kırk beş dakikasını almıştı. Kıyıdan yüz metre uzaktayken, Japon bilim adamı çantasından daha büyük bir fener çıkartarak güçlü ışığını çalıştırdı. Gökdelenlerin hayaleti andıran silüetleri, omurgasında ürpertilere yol açtı. Sonunda buradaydı! Sonunda yaşamını kaplayan sorulara, başkasının keyfi programları engel olmadan, yanıt arayabilecekti.

Dr. Takagishi, New York'ta nereye gitmek istediğini çok iyi biliyordu Rama şehrinin üç dairesel bölgesinin her biri, tıpkı bir pastanın dilimlere ayrılması gibi, üç üçgensel bölüme daha ayrılmıştı. Her üç ana bölgenin ortasında, çevresinde diğer binalar ve sokakların yerleştirildiği, bir çekirdek ya da meydan vardı.

274

New York Kaşifi

Kyoto'da bir çocukken, ilk Rama araştırmasıyla ilgili bulabildiği her şeyi okuduktan sonra, Takagishi, bu yabancı meydanlardan birinin ortasında durarak, başını kaldırıp başka yıldızlardan olan varlıkların yarattığı binalara bakmanın nasıl bir şey olacağını merak etmişti. Takagishi, sadece Rama'nın sırlarının New York'u inceleyerek anlaşılabilceğine değil, aynı zamanda onun üç meydanının bu yıldızlararası uzay aracının gizemli amacıyla ilgili ipuçlarını yerebilecek en uygun yerler olduğundan da emindi.

İlk Rama araştırmacıları tarafından çizilmiş olan New York haritası

Takagishi'nin zihnine, tıpkı doğup büyüdüğü Kyoto'nun haritası gibi, derinden kazınmıştı. Fakat ilk araştırmacıların New York'u araştırmak için zamanları sınırlıydı. Dokuz işlevsel birimin sadece biri ayrıntılı olarak haritalanmıştı; ilk kozmonotlar, sınırlı gözlemleri sonrasında, diğer birimlerin de benzer olduğunu varsaymışlardı.

Takagishi'nin çevik adımları onu ana bölümün kötülük kokan sessiz bir bölgesinde gitgide derinlere götürdükçe, Rama'nın bu belirgin parçasıyla, Norton'un mürettebatının incelediği bitişik parça arasındaki ince farklar da ortaya çıkmaya başladı. İki birimde de ana caddelerin düzeni aynıydı, ancak, Dr. Takagishi meydana yaklaştıkça, küçük sokaklar ilk kaşiflerin bildirdiklerinden biraz farklı biçimlere ayrılmaya başladılar. Takagishi'nin bilim adamı yönü, onu sık sık durarak cep bilgisayarına değişiklikleri kaydetmeye zorluyordu. Hemen, caddelerin ortak merkezli çemberler çizerek meydana sardığı bölgeye girdi. Üç caddeden geçti ve kendisini yaklaşık yüz metre yüksekliğinde ve dışı aynadan yapılmış muazzam bir sekizyüzeylinin önünde buldu. Güçlü fenerinin ışıkları onun yüzeyinden yansıyarak çevresinde binadan binaya sektiler

275

RAMA-II

Dr. Takagishi, bir giriş arayarak, yavaş yavaş sekiz-yüzeylinin çevresini dolandı, fakat bulamadı.

Sekizyüzeyli yapının diğer tarafında, meydanın ortasında, yüksek binaları olmayan geniş bir çember vardı. Dr. Takagishi, yürürken binaları inceleyerek çemberin tüm çevresinde dolaştı. Bu yapıların amacıyla ilgili hiçbir yeni fikir edinmemişti. Meydan bölgesini incelemek için düzenli aralıklarla içeriye

yöneldiği zaman da olağandışı veya özellikle önemli bir şey göremedi Yine de bilgisayarına, meydanı parçalara bölen, çok sayıda, alçak, kolay tanımlanamayan metal kutuların yerlerini kaydetti

Yeniden sekizyüzeylelinin önüne geldiğinde, Dr. Takagishi çantasına uzanarak üzeri yoğun şekilde elektronik aygıtlarla dolu, ince, altıgen bir levha çıkardı. Bilimsel aracı sekizyüzeylelinin üç veya dört metre önüne koydu ve sonra on dakika kadar alıcısıyla bütün bilimsel aygıtların düzenli çalıştığını kontrol etti. Japon bilim adamı aygıtın çalışmasının kontrolünü bitirdikten sonra hızla meydan bölgesini terk ederek Silin-dirik Deniz'e doğru ilerledi.

Takagishi, arkasındaki meydandan kısa fakat yüksek pat sesini duyduğu zaman ikinci eşmerkezli çemberin ortalarındaydı Arkasına döndü fakat kımıldamadı. Birkaç saniye sonra başka bir ses duydu Takagishi bunu birinci sortiden tanıyordu, metal fırçaların sürtünmesi ve derinden gelen yüksek frekanslı şarkı. Fenerini meydan yönünde yaktı. Ses kesildi. Feneri söndürdü ve sessizce caddenin ortasında durdu.

Birkaç dakika sonra fırça sürtünmesi yeniden başladı. Takagishi sessizce iki caddeyi geçti ve sekizyüzeylelinin çevresinden dolanarak sese doğru ilerlemeye başladı. Tam meydana gelmişti ki, çantasından gelen bip-bip sesi dikkatini dağıttı Hemen, az önce meydana bırakmış olduğu bilimsel paketin düzensiz

276
New York Kaşifi

çalıştığını belirten alarmı kapattı. New York'ta tam bir sessizlik vardı. Dr. Takagishi bekledi, fakat bu kez ses tekrarlanmadı

Kendini yatıştırmak için derin bir nefes aldı ve cesaretini toplamaya çalıştı Bir şekilde merakı korkusunu yendi ve Dr. Takagishi bilimsel araçlara ne olduğunu öğrenmek için, sekizyüzeylelinin karşısındaki meydana döndü. Altıgen levhanın, onu bırakmış olduğu yerden kaybolmuş olduğunu görmesi karşılaştığı ilk sürprizdi. Nereye gitmiş olabilirdi? Kim veya ne onu almıştı?

Takagishi çok önemli, büyük bir bilimsel buluşun sınırında olduğunu farkındaydı Aynı zamanda da dehşet içindeydi İçindeki güçlü kaçma arzusuyla savaşıyor, büyük fenerini yaktı ve bilim istasyonunun kaybolmasına bir yanıt bulmak umuduyla meydanın çevresinde dolaştırdı. Işık, meydanın ortasına otuz kırk metre uzaklıktaki bir yerde ufak bir metal yansıması yaptı Takagishi içgüdüsel olarak bu yansımanın aygıt paketinden geldiğini biliyordu. Hızla ona doğru gitti. Dizlerinin üstüne çömelerek elektronik aygıtları kontrol etti Görünürde bir hasar yoktu. Tam alıcısını çıkartıp bilimsel aygıtların düzenli kontrolüne başlamıştı ki, bilim paketini aydınlatan fener ışığının ucunda, on beş santimetre çapında, ipe benzer bir nesne fark etti Bu şey siyah ve altın rengi çizgiliydi ve yirmi metre kadar uzanarak üç metre yüksekliğ nde garip bir metal barakanın arkasında kayboluyordu. Kalın ipe dokundu. Üstü yumuşak ve tüylüydü. Altına dokunmak için ters çevirmeye çalıştığı zaman, nesne kımıldamaya başladı. Takagishi onu hemen elinden bıraktı ve onun barakaya doğru yavaşça kaymasını izledi Harekete fırçaların metale sürtünme sesi eşlik ediyordu.

Dr. Takagishi kalbinin sesini duyabiliyordu. Kaçma

J77

RAMA-II

arzusuyla yeniden savaştı. Bir üniversite öğrencisiy-ken, zen ustasının bahçesinde yaptığı gündeğümü meditasyonlarını anımsadı. Korkmayacaktı Ayaklarına baraka yönüne doğru yürümelerini emretti.

Siyah ve altın ip kaybolmuştu Meydan sessizdi Ta-kagishi fenerinin ışığını kalın ipin en son görüldüğü noktadaki yere tutarak barakaya yaklaştı. Köşeyi döndü ve fenerini barakanın içine tuttu. Gördüklerine inanamadı. Siyah ve altın dokunaçlardan oluşan bir küme ışığın altında kıvrılıp duruyordu.

Yüksek frekanslı bir ağlama sesi kulaklarında patladı Takagishi omzundan geriye bakınca yıldırım çarpmış gibi oldu. Gözleri dışarı fırladı. Ses yoğunlaşp dokunaçların uçü ona dokunmak için uzanırken çığlığı kayboldu. Kalbinin duvarları dayanamadı ve ölmüş olarak bu garip yaratığın üstüne yığıldı.

KAYIP

"Amiral Heilmann?"

"Evet, General O'Toole?"

"Yalnız mısınız?"

"Elbette. Henüz birkaç dakika önce kalktım. Dr. Brown'la buluşmama daha bir saat var. Bu kadar erken neden aradınız?"

"Siz uyurken COG Askeri karargahından şifreli ve çok gizli bir haber aldım. Üçlü grup hakkında. Durumu bilmek istiyorlar."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Bu hat güvenli mi Amiral? Otomatik kaydediciyi kapattınız mı?"

"Şimdi yaptım."

"İki soru sordular. Borzov RQ'sunu kimseye söyle-

278

Kayıp

yemenen mi öldü? Mürettebat arasından kimse Üçlüyü biliyor mu?"

"Her iki sorunun da yanıtlarını biliyorsunuz."

"Dr. Brown ile konuşmadığınızdan emin olmak istedim. Yanıtımı kodlamadan önce sizinle konuşmamı istediler Sizce bunların anlamı ne?"

"Bilmiyorum, Michael Belki Dünya'da birileri sinirlenmeye başlamıştır. Wilson'ın ölümü onları korkutmuş olabilir."

"Beni kesinlikle korkuttu. Fakat Üçlüyü düşünmeme yol açacak bir noktaya kadar değil Acaba bizim bilmediğimiz bir şey mi biliyorlar?"

"Şey, sanırım bunu yakında öğreneceğiz. Bütün ISA yetkilileri ilk fırsatta Rama'yi boşaltmamız konusunda ısrar ediyorlar Önce mürettebatı birkaç saat dinlendirme fikrimizi bile beğenmediler Bu kez kararlarını değiştireceklerini pek sanmıyorum."

"Amiral, Üçlüyü hangi şartlarda çalıştıracacağımız hakkında, yolculuk sırasında General Borzov'la yaptığımız varsayımsal tartışmayı hatırlıyor musunuz?"

"Biraz Neden?"

"Üçlüye başvurulmak istendiği takdirde, bunun nedenini öğrenmemiz gerektiği konusunda Borzov'un fikrine hâlâ karşı mısınız? O zaman, eğer, Dünya büyük bir tehlikenin kaçınılmaz olduğuna karar verirse kişisel olarak bunun nedenini öğrenmenize gerek olmadığını söylemişsiniz."

"Korkarım sizi anlayamıyorum, General. Neden bana bu soruları soruyorsunuz?"

"COG Askeri karargahına yanıtımı kodlarken, tam da bu anda üçlünün durumunu neden sorduklarını öğrenmek için izninizi istiyorum, Otto. Eğer tehlike-deyse, bunu bilmek hakkımız."

"Ek bilgi isteyebilirsiniz, Michael Fakat bu soruşturmalarının tümüyle sıradan olduğuna bahse girerim "

279

RAMA-II

Janos Tabori, Rarna'nın içi hâlâ karanlıkken uyandı. Uçuş elbisesini giyerken, aklından, yengeç biotu Newton'a nakletmek için yapılması gereken işlerin bir listesini yapıyordu. Eğer Rama'yı boşaltma emri onaylanırsa, günbatımından önce ayrılmış olacaktı. Janos, cep bilgisayarının hafızasında saklı boşaltma işlemlerini gözden geçirdi ve biotla ilgili yeni işleri de ekleyerek güncelleştirdi.

Saatini kontrol etti. Rama'nın günlük devrinin düzenli olduğu düşünülürse, şafağa on beş dakika vardı. Janos kendi kendine güldü. Rama zaten ortaya o kadar çok sürpriz çıkarmıştı ki, ışıkların da zamanında geri gelmeleri konusunda bir kesinlik yoktu. Fakat, eğer gelirlerse Janos Rama'da "güneşin doğuşunu" seyretmek istiyordu. Şafaktan sonra kahvaltı edebilirdi.

Kulübesinden yüz metre ötede, kafese konmuş olan biot, önceki gün arkadaşlarından kaçırıldığından beri olduğu gibi, hareketsizdi Janos fenerini yakarak, sert ve saydam kafesten içeriye tuttu ve gece boyunca bi-otun hareket etmiş olduğunu belirten bir iz var mı diye baktı. Biotun yerini değiştirmemiş olduğunu anladıktan sonra, Janos, Beta kampından ayrılarak denize doğru yürüdü Işık patlamasını beklerken, Nicole ile geçen akşam yaptıkları görüşmenin sonlarını düşünmekte olduğunu fark etti. Nicole'ün General Borzov'un öldüğü geceki ağrısının olası nedeniyle ilgili rastgele yaptığı açıklamada pek doğru olmayan bir şey vardı Janos sağlıklı apandisiti berrak bir şekilde hatırlıyordu ve ilk tanının yanlış olduğuna kuşku yoktu Fakat neden Nicole ona bir sonraki

ilaç tanısından bahsetmemiştii. Özellikle bu konuda kişisel bir araştırma yürütürken...

Janos çaresizce, Dr deş Jardins'in ya ona olan gü-
280

Kayıp

venini kaybettiğı ya da kendisine sormadan General Borzov'a onun ilaç vermiş olabileceğini düşündüğü sonuçlarına vardı. Her iki halde de onun ne düşündüğünü öğrenmeliydi Kafasında kendi suçluluk duygusundan doğan ve sonra aklına takılan tuhaf bir fikir doğdu. Acaba, diye düşündü, Nicole bir şekilde Schmidt-Hegenest projesini öğrendi ve dördümüzden de mi kuşkuluyor?

İlk kez, Janos, belki de Valeriy Borzov'un ağrısının doğal olup olmadığını merak etti David Brown'un ilk sorti süresince Newton'da kalacağını öğrenmesinden iki saat sonra dördünün yaptığı o gürültülü toplantıyı hatırladı. Hayal kırıklığı içindeki Dr. Brown, Amiral Heilmann'a, "Onunla konuşmalısın Otto," diyordu, "Fikrini değiştirmesi için onu ikna etmelisin."

Otto Heilmann, onun talebiyle General Borzov'un personel atamalarını değiştirmesinin olanaksız olduğu gerçeğini söyleyince, Dr. Brown öfkeyle, "O zaman," diye yanıtlamıştı, "Kontratımızdaki bütün teşvik edici ödüllere güle güle diyebiliriz."

Toplantı boyunca Francesca Sabatini sessiz ve kaygısız görünmüştü Janos odayı terk ederken, Dr. Brown'un onu azarladığını duymuştu. "Neden bu kadar sakınsın?" demişti. "Senin de herkes kadar kaybın olacak Yoksa benim bilmediğim bir planın mı var?"

Janos, Francesca'nın gülümsemesini, çok kısa bir an için görebilmiş ve o anda kendisine, Francesca'nın tuhaf bir özgüven içinde olduğunu söylemişti Şimdi, Kozmonot Tabori Rama'da şafağın sökmesini beklerken, o gülümseme aklından çıkmıyordu. Francesca'nın ilaçlar konusundaki bilgisiyle, General Borzov'a apandisit belirtileri oluşturacak bir şey vermiş olması olasıydı. Fakat böyle çok. çok açık bir sahtekârlığı, sadece onların görev sonrası medya projelerinin değerini arttırmak için yapmış olabilir miydi?

281

RAMA-II

Rama yeniden, her zaman olduğu gibi gözlere bir ziyafet çekerek, bir anda ışıklara boğuldu. Janos her yöne bakarak ve muazzam yapıdaki çanakları inceleyerek, yavaşça çevresinde döndü. Artık ışıklar pırıl pırıl parlarken, ilk fırsatta Francesca ile konuşmaya karar verdi.

Ne garip ki, soruyu soran Irina Turgenyev oldu. Kozmonotlar neredeyse kahvaltılarını bitirmişlerdi. Dr. Brown ve Amiral Heilmann, aslında, ISA yetkilileriyle yaptıkları bitmez görüşmelerden birine daha başlamak için, masayı çoktan terk etmişlerdi. Irina "Dr. Takagishi nerede?" diye safça sordu.

"Herhangi bir şeye geç kalmasını en son beklediğim mürettebat üyesi o." Janos Tabori, "Alarmini duymamış olmalı," derken katlanır iskemlesini iterek kalktı, "Gidip onu kontrol edeceğim."

Janos bir dakika sonra döndüğü zaman, şaşırmıştı. "Orada değil," dedi, omuzlarını silkerek. "Sanırım bir yürüyüşe çıkmış "

Nicole deş Jardins midesinde ani bir yanma hissetti. Kahvaltısını bitirmeden hemen ayağa kalktı, "Onu aramalıyız," dedi, kaygısı belli oluyordu. "Yoksa ayrılacağımız zaman hazır olamaz."

Diğer kozmonotların hepsi Nicole'ün heyecanını fark etmişlerdi. Richard Wakefield iyi niyetle, "Burada neler oluyor?" diye sordu. "Bilim adamlarımızdan biri kendi başına bir sabah gezintisine çıkıyor ve şirket doktoru paniğe kapılıyor." Telsizini açtı. "Alo, Dr. Takagishi, neredesiniz, ben Wakefield. Lütfen bize iyi olduğunuzu söyleyin de kahvaltımızı bitirelim."

Uzun bir sessizlik oldu. Mürettebatın her üyesi, yanında bir telsiz taşımanın neredeyse zorunlu bir şart olduğunu bilirdi. İsterseniz verici bölümü kapatabilirdiniz, fakat durum ne olursa olsun dinlemek zorun-

282

Kayıp

davdınız.

"Takagishi-san," diye Nicole sesinde ısrarcı bir sabırsızlıkla sordu. "İyi misiniz? Lütfen yanıt verin." Uzayan sessizlikte, Nicole'ün midesindeki yanma

hissi kocaman bir düğüme dönüşmüştü. Arkadaşının başına çok feci bir şey gelmişti.

David Brown çileden çıkmış bir şekilde, "Size bunu iki kez açıkladım, Dr. Maxwell," diyordu, "Mürettebatın bir kısmını boşaltmanın bir mantığı yok. Dr. Taka-gishi'yi aramanın en etkin yolu, tüm mürettebatı kullanmaktır. Onu bulduktan sonra Rama'yı çok büyük bir hızla boşaltacağız Ve son sorunuzu yanıtlamak gerekirse, hayır, bu, Rama'nın boşaltılması kararına uymamak için mürettebatın düşündüğü bir hile değil."

Amiral Heilmann'a döndü ve mikrofonu ona verirken, "Kahretsin Otto," diye mırıldandı, "Şu bürokrat budalayla sen konuş. Bu görevi bizden daha iyi yönetebileceğini sanıyor, hem de yüz milyon kilometre uzaktan."

"Dr. Maxwell, ben Amiral Heilmann. Dr. Brotvn'la tam bir fikir birliği içindeyim. Zaten, böyle uzun gecikmeler içinde gerçek bir tartışma yapamayız. Planladığımız şekilde hareket edeceğiz. Kozmonot Tabori burada benimle Beta'da kalacak ve biot dahil, bütün ağır malzemeyi toparlayacak. Ben araştırmanın eşgüdümünü sağlayacağım. Brown, Sabatini ve deş Jardins bunu aşarak, eğer Dr. Takagishi kendi isteğiyle gittiye, bulunması en olası hedef olan New York'a gidecekler. Wakefield, Turgenyev ve Yamanaka onu helikopterlerle arayacaklar." Bir an durakladı, "Bu yayını acele yanıtlamanıza gerek yok. Bir sonraki mesajınız gelinceye kadar arama çoktan başlamış olacak."

283

RAMA-II

•

Çadırına dönmüş olan Nicole büyük bir dikkatle tıbbi malzemelerini topladı. Takagishi'nin son bir kez New York'u ziyaret etmeyi deneyebileceğini düşünmediği için kendisini eleştiriyordu. Bir hata daha yaptın, diye kendine söylendi. Hiç olmazsa onu bulduğun zaman hazır olduğuna emin ol.

Kişisel eşyalarını toplamayı gözü kapalı bile yapabilirdi, fakat, bu kez yiyecek ve su gibi kendisine gerekli malzemelerde kısıntı yaparak, yaralı veya hasta Takagishi'ye gerekli olacağını düşündüğü şeyleri aldı. Nicole'ün, Japon bilim adamını bulmak için yapacakları yolculuktaki iki arkadaşı hakkında da düşünceleri karmaşıktı. Fakat bu gruplamanın bilerek yapıldığını sanmıyordu. Takagishi'nin New York'a olan hayranlığını herkes biliyordu. Bu durumda, ilk araştırmada Brown ve Sabatini'nin onunla araştırma bölgesine gelmelerinde şaşılacak bir şey yoktu.

Nicole kulübeyi terk etmek üzereyken kapıda Ric-hard Wakefield'i gördü. Richard, "İçeri gelebilir miyim?" diye sordu.

"Elbette," dedi Nicole.

Richard, şaşkın ve sıkıntılı bir şekilde, kendisine özgü olmayan bir kararsızlıkla içeri girdi. Sıkıntılı bir bekleyişten sonra, Nicole, "Ne var?" dedi.

Gülümsedi ve utangaç bir şekilde "Şey," dedi, "birkaç dakika önce bana iyi bir fikir gibi gelmişti, ama şimdi aptalca -hatta belki çocukça görünüyor." Nicole onun sağ elinde bir şey tuttuğunu fark etti. "Sana bir şey getirdim," diye Richard devam etti. "Bir şans tılsımı sanırım. Yanında New York'a götürürsün diye düşündüm."

Kozmonot Wakefield elini açınca Nicole, Prens Hal'in heykelciğini tanıdı.

"Cesaret, sağgörülülük ve başka şeyler hakkında ne dersen de, bazen biraz şans

284

Kayıp

hepsinden daha önemlidir."

Nicole şaşılacak biçimde duygulanmıştı. Küçük heykelciği Wakefield'dan alarak, karmaşık ayrıntılarını beğeniyle inceledi. "Prens'in bilmem gereken özellikleri var mı?" diye gülümseyerek sordu.

"Oh, evet," Richard canlanmıştı. "Neşeli akşamlarında, ya şişman şövalyeler ve diğer tatsız kişilerle meyhanelerde geçirmekten, ya hain dükler veya kontlarla savaşmaktan ya da harikulade Fransız prenseslerine kur yapmaktan hoşlanır."

Nicole hafifçe kızardı. "Eğer kendimi yalnız hisseder ve prensin beni eğlendirmesini istersem, ne yapmalıyım?" diye sordu.

Richard onun yanına gelerek Prens Hal'in kalçasın-daki minik klavyeyi gösterdi. "Birçok komuta yanıt verir," derken Richard ona iğne büyüklüğündeki bir çubuk

uzattı. "Bu her anahtar deliğine tam olarak uyar. Konuşmak için 'T', hareket için 'A'ya basarsan sana hünerlerini gösterir."

Nicole küçük prens ve  bu u uçuş elbisesinin cebine yerleştirirken, "Teşekkür ederim Richard," dedi, "Bu büyük incelik."

Wakefield bocaladı, " ey, biliyorsun, pek de önemli değil. Yalnız, pe  pe e  anssızlıklarımız oldu ve ben de düşündüm ki, yani, demek istiyorum..."

"Tekrar teşekkürler, Richard," diye Nicole onun sözünü ke ti. "Kaygınlı anlıyorum."  adırdan birlikte  ıktılar.

285

RAMA-II

34

TUHAF ARKADAŞLAR

Dr. Brown, makineleri ne seven, ne de güvenen o soyut bilim adamlarından biriydi. Basılı makalelerinden çoğu, deneysel bilimin ayrıntı ve bi imciliklerinden nefret ettiği için, kuramsal konulardaydı. Deneyciler, makinelerle, daha da kötüsü mühendislerle u ra mak zorundaydılar Dr. Brown tüm mühendislerin fazlasıyla büyütülmüş marangozlar veya su tesisat ılarından başka bir şey olmadıklarını d   n rd . Eğer kuramlarından birinin, gerçek bir veriyle kanıtlanması gerekiyorsa, o zaman onların varlığına katlanırdı.

Nicole, buzmobilin çalışması hakkında Dr Brown'a bazı masum sorular sorunca, Francesca kesik kesik gülmekten kendini alamadı ve, "Kesinlikle hiçbir fikri yok," diye İtalyan gazeteci yanıtladı, "ve hiç umrunda da değil Elektrikli bir arabayı bile kullanamadı ını söylesem inanır mısınız? Bir kez onun basit bir yemek üretim robotunu yarım saat seyrettiğini ve tüm denemelerine karşın onu bir türlü  a tıramadı ını gördüm."

İki kadın buzmobilin  n koltuğuna yerle irlerken, Nicole, "Yok artık Francesca," diyordu. "Bu kadar kötü olamaz. Ne de olsa tüm mürettebat bilgisayarlarını, iletişim araçlarını ve Newton'daki görüntü işlem sistemlerini kullanabiliyor Herhalde b y t yorsun."

Konuşmanın gidişi hafif ve zararsızdı. Dr. David Brown arka koltu a kendini bırakırken derin bir i  geçirdi "Elbette, sizler gibi iki olağanüstü kadının konuşacak daha önemli şeyleri vardır Eğer yoksa, belki biriniz bana,  u  ılgın Japon bilim adamımızın gece yarısı kamptan uzakla masının nedenini açıklayabilir."

286

Tuhaf Arkadaşlar

"Maxwell'in asistanı, dalkavuk geveze Mills'e göre, Dünya'da birçok insan Japon doktorun Kamalılar tarafından ka ırıldı ına inanıyormu ."

"Haydi, Francesca, ciddi ol. Neden Dr. Takagishi kendi başına hareket etmeye karar verdi?"

Nicole yava ca, "Benim bir fikrim var," dedi, "Programlanan araştırma sürecinden ötürü sabırsızlı a kapılmıştı. New York'un önemine ne kadar hararetle inandığını biliyorsunuz. Wilson olayından sonra... İ te, bir boşaltma emri geleceğinden haklı olarak emindi Tekrar içeri d nd  m z zaman da, eğer geri dönersek, Silindirik Deniz erimiş olabilir ve New York'a ulaşmak zorla abilirdi."

Nicole' n doğal dürüstlüğü onu, Brown ve Sabati-ni'ye, Takagishi'nin kalp sorunundan bahsetmeye zorluyor, fakat önsezisi de ona, bu iki arkadaşına g venmemesini söylüyordu. Dr. Brown, "Hazırlıksız i  yapan biri gibi görünmüyordu," diyordu, "Acaba bir şey ini duydu veya gördü?"

"Belki de ba ı a rıyordu veya başka bir nedenle uyuyamamıştı," diye Francesca ortaya laf attı. "Reggie Wilson da, ba ının onu rahatsız ettiği geceler çevrede sinsin dolanırdı."

David Brown  ne eğilerek Nicole'e "Bu arada," dedi, "Francesca bana, kullanmakta olduğu ba  ağrısı haplarının Wilson'ın dengesizliğini  iddetlendirmiş olabileceğini d   nd   n  söyledi senin İlaçlarını çok iyi tanıyorsun. Almış olduğum uykuyu hapını o kadar çabuk tanımlamadan çok etkilenmişim."

Kısa bir duraksamadan sonra Francesca, "İlaçlardan bahsetmişken," dedi, "Janos Tabori, Borzov'un ölümüyle ilgili olarak yaptığınız g r  medeki bir şeyden bahsetti. Onu pek doğru anlamamış olabilirim, fakat sanırım sen, bu olaya bir İlaç tepkimesinin karıştı ına inanıyormu sun."

RAMA-II

Buzun üstünde muntazaman ilerliyorlardı. Konuşma, görünürde o derece normal tonda ve sıradandı ki, kuşkulanan için belirgin bir neden yoktu. Frances-ca'nın sözlerine vereceği yanıtı hazırlarken, Nicole Yine de, diye düşündü, şu son iki cümle çok akıcı, sanki önceden tasarlanmış gibi. David Brown'a bakmak için döndü. Francesca'nın kendini zorlamadan hislerini saklayabileceğini biliyordu. Fakat Dr. Brown'un yüz ifadesinden, bu konuşmaların prova edilmiş olup olmadığını anlayabileceğinden emindi. Göz kırpmadan bakışları karşısında Dr. Brown hafifçe kıpırdandı.

Nicole yumuşak bir sesle, "Kozmonot Tabori ve ben General Borzov'un ölümüyle ilgili olarak konuşuyorduk ve ağrısının nedeni konusunda fikir yürütmeye başladık," dedi. "Ne de olsa apandisit son derece sağlıklıydı. Yani bu keskin ağrının nedeni başka bir şey olmalıydı. Konuşmamız sırasında olası nedenlerden birinin de ters ilaç tepkimesi olabileceğini söyledim. Pek güçlü bir düşünce değildi."

Dr. Brown rahatlamış görünerek hemen konuyu değiştirdi. Ancak, Nicole'ün açıklaması Francesca'yı tatmin etmemişti. Eğer yanılmıyorsa bayan gazetecimizin daha sorusu var, diye Nicole düşündü. Fakat onları şu anda sormayacak. Nicole Francesca'yı izlerken onun arka koltuktaki Dr. Brown'un anlattıklarını dinlemediğini görüyordu. Brown, Dünya'nın Wil-son'ın ölümüne gösterdiği tepkiyi anlatırken, Frances-ca derin düşünceler içindeydi.

Brown yorumunu bitirdiği zaman geçici bir sessizlik oldu. Nicole çevresinde kilometrelerce uzanan buza, Silindirik Deniz'in her iki yanındaki görkemli uçurumlara ve önündeki New York'un gökdelenlerine baktı. Rama muhteşem bir dünyaydı. Francesca ve Dr. Brown'a güvensizlik duyduğu için bir anlık suçluluk hissine kapıldı. Biz insanların hiçbir zaman aynı

Tuhaf Arkadaşlar

yönde olamayışımız ne yazık, diye kendine söyledi. Sonsuzlukla karşılaştıktan zaman bile.

Francesca birden sessizliği bozarak, "Bu işi nasıl becerdiğini anlayamıyorum" dedi. Konuşmak için Ni-cole'e dönmüştü. "Bunca zaman geçmesine karşın, sıkıştırılmış videolarda bile meşruluğu kaydedilmemiş. Ne zaman meydana geldiğini sezinleyebilmek için de dahi olmaya gerek yok."

Dr. Brown tam anlamıyla afallamıştı. "Tanrı aşkına sen neden bahsediyorsun?" dedi.

"Ünlü yaşam bilim subayımızdan" diye Francesca yanıtladı. "Bunca zaman geçmesine karşın, çocuğunun babasının kimse tarafından bilinmemesi sana ilginç gelmiyor mu?"

Nicole derhal İtalyanca, "Sinyora Sabatini," dedi, "size daha önce de söylediğim gibi, bu konu sizi hiç ilgilendirmez. Özel yaşamıma böyle bir müdahale..."

Francesca da, İtalyanca olarak, hızla sözünü keserek, "Sadece sana hatırlatmak istedim Nicole," dedi, "Senin de açığa çıkmasını istemediğin sırların var."

David Brown iki kadına boş gözlerle bakıyordu. Son konuşmaların bir kelimesini bile anlamamış ve havanın gerginleşmesi onu şaşırtmıştı. Francesca onu aşağılayan bir ses tonuyla "Evet, David," dedi, "bize Dünya'daki karamsarlığı anlatıyordun. Bize eve dönme emri verileceğini mi düşünüyorsun? Yoksa sadece bu sortiye mi durduracağız?"

Dr Brown şaşkın bir duraksamadan sonra, "COG Yürütme Konseyi, bu hafta sonu için özel bir toplantıya çağrıldı." dedi. "Dr. Maxwell'in şu anki tahminine göre, bizden projeyi terk etmemiz istenecek."

"Bu, ana hedefleri aşağıdan gelecek tepkileri her zaman en aza indirmek olan bir grup hükümet yetkilisinin tipik bir aşırı tepkisi olur" diye Francesca fikir yürüttü "Tarihte ilk kez yeterince hazırlanmış insanlar,

RAMA-II

başka bir zekâ tarafından yapılmış bir aracın içini araştırıyorlar. Ancak, Dünya'daki politikacılar olağandışı bir şey yokmuş gibi davranıyorlar. Hayal güçleri yok. Şaşılacak şey."

Nicole, Francesca'nın Dr. Brown ile yaptığı konuşmanın sonunu dinlemedi. Kafası hâlâ önceki konuşmaya takılıydı. Herhalde benim Borzov'daki ilaçla ilgili kanıtım olduğunu sanıyor, diye Nicole düşündü. Bu tehdidin mantıklı bir başka açıklaması yok.

Buzun kıyısına vardıkları zaman, üçünün kayıp arkadaşlarının "yabancı şehirdeki araştırması" hazırlıklarını gösteren bölüm için, Francesca'nın robot kamera ve ses donanımını hazırlaması, on dakika sürdü. Nico-le'ün Dr. Brown'a, zaman kaybı konusundaki yakınmalarına aldırış edilmedi. Buna karşı o da video çekimine katılmayı reddederek sinirlenmiş olduğunu gösterdi. Francesca hazırlıklarını tamamlarken, Nicole en yakın merdivenden tırmanarak gökdelenler şehrini seyretti. Arkasında ve altında, Francesca'nın, Dünya'daki milyonlarca izleyiciye o anın duygusallığını anlattığını duyabiliyordu.

"Burada, gizemli ada şehir New York'un kenarında duruyorum Bu noktaya çok yakın bir yerde, Dr. Ta-kagishi, Kozmonot Wakefield ve ben, bu haftanın başlarında, garip bir ses duyduk. Beta kampından geçen gece tek başına ve izinsiz bir araştırma yapmak için ayrılan profesörün hedefinin New York olduğundan kuşkulanan için nedenimiz var...

"Profesöre ne oldu? Telsizle çağrıldığı zaman neden yanıt vermiyor? Dün, gazeteci Reggie Wilson'ın, yaşamını tehlikeye atarak, karşınızdaki haberciye kurtarmak isterken roverin içinde sıkışıp yengeç biotların güçlü kısıkaçlarından kaçamadığı, büyük bir trajediye tanık olduk. Acaba, aynı son, Rama uzmanımızın da başına mı geldi? Acaba, çağlar önce bu şaşırtıcı araç»

Çukurun İçine

yapan uzaylılar, masum ziyaretçileri boyun eğdirip sonra yok eden karmaşık bir tuzak mı yarattılar. Bunu kesin olarak bilmiyoruz. Fakat biz. ."

Duvarın üstündeki hakim noktadan, Nicole Frances-ca'yı duymazlıktan gelerek, Dr. Takagishi'nin hangi yöne gitmiş olabileceğini düşünmeye çalıştı. Cep bilgisayarındaki haritalara başvurdu. Şehrin tam geometrik merkezine doğru gitmiş olmalı, diye sonuca ulaştı. Dr Takagishi'nin geometrinin bir anlamı olduğundan kuşkusu yoktu.

35

ÇUKURUN İÇİNE

Sokakların şaşırtıcı labirentinde sadece yirmi dakikadır yürüyorlardı; fakat, kişisel kılavuzları olmasa, çoktan umutsuzca kaybolmuş olacaklardı. Araştırma için tam bir planları yoktu. Sadece sokaklarda rastgele biçimde aşağı yukarı yürüdüler. Her üç dört dakikada bir Amiral Heilmann, Dr. Brown ve araştırma grubuna yayın gücünün yeterli olduğu yerlerde araştırma yapmalarının yeterli olduğunu bildiriyordu.

Otto Heilmann'ın sesini telsizden son kez zorlukla duydukları zaman, "Bu hızla," dedi Nicole, "araştırmamız sonsuza kadar sürecek. Dr. Brown, neden siz bir noktada durmuyorsunuz? Böylece Francesca ve ben..." Dr. Brown iki uzun binanın arasındaki boşluğa yürürken, Amiral Heilmann'ın "Dikkat, dikkat," dediğini duydular, "Son yayınımı aldınız mı?"

"Korkarım hayır, Otto," diye Dr Brown yanıtladı. "Lütfen tekrarlar mısınız?"

"Yamanaka, Wakefield ve Turgenyev Kuzey Yarım silindirinin üçte birini bitirdiler. Takagishi'den bir iz yok. Şehirlerden birine gitmedikçe daha kuzeye git-

291

RAMA-II

mesi pek olası değil. Bu durumda onun ayak izlerini başka yerde aramalıyız. Belki de siz doğru iz üzerindesiniz.

"Ayrıca büyük haberlerimiz var. Yakaladığımız biot iki dakika önce kımıldamaya başladı. Kaçmaya çalışıyor, fakat aletleri kafesi ancak çizebildi. Tabori tüm kafesin çevresini saracak daha büyük, daha geniş bir kafes yapmaya çalışıyor. Tabori'ye yardım etmesi için, Yamanaka'nın helikopterini geri çağırdım. Bir dakikaya kadar burada olur... bir dakika... Wakefield'den acele bir haber var... onu mikrofona veriyorum."

New York'taki üçlü tarafından zor duyulmasına karşın, Wakefield'in İngiliz aksanında yanılmak olanaksızdı. "Örümcekler," diye Amiral Heilmann'ın bir sorusunu yanıtladı. "Laura Ernst'in incelediği örümcek biotu hatırlıyor musun?"

İşte, onlardan altı tanesini, güney uçurumunun ötesinde görebiliyoruz. Geçici olarak kurduğumuz kulübenin her yerinde dolaşıyorlar. Ayrıca, bizim esir biotun ölü arkadaşları, iki yengeç biotu da bir şey tamir etmiş olmalı, ikisi de güney kutbuna doğru ilerliyorlar."

"Görüntüler?" Francesca Sabatini telsize bağırdı, "Görüntü alıyor musun?"

"Neydi bu? Özür dilerim, seni duyamadım."

"Francesca görüntü çekip çekmediğini soruyor" diye Amiral Heilmann açıkladı "Elbette, aşkım," dedi Ricliard. "Hem helikopterdeki otomatik görüntüleme sistemi, hem bana bu sabah verdiği el kamerası sorunsuz çalışıyorlar. Yengeç bi-otlar şaşırtıcı. Bu kadar hızlı hareket eden bir şeyi hayatımda görmedim .. Bu arada, Japon profesörümüzden bir haber var mı?"

"Henüz yok," diye David Brown New York'tan bağırdı. "Bu labirentte yavaş ilerliyor. Kendimi büyük bir saman yığnında toplu iğne arar gibi hissediyorum."

292
Çukurun içine

Amiral Heilmann kayıp kişinin durumu hakkında son durumu Wakefield ve Turgenyev'e tekrarladı. Sonra Richard ona yakıt tazelemek için Beta'ya döneceğini bildirdi. "Ya sen David?" diye Heilmann sordu. "Dünya'daki şu piçlerin sorularını da yanıtlamak dahil, her şeyi düşünürsek, sen Beta kampına dönmek gerektiğini düşünmüyor musun? Kozmonot Sabatini ve deş Jardins, Dr. Takagishi'nin araştırılmasına devam edebilirler. Eğer gerekliyse, helikopter seni almaya geldiğinde oraya senin yerine birisini yollarız."

"Bilmiyorum Otto, hiç..." Francesca, David Brown'un konuşmasının ortasında onun telsizindeki konuşma düğmesini kapattı. Brown, Francesca'ya, kızgın bir şekilde baktıysa da hemen yumuşadı.

Francesca katı bir şekilde, "Bunu konuşmamız gerek," dedi. "Kendisini birkaç dakika sonra arayacağını söyle."

Nicole, Francesca Sabatini ve David Brown arasındaki konuşmayı dinlerken iyice afallamıştı. İkisinin de Dr. Takagishi'nin yazgısına en küçük bir ilgi bile duymadıkları belliydi. Francesca hemen Beta'ya dönerek son flaş olayların hepsini toparlaması gerektiğini söylüyordu. Dr. Brown da araştırmanın "asıl" bölgesinden uzakta olduğundan dolayı kaygılıydı.

İkisi de kendisinin geriye gitmesinin daha önemli olduğu konusunda tartıştılar. İkisi birden New York'u terk ederlerse ne olurdu? Hayır, bu durumda kozmonot deş Jardins yalnız kalırdı. Belki o da onlarla birlikte gelirdi ve Dr. Takagishi'yi arama çalışmaları, her şey birkaç saat içinde yatıştıktan sonra, yeniden başlatılırdı.

Nicole sonunda patladı ve onlara, "Asla," diye bağırdı, "tüm yaşamım boyunca bu kadar bencilce...", daha iyi bir ad bulamıyordu. "Meslektaşlarımızdan biri kayıp ve büyük olasılıkla yardımımıza ihtiyacı var."

293

RAMA-II

Belki yaralıdır, belki de ölmek üzeredir; ikinizin yaptığı tek şey, kendi özel şirin ayncalıklarımız hakkında tartışmak Bu gerçekten iğrenç."

Bir an nefes almak için durdu. "Size bir şey söyleyeyim mi," diye öfke içinde devam etti. "Şu anda Be-ta'ya dönmüyorum. Bana emretseniz de vız gelir. Burada araştırmayı tamamlamak için kalıyorum. En azından benim önceliklerim doğru. Ben bir insanın yaşamının, görüntü, mevki ve hatta aptal bir medya projesinden daha önemli olduğunu biliyorum."

David Brown, sanki yüzüne bir tokat yemiş gibi ir-kildi. Francesca gülümseyerek, "Vay, vay," dedi, "demek bizim münzevi yaşam bilim subayımız sandığımızdan da çok şey biliyormuş." David'e sonra tekrar Nicole'e baktı "Bize bir dakika başışlar mısın canım," dedi, "özel konuşmamız gereken birkaç konu var," Francesca ve Dr. Brown, yirmi metre ötedeki bir gökdelenin altına giderek hararetili bir tartışmaya girdiler. Nicole diğer yola döndü. Sinirlerine hakim olamadığı için kendine kızılıyordu. Özellikle onların Schmidt ve Hagenest ile ilgili kontratlarını bildiğini açıklamış olduğuna sinirleniyordu. Bana Janos'un söylemiş olduğunu sanacaklar, diye düşündü. Ne de olsa yakın arkadaşız.

Dr. Brown Amiral Heilmann'la telsizle konuşurken, Francesca Nicole'ün yanına döndü "David helikopteri onunla buzmobilin yanında buluşması için arıyor. Oraya

kadar yolunu bulabileceğine bana güvence verdi. Burada ben seninle kalarak Takagishi'yi arayacağım Hiç olmazsa bu şekilde New York'u fotoğraf-layabilirim." Francesca'nın konuşması tümüyle duygusuzdu. Nicole onun ruhsal durumunu anlayamıyordu. "Bir şey daha," diye Francesca ekledi. "David'e araştırmamızı dört saat içinde tamamlayıp kampa dönmeye hazır

294

Çukurun içine olacağımızı söyledim."

Araştırmalarının ilk saati boyunca iki kadın çok az konuştular. Francesca, gidecekleri yolları Nicole'ün seçmesine itiraz etmiyordu. Her on beş dakikada bir durup telsizle Beta kampını arayarak son konumlarını belirtiyorlardı. Öğle yemeği için durdukları zaman, Richard Wakefield onlara, "Yaklaşık iki kilometre güneyde ve buzmobilin dört kilometre doğusundasınız" dedi. Onların ilerlemelerini izlemekle görevlendirilmişti. "Ana meydanın tam doğusundasınız." Nicole, Takagishi'nin oraya gitmiş olduğunu düşündüğü için, ilk olarak ana meydana gitmişlerdi. Birçok alçak yapının olduğu açık çembersel bir meydan bulmuşlar fakat meslektaşlarının bir izine rastlayamamış-lardı. Sonra Francesca ve Nicole diğer iki meydana da gitmişler ve iki merkezi dilim boyunca her yeri dikkatle taramış fakat bir şey bulamamışlardı. Nicole, artık aklına başka bir fikir geldiğini itiraf etti.

Öğle yemeğine başlarken Francesca, "Burası insanı çok şaşırtan bir yer," diye yanıtladı. Bir metre yüksekliğinde, kare bir metal kutunun üstünde oturuyorlardı. "Fotoğraflarım burayı ancak yakalamaya başladılar. Her şey o kadar sakin, o kadar yüksek, o kadar... yabancı ki."

"Bu binalardan bazıları senin resimlerin olmadan anlatılamaz. Örneğin, çok yüzeyliler. En büyük olanı her zaman meydanın yanında olmak üzere, her dilimde bir tane var. Neyi belirttiklerini merak ediyorum, eğer ediyorlarsa? Ve neden bulundukları yerlere yerleştirilmişler?"

iki kadın arasındaki gerginlik, hâlâ yüzeyin tam altında, bastırılmış halde duruyordu. Biraz, New York'taki yolculukları sırasında gördükleri şeylerden söz ettiler. Francesca özellikle ana birimdeki iki gök-

295

...

RAMA-II

deleni birleştiren, kafese benzer bir düzenlemeye hayran kalmıştı "O kafes ya da ağa benzer şey hakkında ne düşünüyorsun?" diye boşça sordu. "En azından yirmi bin ilmeği ve elli metre yüksekliği olmalı."

Nicole elini sallayarak, "Sanırım bunların birini bile anlamaya çalışmak, bizler için çok gülünç olur" dedi. Yemeğini bitirdikten sonra arkadaşına bakarak, "Devam etmeye hazır mısınız?" diye sordu

Francesca, amaçlı bir tavırla, "Henüz değil," dedi. Yemeğinin kalan kısmını temizledi ve onları uçuş giysisinin çöp cebine koyduktan sonra, "İkimizin henüz bitirilmemiş bir işimiz var" dedi.

Nicole ona alaycı bir şekilde bakarken, Francesca aldatıcı bir dostluk tavrıyla, "Sanırım artık maskelerimizi çıkartıp birbirimizle dürüstçe yüzleşmenin zamanı geldi," dedi. "Eğer Valeriy Borzov'a benim ilaç verdiğimden kuşkulanıyorsan, neden bana doğrudan sormuyorsun?"

Nicole düşmanını birkaç saniye inceledi ve sonunda, "Verdin mi?" diye sordu.

"Verdiğimi sanıyor musun?" diye Francesca cilveli bir sesle sordu. "Eğer öyleyse neden yapmışım?"

Nicole biraz durakladıktan sonra, "Aynı oyunu başka bir düzeyde oynuyorsun,"

dedi. "Hiçbir şeyi kabullenmek niyetinde değilsin. Sadece benim ne kadar fazla bildiğimi öğrenmek istiyorsun. Fakat senden gelecek bir itirafa ihtiyacım yok. Bilim ve teknoloji benim yanımda Sonunda gerçek ortaya çıkacak "

Francesca rahatça, "Sanmam," dedi ve kutudan aşağı atladı "Gerçek her zaman onu arayanların gözünden kaçır " Gülümsedi, "Haydi gidip profesörü bulalım."

Ana meydanın batı yönünde iki kadın başka bir eşsiz yapıyla karşılaştılar.

Uzaktan büyük bir ambara

296

Çukurun içine

benziyordu. Siyah damının zirvesi rahatça yerden kırk metre kadar yukarıda ve yüz metreden fazla uzunlukta idi. Ambarın iki özelliği özellikle büyüleyiciydi. Birincisi, binanın iki ucu da açıktı. İkincisi, dışardan içinin görünmemesine karşın, tüm duvarlar ve çatı içeriden saydamdı. Francesca ve Nicole bunun optik bir aldanma olmadığından emin olmak için sırayla birbirlerini izlediler. Ambarın içindeki bir kimse, taban hariç her yönü rahatça görebiliyordu. Ayrıca, yansıtıcı gökdelenler o derece hassas hizalanmıştı ki, bütün çevredeki sokaklar da ambarın içinden görülebiliyordu.

Nicole duvarın öbür tarafında dururken fotoğrafı çeken Francesca, "Harikulade" dedi.

Nicole köşeyi dönüp onun yanına gelirken, "Dr. Ta-kagishi bana," dedi, "New York'un amaçsız olduğuna inanmanın imkânsız olduğunu söylemişti. Rama'nın geri kalanı' Belki. Fakat, kimse bir nedeni olmadan bu kadar zaman ve çaba harcamaz." "Neredeyse dindar biri gibi konuşuyorsun," dedi Francesca.

Nicole sessizce İtalyan meslektaşını süzdü. Şimdi de beni iğneliyor, dedi kendine. Aslında ne düşündüğüme aldırılmaz bile. Belki de herkesin ne düşündüğüne de.

Kısa bir sessizlikten sonra, Francesca, "Hey. Şuna bak," dedi. Ambarın içinde birkaç adım yürüyerek yeri işaret etti. Nicole onun yanına geldi. Francesca'nın önünde yere oyulmuş dar ve uzun bir çukur vardı. Çukur yaklaşık beş metre uzunluğunda, bir buçuk metre genişliğinde ve oldukça derindi, belki sekiz metre kadar. Dibinin büyük kısmı gölgeler içindeydi. Çukurun duvarları herhangi bir çentik izi görülmeden aşağı yukarı uzanıyordu.

"Burada bir tane daha var ve şurada da bir tane..."

297

RAMA-II

Ambarın güney tarafına dağılmış, hepsi birbiriyle aynı biçimde yapılmış, dokuz tane çukur vardı. Kuzey tarafta, yüzeye dikkatli bir sıralamayla dizilmiş dokuz tane küre duruyordu. Nicole kendini, bütün bu nesnelerin anlamını veya amacını açıklayabilecek bir öykü veya bir eğitim kılavuzu diler halde buldu.

Sersemlemeye başladığını hissediyordu. Ambarın neredeyse tümünü geçmişlerdi ki iletişim aygıtlarında zayıf acil durum sinyalinin duydular Nicole "Dr.

Takagishi'yi buldular," diye bağırarak, ambarın açık ucundan dışarı fırladı.

Damın altından çıktığı anda, acil durum sinyalinin gücü neredeyse kulak zarını patlatıyordu. "Tamam, tamam," dedi telsizine. "Sizi duyabiliyoruz. Ne oldu?"

Ricliard Wakefield'in "İki dakikadan fazla süredir size ulaşmaya çalışıyoruz," dediğini duydu. "Hangi cehennemdeydiniz? Sadece yüksek ulaşım gücü nedeniyle acil durum sinyalinin kullanmak zorunda kaldım."

Francesca, Nicole'ün arkasından yanıtlayarak, "Olağanüstü bir ambarın içindeyiz," dedi. "Tek yönlü aynaları, garip yansımalarıyla, tıpkı sürrealist bir dünyaya benziyor..."

"Müthiş," diye Richard onun sözünü kesti, "fakat, çene yapacak zamanımız yok. Siz hanımların hemen Silindirik Deniz'in en yakın noktasına yürümeniz gerekiyor. On dakikaya kadar bir helikopter sizi oradan alacak. Eğer inebileceğimiz bir yer olsaydı, New York'un içine gelirdik."

"Neden?" diye Nicole sordu. "Birdenbire bu telaş neden?"

"Bulunduğunuz yerden Güney Kutbu'nu görebiliyor musunuz?"

"Hayır o yönde çok fazla yüksek bina var."

"Küçük boynuzların çevresinde garip şeyler oluyor. Muazzam şimşekler bir sivri uçtan diğerine atlıyorlar."

298

Çukurun içine

Etkileyici bir gösteri. Hepimiz olağanüstü bir şeyin olacağını hissediyoruz."

Richard bir an durakladı, "New York'u hemen terk etmelisiniz."

"Tamam," dedi Nicole, "Yola çıkıyoruz."

İletişim aygıtını kapatarak Francesca'ya döndü. "Ambardan çıktığımız anda acil durum sinyalinin ne kadar yükseldiğini fark ettin mi?" Nicole biraz düşündü.

"Duvarların ve damın yapıldığı malzeme, radyo sinyallerini engelliyor olmalı." Yüzü birden aydınlandı, "Bu, Takagishi'ye ne olduğunu açıklıyor -ambarda ya da benzer bir şeyin içinde olmalı."

Francesca, Nicole'ün düşünce çizgisini izlemiyordu. Video kamerasıyla ambarın son bir panoramik görüntüsünü alırken, "Ne olmuş yani?" dedi, "Şimdi artık önemi yok. Helikoptere yetişmek için acele etmeliyiz."

"Belki de şu çukurlardan birinin içindedir," diye Nicole heyecanla devam etti.

"Elbette, böyle olması olası. Karanlıkta araştırma yapıyordu. Düşmüş olabilir... Burada bekle" dedi Francesca'ya, "Bir dakikada dönerim."

Nicole ambarın içine koşarak çukurlardan birinin yanında eğildi. Bir eliyle çukurun kenarını tutarken, feneriyle çukurun dibini aydınlattı. Orada bir şey vardı. Gözlerinin odaklanması için birkaç saniye bekledi. O şey bir tür madenden yapılmış malzeme yığınıydı. Hızla yandaki çukura geçti. "Doktor Takagishi," diye bağırdı. "Burada mısın Shig?" diye Japonca seslendi.

Francesca ambarın öbür ucundan "Haydi artık," diye bağırdı, "Gidelim Richard'ın sesi çok ciddiye."

Dördüncü çukurda, fenerinin ışığına karşın gölgeler Nicole'ün dibi görmesine engel oluyordu. Bazı nesneler seçebiliyordu, ama bunlar neydi? Karın üstü yatarak, çukurun içine daha rahat açıdan bakmak ve aşağıda gördüğü şekilsiz kütlenin arkadaşının vücudu ol-

299

RAMA-II

madığından emin olmak istedi.

Rama'nın ışıkları yanıp sönmeye başladı. Ambarın içindeki optik etkisi şaşırtıcı ve zihin karıştırıcıydı. Ni-cole neler olduğunu anlamak için kafasını kaldırıncaya dengisini kaybetti. Vücudunun büyük kısmı çukurun içine kaydı. "Francesca," diye bağırırken, destek bulmak için elleriyle çukurun karşı duvarına dayanıyordu.

"Francesca, biraz yardıma ihtiyacım var," diye Ni-cole yeniden bağırdı

Nicole, kozmonot Sabatini'nin ambar bölgesinden çoktan uzaklaşmış olduğuna karar verinceye kadar bir dakika kadar bekledi Kolları hızla yoruluyordu. Sadece ayakları ve bacaklarının alt kısmı güvenli biçimde ambarın yüzeyindeydi. Çukurun bir duvarına çok yakın olan kafası, yer düzeyinin seksen santimetre kadar altındaydı. Vücudunun geri kalan kısmı havada asılı duruyor ve düşmesini, duvara karşı yaptığı büyük kol baskısı önlüyordu

Işıklar kısa aralıklarla yanıp sönmeye devam ediyorlardı Nicole başını kaldırarak, bir koluyla durumunu korurken diğer koluyla çukurun tepesine erişip erişemeyeceğini kontrol etti Olası değildi. Baş çukurun içine çok girmişti. Umutsuzluğunun her an arttığı ve kollarındaki yorgunluğun gitgide fazlalaştığı birkaç saniye daha bekledi Sonunda, Nicole, tek bir birleşik hareketle vücudunu yukarı atarak kuyunun kenarını tutmayı denedi. Az daha başanyordu. Düşmeye başladığı zaman kolların vücudunun aşağı hareketini durdu-ramadılar Ayakları çukurun içine doğru vücudunu izledi ve Nicole kafasını duvara vurarak baygın şekilde çukurun içine düştü.

300

Çarpma Rotası

36

ÇARPMA ROTASI

Rama'nın ışıkları birdenbire yanıp sönmeye başladığı zaman Francesca da şaşırmıştı. İçgüdüsel olarak hemen, ambarın çatısının altına koştu. Oraya ulaşınca kendini daha güvende hissetti. Bitişik binalardan yansıyan ışıkların başını döndürmesine engel olmak için gözlerini kapatmak zorunda kalırken, Şimdi neler oluyor, diye düşündü.

Nicole'ün yardım çağrısını işitince, Francesca, kozmonot arkadaşına yardım etmek için koşmaya başladı. Fakat kürelerden birine takılıp düştü ve dizini çarptı. Doğrulduğu zaman, Francesca, yanıp sönen ışıkların altında Nicole'ün durumunun çok tehlikeli olduğunu görebiliyordu. Nicole'ün sadece ayakbağlarının arkası gözüküyordu. Hafızasında, derinliğinin de oldukça yakın tahminiyle birlikte, çukurun neredeyse mükemmel bir görüntüsü vardı Eğer düşerse yaralanacak, diye düşündü, belki de ölecek. Francesca dümdüz duvarları hatırladı. Yukarı tırmanamayacak.

Yanıp sönen ışıklar ortalığa ürkütücü bir hava veriyordu. Francesca seyrederken, Nicole'ün vücudunun neredeyse çukurdan dışarı çıktığını, ellerinin çukurun ağzında tutunacak yer bulmaya çabaladığını gördü. Işığın bir sonraki yanmasında,

ayakkabılar çukura göre aç ı değiştirip birden yok oldular. Francesca hiçbir çığlık duymadı

Eğer kendisini kontrol etmese, Francesca çukurun ağzına koşup aşağıya bakacaktı. Hâlâ küçük kürelerin arasında dururken, Hayır, dedi kendine, bakmamah-ytm. Eğer satış eseri hâlâ kendindeyse, beni görebilir. O zaman başka seçeneğim kalmaz.

301

RAMA-II

Francesca, daha şimdiden Nicole'n düşmesinin ortaya çıkardığı olasılıkları düşünüyordu. nceki konuşmalarına dayanarak, Nicol_e'n, Borzov'a yaşamının son gününde ağrı yaratıcı bir ilaç verilmiş olduğunu kanıtlamak için sonuna kadar uğraşacağından emindi. Hatta, Nicole belirli bir bileşimi tanımlayabilir ve pek yaygın olmadığından, satın alınma izini sürerek Fran-cesca'ya ulaşabilirdi. Senaryo pek olası değildi, hatta mantıksızdı, fakat olabilirdi

Francesca, iki yıl önce, Kopenhag'daki bir hastane eczanesinden, özel iznini kullanarak, diinethyldexil ve başka şeyler aldığını hatırladı. O zamanlar, ilacın az miktarda kullanılmasının, büyük stres altındaki kişilerde hafif bir rahatlama hissi oluşturabileceği ne sürülüyordu Ertesi yıl da pek bilinmeyen bir şve akıl sağlığı yayınında, yüklü dozda alınan dimethyldexilin tıpkı apandisiti andıran şiddetli ağrıları oluşturabildiği yazılmıştı

Francesca hızla ambardan kuzey yönüne doğru uzaklaşırken, kıvrak zeksıyla bütün olasılıkları düşündü Her zamanki risk/ödül karşılaştırmasını yapıyordu şimdi, artık Nicole' çukurda bıraktığına göre, karşısındaki en büyük sorun, onun düşmesiyle ilgili gerçeği söyleyip sylememekti. Birisi, yleyse onu orada neden bıraktın, diye sorabilirdi Neden bize telsizle haber verip, yardım gelinceye kadar orada beklemedin?

Çünkü çok şaşırmış ve korkmuştum ve ışıklar durmadan gelip gidiyordu Ayrıca Richard ayrılmamız konusunda çok kaygılıydı Birlikte helikopterde konuşmamızın daha kolay olduğunu düşündüm Bu inandırıcı olur muydu' çok zor Fakat dürüst olmak kolaydı Francesca ana meydanın yanındaki sek-izyuzeylinin yanından geçerken, Demek hâlâ kısmen doğruyu söyleyebilme seçeneğim var, diye düşündü.

302

Çarpma Rotası

Çok fazla doğuya gitmiş olduğunu fark ederek kişisel ynlendiricisini kontrol etti ve sonra yönünü değiştirdi. Rama'nın ışıkları yanıp sönmeye devam ediyordu. Evet, diğer seeneklerim nedir? Wakefield bizimle tam ambarın dışındayken konuşmuştu. Nerede olduğumuzu biliyor. Bir araştırma grubu onu kesinlikle bulur. Ancak... Francesca yeniden, Nicole'n sonunda onu Borzov'a ilaç verilmesi olayına karıştıırabileceğini düşündü. Ortaya çıkacak skandal, kuşkusuz yoğun bir soruşturmaya belki de bir cinayet suçlamasına yol açacaktı. Her iki durumda da Francesca'nın n lekelenecek ve bir gazeteci olarak geleceği ciddi biçimde tehlikeye girecekti.

Diğer taraftan, Nicole'n sahneden çekilmesiyle, kimsenin Francesca'nın Borzov'a ilaç verdiğini öğrenmesi olasılığı yoktu. Gerçeği bilen tek kişi Brown'du ve o da zaten bu komploya ortaktı. Ayrıca, onun kaybedecekleri Francesca'nın kilerden bile daha fazlaydı. .. O zaman mesele, Francesca düşündü, hem Nicole'n bulunmasını zorlaştıracak, eğer bulunursa, beni işin içine sokmayacak bir y uydurabilmeme bağlı. Bu çok zor bir iş.

Silindirik Deniz'e yaklaşıyordu. Kişisel yönlendiricisinden, denizden sadece altı yüz metre uzakta olduğunu öğrendi. Durumunu çok dikkatle değerlendirdikten sonra, Kahretsin, diye kendini yanıtladı. Tümüyle güvenli bir planım yok. İkisinden birini seçmek zorundayım. Fakat her iki yolda da belirli bir risk var Francesca kuzeye ilerlemeyi keserek iki gökdelen arasında ileri geri gidip gelmeye koyuldu. Yürürken ayaklarının altında yer sallanmaya başladı Her şey sallanıyordu. Dengesini sağlayabilmek için dizlerinin üstüne çöktü. Telsizden çok hafif şekilde Janos Tabo-ri'nin sesi duyuluyordu. "Her şey yolunda, millet, korkmayın. Aracımız bir manevraya başlayacağa ben-

303

RAMA-II

ziyor. Bütün uyarıların nedeni bu olmalı... Bu arada, Nicole, sen ve Francesca neredesiniz? Hiro ve Richard helikopterle havalanmak üzereler."

"Ben denizden iki yüz metre kadar uzaktayım" diye Francesca yanıtladı. "Nicole bir şey incelemek için geri döndü."

"Tamam," diye Janos yanıtladı. "Orada mısın Nicole? Duyuyor musun? Kozmonot deş Jardins?"

Telsizde hiç ses yoktu.

"Janos bildiğin gibi," diye Francesca araya girdi. "Burada iletişim çok düzensiz. Nicole helikopterle nerede buluşacağını biliyor. Eminim yakında gelir." Biraz durakladı, "Diğerleri nerede? Herkes iyi mi?"

"Brown ve Heilmann telsizden Dünya'yla görüşüyorlar. ISA yönetimi şimdi artık çılgına dönmüştür. Zaten, daha bu manevra başlamadan Rama'yı terk etmemizi istiyorlardı."

"Helikoptere binmek üzereyiz," dedi Richard Wake-field. "Birkaç dakikaya kadar orada oluruz."

Richard sözünü bitirdiği zaman, Francesca kendine, İşte bitti. Seçimimi yaptım, dedi Şaşılacak derecede mutluydu. Derhal hikayesinin provasına başladı. "Tam ana meydandaki sekizyüzeylinin yanındayken, Nicole sağımızda, daha önce fark etmediğimiz bir geçit gördü. Geçide açılan sokak çok dar olduğundan, bu bölgenin iletişimin etkili olamadığı bir yer olabileceğini düşündü. Çok yorgundum -çok hızlı yürümüştük. Bana helikoptere gitmemi söyledi..."

"Ve onu bir daha görmedin?" diye Richard Wakefi-eld sözünü kesti. Francesca başını salladı. Uzun manevra devam ettiğinden altlarındaki buz titriyordu. Işıklar yine gelmiş, manevra başladığından beri yanıp sönmeyi kesmişlerdi Pilot Yamanaka, helikopterinin kokpitinde oturu-

304

Çarpma Rotası

yordu. Richard saatine baktı. "Buraya ineli beş dakika oldu. Ona bir şey oldu herhalde." Çevresine bakındı, "Belki de başka yere gitmiştir."

Richard ve Francesca helikoptere bindiler ve Yama-naka havalandı. Tek kalmış olan buzmobilin de çevresinde iki kez dönerek, adanın sahilinde ileri geri gidip geldiler. "Yavaşça New York'un içine gir," dedi Wakefield, "Belki onu tepeden görebiliriz."

Helikopterden şehrin tabanını görmek hemen hemen olanaksızdı. En yüksek binaların üstünden uçmak zorundaydılar. Sokaklar çok dardı ve gölgeler onlara oyun oynuyorlardı Bir kez Richard, binalar arasında hareket eden bir şey gördüğünü sandı, fakat sonra bunun optik bir yanılgı olduğu belli oldu.

"Tamam, Nicole, tamam. Hangi cehennemdesin?"

"Wakefield-" Dr. David Brown'un kalın sesi helikopterde yankılandı, "-üçünüzün de hemen Beta'ya dönmenizi istiyorum. Bir toplantı yapmamız lazım." Richard, Beta'dan ayrıldıklarından beri iletişim hattını yöneten Tabori olduğundan, Dr. Brown'un sesini duyunca şaşırmıştı.

"Acelesi ne, patron?" diye Wakefield yanıtladı. "Henüz Nicole deş Jardins'le programlanan buluşmayı gerçekleştiremedik. Her an New York'tan çıkabilir."

"Buraya geldiğimiz zaman ayrıntıları açıkla. Almamız gereken bazı zor kararlar var Nicole'ün sahile geldiği zaman bizi telsizle arayacağından eminim." Donmuş denizi aşmaları uzun sürmedi. Beta kampı-nm yanında Yamanaka helikopteri titreyen yere indirdi ve üç kozmonot indiler. Mürettebatın geri kalan dört üyesi onları bekliyordu.

Richard diğerlerine yaklaşırken, gülümseyerek, "Bu, inanılmaz uzunlukta bir manevra oldu," dedi. "Uma-nm Kamalılar ne yaptıklarını biliyorlardır."

Dr. Brown sıkıntılı bir ifadeyle, "Belki de biliyorlar,"

305

RAMA-II

dedi. "En azından, Dünya bildiklerini sanıyor." Dikkatle saatine baktı "Görev kontroldeki uçuş bölümüne göre, bu manevranın on dokuz dakika sonra bitmesini beklemeliyiz, birkaç saniye eksik-fazla olabilir "

"Nereden biliyorlar?" diye Wakefield sordu, "Yoksa biz burada araştırmayla uğraşırken, Kamalılar Dün-ya'ya inip bir uçuş planı mı verdiler?"

Kimse gülmedi. Janos, özelliğine uymayan bir ciddiyetle, "Eğer araç bu durumunu ve hızlanma oranını korursa," dedi, "on dokuz dakika sonra çarpma rotasına girecek."

"Neyle çarpışacak?" diye Francesca sordu

Richard Wakefield hızla kafadan bazı hesaplamalar yaptı "Dünya ile," diye tahmin yürüttü. Janos da onayladı.

"Tanrı'm!" diye Francesca haykırdı.

Dr. Brown, "Kesinlikle," dedi "Bu görev Dünya'nın güvenliği kaygısına dönüşmüş durumda. COG Yürütme Konseyi, şu anda bütün olasılıkları değerlendirmek için toplanıyor. Bize olanaklı en sert dille, manevra tamamlanır tamamlanmaz Rama'yı terk etmemiz söylendi. Yengeç biot ve kişisel eşyalarımız dışınd hiçbir şey almayacağız. Bizim .."

"Ya Takagishi? Ve deş Jardins'" diye Wakefield sordu.

"Buzmobili ve Beta'daki roveri oldukları yerde bırakacağız ikisini de kullanmak çok kolay Newton'dan devamlı telsiz teması içinde olacağız." Dr Brown doğrudan Richard'a baktı ve dramatik bir tonla. "Eğer bu uzay aracı gerçekten Dünya'ya çarpma yörüngesin-deyse," dedi, "Kişisel yaşamlarımızın artık önemi yok. Tarihin tüm gidişi değişmek üzere "

"Fakat, ya eğer uçviş mühendisleri yanılıyorlarsa' Ya Rama, Dünya'ya çarpma yörüngesiyle bir an kesişen

306

Çarpma Rotası

bir manevra yapıyorsa? Olası ki..."

"Son derece olasılık dışı. Borzov'un ölümü sırasındaki o kısa süreli manevraları hatırlıyor musun? Onlar Rama yörüngesinin yönelimini, uygun zamanda yapılacak tek bir uzun manevra ile çarpma rotasına girebileceği bir şekilde değiştirdiler. Dünya'daki mühendisler bunu otuz altı saat önceden sezinlemişler. Bu sabah O'Toole'u arayıp manevrayı beklememizi söylemişler. Herkes Takagishi'yi ararken, bir şey söylemek istemedim."

"Bu da herkesin neden buradan ayrılmamız için kaygılı olduğunu açıklıyor," diye Tabori belirtti.

"Sadece kısmen," diye Dr. Brown devam etti, "Rama ve Ramalılar hakkında Dünya'da tümüyle değişik duygular var. ISA yönetimi ve COG Yürütme Konse-yi'ndeki Dünya liderlerinin, Rama'nın acımasız bir düşmanlık gösterdiğine inandıkları belli oluyor."

Kendi tutumunu yeniden değerlendiriyormuş gibi birkaç saniye durdu. "Kişisel olarak onların duygusal davranışlarını düşünüyorum, fakat onları başka türlü düşünmeye zorlayamam. Ben, kendilerinden korkunç derecede aşağı varlıklara ilgi duymayıp görmezlikten gelmeleri dışında, hiçbir düşmanlık belirtisi görmedim. Fakat Wilson'ın televizyonda yayınlanan ölümü verebileceği hasan verdi. Dünya halkı burada, yanımızda değil ki, bu yerin heybetini anlayabilsin. Onlar, dehşete tepkilerini sadece içler..."

"Eğer Ramakların düşmanca bir niyetleri olmadığına inanıyorsan," diye Francesca sözünü kesti, "o zaman bu manevrayı nasıl açıklıyorsun? Bir rastlantı olamaz. Onlar veya o, bir nedenle Dünya'ya yönelmeye karar verdi Oradaki insanların sarsılmalarına şaşmamalı. Hatırlarsanız ilk Rama, hiçbir zaman ziyaretçilerini fark ettiğini belli etmedi. Bu ise dramatik biçimde farklı. Ramahlar bize bildiklerini..."

307

RAMA-II

"Durun, durun," dedi Richard. "Ben son derece hızla sonuçlara atladığınızı düşünüyorum. Panik düğmelerine basmadan önce daha on iki dakikamız var."

Sonunda bir haberci olduğunu hatırlayıp kamerasını çalıştıran Sabatini, "Pekâlâ, Kozmonot Wakefield," dedi, "kayıtlara geçmesi için, bu manevra, Dünya'ya çarpacak bir yörüngede sonuçlanırsa, bunun ne anlama geleceği hakkındaki düşüncenizi bize açıklayabilir misiniz?"

Richard konuşmaya başladığı zaman sesi çok ciddiydi. Dramatik bir ifadeyle, "Dünya halkı," dedi, "Eğer Rama, gezegenimizi ziyaret etmek için gerçekten rotasını değiştirdiyse, bunun düşmanca bir hareket olması gerekmez. Hiçbirimiz bu uzay aracını yaratan türün bize bir zarar vermek istediğini gösteren hiçbir şey, tekrarlıyorum, hiçbir şey görmedik. Elbette Kozmonot Wilson'ın ölümü üzücü, fakat bu büyük olasılıkla, sinsî bir planın parçası değil, belirli bir işe yönelik robotların soyut bir yanıtıydı."

"Ben bu muhteşem uzay aracını, karmaşıklığı hemen hemen organik olan, tek bir makine gibi görüyorum Olağanüstü zekâda ve uzun bir süre çalışmak için programlanmış. Ne düşman ne de dost. Dışarıc gelen uyduları izlemek ve ziyarete gelen uzay araçlarının kökenini hesaplamak gibi amaçlarla tasarılmış olabilir. Rama'nın Dünya'nın yakınlarına gelmek için yörünge değiştirmesi, belki de uzayda yolculuk eden başka bir türle karşılaştığı zaman gösterdiği olağan bir tepkidir. Sadece hakkımızda daha çok şey öğrenmek için geliyor olabilir." Janos Tabori sırtarak, "Çok güzel," dedi. "Çok felsefiydi."

Wakefield sinirlice güldü.

Francesca kamerasının yönünü değiştirirken, "Kozmonot Turgenyev," dedi, "Meslektaşınıza katılıyor

308

Çarpma Rotası

musunuz? General Borzov öldükten hemen sonra, onun ölümünde belki de 'daha yüksek bir gücün', Kamalıları kastediyorum, parmağının bulunabileceği yolundaki kaygılarınızı açıkça belirtmişsiniz. Şimdiki his-leriniz nedir?"

Genelde suskun olan Sovyet pilot, üzgün gözleriyle doğruca kameraya baktı.

"Evet," dedi, "Bence Kozmonot Wakefield çok parlak bir mühendis. Fakat zor soruları yanıtlamadı. Neden Rama General Borzov'un ameliyatı sırasında manevra yaptı? Neden biotlar Wil-son'ı parçalara ayırdılar? Profesör Takagishi nerede?" Irina Turgenyev duygularını kontrol edebilmek için biraz durakladı. "Nicole deş Jardins'i bulamayacağız. Rama bir makine olabilir, fakat biz kozmonotlar onun ne kadar tehlikeli olabileceğini gördük. Eğer Dünya'ya yol alıyorsa, ailem, arkadaşlarım ve bütün insanlık için korkuyorum. Onun ne yapacağını kestirmek olanaksız ve onu durdurabilecek bir gücümüz de yok."

Birkaç dakika sonra Francesca Sabatini, son bir çekim için, otomatik video donanımını donmuş denizin kıyısına taşıdı Kamerasını, özellikle, manevranın bitmesi beklenen zamanın tam on beş saniye öncesine ayarlamıştı. En iyi haberci sesiyle, "İzlemekte olduğunuz bu görüntüler yukarı, aşağı zıplıyor," dedi, "Çünkü, kırk yedi dakika önce bu manevra başladığından beri burası, Rama'nın üstündeki yer durmadan sarsılıyor Uçuş mühendislerine göre, eğer Rama yörüngesini Dünya'ya çarpma için değiştirdiyse, manevra birkaç saniye sonra bitecek. Elbette onların hesaplamaları, Rama'nın niyetleri hakkındaki varsayımlara..."

Francesca sözlerini yanda kesti ve derin bir nefes aldı "Yer artık sarsılmıyor. Manevra bitti. Rama artık Dünya'ya çarpma yörüngesinde."

309

RAMA-II

37

TERK EDİLEN

Nicole ilk kez uyandığı zaman sersemlemişti ve kafasını toparlamakta güçlük çekiyordu. Başını incinmişti, sırtında ve bacaklarında keskin ağrılar hissediyordu. Kendisine neler olduğunu bilmiyordu. Zorlukla matarasını buldu, biraz su içti. Yeniden uykuya dalarken, Sarsıntı geçirmiş olmalıyım, diye düşündü.

Nicole tekrar uyandığı zaman her yer karanlıktı. Fakat kafası artık sisli değildi ve nerede olduğunu biliyordu. Takagishi'yi ararken çukurun içine kaydığım hatırladı. Nicole ayrıca Francesca'ya seslenişini ve acı veren o feci düşüşünü de hatırladı. Hemen uçuş elbisesinin cebinden iletişim aygıtını çıkardı.

Yavaşça ayağa kalkarken, "Merhaba Newton takımı," dedi, "Ben kozmonot deş Jardins, rapor veriyorum. Ben, şey, oldukça zor durumdayım demek doğru olur. Bir deliğe düştüm ve bayıldım. Sabatini nerede olduğumu biliyor..."

Nicole konuşmasını keserek bekledi. Alıcısında hiç yanıt yoktu. Sesi açtı, fakat duyduğu tek şey bir takım çıtırtılardı. Hava karanlık, diye düşündü, en fazla iki saat boyunca aydınlık vardı... Nicole, Rama'nın içinde ışık dönemlerinin yaklaşık otuz saat sürdüğünü biliyordu. Bu kadar uzun süre baygın yatmış olabilir miydi? Yoksa Rama yine beklenmeyen bir şey mi yapmıştı? İkinci sorti başladığından beri geçen süreyi gösteren kol saatine bakarak, çabuk bir hesap yaptı. Tam otuz iki saattir buradayım. Neden kimse gelmedi?

Nicole düşmesinden önceki son dakikaları düşündü Wakefield'le konuşmuşlardı, sonra, çukurları

310

Terk Edilen

kontrol etmek için içeri koşmuştu Richard her zaman ikili konuşmalarda yer saptaması yapardı ve Frances-ca kesinlikle nerede olduğunu...

Tüm mürettebata bir şey olmuş olabilir miydi? Fakat eğer değilse, neden kimse onu bulamamıştı? Nicole içinden kabaran panikle savaşıırken gülümsedi. Elbette, sonucuna vardı, beni buldular, fakat baygındım ve düşündüler ki... Kafasındaki başka bir ses de bu düşünce dizisinin mantıklı olmadığını söylüyordu. Eğer onu bulma olsaydılar, şartlar ne olursa olsun, çukurdan çıkarılmış olurdu. Belki de hiç bulunamayacağı korkusu onun bir an için titremesine neden oldu. Nicole kafasını konuyu değiştirmeye zorlayarak, düşüş sırasında gördüğü fiziksel hasarları saptamaya başladı. Parmaklarını dikkatle kafasının her yerinde dolaştırdı. Kafasının tam arkasında büyük bir tane olmak üzere, birkaç şiş vardı. Beyin sarsıntısının sorumlusu bu olmalı, sonucunu çıkardı. Fakat saatler önce durmuş bir kanama dışında kafasında bir kırık yoktu.

Kollarını, bacaklarını ve sırtını yokladı. Her yerinde çürükler olmasına karşın bir mucize eseri hiçbir kemiği kırılmamıştı. Ensesinin tam altında ara sıra hissettiği keskin ağrı, ya zedelenmeden ya da sinirlerdeki bir sıkışmadan oluşuyordu. Bunun dışında, iyileşecekti. Vücudunun oldukça hasarsız kurtulmuş olduğunu anlamak, geçici olarak onun ruhunu canlandırdı. Daha sonra Nicole yeni ülkesini gözden geçirdi. Derin ve dar, dikdörtgen bir çukurun tam ortasına düşmüştü. Uzunluğu bir uçtan diğerine altı adım, genişliği de bir buçuk adımdı Fenerini ve kol uzunluğunu kullanarak, çukurun derinliğini sekiz buçuk metre olarak hesapladı. Çukurun içi, bir köşeye yığılmış, beş ile on beş santimetre arasında değişen ufak metal parçalarından oluşan bir yığın dışında, tümüyle boştu. Ni-

311

RAMA-II

çöle onları fenerinin ışığı altında inceledi. Bazıları uzun ve düz, diğerleri eğri, birkaçı da eklemli, belki bir düzine türden oluşan yüzden fazla parça vardı. Ni-cole'e, modern bir çelik fabrikasının endüstriyel artıklarını anımsattılar.

Çukurun duvarları tümüyle düzdü ve yapıldığı madde, Nicole'e metal-kaya alaşımı gibi geldi Duvar soğuktu, çok soğuk. Üzerinde, basamak olarak kullanabileceği, ona yukarı tırmanabilme cesareti verecek bir değişiklik, bir kırışıklık gibi, hiçbir şey yoktu. Taşınabilir tıbbi araçlarını kullanarak duvarın yüzeyini yontmaya veya çizmeye çalıştı ama, bir iz bile bırakmayı başaramadı.

Çukur duvarlarının mükemmel olmasından cesareti kınlan Nicole, tekrar metal yığınının yanına dönerek, onları birleştirip, kendi kuvvetini kullanarak çukurun tepesine tırmanabileceği bir yüksekliğe kadar onu yükseltecek olan bir tür merdiven veya iskele yapabilme olasılığını inceledi. Hiç cesaret verici değildi.

Metal parçaları çok küçük ve inceydiler. Kafasında yaptığı küçük bir hesap, burada onun ağırlığını desteklemeye yeterli kütle olmadığını gösterdi.

Nicole'ün cesareti, bir iki lokma yedikten sonra, daha da kırıldı. Takagishi için fazladan tıbbi malzeme getirmek istemesi nedeniyle çok az yiyecek ve su getirmiş olduğunun farkındaydı. Bunları dikkatlice oran-lasa bile, suyu en çok bir gün, yiyeceği ise otuz altı saatten fazla dayanmazdı.

Fenerini tam yukarıya tuttu. Işık ambarın tavanında yansıdı Ambarı düşünmek, düşmesinden önceki olayları yeniden aklına getirdi. Nicole, binadan çıktığı zaman acil durum sinyalinin birden nasıl güçlendiğini anımsadı. Harika, diye umutsuzca düşündü, bu am-bann içi herhalde telsiz dalgalarını geçirmiyor.

Kimsenin beni duymamış olmasına şaşmamalı.

312

Terk Edilen

Uyudu, çünkü yapacak başka şey yoktu. Sekiz saat sonra korkutucu bir rüyadan sıçrayarak uyandı. Babası ve kızıyla Fransa'nın sevimli bir taşra restoranında oturuyorlardı. Nefis bir ilkbahar günüydü ve Nicole restoranın yanındaki bahçede çiçekleri görebiliyordu. Garson geldiği zaman, Genevieve'in önüne, üstü çeşitli sebzelerle kaplanmış tereyağlı salyangoz koydu. Pierre'e de mantar ve şarapla

pişirilmiş kocaman bir piliç servisi yapıldı. Garson gülümsedi ve gitti. Kendisi için hiçbir şey olmadığı çok yavaş olarak kafasına dank etti.

Daha önce gerçek bir açlıkla hiç karşılaşmamıştı. Poro sırasında, aslan yavruları yiyeceğini aldıktan sonra bile, Nicole ciddi bir şekilde acıkmamıştı. Uykuya dalmadan önce, kalan yiyeceğini dikkatle oranlamaya karar vermişti; fakat bu, açlık spazmları dayanılmaz hale gelmeden önceydi. Şimdi titreyen elleriyle yiyecek paketlerine saldırırken, kalan tüm yiyeceği bitir-memek için kendini zor tutuyordu. Kalan çok az yiyeceği paketleri ve cebine koydu, yüzünü ellerinin içine gömdü ve Nicole düştüğünden beri ilk kez ağlamaya başladı.

Açlıktan ölmenin, çok kötü bir ölüm yolu olduğunu kabul etti. Nicole, açlıktan gitgide zayıf düşüp sonunda yok olmanın nasıl bir şey olduğunu düşünmeye çalıştı. Acaba her safhası diğerinden daha korkunç olan aşamalar halinde mi olacaktı? Nicole, bir an için umudunu yitirerek, Öyleyse çabuk gelsin, diye yüksek sesle söylendi. Dijital kol saati karanlıkta parlıyor, onun yaşamının son değerli saniyelerini sayıyordu.

Birkaç saat geçti. Nicole gittikçe daha zayıf ve ümitsiz hale geliyordu. Kuyunun soğuk köşesine başını dayayarak oturdu. Tam artık tümüyle vazgeçip ölümün kesinliğini kabul etmek üzereyken, içinden yük-

313

RAMA-II

selen başka bir ses, iddialı, iyimser bir ses, onun bu halini reddetti ve Nicole'e yaşanan her anın değerli ve harikulade olduğunu, sadece bilinçli olmanın bile doğanın en büyük mucizesi olduğunu söyledi. Nicole yavaşça derin bir nefes aldı ve gözlerini açtı. Eğer burada öleceksem, dedi kendine, o zaman bari hazırlıklı bir şekilde yapayım Ve ne kadar zamanı kalmışsa bunu, otuz altı yıllık yaşamının önemli anlarını düşünerek geçirmeye karar verdi.

Nicole'ün içinde hâlâ minicik bir kurtarılma umudu vardı. Fakat her zaman için pratik bir kadın olmuştu ve mantığı ona kalan yaşamının artık saatlerle ölçülebileceğini söylüyordu. Değerli anılarına yaptığı acele-siz yolculukta, Nicole birkaç kez çekinmeden ağladı; geçmişî hatırlamanın sevinç gözyaşları; her olayı anımsadıkça, belki de bir daha hafıza bankasının bu bölümüne uğrayamayacağını bilmenin acı tatlı gözyaşları.

Geçmiş yaşamıyla ilgili bu gezintisinde belirli bir sıra izlemedi. Deneyimlerini sıralamaya, ölçmeye veya kıyaslamaya çalışmadı. Nicole, onları, o anki yüksek duyarlılığının aktardığı ve zenginleştirdiği biçimde hatırladıkça, yaşadığı Belleğinde annesi önemli bir yer tutuyordu. Nicole henüz on yaşındayken öldüğü için, annesi, bir kraliçe veya tanrıçanın tüm niteliklerini korumuştur. Anawî Tisso gerçekten çok güzel, asil ve olağanüstü vücudu olan, koyu siyah bir Afrikalı kadındı. Nicole'ün onunla ilgili tüm hayalleri yumuşak ve parlak bir ışık içinde yüzüyordu.

Chilly-Mazarin'deki evlerinin oturma odasında, annesinin ona gelip kucağına oturması için işaret ettiğini hatırlıyordu. Anawî, kızına her akşam yatmadan önce kitap okurdu. Öykülerin çoğu prensler, şatolar ve her engelin üstesinden gelen güzel, mutlu insanlar-

314

Terk Edilen

la ilgili olurdu. Annesinin sesi yumuşak ve tatlıydı. Küçük kızın gözleri gitgide ağırlaşıırken, Nicole'e ninniler söylerdi.

Çocukluğunun pazar günleri çok özel günlerdi. Baharda parka giderler ve geniş çimenlik alanda oynarlardı. Annesi Nicole'e koşmayı öğretirdi. Küçük kız, genç bir kadıncık uluslararası çapta bir kısa mesafe koşucusu olan annesinin, çimenler üstündeki zarif koşusu kadar güzel bir şeyi hiç görmediğini düşünürdü. Elbette Nicole, Poro için Anawî ile birlikte Fildişi Sa-hili'ne yolculuklarını tüm canlılığıyla, ayrıntılı olarak anımsıyordu. Nidougou'daki geceler boyunca ona sahip çıkan annesi olmuştu. O uzun, korkulu gecelerde küçük Nicole hep korkularıyla boğuşmuştu. Ve annesi her gün, sakince ve büyük bir sabırla onun bütün sorularını yanıtlamış ve ona, birçok küçük kızın büyük bir zorlukla karşılaşmadan bu geçiş törenini başardıklarını anımsatmıştı.

Nicole'ün bu yolculukla ilgili en hoş anısı, Anawî ile birlikte Paris'e dönmelerinden bir gece önce, Abid-jan'daki otel odasında geçmişti. Nicole ve diğer kızların töreni bitirmeleri üzerinden otuz saat geçtikten sonra, annesiyle

Poro'yu konuşuyorlardı. Anawi'den henüz bir övgü almamıştı. Her ne kadar, Omeh ve köyün yaşlıları, Nicole'e olağanüstü olduğunu söylemiş-lerse de, yedi yaşındaki küçük bir kız için hiçbir övgü annesinden gelen kadar önemli olamazdı. Nicole akşam yemeğinden önce cesaretini topladı.

"İyi miydin, anne?" Küçük kız denemişti. "Poro'da demek istiyorum." Anawi gözyaşlarına boğulmuştu. "İyi miydin? İyi miydin?" Uzun, ince kollarıyla kızına sarılarak onu yerden kaldırmıştı. Onu başının çok üstünde tutarken "Oh, canım," demişti annesi, "seninle o kadar gurur duyuyorum ki, parçalara ayrılabilirim." Nicole annesi-

315

RAMA-II

nin kollarına atlamış ve on beş dakika boyunca ikisi kucaklaşmış, gülmüş ve ağlamışlardı.

Nicole çukurun dibinde sırt üstü yatarken, anılarının gözyaşları yüzünün kenarından kulaklarına doğru akıyordu. Bir saate yakın süredir, doğumundan başlayarak, Genevieve'in yaşamıyla ilgili her önemli olayı anımsayarak kızını düşünüyordu. Nicole, üç yıl önce, Genevieve on bir yaşındayken, birlikte Amerika'ya yaptıkları tatil gezisini anımsadı. O gezide, özellikle Güney Kaibab yolundan Büyük Kanyon'a indikleri gün, birbirlerine o kadar yakın olmuşlardı ki. Nicole ve Genevieve, yol boyunca her işaretin önünde durarak iki milyar yıllık bir sürenin, Dünya gezegeni üzerinde bıraktığı izleri incelemişler ve Ton-to platosunun ıssız çölüne tepeden bakan bir burunda öğle yemeklerini yemişlerdi. O gece ana kız, müthiş Colorado Nehri'nin tam kenarında, uyku tulumlarını yan yana sermişler, tüm gece boyunca el ele tutuşarak konuşup hayallerini paylaşmışlardı. O yolculuğa çıkmıyordum, babasını hatırlamaya başlayan Nicole düşündü, senin hatırın olmasaydı. Sen artık o yolculuğun zamanı geldiğini düşünen kişiydin. Nicole'ün babası, onun yaşamının köşe taşıydı. Pierre deş Jardins onun arkadaşı, sırdaşı, entellek-tüel yoldaşı ve en hararetli destekleyicisiydi. Doğduğu zaman ve yaşamının her önemli anında oradaydı. Rama'nın içindeki çukurun dibinde yatarken de en çok özlediği insan oydu. Son konuşmasını yapmak için seçeceği tek insan da oydu

Babasıyla ilgili anıları arasında, diğerlerinden ayırıp, yeniden anmak isteyeceği bir tane bile yoktu. Nicole'ün Pierre ile ilgili anısal kurgusu, yaşamının bütün olaylarını kapsıyordu Bunların hepsi mutlu anılar değildi. Örneğin, Nidougou'dan pek uzak olmayan Sa-

316

Terk Edilen

van'da, bir Afrika gecesinde, Anawi'nin cenazesi alevler içinde yanarken ikisi el ele tutuşup sessizce ağlamışlardı. On beş yaşındayken ulusal Jean d'Arc yarışmasını kaybettiği için durmadan ağlarken babasının onu saran kollarını hâlâ anımsıyordu.

Annesinin ölümünden sonra, Nicole Tours Üniversitesi'ndeki üçüncü yılını bitirinceye kadar Beauvo-uis'da birlikte yaşamışlardı. Kırsal bir süreç olmuştu. Nicole okuldan döndükten sonra villalarının etrafındaki ormanda bisikletle dolaşır, Pierre de kitaplıkta eserlerini yazardı. Akşamları Marguerite yemeğin hazır olduğunu ve bisikletine binerek Luynes'deki eşi ve çocuklarına gideceğini onlara bildirmek için zili çalardı.

Yazları, Nicole babasıyla bütün Avrupa'yı dolaşır ve onun tarihi eserlerindeki önemli olayların geçtiği Ortaçağ şehirlerini ve şatolarını gezerlerdi. Nicole Aquitaine'li Eleanor ve Henry Plantagenet hakkında, Fransa ve Batı Avrupa'nın politik liderleri hakkında bildiklerinden daha çok şey biliyordu. Pierre 2182'de tarihi roman dalında Mary Renault ödülünü kazandığı zaman, ödülü almak için o da babasıyla Paris'e gitmişti. Nicole, seçmesine Pierre'in yardım ettiği beyaz etek ve bluzu giymiş olarak büyük toplantı salonunda, en ön sırada oturmuş ve konuşmacının, babasının erdemlerini övmesini dinlemişti.

Nicole hâlâ, babasının kabul konuşmasının bazı bölümlerini ezberden söyleyebilirdi. Babası konuşmasının sonuna doğru, "Gelecek kuşaklarla paylaşmak istediğim bir bilgece sırrım olup olmadığı," demişti, "sık sık bana sorulur." Sonra seyircilerin içinden doğruca Nicole'ün gözlerine bakarak, "Biricik kızım Nicole ve dünyanın tüm genç insanları. Sizlere gerçek anlamını kavradığım bir

tek şeyi sunabilirim. Yaşamım boyunca, değer biçilemeyen iki şey buldum;
öğrenmek ve

317

RAMA-II

-

sevmek. Başka hiçbir şey... ne ün, ne güç, ne kendini düşünerek ulaşılan başarı, bunlarla aynı değere ulaşabilir. Yaşamınız bittiği zaman eğer kendinize 'Öğrendim' ve 'Sevdim' diyebiliyorsanız, ancak o zaman "Mutlu oldum" diyebilirsiniz."

Yanaklarından yeniden yaşlar süzölmeye başlayan Nicole, Mutluydum, dedi, çoğunlukla da senin sayende. Beni hiç düş kırıklığına uğratmadın. En güç anımda bile Anıları, olmasını beklediği gibi, yaşamını yönlendirmede kontrolünü kaybettirecek kadar inanılmaz bir hızla geçen 2184 yazına döndü. Altı haftalık bir dönemde, Nicole bir olimpiyat altın madalyası kazandı, Galler Prensi ile kısa fakat çok sıcak bir ilişkiye girdi ve Fransa'ya babasına hamile olduğunu söylemek için döndü.

Nicole o dönemin ana olaylarını sanki dün olmuş gibi anımsıyordu Yaşamındaki hiçbir duygu, boynunda altın madalyayla Los Angeles'da, birincilik kürsüsünde dururken, yüz bin insanın tezahüratının kulaklarında yankılanması kadar, ona zevk vermemişti. Bu onun yaşamının en güzel anıydı Bir hafta boyunca dünya medyasının sevgilisi olmuştu. Her gazetenin ön sayfasında ve televizyonların önemli spor programlarında hep o vardı.

Olimpiyat stadına bitişik bir televizyon stüdyosundaki son röportajı bittikten sonra, çekici gülüslü genç bir İngiliz, kendisini Dairen Higgins olarak tanıttı ve ona, içinde, ileride Büyük Britanya'nın Henry XI'i olacak Galler Prensi'nin el yazısıyla bir akşam yemeği daveti olan bir kart verdi.

Yemek büyüleyiciydi, diye Nicole anımsadı Ra-ma'daki umutsuz durumunu unutulmuştu. Çok yakışıklıydı. Sonraki iki gün de tam anlamıyla fevkaladeydi. Fakat otuz dokuz saat sonra, Henry'nin West-wood'daki yatak odası süitinde uyandığı zaman, peri

318

Terk Edilen

masalı birden sona ermişti. Her zaman çok kibar ve sevgi dolu olan prensi, şimdi çatık kaşlı ve sinirliydi. Tecrübesiz Nicole boş yere neyin yanlış gittiğini anlamaya çalıştıysa da rüyalar ülkesindeki uçuşunun sona erdiği gerçeğini yavaş yavaş kavrayabilirdi. Ben onun için sadece bir galiptim, diye anımsadı, anlık bir ünlü- Devamlı bir ilişki için uygun değildim.

Nicole prensin kendisine Los Angeles'da söylediği son sözleri hiç unutmuyacaktı. Nicole aceleyle toparlanırken o çevresinde dönüp duruyordu. Kızın neden bu kadar üzgün olduğunu anlayamıyordu. Nicole onun hiçbir sorusunu yanıtlamamış, kucaklama girişimlerine karşı koymuştu. Belirgin bir sinirlilikle, "Ne bekliyorsun?" diye sonunda sormuştu. "Birlikte günbatımını seyredip, sonsuza kadar mutlu yaşamayı mı? Haydi, Nicole, gerçek dünyada yaşıyoruz. İngiliz halkının melez bir kadını kraliçeleri olarak kabul etmeyeceğini biliyorsun." Nicole, Henry gözyaşlarını görmeden oradan kaçmıştı. Ve böylece sevgili Genevieve'im diye, Rama'daki çukurun dibinde Nicole kendine söyledi. Los Angeles'ı iki yeni hazineyle terk ettim. Bir altın madalyam ve vücudumun içinde fevkalade bir kız bebeğim vardı. Düşünceleri hızla, sonunda babasıyla konuşmak için cesaretini topladığı ana, kaygıdan umutsuzluğa dönüşen yalnız haftalara kaydıldı.

O Eylül sabahı, Beauvois'daki villalarının oturma odasında Nicole, Pierre'e "Ben... ben ne yapacağımı bilmiyorum" demişti "Seni müthiş bir şekilde düş kırıklığına uğrattığımı biliyorum -ben de düş kırıklığı içindeyim. Fakat, sana sormak istediğim eğer uygunsa. Yani, eğer istersem, Baba, burada kalıp..." "Elbette, Nicole," diye babası sözünü kesmişti. Pier-re sessizce ağlıyordu. Nicole, annesinin ölümünden beri, ilk kez onu ağlarken görüyordu. Onu kucaklar-

319

RAMA-II

ken babası, "Ne doğruysa onu yaparız" demişti.

Çok şanslıydım, diye Nicole düşündü. O kadar hoşgörülüydü ki. Beni hiç suçlamadı. Hiçbir şey sormadı. Ona babanın Henry olduğunu ve başka birinin, hele Henry ve çocuğun asla., bunu bilmesini istemediğimi söylediğim zaman sırrımızı saklayacağımızı söyledi ve sakladı da

Işıklar birden geldi ve Nicole yeni şartlar altında hapishanesini kontrol etmek için ayağa kalktı. Çukurun sadece ortası iyi ışık alıyordu, bütün uçlar gölgedeydi. Durumunu düşünürken kendini şaşılacak derecede neşeli ve iyimser hissediyordu.

Ambarın tavanına ve onun ardındanki Rama'nın kolay tanımlanamayan gökyüzüne baktı. Nicole son birkaç saatini düşündü ve ani bir dürtüye kapıldı Yirmi yıldır hiç dua etmemişti. Fakat, çukurun ortasındaki ışığın altında dizlerinin üstüne çöktü, Sevgili Tanrı 'm dedi, Biraz geç olduğunu biliyorum, fakat sana babam, annem ve kızım için teşekkür ediyorum. Ve yaşamın bütün güzellikleri için. Gülümsüyordu ve gözünde bir pırıltı vardı. Ve şimdi, aziz Tanrı 'm, azıcık yardım işime yarardı.

38

ZİYARETÇİLER

Minik robot ışığa doğru yürüyerek kılıcını çıkardı. İngiliz ordusu Harfleur'a varmıştı.

"Bir kez daha gediğe, aziz dostlarım, bir kez daha,

Ya da duvarı İngiliz ölülerimizle kapalım yükseltelim.

Barişte erkeğe sadelik ve alçakgönüllülüktten daha çok yakışan bir şey yoktur:

Fakat, savaş boruları kulaklarımızda çınlayınca,

Ziyaretçiler

o zaman bir kaplan gibi davranmalıyız..."

İngiltere'nin yeni kralı V. Henry düşsel askerlerini teşvik etmeye devam ederken, Nicole gülümseyerek dinledi Son bir saatinin yansından fazlasını, Wakefi-eld'in Prens Hal'ini, onun gençliğindeki zevk ve eğlence düşkünlüğünden, Hotspur'a ve diğer isyanlara karşı meydan savaşlarına ve oradan da İngiltere tahtına kadar izlemişti. Nicole, Henry oyunlarının üçünü sadece bir kez, o da yıllar önce okumuştı, fakat tarihin o devrini, Jean d'Arc'a yaşam boyu sürecek tutkusu yüzünden, çok iyi bilirdi.

Küçük robotun yanına eğilip Richard'ın çubuğunu kapatma deliğine sokarken, yüksek sesle, "Shakespe-are seni hiç olmadığın bir şey yapmış," dedi. "Kuşkusuz büyük bir savaşçıydın, kimse bunu tartışamaz. Fakat aynı zamanda soğuk ve kalpsiz bir fatihtin. Nor-mandiya'yı güçlü boyunduğun altında ezdin. Neredeyse Fransa'da yaşamı yok ediyordun."

Nicole sinirlice kendine güldü, Şu halime bak, diye düşündü. Yirmi santimetre boyunda, duygusuz bir seramik prensle konuşuyorum. Bir saat önce, bir kaçış yolu aradıktan sonraki umutsuzluğunu anımsadı. Zamanının azalmakta olduğu, sondan bir önceki su yudumunu içmekle, daha belirginleşmişti. Prens Hal'e dönerken, Eh, güzel, dedi, hiç olmazsa bu, kendime acımaktan daha iyi.

"Acaba başka neler yapabilirsin küçük prensim?" dedi Nicole, "Bu çubuğu C işaretli deliğe sokarsam ne olur?"

Robot çalıştı, birkaç adım yürüdü ve sonunda onun sol ayağına yanaştı. Uzun bir sessizlikten sonra Prens Hal, daha önceki ezber okumalarında olduğu gibi o zengin aktör sesiyle değil, Wakefield'in İngiliz aksanıyla konuştu, "C, sohbet etmek anlamındadır, arkadaşım ve oldukça geniş bir repertuvarım var. Fakat

321

RAMA-II

322

önce sen bir şey söylemeden konuşmam."

Nicole güldü, bir an düşündükten sonra, "Bana Je-an d'Arc'dan bahset."

Robot duraksadı, sonra kaşlarını çatarak, "O bir cadıydı sayın bayan, benim ölümünden on yıl sonra Rouen'da bir kazığa bağlanarak yakıldı Hükümdarlığım

sırasında ordularım kuzey Fransa'yı işgal etmişti. Tanrı tarafından gönderildiğini iddia eden o cadı..." Nicole dinlemeyi keserek, üstlerinden bir gölge geçerken birden kafasını kaldırdı. Ambar damının üstünde bir şey uçtuğunu düşünürken kalbi çılgınca çarpıyordu. En güçlü sesiyle, "Buradayım," diye bağırdı. Prens Hal monoton bir şekilde, Jean d'Arc'ın başarısının, kendisinin Fransa Krallığını ele geçirmesinde üzücü sonuçlar doğurduğundan bahsediyordu. Nicole çubuğu Prens Hal'i durdurma deliğine sokarken, "Çok İngiliz," dedi, "Çok tipik İngiliz." Saniyeler sonra gölge büyümüş ve çukurun dibini tümüyle karartmıştı. Nicole yukarı bakınca kalbi ağzına geldi. Çukurun üstünde süzülen, devasa bir kuşa benzer bir yaratıktı. Nicole geriye büzülerek elinde olmadan cığlık attı. Yaratık boynunu çukurun içine uzatarak sert fakat ahenkli bir dizi ses çıkardı. Nicole felç olmuştu. Yaratık hemen hemen aynı ses dizisini çıkardı ve sonra, kanatlarının büyüklüğü nedeniyle başaramadığı, çukurun içine yavaşça alçalma deneyiminde bulundu.

Bu kısa süre içinde, içindeki çılgın korku, yerini normal korkuya bıraktığından Nicole, bu büyük uçan yaratığı inceledi. Kahverengi bir halka ile çevrelenmiş yumuşak bakışlı koyu mavi gözleri dışında çehresi, Fransız doğa bilimleri müzesinde görmüş olduğu pte-rodaktilleri* ammsatmıştı. Gagası oldukça uzun ve kıvrıktı. Ağzı dişsizdi Ve gövdesinin her iki yanında Pterodaktıl: Üst Jura döneminde yaşamış, kısa kuyruklu, uçan bir sürüngen türü (ç.n.)

Ziyaretçiler

simetrik olan iki pençesinin her birinde dört keskin parmak vardı.

Nicole kuşun ağırlığını yüz kilogram olarak tahmin etti. Yüzü, gagası ve kanat uçları dışında vücudu, kadifeyi andıran koyu siyah bir maddeyle kaplıydı. Kuş, çukurun dibine inemeyeceği belli olunca, iki keskin ses çıkardı, yukarı doğru yükselerek kayboldu.

Nicole yaratık kaybolduktan sonraki bir dakika boyunca hiç kımıldamadı. Sonra oturarak düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Korkusu nedeniyle oluşan adrenalın hâlâ içinde dolaşıyordu. Gördükleri hakkında mantıklı düşünmek istedi. İlk düşüncesi, bunun da, tıpkı Rama içinde daha önce görülen hareketli yaratıklar gibi, bir biot olduğuydu. Eğer bu bir biotsa, diye düşündü, son derece ileri. Güney Yarımkürede kendi gördüğü yengeçleri ve ilk Rama araştırmacılarının filme aldığı değişik biçimlerdeki garip yaratıkları gözünün önüne getirdi. Nicole kendini bu kuşun bir biot olduğuna inandıramadı. O gözlerde birşeyler vardı. Uzaklardan kanat çırpımları duyunca vücudu gerildi. Nicole, tam çukurun ışığı yeniden o havada süzülen gövdeyle kapatılmadan önce gölgeli köşeye sığınmıştı. Hayır iki gövde vardı. İlk kuş, ikincisi daha büyük olan, bir arkadaşıyla dönmüştü. Yeni kuş arkadaşına bakmak için kafasını çevirdi. İki kuş birbirleriyle hızla tartışırken, Nicole, bu yenisinin, muşambaya benzeyen cilalı bir yüzeyle kaplı olduğunu, irilik dışında diğer bütün görünüşünün diğerine benzediğini gördü. Sonunda yeni kuş alçaldı ve bu garip ikili, hâlâ hızlı hızlı konuşarak çukurun kenarına kondular. Sessizce birkaç dakika Nicole'ü incelediler. Sonra kısa bir konuşmadan sonra gittiler.

Nicole korkusuyla mücadele etmekten yorgun düşmüştü. Uçan ziyaretçilerin gitmesinden birkaç dakika

323

RAMA-II

sonra çukurun köşesine kıvrılarak birkaç saat derin uykuya daldı. Sanki ambann içinde top patlamış gibi, büyük bir gürültü duyup hemen uyandı. Vücudu ona aç ve susuz olduğunu hatırlatınca, ne yiyeceği kalmışsa cebinden çıkardı Bundan iki minicik yemek mi çıkarmalıyım! diye bezgin bir şekilde düşündü, Yoksa hepsini yiyip de sonucuna mı katlanmalıyım!

Derin bir nefes çeken Ntcole, yiyecek ve suyunu son bir yemekte bitirmeye karar verdi. İkiisini birleştirmenin, ona geçici olarak yemek düşüncesini unutturacağını sanmıştı. Tanılıyordu. Nicole daha matarasın-daki son yudumu içerken, zihni, Beauvois'da her zaman aile sofralarında bulunan bir şişe kaynak suyunun görüntüleriyle topa tutuluyordu.

Nicole yemeğini bitirdikten sonra, uzaktan başka bir büyük çatırtı duyuldu Dinlemek için durakladı, fakat ortalık yeniden sessizleşmişti. Düşüncelerine

kaçma fikirleri hakimdi ve hepsi de bir yolunu bulup kuşların ona yardımını sağlayarak çukurdan kurtulmakla ilgiliydi Elinde fırsat varken onlarla iletişim kurmayı denemediği için kendisine kızılıyordu. Nicole kendine güldü Elbette, beni yemeye karar verebilirler. Ama kim açlıktan ölmenin yenmekten daha iyi olduğunu söyleyebilir.

Nicole kuşların geri geleceklerine emindi Belki bu güven, durumunun ümitsizliğinden güç alıyordu ve onlar döndüğü zaman ne yapacağına dair planlar yapmaya başladı Kendini, Merhaba, derken farz etti. Ayağa kalkarak avuçları açık olarak zorlukla çukurun ortasına, süzülen yaratığın tam altına yürüyecekti. Nicole sonra, özel bir takım hareketlerle onlara durumunun güçlüğünü anlatacaktı Önce defalarca kendisini ve çukuru göstererek kaçamadığını belli edecek ve kuşların her birine ambarın tavanını işaret ederek yardımlarını isteyecekti.

324

Ziyaretçiler

İki yüksek ve keskin ses Nicole'ü gerçeğe döndürdü. Biraz aradan sonra başka bir çatırtı daha duydu. Nicole bilgisayarındaki Rama Atlası'nın "Çevre" bölümüne bakınca neler olduğunu hemen anlayamadığı için kendine güldü Yüksek patlamalar, Silindirik Deniz, tabandan erimeye başlayınca buzların kırılmasından oluşan seslerdi Rama hâlâ Venüs yörüngesi içindeydi (Nicole'ün bilmediği son yön değiştirme manevrası onu yeniden güneşten uzaklaşan bir yörüngeye sokmuştu) ve güneşin etkisi sonunda ısıyı, suyun donma noktası üstüne çıkartarak, Rama'nın içine taşımıştı

Atlas, denizin erimesinden sonra atmosferdeki ısı dengesizliklerinin yaratabileceği şiddetli fırtınalar ve tayfunlara karşı uyarıyordu. Nicole çukurun ortasına yürüyerek, "Gelin artık kuşlar, ya da her neyseniz," diye bağırdı.

"Gelin ve beni alarak bir kurtulma şansı verin "

Fakat kuşlar dönmediler. Nicole on saat boyunca, patlama seslerinin sıklığı doruğa ulaşp sonunda yavaş yavaş azaldığı süre içinde, gitgide zayıf düştüğünü hissederek, köşede uyanık kaldı, rüzgâr esmeye başladı. Başlangıçta sadece hafif bir esinti idi, fakat buz-lardaki kırılma sesleri bittikten sonra, bir fırtınaya dönüştü Nicole'ün cesareti tümüyle kırılmıştı. Tekrar uykuya dalarken Nicole, herhalde bir veya iki defadan fazla uyanamayacağını düşündü.

Saatler süren fırtına boyunca, rüzgâr, New York'u kamçılıdı. Nicole hiçbir yaşam belirtisi göstermeden köşede yatıyordu. Rüzgârın uğultusunu dinlerken, Colorado'da bir dağ evinde, şiddetli kar fırtınası içinde kalışını hatırladı. Kayak zevkini düşünmeye çalıştı, fakat yapamadı Açlık ve yorgunluk hafızasını da zayıflatmıştı. Nicole, zihni, ölmenin nasıl bir his olduğu dı-

325

RAMA-II

şında, tüm düşüncelerden yoksun olarak öylesine oturdu.

Ne zaman uykuya daldığını, ne zaman da uyandığını hatırlayamadı. Çok zayıf düşmüştü. Zihni, deliğine bir şey atıldığını söylüyordu. Tekrar karanlık olmuştu. Nicole köşesinden, metal yığınının olduğu köşeye doğru emekledi. Fenerini yakmamıştı. Bir şeye çarpınca ürktü ve elleriyle yokladı Nesne büyüktü, bir basketbol topundan daha büyük. Düzgün bir yüzeyi vardı ve oval biçimliydi. Nicole daha çok endişelendi Cebinden el fenerini bularak nesneyi aydınlattı. Grimsi beyaz renkteydi ve bir yumurtaya benziyordu. Onu iyice inceledi Üzerine sıkıca bastırınca, hafifçe içeri esnedi Zihni, acaba Yiyebilir miyim? diye sordu, fakat açlığı o kadar büyüktü ki, onun kendisine ne yapabileceğine dair bir korku duymuyordu.

Bıçağını çıkardı ve zorlukla kesebildiği bir parçayı sabırsızca ağzına tıktı. Tatsızdı. Ağzındakini tükürerek ağlamaya başladı. Nesneyi öfkeyle tekmeleyerek ileriye itti. Bir şey duyduğunu sandı ve uzanarak onu sertçe iterek tekrar yuvarladı. Evet, dedi kendine evet. Bu çalkalanma sesiydi.

Dışını bıçağıyla kesmek çok yavaş giden bir çalışma olduğundan, birkaç dakika sonra Nicole tıbbi cihazlarını bulup nesnenin üstünde pilli neşteriyle çalışmaya başladı Bu nesne neyse, üç ayrı belirgin katmandan oluşuyordu Kabuk futbol topunun derisi gibi sertti ve işlenmesi çok zordu ikinci katman yumuşak, ıslak, koyu mavi ve kavun kıvamında bir bileşikti. İçinde, ortada, birkaç litre kadar yeşilimsi bir sıvı vardı. Umutla titreyen Nicole avucunu yarıktan içeri sokarak

sıvıyı dudaklarına götürdü. Garip ve ilaçsı bir tadı vardı, fakat güçlendiriciydi. Acele iki yudurn içti ve sonra

326

Ziyaretçiler

yılların tıbbi eğitimi araya girdi.

Daha çok içmek isteğiyle savaşıarak, Nicole, kimyasal elementlerini saptamak için, sıvının içine, kütle ışınölçer aygıtından bir sonda yerleştirdi. O kadar acele ediyordu ki ilk örnekte bir hata yaptı ve işlemi yinelemek zorunda kaldı. Çözümlemenin sonuçları, aletlerin hepsine takılabilen minik ekranda belirmeye başladığı zaman, Nicole sevinçten ağlamaya başladı. Sıvı onu zehirlemeyecekti Tam tersine, bir vücudun işleyebileceği proteinler ve değişik kimyasal bileşikler halinde madensel tuzlar açısından çok zengindi

"Tamam, tamam!" diye Nicole yüksek sesle bağırdı. Hızla ayağa kalktı ve neredeyse bayılıyordu Artık daha dikkatli olarak dizlerinin üstüne çöktü ve yaşamının ziyafetine başladı Sıvıyı içti ve ıslak etli kısmı tıka basa doyuncaya kadar yedi. Sonra derin ve mutlu bir uykuya daldı.

Uyandığı zaman Nicole'ün en büyük kaygısı "man-na kavumTnun*", Nicole ona bu adı vermişti, kullanabileceği miktarını saptamaktı. Çok açgözlü davranmıştı, bunun farkındaydı, fakat artık bu geçmişte kalmıştı. Şimdi yapması gereken şey, bu yoldan kuşların yardımını sağlayıncaya kadar, manna kavununu idareli kullanmaktı.

Nicole kavunu dikkatle ölçtü Brüt ağırlığı yaklaşık on kilogram vardı, fakat sekiz buçuktan biraz fazlası kalmıştı. Oranlaması ona yenmeyen dış kısmın aşağı yukarı iki kilo olduğunu ve kendisine, koyu mavi etli parça ve sıvının eşit oranda oluşturdukları, kabaca sekiz kilogramlık besleyici gıda kalıyordu Bakalım, düşünüyordu, üç kilogram sıvı, ne kadar...

Işıklar tekrar gelince Nicole'ün düşünce düzeni bozuldu Kol saatini kontrol ederek, evet, dedi kendine,

Manna- 'Kudret helvası' İsrail kavmine çölde mucizevi şekilde gelen yiyecek (ç n)

RAMA-II

tam, zamanında ve aynen öngörüldüğü biçimde. Saatinden başını kaldırıncı yumurta biçimindeki nesneyi tam ışık altında ilk kez gördü. Derhal tanıdı. Nicole ilerleyip krem beyazı yüzeydeki kahverengi kıvrık çizgileri eliyle yoklarken, Oh Tann'm, dedi. Neredeyse unutmuştum. Uçuş elbisesinin cebinden Ro-ma'daki yeni yıl gecesi Omeh'in kendisine verdiği cilalı taşı çıkardı Önce ona sonra çukurdaki oval cisme baktı ve, Ob Tann'm, diye yineledi.

Taşı cebine koyarak, küçük yeşil şişeyi çıkardı Büyük büyükbabasının sözlerini yeniden duydu, "Rona-ta onu ne zaman içeceğini bilecek." Nicole köşeye oturdu ve şişeyi bir yudumda bitirdi

39

BİLGELİĞİN SULARI

Nicole'ün görme gücü hemen bulanıklaşmaya başladı. Bir saniye için gözlerini kapattı Tekrar açtığı zaman, üstünden hızla akıp geçerken geometrik şekillere bürünen bir renk cümbüşü gözlerini kamaştırdı. Görüntünün tam ortasında, uzaklarda, değişen kırmızı ve yeşil biçimlerin arasında siyah bir nokta belirdi. Nicole dikkatini gittikçe büyüyen bu nokta üzerinde yoğunlaştırdı Nokta hızla üzerine gelerek bütün görüşünü kapattı. Yıldızlarla dolu bir gecede Afrika savanı boyunca koşan bir adam, yaşlı bir adam gördü. Kayalık bir dağa tırmanmak için döndüğü zaman, Nicole onun yüzünü iyice gördü. Adanı Orneh'e benziyor, fakat bir yandan da garip biçimde annesini anımsatıyordu

Adam kayalık dağa inanılmaz bir çeviklikle tırmandı ve zirvede kollan açılmış, ufuktaki yeni aya bakan bir siluet gibi durdu. Nicole ateşlenen bir roket moto-Bilgeliğin Suları

runun sesini duydu ve sola döndü. Küçük bir uzay aracının ayın yüzeyine inişini seyretti. Uzay elbiseleri içinde iki adam merdivenlerden indiler. Neil Armstrong'un "Bu bir insan için çok küçük bir adım, insanlık içinse büyük bir sıçrayış" dediğini duydu.

Buzz Aldrin, ay yüzeyinde Armstrong'a katıldı ve ikisi birden sağ taraflarını işaret ettiler. Bir ay uçuşunun yanında duran siyah bir adama bakıyorlardı. Adam gülümsedi. Dişleri bembeyazdı

Arkasındaki ay manzarası kaybolurken, adamın yüzü Nicole'ün hayalinde gitgide büyüdü ve yavaşça, Senoufo dilinde, önceleri Nicole'ün ne olduğunu anlayamadığı, bir şarkıya başladı. Birden onun kendisiyle konuştuğunu ve her kelimeyi anlayabildiğini fark etti. Adam, "Ben senin çok eski atalarından biriyim," dedi. "Çocukken, insanların aya indikleri gün düşünöme gitmiştim. Susadığım için Bilgelik Gölü'nden su içtim. Önce, astronomlarla konuştuğum aya uçtum, sonra da diğer dünyalara. Ulularla tanıştım. Bana, senin Minowe'nin öyküsünü anlatmak için yıldızlara geleceğini söylediler "

Nicole adamın kafasının büyümesini izledi. Dişleri kötüleşip uzarken gözleri şaşışlaştı. Bir kaplana dönüşüp, Nicole'ün gırtlacağına atladı. Kaplanın dişlerini gırtlığında hissedince Nicole bir çığlık attı ve ölüme hazırlandı. Fakat kaplan birden topallamaya başladı. Yan tarafına bir ok isabet etmişti. Nicole bir ses işiterek yukarıya baktı Çok güzel uçuşan kırmızı bir elbise giymiş ve elinde altın bir yay olan annesi, zarif bir şekilde, boşlukta duran, yıldızlarla süslü bir arabaya doğru koşuyordu. "Anne .. bekle," diye Nicole bağırdı Şekil ona döndü, "Baştan çıkartılmıştın," dedi annesi "Daha dikkatli olmalısın. Seni ancak üç kez kurtarabilirim. Göremediğın fakat orada olduğunu bildiğın

329

RAMA-II

şeyden sakın " Anawi arabaya çıkarak dizginleri eline aldı "Ölmemelisin, seni seviyorum, Nicole " Kanatlı kınınızı atlar, Nicole artık onlan göremeyinceye kadar yükseldiler

Renkli şekiller yeniden görüş alanını doldurdular. Nicole şimdi bir müzik duyuyordu, önceleri uzaklardan, sonra daha yakından geliyordu Sanki kristal canlar çalışıyonmuş gibi yapay bir müzikti. Çok güzel, çarpıcı ve göksel. Büyük bir alkış koptu Nicole bir konserde ön sırada babasıyla birlikte oturuyordu. Sahnede, doğulu bir adam, saçları yerlere kadar uzamış, gözlerinde kendinden geçmiş bir ifadeyle üç tane garip biçimli müzik aletinin yanında duruyordu Müzik Nicole'ün her yerindeydi ve onun ağlama hissi duymasına neden oldu.

"Haydi," dedi babası, "Gitmeliyiz." Nicole onu izlerken, babası bir serçeye dönüştü ve ona gülümsedi O da kendi serçe kanatlarını çırpıttı ve ikisi birlikte, konseri arkada bırakmış, uçuyorlardı Müzik zayıfladı. Hava çevrelerinden akıyordu Nicole, sevimli Loire Vadi-si'ni ve Beauvois'daki villalarını görebiliyordu. Eve gidiyor olmaktan mutluydu. Fakat serçe babası Loui-re'dan daha aşağıdaki Chinon'a doğru alçaldı, iki serçe de şatonun bahçesindeki bir ağaca kondular.

Altlarında, o serin aralık akşamında, Henry Planta-genet ve Aquitaine'li Eleanor İngiltere tahtına kimin geçeceğini tartışıyorlardı Eleanor ağacın altına doğru yürüyünce serçeleri fark etti "Aa merhaba, Nicole," dedi, "burada olduğunu bilmiyordum." Kraliçe Eleanor ulanarak serçenin karnını okşadı. Nicole onun dokunuşundaki yumuşaklıktan ürperdi "Unutma, Nicole," dedi Kraliçe, "amaç her türlü sevgiden daha önemlidir. Eğer amacından eminsen her şeye katlanabilirsin " Nicole yanık kokusu aldı ve başka yerde onlara ih-

330

Bilgeliğın Sulan

tıyaç duyulduğunu hissetti Babasıyla birlikte kuzeye, Normandiya'ya yönelerek havalandılar Yanık kokusu gittikçe güçleniyordu. Bir yardım çağrısı duyular ve kanatlarını hızla çırpıttılar.

Rouen'de gözlerinde bir ışık olan sade bir kız, yaklaşırken başını kaldırarak onlara baktı. Alttaki yangın ayaklarına ulaşmıştı ve et yanığının ilk kokulan havaya yayılıyordu. Kız gözlerini uyduruk bir haçı başının üzerine uzatmakta olan rahibe çevirdi. Gözyaşları yanaklarından aşağıya süzölürken kız, "Ulu Tanrı'm" dedi

Babasıyla birlikte kalabalık meydana inerlerken Ni-cole, "Seni kurtaracağız, Jean," diye haykırdı. Kendisini direkten kurtardıkları zaman Jean onlara sarıldı. Çevrelerindeki alevler patladı ve her şey karanlığa gömüldü Bir an sonra Nicole tekrar uçuyordu, fakat bu kez büyük bir akbalıkçıl olarak Rama'nın içinde, yalnız, New York şehrinin çok üstünde uçuyordu Kendisini dehşetle izleyen kuşlarla rastlaşmamak için, dönerken yan yattı.

Nicole, New York'taki her şeyi inanılmaz bir ayrıntıyla görüyordu Sanki, çok tayflı ve değişik uzaklıklara ayarlanabilen mercekli gözleri vardı. Dört değişik

yerdeki hareketi izleyebiliyordu Ambarın yakınlarında kırkayak bir biot, binanın güney ucuna doğru zorlukla ilerliyordu. Her üç ana meydanın yakınında, yeraltı güçlerinden yayılan ısı, onun kızılötesi görüşünde renkli şekiller oluşturuyordu. Nicole dönerek ambara doğru gitti ve emniyetle çukurunun içine kondu.

331

YARATIKLARIN ÇAĞRISI

Nicole kendine, Kurtarılmak için hazır olmalıyım, dedi. Matarasını, manna kavununun içindeki yeşilimsi sıvıyla doldurmayı bitirmiş ve kavunun ıslak etli kısmını da dikkatle parçalayarak, eski yiyecek paketlerine koyduktan sonra, her zamanki köşesine oturmuştu.

Küçük şişedeki sıvıyı içtikten sonra yaşadığı çılgın zihinsel yolculuğu düşünerek, Vayyl dedi, Bütün bunlar ne anlama geliyordu? Nicole, daha bir çocukken, Poro'daki hayallerini ve üç yıl sonra annesinin cenazesi nedeniyle Nidougou'ya gittiği zaman Omeh'le aralarında geçen kısa konuşmayı anımsadı. Bir akşam, yaşlı adam ve küçük kız yalnız kaldıkları zaman, "Ronata nereye gitmişti?" diye Omeh sormuştu

Nicole hemen onun ne sorduğunu anlamıştı "Büyük beyaz bir kuş olmuştum," diye yanıtlamıştı. "Ayın ve güneşin yanından sonsuz boşluğa doğru uçtum."

"Ah," demişti yaşlı adam, "Omeh de öyle düşünmüştü."

Nicole'un içindeki bilim adamı, on yaşındaki kendisine, Peki sonra sana neler olacağını ona neden sormadın', diye sordu. Belki o zaman bunlardan bazıları bir anlam kazanırdı Fakat Nicole, hayallerin çözümlenemeyeceğini ve onların, bilimi bu kadar güçlü kılan tündengelim süreçlerinin henüz derinliklerine ulaşamadığı bir alanda olduklarını zaten biliyordu. Bu nedenle annesini, uçuşan uzun ve kırmızı elbisesi içinde ne kadar güzel olduğunu, düşünmeyi yeğledi. Anawi onu kaplandan kurtarmıştı. Teşekkür ederim

332

Yaratıkların Çağrısı

anne, Nicole düşündü. Onunla daha fazla konuşmuş olabilmeyi isterdi.

Garip bir sesteki sanki düzinelerle çıplak bebek ayağı muşamba üzerinde sürünüyordu ve kesinlikle onun yönüne geliyorlardı. Nicole'un merak edecek zamanı bile yoktu. Saniyeler sonra bir kırkayak biotun kafası ve antenleri çukurunun kenarında gözüksü ve hiç yavaşlamadan, karşı duvardan aşağıya inmeye başladı.

Biot bütünüyle dört metre uzunluğundaydı. Altmış bacağının her birini düzgün yüzeyin üstüne yerleştirip bir tür emme gücüyle tutunarak rahatça aşağıya indi Nicole sırt çantasını takarak fırsatını kollamaya başladı Biotun ortaya çıkmasına şaşırmamıştı. Hayalinde gördüklerinden sonra, bir şekilde oradan kurtarılacağından emindi

Kırkayak biot, her birinde dört ayak bulunan on beş eklemli parça ve üstünde ikisi ince uzun antene benzeyen, garip bir duyarga dizisi olan, böceğe benzer bir kafadan oluşuyordu Anlaşıldığına göre çukurun köşesindeki metal yığını onun yedek parçalarıydı. Nicole onu izlerken, biot ayaklarının üçünü, parçalarından birinin kabuğunu ve kafasının yanlarındaki iki yumru çıkıntıyı değiştirdi Tüm işlem süresi beş dakikayı geçmemişti Bittiği zaman, biot yeniden duvara ilerledi.

Kırkayak biotun vücudunun dörtte üçü yukarıya yöneldiği zaman, Nicole onun sırtına atladı Ansızın oluşan ek yük çok fazlaydı Biot tutunmasını kaybetti ve sırtındaki Nicole ile birlikte çukura geri yuvarlandı Birkaç saniye sonra yeniden duvara tırmanmayı denedi Bu kez Nicole kırkayağın bütün vücudunun yukarıya yönelmesini bekledi. Tüm parçaların gücünün ek yüke yeterli olacağını umuyordu Bu da işe yaramadı. Biot ve Nicole tekrar, birlikte çukurun içine yığıldılar.

ikinci düşüşte ön ayaklarından biri ciddi şekilde za-

\

333

RAMA-II

rar gördüğünden, biot duvara üçüncü kez tırmanmayı denemeden önce gerekli onarımları yaptı. Bu arada Nicole, sağlık çantasındaki yara dikiş ipliklerinden en sağlamını seçerek, sekiz kat haline getirdiği uzun ipin bir ucunu biotun son

üç parçasının çevresine dolayarak bağladı. Dikiş ipliğinin diğer ucunu bir ilmek haline getirdi. Ellerini korumak için eldiven giyip, ipin kesmemesi için bir kemer ayarladıktan sonra, Nicole ilmeği beline bağladı.

Nicole planının yaratabileceği değişik olasılıkları hesaplarken, Bu bir felaketle de sonuçlanabilir, diye kabul etti. Eğer dikiş ipliği dayanmazsa düşebilirim. İkinci kez o kadar şanslı olmayabilirim de.

Kırkayak, daha önceki gibi yavaşça duvara tırmandı Bütünyle duvarda yükseldikten birkaç küçük adım sonra aşağıdan Nicole'ün ağırlığını hissetmeye başladı. Ancak bu kez düşmedi ve zorlanarak yavaş yavaş yukarıya doğru yoluna devam etmeyi sürdürdü. Nicole vücudunu, tıpkı bir kayaya tırmanıyormuş gibi, yüzeye dik tutarak, iki eliyle sıkıca dikiş ipliğini tutuyordu.

Duvara yavaşça tırmanırken, Nicole, biotun son parçasının kırk santimetre arkasındaydı. Kırkayağın başı çukurun tepesine ulaştığında, o yolun neredeyse yarısındaydı. Üstünde, biotun her bölümü birer birer çukuru terk ederken, Nicole'ün yavaş ve devamlı tırmanışı sürdü. Ancak birkaç dakika sonra, duvarda kalan kırkayak parçaları dörde düştüğünde, tümüyle durdu Nicole eğer kolunu kaldırırsa neredeyse kırkayağın arka bölümüne dokunabilecekti. Biotun yaklaşık bir metrelik bölümü hâlâ duvardaydı, ancak, hareket edemediği belliydi, Nicole arka parçaları birleştiren eklemeleri aşırı zorluyordu.

Çukurun dibinden altı metreden fazla bir yükseklikte sallanırken, Nicole'ün zihninden hızla acı senaryo-

334

Yaratıkların Çağrısı

lar geçti. Dikiş ipini sıkıca çekip ayaklarını kuvvetle duvara bastırırken, İşte bu harika, diye alaycı bir şekilde düşündü. Ortada üç olası sonuç var, hiçbirisi de iyi değil Dikiş ipliği kapabilir. Biot aşağı düşebilir. Ya ela burada sonsuza kadar asılı kalabilirim.

Nicole elindeki olasılıkları düşündü. Oluşturabildiği ve başarılı olabilmesi oldukça akla yatkın -gene de çok riskli- olan tek plan, dikiş ipliği boyunca yaratığın son parçasına kadar tırmanıp sonra, bir şekilde kırkayağın vücut veya ayaklarını tutamaç olarak kullanarak kendi kas gücüyle çukurun tepesine ulaşmaktı.

Nicole aşağıya bakarak ilk düşüşünü hatırladı. Sanırım önce şu makinenin bir daha hareket edip etmeyeceğini anlamak için biraz bekleyeceğim. Bir dakika geçti. Sonra bir dakika daha. Nicole derin bir nefes aldı. Uzanarak dikiş ipliğini yukarıdan tuttu ve kendini duvarın üstüne doğru çekti. Aynı hareketi diğer eliyle tekrarladı. Artık tam son parçanın arkasındaydı. Nicole uzanarak arka ayaklardan birini kavradı, fakat üstüne biraz ağırlık bindirmeye kalkışınca bacak duvardan ayrıldı.

Bir anlık bir korkudan sonra, Bu plan için çok fazla, diye düşündü ve biotun tam arkasında kendini sağlama alarak onu yeniden dikkatle inceledi. Her parçanın kabuğu üst üste gelen parçalardan oluşuyordu. Herhalde şu kanatlardan birini tutmak mümkün olabilir... Nicole ilk iki girişimini biotun sırtına yerleşmek üstüne kurdu. Dayanamayan bacağın emme gücüydü, diye düşündü, Şimdi biotun büyük kısmı yukarıdaki düzgün yüzeyde olduğuna göre beni tutmayı başarabilir.

Nicole bir kez biotun sırtına çıktıktan sonra, düşmeye karşı artık bir korunması olmayacağını biliyordu. Düşüncesini denemek için, kendini ipte yukarı çekerek kabuktaki kanatlardan birini yakaladı. Sıkı bir şe-

335

RAMA-II

kilde kavramayı başarmıştı Tek sorun, kanadın onun ağırlığına dayanmasıydı Nicole bir eliyle güvenliği için dikiş ipini tutarken diğer eliyle onun dayanıklılığını denedi. Şimdilik fena değildi.

Nicole biotun arka parçasındaki kanadı sıkıca kavrayarak kendini yukarı çekti, sonra dikiş ipliğini bıraktı. Bacaklarını kırkayak biotun çevresine doladı ve kendini ikinci kanada ulaşmaya kadar yukarı çekti. Arka parçanın ayakları duvardan ayrıldılar, fakat biot hiç kımıldamadı.

Bu işlemi parçadan parçaya geçerek iki kez daha tekrarladı. Artık neredeyse tepeye varmıştı. Son tırmanışını yaparken, biot birkaç santimetre kadar çukurun içine geri kayınca biraz korktu. Soluğunu tutarak biotun dengelenmesini bekledi ve sonra birinci parçaya kadar tırmandı. O tırmanırken, biot tekrar yürümeye

başlamıştı ve Nicole sadece yan tarafına yuvarlanarak yere sırt üstü indi ve "Tanrı'ya şükür," diye bağırdı.

New York'u çevreleyen duvarın üstünde durup Si-lindirik Deniz'in dalgalı sularına bakarken, Nicole, yardım çağrısına neden bir yanıt alamadığını merak ediyordu. Telsizindeki kendini kontrol işareti, aygıtın düzgün çalıştığını gösteriyordu, fakat diğer mürettebatla, üç kez denediği, iletişim kurma çabası başarılı olmamıştı Nicole iletişim bağlantılarının kozmonotlara kadar ulaşabileceğini biliyordu Bir yanıt alamaması, şu anda altı ya da sekiz kilometre yakınında başka bir kozmonot olmadığı ve Beta iletişim istasyonunun çalışmadığı anlamına geliyordu. Eğer Beta çalışsaydı, diye Nicole düşündü, benimle her yerden, New-ton'dan bile konuşabilirlerdi Nicole kendi kendine, mürettebatın muhakkak kendi uzay araçlarında, yeni bir sortiye hazırlanmakta olduğuna ve Beta iletişim istasyonunun da fırtına tara-

336
Yaratıkların Çağrısı

findan devredışı bırakıldığına karar verdi Onu rahatsız eden, erimenin başlamasının üstünden otuz altı saat ve kendisinin çukura düşmesinin üstünden de doksan saatten fazla süre geçmiş olmasına karşın, neden kimsenin kendisini aramadığıydı

Gözleri, bir helikopter belirtisi için gökyüzünü taradı Atmosfer, öngörülebileceği üzere, bulutluydu. Si-lindirik Deniz'in erimesi Rama'daki hava düzenini değiştirmiş ve sıcaklık fark edilir biçimde yükselmişti. Nicole termometresine göz atınca, şimdi, donma noktasının dört derece üstünde olduğunu görerek, tahminini doğruladı.

Arkadaşlarına ne olduğu sorusuna geri dönerek, En olası durum yakında geri dönmeleri, sonucuna vardı. Kolayca görünebilmek için bu duvara yakın kalmalıyım. Nicole diğer, daha az olası senaryolar üzerinde fazla kafa yormadı. Sadece mürettebatın büyük bir felaketle karşılaştığı ve henüz kendisini arayacak kimsenin bulunmadığı olasılığını kısaca düşündü. Bu durumda bile, dedi içinden, aynı yaklaşımı izlemeliyim. Eninde sonunda geleceklerdir.

Zaman geçirmek için, Nicole denizden örnek alarak onu çözümledi. İlk Rama araştırmasında bulunan organik zehirlerden çok az vardı. Belki de ben çukurun içindeyken gelişip öldüler, diye düşündü. Her neyse, artık hemen hemen hepsi gitmiş. Nicole, acil bir durumda güçlü bir yüzücünün, tekne olmadan, karşıya ulaşmayı başarabileceğini düşündü. Ancak, Norton ve arkadaşları tarafından bildirilen köpekbalığı biotların ve diğer deniz hayvanlarının resimlerini hatırlayınca tahminini biraz değiştirdi.

Nicole birkaç saat duvar boyunca yürüdü. Sakince oturmuş manna kavunundan oluşan öğle yemeğini yerken (ve gelecek yetmiş iki saat içinde hâlâ kurtarılmamış olursa, kavunun çukurda kalan kısmını nasıl

337

RAMA-II

ele geçireceğinin yollarını düşünürken), New York'tan gelen ve bir çığlık olduğunu sandığı bir ses duydu. Aklına hemen Dr. Takagishi geldi Telsizini bir daha denedi. Hiçbir şey yoktu. Nicole gökyüzünü bir helikopter belirtisi için yeniden kontrol etti. Hâlâ duvarın üstündeki gözetleme yerini terk edip terk etmemeyi düşünürken ikinci çığlığı duydu. Bu kez yerini daha iyi saptamıştı. En yakın merdiveni buldu ve güneye, New York'un içine doğru yürüdü. Nicole, bilgisayarındaki New York haritasını henüz güncelleştirmemişti. Ana meydanın yakınındaki dairesel sokakları geçtikten sonra, sekizyüzeylinin yanında durarak bütün yeni buluşlarını, ambar ve çukurlar dahil, hatırladığı her şeyi bilgisayarına girdi Bir an sonra, Nicole hayranlıkla sekizyüzeyli tuhaf yapıyı izlerken üçüncü çığlığı duydu Ancak bu kez daha çok bir kuş çığlığına benziyordu. Eğer Takagishi ise, doğrusu çok garip bir ses çıkartıyordu. Hâlâ aklında tazeyken, sese yaklaşabilmek için açık meydan boyunca yavaşça koştu. Nicole karşı taraftaki binalara yaklaşırken, çığlık yeniden duyuldu. Bu kez bir yanıt da duymuş ve sesleri tanımıştı. Çukurda olduğu zaman onu ziyaret eden kuş çiftinin seslerine benziyordu Nicole daha dikkatli davranmaya başladı. Sese doğru ilerledi. Francesca'nın büyüleyici bulunduğu kafes biçimindeki ağların bulunduğu yönden geliyor gibiydi.

İki dakikadan az bir süredir Nicole, yerden elli metre kadar yükselen kalın kafes biçimindeki ağın birleştirdiği iki gökdelenin arasında duruyordu Yerden yirmi metre kadar yukarıda, kadife vücutlu kuş tuzağın içinde çırpınıyordu. Kuşun pençeleri ve kanatları ağın tel tel olan şeritleri arasına sıkışmıştı Nicole'ü görünce bir çığlık daha attı ve binaların üstünde çemberler çizmekte olan arkadaşı, Nicole'e doğru pike yaptı.

338

Yaratıkların Çağırısı

Kuş yaklaşırken Nicole binalardan birinin yanına sığındı. Kuş sanki Nicole'ü azarlarcasına ona çabukça bir şey söyledi, fakat dokunmadı. Kadife kuş ona bir-
gyler söyledi, kısa bir görüşmeden sonra, büyük muşamba kuş, yirmi metre kadar ötedeki bir çıkıntının altına çekildi.

Kendini sakinleştirdikten sonra ve gözünü tüneğin-deki kuştan ayırmadan, Nicole ağa kadar yürüyerek onu inceledi. Francesca'yla beraber, Takagishi'yi aradıkları için, zurnan bulamamış olduklarından, bu Ni-cole'ün ayrıntılı bir araştırma yapabilmesi için ilk fırsattı. Ağ, dört santimetre kalınlığında, ipe benzer biraz esnek bir maddeden yapılmıştı. Ağda binlerce kesişim ve bunların her birinde küçük veya büyük bir düğüm vardı. Düğümler biraz yapışkandı ama Nicole'ün, bunun uçan yaratıkları yakalamak için kullanılan bir tür örümcek ağı olduğunu sanmasına yetecek kadar de-
ğü

Ağın alt tarafını incelerken, serbest olan kuş, Nicole'ün başının üstünden uçarak arkadaşının yakınındaki bir yere kondu. Kendisi de yakalanmamaya çok dikkat ederek bazı ipler üstünde pençeleriyle birşey-ler yaptı Ayrıca şeritleri zorlukla çekip uzattı ve büktü Sonra muşamba kuş, arkadaşının tuzağa düştüğü yere dikkatle yaklaşarak, diğer kuşu tutmakta olan ağın bağlantılarını koparmak veya çözmek istercesine, acemice bazı girişimlerde bulundu. Bitirdiği zaman koca kuş geri çekildi ve Nicole'e baktı.

Ne yapıyor bu, diye Nicole kendine sordu. Bana bir Şey anlatmak istediğine eminim... Nicole kılmıdamadığı için, kuş zorlukla yeniden aynı gösteriyi tekrarladı. Bu kez Nicole yabancı yaratığın ona arkadaşını kurtaramadığını anlatmak istediğini düşündü. Gülümseyerek el salladı. Sonra ağın dibinde kalarak, yan yana duran birkaç ipi birbirine bağladı. Sonra bunları

339

RAMA-II

çözdüğü zaman, iki kuş bağırarak onayladılar. BU is. lemi iki kez tekrarladıktan sonra, parmağıyla önce kendisini, sonra da yukarıda tuzağa düşmüş kadife yaratığı gösterdi.

Kalın, bazen müzikal konuşmalarında bir telaş vardı ve sonunda iri kuş tüneğine döndü. Nicole yukarıya, kadife yaratığa baktı. Üç yerinden yakalanmıştı ve her kurtulma çabası onun esnek şeritlerin içine daha sıkı biçimde gömülmesine yol açıyordu. Nicole, kuşun dün geceki vahşi fırtına rüzgârlarına yakalanarak ağa doğru fırlatıldığını tahmin etti. Şeritler çarpma sırasında esnemiş, fakat sonra eski hallerine gelirken büyük kuş ağa yakalanmış olmalıydı.

Tırmanmak zor değildi. Ağ iki binaya çok iyi tutturulmuştu ve halatlar da Nicole'ün çok sallanmasını önleyecek kadar ağırdı. Fakat yerden yirmi metre, normal olarak altı katlı bir binanın yüksekliğine eşit, oldukça hatırı sayılır bir yükseklikti ve bu nedenle NJ-cole kuşun tuzağa, düştüğü yere ulaştığında bazı başka düşünceleri de vardı.

Tırmanışta harcadığı çabadan soluk soluğa kalmıştı. Bu garip iletişimlerinde yanlış anlaşılan bir şey olmaması için kuşa dikkatle yaklaştı. Yaratık kuş kocaman mavi gözlerini dikerek onu izledi.

Kanatlardan biri kuşun kafasına çok yakın bir yerden ağa takılmıştı. Nicole düşmemek için önce ağın şeritlerini bileklerine doladıktan sonra, kanadı kurtarmaya çalıştı Çok yavaş giden bir işti. Bir an Nicole, yaratığın güçlü soluğundaki kokuyu hissetti. Bu kokuyu tanıyorum, dedi kendine. Sonra bu kokuyu az önce yediği manna kavunuyla ilişkilendirmek onun bir saniyesini aldı. Demek sen de aynı şeyi yiyorsun, diye düşündü. Fakat bu nereden geliyor? Nicole bu garip ve fevkalade yaratıklarla konuşabilmeyi istedi.

İlk düğümle mücadele etti. Çok sıkıydı. Daha hızlı

Yaratıkların Çağırısı

çekerse yaratığın kanadına zarar vereceğinden korktuğundan, Nicole çantasına uzanarak pilli neşterini çıkardı.

Diğer kuş anında, konuşarak, bağırarak ve korkutarak üstüne geldi. Nicole yan ölü gibiydi. Yakalanmış olan kuştan uzaklaşıp, ona ve arkadaşına pilli neşterin esnek şeridi nasıl kestiğini gösterinceye kadar, diğer kuş ne uzaklaştı, ne de onun devam etmesine izin verdi.

Neşteri kullanınca kurtarma işlemi çok çabuk bitti. Kadife kuş, mutlulukla çıkardığı sesler çevrede yankılanırken, havaya süzüldü. İkisi, tıpkı muhabbet kuşları gibi ağın üstündeki havada oynarlarken arkadaşları ona kendine özgü kuşama çiğlikleriyle katıldı. Az sonra kayboldular ve Nicole yavaş yavaş aşağıya inmeye başladı.

Nicole kendisinden hoşnuttu. Artık duvara dönmeye ve geleceğine inandığı kurtarma ekibini beklemeye hazırdı. Gençliğinden hatırladığı bir Loire halk şarkısını söyleyerek kuzeye doğru yürüdü.

Birkaç dakika sonra Nicole'ün yine bir arkadaşı vardı. Daha doğrusu bir rehberi. Ne zaman yanlış bir dönüş yapsa, tepesinde uçan kadife kuş inanılmaz şamata yapıyor, bu gürültü, Nicole ancak doğru yola döndüğü zaman kesiliyordu. Acaba nereye gidiyoruz? diye Nicole kendine sordu.

Meydan bölgesinde, sekizyüzeyliden en çok kırk metre uzakta, kuş, metal yüzeyin hiç dikkat çekmeyen bir yerine konarak pençeleriyle birkaç kez vurdu ve havalanarak o noktanın üstünde süzölmeye başladı. Bir tür kapak kayarak açıldı ve yaratık meydanın altında kayboldu. İki kez dışarı uçarak, Nicole'e doğru birşeyler söyledi, sonra yeniden alçaldı.

Nicole mesajı almıştı. Anlaşılan eve, aileyle tanışmaya davet ediliyorum, dedi kendine. Sadece, umalım ki akşam yemeği ben değilimdir.

341

RAMA-II

41

GERÇEK BİR DOST

Nicole ne beklemesi gerektiğini bilmiyordu ilerleyerek yerdeki deliğe baktığında korkulu değildi. Ona egemen olan his meraktı Bir an için kurtarma ekibinin kendisi yer altında olduğu zaman gelebileceğini düşünerek endişelendi, fakat kendini nasıl olsa daha sonra tekrar geleceklerine inandırdı

Dikdörtgen kapak büyüktü, on metre uzunluk ve sekiz metre genişliğinde. Kuş, Nicole'ün izlediğini görünce delikten içeri uçarak üçüncü çıkıntının üstünde bekledi Nicole deliğin yanına çömelerek derinlikleri inceledi, yakında bazı ışıklar ve altındaki derinliklerde de bir sürü titreşimler görebiliyordu Koridorun ne kadar derine indiğini kestiremiyordu; fakat yirmi veya otuz metreden fazla olduğu belliydi

Uçamayan bir tür için aşağıya iniş kolay değildi. Aslında dikey koridor, kenarlarında geniş çıkıntılan olan, büyük bir delikten ibaretti Çıkıntıların her biri, beş metre uzunluk ve bir metre genişlikte olarak ayrı ölçülerdeydi ve birbirlerinden ikişer metre kadar derinlikle ayrılıyorlardı Nicole'ün çok dikkatli olması gerekiyordu.

Yatay koridordaki bütün ışık, meydana açılan delikten ve iniş boyunca her dört çıkıntıda bir duvarlara asılmış fenerlerden geliyordu. Fenerler kağıttan ince ve saydam bir maddeyle kaplanmıştı. Her fenerin içinde yanan küçük bir ateş ve Nicole'ün yakıt olduğunu sandığı bir sıvı vardı

Nicole'ün kadife vücutlu arkadaşı, her kez üç çıkıntı aşağıda kalarak, iniş boyunca onu sabırla izledi Nicole'ün içinde, sanki kayşa, kuşun onu havada yaka-

342

Gerçek Bir Dost

layacağı gibi bir his vardı; fakat bu düşüncesini denemek istemiyordu. Kafası hızla çalışıyordu ve Nicole sonunda, bu yaratıkların kesinlikle biot olmadıklarına karar vermişti. Bu, onların bir tür yabancı yaratık oldukları anlamına geliyordu Fakat büyük olasılıkla Kamalılar olamazlar, diye akıl yürüttü Nicole. Bunların teknolojik düzeyi, uzay aracı ile hiçbir şekilde uyumuyor. Nicole, tarih derslerinden, fatihler tarafından Meksika'da bulunan zavallı ve geri kalmış Mayalan hatırladı. İspanyollar böyle cahil ve fakir bir halkın

atalarının, bu kadar etkileyici tören merkezleri inşa edebilmelerinin imkânsız olduğunu düşünmüşlerdi. Aynı şey burada da oldu mu? Nicole merak etti. Acaba bu garip kuşlar, bu aracı inşa eden üstün ırktan geriye kalanlar mı? Yüzeyin yirmi metre kadar altında Nicole akarsu sesine benzeyen bir ses duydu. Aslında, arkasında beliren yatay bir tünelin uzantısı olan, bir çıkıntıya indiği zaman ses daha da arttı. Yatay koridorun ucunda, Nicole, zıt yöne giden yine yüzeye paralel karanlık başka bir tünel olduğunu görebiliyordu. Her zamanki uçan rehberi onu üç çıkıntı aşağıda bekliyordu. Nicole ona arkasındaki karanlık tüneli işaret etti. Yaratık yukarı, onun yanına uçtu, sonra, düzenli olarak, Nicole'ün tam altındaki çıkıntılar üzerinde birkaç saniye süzülerek, onun aşağıya inmesinin beklediğini kusursuzca ifade etti. Nicole kolay vazgeçmek niyetinde değildi Matarasını çıkartarak içme hareketi yaptı, sonra arkasındaki karanlık tüneli gösterdi. Kuş kanatlarını çırpıtı, kararını tartıyor gibiydi, sonra Nicole'ün başının üstünden karanlığa daldı. Kırk saniye sonra Nicole ayakta, ona yaklaştıkça büyüyen bir ışık gördü, kuş pençelerinden birinde büyük bir meşale taşıyarak geri döndü.

343

RAMA-II

Nicole kuşu on beş metre kadar izledikten sonra tünelin solunda, içinde su dolu büyük bir sarnıç olan bir odaya geldiler. Duvarın içine gömülü bir borudan sarnıca su dökülüyordu. Nicole kütle ışınlöçer aygıtını çıkardı ve sıvıyı çözümlendi. Hemen hemen saf H₂O idi ve içinde milyonda birden fazla oranda başka bir madde yoktu. Nicole görgülü davranmaya dikkat ederek, avuçlarına dökülen sudan doldurup içti. inanılmaz derecede lezzetliydi. Su içmeyi bitirdikten sonra Nicole tünelde aynı yönde yoluna devam etti. Yönünü değiştirip geriye dö-nünceye kadar kuş cılgın gibi yukarı aşağı uçtu ve devamlı konuştu. Tekrar aşağıya inerken Nicole çevresindeki ışığın oldukça zayıflamış olduğunu fark etti.

Yukarıya baktı. New York'taki meydana açılan kapak kapanmıştı. Umarım bu, benim burada devamlı kalacağım anlamına gelmiyordur, diye düşündü.

Yüzeyden bir yirmi metre daha aşağıda, yine iki karanlık, yatay tünel çifti ana koridora dikey olarak uza-nıyordu. Bu ikinci düzeyde, hâlâ meşaleyi taşıyan kadife kuş, onu iki yüz metre kadar uzunluğu olan yatay tünellerden birine yönlendirdi Nicole kuşu, yüksek tavanlı, geniş, çembersel bir odaya kadar izledi. Kuş, ineşalesiyle odanın çevresindeki çeşitli fenerleri yaktıktan sonra kayboldu.

Kuş gideli bir saat olmuş, Nicole, ona bir mağara veya yapay yeraltı odasını anımsatan ve hiçbir dekorasyonu olmayan bu siyah odayı inceleyerek, olabildiğince sabırla beklemişti. Sonunda Nicole, kuşlara artık dönmeye hazır olduğunu nasıl anlatacağını düşünmeye başladı.

Kadife arkadaşı sonunda döndüğü zaman, dört arkadaşını da beraberinde getirdi. Nicole onların koridorda kanat çırpıttıklarını ve sürekli konuştuklarını duyabiliyordu Onu getiren kuş ve arkadaşı (Nicole

344

Gerçek Bir Dost

onun bir tür eş olduğunu sanıyordu) ve iki muşamba yaratık daha, önce uçarak içeri girdiler, kondular ve, onu iyice incelemek için, yavaşça ilerleyerek Nicole'ün yanına yaklaştılar. Hepsi odanın karşı tarafına yerleştikten sonra, bu kez rengi siyah yerine kahverengi olan başka kadife vücutlu kuş son olarak içeri girdi. Pençeleri arasında ufak bir manna kavunu taşıyordu.

Kavun Nicole'ün önüne kondu. Bütün kuşlar ilgiyle izlediler. Nicole, kavunun sekizde birlik parçasını neş-teriyle düzgün bir şekilde kesti, kaldırarak içindeki yeşilimsi sıvıdan biraz içti, sonra kavunun geri kalan kısmını ev sahiplerine götürdü. Kuşlar takdir eden sesler çıkardılar ve kavunu birbirlerine aktarırlarken kesiğin düzgünlüğünü beğendiler.

Nicole kuşları yerken izledi. Kavunu birbirleriyle paylaştılar ve hiçbir parçada ölçüyü kaçırmadılar. İki kadife kuş, pençeleriyle çok zarif ve becerikli davranarak, karışıklık yaratmadan ve geriye hiç bırakmadan yedi. Daha büyük kuşlar çok beceriksizdiler. Onların yiyiş tarzı Nicole'e, Dünya'daki

hayvanları hatırlattı. Tıpkı Nicole gibi, kuşların da hiçbiri manna kavununun sert dış kabuğunu yemedi. Yemek bittiği zaman, yedikleri sürece hiç konuşmamış olan kuşlar, birkaç saniye için çember biçiminde toplandılar. Çember, kahverengi kadifenin, Nicole'e bir şarkı hissi veren, birşeyler söylemesinden sonra dağıldı. Hepsi birden, ona bir daha yakından bakmak için yaklaşıp, sonra kapıdan çıkarak yok oldular. Nicole sessizce oturarak bundan sonra ne olabileceğini merak etti. Kuşlar yemek odasının (ya da ziyafet odasının, ya da her neyse onun) ışıklarını açık bırakmışlardı, fakat dışarıdaki koridor kapkaranlıktı. Açıkça ondan, en azından şimdilik, bulunduğu yerde kalmasını istemişlerdi Nicole güzel bir uyku uyumayalı çok

345

RAMA-II

olmuştu ve yemek nedeniyle de hoş bir tokluk hissediyordu. Biraz düşündükten sonra yere kıvrılıp yatarken, Oh, güzel, dedi kendine, belki de kısa bir şekerleme batıa iyi gelir.

Rüyasında birinin adını seslendiğini duydu, fakat ses çok uzaklardaydı ve onu duymak için zorlanması gerekiyordu Nicole sıçrayarak uyandı ve nerede olduğunu hatırlamaya çalıştı. Dikkatle dinledi, fakat bir şey duyamadı. Saatini kontrol ettiği zaman, dört saattir uyuduğunu gördü Buradan çıksam iyi olur, diye düşündü, yakında karanlık basacak ve ben de kurtarılma şansımı kaçırmak istemiyorum.

Koridora çıkarak küçük el fenerini yaktı ve dikey koridora bir dakikadan az sürede ulaştı. Hemen çıkıntılara tırmanmaya başladı İnişinde su içmek için durmuş olduğu yerin tam altında, Nicole üstünden gelen garip bir ses duydu Soluk almak için durduğunda, hafifçe tünele doğru uzanarak ışığını yukarıya, sesin geldiği yöne tuttu. İri bir şey, ilk katın yatay tünele uzanan kısmı boyunca ileri geri hareket ediyordu.

Nicole ihtiyatla bu yeni şaşırtıcı şeyin tam altındaki çıkıntıya tırmanarak çömeldi. Bu şey neyse, her beş saniyede bir tünel girişi önündeki çıkıntının her santimetrekaresini kaplıyordu Nicole'ün ondan kaçınması olanaksızdı Beş saniyeden az bir sürede kendisini yukarı çekip ikinci çıkıntıya tırmanmayı kesinlikle başaramazdı Bulunduğu çıkıntının bir ucuna ilerleyerek dikkatle üzerindeki sesi dinledi. O şey dönüp ters yönde giderken Nicole başını diğer çıkıntının üstüne çıkardı Nesne tırtıllı tekerler üzerinde hızla hareket ediyor ve arkadan, bütünüyle zırhlı bir tanka benziyordu. Diğer uçta tankın üst kısmı hızla çevresinde dönüp, ters yöne doğru ilerlemeye hazırlandığından, çok kısa bir göz atabilmişti.

346

Gerçek Bir Dost

Bir şey kesin, diye Nicole çıkıntının kenarında dururken kendine söylendi. Bu tank bir tür nöbetçi. Nicole onun alıcıları olup olmadığını merak etti -araç onu duyduğunu belli eden bir davranışta bulunmamıştı -fakat bunu öğrenmeye dayanamayacağına karar verdi. Eğer bir davetsiz misafiri göremiyorsa, pek de bir nöbetçi sayılmaz.

Nicole çıkıntılardan yemek odası düzeyine kadar indi Aşırı düş kırıklığına uğramıştı ve öncelikle kuşların inine geldiği için kendisine kızıyordu Kuşların kendisini bir esir olarak tutmak isteyebilecekleri, ona pek mantıklı gelmiyordu. Ne de olsa, Nicole hayatını kurtardıktan sonra yaratık onu davet etmemiş miydi? Nicole, nöbetçi tanka da şaşırmıştı. Onun afallatıcı varlığı, indeki her şeyin teknik düzeyiyle hiçbir şekilde uyuşmuyordu. Amacı neydi? Nereden gelmişti? Gitgide daha çok ilginçleşiyor, diye Nicole düşündü.

İkinci yeraltı katına dönünce, Nicole inden çıkabilmek için başka bir yol araştırarak çevresini inceledi. Dikey koridorun karşı tarafında da benzer bir çıkıntı dizisi vardı. Eğer karşıya atlayabilirse, sonra belki...

Böyle bir planı ciddi olarak düşünebilmek için, Ni-cole'ün, ilk kattaki karşı yatay tüneli de benzer bir tank veya benzeri bir nöbetçinin korumadığından emin olması lazımdı Bulunduğu yerden bunu bilemeyeceği için, kendi aptallığına homurdanarak, Nicole koridoru daha iyi görebilmek için kendi tarafındaki çıkıntıları yeniden tırmandı. Şansı vardı. Karşı tünelin önündeki çıkıntı boştu.

Yeniden ikinci yeraltı düzeyine indiği zaman, Nicole bütün bu iniş çıkışlardan bitkin düşmüştü. Koridorun ötesine ve aşağısındaki uçurumda bulunan ışıklara baktı Eğer düşerse kesinlikle ölürdü Nicole uzaklık tahmininde çok iyi sayılırdı ve bulunduğu tünelin önündeki çıkıntının ucundan karşı tarafın sınırına ka-

347

RAMA-II

*1 _ :

,
1

dar dört metre kadar olduğunu tahmin etti. Dört metre, diye düşündü, en çok dört buçuk. Her iki uçtan da biraz yer bırakırsak, bu işi bitirmek için beş metrelik bir sıçramaya ihtiyacım var. Uçuş elbisesi içinde ve sırt çantasıyla.

Nicole dört yıl önce Beauvois'de, Genevieve henüz on yaşındayken, ana kız birlikte televizyonda 2196 olimpiyatlarını seyrettikleri o pazar ikindisini hatırladı. Annesini bir olimpiyat şampiyonu olarak bir türlü gözünde canlandıramayan küçük kız, "Şimdi de o kadar uzun atlayabilir misin, anne?" diye sormuştu.

Pierre onu, Genevieve'i Luynes'deki orta okulun bitişiğindeki atletizm sahasına götürmesi için kandırmıştı. Üç adım atlamadaki zamanlaması iyi değildi, ama yarım saatlik bir ısınma ve çalışmadan sonra, Nicole uzun atlamada altı buçuk metre atlamayı başarmıştı. Genevieve pek de fazla etkilenmemişti Yeşil kırlar arasından bisikletle evlerine dönerlerken, "Anne," demişti kızı, "Danielle'in büyük kızkardeşi de bu uzaklığa yakın atlıyor ve henüz üniversite öğrencisi." Genevieve'in anısı, Nicole'ün içinde derin bir hüznü yaratmıştı. Kızının sesini duymayı, saçlarını taramasına yardım etmeyi, ya da Bresme yakınlarındaki küçük özel göllerinde birlikte kayıkla gezmeyi özlemişti. Hiçbir zaman elimizdeki zamanı iyi değerlendirmeyiz, diye düşündü Onları bir daha bulamayınca kadar. Nicole, kuşların onu bıraktığı yere dönmeye karar vermişti Atlamaya çalışamazdı. Çok tehlikeliydi. Eğer uyağı kayarsa..

"Nicole deş Jardins, hangi cehennemdesin?" Nicole, uzaktan gelen, zayıf çağırışı duyduğu zaman dondu. Bunu hayalinde mi duymuştu? "Nicole," diye yeniden duydu. Kesinlikle Richard Wakefield'in sesiydi. Dikey koridora koşarak bağırma-
başladı Hayır, hızla dü-

348

Gerçek Bir Dost

sundu, bu onları uyandırır. Beş dakikadan fazla za-ffianımı almaz.

Atlayabilirim...

Nicole'ün adrenalini hatırı sayılır bir düzeyde artmaktaydı Adımlarını işaretledi ve boşluğun üstünden süzüldü ve oldukça güvenli bir yere düştü. Çok tehlikeli bir hızla çıkıntıları tırmandı. Tepeye yaklaşırken, Richard'ın yeniden seslendiğini duydu.

"Buradayım, Richard. Altındayım," diye bağırdı. "Meydanın altında."

Nicole en üst çıkıntıya ulaşarak kapağı itmeye başladı Kımıldamıyordu. Şaşırان Richard çevrede dolaşırken, "Kahretsin," diye bağırdı "Richard buraya gel.

Sesimi duyduğun yere Zemine vur "

Richard kapağa sertçe vurmaya başladı. Birbirlerine bağışıyorlardı. Gürültü sağırlandırıcıydı. Çok aşağılardan Nicole kanat çırpmaları duyuyordu. Kuşlar koridorda yükselirlerken çığlık atmaya ve konuşmaya başlamışlardı.

Yaklaşırlarken Nicole onlara, "Yardım edin," diye bağırdı. Eliyle kapağı göstererek, "Arkadaşım orada."

Richard vurmaya devam ediyordu. Kuşlardan sadece Nicole'ü çukurda bulan ikisi, onun yanına yükseldiler Onun çevresinde süzölüp kanatlarını çırparak bir kat aşağıda kalan diğer beşine bağırdılar. Kuşların bir tartışma içinde oldukları belliydi ve siyah kadife kuş iki kez boynunu aşağıdaki arkadaşlarına uzatarak korkutucu bir gıcırtı çıkardı.

Kapak birden açılınca Richard aşağıya düşmemek için geriye sıçramak zorunda kaldı Aşağıya, deliğin içine baktığı zaman Nicole ve iki devasa kuşa benzeyen yarattığı gördü ve Nicole delikten dışarı emeklerken, kuşlardan biri Richard'ın tam yanından uçtu. O, "Kahretsin," diye hayretle bağıırırken, gözleri kuşun uçuşunu izliyordu.

Nicole sevinçten çılgına dönmüştü. Wakefield'in
349

RAMA-II

kollarına atıldı. "Richard, oh Richard," dedi, "Seni gördüğüm için o kadar mutluyum ki."

Richard sırtıtarak ona sarılırken "Eğer böyle hissettiğini bilseydim," dedi, "daha önce gelirdim."

42

İKİ KAŞIF

"Şunu iyice anlayayım bir kere. Sen şimdi bana yalnız mı olduğunu söylüyorsun? Ve Silindirik Deniz'i geçmek için bir yolumuz da yok?"

Richard başını salladı Bu Nicole'ün anlayabileceğinin çok ötesindeydi. Beş dakika önce sevincinden uçuyordu. Çilesinin sona erdiğini ve Dünya'ya dönerek babasıyla kızını yeniden göreceğini hayal etmişti. Şimdiyse Richard ona... Hızla uzaklaşarak meydana çevreleyen binalardan birine başını dayadı. Hayal kırıklığını saklayamadığın-dan, yanaklarından aşağı yaşlar süzülüyordu. Richard onu uzaktan izledi.

"Üzgünüm," dedi Richard.

Nicole soğukkanlılığını yeniden kazandıktan sonra, "Senin hatan değil," dedi. "Sadece, mürettebattan birini yemden görüp, hâlâ kurtarılmamış olacağım aklıma hiç gelmemişti..." Konuşmasını kesti. Richard'ı üzmeye hakkı yoktu. Onun yanına giderek gülümsemeye çalıştı.

"Genellikle böyle duygusal değilimdir," dedi, "Ve senin öykünü tam ortasında kestim." Gözlerini silmek için biraz durdu. "Bana, motorunu kovalayan köpekbalığı biotlardan bahsediyordun. Onları ilk kez denizin yarısına geldiğin zaman mı gördün?"

"Aşağı yukarı," dedi Richard. Nicole'ün düş kırıklığı onu etkilemişti. Sinirlice gülmeye çalıştı. "Simülasyon-

350

iki Kaşif

lardan birinden sonra, inceleme komitesinin, yeni tasarımın 'ekolojik denge'yi bir şekilde rahatsız etmediğinden emin olmamız için, motorumuzu önce insansız olarak suya indirmedığımızdan dolayı bizi eleştirdiğini hatırlıyor musun? Şey, o zaman bu fikirlerinin saçma olduğunu düşünmüştüm. Şimdi o kadar emin değilim. Şu köpekbalığı biotlar Newton'un teknelerine hemen hemen hiç dokunmadılar, fakat benim yüksek hızlı motoruma karşı kesinlikle çok öfkelenediler."

Richard ve Nicole, meydan bölgesini noktlayan gri maden kutulardan birinin üstüne oturdular. "Onları bir kez atlatmayı başardım." diye Richard devam etti, "Fakat çok şanslıydım. Başka şansım kalmayınca, sadece suya atladım ve yüzdüm. Çok şükür ki, daha çok motorun peşindeydiler. Yüzdüğüm sürece, kıyıdan yüz metre açığa gelinceye kadar, bir tane bile görmedim."

"Ne kadar süredir Rama'nın içindesin?" diye Nicole sordu.

"Yaklaşık on yedi saattir. Newton'u gün ağardıktan iki saat sonra terk ettim.

Beta'daki iletişim istasyonunu tamir etmek için çok fazla kahrolası zaman harcadım. Ama olanaksızdı."

Nicole onun elbisesine dokundu. "Saçın dışında, ıslak olduğunu söyleyemem bile."

Richard güldü. "Oh, kumaş mühendisliğinin harikaları. Isı ayarını değiştirdiğim anda bu elbisenin neredeyse hemen kuruduğunu söylesem inanır mısın? Ondan sonra kendimi soğuk sulara yirmi dakika yüzmüş olduğuma inandırmakta zorluk çektim." Arkadaşını inceledi. Nicole yavaş yavaş rahatlıyordu. "Fakat beni şaşırttın kozmonot, deş Jardins, bana en önemli soruyu sormadın bile. Senin nerede olduğunu nasıl biliyordum?"

Nicole tarayıcısını çıkartmış, Richard'ın biyometrisi-

351

RAMA-II

ni okuyordu. Az önce yaptığı korkulu yüzmeye karşın, her şey hoşgörü sınırlarının içindeydi. Sorusunu biraz geç kavrayabildi. Sonunda kaşlarını çatarak, "Benim nerede olduğumu biliyor muydun?" diye sordu. "Bense sadece ortalıkta dolaşıp durduğumu..."

"Yapmayın, hanımefendi. New York küçük, fakat o kadar da küçük değil. Şu duvarların içinde yirmi beş kilometrekarelik bir alan var. Ve burada telsizler

güvenli değil." Sırıttı, "Bir bakalım. Eğer her metrekarede bir durup senin adını seslensem, seni yirmi beş milyon kez çağırmam gerekirdi. Her çağrı on beş saniye sürse -diğer metrekareye geçmeden kendime bir yanıt bekleme süresi tanıyorum- bu da dakikada altı çağrı eder. Böylece hepsi toplam dört milyon dakika, yani altmış bin saatten biraz daha az, ya da iki yüz elli Dünya günü..." "Tamam, tamam," diye Nicole onun sözünü kesti. Sonunda gülüyordu. "Nerede olduğumu nasıl bildiğini anlat bana."

Richard ayağa kalktı, elini Nicole'ün uçuş elbisesinin göğüs cebine doğru uzatırken dramatik bir ifadeyle, "İzin verir misin?" dedi.

"Sanırım," diye Nicole yanıtladı, "Ne yapacağını pek düşünemesem de..."

Richard onun cebine uzanarak Prens Hal'i çıkardı. "Beni sana o yönlendirdi," dedi. "İyi bir adamsın prensim, ama bir ara beni başarısızlığa uğrattığını sandım."

Nicole'ün, Richard'ın neden bahsettiği hakkında hiçbir fikri yoktu "Prens Hal ve Falstaffın karşılıklı rehber sinyalleri var." diye Richard açıkladı. "Her biri saniyede on beş güçlü sinyal gönderirler Falstaff benim Beta'daki çadırımda ve Alfa Kampı'nda da eşdeğer bir alıcı-verici varken, seni üçgensel bir nirengiden izleyebiliyor ve böylece kesinlikle nerede olduğunu biliyordum -en azından X-Y koordinatlarına göre-

352

İki Kaşif

re. Fakat benim bu basit izleme işlem dizim Z'deki gezintiler için tasarılanmamıştı."

Nicole başka bir gülümsemeyle, "Demek bir mühendis benim kuşların inine yaptığım geziyi böyle tanımlıyor," dedi. "Z'deki bir gezinti."

"Onu tarif etmenin bir yolu bu."

Nicole başını salladı, "Seni anlamıyorum, Wakefield. Benim bu süre içinde nerede olduğumu madem biliyordun, neden bu kadar kahrolası süre bekledin..."

"Çünkü seni kaybettik ya da seni yeniden buluncaya kadar kaybettiğimizi sandık... Falstaffı almak için geri dönmenden sonra."

"Şu son haftada ben mi aptala dönüştüm, yoksa bu dolambaçlı açıklama mı son derece şaşırtıcı?"

Gülme sırası Richard'daydı. "Belki de açıklamamı daha düzenli yapmalıyım."

Düşüncelerini sıralamak için durakladı, "Geçtiğimiz Haziran'da," diye söze başladı, "Mühendislik Yönetim Grubu, kişisel konum saptama aygıtlarında kılavuz sinyali kullanmamaya karar verdiklerinde çok rahatsız olmuştum. Onlarla, normal ses bağlantısında, sinyal-ses oranının, eşiğin altına düşebileceği acil koşullar veya öngörülemeyen durumlar olabileceği konusunda boş yere tartıştım. Bu nedenle robotanmın üçünü her olasılığa karşı donatarak..."

Nicole, konuşurken Richard Wakefield'i inceledi. Onun ne kadar şaşırtıcı ve eğlendirici olduğunu unutmuştu. Kendisine doğru soruyu sorduğu takdirde, onun, sadece o konuda, tam bir saat konuşabileceğini biliyordu.

"...sonra Falstaff sinyali kaybetti," diyordu Richard, "Hiro Yamanaka'yla birlikte helikopterle seni ve Fran-cesca'yı almaya hazırlandığımız için, orada değildim. Fakat Falstaffın içinde, her şeyi anında kaydeden, küçük bir aygıt var. Sen görünmedikten sonra, kayıt ale-

353

RAMA-II

tindeki verileri inceledim ve birden yok olduğunu gördüm.

"Birkaç dakika sonra, seninle telsizle konuşurken yeniden ortaya çıktı, fakat son konuşmamızdan birkaç saniye sonra tümüyle kayboldu. Bu bana bir donanım hatası olduğu izlenimi verdi ve Prens Hal'in bozulduğunu sandım. Francesca, senin, meydana kadar onunla birlikte geldiğini söyleyince, Prens Hal'in bozulduğundan tümüyle..."

O ana kadar yarım kulakla dinlemekte olan Nicole, Richard Francesca'dan bahsedince birden dikkat kesildi. "Dur," diye elini kaldırarak onun sözünü kesti. "Sana ne söylemişti dedin?"

"İkinizin ambarı birlikte terk ettiğinizi ve birkaç dakika sonra senin Takagishi'yi aramak için ayrıldığını..."

"Bu tam saçmalık," dedi Nicole.

Richard sordu, "Ne demek istiyorsun?"

"Bu bir yalan. Kesinlikle gerçekdişı. Francesca oradayken, ya da en çok o gittikten bir dakika sonra, o çukura düştüm. Beni bir daha görmedi."

Richard biraz düşündü, "Bu, Falstaffın seni neden kaybettiğini açıklıyor. Bütün o süre içinde ambardaydın ve sinyal engellendi " Şimdi şaşırma sırası ona gelmişti. "Fakat Francesca böyle bir öyküyü neden uydurdu?"

Bunu ben de bilmek isterdim, diye Nicole kendi kendine konuştu. Borzov'u bilerek zehirlemiş olmalı. Yoksa neden bilinçli olarak...

"İkinizin arasında bir şey mi vardı?" diyordu Richard. "Her zaman, birşeyler sezinlediğimi..."

"Belki biraz kıskançlık," diye Nicole sözünü kesti, "Nereden düşünsen, Francesca ile aramızda ışıık yılları var."

"Bunu tekrar söyleyebilirsin," diye Richard güldü.

354

İki Kaşif

"Bu yılın büyük bölümünü seni ne kadar zeki, ilginç ve çekici bulduğumu belirtmek için, sana işaretler vermekle geçirdim. Buna karşın sınır koyan ve kibar, profesyonel bir yanıt aldım. Öte yandan Francesca ise, başın kazara ondan yana dönse hemen fark ediyor."

Nicole, Richard'ın sonunda kendisine bir kadın olarak ilgi duyduğunu dile getirmesinden pek de rahatsız olmayarak, "Başka, daha önemli farklılıklar da var" dedi.

Konuşmaları biraz kesildi. Nicole saatine bakarak, "Ancak, Francesca Sabatini hakkında konuşarak daha fazla zaman harcamak istemiyorum," dedi. "Bir saate kadar yeniden hava kararacak ve bu adadan kaçmak için yapmamız gereken bir plan ve ayrıca, yiyecek, su ve küçük bir çukurda yaşamayı oldukça iğrençleştiren sözü edilemez başka şeylerle ilgili belli, lojistik konular da var."

"Gerekir diye taşınabilir bir çadır getirdim."

"Bu çok iyi," diye Nicole yanıtladı. "Bunu yağmur yağdığı zaman hatırlayacağım."

Biraz manna kavunu çıkarmak için elini sırt çantasına uzattı, fakat yiyecek paketini çıkarmadı. "Aklıma gelmişken Richard," dedi, "Yanında insan yiyeceği getirdin mi?"

Uykuya hazır oldukları zaman kulübe de hazırıldı. Onu tam ana meydanın ortasına kurmaya karar vermişlerdi. Nicole kuşlara yakın olmakla kendini daha güvende hissediyordu. Bir bakıma onlar arkadaşları sayılırdı ve bir tehlike durumunda yardım edebilirlerdi. Bilinen tek yiyecek kaynağının da merkezi onlardı. Richard ve Nicole'ün ancak iki Rama günü daha yetecek kadar yiyecek ve suları vardı. Nicole, Richard'ın kulübeyi paylaşmaları önerisine karşı çıkmamıştı. Richard, "eğer bu seni daha rahat edecekse diyerek kibarca dışarıda uyumayı önermişti,

355

RAMA-II

rı için yeterince büyüktü. Birbirlerinden yarım metre uzakta yatmaları konuşmalarını kolaylaştırıyordu. Nj. çöle, kendisi için paylaşılamayacak kadar özel olan küçük şişe ve hayali dışında, o yalnız saatlerini anlattı. Richard onun öyküsünden çok etkilenmiş ve kuşlara karşı merakı uyanmıştı.

Başını dirseğinin üstüne koyarken, "Demek istiyorum ki, bak," dedi, "buraya hangi cehennemden gelmiş olduklarını bulmaya çalış Tank nöbetçi dışında, ki bunda bir anormallik olduğu konusunda sana katılıyorum, bana anlattıklarından, onların tanh öncesi bir adamdan daha gelişmiş olmadıkları anlaşılıyor. Sırlarını öğrenmek ne şaşırtıcı olurdu.

"Onların biot olduğu fikrini tümüyle silebilirsin," diye taşkınlığını gizleyemeden devam etti. "Biyoloji açısından etkileyici olmayabilirler, fakat Tanrı'm, yapay zekâ olarak büyük bir sanat eseri olurlardı " Uyku tulumunun üstüne oturdu. "Her iki seçeneğin de ne anlama gelebileceğini bir düşün. Tüm bu soruların yanıtlarını bulmalıyız. Sen bir dilbilimcisin, belki onlarla konuşmayı öğrenebilirsin."

Nicole eğlenmişti, "Richard, eğer bizi kimse kurtarmazsa, bu tartışmanın tümüyle akademik kalacağı, aklına hiç geldi mi?" diye sordu

"Birkaç kez " diye Richard güldü, tekrar yatağa uzanmıştı "O lanet Heilmann, tam ben Rama'nın içine dönmeden önce beni bir kenara çekerek, 'buraya dönmekle bütün

kuralları çiğnediğimi' söyledi Ve şartlar ne olursa olsun peşimden gelmeyeceklerini belirtti "

"Öyleyse neden geri geldin?"

"Pek emin değilim," dedi Richard yavaşça, "Falstaff ı almak ve çılgın bir rastlantıyla, senin rehber sinyalinin bir işaret alıp almadığını görmek istedim Fakat

356

İki Kaşif

sanırım başka nedenler de vardı. Görev bilimsel olmaktan çok politikleşmeye başlamıştı. Dünya'daki bürokratların 'güvenlik nedeniyle' görevi iptal edeceklerini ve mürettebatın artık Rama'ya dönemeyeceklerini hissetmiştim. Politik görüşmelerin birkaç gün daha süreceğini biliyordum." Bir an durdu. "Ve hayatımın en inanılmaz görüntüsüne son bir kez daha bakmak istedim." Nicole bir süre sessiz kaldı, sonra yavaşça, "Kork-mamış olduğun belli," dedi. "Çünkü şimdi bile bir korku belirtisi göstermiyorsun. Rama'da ölüme terk edilme düşüncesi seni hiç rahatsız etmiyor mu?"

"Biraz," diye Richard yanıtladı, "Fakat heyecanlı bir yerde ölmek, sıkıcı bir yerde yaşamaktan çok daha iyidir" Yeniden dirseğinin üstüne yattı. "Bu göreve seçilmeyi üç yıl bekledim. Başından beri seçilmek için şansımın yüksek olduğunu biliyordum. Robotlarım ve Shakespeare dışında, yaşamımda, çalışmaktan başka bir şey yok. Düşüneceğim ne bir ailem, ne de arkadaşlarım var..."

Sesi derinleşti, "Ve ölmekten korktuğum kadar, geriye dönmekten de korkuyorum. Sonunda Newton kozmonotu Richard Wakefield'in açıkça belirlediği bir amacı var." Bir şey daha söylemek istedi, fakat kendine hakim oldu ve Richard sırt üstü yatarak gözlerini kapattı.

357

UZAY-BİYOLOJİK PSİKOLOJİ

Nicole'ün gözlerini açtığını görünce, Richard neşeli bir şekilde, "Umudumuzdan vazgeçmememiz için bir neden daha var" dedi "Sana dün akşam söylemeyi unutmuşum "

Nicole her zaman yavaş uyanırdı Çocukluğunda bile, katı gerçeklerle karşılaşmadan önce, rüyalarının son bölümünün tadını çıkarırdı Evde Genevive ve Pierre, onunla, sabah kahvesini içmeden önemli bir şey konuşulmaması gerektiğini bilirlerdi Gözlerini kırptırarak, aralarındaki boşlukta fenerini yakmış olan Richard'a baktı

"Bu uzay aracı şimdi Dünya'ya yol alıyor" dedi Richard, "Newton terk etse bile, eninde sonunda başka bir insanlı uzay aracı gelebilir "

Nicole doğrularak gözlerini ovuştururken, "Ne demek bu?" dedi.

"Dün gecenin heyecanı arasında," dedi Richard, "en önemli noktalardan birini unutmuşum. Manevra -sanırım sen o sırada çukurun dibinde baygın yattığın için onu kaçırdın- Rama'yı, Dünya ile çarpışma rotasına soktu Boşaltmamızı da zorunlu kılan buydu."

Richard, Nicole'ün kendisine aklını kaçınımış olduğunu düşünerek baktığını gördü "Uzay aracı hâlâ Güneş'e göre bir hiperbol çiziyor," diye açıkladı, "fakat tam hızla Dünya'ya ilerliyor Yirmi üç gün sonra çarpacağız "

Nicole içinde taze bir fincan kahveye büyük bir özlem duyarak, "Richard," dedi, "Sabahın köründe şakayı sevmem Eğer tüm çaban beni ."

"Hayır, hayır," diye sözünü kesti, "ciddiyim, doğru

358

Uzay-Biyolojik Psikoloji

bu> inan bana "

Nicole cep termometresini çıkartıp kontrol etti "Öyleyse, sevgili mühendislik dahim, bana sıcaklığın hâlâ neden arttığını söyler misin? Eğer şimdi Güneş'ten uzaklaşıyorsak, düşmesi gerekmez miydi?"

"Nicole, sen bundan daha zekisin," diye Richard basını salladı "Güneşin, Rama'nın dışına verdiği ısı, dış kabuğun içine ve oradan da içeriye çok yavaş yayılıyor Isı iletkenliğinin çok düşük olduğu belli. Ben olsam sıcaklığın en azından iki hafta daha tepe noktasına ulaşmasını beklemezdim "

Nicole temel termodinamik bilgilerinden, onun mantıklı konuştuğunu anlayacak kadarını hatırlıyordu. Isı sızması konusu için sabah çok erkendi Nicole,

Rama'nın Dünya'ya yönelmesini düşündü. Richard'dan bir bardak su istedi. Neler oluyor? diye düşündü Neden Rama şimdi gezegenimize gidiyor?

Richard aklını okuyor olmalıydı "Rama'nın neden yön değiştirdiği ve ne yapmak istediği konusundaki o saçma tartışmaları dinlemeliydin Bu konu üstünde yedi saatlik bir toplantı yapıldı."

Yüksek sesle güldü "ISA'nın bir memuru var, uzmanlığı uzay-biyolojik psikoloji olan bir Kanadalı sanırım Düşünebiliyor musun' Bu salak da toplantıya gerçekten katılarak Rama manevrasının arkasındaki güdüler hakkındaki düşüncelerini sundu." Richard kafasını şiddetle salladı, 'Bütün bürokrasiler birbirinin aynı Gerçek yaratıcı insanlardan yaşamı emip kendi kritik kütleleri olarak bir beyinsizler takımı yaratıyorlar "

Biraz sessizlikten sonra Nicole, "Toplantının sonucu ne oldu'" diye sordu "Akıllı başında insanların çoğu, Rama'nın Dünya çevresinde yörüngeye girerek uzaktan pasif gözlemler yapacağını tahmin ettiler Fakat bunlar azınlıktaydı

359

RAMA-II

Fikrimce, akıllılık ve mantık tatile çıkmıştı. Hatta, bana göre Newton'a döndükten sonra çok garip davranmaya başlayan, David Brown bile, Rama'nın düşmanca bir davranışta bulunması olasılığının yüksek olduğunu söyledi. Konumunu açıklığa kavuşturmak için; aslında bunun düşmanca bir hareket olmayacağını, fakat, Dünya hakkında daha fazla bilgi edinmek için yaptığı bu girişimin, tarafımızdan düşmanca algılanabilecek bazı hareketlerle sonuçlanabileceğini söyledi."

Heyecanlanan Richard şimdi ayağa kalkmıştı "Hayatında hiç böyle anlamsız bir laf duydun mu? Ve Dr. Brown en tutarlı konuşmacılardan biriydi. Tüm ISA Danışma Kurulu üyelerine sunulan senaryolardan hangisini seçtiklerine dair anket yapıldı. O tam yetkili topluluğun sadece, "Ben, doğrudan bir çarpışmayla oluşacak hasar ve iklim değişikliği olan A seçeneğine inanıyorum," veya, "Dünya yörüngesine düşmanca niyetle giriş, C seçeneği" gibi yanıtlar verdiklerini mi sanıyorsun? Kahretsin hayır! Her biri bir tür konferans vermek zorundaydı. O garip Dr. Alexander, senin Kasım ayındaki açık biyometri toplantısında bütün soruları soran adam bile, on beş dakika süreyle, Rama'run varlığının ISA'nın ayrıcalıklı durumunda, sanki birilerinin umurundaymış gibi, nasıl çatlaklar açtığını açıkladı." Richard yeniden oturarak ellerini yanaklarına dayadı. "Her şey inanılmazdı."

Nicole artık iyice uyanmıştı. Uyku tulumunun üstünde otururken, "Belirgin öfkenden anladığıma göre," dedi, "Sen varılan sonuca karşısın."

Richard başını salladı, "Toplantıya katılan grubun, buna tüm Newton kozmonotları ve ISA'nın bütün üst düzey bilim adamları ve yöneticileri de dahil, dörtte üçü, Rama manevrasının bir yoldan Dünya'ya zararlı olacağına inanmışlardı. Hemen hemen hepsi aynı sonuçta odaklanıyorlardı. İlk Rama bizim varlığımızı tü-

360

Uzay-Biyolojik Psikoloji

yyile görmezlikten geldiği halde, diyorlardı, Rama-H'nin, Dünya ile buluşmak için yörüngesini değiştirmesi, bu uzay aracının değişik ilkelerle çalıştığını gösterir Ben de tümüyle bu sonuca katılıyorum. Fakat herkesin neden ısrarla Rama'nın davranışının düşmanca olduğunu düşündüğünü anlayamıyorum. Uzaylıların sadece merak nedeniyle, belki de bize bir şekilde iyilik edebilmek için böyle davrandıktan, bana daha iyi bir açıklama gibi geliyor."

İngiliz mühendis bir an düşünmek için durakladı. "Francesca, Dünya'daki anketlerin, sade vatandaşların çok büyük kısmının, ona göre yaklaşık yüzde doksan, Rama'nın yaklaşmasından dehşete düştüklerini ve bir-şeyler yapmaları için politikacıları zorladıklarını söylüyor."

Richard çadırın önünü açarak karanlık meydana çıktı ve amaçsızca fenerini sekizyüzeyle çevirerek yaktı "On sekiz saat sonraki ikinci toplantıda, New-ton takımının bir daha Rama'nın içine girmemesi karan alındı. Teknik yönden, bu emre uymamış sayılmam, çünkü resmi açıklama yapılmadan Newton'u terk ettim. Ama emrin gelmekte olduğu belliydi."

Nicole, meydana, onun yanına gelirken, "Dünya liderleri, üzerlerine gelmekte olan asteroit büyüklüğündeki uzay aracına ne yapacaklarını görüşürlerken," dedi,

"İkimizin daha kolay bir sorunu var. Silindirik Deniz'i aşmalıyız." Üzgünce gülümsedi, "Konuşurken biraz araştırma yapalım mı?" Richard fenerinin ışığını çukurun dibine doğru tuttu Manna kavunu açıkça seçilebiliyordu, fakat karmakarışık metal yığını içindeki parçaları birbirinden ayırabilmek zordu. "Demek bunlar kırkayak biotun parçaları?" Nicole başıyla onayladı. Diz çökmüş halde çukurun

RAMA-II

kenarında yan yana duruyorlardı. "Gün ışığında bile çukurun uçları gölgede kalıyor. Takagishi'nin vücuduna bakmadığımdan emin olmak istedim." "Bir kırkayak biotun kendisini onarmasını görmek isterdim." Richard ayağa kalkarak ambarın duvarına yürüdü. Duvara vurdu. "Ve madde bilim adamları buna bayılırlardı. Normal telsiz yayınları her iki yönden engelleniyor ve içerideyken dışarıdan görülemiyor-sun. Fakat, eğer içerideysen, dışarı bakarken duvar bir şekilde saydamlaşıyor." Nicole'e döndü, "Neşterini getir, bakalım bir parça kesebilecek miyiz?" Nicole, içlerinden birinin çukura inerek kavunu tekrar ele geçirmeyi denemelerini düşünüyordu. Dikiş ipliğinin dayanacağı düşünülürse, bu pek de zor olmayacaktı. Fakat sonunda neşterini çıkartarak Richard'ın yanına gitti. Neşteri ambann duvarına sürmeden önce, "Bunu yapmamız gerektiğine emin değilim," dedi, "Öncelikle neşter hasar görebilir. Sonra ona ihtiyacımız olabilir. Sonra, şey, bu barbarlık olarak düşünülebilir. " Richard uzsözlüce, "Barbarlık mı?" dedi ve Nicole'ü tuhaf bir bakışla süzdü. "Ne kadar garip bir insan-, merkezli düşünce." Omuzlarını silkti ve ambarın sonuna doğru yürürken, "Boş ver," dedi, "Neşter konusunda galiba haklısın." Nicole yanına geldiği zaman, Richard cep bilgisayarına birşeyler girmiş, sonuçlarını küçük ekranda izliyordu. "Sen ve Francesca hemen hemen burada duruyordunuz. Doğru mu?" Nicole ona olumlu yanıt verince, "Sonra sen ambara, çukurlara bakmaya gittin?" "Daha önce bunları konuşmuştuk," dedi Nicole, "Neden yeniden soruyorsun?" "Sanırım Francesca senin düştüğünü gördü ve amaçlı olarak, senin Japon profesörü aramak için dolaştığın öyküsüyle bizi aldattı Kimsenin seni bulması-

362

Uzay-Biyolojik Psikoloji
nı istemedi."

Nicole, karanlıkta Richard'ın yüzüne baktı. "Aynı fikirdeyim," dedi yavaşça. "Fakat sen neden böyle düşünüyorsun?" "Mantıklı olan tek açıklama bu. Rama'nın içine geri gelmeden onunla garip bir karşılaşmam oldu. Sözde, Rama'nın içine neden geri döndüğüm konusunda bir röportaj yapmak bahanesiyle odama geldi. Falstaff ve senin rehber sinyalinin bahsedince, kamerasını kapattı. Sonra birden canlandı ve bana bir sürü ayrıntılı teknik soru sordu. Ayrılmadan önce bana, hiçbirimizin, bir daha Rama'ya asla dönmeyeceğine inandığını söyledi. Bir an, bana geriye dönmemem için yalvaracağını sandım. "Seni, çukurun içinde yalnızlığa terk etmeyi denediğini anlamamı istemediğini anlayabiliyorum." Richard kısa bir duraklamadan sonra devam etti. "Anlayamadığım şey, öncelikle seni neden orada bıraktığı?" Nicole bir an duraksadıktan sonra, "Bana RoSur'un hata korumasının neden çalışmadığını açıkladığın geceyi hatırladın mı?" diye sordu, "Aynı gece sana ve Ja-nos'a, birinizin General Borzov'u..." Ana meydan ve kulübelerinin yönünde yürürlerken, Nicole, Richard'a komplo ile ilgili bütün varsayımını açıkladı. Ona medya kontratını, Francesca'nın David Brown ve Reggie Wilson'a verdiği ilaçları ve onların hepsiyle arasında geçen kişisel konuşmaları anlattı. Ona veri küpünden bahsetmedi Richard delillerin çok inandırıcı olduğunu kabul etti. "Demek bir komplocu olarak maskesinin düşmemesi için seni çukurda bıraktığına inanıyorsun?" Nicole başıyla onayladı. Richard bir ıslık çaldı "O zaman her şey yerine oturuyor. Newton'a döndükten sonra tüm gösteriyi Fran-cesca'mn yönettiğini anlamıştım. Brown da, Heilmann

da ondan emir alıyorlardı." Bir koluyla Nicole'e sarılarak, "Bu kadının düşmanım olmasını istemezdim," dedi. "Onda vicdan denen şeyin olmadığı apaçık."

BİR BAŞKA İN

Nicole ve Richard'ın, Francesca'dan daha önemli kaygıları vardı. Ana meydana döndükleri zaman kulübelerinin kaybolmuş olduğunu gördüler. Kuşların kapağına defalarca vurmalarının bir yaran olmadı. İkisi de durumlarının güvensizliğini açıkça görmeye başlamışlardı.

Richard küskün ve suskun bir duruma girmişti. Kendini güvensizlikte hissettiği zaman insanlardan kaçmanın, kişiliğinin belirgin özelliklerinden biri olduğunu söyleyerek Nicole'den özür diledi, Ara sıra Nicole'e New York'un coğrafyasıyla ilgili sorular sormak için ara vererek, saatlerce bilgisayarıyla oyalandı. Nicole uyku tulumunun üstüne uzanarak Silindirik Deniz'i yüzerek geçmeyi düşündü. Kendisi özellikle çok iyi bir yüzücü değildi. Yüzme çalışmaları sırasında, bir kilometreyi yüzmesi on beş dakika sürmüştü ve bu da durgun yüzme havuzunda olmuştur. Denizi aşmak için, beş kilometre soğuk ve dalgalı suda yüzme zorundaydı. Ayrıca köpekbalığı biotlar gibi bazı sevimli yaratıkların kendisine eşlik etmeleri de olasıydı

Yirmi santimetre boyunda neşeli ve şişman bir adam onun daldığı düşünceleri böldü. "Bir içki alır mısın, güzel bayan?" diye Falstaff ona sordu. Nicole ona doğru yuvarlanarak robotu yakından inceledi. Falstaff büyük bir kupa dolusu sıvıyı kaldırdı ve birazını da sakalına dökerek, içti. Koluyla sakalını temiz-

Bir Başka İn

ledi ve geçirdi. Elini hayalarına götürürken koyu bir İngiliz aksanıyla, "Eğer içecek bir şey istemiyorsan," dedi, "O zaman Sir John belki sana yatakta birşeyler öğretebilir." Ufacık yüzü kesinlikle şehvetli ve kabaydı, fakat çok komikti.

Nicole gülünce Falstaff da güldü ve "Ben tek başıma böyle esprili değilim," dedi. "Aslında bu esprilerin nedeni başka bir adamın içinde."

Nicole kendisini birkaç metre öteden izleyen Ric-hard'a, "Biliyor musun," dedi, "eğer bir gün astronot olmaktan bıcarsan, çocuk oyuncağı işinden milyonlar kazanabilirsin."

Richard gelip Falstaff ı alarak Nicole'e beğenisi için teşekkür ettikten sonra, çok ciddi bir ifadeyle, "Görüşüme göre, üç seçeneğimiz var," dedi, "Denizi yüzerek aşabiliriz, New York'u araştırarak bir çeşit tekne yapabilmek için malzeme arayabiliriz, ya da birisi gelinceye kadar burada bekleyebiliriz. Ben hiçbir durum için iyimser değilim."

"Öyleyse, önerin nedir?"

"Aralarında bir uzlaşma öneriyorum. Işık varken şehrin kilit alanlarını, özellikle üç meydanın çevresini dikkatle araştırarak, bir tekne yapmakta kullanabileceğimiz birşeyler bulabilir miyiz diye bakalım. Araştırmaya bir ya da iki Rama günü ayırırız. Eğer bir şey bulamazsak, yüzeriz. Bir kurtarma ekibi görebileceğimize inancım yok."

"Bana göre uygun. Fakat önce bir şey yapmak istiyorum. Açıkça söylemek gerekirse, fazla yiyeceğimiz yok. Daha fazla araştırma yapmadan önce manna kavununu çıkartırsak kendimi daha iyi hissedeceğim. Bu şekilde olası bir sürprize karşı daha hazırlıklı oluruz."

Richard, önceden yiyecek stoku yapmanın, öngörü-lü bir davranış olacağına katılıyordu. Fakat dikiş ipliğinin yeniden kullanılması fikrini beğenmedi.

Nicole'e

"Birçok yönden şanslıydın," dedi, "Sadece ip kopma-dığı için değil, ayrıca yaptığın o uyduruk kemerden de kaymadığı için. Gene de eldivenlerini iki yerden, kemerini de neredeyse tümüyle kesmiş."

"Başka bir fikrin mi var?" diye Nicole sordu.

"Ağ malzemesi seçimi apaçık ortada," diye Richard yanıtladı. "Onu sağlamakta zorluk çekmeyeceğimizi düşünürsek, bu işe çok uygun Sonra ben çukura iner seni de zahmetten..."

Nicole, "Yanlış," diye sözünü kesti. Gülümsedi. "Richard, sana saygım sonsuz ama şimdi erkekçe cesaret gösterisi zamanı değil Ağ kullanmak harika bir fikir, fakat sen çok ağırsın. Eğer bir şey olursa, seni dışarıya çekmeyi başaramam." Omzuna vurarak devam etti, "Umarım duygularını incitmez, ama aramızda daha atletik olan benim."

Richard gururu kırılmış gibi davrandı, "Peki ama ya gelenekler? Bedensel güç ve çeviklik isteyen yiğitlikleri hep erkekler yapar. Çocukluğunda izlediğin çizgi filmleri hatırlamıyor musun?"

Nicole içtenlikle güldü. "Evet canım," dedi neşeyle, "Ama sen Temel Reis değilsin, ben de Safinaz değilim."

"Buna dayanabileceğimi sanmıyorum." Başını şiddetle sallayarak devam etti, "Otuz dört yaşında Temel Reis olmadığımı öğrenmek... kişiliğime ne büyük darbe." Yavaşça Nicole'ü kucakladı, "Ne dersin?" diye sordu, "Hava aydınlanmadan önce biraz uyumayı deneyelim mi?"

İkisi de bir türlü uyuyamadı Her biri kendi düşüncelerine dalmış olarak, meydanın ortasında, uyku tulumlarında yan yana yattılar Nicole, Richard'ın hareket ettiğini duyunca, "Sen de uyanık mısın?" diye fısıldadı.

.366

Bir Başka İn

"Evet," dedi Richard. Sheakespeare'in karakterlerini saymaya bile çalıştım. Yüzü geçtim ama yaran yok." Nicole, dirseğinin üstüne dayanarak arkadaşına döndü.

"Söyle bana Richard," dedi, "Senin bu Shakespe-are bağımlılığın nereden geliyor? Stratford'da büyüdüğünü biliyorum, fakat senin gibi bilgisayarlara, matematiğe ve aletlere aşık olan bir mühendis, tiyatro oyunlarına bu kadar hayran olmasını anlamak benim için çok zor "

Richard birkaç saniye sonra, "Terapistim bana bunun bir 'kaçma güdüsü' olduğunu söylemişti" dedi. "Bana, gerçek dünyayı ve içinde yaşayanları sevmediğim için, başka bir tane yarattığımı söyledi. Sadece bunu rastgele bir şekilde değil, bir dahinin yarattığı olağanüstü dünyaya başvurarak yapmışım."

Richard biraz durduktan sonra, "Shakespeare benim Tann'mdı," dedi, "Dokuz on yaşlarında Avon'da, tiyatroların yanındaki, içinde Hamlet, Falstaff, Lady Macbeth ve Prens Hal'in de heykelleri olan, parkta durur ve özel karakterlerimle ilgili ek öyküler uydururdum. Bu şekilde eve gitmeyi, olası en son dakikaya kadar geciktirirdim. Babamın çevresinde olmaktan çok korkardım... ne yapacağını hiçbir zaman bilemezdim..."

"Fakat bunları duymak istemezsin..." diye Richard birden konuşmasını kesti.

"Herkesin çocukluk açılarıyla ilgili öyküleri vardır. Başka şeylerden bahsedelim "

Nicole kendi sözlerine şaşarak "Neleri hissediyorsak onları konuşmalıyız" dedi.

"Ben bunu çok ender olarak yaparım," diye yumuşak sesle ekledi.

Richard döndü ve ona baktı. Yavaşça elini uzattı. Nicole hafifçe parmaklarıyla onunkileri sardı. "Babam ingiliz demiryollarında çalışırdı," dedi, "çok akıllı, fakat sosyal yönden çok uyumsuz bir adamdı ve Sus-sex'deki üniversiteyi bitirdikten sonra kendine uygun

367

RAMA-II

bir iş bulmakta zorlanıyordu. Zor günler bitmemişti. Büyük Kargaşa'dan sonra ekonomi yeni canlanmaya başlamıştı...

"Annem ona hamile olduğunu söylediği zaman, bunun tüm sorumluluğundan fazlasıyla etkilenererek, güvenilir ve sağlam bir iş aramıştı. Testlerde her zaman iyi puan alırdı. Hükümet tüm ulusal taşımacılık tekellerini, raylı sistem de dahil, memurlarını, tarafsız test sonuçlarına göre işe almaya zorlamıştı. Böylece babam Stradford'da operasyon müdürü oldu.

"İşinden nefret etti. Başarı dereceleri kazanmış bir adam için yaratıcı ortamı olmayan sıkıcı ve monoton bir işti. Çok küçükken annem bana, onun başka işlere müracaat ettiğini, fakat galiba her zaman ön görüşmelerde işi berbat ettiğini anlatmıştı. Daha sonraları, ben büyüdüğüm zaman, denemedi bile. Evde oturup içer ve çevresindeki herkesi üzerdi."

Uzun bir sessizlik oldu. Richard çocukluğunun kötü anılarıyla boğuşurken zorlanıyordu. Nicole onun elini okşayarak "Üzıldım," dedi. Richard sesinde hafif bir buruklukla, "Ben de üzülüyordum," dedi, "yaşama inanılmaz büyük bir ilgi ve sevgi duyan küçücük bir çocuktum. Okulda yeni bir şey öğrendiğim, ya da bir şey olduğu zaman eve büyük bir heyecanla gelirdim ve babam sadece ho-murdanırdı.

"Bir defasında, daha sekiz yaşımdayken, öğleden sonra okuldan eve erken döndüm ve onunla bir tartışmaya girdim. O gün izinliydi ve her zamanki gibi içiyordu. Annem alışverişe gitmişti. Şimdi ne hakkında tartıştığımızı hatırlamıyorum. Fakat saçma bir konuda ona yanıldığını söylediğimi hatırlıyorum. Onunla tartışmaya devam ederken, birden bütün gücüyle burnuma vurdu. Kırılan burnumdan kanlar fışkırırken duvara doğru düştüm. O günden sonra, on dört yaşı-

368

Bir Başka İn

ma gelip artık kendini koruyabileceğime karar verinceye kadar, o evde olduğu zamanlarda, annemin içinde olduğuna emin olmadan o evden içeriye girmedim. Nicole, sekiz yaşında bir çocuğu yumruklayan yetişkin bir adamı düşünmeye çalıştı. Ne tür bir insan kendi çocuğunun burnunu kırabilir? diye düşündü. "Her zaman çok utangaçtım," diyordu Richard, "ve babamın sosyal uyumsuzluğunu kalıtımsal olarak aldığıma kendimi inandırmıştım, bu nedenle kendi yaşında fazla arkadaşım yoktu, fakat gene de insan ilişkilerini özlüyordum." Nicole'e baktı ve duraksadı, hatırlayınca, "Shakespeare'in karakterlerini arkadaşım yaptım. Her gün öğleden sonra onun oyunlarını okuyup, onun hayali dünyasına dalıyordum. Hatta bütün sahneleri ezberlemiştim bile. Sonra eve dönerken, Romeo, Ariel veya Jaques ile konuşurdum."

Richard'ın öyküsünün devamını gözünde canlandırmak, Nicole için zor değildi. Seni bir delikanlı olarak görebiliyorum, diye düşündü. Yalnız, idaresi güç ve uygulanan baskı altında. Shakespeare'e olan takıntın sana acılarından kaçma yolu verdi. Bütün tiyatrolar evine yakındı. Arkadaşlarının sahnede canlandığını izledin.

Ani bir duyguyla Nicole eğilerek Richard'ı hafifçe yanağından öptü ve "Bana anlattığın için teşekkür ederim," dedi.

Hava aydınlanır aydınlanmaz ağın yanına gittiler. Nicole, kuşu kurtarmak için kesmiş olduğu yerlerin hepsinin onarılmış olduğunu görünce şaşırılmıştı. Ağ yeni gibiydi. Şu ana kadar gördüğü harikalardan sonra fazla etkilenmeyen Richard, "Belli ki buradan bir tamir biotu geçmiş" diye yorumladı.

Ağdan birkaç uzun şerit kestikten sonra ambara yü-

369

RAMA-II

rüdüler. Yolda Richard maddenin esnekliğini denedi ve yüzde on beş uzayabildiğini ve sonra, biraz yavaşça da olsa, eski haline döndüğünü gördü. Bu düzelme süresinin, gerilen parçanın uzunluğuna bağlı olarak değiştiği belliydi. Ambara geldikleri zaman Richard çoktan şeridin iç yapısını incelemeye başlamıştı.

Nicole hiç zaman kaybetmedi. Ağ maddesinin bir ucunu ambarın hemen dışındaki kütüğe benzer bir şeye bağlayarak, duvardan aşağıya indi. Richard'ın görevi, istenmeyen bir durum olmamasını sağlamak ve acil bir duruma karşı hazır olmak. Çukurun dibinde, Nicole birkaç gün önce burada kendini ne kadar çaresiz hissettiğini hatırlayınca ürperdi. Fakat dikkatini hızla görevine çevirerek, tıbbi sondalarından yaptığı geçici bir kulpu manna kavununa derince sapladı, sonra kulpun diğer ucunu sırt çantasına bağladı. Yukarı çıkışı zorlu fakat olaysız oldu.

Kavunu taşıması için Richard'a uzatırken gülümseyerek "Eh," dedi, "Şimdi A planına devam edebilir miyiz?"

"Tamam," dedi Richard, "Artık bundan sonraki on yemeğimizin ne olduğunu biliyoruz."

"Dokuz," diye Nicole gülerek onu düzeltti. "Seni birkaç kez yerken izledikten sonra, tahminde ufak bir düzeltme yaptım."

Nicole ve Richard hızla ambardan, batı meydanır ilerlediler. Çapraz yürüyüşler yaparak açık alanı geçtiler ve çevredeki dar sokakları taradılar, fakat bir tekne inşa etmelerine yarayacak bir şey bulamadılar. Bu arada Richard,

araştırmalarının ortasında, meydana girip köşegen boyunca ilerlemekte olan kırkayak bir bi-ota rastladı. Önüne yatmak, sırt çantasıyla kafasına j vurmak dahil, biotu durmaya zorlamak için her şeyi yaptı. Fakat başarılı olamadı. Richard biraz bozulmuş

Bir Başka İn

olarak yanma gelirken Nicole gülüyordu.

"Bu kırkayak tümüyle yararsız," diye yakındı, "Han-ai lanet işe yarar ki bu?

Hiçbir şey taşıyor. Görebil-

O

eliğim bir alıcısı da yok Sadece neşeyle ortalıkta dolaşıyor."

"İleri dünyadışı türlerin teknolojileri-" Nicole, Ric-hard'a kendisinin sevdiği alıntılarından birini hatırlattı, "-büyüden ayırt edilemez."

Richard, Nicole'ün gülmesine biraz kızmıştı. "Fakat bu lanet kırkayak bir büyü değil" dedi. "Kahrolası bir aptal ol."

"Ya durmuş olsaydı ne yapardın?" diye Nicole sordu.

"Şey, elbette onu incelerdim. Sen ne sandın?"

"Bence enerjimizi başka alanlar üzerinde yoğunlaştırmalıyız" diye Nicole yanıtladı. "Bir kırkayak biotun, bu adadan kurtulmamıza yardım edebileceğini düşünemiyorum."

Richard biraz ters bir şekilde, "Pekâlâ," dedi. "Bence, artık izlediğimiz bu yöntemin yanlış olduğu iyice belli oldu. Yüzeyde hiçbir şey bulamayacağız. Biotlar herhalde burayı düzenli olarak temizliyorlar. Zeminde, tıpkı kuşların ini gibi, başka bir delik aramalıyız. Yerin katı olmayan yerlerini bulmak için çok tayflı radarı kullanabiliriz."

Ana meydanın merkezinden iki yüz metreden uzak olmamasına karşın, ikinci deliğin yerini bulmaları epeyce zamanlarını aldı. Başlarda Nicole ve Richard araştırmalarında çok sınırlayıcıydılar. Fakat bir saat sonra meydan zeminin altının her yerde katı olduğu sonucuna vardılar. Araştırmalarını, yakın çevre caddelerdeki küçük sokakları ve dar geçitleri de içine alacak biçimde genişlettiler. Üç yanında uzun binalar olan dar çıkmaz sokakta, yolun tam ortasında başka bir kapak buldular. Hiçbir şekilde gizlenmemişti. Bu

371

RAMA-II

ikinci kapak da kuşların inindekiyle aynı ölçülerde, on metre uzunluk ve altı metre genişlikte bir dikdörtgendti.

45

NİKKİ

Richard çok dikkatle çevreyi araştırıp, binalardan birinin üstünde, o yere ait olmadığı belli olan bir düz levha bulmuş ve levhanın üstüne sertçe basınca kapak açılmıştı. "Sence kuşların kapağı da aynı yolla mı açılıyor?" diye Nicole sordu Richard, "Belki," dedi. "Geriye dönüp kontrol etmemiz lazım."

"O zaman bu yerler pek güvenli değil," dedi Nicole. İkisi sokağa yürüyerek deliğin içine bakmak için diz çöktüler Geniş, dik bir rampa önlerinden başlayarak aşağıdaki karanlıkta kayboluyordu. Deliğin ancak sadece on metre ilerisini görebiliyorlardı.

"Eski araba parklarından birine benziyor," diye Richard işaret etti. "Eskiden herkesin otomobili olduğu zamanlarda." Rampaya çıktı, "Tıpkı betona benziyor." Nicole, arkadaşının yavaşça rampadan aşağıya inmesini izledi. Richard, kafası yer düzeyi altında kaybolduktan sonra dönerek ona seslendi, "Sen gelmiyor musun?" Fenerini yakarak birkaç adım aşağıdaki küçük bir düzlüğü aydınlattı. Nicole yukarıdan, "Richard," dedi, "Sanırım bunu konuşmamız lazım Sıkışıp kalmak istemi..."

İkinci düzlüğe basar basmaz çevresinde ışıklar yanarak inişin ikinci bölümünü aydınlatınca, Richard hayretle, "Ah ha!" diye haykırdı, "Rampa tekrarlanıyor ve aşağıya devam ediyor," diye bağırdı. "Aynısı gibi gözüküyor" Döndü ve Nicole'ün görüş alanından çık-

372

Nikki

ti

Nicole biraz sinirli bir şekilde artık bağıırıyordu, "Richard, lütfen bir dakika durur musun? Yaptığımız şeyi konuşmamız lazım."

Birkaç saniye sonra Richard'ın gülümseyen yüzü yeniden görüldü İki kozmonot seçeneklerini konuştular. Nicole, eğer Richard araştırmasına devam edecekse, kendisinin dışarıda, New York'ta kalmasında ısrarlıydı Hiç olmazsa bu şekilde, ikisinin birden delikte zor durumda kalmalarını önleyebileceğini savundu. O konuşurken Richard ilk düzlükte duruyor ve çevresini kontrol ediyordu. Duvarlar, Nicole'ün kuş ininde gördüğü aynı maddeden yapılmıştı. Dünya'daki floresan lambalardan pek farklı olmayan küçük ışık çizgileri, duvar boyunca yolu aydınlatarak uzanıyordu

Konuşmalarının tam ortasında Richard, "Biraz oradan uzaklaşır mısın?" diye bağırdı.

Önce şaşırان Nicole, dikdörtgen girişin deliğinden çekildi "Daha geriye," diye Richard'ın bağırdığını duyunca çevredeki binalardan birinin yanına giderek durdu.

Tam, "Bu kadar yeterli mi?" diye bağırırken deliğin kapağı kapanmaya başladı. Nicole koşarak kapağın hareketini durdurmaya çalıştıysa da kapak çok ağırdı. Delik önünde kaybolurken "Richard," diye haykırdı. Kuşların ininde kilitli kaldığı zamanki çaresizliğini anımsayan Nicole kapağı yumrukladı. Sonra hızla binaya koşarak duvara gömülü düz levhaya bastı fakat hiçbir şey olmadı. Bir dakika kadar geçti. Nicole iyice kaygılanmıştı. Tekrar sokağa koşarak arkasına seslendi.

Sonunda Richard, Nicole'ü oldukça rahatlatarak, "Buradayım, kapağın altında" dedi. "İlk düzlükte başka bir levha bularak ona bastım Sanırım kapağı açıp

373
RAMA-II

kapatıyor, fakat içinde bir zaman geciktirme devresi olabilir. Bana birkaç dakika ver. Kapağı açmaya çalışma ve kapağın yakınında da durma."

Nicole geri çekilerek bekledi. Richard haklıydı. Birkaç dakika sonra kapak açıldı ve delikten sufaün-da büyük bir sırtmayla Richard görüldü. "Gördün mü?" dedi, "Sana kaygılanmamamı söylemiştim... Şimdi, öğle yemeğinde ne var?"

Rampayı inerlerken, Nicole tanıdık su sesini duydu. Girişin yirmi metre kadar altındaki küçük odada, kuşların inindekinin eşi olan sarnıç ve su borusunu buldular. Nicole ve Richard mataralarını taze ve lezzetli suyla doldurdular. Odanın dışında, iki yöne de uzanan tüneller yoktu, sadece aşağı doğru beş metre uzanan rampa vardı. Richard'ın feneri su odasının yanındaki siyah duvarlar üzerinde yavaşça dolaştı. Yapı malzemesindeki çok ince değişikliği göstererek, "Şuraya bak, Nicole," dedi. "Görüyor musun, diğer tarafa doğru kemer yapıyor." Nicole onun duvarda uzun bir çembersel kemer çizen ışığını izledi. "Sanki inşaat iki safhada yapılmış gibi."

"Kesinlikle" diye Richard yanıtladı, "Belki de burada da yatay tüneller vardı, en azından başlangıçta ve sonra kapatılmışlar." İnmeye devam ederlerken ikisi de konuşmadılar Önde ve arkada özdeş ışıklar uzanıyordu. Ne zaman Richard ve Nicole yeni bir düzlüğe do-kunsalar, bir sonraki iniş rampası aydınlanıveriyordu.

Üstlerindeki tavanın genişleyip, rampa geniş bir mağarada sona erdiği zaman yüzeyden elli metre aşağıdaydılar. Mağaranın çembersel tabanı yaklaşık yirmi beş metre çapındaydı. Mağaradan dışarıya yönelik, beş metre yüksekliğinde ve çemberin çevresine doksan derece açıyla eşit aralıklarla yerleştirilmiş, karan-

374

.Nikki

lık dört tünel vardı.

Richard, "Ya bundadır ya şunda," dedi.

"Ben 'şunda'yı seçiyorum" diyen Nicole tünellerden birine yürüdü ve girişten sonra birkaç metre ilerlemişti ki, tünelin yakın bölgelerindeki ışıklar yandı. Bu kez kuşkulu davranma sırası Richard'daydı. Tünelin içine dikkatle bakarak bilgisayarına bazı girişler yaptı. "Sana da sanki bu tünel sağa doğru bir eğri çi-ziyormuş gibi geliyor mu? Orada, ışıkların sonunda, görüyor musun?"

Nicole onayladı ve Richard'ın omzunun üstünden bakarak, onun ne yaptığını anlamaya çalıştı. Richard, onun sorusunu yanıtlayarak, "Bir harita yapıyorum," dedi, "Theseus'un ipi, Hansel ve Gretel'in ekmeği vardı. Ama biz ikisinden de üstünüz. Şu bilgisayar ne harika şey, değil mi?"

Tünelin kenarında yürürlerken Nicole gülümseyerek, "Öyeyse ne tahmin ediyorsun?" diye sordu, "İnsan bedenli ve boğa başlı bir canavarla mı, yoksa içinde kötü bir cadı oturan zencefilli çörekten bir evle mi karşılaşacağız."

Şanslı olmamız gerek, diye düşündü Nicole. Tünelde derinlere indikçe korkusu sürekli artıyordu. Üzerinde uçan kuşun gagasını ve pençelerini ona doğru uzattığı zaman çukurun içinde yaşadığı o korkunç dehşet anı aklına gelince, omurgasında buz gibi bir ürperme hissetti. Yine o his, dedi kendine, kötü bir şey olacağı hissi.

Durarak "Richard," dedi. "Bu işten hoşlanmadım. Geriye dönmeli. ."

İkisi de sesi aynı anda duydular. Kesinlikle arkalarında, az önce ayrıldıkları çembersel mağara dolayla-ındaydı. Tıpkı sert fırçalann metal yüzeye sürtünmesini andırıyordu.

Richard ve Nicole birbirlerine sokuldular. "Bu aynı

375

RAMA-II

ses," diye Richard fısıldadı 'Rama'daki ilk gece, New York'un duvarlarının üstündeyken duyduğum ses."

Arkalarında tünel hafifçe sola doğru dönüyordu. O yöne baktıkları zaman, görüş alanlarının dışındaki ışıklar sönüktü. Fakat sesi ikinci kez duydukları zaman, birden oldukça uzakta bazı ışıklar yandı ve bir şeyin tünellerinin girişine yakın olduğunu gösterdi.

Nicole yıldırım gibi fırladı. Uçuş elbisesi ve sırt çantasına karşın, iki yüz metreyi herhalde otuz saniyede almıştı Durarak Richard'ı bekledi, ikisi de tekrar o sesi duymadılar ve tünelin uzak derinliklerinde başka bir ışık da yanmadı.

Richard sonunda yanına geldiğinde, "Üzgünüm," dedi Nicole "Paniğe kapıldım Sanırım uzun süredir bu yabancı harikalar diyarındayım."

Richard asık bir suratla, "Tann'm," dedi, "Bu kadar hızlı koşan kimse görmemişim." Asık suratı gülümsemeye dönüştü. "Üzülme Nikki," dedi, "Ben de korkudan donuma ediyordum. Fakat donup kaldım."

Hâlâ soluklanmaya çalışan Nicole Richard'a baktı. "Bana ne dedin sen?" diye biraz öfkeli bir tonla sordu.

"Nikki... Artık seni, bana ait bir özel isimle çağırmanın zamanı geldiğini düşündüm. Beğenmedin mi?"

Nicole on saniye boyunca konuşmadı Akıllı milyonlarca kilometre ve on beş yıl geride, Los Ange-les'deki bir otel suitindeydi. Vücudu peş peşe gelen zevk dalgalarıyla sarsılıyordu Birkaç dakika sonra Prens, "Harikuladeydi Nikki, gerçekten olağanüstüydü" demişti. On beş yıl önce o akşam Henry'e kendisine Nikki dememesini, bu adın uçarı bir sahne şarkıcısını veya sokak kadını çağırıştırdığını söylemişti.

Richard parmaklarını onun yüzünün önünde şakırdatıyordu, "Hey, hey. Evde kimse yok mu?"

Nicole gülümseyerek, "Tamam, Richard" dedi "Nik-

376

Nikki

ki güzel -her an kullanmadığın sürece."

Yavaş yavaş tünel boyunca ilerlemeye devam ettiler. "Peki, demin nerelere gitmiştin?" diye Richard sordu

Satıa hiçbir zaman söyleyemeyeceğim bir yere, diye Nicole düşündü. Çünkü her birimiz tüm deneyimlerimizin bir bütünüyüz. Sadece çok genç olanların temiz bir geçmişi olur. Geri kalanlarımız ise, ne isek sonsuza kadar öyle yaşamak zorundayız. Richard'ın koluna girdi Ve onu özel olarak kendimize saklama zamanını da hissedebilmeliyiz.

Tünel sonsuz gibi gözükiyordu. Richard ve Nicole tam dönmeye karar vermek üzereyken, sağ taraflarında karanlık bir girişe rastladılar. İkisi de duraksamadan içeri yürüdüler. Işıklar hemen yandı. Odanın içinde, sol taraftaki büyük duvarda, beş sıra ve beş sütun halinde yirmi beş dikdörtgen nesne asılıydı. Karşı duvar boştu. İçeri girdikten saniyeler sonra iki kozmonot, yüksek frekanslı bir cızırtı duydular. Bir an ger-ginleştilerse de, ses devam ettiği halde başka bir sürpriz ortaya çıkmayınca rahatladılar.

El ele tutuşarak uzun, dar odanın bir ucuna doğru yürüdüler. Duvarlardaki nesneler, çoğu Rama'nın içinde bir yerlerde çekildiği belli olan fotoğraflardı. Ana meydan yakınlarındaki büyük sekizyüzeyle bazı fotoğraflarda görülüyordu. Diğer resimler, New York binalarının değişik görüntüleriyle Rama'nın içinin geniş açılı panoramik manzarasından oluşuyordu.

Fotoğraflardan üçü özellikle Richard'ı hayran bırakmıştı Bunlar Silindirik Deniz'de dolaşan parlak, aerodinamik yapıllı tekneleri gösteriyorlardı; fotoğraflardan birinde dev bir dalga, büyük bir teknenin üstünde patlamak üzereydi. "İşte, bize gerekli olan şey burada," dedi "Eğer bir tanesini bulabilirsek tüm dertleri-

377

RAMA-II

miz biter."

Üstlerindeki cızırtı biraz değişiklikle devam ediyordu. Cızırtıda bir duraklama olduğu zaman bir spot ışık, bir resimden diğerine geçiyordu. Nicole ve Ric-hard bir müzede, bir tür turda olduklarını kolayca anlamışlardı, fakat kesin olarak emin olabildikleri başka bir şey yoktu. Nicole bir duvann yanına oturdu. "Bütün bunlar beni çok rahatsız ediyor," dedi. "Kendimi tümüyle kontrolden çıkmış gibi hissediyorum."

Richard onun yanına oturdu. "Ben de," diye ona katıldı. "Ve daha New York'a yeni geldim. Bu nedenle bütün bunların sana neler yaptığını düşünebiliyorum."

Bir an sessizlik oldu. Nicole hissettiği çaresizliği anlatabilmek için bir ifade arayarak, "Beni en çok rahatsız eden şeyin ne olduğunu biliyor musun?" dedi.

"Bilgisizliğimi ne kadar az anlamış ve değerlendirmiş olmam. Bu yolculuğa çıkmadan önce kendi bilgimle insanlığın bilgisi arasındaki ilişkinin genel boyutlarını bildiğimi sanırdım. Fakat bu görevin en sersemletici yönü, bilinebilecek olanlarla kıyaslandığında, insan bilgisinin tüm genişliğinin ne kadar az olduğunu anlamam. Bir düşün, tüm insanlığın bildiği veya bilmiş olduğu her şey, Galaksi Ansiklopedisi'nin belki de sıfıra yakın bir kesrinden daha fazla olmayabilir..."

"Gerçekten korkutucu," diye Richard hararetle onun sözünü kesti. "Fakat aynı zamanda heyecan verici... Bazen bir kitapçıda veya kitaplıkta olduğum zaman, bilmediğim şeylerin etkisiyle bunalırım. Ve bütün kitapları teker teker okumak için güçlü bir istek tüm vücudumu kaplar. Evrendeki tüm ırkların bilgilerini birleştiren gerçek bir kitaplık olmanın nasıl bir şey olduğunu bir düşün...

Düşüncesi bile beni sarhoş ediyor "

Nicole ona dönerek bacağına vurdu ve, "Tamam, Richard," diye şaka yollu konuşarak karamsarlığı dağıtmaya çalıştı. "Evet, artık ne kadar inanılmaz derece-

378

Cesaretin Daha İyi Yanı

de aptal olduğumuzu kabul ettiğimize göre, planımız nedir? Bu tünelde bir kilometre kadar gittiğimizi sanıyorum. Buradan nereye gideceğiz?"

"Aynı yönde on beş dakika daha yürümeyi öneriyorum. Deneyimlerime göre tüneller her zaman bir yere varırlar. Bir şey bulamazsak geriye döneriz."

Nicole'ün kalkmasına yardım ederek onu hafifçe kucakladı. "Tamam, Nikki," dedi gözünü kırparak, "İleriye doğru yarım fersah."

Nicole kaşlarını çatarak başını salladı, elini Richard'a doğru uzatırken, "Bir günde iki kez yeter" dedi.

46

CESARETİN DAHA İYİ YANI

Altlarındaki kocaman delik, karanlığa doğru uzanıyordu. Bacanın sadece üst beş metresi aydınlıktı. Yaklaşık bir metre uzunluğunda metal çubuklar, aynı aralıklarla duvarlardan fırlamıştı.

Richard, "Tünellerin hedefi kesinlikle burası," diye mırıldandı. Bu, duvarlarında çubuklar olan muazzam silindirik deliği, genel Rama anlayışıyla bütünleştirmekte zorlanıyordu. İkisi birlikte çevreyi iki kez dolanmışlar, hatta bitişik tünelde de, onun sağa doğru hafifçe eğri oluşunun, belki de daha önce izledikleri tünelle aynı mağaradan başlamasından kaynaklandığını düşünerek, iki yüz metre kadar ilerlemişlerdi.

Richard, sonunda omzunu silkerek, "Pekâlâ," dedi, "İşte gidiyoruz." Sağ ayağını çubuklardan birinin üstüne koyarak, ağırlığı karşısındaki dayanıklılığını denedi. Sağlandı. Sol ayağını diğer bir çubuğa koyup, sağ ayağıyla bir sıra daha indi. Dönüp Nicole'e bakarak, "Aralıklar neredeyse mükemmel," dedi, "Zor bir iniş olmayacak."

379

RAMA-II

Nicole, deliğin kenarından, "Richard Wakefield," dedi, "sen bana bu boşluğa inmeye niyetli olduğunu mu söylemek istiyorsun? Ve benim de seni izlememi mi bekliyorsun?"

"Senden bir şey beklemiyorum" dedi Richard. "Fakat, şimdi geriye dönmekte de bir yarar görmüyorum. Seçeneğimiz nedir? Tünel ve rampalardan geri dönüp dışarı çıkmak mı? Ne için? Birinin bizi bulup bulmadığını görmek için mi? Teknelerin fotoğraflarını gördün. Belki de aşağıda, tam altımızdadırlar. Belki de orada yer altından Silindirik Deniz'e akan gizli bir nehir vardır."

Richard'ın ilerlemesi, altlarındaki sıranın ışıklarını yakarken, onu izlemekte olan Nicole, "Belki de," dedi, "O garip sesi çıkartan şeylerden biri aşağıda, dipte bizi bekliyordun "

"Şimdi anlarım," dedi Richard. "Alooo, aşağıdakiler. Biz iki insan tipi varlık aşağıya geliyoruz." Elini salladı ve bir an için dengesini yitirdi. Nicole onun yanına gelirken, "Gösteriş yapma," dedi. Soluklanmak için durdu ve çevresini kontrol etti. Ayakları çubukların üstünde dururken, iki eliyle de iki çubuğu tutuyordu. Delirmiş olmalıyım, diye söylendi. Şuraya bir bak. Yüzlerce tüyler ürpertici ölüm hayal etmek çok kolay. Richard bir çift çubuk daha inmişti. Ve ona bir bak. Gerçekten korkuya karşı bir bağışıklığı mı var? Yoksa sadece umursamıyor mu?Aslında bütün bunlardan zevk alıyor gibi görünüyor.

Üçüncü sıranın ışıkları karşı duvarda, biraz aşağılarında kalan bir ağı aydınlattı. Ağ çubukların arasına geriliyordu ve uzaktan, zayıf ışıktaki, şaşılacak kadar New York'ta iki gökdelen arasına gerilmiş olan şeyin küçük bir uyarlamasına benziyordu. Richard ağı incelemek için hızla silindirin çevresini dolandı. "Buraya gel," diye Nicole'e bağırdı. "Sanırım aynı lanet madde."

380

Cesaretin Daha İyi Yanı

Ağ, duvara küçük civatalarla tutturulmuştu. Ric-hard'ın ısrarıyla Nicole küçük bir parça keserek ona verdi. Richard ağı gerdi sonra tekrar eski haline dönüşünü ve iç yapısını inceledi ve, "Aynı madde," dedi. Sonra kolları çatıldı. "Fakat bu şey hangi kahrolası anlama geliyor?"

Onun yanında duran Nicole, fenerini amaçsızca altlarındaki boşluğa çevirdi, yukarıya çıkarak daha tanıdık bir bölgeye yönelmelerini önermek üzereyken, yaklaşık yirmi metre kadar altlarında, yerden bir yansıma gördü ve Richard'a "Sana bir önerim var," dedi. "Sen ağ şeridini incelerken ben birkaç metre daha aşağıya ineyim. Belki de şu çubuklu garip kuyunun ya da neyse onun, dibine yaklaşmışızdır. Eğer değilsek, burayı terk ederiz."

Richard dalgın bir şekilde, "Pekâlâ," dedi, sırt çantasından çıkardığı bir mikroskopla çoktan şeridi incelemeye dalmıştı bile.

Nicole çevikçe zemine indi. "Sanırım buraya gelsen iyi olur," diye Richard'a bağırdı. "Burada iki tünel daha var. Biri büyük, biri de küçük Ayrıca ortada da başka bir delik daha..." Richard o anda yanındaydı. Aşağıdaki platformun ışıklarının yandığını görür görmez zaten inmeye başlamıştı.

Richard ve Nicole şimdi çubuklu silindirin dibindeki üç metre genişliğinde bir çıkıntının üstünde duruyorlardı. Çıkıntı, yine çevresinde çubuklar olarak aşağıya uzanan daha küçük bir deliği çevreliyordu. Sollarında ve sağlarında, karanlık kemerli tüneller kayaya veya bu geniş yeraltı dünyasının temel inşaat maddesini oluşturan şeye, oyulmuştu. Sollarında, halkanın yüz seksen derece çevresindeki tünel, beş ya da altı metre yüksekliğindeydi ve tam karşı taraftaki tünelse, sadece bir metre tünellerin içinden çıkarak, yarım çıkıntı boyu kadar halkanın içine giren, zemine bağlı ve

381

RAMA-II

bilinmeyen bir malzemedan yapılmış iki paralel ray vardı Raylar daha küçük olan tünelde daha yakın, di-ğerindeyse daha geniş aralıklarla yerleştirilmişti Rjc.

hard dizlerinin üstüne çökmüş onları incelerken uzaktan gelen homurtuyu duydu ikisi de içgüdüsel olarak geriye çekilirlerken Nicole'e "Dinle" dedi. Homurtu artarak, sanki havada bir şey hızla hareket ediyormuş gibi, vınlamaya dönüştü Richard ve Nico-le, tıpkı bir mızrak gibi uzanan tünelin derinliklerinde bir takım ışıkların yanmaya başladığını görebiliyorlardı Gerginleştiler. Fakat bir açıklama için fazla beklemeleri gerekmedi Hızlı metro trenine benzeyen araç görüntüye girdi, hızla üstlerine geldi ve önü. yerdeki rayların tam bittiği yere gelecek şekilde birden durdu.

Richard ve Nicole, araç üstlerine fırlarken ürkererek geri çekilmişlerdi ikisi de halkanın kenarına tehlikeli biçimde yakındılar Birkaç saniye, sessizce önlerindeki aerodinamik yapıyı aracı incelediler ve sonra birbirlerine bakarak aynı anda güldüler Nicole sinirli bir ifadeyle, "Tamam," dedi "Anladım Yeni bir boyuta geçtik Sadece bunda metro istasyonunu bulmak biraz zor oldu Bu tümüyle saçmalık Çubuklu bir fıçıdan aşağıya indik ve kendimizi bir metro istasyonunda bulduk Seni bilmem ama. Richard, fakat artık bana yetti Haftanın her günü birkaç normal kuş ve manna kavununu seçiyo '

Richard aracın yanına doğru yürüdü Kenarındaki bir kapı kayarak açıldı Ve şimdi ikisi de ışıkları yanmış olan içini görebiliyorlardı Oturacak yer yoktu, bunun yerine, belirli bir düzen göstermeyen, tavandan zemine kadar uç metre silindirik kazıklar vardı Richard kafasını kapıdan içen uzatıp, ayaklarını dışarıda bırakırken, 'Fazla uzağa gidemez," dedi "Oturulabilececek bir yer yok.''

Nicole, kendisi de incelemek için onun yanına gel-

382

Cesaretin Daha İyi Yanı

di "Belki de içlerinde yaşlı veya sakat biri yoktur -ve dükkanlar da evlerine yakındır." Kendine güldü, fakat Richard tavan ve duvarları daha iyi incelemek için aracın içine daha da eğilince, "Sakin saçma fikirlere kapılma," dedi. "Yiyeceğimiz bitmeden ve tümüyle umudumuzu kaybetmeden bu araca binmek çılgınca bir davranış olur."

Richard, "Sanırım haklısın" dedi. Metro vagonundan çekilirken kesinlikle düş kırıklığına uğramıştı. "Fakat ne harika..." cümlesini yarıda kesti Çıkıntının tam karşısındaki platforma bakıyordu. Orada, küçük tünelin artık aydınlanmış olan girişinde, yanlarında duran aracın onda biri büyüklüğünde, tıpatıp bir benzeri, yerin üstünde duruyordu. Nicole, Richard'ın bakışını izledi

"Şu Lilliput'a* giden yol olmalı" dedi Nicole. "Devler başka bir kata iniyor ve normal ölçülere sahip insanlar da bu vagonu kullanıyorlar Bu kadar basit."

Richard hızla halkanın çevresinde dolaştı ve yüksek sesle, "İşte bu mükemmel," derken sırt çantasını alarak çıkıntının üstüne, yanına koydu. Büyük ceplerden birini karıştırmaya başladı.

"Ne yapıyorsun?" diye Nicole merakla sordu.

Richard çantadan iki minik şeyi çıkartarak Nicole'e gösterdi "Mükemmel," diye tekrarlarlarken heyecanı iyice belli oluyordu. "Prens Hal ve Falstaff ı gönderebiliriz Yazılımlarını yeniden ayarlayabilmek için sadece birkaç dakikaya ihtiyacım var "

Richard çoktan bilgisayarını robotların yanına, çıkıntının üstüne serip harıl harıl çalışmaya başlamıştı Nicole iki çubuğun arasında sırtını duvara vererek oturdu Richard'ı inceledi. Bir dahi, bu besbelli. Hemen hemen hiçbir aldatıcı ve kötü yanı yok. Ve her nasılsa bir çocuğun merakını da hâlâ taşıyor Ulliput. Jonathan Swift'in fantastik yapıt, "Gulliver'in Seyahatle-n"ndeki cüceler ülkesi (ç n.)

383

RAMA-II

Nicole birden kendini çok yorgun hissetti. Kendini tümüyle çalışmasına vermiş olan Richard'ı izlerken kendi kendine gülümsedi. Gözlerini bir an için kapadı. "Bu kadar sürdüğü için özür dilerim" diyordu Ric-hard. "Durmadan yeni şeyler eklemeyi düşündüm ve bağlantıları yeniden ayarlamam..."

Nicole kısa uykusundan çok yavaş uyandı. Esnerken, "Ne kadar zamandır buradayız?" diye sordu.

"Bir saatten biraz fazla," diye Richard sıkılganlıkla yanıtladı. "Fakat her şey hazır. Çocukları metroya koymaya hazırım."

Nicole çevresine baktı, "İki vagon da hâlâ burada" dedi.

"Tıpkı ışıklar gibi çalıştıklarını sanıyorum. Biz platformda kaldığımız sürece istasyonda kalacaklarına iddiaya girerim."

Nicole ayağa, kalkarak gerindi. "Şimdi, plan şu," dedi Richard. "Elimde kontrol alıcı-vericisi var. Hal ve Sir John'un ikisinde de devamlı veri sağlayacak ses, video ve dalga boyu alıcıları bulunuyor. Ekranda istediğimiz kanalı bilgisayarlarımızda seçip gerektiği zaman yeni komutlar gönderebiliriz." Ambardaki deneyimini hatırlayan Nicole sordu, "Fakat, acaba sinyaller duvarlardan geçebilecekler mi?"

"Çok fazla maddenin içinden geçmek zorunda kalmadıkları sürece, bu sistem bir zayıflama olması halinde sinyalden sese, birbirinin yerini tutabilecek biçimde tasarımılandı.. Ayrıca, büyük metro bize düz bir hat boyunca gelmişti. Umarım bu da aynıdır."

Richard robotları yavaşça çıkıntının üstüne bıraktı ve onlara metroya doğru yürümelerini emretti. Onlar yaklaşırken kapı iki yana açıldı. Falstaff vagona binerken, "Beni Bayan Eliçabuk'a hatırlatmayı unutma," de-

384

Cesaretin Daha İyi Yanı

di, "Aptal bir kadındı, ama iyi bir kalbi vardı."

Nicole, Richard'a tuhaf bir şekilde bakınca, "Eski programlarının hepsini silmedim" diye Richard güldü. "Ara sıra anlamsız bazı yorumlar yapabilirler."

tki robot bir iki dakika kadar metronun içinde beklediler. Richard hızla alıcılarını kontrol ederek ekranda bazı düzeltmeler daha yaptı. Sonunda metronun kapıları kapandı, araç on saniye daha bekledi, sonra hızla tünele daldı. Richard, Falstaff a öne dönmesini emretti, fakat pencereden görülecek fazla bir şey yoktu. Son derece yüksek hızda, oldukça uzun bir yolculuk oldu. Richard, küçük metronun, durmak için yavaşlayıncaya kadar, birkaç kilometre gittiğini tahmin etti.

Richard robotlara metroyu terk etmeleri için emir vermeden önce biraz bekledi. Ara bir durakta araçtan inmediklerine emin olmak istiyordu. Ancak kaygılanmasına gerek yoktu, çünkü Prens Hal ve Falstafftan alınan ilk görüntülü veriler dizisi, metronun gerçekten hattın sonuna gelmiş olduğunu gösteriyordu.

İki robot düz platformda aracın yanında dolaşarak çevrelerini daha fazla görüntülediler. Metro istasyonunda kemerler ve sütunlar vardı, ama temel olarak uzun ve bağlantılı bir odaydı. Richard görüntülerden tavan yüksekliğinin iki metre kadar olduğunu tahmin etti. Hal ve Falstaff a, metro yoluna dik ve sola doğru uzanan uzun koridoru izlemelerini emretti.

Koridor ancak beş santimetre yüksekliğindeki başka bir tünelin önünde sona erdi. Robotlar, neredeyse ayaklarına kadar uzanan iki minik çizgi buldukları zemini incelerlerken, ufacık bir metro istasyona geldi. Kapıları açılıp, içi aydınlandığı zaman, Nicole ve Richard bunun, ölçüleri dışında, daha önce gördükleri iki araca tıpatıp benzediğini görebiliyorlardı.

Kozmonotlar, çıkıntının üstüne diz çökmüş olarak

385

RAMA-II

yan yana oturuyor ve heyecanla küçük bilgisayar ekranını izliyorlardı. Richard Falstaffa, Prens Hal'in minik metronun yanında dururken resmini çekmesini emretti. Richard resmi inceledikten sonra, Nicole'e "Aracın kendisi," dedi, "iki santimetreden daha büyük değil. Bunun içine neler biniyor? Karıncalar mı?" Nicole başını salladı ve bir şey söylemedi. Yine afalladığını hissediyordu. Ayrıca şu anda, hava deliğinden Alfa merdivenlerinin üstüne geldiği zamanki ilk tepkisini düşünüyordu. Rama'nın ilk panoramik görüntüsü karşısındaki derin korkusunu hatırlayarak, Hiç bu kadar çeşitli ve yeni gizemler olabileceğini önceden bilebilir miydi? diye düşündü. İlk araştırmacılar sadece yüzeyi tırmalayabilmişler...

Nicole düşüncelerini keserek, "Richard," diye seslendi.

Robotlara koridordan geriye dönme emri verdikten sonra, gözlerini ekrandan ayıran Richard, "Evet?" dedi.

"Rama'nın dış kabuğunun kalınlığı ne kadar?"

Richard, biraz şaşkın bir ifadeyle, "Sanırım toplam dört yüz metre kadar" dedi.

"Fakat bu sadece uçlardan birinde, kabuğun diğer yerlerdeki kalınlığını bile-bilmemizin kesin bir yolu yok. Norton ve ekibi Silin-dirik Deniz'in derinliğinin

bir yerde en az kırk metreye kadar inerken, başka bir yerde en çok yüz elli metreye çıkacak kadar değişken olduğunu bildirmişlerdi. Bu da bana, kabuk kalınlığının birkaç yüz metre olduğunu düşündürüyor "

Richard çabucak ekranı inceledi. Prens Hal ve Fals-taff neredeyse metrodan indikleri istasyona gelmişlerdi. Dur emri verdikten sonra Nicole'e döndü. "Neden soruyorsun? Sen boş yere soru sormazsın."

"Burada keşfedilmemiş bütün bir dünya var," dedi Nicole, "Bir ömür boyu sürecek kadar..."

386

Cesaretin Daha İyi Yanı

"O kadar uzun yaşamayız," diye Richard gülerek sözünü kesti. "En azından normal bir yaşam süresi... Kalınlık sorununa dönersek. Hatırlarsan tüm Güney Yamsilindirinin, kuzeye oranla dört yüz elli metre yükseklik farkı var. Yani, eğer dışarıdan kesinlikle hiçbirini göremediğimiz bazı yapısal düzensizlikler yoksa, kalınlık güneyde önemli ölçüde daha fazla olmalı."

Richard, Nicole'ün başka bir şey söylemesini bekledi, o sessiz kalınca ekrana dönerek, robotlara yaptırdığı araştırmaya devam etti.

Kabuğun kalınlığı hakkında Nicole'ün sorduğu soru aslında güzel bir nedene dayanıyordu. Zihninde, bir türlü söküp atamadığı bir resim vardı. Nicole şu uzun yeraltı tünellerinden birinin sonuna geldiklerini, bir kapıyı açınca, Güneş'in köreltici ışıklarıyla karşılaştıklarını hayal ediyordu. Ne inanılmaz olurdu kim bilir, diye düşünüyordu. Bu soluk ışıklı tüneller labirentinde yaşayan zeki bir yaratık olup, sonra, tesadüfen, evrenle ilgili tüm kavramlarınızı değiştirecek bir şeye rastla mak? Nasıl dönebilirdiniz...

"Şimdi, Tanrı aşkına bu da ne?" diye Richard soruyordu. Nicole zihinsel gezisini keserek ekranda odaklandı. Prens Hal ve Falstaff metro istasyonunun karşı tarafındaki büyük bir odaya girmişler ve gevşek, sün-gerimsi bir ağ yığını önünde duruyorlardı. Sahnenin kızılötesi görüntüsü, ağın içinde yuvalanmış, ısı yayan bir cismin olduğunu gösteriyordu. Nicole'ün teklifi üzerine Richard, robotlara cismin çevresinden dolaşarak bu yeni bölgeyi araştırmalarını emretti. Oda muazzamdı. Robotların taşıdığı video aygıtlarının görüntüleyebileceğinden çok daha uzaklara uzanıyordu. Tavan yirmi metre kadar yüksekti ve iki yan duvar birbirinden elli metreden fazla uzaklıktaydı. Uzaklarda, süngerimsi kütlelere gömülmüş, birkaç benzer küresel cisim daha, dağınık olarak görülebili-

387

RAMA-II

yordu. Bir ağ, yerden beş metre yukarda kalmak üze-re, boydan boya uzanıyor, birincinin yüz metre kadar gerisinde başka bir ağ zorlukla seçilebiliyordu. Richard ve Nicole, robotların bundan sonra ne yapacaklarını tartıştılar. Metro istasyonu ve tünelden dışarıya başka bir çıkış yolu yoktu. Odanın panoramik görüntüsünde, dışı süngerimsi maddeye gömülmüş küreler dışında, ilgi çeken başka bir şey yoktu. Nicole, robotları geri getirerek, birlikte ini terk etmelerini istedi. Richard'ın merakı, küresel nesneler üzerinde, hiç olmazsa kısa bir inceleme yapmak istiyordu.

İki robot, oldukça zorlanarak, ağ gibi dokunmuş maddenin çevresinden dolanarak ve içine girerek, içindeki küreye ulaşmayı başardılar. Küreye yaklaştıkça çevredeki hava ısınmaya başladı. Dıştaki maddenin bir amacının da ısıyı emmek olduğu belliydi. Robotlar yuvalanmış küreye yaklaştıkları zaman, iç göstergeleri çevredeki sıcaklığın güvenli çalışabilme sınırlarını aştığı uyarılarını vermeye başladı.

Richard hızlı davrandı. Robotları neredeyse devamlı komutlarla yöneterek kürenin hemen hemen içine girilemeyen ve çok sert yüzeyi olan kalın bir metal karışımından yapılmış olduğuna karar verdi. Falstaff birkaç kez koluyla küreye vurdu ve oluşan ses çabucak kaybolarak içinin sıvıyla dolu olduğunu belli etti. İki robot süngerimsi ağda geriye dönmeye uğraşırlarken, ses sistemleri, metale sürtünen fırça sesini yakaladı.

Richard kaçmalarını hızlandırmaya çalıştı. Hal hızını arttırmayı başardı, fakat, küreye yakınlığı sırasında yardımcı sistemlerinin sıcaklıkları çok fazla yükselmiş olan Falstaff, kendi iç mantık işlemcisi tarafından, hareketlerini hızlandırmaktan men ediliyordu. Fırça sesi yükselmeye devam etti

Çıkıntıda iki kozmonotun arasında duran bilgisayar

Cesaretin Daha İyi Yanı

ekranı şimdi ikiye bölünmüştü. Prens Hal süngerin kenarına ulaşarak arkadaşını beklemeden metroya doğru yola koyulmuştu. Falstaff ağın içinde yavaşça tırmanmaya devam etti. Bir başka engeli aşarken, "Ayyaş bir adam için, ağır bir iş bu," diye mırıldandı.

Sürüklenen metal sesi birden kesildi ve Falstaff in kamerası siyah ve altın çizgileri olan, uzun ve deriyi andıran cismi görüntüledi. Saniyeler sonra kameradaki görüntü siyah oldu ve küçük robotun "Ölümçül Hata Başlangıcı" alarmı çalmaya başladı. Richard ve Nicole, Falstaff tan son olarak bir anlık, içine mavi karışmış siyah bir göze benzeyen jelatinimsi bir maddenin, yakın çekim görüntüsünü yakalayabildiler. Sonra robottan gelen tüm yayınlar, acil durum sinyali dahil, birden kesildi.

Bu arada Hal beklemekte olan vagona binmişti. Metronun istasyonu terk etmesi için geçen birkaç saniye içinde, uğursuz sürtünme sesi yeniden işitildi. Fakat metro, içindeki robotla birlikte hareket etmiş ve tünel boyunca iki astronota doğru hızlanmaya başlamıştı. Richard ve Nicole derin bir nefes aldılar. Bir saniye bile geçmeden, sanki bir camın kırılmasını andıran yüksek bir ses, Prens Hal'in ses alıcıları tarafından algılandı. Richard robota sesin yönüne dönmelerini emretti ve Hal'in kamerası havada uzanan siyah ve altın bir tek dokunaç gösterdi. Dokunaç pencereyi kırmış, amansızca robota doğru ilerliyordu. Richard ve Nicole aynı anda neler olduğunu kavradılar. O şey metronun üstündeydi! Ve onlara doğru geliyordu.

Nicole çubukları şimşek gibi tırmanıyordu. Richard, bilgisayar ekranını alıp bütün malzemesini sırt çantasına yüklerken birkaç değerli saniye kaybetmişti. Prens Hal'in "Ölümçül Hata Başlangıcı" alarmını, çubukların yarısına geldiği zaman duydu. Richard altın-

RAMA-II

daki tünele giren metroya bir bakmak için başını çevirdi.

Gördüğü şey kanını dondurmuştu. Metronun üstünde, ana gövdesi, eğer bu gerçekten oysa, tavana değmemek için düzleşmiş, büyük, siyah bir yaratık vardı. Çizgili dokunaçları her yana uzanıyordu ve dört tanesi trenin pencerelerini delip geçerek robotu yakalamıştı. Yaratık hızla metrodan inerek sekiz dokunacından biriyle en yakın çubuklardan birini kavradı. Ric-hard daha fazla izlemedi. Silindirin geri kalan kısmını güçlükle tırmandı ve üstteki tünelde kendisinden çok önde olan Nicole'ün ayak seslerini izleyerek hızla koşmaya başladı. Koşarken, Richard tünelin hafifçe sağa döndüğüne dikkat etti. Kendine, bunun daha önce izledikleri tünel olmaması karşın, gene de onları rampalara götüreceğini hatırlattı. Birkaç yüz metre sonra durarak, izleyicisinin sesini duymaya çalıştı. Hiçbir şey duymadı. Richard tam birkaç derin nefes aldıktan sona yeniden koşmaya başlamıştı ki, kulakları ön tarafından gelen korkunç bir çığlıkla cınladı. Nicole'dü bu. Onu bulmak için fırlarken, "Oh, kahretsın." diye düşündü.

İLERLEYEN MATRİSLER

Nicole, Richard'a, "Hayatımda hiçbir, ama hiçbir zaman," dedi, "beni bu derece korkutan bir şey görmedim " İki kozmonot, batı meydanını çevreleyen gökdelenlerden birinin dibine sırtlarını dayayarak oturmuşlardı. İkisi de, o çılgınca kaçışın ardından hâlâ hızla soluyorlardı. Nicole, büyük bir yudum su içti.

"Tam rahatlamaya başlamıştım," diye Nicole devam etti "Arkamda seni duyabiliyordum ve başka bir ses

İlerleyen Matrisler

de yoktu. Müzede durup bana yetişmeni beklemeyi düşündüm. 'Diğer' tünelde olduğumuzu henüz düşünememiştik.

"Halbuki, girişin karşı tarafta olması nedeniyle, o kadar da belliydi ki. Fakat o anda mantıklı düşünemiyordum... Neyse, odadan içeri adımımı attım, ışıklar yandı ve o oradaydı. Benden en çok üç metre uzakta. Kalbimin tümüyle durduğunu sandım..."

Richard, Nicole'ün tünelde kollarına atılarak birkaç saniye hıçkırarak ağladığını hatırladı Düzensiz bir şekilde, "O, Takagishi.. bir geyik veya kaplan gibi içi doldurulmuş... sağdaki girişte," demişti. Nicole sükunetini kazandıktan sonra, ikisi tünelde birlikte geriye yürümüşlerdi. Girişten sonra, tam karşıda ayakta duran Newton Kozmonotu Shigeru Takagishi'yi görünce Richard çok sarsılmıştı. Uçuş elbisesinin içinde ve tıpkı son kez onu Beta kampında gördükleri gibiydi. Yüzünde değişmeyen tatlı bir gülümseme vardı ve kolları iki yanından sarkıyordu.

Merakı, dehşetinden biraz fazla olan Richard, gözlerini kırptırarak, "Kahretsin, bu ne?" demişti. Nicole gözlerini başka yöne çevirmişti. Daha önce bu manzarayı görmüş olmasına karşın, içi doldurulmuş Takagishi hâlâ onun için çok fazla canlıydı.

Büyük odada sadece bir dakika kaldılar. Uzay tak-sidermisi* Takagishi'nin yanında asılı duran bir kanadı kırık kuş üzerinde de harikalar yaratmıştı. Japon bilim adamının arkasındaki duvarda, Richard ve Nicole'ün bir gece önce kaybolan kulübeleri asılıydı. New-ton'un taşınabilir portatif bilim istasyonunun altıgen elektronik tablosu yerde, Takagishi'nin ayaklarının dibinde, bir buldozer biotun tam ölçüdeki modelinin yakınında duruyordu. Diğer biot kopyaları odanın içine dağılmıştı.

Taksidermi: Ölü hayvanların postlarını doldurup onlara canlı bir görüntü verme sanatı (ç.n.)

RAMA-II

Richard odadaki değişik biot koleksiyonunu incelemeye başlamışken, arkalarındaki tünelden çok hafifçe gelen o tanıdık sürtünme sesini duymuşlar ve hiç zaman kaybetmemişlerdi. Tünelden aşağı ve rampalardan yukarı kaçıştan sadece kısa bir süre, sarnıçta durarak taze su stoklarını tamamlamak için, kesilmişti.

Nicole, Richard'a, "Dr. Takagishi işine son derece bağlı, kibar ve duyarlı bir adamdı," diyordu. "Fırlatmadan az önce onu Japonya'da ziyaret etmiştim ve bana, bir ömür devam eden tutkusunun ikinci Rama aracını araştırabilmek olduğunu söylemişti."

Richard öfkeyle, "Böyle kötü bir şekilde ölmesi çok utanç verici," dedi. "Sanırım o sekiz bacaklı örümcek ya da arkadaşlarından biri, hemen sonra onu buraya, taksidermiste bir ziyaret için sürüklemiştir. Onu sergilemek için hiç vakit kaybetmemişler "

"Biliyor musun, onu öldürdüklerini sanmıyorum," dedi. "Belki ümitsizce safım, fakat onun... onun heykelinde hiçbir kötülük izi yok."

"Yani onu sadece ölümüne korkuttuklarını mı söylemek istiyorsun?" diye Richard alaycı bir ifadeyle sordu.

Nicole katı bir ifadeyle, "Evet," dedi, "En azından bu olası." İzleyen beş dakika boyunca, Takagishi'nin kalp durumunu Richard'a anlattı.

Richard, onun anlattıklarını dikkatle dinledikten sonra, "Beni şaşırttın, Nicole," dedi. "Seni tümüyle yanlış tanımışım. Seni hep, her şeyi kuralına göre yapan Bayan Ciddi ve Doğru olarak düşündüm. Senin de kendine özgü bir düşünce tarzın olabileceğini hiç düşünmedim. Güçlü acıma duygundan bahse gerek yok."

"Bu olayda, bunların erdem olduğu pek açık değil. Eğer kuralları sadakatle uygulaysaydım, Takagishi evinde, sağ ve ailesiyle birlikte yaşıyor olacaktı."

İlerleyen Matrisler

"Ve hayatının tek deneyimini kaçırmış olacaktı... Bu da, aklıma ilginç bir soru getirdi, sevgili doktorum. Elbette, burada oturup dururken, şansın pek kurtulmamızdan yana olmadığının farkındasındır. Belki de ikimiz bir daha insan yüzü görmeden öleceğiz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Kendi ölümün veya bu konuda başka bir ölüm, senin varoluş düzeni anlayışının neresine uyuyor?"

Nicole Richard'a baktı. Onun sorusunun niteliği kendisini şaşırtmıştı. Yüzündeki ifadeyi anlayabilmek için boşuna uğraştı. "Eğer sormak istediğin buysa, korkmuyorum" diye dikkatle yanıtladı. "Bir doktor olarak, sık sık ölümü düşündüm. Ve elbette, annem ben çok küçükken öldüğü için, çocukken bile bu konuda bir görüşüm olmasına zorlandım."

Bir an durdu, "Kendi payıma, Genevieve büyüyüp onun çocuklarının anneannesi olacak kadar bir süre yaşamak istediğimi biliyorum. Fakat sadece hayatta kalmak her şey değildir. Hayatın yaşamaya değer bir niteliği olmalı. Nitelik sahibi

olmak için bazı riskleri göze almak arzusunu taşımalıyız... Çok iyi toparlayamadım galiba, değil mi?"

Richard gülümseyerek, "Hayır," dedi, "fakat senin genel gidişini beğendim. Anahtar sözcüğü kullandın: Nitelik... Hiç intihar etmeyi düşündün mü?" diye birden sordu.

Nicole başını sallarken, "Hayır, hiçbir zaman," dedi. "Her zaman yaşamak için güzel şeyler var." Sorusunun bir nedeni olmalı, diye düşünüyordu. Kısa bir sessizlikten sonra, "Ya sen?" dedi, "Babanla ilgili üzüntülerin nedeniyle hiç intihan düşündün mü?"

"Gariptir ki hayır," diye yanıtladı Richard. "Babamın dayakları hiçbir zaman hayattan aldığım zevki kaybetmeme yol açmadı. Öğrenecek o kadar çok şey vardı ki. Ve bir gün büyüyeceğimi ve kendi başıma kalaca-

393

RAMA-II

ğımı biliyordum." Yeniden konuşmaya başlayınca kadar uzun süre geçti. "Fakat, hayatımda intihar etmeyi düşündüğüm bir dönem oldu" dedi, "Acım ve öfkem o derece fazlaydı ki, onlara dayanamayacağımı sandım."

Sessizleşti ve düşüncelerine kilitlendi. Nicole sabırla bekledi Sonunda elini onunkinin üstüne koydu. "Pekâlâ, arkadaşım," dedi yavaşça. "Bir gün bana anlatabilirsin. İkimiz de en derin sırlarımızı paylaşmaya alışık değiliz Belki zaman içinde öğreniriz. Ben buna, neden ölmeyeceğimize inandığımı ve neden bundan sonra doğu meydanına gidip bölgeyi aramamız gerektiğini anlatarak başlayacağım."

Nicole hiç kimseye, babasına bile, Poro'da yaptığı "gezi"yi anlatmamıştı Hikayesini bitirmeden önce Ric-hard'a sadece, yedi yaşında bir kız olarak Poro'da başına gelenleri anlatmakla kalmamış, aynı zamanda Ro-ma'da Omeh'in kendisini ziyaretinin öyküsünü, soyunu "yıldızların arasına" yayan "yalnız kadın" hakkındaki Senoufo kehanetlerini ve çukurun dibinde şişedeki suyu içtikten sonra gördüğü hayallerin ayrıntılarını da nakletmişti Richard'ın dili tutulmuştu. Anlatılan öykülerin tümü, matematik kafasına o derece yabancıydı ki, nasıl davranacağını bilemiyordu Nicole'ün yüzüne korku ve hayranlıkla baktı. Sonunda kendi sessizliğinden sıkılarak, "Ne diyeceğimi bilemiyorum. " dedi

Nicole parmaklarını onun dudaklarına koyarak, "Bir şey söylemek zorunda değilsin," dedi. "Tepkini yüzünden okuyabiliyorum Bunu yarın, sana anlattıklarını düşünmek için zamanın olduktan sonra konuşuruz "

Nicole esnedi ve saatine baktı Uyku tulumunu çantasından çıkartarak yere serdi ve Richard'a, "Tükendim," dedi "Ani bir yorgunluk yaratabilmek için, biraz

394

İlerleyen Matrisler dehşet gibisi yoktur. Dört saat sonra görüşürüz."

"Bir buçuk saattir araştırıyoruz," diye Richard sabır-sıhkla söylendi. "Şu haritaya bak. Meydanın beş yüz metre çevresinde iki kez bakmadığımız bir yer yok."

"O halde bir şeyi yanlış yapıyoruz" diye Nicole yanıtladı. "Hayalimde üç ısı kaynağı vardı." Richard'ın kaşları çatıldı. "O zaman istersen daha mantıklı olalım, neden üç meydan ve iki yeraltı ini olsun? Sen, kendin, Kamalıların her zaman mantıklı bir plan izlediklerini söyledin."

Batı meydanına bakan onikiyüzeylinin önünde duruyorlardı. "Bir başka şey," diye Richard kendi kendine homurdandı. "Bu lanet çokyüzeylilerin anlamı ne? Her bölümde bir tane ve en büyük üç tanesi de meydanlarda... bir dakika," derken gözlerini onikiyüzeylinin bir köşesine, sonra da karşısındaki gökdelene çevirdi. Sonra başını meydan çevresinde hızla dolaştırdı. "Olabilir mi?" dedi. "Hayır," diye yanıtladı, "bu olamaz."

Nicole'ün kendisine baktığını görünce, heyecanla, "Bir fikrim var," dedi.

"Tümüyle zorlama olabilir ama... Dr. Bardolini ve ilerleyen matrislerini hatırlıyor musun? Yunuslarla? ... Ya Kamalılar da, burada, New York'ta, meydana meydana, bölümden bölüme çok ince farklılıklarla değişen, benzer bir şablon kullandı-larsa?.. Bak, bu senin hayallerinden daha çılgın değil."

Richard çoktan yere çökmüş, New York'un haritaları üzerinde çalışmaya başlamıştı. Birkaç dakika sonra Nicole'e, "Senin bilgisayarını da kullanabilir miyim?" dedi, "İşlemi daha da hızlandırır."

Richard Wakefield saatlerce iki bilgisayarın yanında oturup, kendi kendine mırıldanarak, New York'un bilmecesini çözmeye çalıştı. Nicole'ün ısrarıyla akşam yemeği molası verdiği zaman ona, üçüncü yeraltı giri-

395

RAMA-II

sinin yerini, ancak çokyüzeyliler, üç meydanı ve dokuz bölümün hepsindeki çokyüzeylilerin ana yüzünün tam karşısındaki gökdelenler arasındaki geometrik ilişkinin tümüyle anlaşılmasından sonra saptanabileceğini anlattı. Havanın kararmasından iki saat önce Richard hızla bitişik bölüme koşarak, henüz bilgisayar haritalarına geçmemiş olan ek veriler topladı.

Hava karardıktan sonra bile dinlenmedi. Nicole on beş saatlik gecenin ilk bölümünde uyudu. Beş saat sonra uyandığı zaman, Richard hâlâ hararetle projesi üstünde çalışıyordu. Nicole'ün boğazını temizlemek için öksürdüğünü bile duymadı. Nicole sessizce kalkıp ellerini onun omuzlarının üstüne koydu, "Biraz uyumalısın, Richard," dedi yavaşça.

"Neredeyse buldum." Döndüğü zaman Nicole, onun gözlerinin altının torbalanmış olduğunu gördü. "Bir saatten fazla sürmez."

Nicole uyku tulumuna döndü. Richard onu uyandırdığı zaman çok coşkuluydu. Sırıtarak, "Biliyor musun?" dedi, "Hepsi de şablona uyan üç olası çözüm var" Bir dakika kadar dolaştı. Sonra yalvarır gibi, "Şimdi gidip bakabilir miyiz?" dedi, "Buluncaya kadar uyuyabileceğimi sanmıyorum."

Üçüncü inle ilgili olarak Richard'ın bulunduğu çözümlerin hiçbirisi meydana yakın değildi. Birincisi, bir kilometre uzakta, New York'un sınırında ve Kuzey Yarımsilindirinin karşısındaydı. İkisi orada hiçbir şey bulamadılar. Sonra karanlıkta on beş dakika yürüyerek ikinci olası yere, şehrin güneydoğu köşesindeki bir noktaya geldiler. Richard ve Nicole, işaretlenen sokak boyunca yürüyerek kapağı, Richard'ın tam öngördüğü noktada buldular. Richard, "Yaşasın," diye bağırdı ve uyku tulumunu kapağın yanına sererken, "Yaşasın matematik" dedi. Yaşasın Omeh, diye Nicole düşündü. Uykusu yok-

396

İlerleyen Matrisler

tu, fakat tek başına, karanlıkta, yeni bir bölgeyi araştırmaya istekli de değildi. Uyku tulumunun üstünde yatarken, Hangisi önce gelir? diye kendine sordu, Sezgi mi yoksa matematik mi? Gerçeği bulmak için modelleri mi kullanıyoruz? Yoksa önce gerçeği bilip, onu açıklamak için mi matematiği mi geliştiriyoruz?

Gün ışıdığı anda ikisi de ayakta idi. "Günler yavaş yavaş kısalıyor" diye Richard, Nicole'ün dikkatini çekti. "Fakat gece ve gündüzün toplamı hep, kırk altı saat, dört dakika ve on beş saniyede sabit kalıyor."

Nicole uyku tulumunu koruyucu torbasına yerleştirirken, "Dünya'ya ulaşmamıza ne kadar kaldı?" diye sordu.

Richard bilgisayarına danıştıktan sonra, "Yirmi gün, üç saat" diye yanıtladı.

"Başka bir maceraya hazır mısın?"

Nicole başını salladı, "Umarım kapağı açacak levhayı nerede bulacağını biliyorsundur?"

"Hayır," dedi güvenle, "fakat bulmamın zor olmayacağına iddiaya girerim. Ve bunu bulduktan sonra, kuşların kapağını açmak bir çocuk oyunu gibi olacak, çünkü tüm şablonu elde etmiş olacağız."

On dakika sonra Richard bir plakaya bastı ve üçüncü kapak kayarak açıldı. Bu üçüncü deliğe iniş, belirli aralıklarda düzlüklerle kesilen geniş merdivenlerden oluşuyordu. Merdivenlerden inerlerken Richard, Nicole'ün elini tuttu. İnışleri sırasında hiçbir ışık yanmadı-ğından, yollarını bulmak için fenerlerini kullandılar.

Su odası, tıpkı diğer inlerde olduğu gibi, aynı yerdeydi. Her iki ana katta da merkez merdivenden ayrılan yatay tünellerin hiçbirinde, en ufak bir ses bile yoktu. "Burada kimsenin yaşadığını sanmıyorum," dedi Richard.

Nicole, "En azından şimdilik," diye yanıtladı.

397

RAMA-II

48

HOŞGELDİNİZ DÜNYALILAR

Yukarıdaki yatay tünellerden birindeki ilk odada, bir takım garip aygıtlar bulunca aklı karışan Ric-hard'ın, bunların şifrelerini çözmesi bir saatten az sürdü. Artık, yeraltı ininin her bölmesinin ışık ve ısısının nasıl ayarlanabileceğin! biliyordu. Fakat bu iş bu kadar kolayken, tüm inler de aynı biçimde inşa edildiğine göre, neden kuşlar var olan bu ışıkları kullanmıyorlardı? Kahvaltı ederlerken Richard, Nicole'ü kuşların ininin ayrıntılarıyla ilgili olarak sorguya çekti.

Nicole manna kavunundan bir parça ısırırken, "Daha temel konulan gözünden kaçırıyorsun," dedi. "Kuşlar o kadar önemli değil. Asıl soru, Kamalılar neredeler? Ve bu tünelleri New York'un altına neden inşa etmişler?"

"Belki de hepsi Kamalıdır" diye Richard yanıtladı. "Biotlar, kuşlar, sekiz bacaklı örümcekler -belki de hepsi aynı gezegenden geliyorlar. Başlarda hepsi mutlu bir aileyken, yıllar ve nesiller geçtikçe, ayrı yollardan değişik türler gelişti. Ayrı inler inşa edildi ve..."

"Bu senaryoda çok fazla kuşkulu taraf var," diye Nicole onun sözünü kesti.

"Birincisi, bioüar kesinlikle makine. Kuşlar olabilirler de, olmayabilirler de. Ama sekiz bacaklı örümcekler kesinlikle makine değil; ancak, öncelikle bu uzay gemisini yaratabilen teknolojik düzey, hayalimizden bile geçiremeyeceğimiz yapay bir zekâ geliştirmişse o başka. Fakat içgüdülerim bana o şeylerin organik olduğunu söylüyor."

"Biz insanlar, gerçekten ileri olan bir türün yarattığı çok yönlü bir makineyle bir canlının arasındaki farkı ayırmayı başaramayacağız."

398

Hoşgeldiniz Dünyalılar

"Bunda sana katılıyorum. Fakat bu tartışmayı ikimiz çözemeyiz. Ayrıca, seninle tartışmak istediğim başka bir konu var."

"Nedir o?" diye Richard sordu.

"Acaba, kuşlar, sekiz bacaklı örümcekler ve bu yeraltı bölgeleri, Rama I'de de var mıydı? Eğer öyleyse, Norton ekibi hepsini nasıl gözden kaçırdı. Eğer değilse, neden bu uzay aracında varlar da ilkinde yoklar?"

Richard birkaç saniye sessiz kaldı, sonunda, "Nereye varmak istediğini görüyorum," dedi. "Her zaman kabul edilmiş olan ana fikir, Rama uzay aracının milyonlarca yıl önce, galaksinin başka bir bölgesindeki bilinmeyen varlıklar tarafından yaratılmış olduğu ve yolculukları boyunca karşılaştıkları hiçbir şeyle ilgilenmediği ve onlara hiç karışmadığı yolundaydı. Eğer bu kadar önce yaratılmışlarsa, aynı anda yaratıldıkları var sayılan iki uzay aracı arasında neden böyle çarpıcı farklılıklar olsun?"

"Kyoto'lu meslektaşımızın haklı olduğuna inanmaya başladım," dedi Nicole "Belki de bütün bunların anlamlı bir düzeni vardır Norton ekibinin araştırmalarının tam ve doğru olduğuna, Rama I ile Rama II arasındaki tüm farklılıkların da gerçek olduğuna eminim. İki aracın farklı olduğunu kabul ettiğimiz anda, daha zor bir sorunla karşılaşıyoruz. Neden farklılar?"

Richard yemeğini bitirmiş ve şimdi loş ışıklı koridorda ileri geri yürüyordu.

"Görevin yarım bırakılmasına karar verilmeden önce tıpkı böyle bir tartışma olmuştu Telekonferansta ana soru şuydu, Ramaklar neden Dünya'yla buluşmak için yörüngelerini değiştirmişlerdi? İlk uzay aracı böyle yapmadığı için bu, Rama IFnin farklı olduğuna ilişkin güçlü bir kanıt olarak düşünülüyordu. Ve bu toplantıya katılanların hiçbirisi kuşlar ve sekiz ayaklı örümcekler hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı.

399

RAMA-II

Nicole, kısa bir sessizlikten sonra, "General kuşlara herhalde bayılırdı" dedi. "Uçmanın dünyadaki en büyük zevk olduğunu söylerdi." Güldü, "Bir keresinde bana yeniden dünyaya geliş inandığını ve en gizli umudunun bir kuş olarak geri gelmek olduğunu söylemişti."

Richard yürümesini bir an keserek, "O iyi bir adamdı," dedi. "Onun yeteneklerini hakkıyla takdir edebildiğimizi sanmıyorum."

Nicole manna kavununun kalan parçasını sırt çantasına yerleştirerek araştırmaya devam etmeye hazırlanırken, durmadan dolaşan arkadaşına gülümsedi. "Bir soru daha, Richard."

Richard başıyla onayladı.

"Şimdiye kadar Kamalılarla karşılaştığımızı sanıyor musun? Yani bu aracı yapanlarla. Ya da onların soyundan gelenlerle."

Richard başını şiddetle salladı. "Kesinlikle hayır" dedi. "Belki onların yarattığı bazı şeylerle karşılaştık. Ya da, aynı gezegenden başka canlılarla. Fakat baş rolde-kileri henüz görmedik."

Yüzeyin altındaki ikinci katta, yatay koridorlardan birinin solunda Beyaz Oda'yı buldular. O ana kadar araştırma neredeyse sıkıcı olmaya başlamıştı. Richard ve Nicole birçok tünelde aşağı yürümüşler ve birbiri ardına bir sürü boş odaya göz atmışlardı. Dört kez ışık ve sıcaklığı ayarlayan aygıtlardan bulmuşlar ve Beyaz Oda'ya ulaşınca Nicole ilginç başka bir şeyle karşılaşmamışlardı.

Richard ve Nicole duvarları bembeyaz boyalı bir odaya girdiklerinde çok şaşırmışlardı. Boyalı oluşunun yanında, bir köşesinde de, yakın bir incelemede, oldukça tanıdık gelen bir sürü eşya yığılıydı. Yığında bir tarak ve fırça, boş bir ruj tüpü, birkaç madeni pa-

Hoşgeldiniz Dünyalılar

bir anahtar tomarı ve eski bir telsize benzeyen bir ey vardı. Başka bir yığında ise bir yüzük ve kol saati, bir tüp diş macunu, bir tırnak törpüsü ve üstünde La-(jn harfleri olan bir bilgisayar klavyesi görölüyordu. Richard ve Nicole afallamışlardı. Nicole bir el işaretleriyle "Evet, dahimiz," dedi, "Mmümkünse bunları açıkla/' Richard diş macununu aldı, kapağını açtı ve sıktı, beyaz bir madde çıktı. Parmağını onun içine soktuktan sonra ağzına götürdü. "Ööö," diyerek macunu tü-kürdü "Kütle spektrometreni getirsene."

Nicole karmaşık tıp aygıtıyla diş macununu çözümlerken, Richard her nesneyi ayrı ayrı inceledi. Özellikle saat onu büyülemişti. Gerçekten doğru zamanı gösteriyordu, saniyesi saniyesine, ancak başlangıç noktası tümüyle yabancıydı. "Hiç Florida'daki uzay müzesine gittin mi?" diye Nicole'e sordu.

Nicole aklı başka bir yerde olarak, "Hayır" dedi.

İlk Rama görevinde mürettebatın kullandığı günlük eşyaları sergiliyorlar. Bu saat sergilenene çok benziyor -iyi biliyorum, çünkü müzedeki dükkandan bir benzerini satın almıştım "

Nicole yüzünde şaşkın bir ifadeyle ona yaklaştı. "Bu şey diş macunu değil, Richard. Ne olduğunu bilmiyorum. Tayfı çok ilginç ve birçok süper ağır molekül gösteriyor."

Birkaç dakika boyunca iki kozmonot, bu garip eşya koleksiyonunu alt üst ederek, son buluşlarına bir anlam vermeye çalıştılar "Kesin olan tek şey," derken Richard telsizi başarısızca açmaya çalışıyordu. "Bu eşyalar kesinlikle insan ırkıyla ilgili. Tuhaf bir ırklarara-sı rastlantıya bağlanamayacak kadar çoklar." "Öyleyse buraya nasıl geldiler?" diye Nicole sordu Fırçayı kullanmaya çalışıyordu, fakat kılları saçı için çok yumuşaktı. Onu daha ayrıntılı inceledi. "Bu ger-

401

RAMA-II

çekten bir fırça değil," dedi, "Fırçaya benziyor ve flr ça hissi veriyor, fakat saçlar için yararsız."

Eğilerek tırnak törpüsünü aldı. "Ve bu da bir insanın tırnakları için kullanılamaz." Richard onun neden bahsettiğini anlamak için yanına geldi. Hâlâ elindeki telsizle boşuşuyordu. Bıkınlıkla yere bırakarak Nico-le'ün ona uzattığı törpüyü aldı ve işaret parmağının ucuna sürterken, "Demek bu şeyler insan yapımı gözüküyor ama, değiller" dedi. Tırnağında bir iz yoktu. Törpüyü Nicole'e geri verirken sinirli bir ifadeyle, "Neler oluyor burada?" diye sordu. Birkaç saniye sonra Nicole, "Üniversitedeyken okuduğum bir bilimkurgu romanını hatırlıyorum," dedi. "Orada dünyadışı yaratıklar, insanlar hakkında sadece eski televizyon programlarımızı izleyerek bilgi ediniyorlardı. Sonunda bizimle buluştukları zaman, bize televizyon reklamlarımızda gördükleri yiyecekleri ve sabunları sunuyorlar. Paketlerin aslına uygun düzenlenmiş olmalarına karşın içlerinde ya hiçbir şey bulunmuyor, ya da yanlış bir şey bulunuyor."

Richard, Nicole'ü pek dikkatli dinlemiyordu. Anahtarlarla oynuyor ve odadaki nesneler koleksiyonunu inceliyordu Daha çok kendisiyle konuşarak, "Peki şimdi bütün bu şeylerin ortak özelliği ne?" diye sordu.

Birkaç saniye sonra ikisi de aynı sonuca vararak aynı anda, "Hepsi de Norton mürettebatı tarafından kullanılıyordu," dediler Richard, "Öyleyse iki Rama aracı arasında bir tür iletişim başı olmalı," dedi "Ve bu eşyalar Rama I'e yapılan ziyaretin gözlemlenip kaydedilmiş olduğunu bize göstermek amacıyla bırakılmış."

"Norton'un kampını ve malzemelerini inceleyen örümcek biotların görüntüleme alıcıları olmalı "

"Ve bu şeylerin hepsi Rama I'den Rama H'ye günde-

402

Hoşgeldiniz Dünyalılar

tilen resimlerden üretilmiş."

Micole'un son sözlerinden sonra, ikisi de kendi düşüncelerine dalarak, bir süre sustular. "Fakat neden bizim bunu bilmemizi istiyorlar? Şimdi yapmamız gereken nedir?" Richard ayağa kalkarak odanın içinde dolaşmaya başladı. Birden durdu ve gülerek, "Eğer Kamalılar," dedi, "rastladıkları şeylerle gerçekten hiç ilgilenmiyor, fakat uzay araçlarını ziyaretçilerine karşı ilgileniyormuş gibi davranmaya programlıyorlarsa, Dr. Brown'un buna göre haklı çıkması ne şaşırtıcı olurdu, değil mi? Rastladıkları her türü, yörünge değişikliği yaparak ve basit eşyaları kopyalayarak etkileyebilirlerdi. Ne inanılmaz bir ironi. Tüm gelişmemiş ırklar umutsuz bir bencillik içinde olacaklarından, Rama aracına gelen ziyaretçiler verilmek istenen mesajı anlamaya çalışmakta olacaklarından..."

"Sanırım konudan uzaklaşıyorsun," Nicole sözünü kesti. "Şu noktada tek bildiğimiz bu uzay aracının Rama F'den resimler almış olduğunun belli olduğu ve Norton mürettebatının küçük, gündelik eşyalarının kopyalarının da bizim bulmamız için buraya, bu odaya konmuş olması."

Richard yerden klavyeyi alırken, "Bu klavye de diğerleri gibi yararsız mı merak ediyorum" dedi. Tuşlara basarak "Rama" sözcüğünü yazdı. Bir şey olmadı. Nicole'u denedi. Yine bir şey olmadı

Nicole sırtarak, "Eski modellerin nasıl çalıştığını hatırlamıyor musun?" diye sordu ve klavyeyi aldı. "Hepsinin ayrı bir güç düğmesi vardır." Klavyenin sağ üst köşesindeki yazısız bir düğmeye bastı. Karşı duvarın bir kısmı, kenarı bir metre olan büyük siyah bir bölgeyi ortaya çıkartacak şekilde kaydı.

Küçük klavye, ilk Rama görevinde kullanılan taşınabilir bilgisayarlarla bağlanan tipler model alınarak ya-

403

RAMA-II

pılmıştı On iki tuşlu dört sırası ve sağ üst köşesinde fazladan bir güç düğmesi vardı. Kırk tuşun üstünde yirmi altı Latin alfabesi harfi, on Arap rakamı ve dön matematiksel işlem sembolü gösterilmişti. Kalan sekiz tuşun üstündeyse noktalar, geometrik şekiller vardı-her biri yukarı ve aşağı pozisyonlara ayarlanabiliyorlardı. Richard ve Nicole, çabucak bu özel tuşların Rama sisteminin gerçek kontrolleri olduğunu öğrenmişlerdi. Deneme yanılma yoluyla herhangi bir tuşa basmanın, diğer yedi tuşun durum ayarının bir fonksiyonu olduğunu buldular. Böylece herhangi bir özel kumanda tuşuna basarak 128 değişik sonuç elde ediliyordu. Sistemde, hepsi birden 1024 ayrı işlem başlatılabiliyordu.

Bir komut sözlüğü yapabilmek oldukça yorucu bir işti. Richard bu işe gönüllü oldu. Kendi bilgisayarlarını not tutmak için kullanarak özel bilgisayar kumandalarını çevirebilecek yeni bir dil geliştirme işlemine başladı. Başlangıç amacı basitti -Rama bilgisayarını kendi bilgisayarları gibi kullanmak. Çeviri bir kez tamamlandıktan sonra, Newton taşınabilir bilgisayarlarına verilecek bir girdiyi, kendi girdisi olarak kabul eden, Rama bilgisayarı siyah ekranda aynı işlemleri yapacaktı.

Richard'ın zekâsı ve bilgisayar uzmanlığına karşın, girilen iş son derece zordu ve kolayca iş bölümü yapılabilecek bir şey de değildi. Richard'ın önerisi üzerine, Nicole, Beyaz Oda'da geçirdikleri ilk Rama gününde, iki kez inden dışarı çıktı. Her ikisinde de, gözlerini bir helikopter görmek umuduyla ara gökyüzüne çevirerek, New York'ta uzun yürüyüşler yaptı. İkinci yürüyüşünde, Nicole, çukura düştüğü ambara gitti. Son günlerde o kadar çok şey olmuştu ki, çukurun dibinde geçirdiği o korkunç deneyim sanki tarihsel bir olay olmuştu.

404

Hoşgeldiniz Dünyalılar

Sık sık Borzov, Wilson ve Takagishi'yi düşünüyordu. Dünya'yı terk ettikleri zaman tüm kozmonotlar görevin belirsizliklerini biliyorlardı. Hepsi sık sık, kendi uzay araçlarında, hayatlarını tehlikeye sokabilecek araç acil durumları ve sorunlarıyla başa çıkabilecek şekilde eğitilmişlerdi. Fakat hiçbiri, aslında, görevde bir ölüm olacağını düşünmemişti. Eğer Richard ve ben burada, Nete York'ta ölürssek, diye Nicole düşündü, o zaman mürettebatın neredeyse yarısı ölmüş olacak. Bu, pilottu uçuşlara başladığımızdan beri en büyük felaket olacak. Ambarın dışında, tam Francesca'nın Richard ile telsizle son olarak konuştuğu noktada duruyordu. Neden yalan söyledin Francesca? diye kendi kendine konuştu. Benim ortadan kaybolmamın bir şekilde bütün kuşkulan ortadan kaldıracağını mı sandın?

Beta kampındaki son sabah, diğerleriyle birlikte Takagishi'yi aramaya çıkmadan önce, Nicole, Rama'daki taşınabilir bilgisayarındaki tüm bilgileri, iletişim ağı yoluyla, Newton'daki odasında bulunan masa üstü bilgisayarına aktarmıştı. Nicole bu transferi aslında, yanındaki yolculuk bilgisayarında, ihtiyacı olabileceğini düşünerek, fazladan bellek sağlayabilmek amacıyla yapmıştı. Fakat hepsi orada, diye anımsadı, eğer dikkatli bir dedektif onları bir gün ararsa. İlaçlar, David'in kan basıncı, hatta kürtaajla ilgili gizli bir not. Ve elbette RoSur'un anzasıyla ilgili Richard'ın çözümü.

İki yürüyüşünde, Nicole birkaç kırkayak biota rastladı, hatta görme sınırlarının en uç noktalarında bir kez bir buldozer biot bile gördü. Hiçbir kuş görmedi ve sekiz bacaklı örümceklere ne rastladı ne de seslerini duydu. Richard'la akşam yemeği yemek için dönerken, Belki de sadece akşamları dışarı çıkıyorlardır, diye düşündü.

405

RAMA-II

49

ETKİLEŞİM

Manna kavanundan kalanları toparlayıp Richard'ın arka çantasına koyarlarken, Nicole, "Yiyeceğimiz neredeyse bitti," dedi.

"Biliyorum," dedi Richard. "Biraz daha elde edebilmen için sana bir plan hazırladım."

"Ben m-B" diye Nicole sordu. "Bu neden benim görevim oluyor?"

"Şey, önce, bir kişi o iş için yeterli Rama bilgisayarındaki grafikler üzerinde çalışmak bana bu fikri verdi. Sonra, ben ona zaman ayıramam. Çalışma sistemini çözmenin sınırlarında olduğumu sanıyorum. Şu anda henüz açıklayamadığım, iki yüz kadar üst düzeye geçme, yani aşama diziminde daha üst aralıklara geçme komutu var."

Akşam yemeğinde Richard Nicole'e, Rama bilgisayarını da tıpkı Dünya'dakiler gibi kullanmayı artık öğrendiğini anlattı. Veri depolayıp geri çağırabiliyor, matematik işlemler yapabiliyor, grafikler çizebiliyor, hatta yeni diller bile yaratabiliyordu. "Fakat onun gizli gücüne sızmayı henüz başaramadım" dedi. "Bu gece ve yann onun sırlarının çoğunu anlamam gerek. Zamanımız azalıyor."

Yiyecek sağlama konusundaki planı gerçekten şaşılacak kadar basitti. Richard'ın sadece üç saat kadar uyuduğu uzun Rama gecesinden sonra, Nicole, planı uygulamak için ana meydana yürüdü, ilerleyen matrisler çözümlemesine dayanarak, Richard ona kuş ininin kapağını açan panelin üç olası konumunu vermişti. Çözümlemesinden o kadar emindi ki, eğer Nicole levhayı bulamazsa ne yapacağını tartışmamıştı bile.

406

Etkileşim

Richard haklıydı. Nicole paneli kolaylıkla buldu. Sonra kapağı açarak dikey koridora doğru bağırdı. Bir ya-nıt yoktu.

Feneriyle altındaki karanlığı aydınlattı. Tank nöbetçi, su odasının önünden geçen yatay tünelde ileri geri hareket ederek, nöbet başındaydı. Nicole tekrar bağırdı. Mecbur olmadığı sürece, birinci çıkıntıya bile inmek istemiyordu. Richard'ın eğer gecikirse onu kurtarmak için geleceğine dair söz vermiş olmasına karşın, Nicole bir daha kuşlarla birlikte kapana kısıлып, kurtarılmayı bekleme fikrinden hoşlanmıyordu.

Uzaktan bir kuş sesi mi duymuştu? Nicole öyle sandı. Beyaz Oda'da bulduğu madeni paralardan birini dikey koridora attı. Para aşağıya süzülerek ikinci kat civarındaki bir çıkıntıya çarptı. Bu kez ses daha güçlüydü. Kuşlardan biri fenerinin ışığında tank nöbetçinin üstüne doğru yükseldi. Az sonra kapak kapanmaya başlayınca Nicole geri çekilmek zorunda kaldı.

Bu olasılığı Richard'la tartışmışlardı. Nicole birkaç dakika bekledi ve levhayı tekrar itti. Kuş inine ikinci kez bağırdığı zaman, hemen yanıt aldı. Bu kez arkadaşı, siyah kadife kuş, yüzeyin beş metre altında uçarak ona birşeyler söyledi. Nicole kendisine gitmesinin söylendiğinin farkındaydı, ancak, kuş geri dönmeden, Nicole bilgisayar ekranını çıkartarak hafızaya girilmiş olan programı çalıştırdı. Ekranda iki manna kavununun grafiklerle çizimi belirdi. Kuş seyrederken, kavunlar renklendiler ve çok düzgün bir kesik, bir tanesinin iç yapısı ve renklerini gösterdi.

Kadife kuş daha iyi görebilmek için yükselerek çıkışa yaklaştı. Sonra döndü ve aşağıdaki karanlığa doğru bir çılgılık attı. Birkaç saniye içinde ikinci bir tanıdık, siyah kadifenin eşi olması olası kuş yükselerek birinci çıkıntıya kondu. Nicole gösteriyi tekrarladı. İki kuş konuştu, sonra inin derinliklerine uçtular.

407

RAMA-II

Dakikalar geçti Nicole koridorun derinliklerinden ara sıra konuşmalar duyabiliyordu. Sonunda iki arkadaşı pençelerinde küçük birer manna kavunuyla döndü ve meydana giriş deliğine yakın bir yere kondu. Nicole kavunlara doğru yürüdü, fakat kuşlar onları pençelerinde tutmaya devam ediyorlardı. Bunu, Nicole'e göre, uzun bir ders izledi Kuşların ikisi birden, bazen bir tanesi, ara sıra pençeleriyle kavuna vurarak, fakat daima ona bakarak durmadan konuşullar. On beş dakika sonra, istedikleri mesajı vermiş olduklarından emin olarak havalandılar, meydana bir tur attıktan sonra, ine dalarak kayboldular. Nicole doğu meydanına doğru yürürken, Sanırım bana kavunlarının fazla olmadığını anlatmaya çalışıyorlardı, diye düşündü Kavunlar ağırdı Onların her birini, sabah 'Beyaz Oda'dan ayrılmadan önce boşalttığı sırt çantalarından birine koymuştu. Ya da, belki ileride onları rahatsız etmememi söylüyorlardı. Her neyse, bir dahaki sefere hoş karşılanmayacağız.

Geri döndüğünde Richard'ın sevinçten uçacağını sanmıştı. Gerçekten öyleydi, ama Nicole ve manna kavunları nedeniyle değil. Bir eli arkasında saklı ve yüzünde bir kulağından diğerine kadar uzanan büyük bir sırtıma ile, Nicole sırt çantalarını boşaltırken, "Elimdekini görünceye kadar bekle," dedi. Sonra, arkasındaki elini öne getirerek açtı. Avucunda on santimetre çapında bir tek siyah top vardı.

"Tüm mantığı, ya da istemdeki bilgi akımını çözebilmekte henüz bir yere varamadım" dedi Richard. "Ama temel bir kural oluşturdum Bilgisayarı kullanarak 'bazı şeyleri' isteyip alabiliriz "

Küçük siyah bir top için Richard'ın neden bu kadar sevindiğini hâlâ pek anlayamamış olan Nicole, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Etkileşim

Richard topu ona verirken, "Bunu benim için yaptılar," dedi. "Anlıyor musun? Buralarda bir yerde bir fabrika var ve bizim için birşeyler yapabilirler " "O zaman belki 'onlar', her kimseler, bize 'yiyecek' yapmaya başlayabilirler" dedi Nicole Richard'ın kavunlar nedeniyle kendisini kutlamamasına ve teşekkür etmemesine biraz üzölmüşü. "Kuşlar herhalde artık bize hiç vermeyecekler." "Bu bir sorun olmayacak" dedi Richard "Bir kez isteme yönteminin tüm dağılımını öğrendikten sonra ve isteğimizi anlaşılabilir bir bilimsel dille bildirdiğimiz sürece, balık ve cips, biftek ve patates, her şeyi isteyebiliriz."

Nicole arkadaşına baktı. Taranmamış saçları, tıraşsız yüzü, torbalanmış gözleri ve suratındaki vahşi sırtımayla o anda bir tımarhane kaçkınına benziyordu

"Richard," dedi, "Biraz yavaşlar mısın? Kutsal Kâse'yi" bulduğuna göre, birkaç saniyeni de bunu bana açıklamak için harcayabilir misin?"

Richard, "Ekрана bak," dedi ve klavyeyi kullanarak bir çember çizdi. Sonra onu sildi ve bir kare yaptı. Bir dakikadan az bir sürede Richard üç boyutlu bir küp çizmişti. Grafiklerle işini bitirdiği zaman, sekiz işlev tuşunu önceden tasarlanmış bir düzene getirerek, küçük dikdörtgen işaretli tuşa bastı Siyah ekranda bir

dizi garip sembol belirdi. "Merak etme," dedi Richard, "ayrıntıları anlamak zorunda değiliz. Sadece küpün bo-yutsal ayrıntılarını istiyorlar "

Sonra Richard normal tuşları kullanarak bir dizi giriş yaptı. "Şimdi," derken yüzünü Nicole'e döndü, "Eğer doğru yaptıysam, on dakika sonra, topu yaptıkları maddeden yapılmış bir küpümüz olacak "

Beklerken yeni kavunun bir miktarını yediler Tadı

Kutsal Kâse (Holy Grail) Son akşam yemeğinde Hazreti İsa'nın kullandığı farz olunan sahan veya kâse (ç n)

409

RAMA-II

tıpkı diğerleri gibiydi. Biftek ve patates inanılmayacak kadar güzel olurdu, diye Nicole düşünürken, birden karşı duvar yerden yarım metre yukarı kalktı ve aralıkta siyah küp belirdi.

Nicole incelemek için oraya giderken, Richard, "Bir dakika, ona hemen dokunma," dedi. "Şuraya bak!" Fenerinin ışığını küpün arkasındaki karanlığa tuttu. "Bu duvarların arkasında muazzam tüneller var ve bizim anlayamayacağımız kadar ileri fabrikalara uzanıyorlar. Düşün! İstek üzerine cisim yapabiliyorlar."

Nicole neden Richard'ın bu kadar büyük coşku içinde olduğunu anlamaya başlıyordu. "Artık, biraz da olsa, kaderimizi kontrol edebilme yeteneğine sahibiz," diye devam etti Richard. "Eğer şifreyi yeterince hızlı çözebilirim, yiyecek ve belki de bize bir tekne inşa edebilmek için gerekli şeyleri talep edebiliriz."

Nicole şakacı bir tavırla, "Gürültülü motorları olmadan" dedi.

"Motor olmayacak," diye ona katılan Richard, kavununu bitirdikten sonra tekrar bilgisayarna döndü.

Nicole endişelenmeye başlamıştı. Richard bir tam Rama günü boyunca sadece bir tek yeni aşama kay-dedebilmişti. Yalnız sekiz saat uyuyup, otuz sekiz saat çalıştığı dönem boyunca elde ettiği şey yeni bir maddeydi. İlk top gibi, öz ağırlığı balsa ağacına yakın olan "hafif siyah nesneler, ya da yoğunluğu meşe veya çam benzeri olan "ağır" siyah nesneler üretebiliyordu. Bu işin kendisini son derece yıpratmasına karşın bu yükü Nicole ile paylaşmıyor, paylaşamıyordu. Şafak yürüyüşü için merdivenleri tırmanırken Nicole kendine, Ya ilk buluşu tümüyle bir şans eseriye? dedi. Ya da sistem sadece iki tür siyah nesne yapabiliyorsa? Kaybettikleri zaman için kaygılanmaktan kendini alamıyordu.

Rama'nın Dünya ile karşılaşmasına

410

Etkileşim

yalnız on altı gün kalmıştı. Kurtarma ekibinden bir ha-uer yoktu. Kafasının gizli bir yerinde kendisinin ve Richard'ın terk edildiğine dair bir düşünce vardı.

Geçen akşam planlarıyla ilgili olarak Richard'la konuşmak istemişti, fakat o bitkin düşmüştü. Nicole ona kaygısından bahsettiği zaman Richard ona hiçbir yanıt veremedi. Sonra, tüm seçeneklerini sıralayıp, ne yapacakları konusunda Richard'ın fikrini sorduğunda, onun uyuya kalmış olduğunu fark etti. Nicole çok kısa bir uykudan sonra uyandığı zaman, Richard çoktan beri klavye üzerinde çalışıyordu ve ne kahvaltı, ne de konuşmak için rahatsız edilmek istemedi. Nicole, sabah yürüyüşü için Beyaz Oda'dan ayrılırken, gittikçe büyüyen siyah nesneler yığınının takılarak düşecek gibi oldu.

Nicole kendini çok yalnız hissediyordu. Çoğunu kendisi için harcadığı son on beş saat, çok yavaş geçmişti. Tek sığındığı şey okuma zevkiydi. Bilgisayarına beş kitabın metni yüklenmişti. Biri kendi tıp ansiklo-pedisiydi. Fakat diğer dördü eğlence içindi. New York'u çevreleyen duvarda otururken, Richard'ın seçimli hafızasının Shakespeare ile dopdolu olduğuna bahse girerim, diye düşündü. Silindirik Deniz'e doğru baktı. Çok uzaklarda, dürbünleriyle bile sis ve bulutların arasından zorlukla, Rama'ya ilk kez girdikleri kuzey çanağını görebiliyordu.

Babasının romanlarından ikisi bilgisayarının hafızasında saklıydı. Nicole'ün en beğendiği eser, Tüm Zamanların Kraliçestydi -Acquitaine'li Eleanor'un Poitiers'de dukalık sarayındaki gençliğiyle başlayan ilk yıllarının öyküsü. Olaylar Eleanor'u, Fransa Louis Ca-pet'iyle evliliği, Kutsal Topraklara yolculukları ve onun Papa Eugenius'a evliliğinin iptal edilmesi için yaptığı olağandışı başvuru etrafında geliyordu. Roman, Eleanor'un Louis'den boşanarak genç ve ateşli

RAMA-II

Henry Planatagenet'le nişanlanmasıyla son buluyordu Bilgisayarının hafızasındaki diğer Pierre deş Jardins romanı, onun evrensel başyapıtı olarak kabul edilen Ben. Arslan Yürekli Richard, idi -onikinci yüzyılın sonlarında, iki kış haftasında geçen, birinci kişi ağzından yazılmış bir günlük ile iç monolog karışımı Romanda, yeni bir haçlı seferi için gemilere binmiş olan Richard ve askerleri, Messina yakınlarında, Sicilya'nın Norman Kralı'nın korumasında konaklıyorlardı. Oradalarken, Acquitaine'li Eleanor ile Henry Plan-tagenet'in eşcinsel çocuğu olan ünlü savaşçı kral, kendini incelemeye başlıyor ve yaşamının önemli kişisel ve tarihsel olaylarını yeniden yaşıyordu. Nicole, Genevieve Ben. Richard\ ilk kez geçen yaz okuduktan sonra kızıyla aralarında geçen konuşmayı anımsadı Genç kız öyküye bayılmış ve sorduğu son derece zeki sorularla annesini şaşırtmıştı Genevieve'i düşünmek, Nicole'ün, kızının o anda Beauvois'da ne yapmakta olduğunu merak etmesine neden oldu. Sana kaybolduğumu söylemişlerdir, diye Nicole tahmin etti, Askerlikte buna ne deniyordu? Görev başında kayıp?

Nicole zihninde, kızının her gün bisikletiyle okuldan eve gelişini görebiliyordu Villanın büyük kapısından girerken büyükbabasına, 'Bir haber var mı?' diye soruyor, Pierre de üzüntülü bir şekilde başını sallıyordu Beni iki haftadır resmi olarak kimse görmedi Sevgili kızım, hâlâ umudun var mı? Özlem içindeki Nicole, kızıyla konuşabilmek için birden içinde büyük bir istek duydu Bir an için. kızından milyonlarca kilometre uzakta olduğunu ve onunla görüşme olanağının bulunmadığı gerçeğini unuttu Bu geçici şaşkınlığı içincle ayağa kalkarak. Beyaz Oda'ya donup Genevieve e oradan telefon etmeyi düşündü

Etkileşim

Birkaç saniye sonra akıllı başına gelince, Nicole zihninin ne kadar kolaylıkla kendisine oyun oynadığına şaşırdı Başını sallayarak Silindirik Deniz'e yukarıdan bakan duvarın üstüne oturdu Orada düşünceleri değişik konular arasında dolaşarak iki saat kadar kaldı Sürenin sonuna doğru Beyaz Oda'ya dönmeye hazırlanırken, zihni Richard Wakefield üzerinde yoğunlaştı. Denedim, İngiliz dostum, dedi kendine, Henry'den beri kimseye sana açıldığım kadar açılmadım. Fakat bütün şanssızlığım, burada, benden bile daha kuşkucu biriyle birlikte olmak. Nicole merdivenlerden ikinci kata inip yatay tünelde sola dönünceye kadar içinde tarif edemeyeceği derin bir üzüntü vardı Beyaz Oda'ya girdiği zaman üzüntüsü şaşkınlığa dönüştü Richard, küçük siyah iskemlesinden fırlayarak onu bir kucaklamayla karşıladı. Tıraş olmuş, saçlarını fırçalamış, hatta tırnaklarını bile temizlemişti Odanın ortasındaki siyah masanın üstünde düzgün biçimde kesilmiş manna kavunu duruyordu ve birer parçası iskemlelerin önündeki iki siyah tabağın içine konmuştu

Richard iskemlesini çekerek, Nicole'e oturması için işaret etti. Masanın çevresinden dolaşarak kendi iskemlesine oturdu ve masanın üzerinden uzanarak Nicole'ün ellerini tuttu Büyük bir yoğunlukla, "Şu son birkaç gündür bu kadar sıkıcı olduğum ve kötü davrandığım için özür dilemek istiyorum" dedi ve duraksayarak devam etti "Seni beklediğim şu son birkaç saattir, sana söylemek için binlerce şey düşündüm." Dudaklarında gergin bir gülümseme dolaşıyordu. "'Fakat şimdi çoğunu hatırlayamıyorum.. Sana Prens Hal ve Falstaff in benim için ne kadar önemli olduklarını anlatmak istediğimi biliyorum Onlar benim en yakın dostlarımdı. Ölümlemlerini kabul etmek benim için hiç kolay olmadı. Üzüntüm hâlâ çok büyük..."

RAMA-II

Richard biraz su içti "Fakat en önemlisi," dedi. "Sana ne kadar harikulade bir insan olduğunu söylemediğim için üzgünüm Sen zeki, çekici, nükteci, hassas -bir kadında bulmayı umduğum her şeysin. Durumuza karşın, sana duygularımı açmaya çekindim. Sanırım reddedilme korkum içime işlemiş "

Richard'ın gözlerinin kenarında beliren yaşlar, yanaklarından süzüldü. Hafifçe titriyordu. Nicole bunun, Richard için ne inanılmaz bir çaba olduğunu anlıyordu. Onun yanaklarını avuçlarının içine alarak, "Ben de senin çok özel olduğunu düşünüyorum" dedi.

SONSUZ UMUT PINARLARI

Richard Rama bilgisayarıyla çalışmaya devam etti, fakat kendini daha kısa devrelerle kısıtlayıp fırsat buldukça Nicole ile ilgilendi. Yürüyüşler yaptılar ve eski arkadaşlar gibi sohbet ettiler. Richard Shakespeare-are'den tüm sahneleri oynayarak Nicole'ü eğlendiriyordu. Adamın olağanüstü bir belleği vardı ve Romeo ve Juliet'in aşk sahnelerinde her iki tarafı da oynamaya çalışınca, her kez o kalın erkek sesiyle Nicole'ü kahkahalara boğuyordu

Bir gece, bir saat kadar Omeh ve Senoufo kabilesi ve Nicole'ün hayallerinden bahsettiler. Richard şaşkınlığını adlandırmaya çalışırken, "Bu öykülerin bazılarının fiziksel gerçeğini kabul etmenin benim için zor olduğunu anlamalısın," dedi "Yine de onları son derece büyüleyici bulduğumu kabul ediyorum " Sonra onun hayallerindeki simgeciliği çözümlemek için büyük ilgi gösterdi. Nicole'ün gizemli özelliklerini, onun zengin kişiliğinin bir parçası olarak kabul ettiği belliydi.

414

Sonsuz Umut Pınarları

Sevişmeden önce bir süre birbirlerine sokulup yattılar Sonunda birleştikleri zaman her şey öylesine yumuşak ve yavaş olmuştu ki, her ikisi de kolaylık ve jayuruculuğuna şaşırmışlardı. Birkaç gece sonra, Ni-cole başı Richard'ın göğsünde, sessizce uykuyla uyanıklık arasında yatarken, Richard derin düşünceler içindeydi Nicole'ü uyanması için dürterek, "Birkaç sun evvel," dedi, "bu kadar birbirimize yakınlaşmadan önce, sana bir kez intiharı düşündüğümü söylemişim O zaman sana öyküsünü anlatmaya korkmuştum Şimdi dinlemek ister misin?"

Nicole gözlerini açtı. Yuvarlanıp yanağını onun karnına dayadıktan sonra "Hımm" dedi Ve hikayesine başlamadan önce uzanarak Richard'ı gözlerinden öptü "Sanırım bir zamanlar Sarah Tydings'le evli olduğumu biliyorsun," diye başladı. "O zamanlar ikimiz de gençtik ve o daha meşhur olmadan önceydi. Kraliyet Shakespeare Topluluğu'nda ilk yılıydı ve Stratford'un repertuarında Romeo ve Juliet, Nasıl Beğenirseniz ve Cymbeline vardı. Sarah, Roselind ve Juliet'i oynuyordu ve her ikisinde de fevkaladeydi.

"O zamanlar okuldan yeni çıkmıştı ve daha on seki-zindeydi. Onu Juliet olarak gördüğüm ilk geceden sonra ona aşık oldum. Her akşam soyunma odasına çiçek yolladım ve biriktirdiğim paranın çoğunu onun gösterilerini izlemek için harcadım Birlikte iki uzun akşam yemeği yedik ve ona evlenme teklif ettim. Aştan çok, şaşırdığı için kabul etti.

"Yaz bittikten sonra Cambridge'e araştırma yapmaya gittim Sade bir evde yaşadık ve o, Londra'daki bir tiyatroya gidip geldi Elimden geldiği kadar onunla birlikte gitmeye çalıştım, fakat birkaç ay sonra çalışmalarına daha çok zaman ayırmam gerekti."

Richard anlatımını keserek Nicole'e doğru baktı. K1-

415

RAMA-II

mıldamamıştı. Yüzünde sevgi dolu bir gülümsemeyle, kısmen üzerinde yatıyordu Yavaşça "Devam et," dedi.

"Sarah bir adrenalin bağımlısıydı Heyecan ve değişiklik isterdi. Örneğin yiyecek alışverişi, muazzam bir sıkıntıydı. Düşmeyi açarak neyi ısmarlayacağına karar vermek de büyük bir dert. Ayrıca her tür planı da aşırı kısıtlayıcı bulurdu.

"Sevişme her kez değişik pozisyonlarda ya da değişik bir müzik eşliğinde olmak zorundaydı; yoksa eski bir şapka gibi olurdu. Bir süre onu tatmin edebilecek kadar yaratıcı olabildim. Ayrıca onu ev işlerinin sıkıcı-lığından kurtarmak için günlük işleri de üstlenmişim. Fakat bir günde ancak sayılı saatler var.

Sonunda, oldukça becerikli olmama karşın, çalışmalarım zarar görmeye başladı, çünkü tüm enerjimi, hayatı onun için ilginçleştirmeye harcıyordum.

"Bir yıllık evlilikten sonra, Sarah Londra'da bir daire kiralamak istedi, böylece oyundan sonra her gece uzun bir yolculuk yapması gerekmeyecekti. Zaten haftanın birkaç gecesini Londra'da, görünüşte, bir kız artist arkadaşının evinde kalarak geçiriyordu Fakat mesleğinde yükseliyordu ve bol paramız vardı, o zaman neden hayır diyecektim?

"Çok geçmeden davranışlarıyla ilgili söylentiler oldukça yaygınlaştı. Sanınm, kendisine sorarsam onlan yadsımayacağından korkarak, hepsini duymazlıktan

gelmeyi seçtim. Sonra bir gece geç saatlerde bir sınava hazırlanırken, bir kadından telefon aldım. Bana kendisinin aktör Hugh Sinclair'ın eşi olduğunu ve Mr. Sinclair'in -o zamanlar Sarah ile birlikte bir Amerikan draması olan Her Ortamda 'da başrolü paylaşıyordu-kanmla bir ilişki içinde olduğunu söyledi. "Aslında" dedi bana, "şu anda da kendisi karınızın dairesinde bulunuyor " Mrs. Sinclair ağlamaya başladı ve telefo

416

Sonsuz Umut Pınarları
nu kapattı."

Nicole yavaşça uzanarak eliyle onun yanağını okşadı Richard acısını hatırlayarak, "Göğsümün patlayacağını sandım" dedi. "Kızgındım, dehşete düşmüştüm ve çılgın gibiydim. İstasyona giderek son tren için Lond-ra'ya bilet aldım. Taksi beni Sarah'ın evinin önüne bırakınca eve koştum. "Kapıyı vurmam. Merdivenlerden yukarı koştum ve ikisini de yatakta çıplak uyurken yakaladım Sarah'ı kaldırıp karşı duvara fırlattım -kafasını aynaya çarptığı zaman çıkan sesi hâlâ anımsıyorum Sonra öfkeyle adamın üstüne çullandım, yüzüne tekrar tekrar vurdum, kanlı bir kütle haline gelinceye kadar. Korkunçtu..."

Richard konuşmasını keserek sessizce ağlamaya başladı Nicole, "Canım, canım" derken, kollarını onun şiddetle inip çıkan göğsüne doladı "Bir hayvan gibiydim," diye ağladı. "Bir babanın olabileceğinden daha kötüydüm Yandaki dairedaki insanlar beni engellemeseler onları öldürebilirdim." Birkaç dakika ikisi de konuşmadılar. Richard yeniden konuşmaya başladığı zaman sesi yumuşamış ve uzaktan gibiydi. "Ertesi gün polis merkezi ve dedikodu gazeteleri muhabirleri ve Sarah'la karşılıklı suçlamalardan sonra, kendimi öldürmek istedim. Bir silahım olsaydı, yapmış bile olacaktım Bir başka öğrenci beni arayıp görecelik kuramı üzerine ayrıntılı bir soru soruncaya kadar onun yerini tutacak başka ürkütücü yollar arıyordum -haplar, jilet bıçağıyla bileklerini kesmek, bir köprüden atlamak. Mr Einstein üzerine on beş dakika düşündükten sonra, intiharın geçerli bir seçim olması olanaksızdı Boşanmak elbette. Evlenmeye tövbe, belki Fakat ölüm tümüyle olanaksızdı. Fiziğe olan aşkıma böyle ilkel bir şekilde son veremezdim." Sesi zayıfladı ve sustu.

417

RAMA-II

Nicole kendi gözlerini sildi ve ellerini onunkilerin üstüne koydu. Çıplak vücudunu, Richard'a dayayarak onu öptü ve "Seni seviyorum" dedi. Nicole'ün çalan alarmı Rama'da yeniden gündüz olduğunu bildiriyordu. Aklından hızla hesaplayarak, On gün daha, diye düşündü. Artık ciddi bir konuşma yapsak iyi olacak.

Saat Richard'ı da uyandırmıştı. Dönerek yanında yatan Nicole'e gülümsedi.

"Sevgilim," dedi Nicole, "Zamanı geldi..."

"... dedi mors, birçok şeyi konuşmak için,"

"Haydi artık, ciddi ol. Ne yapacağımıza karar vermemiz gerek. Artık kurtarılmayacağımız açıkça ortada."

"Aynı fikirdeyim," diyen Richard, Nicole'ün uykusu tulumunun üzerinden uzanarak gömleğini alırken, "Günlerdir bu anın gelmesinden korkuyordum. Fakat sanırım artık yüzerek geçmeyi düşünme noktasına geldik."

"Sence siyah maddelerimizden bir tekne yapma şansımız yok mu?"

"Hayır. Maddelerden biri çok hafif, diğeri de çok ağır. Eğer çivilerimiz olsaydı, belki de denize dayanıklı tekne, sal karışımı bir şey yapabilirdik, ama gene de yelkenlerimiz olmayacağından kürek çekmek zorunda kalırdık. . en iyi çaremiz yüzmek."

Richard kalkarak siyah karenin yanına gitti. "Düşsel planlarım başarılı olamadı, değil mi?" Hafifçe kareyi tıklattı. "Ve sözde, biftek ve patatesle birlikte bir tekne de yapacaktım."

"İnsan ve fare işbirliğiyle ilgili her plan baştan sona ters gider."

"Yaşlı Robbie'nin ne tuhaf bir şiiridir bu. İnsanların bunda ne gördüklerini anlamıyorum."

418

Sonsuz Umut Pınarları

Nicole giyinmeyi bitirdikten sonra bazı gerinme hareketleri yapmaya başladı. "Uff," dedi, "formumu kaybetmişim. Günlerdir sıkı bir bedensel çalışma yapmıyorum." Kendisine hınzırca bakmakta olan Richard'a gülümsedi, "O sayılmaz, budala."

Richard sırtıtarak, "Benim için sayılır" dedi. "Hemen hemen sevdiğim tek egzersiz o. Akademideki o özel 'bedensel çalışma' hafta sonlarından hep nefret ederdim." Richard siyah masanın üstüne küçük parçalar halindeki manna kavunlarını sıraladı. Hislerini belli etmeden "Bundan sonra üç porsiyon kaldı" dedi, "Hava kararmadan yüzeriz sanırım."

"Sabah gitmek istemiyor musun?" diye Nicole sordu.

"Hayır. Neden sen sahile gidip uygun bir nokta seçmiyorsun? Dün gece bilgisayarda beni çok şaşırtan bir şey gördüm. Bize yiyecek veya yelkenli kayak vermeyecek, ama sonunda başka bir yapının içine girmiş olabilirim."

Kahvaltıdan sonra Nicole Richard'ı öperek yüzeye yürüdü. Sahili taraması uzun sürmedi. Aslında suya girmek için bir noktanın diğerine tercih edilmesinin bir anlamı da yoktu. Yaklaşan yüzme olayının acımasız gerçeği, Nicole'ün üstüne çökmüştü. Durum çok iyi, dedi kendine, Rama'da hava yeniden karardığı zaman ne Richard ne de ben hayatta olmayacağız.

Bir köpekbalığı biot tarafından yenmenin nasıl bir şey olabileceğini düşündü. Çabuk bir ölüm olur muydu? Yoksa bacağınızın daha yeni kopartılmış olduğu-" nı bilerek boğulur muydunuz? Nicole'ün bu düşünce karşısında tüyleri ürperdi. Belki de başka bir kavun elde etmeyi denemeliydik... Bunun yararsız olduğunu biliyordu. Eninde sonunda yüzmek zorunda kalacaklardı.

Nicole, durumlarını artık düşünmemeye çalışarak,

419

RAMA-II

denize sırtını döndü. Hiç olmazsa şu son birkaç gün iyiydi, dedi kendine. Richard her yönden mükemmel bir eş. Bir an için paylaştıktan zevkleri anımsama lüksünü yaşadı, sonra gülümseyerek ine doğru yürümeye başladı.

"Fakat ben neye bakıyorum?" Siyah ekranda başka bir resim belirirken Nicole sordu

"Tümüyle emin değilim," diye yanıtladı Richard. "Bütün bildiğim, bir tür uzun listeyi Hışladığım. Sanskrit simgelerine benzeyen çizgiler yaratan o özel kumanda grubunu hatırlıyor musun? İşte, anlaşılmaz bazı şeyler içinde dolanıp dururken, bir örnek dikkatimi çekti Örneğin başında durup, son üç tuşun konumlarını değiştirerek iki noktaya yeniden bastım. Birden ekranda bir resim belirdi ve normal rakamlara her basışımda, resim değişti."

"Fakat bir alıcının görüntülerine baktığımızı nereden biliyorsun?"

Richard bir komut girdi ve resim yeniden değişti. "Ara sıra tanıdığım bir şey görüyorum" dedi. "Örneğin şuna bak. Beta Merdivenlerinin Merkez Noktası'mn ortasından alınmış bir resmi olamaz mı."

Nicole resmi inceledi, "Belki," dedi. "Fakat nasıl emin olabilirsiniz bunu anlamıyorum."

Richard ekrana değişmesi için yeniden komut girdi. İzleyen üç resim anlaşılmıyordu. Dördüncüsü, karenin ucuna doğru sivrilerek incelen bir şekil gösterdi. "Ve şu," dedi, "Küçük Boynuzlardan birinin, Büyük Boy-nuz'un tepesine yakın bir yerdeki alıcıdan görüntüsü olamaz mı?"

Ne kadar kendisini zorlasa da Nicole, Güney çağının merkezindeki o dev sivriliğin ucundan görüntünün nasıl olabileceğini gözünde canlandıramıyordu.

Richard resimleri geçmeye devam etti. Her beş re-

Sonsuz Umut Pınarları

simden sadece biri kısmen netti. "Sistemin bir yerinde niuhakkak düzeltici mantık dizisi vardır" diye kendine söyledi. "O zaman resimleri netleştirebilirim."

Nicole, Richard'ın başka bir uzun çalışma dönemine gireceğini anlıyordu. Ona doğru yürüyerek kollarım boynuna doladı. "Önce seninle ilgini başka tarafa da göstermen için konuşabilir miyim?" derken onu dudaklarından öptü.

Richard klavyeyi yere bırakırken, "Sanırım," dedi. "Bu benim zihnimi temizlememe de iyi gelir."

Nicole fevkalade güzel bir rüyanın ortasındaydı. Yeniden Beauvois'daki evindeydi. Richard oturma odasındaki koltukta yanında oturuyor ve elini tutuyordu. Babası ve kızı karşılıklarındaki yumuşak koltuklarda otu nn aktaydılar.

Rüyası Richard'ın ısrarcı sesiyle kesildi. Nicole gözlerini, üzerine eğilmiş ve sesi heyecandan çatlak çıkan sevgilisine açtı. Richard kalkması için ona elini uzatırken, "Bunu görmelisin, canım" diyordu. "Bu inanılmaz. Birisi hâlâ burada " Nicole rüyasını kafasından silkip atarak, Richard'ın işaret ettiği, büyük ekrana baktı. "İnanabiliyor musun'" derken Richard zıplayıp duruyordu. "Hiç kuşku yok Askeri gemi hâlâ Rama'ya bağlı."

Ancak bundan sonra Nicole, Rama'nın dışını gösteren bir resme bakmakta olduğunu anladı. Gözlerini kırptıştırırken Richard'ın düzensiz açıklamasını dinliyordu "Bir kez düzeltici değişkenleri buduktan sonra, hemen hemen her resim netleşti. Daha önce sana gösterdiğim resimler, Rama'nın yüzlerce resim alıcısının gösterdiği canlı yayın olmalı ve diğer alıcı veri tabanına da ulaştığını sanıyorum."

Richard coşku içindeydi. Nicole'ü kollarıyla sardı ve yerden kaldırdı. Onu kucakladı, öptü ve odanın için-

421

RAMA-II

de zıplamaya devam etti.

Sonunda biraz sakinleştiği zaman, Nicole siyah karede görüntülenen resmi tanı bir dakika boyunca inceledi Kesinlikle Newton askeri gemisiydi -işaretleri okuyabiliyordu. Richard'a "Demek bilim gemisi gitmiş" dedi.

"Evet, tahmin ettiğim gibi. Ben ikisinin de gitmiş olmasından ve denizi yüzerek geçtikten sonra, kendimizi bu kez daha büyük bir hapishanenin içinde tutsak olarak bulacağımızdan korkuyordum."

Aynı kuşku Nicole'ü de rahatsız etmişti Richard'a gülümsedi. "O zaman her şey oldukça açık, değil mi? Silindirik Deniz'i yüzerek geçiyoruz ve taşıma koltuklarına yürüyoruz Tepede biri bizi beklemekte oluyor. "

Nicole eşyalarını toplamaya başladı Bu arada Ric-hard ekranda yeni görüntüler bulmaya devam ediyordu "Ne yapıyorsun sevgilim?" diye Nicole tatlılıkla sordu. "Yüzmeye gideceğimizi sanıyordum "

"Düzeltilici değişkenleri saptadıktan sonra," diye Ric-hard yanıtladı "Alıcı dizisinin hepsini gözden geçir-medim Kritik bir şeyi kaçırmadığımızdan emin olmak istiyorum. Sadece bir saat veya ona yakın bir süre alır "

Nicole toparlanmayı bırakıp ekranın önünde Ric-hard'ın yanına oturdu. Resimler gerçekten ilginçti. Bazıları dış görüntülerdi Fakat çoğu Rama'nın değişik iç bölgelerini, yeraltı inleri dahil, gösteriyordu Olağanüstü bir resim, büyük bir odanın tepesinden çekilmişti ve asılı ağların arasından, yerde süngerimsi ağ içine yuvalanmış sıcak küreleri gösteriyordu. Richard ve Nicole bir süre resmi, siyah ve altın sekiz bacaklı örümceği görebilmek umuduyla izlediler, fakat hiçbir hareket saptayamadılar.

Listenin neredeyse sonuna yaklaşımlardı ki, Alfa

422

Kaçış Koşumu

merdivenlerinin alttan üçte birini gösteren bir resim ikisini de sersemletti.

Orada, merdivenlerden aşağıya inen, uzay giysileri içinde dört insan şekli vardı. Ric-hard ve Nicole inen şekilleri beş saniye kadar izledikten sonra sevinçten havalara uçtular. Richard kollarını havaya kaldırırken, "Geliyorlar," dedi, "Kurtarılacağız."

51

KAÇIŞ KOŞUMU

Richard sabırsızlanmaya başlamıştı. O ve Nicole, New York'un duvarları üstünde, bir saati aşkın bir süredir, gökyüzünü bir helikopter görebilme umuduyla tarayarak bekliyorlardı. "Hangi cehennemdeler?" diye homurdandı. "Alfa merdivenlerinin dibinden Beta kampına ulaşmaları sadece on beş dakika sürer." Nicole cesaret verici bir şekilde, "Belki başka bir yeri arıyorlardır" dedi.

"Bu saçma," dedi Richard. "Elbette önce Beta'ya giderlerdi ve iletişim sistemini onaramasalar bile, en azından son mesajımı bulurlardı. Motorlardan birini New York'a gitmek için aldığımı yazmıştım.

"Herhalde şehirde helikopterin inmesi için bir yer olmadığını biliyorlardır. Bir tekneyle geliyor olabilirler."

"Helikopterle yerimizi belirlemeden mi? Bu olanaksız." Richard gözlerini denize çevirerek bir yelkenli aradı. "Bir tekne. Bir tekne. Bir tekne için krallığımı verirdim "

Nicole güldü, ama Richard zorlukla gülümseyebildi. "İki kişi, Beta'nın malzeme çadırındaki yelkenliyi otuz dakikadan az sürede birleştirebilir," diye huysuzlandı. "Kahretsin, neden geciktiler?"

423

RAMA-II

Düş kırıklığı içindeki Richard telsizindeki düğmeyi açtı, "Şimdi beni dinleyin çocuklar. Eğer Silindirik De-niz'de bir yerlerdeyseniz, kendinizi tanıttın ve bu yana doğru hızlanmaya bakın Duvarın üstünde duruyoruz ve beklemekten sıkıldık " Yanıt yoktu. Nicole duvarın üstüne oturdu. "Ne yapıyorsun?" diye Richard sordu. "İkimiz için senin yeterince üzüldüğünü düşünüyorum," dedi Nicole "Ve ayakta durup ellerimi sallayıp durmaktan da yoruldu " Silindirik Deniz'in ötelere baktı, "Ne kadar kolay olurdu," diye istekle söylendi, "karşı kıyıya uçabilseydik."

Richard başını bir yana eğerek ona baktı Birkaç saniye sonra, "Amm müthiş bir fikir," dedi. "Neden bunu daha önce düşünmedik?" Hemen oturarak bilgisayarında bazı hesaplar yapmaya başladı "Korkaklar ölmeden önce defalarca ölürlər," diye mırıldandı, "fakat cesurlar ölümü sadece bir kez tadarlar."

Nicole arkadaşının çılgınca klavyesinin tuşlarına basışını onun omzunun üstünden bilgisayar ekranına bakarak izlerken, "Ne yapıyorsun canım?" diye sordu.

Richard hesaplamasını bitirdikten sonra, "Üç," diye bağırdı "Üç tane yeterli olacak " Şaşkın Nicole'e doğru baktı. "Gezegenlerarası tarihin en cesur planını duymak ister misin?"

Nicole kuşkulu bir gülümsemeyle, "Neden olmasın?" diye yanıtladı

"Ağ maddesinden kendimize bir koşum yapacağız ve kuşlar bizi Silindirik Deniz'in üstünden taşıyacaklar."

Nicole, Richard'ı birkaç saniye süzdü "Koşumu yaptığımızı kabul etsek bile," dedi kuşkulu bir tonda, "kendi rolleri için kuşlarla nasıl konuşacağız?"

"Bunun kendileri için de çok iyi olacağına onları ikna ederiz" diye Richard yanıtladı "Ya da bunun yeri-

424

Kaçış Koşumu

ne onları bir yoldan tehdit ederiz... Ne bileyim, sen bu konu üzerinde biraz çalışabilirsin."

Nicole'ün pek akıllı yatmamıştı Richard onun elini tutup duvardan aşağıya inerlerken, "Her durumda," dedi, "buralarda bir helikopter veya tekne beklemekten daha iyidir."

Beş saat sonra kurtarma ekibinden hâlâ bir iz yoktu Koşumu yapmayı bitirdikleri zaman, Richard, Nicole'ü duvarda bırakarak Beyaz Oda'ya, alıcı dizisini bir daha incelemeye gitti. Beta kampı çevresinde insan şekilleri gördüğünü sandığı, fakat o karede görüntünün pek zayıf olduğu, haberiyle döndü Kararlaştırdıkları gibi, Nicole telsiziyle her yarım saatte bir çağrı yapmış fakat bir yanıt alamamıştı.

Richard bilgisayarına bazı grafikler programlarken, "Richard," dedi, "Sence kurtarma ekibi neden merdivenleri kullanıyordu?"

"Kim bilir?" diye Richard yanıtladı, "belki taşıma koltukları bozulmuştur ve geride bir mühendis kalmamıştır "

"Bana garip geliyor," diye Nicole düşündü Bu konuda bir şey beni rahatsız ediyor, dedi kendine, fakat açıklayabilecek duruma gelmeden Richard'la paylaşmaya cesaret edemiyorum. O önseziye inanmıyor Saatine göz attı Kavunu öğünlere bölmemiz iyi oldu. Eğer kurtarma ekibi gözükmez ve bu çılgın plan da yürümezse, ertesi gün ışığına kadar yüzemeyiz

Richard kesin bir ifadeyle, "Ön tasarım bitti," dedi ve Nicole'ü yanına gelmesi için çağırdı Elindeki ekranı gösterirken, "Eğer çizgi grafiği sence uygunsa," dedi, "daha ayrıntılı grafiklere geçeceğim "

Resimde, her birinin vücuduna bir ip bağlı üç büyük kuş, uçuş düzeninde deniz üzerinde uçuyorlardı Altlarında üç ipe bağlı sallanan bir insan ince bir ko-

425
RAMA-II

sumun içinde oturuyordu. Böyle bir şeyin olabileceğini bir an için bile düşünmeyen Nicole, "Bana iyi görünüyor" dedi.

İkinci kez kuş inini açmak için levhaya basarken Nicole, "Bunu yaptığımıza inanamıyorum" diyordu.

İlişkilerini tazelemek için yaptıkları ilk girişim beklendiği gibi soğuk karşılanmıştı. İkinci denemede bu kez, kuş ininin içine bağırarak Richard'dı. "Beni dinleyin, kuşlar," diye en sert sesiyle gürledi. "Sizinle konuşmak istiyorum. Şimdi Derhal yukan gelin." Nicole gülme isteğini bastırmak zorunda kaldı.

Richard inin içine siyah nesneler atmaya başladı. "Gördün mü?" diye sıırıttı, "bu lanet şeylerin bir gün işe yarayacağını biliyordum " Sonunda dikey koridorun dibinden biraz canlılık duyabiliyorlardı. Daha önce defalarca görmüş oldukları kuş çifti Richard ve Ni-cole'e doğru keskin çığlıklar atarak yükseldiler Richard onlara ekranı uzattığı zaman bakmadılar bile Çığlık atmaya bitirdikleri zaman, çift, tank nöbetçinin üstüne doğru yükseldi ve kapak kapanmaya başladı. Richard ondan kapağı üçüncü kez açmasını istediği zaman, Nicole, "Yararı yok Richard," dedi. "Dostlarımız bile bize karşı." Levhaya basmadan biraz duraksadı. "Eğer bize saldırırlarsa ne yaparız'"

Richard ona kapağı açması için işaret ederken, "Saldırmayacaklar" dedi "Ama gene de, senin şurada durmanı istiyorum. Tüylü arkadaşlarınla ben ilgileneneğim " Kapak üçüncü kez açılır açılmaz aşağıdan çığlıklar başladı. Richard da hemen bağırarak ve koridordan aşağıya doğru siyah nesneler fırlatmaya başladı. Bir tanesi tank nöbetçinin üstüne çarptı ve silah sesini andıran bir patlamaya yol açtı.

Her zamanki iki kuş açıklığa kadar yükselip Ric-

426

Kaçış Koşumu

hard'a bağırdılar. Üç veya dört tanesi de arkalannday-dı. Gürültü inanılmaz yüksekti. Richard gerilemedi Bağırarak ve bilgisayar ekranını göstermeye devam etti Sonunda da dikkatlerini çekmeyi başardı.

Kuş grubu, deniz üzerindeki uçuşun grafiklerle anlatımını izlediler. Sonra Richard sol elinde tuttuğu koşumlardan birini kaldırarak bilgisayarındaki gösteriyi bir daha tekrarladı Bunu kuşlar arasındaki çılgınca konuşmalar izledi. Ancak, sonunda Richard kaybettiğini hissetmişti. Kuşlardan bir çift tank nöbetçinin üstüne doğru uçarken, Richard inin birinci çıkıntısına inerek, ciğerlerinin bütün gücüyle, "Durun" diye bağırdı.

Siyah kadife kuşun eşi ileri doğru geldi, tehdit eden gagası Richard'dan sadece bir metre kadar ötedeydi. Çığlık ve bağırışmalardan oluşan gürültü sağırlandırıcı düzeye ulaşmıştı. Richard yılmıyordu. Kuşların itirazlarına karşın ikinci çıkıntıya indi. Artık, kapak kapanmaya başlarsa, kaçmayı başaramazdı.

Tekrar koşumu kaldırarak ekranı gösterdi. Bir çığlık korosu onu yanıtladı. Sonra, kuşların feryatlarının üstünde, tıpkı bir okul veya hastahanedeki yangın alarmı düdüğüne benzeyen başka bir ses duydu. Tüm kuşlar bir anda sessizleştiler ve çıkıntıların üstüne yerleşerek tank nöbetçiye doğru baktılar

İN şaşılacak derecede sessizdi. Birkaç saniye sonra, Richard kanat çırpmalarını duydu ve bir anda yeni bir kuş dikey koridorda görüldü. Kuş yavaşça onun hizasına kadar yükseldi ve tam karşısında süzölmeye başladı Gri kadife bir vücudu ve keskin gri gözleri vardı. Parlak kiraz kırmızısı iki kalın halka boynunu çevreliyordu.

Yaratık Richard'ı inceledi ve onun tam karşısındaki çıkıntıya kondu Daha önce orada olan kuş, kaçarcasına onun önünden çekildi. Gri kadife kuş konuştuğu

427

RAMA-II

zaman, sesi yumuşak ve çok temizdi. Konuşma bittiği zaman, siyah kadife kuş, yeni gelenin yanına uçarak, görünüşe göre bu taşkınlığın nedenini açıkladı. İki kuş birkaç kez Richard'a baktılar. Son seferinde, baş sallamalarının belki de başlama işareti olduğunu düşünen Richard grafik uçuşu bir daha gösterdi ve koşumu kaldırdı. Kiraz halkalı kuş, daha yakından görebilmek için yanına uçtu. Yaratık ani bir hareket yaparak Richard'ı korkuttu ve az daha çıkıntıdan aşağı düşüyordu Herhalde kuş gülüşmesi olabilecek sesleri birkaç kelimeyle kesen gri kadife lider, sonra bir dakika kadar düşündü. Sonunda kuş lideri bir pençesiyle Richard'a işaret ederek muazzam kanatlarını açtı ve delikten süzülerek gün ışığına çıktı.

Birkaç saniye Richard kımıldamadı Büyük yaratık inin üstünde havaya yükseldi, yükseldi ve az sonra onu tanıdık iki kuş izledi Saniyeler sonra Nicole'ün başı delikte belirdi "Bunu nasıl başardığını bilmiyorum, ama dostlarımız hazır görünüyorlar."

52

UÇUŞ 302

Richard koşumu Nicole'ün bel ve kalçalarının etrafında sıkıştırırken, "Ayakların sarkacak," dedi, "ve başlangıçta, ağ şerit gerilirken düşme duygusuna kapılacaksın."

"Suya çarparsam ne olur?" diye Nicole sordu

"Kuşların, çarpmayacağın kadar yüksekten uçacağına güvenmek zorundasın," dedi

Richard "Oldukça zeki olduklarını sanıyorum, özellikle kırmızı halkalı olan "

Nicole rahatlamak için koşumu ayarlarken sordu,

428

Uçuş 302

"Sence kral o mu?"

"Sanırım onların kral eşdeğeri. Başından beri grubun ortasında uçmak istediğini açıkça belli etti "

Richard üç koşum ipini de elinde taşıyarak duvarın dik eğiminden yukarı yürüdü.

Kuşlar denizi seyrederek sakince oturuyorlardı Richard ipi sırtlarına ve kanatlarının tam arkasına bağlarken uysal davrandılar Sonra kalkış grafiklerini onlara gösterirken bilgisayarının ekranını bir daha izlediler. Kuşların birlikte yavaşça havalanmaları, koşum iplerini Nicole'ün üstünde gergin hale getirmeleri ve sonra da, denizin üstünden kuzeye doğru uçmadan önce, onu dik olarak yukarıya kaldırmaları gerekiyordu.

Düğümünün sağlamlığını kontrol ettikten sonra, eğimin dibinde, denizden sadece yirmi beş metre uzakta olan Nicole'ün yanına döndü. "Eğer, olur a, kuşlar beni almak için dönmezlerse," dedi Richard, "sonsuz kadar bekleme. Kurtarma ekibini bulduktan sonra yelkenliyi birleştirin ve buraya gel Ben Beyaz Oda'da olacağım." Derin bir nefes aldı "Sağlıkla git sevgilim," dedi ve ekledi: "Seni sevdiğimi unutma."

Nicole kalbinin çarpmasından kalkış anının sonunda geldiğini anlıyordu.

Richard'ı yavaşça dudaklarından öptü ve, "Ben de seni seviyorum" diye mırıldandı

Kucaklaşmaları bittiği zaman, Richard duvardaki kuşlara el salladı. Gri kadife

kuş dikkatle havalandı, iki arkadaşı da hemen onu izlediler. Nicole'ün tam

üstünde uçuş düzenini oluşturarak süzöldüler, Nicole üç ipin de sıkıca

çekildiğini hissetti ve bir an için havaya kaldırıldı.

Saniyeler sonra esnek şerit gerilmeye başlayınca, tekrar yere doğru inmeye

başlamıştı. Kuşlar yükseldiler ve suyun üstüne doğru yöneldiler; Nicole,

kuşların yavaş yavaş daha yükseklerle çıkmaları nedeniyle ge-

429

RAMA-II

rilip büzülen şeridin ucunda, kendisini yukarı aşağı inip çıkan bir yoyo gibi hissetti.

Heyecan veren bir uçuştı. Henüz kıyıya yakınken, ayakları bir kez, o da hafifçe,

suya değmiş ve onu biraz korkutmuştu. Fakat kuşlar, ayaklarından başka bir yeri

ıslanmadan onu hemen yükseltmişlerdi. Esnek şerit tam uzunluğuna ulaştıktan

sonra, uçuş oldukça sakin geçti. Nicole, ayakları sudan sekiz metre kadar

yukarıda sallanırken, elleriyle üç şeridin ikisini yakalamış olarak, koşumun

içinde oturdu.

Denizin ortası oldukça sakindi. Yolun yarısına doğru, Nicole gittiği yola paralel olarak, altında yüzen iki karanlık şekil gördü. Bunların köpekbalığı biotlar olduğundan emindi. Ayrıca, suda değişik birkaç tür daha saptadı; hele, içlerinden yılanbalığına benzeyen ince uzun bir tanesi, kendisini suyun dışına çıkartarak onun uçuşunu izledi. Nicole suyu incelerken, Vayy, diye düşündü. Yüzmediğime gerçekten memnunum.

İniş kolay oldu. Nicole kuşların, denizin karşı tarafında elli metrelik bir uçurum olduğunu fark edemeyeceklerinden kaygı duyuyordu Aslında korkmasına gerek yoktu. Kuzey yarımşilindirindeki yara yaklaşırlarken, kuşlar yavaş yavaş yüksekliklerini arttırdılar. Nicole, kenardan on metre kadar içeride, dikkatle yere indirildi.

Dev kuşlar yakınına indiler. Nicole kuşumdan çıkarak kuşlara doğru yaklaştı. Onlara fazlasıyla teşekkür etti ve başlarının arkasını okşamak istedi. Fakat kuşlar uzaklaşarak onun temasından kaçındılar ve birkaç dakika dinlendikten sonra, liderlerinden gelen bir işaret üzerine, deniz üstüne yükselerek New York'a doğru uçtular.

Nicole duygularının yoğunluğuna şaşırmıştı. Dizlerinin üstüne çökerek toprağı öptü. Ancak o zaman, aslında hiçbir zaman New York'tan güvenli bir biçimde

430

Uçuş 302

başlamayacağını düşündüğünü anladı. Kurtarma ekibini dürbünüyle aramaya başlamadan önce, buzmobille kaderini çizen o yolculuktan sonra başına gelenleri düşündü. Netv York'tan öncesi sanki bir yaşam boyu geride, dedi kendine, Şimdi her şey değişti.

Richard koşumu kuşların liderinden çözdü ve yere bıraktı. Bütün kuşlar artık özgürdü. Gri vücudu yaratık Richard'ın işini bitirdiğini görmek için boynunu kendi etrafında çevirdi. Halkalarının canlı kiraz kırmızısı, gün ışığında daha belirgindi. Bu muhteşem yaratıkları belki de bir daha görememesinin yüksek bir olasılık olduğunu bilen Richard, halkaları ve onların neyi imlediklerini merak etti.

Nicole, Richard'ın yanına geldi. İndiğinde onu sevgi ve heyecanla kucaklamıştı. Kuşlar, meraklarını belli eden bakışlarla onları süzerek, rahatça orada duruyorlardı. Onlar da, diye Nicole düşündü, bizi merak ediyor olmalılar. İçindeki dilbilimci, dünyadışı bir yaratıkla konuşmanın nasıl bir şey olacağını, iki farklı zekânın birlikte nasıl çalışabileceğini anlamaya başlamanın... "Onlara nasıl güle güle ve teşekkür ederim diyebileceğimi merak ediyorum," diyordu Richard.

"Bilmiyorum," dedi Nicole, "ama güzel olurdu..."

Durarak kuşların liderini izlemeye başladı. Kuş, diğer iki yaratığı yanına çağırdı ve üçü birden Richard ve Nicole'e yüzleri dönük olarak durdular. Bir işaretle üçü de kanatlarını sonuna kadar açtılar ve bir halka oluşturdular. Tam bir çember çizdikten sonra tekrar insanlara yüzlerini dönerek durdular.

"Haydi," dedi Nicole. "Bunu yapabiliriz."

Nicole ve Richard yüzleri kuşlara dönük ve kollan yana açık olarak durdular. Sonra Nicole ellerini Ric-hard'ın omuzlarına koyarak onu çembersel bir dönü-

431

RAMA-II

şe yönlendirdi. Bazen pek zarif hareket edemeyen, bir kere de tökezleyen Richard, gene de hareketi tamamlamayı başardı. Richard ve kendisi dönmeyi tamamlayıp yüzlerim onlara döndükleri zaman, Nicole kuş liderin gülümsediğini sandı.

Birkaç saniye sonra üç kuş havalandı. Yüksekçe, daha yüksekçe çıkarak Nicole'ün görme sınırına ulaştılar. Sonra denizin üstünden güneye, evlerine uçtular. Onlar hareket ederken Nicole, "İyi şanslar," diye fısıldadı.

1 u. m

1

Kurtarma ekibi Beta kampının çevresinde yoktu. Aslında Richard ve Nicole, Silindirik Deniz'in kıyısı boyunca yaptıkları yarım saatlik bir yolculukta da onların hiçbir izine rastlayamamışlardı. "Bu herifler salak olmalı," diye Richard söylendi. "Beta'daki mesajım herkesin görebileceği bir yerdeydi. Bu kadar uzağa henüz gelememiş olabilirler mi?"

"Karanlığa üç saatten biraz az süre var," dedi Nicole "Newton'a dönmüş olabilirler."

"Pekâlâ, öyleyse canları cehenneme, Haydi biraz birşeyler yiyelim, sonra taşıma koltuklarına gideriz."

Yemek yerlerken Nicole, "Biraz kavun ayırsak mı dersin?" diye sordu. Richard'ın ona şaşkın baktığını görünce, "Her olasılığa karşı" diye ekledi.

"Ne olasılığına karşı?" diye Richard sordu. "Şu salak kurtarma sürüsünü bulamasak ve tüm merdivenleri bir bir tırmanmamız bile gerekse, karanlıktan önce orada oluruz. Anımsa, merdivenlerin tepesinde gene ağırlıksız olacağız."

Nicole gülümsedi, "Sanırım doğam nedeniyle çok tedbirliyim" dedi ve birkaç parça kavunu çantasına kaldırdı

Taşıma koltukları ve Alfa merdivenlerine giden yolun dörtte üçünü almışken, uzay elbiseleri içinde dört

432

Uçuş 302

insan şekli gördüler. Görünüşe göre Rama Paris'i diye adlandırılan yapılar kümesini terk ediyorlardı. Şekiller, rovere zıt yönde yürüyorlardı.

"Sana bu heriflerin salak olduğunu söylemiştim," diye Richard ünledi "Uzay elbiselerini çıkarmayı düşünebilecek kadar bile akılları yok. Sadece bizi kurtarmak için yedek Newton'la gönderilen özel bir ekip olmalı."

Ana düzlükte roveri insan şekillerinin olduğu yere doğru sürdü. Nicole ve Richard, aralarında yüz metre kalınca birlikte bağırmaya başladılar, fakat uzay elbisesi içindeki adamlar batıya doğru yavaş ilerlemelerine devam ettiler.

"Belki de bizi duyamıyorlar," diye Nicole fikrim söyledi. "Hâlâ başlıklarını ve iletişim aygıtlarını taşıyorlar."

Siniri bozulmuş olan Richard, tek sıralık grubun beş metre gerisinde arabayı durdurup aceleyle atladı ve grubun liderinin önüne doğru koşarken, "Hey çocuklar," diye bağırdı, "Burada, arkanızdayız. Tüm yapacağınız şey, geriye dönüp..."

Richard öndeki adamın yüzündeki boş ifadeyi görünce donakaldı. Yüzü tanıdı. Tanrı'm, bu Nor-ton'du! Omurgasından aşağı inen bir ürpertiyle titrerken, üzerine ağır adımlarla gelen dört adamlık kafilenin yolu üzerinden sıçrayarak uzaklaştı ve yanından yavaşça geçmelerini izledi. Geçirdiği şoktan uyuşmuş bir halde, sessizce, yanından geçerken ifadeleri hiç değişmeyen diğer üç yüzü de inceledi. Onlar da Rama I mürettebatından üç kozmonottu.

Son şekil geçtikten birkaç saniye sonra Nicole yanındaydı. "Ne oldu?" diye sordu, "Neden durmadılar?" Richard'ın tüm kanı çekilmiş yüzünü gördü, "Canım, iyi misin?"

"Onlar biot," diye Richard mırıldandı, "Kahrolası in-

433

RAMA-II

1

1 a

1

1 1

1" 1 1

san biotlar "

Nicole sesinde ani bir dehşet ifadesiyle "Neee>" diye bağırarak hızla sıranın başına koşup başlık camının arkasındaki yüze baktı Kesinlikle Norton'du Yüzün her ayrıntısı, hatta gözlerin rengi ve incecik bıyığı, tam anlamıyla kusursuzdu. Fakat gözler bir şey anlatmıyordu

Şimdi, vücudun hareketlerinin de yapay görünüşü dikkatini çekiyordu. Her çift adım, yinelenen bir modeldi. Sadece cisimden çişime değişen ufak farklılıklar vardı Richard haklı, diye Nicole düşündü Bunlar insan biotlar ve tıpkı diş macunu ve fırça gibi, bunlar da görüntülerden yapılmış olmalı Bir anlık panik vücudunu kapladı. Fakat kurtarma ekibine ihtiyacımız yok, dedi kendine. Askeri gemi hâlâ çanağın tepesinde bağlı duruyor.

Richard insan biotların keşfedilmesiyle afallamıştı. Birkaç dakika, arabayı sürmek istemeyerek, Nicole'e ve kendisine yanıtlaması olanaksız sorular sordu. Tekrar tekrar, "Burada neler oluyor?" diye sordu. "Tüm bu biotlar evrenin bir

yerinde bulunan gerçek türlerle mi dayanıyor? Fakat her şeyden önce niçin imal ediliyorlar?"

Taşıma koltuklarına doğru yola çıkmadan önce, Richard, ikisinin de insan biotların metrelerce video kaydını almakta ısrar etti "Kuşlar ve sekiz bacaklı örümcekler büyüleyiciydi," derken, Norton'un bacak hareketlerinin yakın çekimini gerçekleştiriyordu. "Fakat bu bant herkesi yerinden sıçratacak."

Nicole karanlığa iki saat kaldığını, Tanrıların Merdi-venleri'ni tırmanmak zorunda kalabileceklerini ona hatırlattı. Gelecek kuşaklar için tuhaf yürüyüşün kaydını yeterli bularak, Richard roverin sürücü koltuğuna kayd ve Alfa Merdivenleri'ne doğru sürdü.

434

Uçuş 302

koltuklarının düzgün çalışıp çalışmadığını denemelerine gerek yoktu; yanına geldiklerinde zaten

alışıyordu Richard roverden aşağıya atlayarak kont-f01 odasına koştu.

Asansörü işaret ederek, "Birisi aşağıya geliyor," dedi

jslicole umutsuzca "Ya da bir şey," dedi.

Beş dakikalık bekleyiş, sanki sonsuzluk gibiydi. Başlarda ne Richard ne de Nicole hiç konuşmadılar. Fakat sonra, Richard, acele kaçma olasılığını göz önüne alarak belki de roverde oturmaları gerektiğini söyledi.

İkisi de dürbünleriyle gökyüzüne uzanan uzun kabloyu inceliyorlardı. Nicole, "Bir adam," diye bağırdı.

Birkaç saniye sonra Richard, "Bu, General O'Toole!" dedi.

Gerçekten oydu. General Michael Ryan O'Toole, Amerikan hava kuvvetleri subayı, taşıma koltuğuyla aşağıya iniyordu. Hâlâ Richard ve Nicole'den birkaç yüz metre yukarıdaydı ve daha onları görmemişti. Dürbünüyle çevresindeki dünyadışı manzarayı incelemekle meşguldü.

General O'Toole son kez Rama'yı terk etmek için taşıma koltuğuyla yukarı çıkarken, Güney Rama'mın uzak göklerine doğru uçan kuşa benzer üç yaratık görmüştü. General bu kuşları yenden görebilmek umuduyla tekrar aşağıya inmeye karar vermişti. İnişinin sonunda aşağıda kendisini bekleyen coşkulu karşılamaya hazırlıklı değildi.

435

RAMA-II

53

UÇLU

Richard Wakefield Rama'ya geri dönmek için New-ton'u terk ederken, General OToole onunla vedalaşan son mürettebat üyesi olmuştu General sabırla diğer kozmonotların Richard'la konuşmalarının bitmesini beklemişti. "Bunu yapmak istediğine emin misin?" diye Janos Tabori İngiliz arkadaşına sordu. "Komitenin birkaç saat içinde Rama'yı yasak bölge ilan edeceğini biliyorsun."

"O zamana kadar," Richard Janos'a sıırıttı. "Beta'ya doğru yollanmış olurum. Teknik olarak da emirlerine karşı gelmiş sayılmam."

"Bu saçmalık," diye Amiral Heilmann araya girdi. "Dr Brown ve ben bu görevi yönetiyoruz ve ikimiz de Newton'da kalmanı sana söyledik."

Richard katı bir ifadeyle "Ben de size birkaç kez söyledim," dedi, "Rama'nın içinde benim için çok önemli bazı şeyler bıraktım. Ayrıca, önümüzdeki birkaç günde hiçbirimizin yapacak bir işi olmadığını sen de benim kadar iyi biliyorsun. Terk etme karan kesin olarak verildikten sonra, bütün planlanmış çalışmalar düzlükte terk edilecek Bize sadece ne zaman ayrılıp Dünya'ya yollanacağımız söylenecek."

"Sana bir kez daha hatırlatıyorum," diye Otto Heilmann yanıtladı. "Bu yaptığın hareketi itaatsizlik olarak kabul ediyorum. Dünya'ya döndüğümüz zurnan en ciddi soruşturmayı..."

"Keser misin Otto," diye Richard sözünü kesti, sesinde bir kırgınlık tonu yoktu. Uzay elbisesini düzeltti ve başlığını giymeye başladı. Her zamanki gibi Francesca sahneyi video kamerasına alıyordu. Richard'la

436

üçü

bir saat önce yaptığı özel konuşmadan sonra garip bir biçimde sessizdi. Sanki akıllı başka bir yerdeymiş gibi kopuk görünüyordu.

General O'Toole Richard'a doğru yürüyerek elini uzattı "Birlikte pek zaman geçiremedik, Wakefield," dedi, "Fakat çalışmanızı takdir ettim. Orada iyi şanslar. Gereksiz risklere girme "

Richard, General'in sıcak gülümsemesine şaşırmişti. Amerikalı kara subayının onu gitmekten vazgeçirmek isteyeceğini sanmıştı "Rama'nın içi harikulade, General," dedi Richard, "Sanki Büyük Kanyon, Alpler ve piramitlerin hepsinin bir defada birleşimi gibi."

"Dört mürettebat üyemizi zaten kaybettik," diye O'Toole yanıtladı, "Senin buraya sağ salım dönmeni istiyorum. Tann seni korusun."

Richard generalin elini sıktıktan sonra, başlığını taktı ve hava kabinine geçti. Wakefield gittikten birkaç saniye sonra Amiral Heilmann, General O'Toole'un davranışını eleştiriyordu "Beni düş kırıklığına uğrattın, Michael," dedi. "O genç adamı yollayışındaki sıcaklık, onun hareketlerini gerçekten onayladığını düşünmesine yol açabilir "

O'Toole, Alman amirale döndü, "Wakefield cesarete ve inanca sahip, Otto," dedi. "Ne Rama'dan ne de ISA'nın disiplin sürecinden korkuyor. Böyle bir özgüvene saygı duyarım."

"Saçma," diye Heilmann sertçe yanıtladı. "Wakefield bir küstah, şımarık bir okul çocuğu İçeride nesi kalmış biliyor musun? O aptal Shakespeare robotlarından birkaç tanesi. Emir almaktan hoşlanmıyor ve her zaman kişisel programında ne varsa önce onu uygulamak istiyor."

"Bu da onun bizlere benzemesine neden oluyor," diye Francesca belirtti. Şimdi oda sessizdi. "Richard çok zeki," diye alçak sesle devam etti. "Belki de Ra-437

RAMA-II

1

3

a

• •

1 •

ma'ya gitmesinin hiçbirimizin anlayamadığı nedenleri vardır."

"Umarım, söz verdiği gibi karanlık olmadan gelir" dedi Janos. "Bir dostumu daha kaybetmeye dayanabileceğimi sanmıyorum."

Kozmonotlar girişten koridora geçtiler Janos yanında yürümekte olan Francesca'ya sordu. "Dr. Brown nerede?"

"Yamanaka ve Turgenyev'le beraber. Eve dönüş yolculuğundaki olası mürettebat görevlendirmelerini gözden geçiriyorlar. Oldukça eksilmiş olduğumuzdan, hareket etmeden önce oldukça çapraz çalışmalar yapmamız gerekecek." Francesca güldü. "Bana destek yönlendirme mühendisi olup olamayacağımı bile sordu. Düşünebiliyor musun?"

"Kolaylıkla," dedi Janos. "Bu noktada mühendislik görevlerinden bazılarını Öğrenebilirsin."

Arkalarında Heilmann ve O'Toole koridordan aşağıya ilerliyorlardı. Özel mürettebat odalarına açılan salona geldiklerinde O'Toole ayrılmaya başladı. "Bir dakika," dedi Otto Heilmann, "seninle başka bir konuda konuşmam gerek. Şu lanet Wakefield işi nedeniyle aklımdan çıkmış. Bir saat için büroma gelir misin?" Ekrandaki şifresi çözülmüş yazıyı göstererek, "Aslında," dedi Otto Heilmann, "bu, Üçlüdeki ana değişimlerden biri. Şaşırtıcı değil. Rama hakkında artık çok şey biliyoruz. Bu nedenle dağılımın biraz farklı olmasını da bekleyebilirsiniz." "Fakat silahların beşini de kullanmayı beklemiyorduk" diye O'Toole yanıtladı. "İlave çift sadece arızalar olabileceği düşünülerek yüklenmişti. Bu kadar çok megaton Rama'yı buharlaştınr."

"Amaç da bu," dedi Otto Heilmann. İskemlesinde arkasına yaslanarak gülümsedi. "Aramızda kalsın ama,

Üçlü

bence aşağıdaki genel personelin üstünde büyük baskı var. Başlangıçta Rama'nın gücünün çok küçümsendiğini düşünüyorlar."

"Fakat neden en büyük iki silahı ana giriş yoluna koymak istiyorlar? Bir megatonluk bir bomba, gerekli etkiyi yapardı."

"Fakat ya bir nedenle patlamazsa? Bir yedeği olmalı." Heilmann masasında hevesli bir biçimde öne eğildi. "Bence uygulamadaki bu değişiklik, açıkça stratejiyi de

belirtiyor. Son iki tanesi aracın yapısal bütünlüğünün tümüyle yok olmasını sağlayacak -bu, patlamadan sonra Rama'nın yeniden manevra yapamaması için gerekli. Diğer üç bomba, Rama'nın içinde güvenli hiçbir yer kalmaması için değişik yerlere konulacaklar. Aynı derecede önemli olan, patlamaların sonucunda oluşan parçaların, yeryüzüne çarpmadan geçebileceği bir hız kazanması." General O'Toole, dev uzay aracının beş nükleer bombayla yok oluşunu zihninde canlandırdı. Hiç de hoş bir görüntü değildi. Bir kez, on beş yıl önce, COG Genel Kurmayından yirmi subayla birlikte Güney Pasifik'e uçarak yüz kilotonluk bir başlığın patlamasını izlemişlerdi. COG sistem mühendislik personeli, politik liderleri ve dünya basınını, eski silahların acil bir durumda çalışacaklarından emin olmak için, her yirmi yılda bir, nükleer bir deneme yapılmasının zorunlu olduğuna ikna etmişlerdi. O'Toole ve ekibi gösteriyi, nükleer silahların etkileri hakkında bilgi edinmek için izlemişlerdi. General O'Toole anılarının derinliklerine dalmış, o korkunç ateş topunun, sakın Güney Pasifik göklerine tüyler ürperten yükselişini hatırladı. Amiral Heilmann'ın ona bir soru sormuş olduğunun farkında değildi. "Üzgünüm, Otto," dedi, "başka bir şeyi düşünmeye dalmışım."

439

RAMA-II

t/

•

"Üçlü için izin almak sence ne kadar sürer, diye sormuştum."

O'Toole inanamayarak, "Bizim olay için mi?" dedi.

"Elbette," dedi Heilmann.

O'Toole çabukça, "İnanamıyorum," dedi. "Silahlar görev bildirgesine sadece, Kamalıların açık bir şekilde düşmanca hareketlerinden korunma amacıyla eklenmişti. Temel senaryoyu hatırlıyorum bile -Bizim savunma sistemlerimizin sınırlarını aşan yüksek teknolojik silahlarla, hiç kışkırtılmadan, Dünya'ya karşı bir saldırı. Şu andaki durum ise tümüyle farklı."

Alman Amiral, Amerikalı meslektaşının yüzünü inceledi. "Hiç kimse Rama uzay aracının Dünya ile çarpışma yörüngesine gireceğini düşünmemişti," dedi. "Eğer yörüngesini değiştirmezse, yüzeyde muazzam bir delik açarak o kadar fazla miktarda toz kaldıracak ki, sıcaklık tüm Dünya'da birkaç yıl düşecek... en azından bilim adamları böyle söylüyorlar."

"Fakat bu mantıksız" diye O'Toole itiraz etti. Konferanstaki tüm görüşmeleri dinledin. Aklı başında olan hiç kimse Rama'nın Dünya'ya gerçekten çarpacağına inanmıyordu."

"Çarpma, çeşitli felaket senaryolarından sadece biri. Sen Genelkurmay Başkanı olsan ne yapardın? Rama'yı yok etmek şimdi en güvenli yol. Kimse kaybetmiyor." Görüşmede belirgin biçimde sarsıldığı belli ola O'Toole, özür dileyerek ayrıldı ve odasına gitti. New-ton görevine katıldığından beri ilk kez olarak, silahların ateşlenmesi için kendi RQ kodunu kullanma emri verilebileceğini düşünüyordu. Daha önce hiçbir zaman, bir an için bile, askeri geminin arkasında duran metal kutular içindeki bombaların, sivil politikacıların kaygılarını gidermekten başka bir amacı olduğuna inanmamıştı.

Odasındaki bilgisayar terminalinin önünde oturan

440

Üçlü

O'Toole, COG nükleer silahların tümüyle yok edilmesini savunan Meksikalı barış girişimcisi Armand Ur-bina'nın sözlerini hatırladı. "Roma ve Şam'da daha önce gördüğümüz gibi," demişti Senyor Urbina, "eğer silahlar varsa, kullanılabilirler demektir. Ama ortada hiçbir silah yoksa ancak o zaman insanların nükleer yok olma tehlikesinden uzak olarak yaşayacaklarına emin olabilirsiniz."

Richard Wakefield, Rama gecesi başlamadan geri dönmemişti. Beta'daki iletişim istasyonu fırtına tarafından devredışı bırakılmış olduğundan (Newton, Silindirik Deniz'in çözülmesini ve fırtınanın başlamasını, Beta tarafından yayınlanan veriler kesilinceye kadar izlemişti), Richard Ana Düzlük'ün yansına geldiğinde iletişim alanının dışına çıkmıştı, iletişim hattında onu izlemeye gönüllü olan Janos Tabori ile yaptığı son görüşme tipik Wakefield idi. Rama'dan gelen sinyal zayıflarken, Janos neşeli bir şekilde ona, eğer Büyük Galaktik Ruh tarafından yutulacak olursa, hayranları tarafından nasıl hatırlanmak istediğini sormuştu.

Richard da iletişim aygıtına bağırarak, "Onlara Ra-ma'yı mantığımla değil gerçekten sevdiğimi söyle."
"Bu ne?" diye Janos ile bir mühendislik konusunu tartışmak için odasına gelmiş olan Otto Heilmann şaşırmıştı.
Janos bağlantıyı yeniden kurmak için boş yere çalışırken, "Kızı öldürdü," dedi. "Kim öldürdü... Sen neden bahsediyorsun?"
İskemlesi çevresinde dönerek havada yüzmeye başlayan Janos, "Önemli değil," dedi. "Şimdi sizin için ne yapabilirim Herr Amiral?"
Richard'ın geriye dönmekte gecikmesi, Rama gecesinin başlamasından birkaç saat geçinceye kadar pek ciddiye alınmadı. Newton'da kalan kozmonotlar, Wa-
441

RAMA-II

kefield'in gece olmadan bir işe dalmış Oanos'un ileri sürdüğü gibi "herhalde Beta iletişim istasyonunu tamir") ve zamanı unutmuş olabileceğini, sonra da herhalde geceleyin karanlıkta yalnız yolculuk yapmak istemediğini düşünmüşlerdi. Fakat sabah olup da gene gelmeyince, mürettebatın konuşmalarına bir hüzün havası hakim olmaya başlamıştı.

Akşam yemeği sırasındaki bir sessizlik anında, Irina Turgenyev, "Neden bunu kabul etmiyoruz anlamıyorum," dedi. "Wakefield da geri gelmeyecek Takagishi ve deş Jardins'i yakalayan şey neyse, onu da yakaladı"

Janos öfkeyle yanıtladı, "Bu saçma, Irina "

"Da," dedi Irina, "Her zaman böyle söylersin. Ta başından beri, General Borzov parçalara bölündüğünden beri Sonra yengeç biotun Wilson'a saldırmaması bir kazaydı. Kozmonot deş Jardins dar bir sokakta kayboldu. ."

"Rastlantı," Janos bağırdı "Hepsi rastlantı."

"Sen bir aptalsın, Janos," diye Irina da ona bağırdı. "Herkes ve her şeye güveniyorsun Bu lanet şeyi daha fazla şeyler yapmadan havaya uçurmalıyız.. " Doğu Avrupalı meslektaşları tartışmayı uzatınca, Dr. Brown yüksek sesle "Kesin, kesin ikiniz de," dedi.

"Tamam artık," diye General O'Toole ekledi. "Hepimiz biraz gerginiz Münakaşa etmemize hiç gerek yok "

Duygusallaşmış olan Janos, "Kimse gidip Richard'ı aramayacak mı?" diye aslında soruyu kimseye yöneltmeden sordu.

Irina, "Kim o kadar çılgın olabilir " diye yanıtlarken "Hayır," diye Amiral Heilmann sertçe onun sözünü kesti. "Kendisine ziyaretinin izinsiz olduğunu ve hiçbir şekilde peşinden gitmeyeceğimizi söylemiştim Ayrıca, Dr. Brown ve iki pilot, elimizdeki insan gücüyle

Üçlü

iki Newton aracını ancak kaldıracabileceğimizi söylüyorlar -ve onların çözümlemelerinde Wakefield da bizimle beraber görünüyor. Artık başka bir risk alamayız."

Yemek masasında uzun ve hüzünlü bir sessizlik oldu. Dr. Brown iskemlesinden kalkarak, "Haber yemek bittikten sonra vermeyi planlamıştım" dedi. "Ama görüyorum ki grubun artık iyi bir habere ihtiyacı var. Bir saat önce emirlerimizi aldık. Dünya'ya 1-14 günleri arasında, bugünden itibaren bir haftadan biraz fazla bir süre sonra dönmek zorundayız. Bugünden başlayarak personeli eve yapacağımız yolculuk için sıkı eğitmeliyiz ve tüm Newton mühendislik sistemlerinin çalışmalarından emin olmalıyız."

Kozmonotlar Turgenyev, Yamanaka ve Sabatini bağırarak onayladılar. "Eğer Rama'ya dönmeden buradan aynlacsak," diye Janos sordu, "neden o kadar çok bekliyoruz? Elbette birkaç gün içinde hazırlanabiliriz."

"Anladığıma göre," diye Dr. Brown yanıtladı. "İki asker meslektaşımızın, gelecek üç gün içinde zaman-lannın çoğunu, bizimkile'rin de bir kısmını alacak özel bir görevleri var." Otto Heilmann'a baktı. "Onlara anlatmak istiyor musun?"

Amiral Heilmann ayağa kalktı ve çınlayan bir sesle, "Önce ayrıntıları General O'Toole ile görüşmeliyim," dedi. "Sabah olunca herkese açıklarız."

Heilmann'ın daha yirmi dakika önce aldığı mesajı O'Toole'a göstermesine gerek yoktu. Ne yazık ki olduğunu biliyordu. Yönetmeliğe uygun olarak sadece üç sözcük: Üçlü gereği davranın.

BİR ZAMANLAR KAHRAMANDI

Michael O'Toole uyuyamıyordu. Yatakta döndü durdu, en sevdiği müziği dinledi, "Azize Meryem" ve "Babamız" dualarını tekrar tekrar okuldu, işe yaramadı. Ona sorumluluklarını unutturarak ruhuna huzur verecek birşeylerle vakit geçirmeye ihtiyacı vardı.

ÜÇLÜYE GÖRE DEVAM EDİN. Sonunda kendisine bu sözü söyleyerek, huzursuzluğunun gerçek nedeni üstünde odaklandı. Bunun tam anlamı neydi? Uzaktan kumandalı çatallı kaldıraçları kullanarak paketleri aç, yaklaşık birer buzdolabı büyüklüğündeki silahları al, yardımcı sistemlerini kontrol et, bombaları bir taşıyıcıya yerleştir, Rama girişine kadar onları taşı, onları ağır yük asansörüne yükle...

Ve daha başka? diye düşündü. Bir şey daha. Her bomba için bir dakikadan fazla sürmezdi ama, en önemli şeydi. Her bombanın yan tarafında iki tane gereksiz, minik numaralı klavye vardı. Kendisi ve Amiral Heilmann, silahın patlatılabilmesi için, RQ kodu denen özel bir sayı dizisini girmek zorundaydılar. Bu kodlar olmadan bombalar sonsuza dek uykuda kalırlardı. Newton'ın sınırlı malzeme kapasitesine nükleer silahların da eklenmesinin gerekip gerekmediği konusundaki tartışmalar, COG Askeri Genelkurmayının Amsterdam'daki merkezinin koridorlarında birkaç hafta yankılanmıştı. Oylama sonucu yakın çıkmıştı. Bunun üzerine Newton'ın nükleer silah taşımaya karar verilmiş, fakat yaygın kaygıyı azaltmak amacıyla, izinsiz kullanılmasını engellemek için çok sıkı güvenlik önlemleri alınması kararlaştırılmıştı.

Bir Zamanlar Kahramandı

Bu toplantılar süresince COG askeri liderleri, Newton'ın Rama ile buluşmasına nükleer bombalar taşıdığı için halkın tepki göstermesinden kaçınmak amacıyla görüşmelere sansür uygulamışlardı. Newton'un sivil mürettebatına bile silahların varlığı açıklanmamıştı.

Gizli çalışma grubu olan Üçlü Güvenlik Projesi, Newton'un fırlatılışına kadar dünyanın yedi değişik yerinde toplantı yapmıştı. Nükleer silahları taşımaları sırasında oluşabilecek bazı şanssız elektronik girdilerinden korumak için, patlama işleminin elle kumanda yöntemi ile başlatılmasına karar verilmişti. Böylece ne Dünya'daki bir çılgın, ne de Newton'daki korkmuş bir kozmonot, basit bir elektronik bir emirle işlemi başla-tamayacaktı. Halen COG Genelkurmay Başkanı, parlak fakat disiplinli Kazuo Norimoto, elektronik kumanda olmayınca, askeri tarafın, bu iş için seçilmiş insanlara, istenirse de bağımlı olacağı konusunda kaygılarını belirtmiş, fakat bir teröristin veya fanatiğin giriş kodunu elde etmiş olup olmadığından korkmak yerine, Newton askeri personeline güvenmenin daha iyi olduğu konusunda ikna edilmişti.

Fakat ya Newton'daki askeri personelden biri paniğe kapılırsa ne olacaktı? Sistem bir kişinin nükleer felaketi başlatma girişimine karşı nasıl korunacaktı. Bütün görüşmeler bittiği zaman, ortaya çıkan güvenlik önlemi son derece basitti. Mürettebatın içinde üç askeri subay ve her birinin, sadece kendisinin bildiği bir RQ kodu olacaktı. Elle girilecek uzun sayı dizileri nükleer aygıtı harekete geçirecekti. Böylece sistem inatçı veya korkmuş bir subaya karşı da korunmuş olacaktı. Güvenilir bir sisteme benziyordu.

Fakat içinde bulunduğumuz durum, olasılık çözümlemelerinde hiç düşünülmedi, diye O'Toole yatağına yatarken düşündü. Tehlikeli bir girişimden önce, herbirimiz, asker veya sivil, bizim kodumuzu öğren-

445

RAMA-II

1

•

sek yerimizi tutabilecek birini seçecektik. Fakat bir apandisit tehlikeli olduğunu kim düşünebilirdi ki? Valeriy'in RQ'su onunla birlikte öldü. Yani şimdi sistem ikiye iki gerektiriyor.

O'Toole karın üstü dönerek yüzünü yastığa dayadı. Şimdi neden hâlâ bu saate kadar uyanık olduğunu açıkça anlıyordu. Eğer kodumu girmesem bu bombalar

kullanılamaz. Rama'ya doğru yapılan sakin yolculukta bir öğle yemeğini hatırladı. Sovyet General, "Kusursuz bir denge takımı söz konusu," diye şaka yapmıştı "ve belki de her birimizin bu göreve seçilişinde etkili olmuştur. Otto en küçük bir tahrikte herhalde tetiği çekecektir ve sen Michael, hayatın tehlikede bile olsa olayın ahlak yönü nedeniyle acı çekersin. Bense beraberliği bozan kişiyim."

Ama sen öldün, dedi General O'Toole kendi kendine, ve bize de bombalan patlatma emri verildi. Yatağından kalkarak masasına doğru yürüdü. Hayatı boyunca, çetin bir karar verme zorunda kaldığı her olayda yaptığı gibi, cebinden küçük bir elektronik not defteri çıkartarak iki kısa liste yaptı. Bunlardan birincisi, Rama'yı yok etme kararına uyması için nedenleri özetliyor, diğeri ise buna karşı olan hususları sıralıyordu. İmha yasasına karşı çıkması için çok sağlam bir mantıksal nedeni de yoktu -dev araç belki de sadece cansız bir makineydi, herhalde üç arkadaşı da kesinlikle ölmüştü ve Dünya'ya karşı da çok ciddi bir tehdit mevcuttu. Ama, O'Toole gene de tereddüt ediyordu. Böylesine alçakça bir saldırıda bulunmanın onun tüm duyarlılığını inciten bir yönü vardı. Yatağına dönerek sırt üstü yattı. Tavana bakarken, Aziz Tann'm, diye dua etti, bu durumda doğrunun hangisi olduğuna nasıl karar verebilirim? Lütfen bana yol göster

446

Bir Zamanlar Kahramandı

Sabah alarmının çalmasından otuz saniye sonra, Ot-to Heilmann kapısında yumuşak bir vurma sesi duydu Birkaç saniye sonra General O'Toole içeri girdi Amerikalı çoktan günlük kıyafetini giyinmişti. Amiral Heilmann, otomatik olarak beş dakikadır kaynamakta olan sabah kahvesine el yordamıyla uzanırken, "Bu sabah erkencisin, Michael," dedi.

O'Toole tatlılıkla, "Seninle konuşmak istedim," derken Heilmann'ın kahve paketini almasını nezaketle bekledi

"Ne var?" diye Amiral sordu.

"Bu sabahki toplantıyı iptal etmeni istiyorum."

"Neden?" diye Heilmann sordu, "Seninle dün akşam görüştüğümüz gibi, mürettebatın geri kalanından da yardım almalıyız Başlamayı ne kadar geciktirirsek, ayrılmamızı da o kadar geciktirme olasılığı artar."

"Henüz hazır değilim" dedi O'Toole.

Heilmann'ın kaşları çatıldı Kahvesinden büyük bir yudum aldıktan sonra,

"Anlıyorum," dedi yavaşça, "Peki, acaba hazır olman için başka neler gerekecek?"

"Biriyle, belki de General Norimoto ile, Rama'yı imha ediş nedenimizi anlayabilmek için konuşmalıyım. Dün seninle bu konuyu konuştuğumuzu biliyorum, fakat nedenleri emri verenden duymak istiyorum."

"Bir askeri subayın görevi emirleri uygulamaktır. Sorular sormak disiplini bozmak anlamında düşünülebilir "

"Tüm bunları anlıyorum, Otto," diye O'Toole sözünü kesti, "ama burası bir savaş alanı değil. Emre uymayı reddediyor değilim Sadece emin olmak istiyorum ..."

Sesi yavaşlayarak kaybordu ve O'Toole gözleri uzaklara dikili olarak oturdu.

"Neden emin olmak istiyorsun?" diye Amiral Heilmann sordu.

O'Toole derin bir nefes aldı, "Doğru şeyi yaptığım-

447

:î; a;

1

•

RAMA-II dan emin olmak istiyorum."

Norimoto ile bir video toplantısı düzenlendi ve Nevvton'un mürettebat toplantısı ertelendi. Amster-dam'da gecenin yarısı olduğundan, şifreli mesajın çözülüp COG genelkurmay başkanına götürülmesi biraz zaman almıştı Tipik davranışıyla da Norimoto, O'Toole'a vereceği yanıt için kurmaylarının da görüşlerini alabilmek için, birkaç saat istedi. Norimoto'dan görüntüler gelmeye başladığında general ve Amiral Heilmann, Nevvton'un askeri kontrol merkezinde bulunuyorlardı. General Norimoto tam askeri üniforması içindeydi. Newton subaylarını selamlarken gülümsemedi. Gözlüklerini takarak hazırlanmış metni okudu.

"General O'Toole, son mesajınızdaki sorulan dikkatle inceledik. Tüm kaygılarınız, Üçlü'yü devreye sokmak için burada, Dünya'da yaptığımız

toplantının gündeminde de vardı ISA-COG çalışma protokolünde yer alan tek bir maddeye göre, Newton askeri personeli benim özel kurmaylarım sayılmaktadır ve bu nedenle, kumandanınız benim. Size iletilen bu mesaj bir emir olarak kabul edilecektir."

General Norimoto gülümsemeye çalışmayı başardı. Okumaya devam ederek, "Bununla birlikte," dedi, "aldığımız emrin belirgin önemi ve sizin bunun yaratabileceği tepkiler üzerindeki açık kaygınız nedeniyle, size kararım711 anlam71a yardımcı olabilecek üç özet rapor hazırladık.

"Bir. Rama'nın düşman mı7 dost mu olduğunu bilmiyoruz Bu konuya açıklık getirecek ek verilerimiz yok.

"İki Rama h711a Dünya'ya doğru geliyor. Yuvamız olan gezegene çarpabilir, yakınımıza geldikten sonra düşmanca bir harekette bulunabilir, ya da iyi niyetli

başlamadaki gecikmemiz nedeniyle, silahları öngörülen yerlerine ancak Rama karanlıkta olduğu zaman koyabilece-giz."

Harika, O'Toole odasında düşündü, Bu da suçlanabileceğim şeylerden biri. Gene de Amiral Heil-mann'ın konuşmayı çok iyi idare etmişti Otto'nun şifreden bahsetmemesi çok nazik bir davranış, diye O'Toole düşündü Herhalde yola geleceğimi düşünüyor. Büyük olasılıkla da haklı

O'Toole kısa bir uykudan uyandığı zaman, öğle yemeği saati geçmişti ve kurt gibi açtı. Yemek odasında, kahvesini içerek bilgisayarının ekranındaki bazı mühendislik verilerini inceleyen Francesca'dan başka

450

Bir Zamanlar Kahramandı

kimse yoktu.

Onu gördüğü zaman, "Kendini daha iyi hissediyor musun, Michael?" dedi.

Başıyla onaylarken, "Ne okuyorsun?" diye sordu O'Toole.

"Bu yönetim yazılımı kılavuzu," dedi Francesca. "David, Wakefield olmadan, Rama yazılımlarının doğru çalışıp çalışmadığım bile anlamayacağımızdan derin kaygı duyuyor. Kendini sınama çıktıları okumayı öğreniyordum.

"Whüü," diye O'Toole ısıklık çaldı, "Bu bir gazeteci için oldukça ağır."

"Gerçekte o kadar karmaşık değil," diye Francesca güldü. "Ve son derece mantıksal. Belki gelecek mesleğimde mühendis olurum."

O'Toole kendisine bir sandviç yaptı, bir paket süt aldıktan sonra, masada Francesca'mın yanına oturdu. Kadın elini onun kolunun üstüne koyarak, "İkinci meslekten söz açılmışken, Michael," dedi, "Sen kendi-ninki hakkında hiç düşündün mü?"

O'Toole meraklı ifadeyle ona bakarken "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

"Her zamanki mesleki açmazın içinde sıkıştım, sevgili dostum. Bir gazeteci olarak görevlerimle, duygularım çelişki içinde."

O'Toole çiğnemeyi durdurdu. "Demek Heilmann sana söyledi?"

Başını salladı, "O kadar aptal değilim, Michael. Er ya da geç öğrenirdim. Ve bu büyük, büyük bir öykü. Belki de görevdekilerin en büyüklerinden biri. Gece haberlerinin ön tanıtımlarını görebiliyor musun? Amerikalı general Rama'nın yok edilmesi emrine uymayı reddediyor. Saat beşte izleyin."

General savunmaya geçti. "Reddetmedim ki. Üçlü yönetmeliğine göre şifremi girmeden önce silahların

451

RAMA-II

•

İ

içinde bulundukları kaplardan çıkartılıp..."

"...taşıyıcılara yüklenmeleri gerekir" diye Francesca cümleyi tamamladı. "Bu da şu andan itibaren on sekiz saatlik bir süre demektir. En kısa süre yarın sabah hesaplayabildiğime göre... Bu tarihsel olayı kaydedebilmek için orada olmayı planlıyorum." Masadan kalktı. "Ve Michael, senin Norimoto ile yaptığın görüşmeden haberlerimde neden hiç bahsetmediğimi merak edersen, onunla yaptığın konuşmaya anılarımda değinebilirim, fakat onları beş yıldan önce yayınlamayacağım." Francesca geriye dönerek doğrudan O'Toole'un gözlerine baktı. "Bir gecede uluslararası bir kahramandan, bir serseriye dönüşmek üzeresin dostum. Umarım kararının tüm sonuçları üzerinde iyice düşün-müşsündür."

55

MICHAEL'IN SESİ

General O'Toole öğleden sonrasını odasında, Tabo-ri ve Yamanaka'nın nükleer silahları kontrol edişini televizyondan izleyerek geçirdi. Kendi görevi olan silah sistemlerini kontrol görevinden sözde bir mide rahatsızlığı nedeniyle izinliydi. İşlemler şaşılacak kadar kolay yürüyor ve işin doğrusu, kimse bunların, insanlığın bugüne kadar gördüğü en etkileyici mühendislik çalışmasını yok etmek için hazırlanmış olduğunu aklına getirmiyordu.

Yemekten önce O'Toole karısını aradı Artık New-ton hızla Dünya'ya yaklaşmakta olduğundan yayın ile-tim-alımı üç dakikanın altındaydı Eski usulde iki yönlü görüşmeler yeniden olası duruma gelmişti. Kathle-en ile görüşmesi içten ve günlük şeyler üzerineydi. General O'Toole içinde bulunduğu ahlaksal ikilemini

452

Michael'ın Sesi

karısı ile paylaşmayı düşündü, fakat sonra videofonun güvenli olmayacağını düşünerek vazgeçti. İkisi de çok yakın bir gelecekte yeniden bir araya gelecekleri için duydukları heyecanlarını dile getirdiler, General mürettebatla birlikte yemek yedi. Janos en coşkunu havasındaydı ve diğerlerini, nükleer bombalar, kendi verdiği isimle "kurşunlar"la geçirdiği öğleden sonrasını anlatarak eğlendirdi. Öyküler başladığından beri devamlı gülmekte olan Francesca'ya "Bir noktada," dedi, "bütün kurşunlar yere zayıf bağlanmış ve tıpkı bir domino gibi bir sırada duruyorlardı. Ya-manaka az daha altına ediyordu. En öndekini iterek devirdim ve hepsi paldır küldür sesleriyle değişik yanlara devrildiler. Hiro onların patlayacaklarından emindi."

"Hassas bir parçasını zarara uğratmaktan korkmadın mı?" diye Dr. Brown sordu. "Hayyır," diye Janos yanıtladı. "Otto'nun bana verdiği kullanma kılavuzunda, Trump Kulesi'nin tepesinden aşağı bile atsanız, bunlara zarar veremeyeceğiniz yazılı. Ayrıca," diye ekledi, "henüz silahlanmış bile değiller Değil mi, Herr Amiral?"

Heilmann onaylayınca Janos başka bir öyküye geçti. General OToole'un aklı ise, askeri gemideki metal nesnelerle, Pasifik'teki o mantar biçimli bulut arasındaki ilişkiye sürüklendi...

Francesca onun bu hayallerini bölerek, "Özel hattında acil bir aranma var, Michael," dedi. "Başkan Both-well beş dakika sonra hatta olacak."

Masadaki konuşmalar durdu. "Eh," dedi Janos sırtarak, "Özel biri olmalısın. Öyle herkese Vuruşçu Both-well'den telefon gelmez."

General OToole kibarca masadakilerden özür dileyerek ayrıldı ve odasına gitti. Biliyor olmalı, diye çağrının bağlanmasını sabırsızlıkla beklerken düşünüyor-453

RAMA-II

2

•

r

du. Fakat elbette. O Amerika Birleşik Devletleri'nin başkam.

O'Toole her zaman bir beyzbol hayranı olmuştu ve tuttuğu takım da Boston Red Sox idi. Beyzbol, 2141'de, Büyük Kargaşa'nın zirvede olduğu devrede 'davalı mallar idaresi'ne bırakılmıştı, fakat dört yıl sonra, yeni sahibi olan grup ligleri yeniden başlatmıştı. 2148'de Michael altı yaşındayken, babası onu, Red Sox ile Havana Hurricanes arasındaki maçı izlemesi için, Fenway Dome'e götürmüştü. Bu, O'Toole'un yaşam boyu süren sevgisinin başlangıcı oldu.

Sherman Bothwell, 2172 ve 2187 arasında Red Sox'un ilk solak, sert vuruşlu savunmacısıydı. Büyük bir ün kazanmıştı Missouri doğumlu çocuk, doğal alçakgönüllülüğü ve çalışmaya olan eski moda tutkusuyla, ana beyzbol ligindeki 527 sayı vuruşu kadar sı-radışıydı Beyzbol kariyerinin son yılında, Bothwell'in eşi feci bir tekne kazasında ölmüştü. Sherman'ın yalnız bir ebeveyn olarak, kendisini hiç şikayet etmeden çocuklarının sorumluluk ve büyütülmesine adanmış büyük takdir toplamıştı.

Üç yıl sonra, Teksas valisinin sevgili kızı Linda Black ile evlendiği zaman, Sherman'ın aklında politik düşünceler olduğunu herkes anlamıştı. Tüm mevkileri hızla yükseldi. Önce vali yardımcısı, sonra vali ve başkanlık adayı 219<5'da ülkenin büyük çoğunluğuyla Beyaz Saray'a seçildi ve 2200'deki gelecek seçimde de Hristiyan Muhafazakâr adayını kesin yenilgiye uğratması bekleniyordu.

"Merhaba, General O'Toole," artık boş olmayan ekrandaki mavi elbiseli adam, dostça gülümseyerek konuştu. "Ben Sherman Bothwell, Başkanınız."

Başkan not kullanmıyordu. Basit bir koltukta öne doğru eğilmişti, dirsekleri dizlerine dayalıydı ve ellerini önünde kavuşturmuştu. Sanki bir başkasının oda-Michael'ın Sesi

sında, General O'Toole'un yanında oturmuş sohbet ediyor gibi konuşuyordu

"Newton görevinizi, ailemin her üyesiyle gibi, yani Linda ve dört çocuğum, fırlatıldığınızdan beri büyük ilgiyle izliyorum. Fakat sizin ve cesur meslektaşlarınızın üstüne felaketlerin yağmur gibi geldiği son haftalarda ilgim

özellikle daha da yoğunlaştı. Olur şey değil. Rama gibi bir geminin varlığını kim düşünebilirdi ki Gerçekten çok sersemletici...

"Neyse, COG temsilcisinden öğrendiğime göre, Ra-ma'nın imhası için emir verilmiş durumda. Şimdi, bu tur kararların kolay verilmediğini ve sizin gibi insanların üstüne büyük sorumluluk yüklediğini biliyorum. Her şeye karşın, bunun doğru bir davranış olduğuna eminim.

"Evvett bayım, doğru olduğunu biliyorum. Neden dersen, küçük kızım Courtney'i bilirsin -sekiz yaşında olan- hemen hemen her gece kabuslarla uyanıyor. Hepimiz sizin o yengece benzeyen bi-otu yakalamaya çalışmanızı izliyorduk ve Tanrı'm, kesinlikle feciydi. Artık Courtney, bütün televizyonların haberlerinden, Rama'nın dosdoğru Dünya'ya doğru ilerlediğini biliyor ve gerçekten korkmuş durumda. Dehşet içinde. Bütün ülkenin o yengeç şeylerle dolacağını ve kendisi ve arkadaşlarının gazeteci Wilson gibi doğranacaklarını sanıyor.

"Size bütün bunları anlatıyorum, General, çünkü zor bir kararla yüz yüze olduğunuzu biliyorum ve sizin, o muazzam uzay aracı ve onun harikalarını yok etme konusunda tereddüt edebileceğiniz konusunda bazı söylentiler duydum. Fakat General, Courtney'e sizden bahsettim. Ona sizin ve arkadaşlarınızın Rama'yı, daha Dünya'ya ulaşmadan paramparça edeceğinizi söyledim.

"Sizi bu yüzden aradım Size güvendiğimi söylemek

455

RAMA-II için. Courtney de güveniyor."

Başkanı dinlemeden önce, O'Toole, bu aramanın sağladığı fırsattan yararlanarak, Artierikan halkının li-derinin önünde içinde bulunduğu açmazı ortaya sermeyi düşünmüştü. Hatta Vuruşcu Bothwell'e olanaksız bir saldırıdan korunmak nedeniyle yok eden bir ırkın doğası hakkında soru bile sormayı düşlemişti. Fakat eski savunma oyuncusunun o kısa konuşmasından sonra, O'Toole'un söyleyecek bir şeyi kalmamıştı Böyle bir ricayı nasıl olur da reddedebilirdi. Tüm gezegenlerdeki bütün Courtney Bothwell'ler ona güveniyorlardı.

Beş saat uyuduktan sonra O'Toole saat üçte ayaktaydı. Yaşamının en önemli hareketiyle karşı karşıya olduğunun farkındaydı. Ona öyle geliyordu ki, yaptığı her şey, mesleği, dinsel eğitimi, hatta aile ilişkileri bile onu bu an için hazırlamıştı. Tanrı ona anıtsal bir karar vermesi için güvenmişti. Fakat Tanrı onun ne yapmasını istiyordu? Masasının arkasında duran İsa'nın resmi önünde diz çökerken, alnı terden sınıl-sıklamdı

Aziz Tanrı 'm, derken ellerini içtenlikle önünde kavuşturmuştu, zamanım yaklaşıyor ve hâlâ senin ne istediğini göremiyorum. Sadece emirlerimi uygulayıp herkesin istediğini yapmak çok kolay olurdu. Bu senin arzun mu? Bundan kesinlikle nasıl emin olabilirim?

Michael O'Toole gözlerini kapatarak, daha önce bütün hissettiklerinin hepsini aşan bir duyguyla, kendisine yol gösterilmesi için dua etti. Dua ederken, başka bir zamanı, Guatemala'daki geçici barış gücünde genç bir pilot olduğu yılları hatırladı. Bir sabah O'Toole ve adamları uyandıkları zaman, vahşi ormandaki küçük hava alanlarının, genç demokratik hükümeti devirmek için savaştan sağcı teröristler tarafından sarıl-

Michael'ın Sesi

mış olduğunu gördüler. Asiler uçakları istiyor, karşılık olarak O'Toole ve adamlarına güvenli bir geçişi garanti ediyorlardı.

Binbaşı O'Toole savaştan karar vermeden önce, on beş dakika dua etmiş ve düşünmüştü. İzleyen savaşta uçaklar imha edilmiş, adamlarının yaklaşık yansı da ölmüştü, fakat terörizme karşı bu sembolik direnişi, genç hükümeti ve Orta Amerika'daki diğerlerini, tam yoksul ülkeler depresyonun onlu yıllarının tahribatıyla umutsuzca boğuşurlarken, yüreklendirmişti. O'Toole Guatemala'daki kahramanlığı nedeniyle en yüksek COG askeri ödülü olan Yararlık Nişanına layık görülmüştü.

Yıllar sonra Newton'un güvertesinde, General O'Toole'un karar süreci o kadar rahat değildi. Guatemala'da, genç binbaşının hareketlerinin ahlaki yönünü düşünmek gibi bir sorunu yoktu. Rama'yı yok etme emri ise tümüyle farklıydı O'Toole'un düşüncesine göre, yabancı gemi açık bir düşmanlık belirtisi göstermemişti. Buna ek olarak emrin temel olarak iki nedene dayandığını biliyordu; Rama'nın yapabileceği şeye duyulan korku ve yabancisevmez kamuoyunun kopardığı gürültü. Tarihsel olarak, gerek korku, gerekse kamuoyu görüşünün

ahlakla hiçbir duygusal bağlantısı yoktu. Eğer bir yoldan Rama'nın gerçek amacını öğrenebilse, o zaman... Odasındaki masada İsa'nın resminin altında, kıvrıkcık saçlı ve iri gözlü genç bir adamın heykeli vardı. Siena-lı Aziz Michael'ın bu heykeli, Kathleen ile evlendiğinden beri her yolculuğunda O'Toole'a eşlik ediyordu. Heykeli görmek ona bir fikir verdi. General O'Toole çekmecelerden birine uzanarak elektronik bir kitap çıkardı, güç düğmesini çevirerek kitap menüsünü inceledi ve St. Michael'ın dinsel öğütleri bölümündeki dizine ulaştı.

457

RAMA-II

"Rama" sözcüğü altında, general bir dizi halinde çeşitli başvuru maddesi buldu Aradığı madde içlerinde tek siyah karakterlerle yazılmış olanıydı. Bu özel madde, Roma soykırımından üç hafta önce, Michael'ın yeni müritlerinin bulunduğu beş bin kişilik bir kampta Aziz'in vermiş olduğu ünlü "Rama Vaazı"ydı. O'Toole okumaya başladı.

"Bugünkü konuşmamın konusu olarak, sizlere konseyimizin toplantısında Rahibe Judy tarafından ortaya atılan bir konuya değineceğim, yani, konuşmamın temelini Rama adı verilen dünyadışı uzay aracının, İsa'nın ikinci gelişinin ilk bildirisi olabileceği oluşturmaktadır Bu noktada bilmelisiniz ki, herhangi bir şekilde açık bir vahiy almış değilim. Ancak Tanrı bana, İsa'nın ikinci gelişinin habercisinin çok olağanüstü olması gerektiğini, yoksa Dünya insanları tarafından fark edilmeyeceğini bildirmişti. Basit bir melek ya da göklerde çınlayan iki sûrun sesi herhalde yeterli olmazdı Haberciler dikkati çekebilmek için gerçekten harikulade şeyler yapmalıydılar.

"Bunun bir örneği var. Eski ahit kehanetlerinde, İsa'nın gelişini önceden haber veren göksel işaretler. İlyas Peygamber'in arabası o zamanın Rama'sıydı. Teknolojik olarak düşünersek, o araba, tıpkı Rama'nın bugün olduğu gibi, onu seyredenlerin anlayışlarının çok ötesindeydi Bu anlamda da Tanrı'nın emrini doğrulayan bir düzen, bir simetri var.

"Fakat, sekiz yıl önceki ilk Rama uzay aracının gelmesinin en umut verici yanı - ve "ilk" dedim çünkü diğerlerinin de olacağına eminim- şu ki, insanlığı kendisini dünyadışı bakış açılarından düşünmeye zorluyor Sık sık Tanrı ve dolayısıyla maneviyat anlayışımızı kısıtlarız Bizler evrene aitiz. Onun çocuklarıyız Atomlarımızın burada, bu özel gezegende bilince yükselmesi sadece bir şans.

458

Michael'ın Sesi

"Rama bizi, kendimizi ve Tann'yı evrenin varlıkları olarak düşünmeye zorluyor. Böyle bir anda bir haberci gönderdiği için zekâsına övgüler. Size defalarca söylediğim gibi, tüm insan ırkının tek bir organizma olduğunu anlama konusundaki son evrimimizde geciktik. Rama'nın görünmesi, artık yollarımızı çevirip son evrimimize başlamamız için başka bir işarettir."

General O'Toole kitabı bir yana bırakarak gözlerini sildi Her ne kadar vaazı, Roma'da papayla görüşmeden az önce okumuşsa da, kendisine hiç şimdiki kadar anlamlı gelmemişti. Şimdi sen hangisisin Rama? diye düşündü Courtney Bothwell'e bir tehdit mi yoksa İsa 'nın ikinci gelişinin bir habercisi m# Kahvaltıdan önceki saat boyunca General O'Toole hâlâ kararsızlık içindeydi. Kararının ne olacağını gerçekten bilmiyordu Başkumandanından aldığı kesin emrin ağırlığını üstünde hissediyordu. O'Toole görevi aldığı zaman sadece emirlere uymayı değil, ayrıca gezegendeki tüm Courtney Bothwel'leri de koruyacağına yemin etmiş olduğunu biliyordu. Aldığı özel emrin, yeminini bozmasına neden olacak kadar ahlakdışı olduğuna dair bir delili var mıydı?

Rama'yı bir makine olarak düşündüğü sürece, onun imhasını kabullenmek General O'Toole için zor olmuyordu Ne de olsa bu hareketi hiçbir Ramalıyı öldürmeyecekti Fakat Wakefield, "Rama uzay gemisi, belki de Dünya üstünde yaşayan insanlar da dahil, her canlıdan daha zekidir. Ve böyle üstün bir makine zekâsının Tanrı'nın yarattığı şeyler arasında, belki de düşük yaşam biçimlerinin üstünde bir yer alması gerekmez mi?" dememiş miydi?

Sonunda General O'Toole yorgunluğa dayanamadı. Yanıtsız kalan, bitmeyen sorular seliyle uğraşacak enerjisi kalmamıştı Gönülsüzce, iç çatışmasına son

459

RAMA-II

u

• 2

vererek emirlerini uygulamaya hazırlandı.

İlk yaptığı iş, sadece kendisiyle nükleer silahların içindeki işlemcilerin bildiği, 0 ve 9 arasındaki sayılardan oluşan 50 tam sayılık özel dizinin oluşturduğu RQ'sunu hatırlamaya çalışmak oldu. Newton gemisi Dünya'dan fırlatılmadan önce, O'Toole şifresini şahsen her silaha girerek, doğruluğunu kontrol etmişti. Tekrarlamalı elektronik arama yoluyla kopyalanma riskini azaltmak için rakam dizisi uzun tutulmuştu. Newton subaylarının her birine, dizilerini türetirken iki ölçüte bağlı kalmaları önerilmişti: Şifrenin unutulmasının imkânsız olması ve başka birinin onların kişisel dosyasından kolayca çıkartabileceği, örneğin aile bireylerinin telefon numaraları gibi, çok düzenli bir sıra izlememesiydi.

Duygusal nedenlerden dolayı O'Toole şifresindeki dokuz sayının kendi doğum tarihi, 3-29-42 ve karısının doğum tarihi 2-7-46 olmasını istemişti. Herhangi bir şifre çözüme uzmanının hemen, ilk olarak bu belirgin seçimleri arayacağını biliyordu, bu nedenle general doğum günlerini elli sayı arasında saklamaya karar verdi. Peki ya geri kalan kırk bir? Bu özel numara, kırk bir, MiT'teki ikinci eğitim yılındaki bir bira ve piz-za partisinden beri O'Toole'un ilgisini çekmişti. Meslektaşlarından biri, ismini çoktan unuttuğu parlak, genç bir sayı kuramcısı, içkili bir sohbet sırasında O'Toole'a 41'in "çok özel bir sayı, en uzun devamlı ikinci derece asallar dizisinin ilk sayısı olduğunu" söylemişti. O'Toole "ikinci derece asallar" deyiminin ne anlama geldiğini hiçbir zaman tümüyle kavrayamamıştı. Ancak, 41, 43, 47, 53, 61, 71, 83, 97, sayılarından birbirini izleyen her birinin bir öncekiyle olan farkına iki eklenmesiyle oluşan dizinin kırk ardışık asal sayı oluşturduğunu anladığı zaman hayran olmuştu.

Dizinin

460

Michael'ın Sesi

kırkbirinci sayısı asal sayı olmaktan çıkınca, dizi sona eriyordu, yani 41 X 41 + 1681. O'Toole yaşamında sadece bir kez, bu küçük bilgiyi, kansı Kathleen'in kırkbirinci yaş gününde onunla paylaşmaya kalkmış ve öyle donuk bir yanıt almıştı ki, bir daha kimseye bundan bahsedememişti.

Fakat gizli şifresi için kusursuzdu, özellikle de uygun bir şekilde gizleyebilirce Elli sayılık numarasını inşa edebilmek için, O'Toole 41 ile başlayan özel ikinci derece asallar dizisinin, her sayısındaki iki rakamın toplanmasıyla oluşan yeni bir sayı dizisi hazırladı. Böylece 41'i temsil eden "5" ilk sayı oluyordu Bunu 43 için "7", 47 için "1" (4+7+11 ve sonra kesiliyor), 53 için "8", ... O'Toole daha sonra iki doğum günü tarihini ters bir Fibonaccci dizisini (34-21-13-8-5-3-2-1-1) dokuz doğum günü sayısının orjinal kırk bir sayılık dizide yerlerini saptamak için kullandı.

Sayı dizisini hafızaya almak kolay değildi, fakat general, onu çalıştırma işlemi için yazılı olarak yanında taşımak istemiyordu. Eğer şifresi yazılı olsaydı, o zaman herkes onu, izni olsun veya olmasın, kullanabilir ve fikrini değiştirme fırsatı yok olabilirdi. Diziyi hatırladıktan sonra, O'Toole bütün hesaplamalarını yok etti ve kozmonoöarın diğerleriyle birlikte kahvaltı etmek için yemek odasına gitti.

"İşte, şifrenin bir kopyası sana, Francesca, bir tane sana, Irina ve sonuncusu da Hiro Yamanaka'ya. Kusura bakma, Janos" Amiral Heilmann kocaman bir gülümsemeyle devam etti, "Çünkü elimde başka kurşunum kalmadı. Belki de General O'Toole da şifresini bombalardan birine sizin girmenize izin verir."

"Ziyani yok Herr Amiral," diye Janos alaycı bir dille yanıtladı. "Bu ayrıcalık olmadan da yaşamımı sürdürebilirim."

461

RAMA-II

S

a.

Heilmann nükleer silahları çalıştırmayı büyük bir gösteri haline getirmişti. Elli sayılılık şifresinin bir sürü kopyasını çıkartmış ve diğer kozmonotlara şifresinin düzenleme kavramıyla ne kadar akıllı olduğunu anlatıyor ve şimdi ona hiç uymayan bir gösterişle diğer mürettebatın da işleme katılmasına izin veriyordu.

Francesca bunu sevmişti. Kesinlikle televizyon için mükemmeldi. O'Toole böyle bir sahnelemeyi Heil-mann'ın aklına Francesca'nın sokmuş olabileceğini düşündüyse de, General bunun üstünde fazla kafa yormadı O'Toole nasıl bu kadar sakin olduğuna şaşmakla meşguldü. Bu kadar uzun ve acı veren ruhsal arayışın ardından görevini hiçbir vicdan azabı duymadan yerine getirmek üzereydi. Amiral Heilmann şifresini girerken şaşırды (sinirli olduğunu kabul ediyordu) ve dizisinin bir yerinde geçici olarak sırayı kaybetti. Sistem tasarımcıları bu olasılığı düşünerek iki ışık yerleştirmişlerdi; bombanın yanındaki numara klavyesinin tam üstüne, bir kırmızı, bir yeşil. Onuncu numaradan sonra iki ışıktan biri yanarak, girilen on sayının uygun olup olmadığını belli edecekti. Güvenlik komitesi bu ek önlemin sistemi tehlikeye atacağı kaygısını belirtmişti (beş tane onluk diziyi çözmek, bir tane ellilik diziyi çözmekten kolaydı) fakat fırlatmaya kadar tekrarlanan testler, ışıkların gerekli olduğunu kanıtlamıştı. Sayılarının ikinci onluğunun sonunda, Heilmann yanıp sönen kırmızı ışıklarla karışlaştı. "Yanlış bir şey yapmış olmalıyım," derken utandığı belli oluyordu. "Daha yüksek," diye Francesca film çektiği köşeden bağırdı Tüm silahlar ve taşıyıcıları aynı kareye sığdırmayı başarmış, töreni görüntülüyordu. "Bir yanlışlık yaptım," diye Amiral Heilmann yeniden açıkladı. "Tüm bu sesler aklımı karıştırdı. Yeniden başlamak için otuz saniye beklemeliyim."

462

Michael'ın Sesi

Heilmann şifresini başanyla girdikten sonra, Dr. Brown ikinci silahtaki başlangıç kodunu girdi. Oldukça sıkılmış görünüyordu ve tuşlara pek istekli de basmamıştı. Irina Turgenyeve üçüncü bombayı çalıştırdı ve Rama'nın yok edilmesinin tümüyle gerekli olduğu konusundaki inancını belirten kısa bir konuşma yaptı.

Ne Hiro Yamanaka, ne de Francesca bir şey söyledi. Bu arada Francesca ilk otuz sayıyı ezberden girerek herkesi etkiledi. Heilmann'ın şifresini bir saat öncesine kadar hiç görmediği ve o zamandan beri iki dakikadan fazla bir süre için hiç yalnız kalmadığı gö-zönüne alınırsa, başarısı oldukça olağanüstüydü. Sonra, General O'Toole'un sırasıydı. Rahatça gülümseyerek ilk silahın yanına geldi. Diğer kozmonotlar, hem generale saygılarını göstermek, hem de mücadelesini onayladıklarını belli etmek için onu alkışladılar. Herkesten sessiz olmalarını rica ederek, tüm diziyi hafızasından gireceğini belirtti. Sonra O'Toole ilk on sayıyı girdi.

Yeşil ışık yanıp sönerken bir saniye durakladı. O anda, Roma'daki Aziz Michael kilisesinin ikinci katındaki fresklerden birindeki bir surat zihninde yanıp sönmeye başladı. Mavi elbise içindeki genç bir adam, gözleriyle gökyüzüne bakarken Viktor Emanuel Anı-tı'nın merdivenlerinde onu hayranlıkla izleyen kalabalığa vaaz veriyordu. General O'Toole yüksek ve belirgin bir ses duydu. Ses, "Hayır," dedi.

General hızla arkasına döndü, "Birisi bir şey ini söyledi," derken diğer kozmonotlara bakıyordu. Başlarını salladılar. Sersemlemiş bir halde O'Toole bombaya geri döndü. Şifrenin ikinci on sayısını hatırlamaya çalıştı. Fakat yararı yoktu. Kalbi tehlikeli bir biçimde çarpıyordu. Zihni tekrar tekrar, Bu ses neydi? diye soruyordu. Görevini yerine getirme isteği kaybolmuştu.

463

RAMA-II

a.

1

*

1

Michael O'Toole derin bir nefes aldı, tekrar döndü ve büyük salonun çıkışına yürümeye başladı. Donup kalmış olan arkadaşlarının yanından geçerken, Amiral Heilmann'ın bağırdığını duydu, "Ne yapıyorsunuz?"

O'Toole hızını kesmeden, "Odama gidiyorum" dedi.
Dr Brown arkasından seslendi, "Bombalan çalıştırmayacak mısın?"
"Hayır," diye yanıtladı O'Toole, "En azından şimdilik."

56

YANITLANAN DUA

General O'Toole günün geri kalan kısmını odasında geçirdi Şifresini girmeyi başaramamasından yaklaşık bir saat sonra Amiral Heilmann uğradı. Kısa bir anlamsız konuşmadan sonra (Heilmann bu tür ilişkilerde son derece kötüydü), amiral en önemli soruyu sordu.

"Etkinleştirme işlemine devam etmeye hazır mısın?"

O'Toole başını salladı "Bu sabah hazır olduğumu sanıyordum, Otto, fakat. " Başka bir şey söylemesine de gerek yoktu

Heilmann iskemlesinden kalktı "Yamanaka'ya ilk iki kurşunu Rama'nın içindeki geçide götürmeleri için emir verdim. Diğer üçü şu an için güvertede kalacak." Birkaç saniye arkadaşını süzdü. "Umarım çok geç olmadan aklını başına toplarsın, Michael Başımız komuta merkeziyle zaten büyük deritte."

iki saat sonra kamerasıyla birlikte Francesca geldiği zaman, kullandığı sözcükleri seçiminden ve generale davranış biçiminden, diğer kozmonotların O'Toole'un şiddetli bir sinir buhranı geçirdiğine inandıktan anlaşılıyordu. Ne meydan okuyor, ne de bir açıklama yapıyordu. Mürettebatın hiçbirisi bu davranışları hoşgöre-

464

Yanıtlanan Dua

mezdi, çünkü o zaman onlar toplumca hoş karşılan-mazlardı. Hayır, onun sinirlerinin bozuk olduğu belliydi.

"Herkesi seni arayarak rahatsız etmemeleri için uyardım," diye Francesca gözlerini odanın çevresinde dolaştırarak, televizyoncu kafasıyla yapacağı röportajın karelerini önceden çevrelerken, sevecen bir tonda konuşuyordu "Telefonlar deli gibi çalıp duruyor, özellikle bu sabahki bantı yolladığımdan beri " Masasına doğru yürüyerek üstündeki eşyaları inceledi "Bu Sienalı Michael değil mi?" diye sorarken küçük heykelciği aldı.

O'Toole hafifçe gülümsemeyi başardı, "Evet. Ve sanırım resimdeki haçın üstünde olan adamı da tanıyor-sundur?"

"Çok güzel," diye Francesca yanıtladı, "Gerçekten çok iyi... Bak Michael, neler olacağını biliyorsun. Bu röportajda seni en iyi ışık altında resmetmek istiyorum. Anlarsın ki bu sana çok yumuşak davranacağım anlamına gelmez, fakat o aşağıdaki kurtların, öykünün senin bölümünü de duymalarından emin..."

"Daha şimdiden postumu mu istiyorlar?" diye O'Toole sözünü kesti.

"Oh, Evet. Ve daha da kötüleşecek Sen bombayı çalıştırmakta geciktikçe, üstüne daha çok nefret yaşacak "

"Fakat neden?" diye O'Toole itiraz etti. "Bir suç işlemedim ki. Sadece yok etme gücü son derece büyük olan bir silahı çalıştırmayı geciktir..."

"Bu saçma," diye Francesca sertçe karşılık verdi, "Onların gözünde sen, işini, Dünya insanlarını koruma görevini, yerine getirmedin Korkuyorlar ve tüm bu dünyadışı olayları anlamıyorlar. Onlara Rama'nın yok edileceği söylenmişti ve sen de bu kabuslarını ortadan kaldırmayı reddediyorsun."

465

RAMA-II "Kabuslar," diye O'Toole mırıldandı, "Bu

r

a

a.

"Başkan Bothweü'e ne olmuş?" diye sordu France ca.

"Oh, hiçbir şey." Gözlerini kadının içini araştırarak gözlerinden kaçırarak sabırsızlıkla sordu, "Daha başka?"

"Söylediğim gibi, mümkün olduğu kadar iyi görünmeni istiyorum. Saçını tara ve yeni bir üniforma giy, uçuş kıyafeti olmasın Bitkin görünmemen için yüzüne biraz makyaj yapacağım." Masaya döndü Aile fotoğraflarını tam görüntü olarak İsa ve Michael'ın yanına koyarız Söyleyeceklerini dikkatli düşün. Elbette, bu sabah bombalan neden çalıştırmayı başaramadığını da soracağım."

Francesca yaklaşıarak elini O'Toole'un omzuna koydu, "Girişte senin büyük baskı altında olduğunu öne süreceğim. Sözlerini ağzına tıkmak istemiyorum, ama biraz zayıflığı kabul etmek olumlu etki yaratacaktır. Özellikle senin ülkende." Francesca röportaj hazırlıklarını tamamlarken, General O'Toole kıvranıp duruyordu. Gazeteci odasını da yeniden düzenlerken huzursuzluğu gittikçe artmaktaydı ve sonunda, "Bunu yapmak zorunda mıyım?" diye sordu.

Francesca'nın yanıtı sert ve kısaydı. "Birilerinin senin Benedict Arnold* olmadığını düşünmesini isti-miyorsan, evet."

Janos akşam yemeği öncesi uğradı. "Francesca ile röportajın çok güzeldi" diye yalan söyledi. "Hiç olmazsa hepimizin de dikkate alması gereken bazı ah-Benedict Arnold- Bağımsızlık savaşında gösterdiği başarıdan sonra getirildiği Philadelphia valiliği sırasında, haksız vergi topladığı için Washington tarafından suçlanan, bu nedenle ingiliz tarafına geçen ve 466 vatan haini olarak görülen ABD'li general (ç n)

Yanıtlanan Dua

laksal sorunları ortaya koydun."

"O felsefi saçmalığı ortaya sürmekle büyük aptallık ettim," diye O'Toole huysuzlandı. "Francesca'mın öğüdünü dinleyip bütün suçu aşın yorgunluğuma bağla-malıydım."

"Pekâlâ, Michael" dedi Janos. "Olan bir kere oldu. Buraya günün olaylarını gözden geçirmeye gelmedim. Bunu zaten senin defalarca yapmış olduğuna eminim. Buraya bir yardımda bulunabilir miyim diye geldim."

"Sanmıyorum, Janos Ama düşünmene teşekkür ederim."

Konuşmayı uzun bir sessizlik izledi. Sonunda Janos kalkarak kapıya doğru ağır ağır ilerledi. "Şimdi ne yapacaksın?" diye yavaşça sordu.

"Keşke bilseydim" diye O'Toole yanıtladı. "Bir plan yapabilecek gibi de değilim." Birleşmiş Rama-Newton uzay aracı hızla Dünya'ya doğru ilerlemeye devam etti. Her geçen günle birlikte, muazzam silindirin, eğer yeni yörünge düzeltmesi yapmadığı takdirde felaketle sonuçlanacak, hiperbolik bir hızla yol alması nedeniyle oluşan Rama tehdidi gitgide artıyordu. Tahmin edilen çarpma noktası, güney Hindistan'daki Tamil Nadu devletinde bulunan Madu-rai şehrinden fazla uzak olmayan bir yerdi. Her akşam televizyon haberlerinde fizikçiler durmadan neler olabileceğini anlatıyorlardı. Şok dalgalan ve boşluğa fırlama terimleri, akşam yemeği toplantılarında durmadan tekrarlanır hale gelmişti.

Michael O'Toole, dünya basınına yerden yere vuruluyordu. Francesca haklı çıkmıştı. Amerikalı general Dünya'nın öfkesinin odağı haline gelmişti. Hatta, emirlere uymadığı için, hemen askeri mahkemede yargılanarak cezasının Newton'un güvertesinde yerine

467

RAMA-II

getirilmesini isteyenler bile vardı. Bir yaşam boyu süren önemli başarılar ve kendini hiç düşünmeden yaptığı yardımlar unutulmuştu. Kathleen O'Toole, Boston'daki aile apartmanlarını terk ederek Maine'deki bir arkadaşının yanına sığınmaya zorlanmıştı.

General kendi kararsızlığı yüzünden acı çekiyordu. Silahlan işler duruma getirmekteki başarısızlığı nedeniyle ailesine ve kendisine onarılamayacak bir hasar verdiğinin farkındaydı. Fakat ne zaman kendini emri yerine getirmeye hazır olduğuna inandırırsa, o yüksek ve çınlayan "Hayır" sesi yeniden kulaklarında çınlıyordu.

O'Toole, bilimsel geminin Dünya'ya dönmek için kalkmasından bir gün önce, Francesca ile yaptığı son röportajda biraz tutarlı olabilmışti. Francesca ona çok sert sorular sormuştu. Kendisine eğer Rama Dün-ya'nın yörüngesine girecekse, neden henüz sapma manevralarına başlamadığını sorduğunda, general bir an canlandı ve ona, atmosferi olan gezegen tipi gök cisimlerinin yörüngesine girmenin en iyi-"yolunun enerjiyi atmosfere ısı olarak bırakıp, hava freni yapmak olduğunu hatırlattı. Fakat Francesca kendisine açıklamasını genişletme şansı verip, Rama'nın aerodinamik yüzeylere sahip olmak için kendini nasıl şekillendireceğini sorduğu zaman, O'Toole yanıtlamadı. Sadece akıllı başka yerdeymiş gibi baktı.

O'Toole; Brown, Sabatini, Tabori ve Turgenyev'in eve dönüş yolculuğundan bir gece önceki son yemeğe katılmak için odasından çıktı. Varlığı son yemeği berbat

etti. Irina ona karşı son derece çirkin davrandı ve onu zehirli bir dille suçladıktan sonra, aynı masada oturmayı reddetti. David Brown onu tümüyle görmezlikten gelerek, yakalanan biotun yerleştirilmesi için Teksas'ta tasarımılanan laboratuvarın son derece sıkıcı ayrıntılarını görüşmeyi yeğledi. Sadece Francesca

468

Yanıtlanan Dua

ve Janos dostça davrandılar. Bu nedenle General O'Toole, akşam yemeğinden hemen sonra, kimseyle resmen vedalaşmadan odasına döndü

Ertesi sabah, bilimsel geminin gitmesinden bir saat sonra, O'Toole Amiral Heilmann'ı arayarak toplantıya çağırdı. General odasına girince Alman heyecanla, "Demek sonunda fikrini değiştirdin," dedi, "Güzel, henüz çok geç değil Sadece 1-12 günündeyiz. Eğer acele edersek hâlâ 1-9'da bombaları patlatabiliriz."

"Yaklaşıyorum, Otto," diye O'Toole yanıtladı, "ama henüz o noktaya ulaşamadım. Bütün bunları çok dikkatli düşünüyorum. Hâlâ yapmak istediğim iki şey daha var. Papa John-Paul ile görüşmek ve tek başıma Rama'nın içine girmek istiyorum." O'Toole'un yanıtı Heilmann'ın fena bozulmasına yol açmıştı. "Kahretsin," dedi, "İşte yine başlıyoruz Belki biz..."

"Anlamıyorsun, Otto," dedi Amerikalı. Meslektaşına gözlerini dikmiş bakarken, "Bu iyi haber. Papa'yla konuşmam sırasında ya da Rama'yı dolaşırken tümüyle beklenmedik bir şey olmazsa, döndüğüm anda şifremi girmeye hazır olacağım." "Emin misin?" diye Heilmann sordu.

"Sana söz veriyorum," diye yanıtladı O'Toole.

General O'Toole Papa'ya yolladığı uzun duygusal mesajda gizli bir şey bırakmadı. Konuşmanın izleneceğinin bilincindeydi, fakat artık önemi de yoktu. Aklındaki bir tek şey onun için çok önemliydi: Nükleer silahları çalıştırma kararını temiz bir vicdanla vermek.

Yanıtı sabırsızlıkla bekledi. Sonunda Papa John-Paul V ekranda belirlediği zaman, O'Toole'un Noel'den hemen sonra kabul edildiği, Vatikan'daki aynı odada oturuyordu. Papa sağ elinde küçük elektronik bir bloknot tutuyor ve konuşurken ara sıra oraya göz atı-

469

RAMA-II

yordu.

"Seninle birlikte dua ettim oğlum," diye Papa kusursuz İngilizcesiyle konuşmaya başladı. "Özellikle şu son haftadaki kişisel karmaşan sırasında. Sana ne yapman gerektiğini söyleyemem. Senin gibi ben de yanıtları bilmiyorum. İkimiz birlikte ancak Tann'nın, bilgeliğiyle, dualarına kesin yanıtlar vermesini umalım.

"Bazı dinsel sorularının yanıtlarına gelince, ancak birkaç yorum yapabilirim. Bunları sana yardımcı olabilmeleri umuyla sunuyorum... Duyduğun sesin Aziz Michael'e ait olup olmadığını, ya da yaşadıklarının dinsel bir deneyim olup olmadığını söyleyemem. Daha iyi bir tanım olmadığı için dinsel diye adlandırılan ve mantıksal veya bilimsel ifadelerle açıklanamayan bazı insan deneyimleri grubu vardır. Tarsuslu Sa-ul'un Havari Paul olmadan önce, göklerden gelen bir ışık nedeniyle kör olması, onun Hristiyanlığa dönüşünün bir parçasıydı Duyduğun ses Aziz Michael'ın sesi olabilir Buna da sadece sen karar verebilirsin.

"Üç ay önce görüştüğümüz gibi, Tanrı, Tcim olurlarsa olsunlar, elbette Kamalıları da yarattı Fakat aynı zamanda insanlara ölüm ve acı getiren virüsleri ve bakterileri de yarattı. Eğer yaşamayı başaramazsak, ne bireysel ne de türsel olarak Tanrı'ya hamdedemeyiz. Bu nedenle de, Tann'nın, yaşamımız tehdit edildiği zaman, hiçbir şey yapmamamızı beklediğini sanmak, bana pek olası gelmiyor.

"Rama'nın İsa'nın ikinci gelişiyi ilgili bir haberci olarak rolü, zor bir konu. Sınırlı bir azınlık olmasına karşın, kilisenin içinde Aziz Michael ile aynı fikirde olan bazı papazlar var Çoğumuz ise Rama aracının bir haberci olmak için ruhsal açıdan çok verimsiz olduğunu düşünüyoruz Onların birer mühendislik harikaları olduğuna kuşku yok, fakat onlarda, İsa ile birlikte düşündüğümüz sıcaklık, sevecenlik ve diğer kur-

470

Yanıtlanan Dua

tarıcı özelliklerin hiçbiri yok. Bu nedenle Rama'nın tam anlamıyla dinsel bir önemi olması, pek olası görünmüyor.

"Sonuç olarak, bu senin vermen gereken bir karar Dualarına devam etmelisin, ama, anlayacağından eminim, Tanrı'nın yanıtında fazla bir gösteriş beklememelisin. O herkesle aynı biçimde konuşmaz, ya da onun mesajlarının her biri aynı yoldan gelmez. Lütfen bir şeyi daha hatırla. Tanrı'nın isteğini bulmak için Ra-ma'yı araştırırken, Dünya'dakilerden çoğunun duaları da yanında olacak. Tanrı'nın sana yanıt vereceğinden emin olabilirsin; sana düşen, onları tanımlayıp yorumlamak." John-Paul yaptığı yayını takdis ve İsa'nın duasını ezberden okuyarak bitirdi General O'Toole kendiliğinden diz çökerek duanın sözlerini ruhsal lideriyle birlikte tekrarladı Ekran boşaldığı zaman, Papa'nın söylediklerini bir daha gözden geçirdi ve güven tazeledi Doğru iz üzerinde olmalıyım, diye kendi kendine konuştu. Fakat sur sesleri arasında göklerden gelecek bir bildiri de beklememeliyim

O'Toole, Rama'ya vereceği güçlü duygusal yanıtı hazır değildi Belki bu, insanlarca yapılabilmiş her şeyden çok fazla büyük olan aracın ölçüleri yüzündendi Belki de uzun süre Newton'da kapalı kalması ve yükseltelen duygusal durumu, bu hislerinin yoğunluğuna katkıda bulunmuştu Nedeni ne olursa olsun, Michael O'Toole, dev uzay aracı içindeki yalnız yolunda giderken, manzara karşısında müthiş etkilenmişti.

O'Toole'un hafızasına egemen olan özel bir görüntü yoktu Taşıma koltuğuyla ilk inişinde ana düzlüğe ve Rama'nın ışıkları olan uzun ışıklılı çizgilere bakarken; Silindirik Deniz'in kıyısında roverin yanında du-

471

RAMA-II

2 C

s-

1

rup New York'un gizemli gökdelenlerini dürbünüyle incelerken; ve güney çanağını süsleyen dev boynuzlar ve sivriliklerin karşısında kendisinden önceki birçok kozmonotun yaptığı gibi defalarca aptallaşa-rak, birçok kez nefesi tutulmuş ve duyduğu hayranlık nedeniyle gözleri yaşarmıştı. O'Toole'a hakim olan duygular, ilk kez bir Avrupa katedraline girmiş olduğu zaman hissetmiş olduğu korkuyla karışık hayranlık ve saygı duygularıydı.

İkinci sortide kozmonotların terk etmiş olduğu fazla kulübelere birini kullanarak, Rama gecesini Beta kampında geçirdi. Wakefleld'in iki hafta önceki tarihi taşıyan notunu buldu ve bir an için yelkenlilerden birini birleştirip New York'a gitmeyi düşündü. Fakat O'Toole kendini tutarak ziyaretinin gerçek nedeni üzerinde odaklandı.

Kendi kendine, Rama'nın muhteşem bir başarı olmasına karşın, onun bu görkeminin, değerlendirme sürecinde etkili olmaması gerektiğini kabul etti. Gördüklerinin arasında onun sınıadığı kararını değiştirmesine neden olacak bir şey var mıydı. Hayır, diye istemeyerek kendi sorusunu yanıtladı. Dev silindirin içindeki ışıklar yeniden yanınca, bir dahaki Rama akşamından önce silahları çalıştıracığından emindi.

Gene de, ağırdan alarak geciktirmeye çalıştı, roveri tüm sahil boyunca sürerek New York ve diğer manzaraları değişik yerlerden inceledi ve denizin karşı tarafındaki beş yüz metrelik uçurumu gözlemledi. Beta kampından son bir geçişte O'Toole, içlerinde diğer mürettebat üyelerince, orayı acele terk ederken bırakılmış kişisel eşyaların bulunduğu, ufak tefek birkaç parça almaya karar verdi. Fırtınadan pek fazla hatıra kalmamıştı, ama gene de malzeme sandıklarının dibine sıkışmış birkaç parça bulabildi.

General O'Toole, roveri yeniden taşıma koltuklan-

472

Yanıtlanan Dua

nın yanına sürmeden önce, uzun bir şekerleme yaptı. Newton'a ulaştığı zaman ne yapacağını bilincinde olan O'Toole, yukarı çıkmaya başlamadan önce diz çökerek son bir kez dua etti. Yolculuğuna başladıktan az sonra, Ana Düzlük'ten yarım kilometreden daha az yüksekteyken, O'Toole koltuğunu döndürerek, geriye, Rama

panoramasına baktı. Yakında tüm bunların hepsi yok olacak, diye O'Toole düşündü. İnsanlar tarafından çalıştırılan bir güneş fırını tarafından yutulacak. Gözleri düzlükten aynalarak New York üzerinde odaklandı. Rama göklerinde hareket eden siyah bir benek gördüğünü sandı.

Titreyen elleriyle dürbününü gözlerine götürdü. Birkaç saniye içinde O'Toole büyütülmüş noktayı saptadı. Hızla dürbünün gücünü arttırdı ve nokta, her biri çok uzaklarda belirli bir düzende uçan birer kuş olarak üçe ayrıldı. O'Toole gözlerini kırıştırdı, fakat görüntü değişmedi. Gerçekten Rama göklerinde uçan üç tane kuş vardı.

General O'Toole'un içi neşeyle doldu. Kuşları, onları artık göremeyinceye kadar dürbünüyle izlerken bir sevinç çılgılığı attı. Alfa merdivenlerinin tepesine ulaşmak için geri kalan otuz dakikalık yolculuk ona bir yaşam boyu kadar uzun gelmişti.

Amerikalı subay hemen başka bir koltuğa atlayarak, yeniden Rama'ya inmeye başladı. O kuşları bir daha görmeyi umutsuzca istiyordu Eğer bir yolunu bulup onların fotoğrafını çekebilirsem, diye düşünürken, gerekirse Silindirik Deniz'e yeniden gitmeyi planlıyordu, o zaman herkese bu şaşırtıcı dünyada yaşayan canlıların da olduğunu kanıtlayabilirim.

Yerden iki kilometre yukarıdan başlayarak, O'Toole iniş boyunca kuşları boş yere aradı. Onları bulamadığı için hafifçe cesareti kırılmış olarak dürbünlerini gözlerinden indirip, taşıma koltuğundan inmeye ha-

473

RAMA-II

zırlanırken, gördüğü şeyden tarif edilemez bir şaşkınlığa düştü. Richard Wakefield ve Nicole deş Jardins asansörün dibinde yan yana duruyorlardı. General O'Toole ikisini de kuvvetle kucakladıktan sonra, mutluluk gözyaşları yanaklarından süzülürken, Rama toprağına diz çöktü. "Sevgili Tann'm," dedi ve sessizce bir teşekkür duası okudu. Ve yineledi, "Sevgili Tann'm."

57

ÜÇ ARKADAŞ

Üç kozmonot heyecanla bir saatten fazla bir süre konuştular. O kadar çok anlatacak şey vardı ki. Nicole, sekiz bacaklı örümceklerin ininde Takagishi'nin ölüsüne rastladığı zamanki korkusunu anlatınca, O'Toole bir an sessiz kaldı ve sonra başını salladı. "Burada yanıtlanmamış birçok soru var" dedi, yüksek tavana doğru bakarak "Gerçekten kötü niyetli misin?" diye abartmalı bir ifadeyle sordu. Richard ve Nicole, silahları çalıştırmamak için generalin şifresini girmemek konusundaki cesaretini kutladılar Ayrıca ikisi de COG'un Rama'nın yok edilmesini emretmesi karşısında dehşete düşmüşlerdi. "Bu uzay aracına karşı nükleer silah kullanmamız, başışlanmaz bir davranış olur," dedi Nicole. "Temel olarak düşman olmadığına ikna olmuş durumdayım. Ve Rama'nın Dünya ile kesişen bir yörüngeye girme nedeninin, bize vereceği özel bir haber olduğuna inanıyorum."

Richard, Nicole'ü düşüncelerini hislerinden çok gerçekler üzerinde geliştirmesi için hafifçe uyardı "Belki," diye Nicole devam etti, "fakat bu yok etme kararında ciddi bir mantık hatası var. Bu uzay aracının

474

Üç Arkadaş

öncekiyle haberleştiğine dair elimizde kesin kanıtlar bulunuyor. Ayrıca, Rama IH'ün de bir yerlerde, belki de bu yöne doğru gelmekte olduğuna inanmak için yeterli nedenimiz var Eğer Rama filosu olası bir düşman ise, Dünya'nın bundan kurtulmasının bir yolu yok. Bu ikinci aracı yok etmeyi başarabiliriz -fakat bunu yaparak kesinlikle bir sonraki gemilerini uyarmış oluruz. Teknolojileri de bizimkinden son derece ileri olduğundan, onların topluca yapacağı bir hücumdan kurtulma olanağımız olmaz."

General O'Toole Nicole'e takdirle baktı. "Bu mükemmel bir nokta," dedi, "Yazık ki ISA ile yapılan görüşmelerde bulunamadınız. Hiç düşünmedik ki..."

Richard birden, "Neden konuşmanın devamını Newton'a dönünceye kadar ertelemiyoruz," dedi "Saatiye göre, otuz dakikaya kadar yeniden karanlık olacak. Artık gerekmedikçe karanlıkta yolculuk yapmak istemiyorum."

Her üç kozmonot da Rama'yl son kez terk ettiklerine inanıyorlardı Işık, kalan dakikalarda gittikçe zayıflarken, her birisi manzarayı dikkatle izlediler.

Nicole'e hakim olan his büyük bir mutluluktı. Doğası nedeniyle beklentilerinde oldukça ihtiyatlı olmasına karşın, taşıma koltuğunda kendini sevgili Genevieve'ini yeniden kucaklayabileceğine inanmanın yoğun sevincine kaptırmaktan alıkoyamamıştı. Zihni şimdi Beauvo-is'nın kırsal güzellikleriyle dolup taşıyor, babası ve kızıyla yeniden buluşma sahnesinin zevki, tüm ayrıntılarıyla canlanıyordu. En çok bir hafta ya da on gün sonra, diye Nicole umutla kendi kendine konuştu. Bu arada tepeye varmış olduğunda artık sevincini içinde tutmakta zorlanıyordu.

Çıkışı boyunca Michael O'Toole bir kez daha, bombalan çalıştırma kararını gözden geçirdi, tam bekle-

475

RAMA-II

nen saatte Rama'ya karanlık çöktüğü zaman, vardığı sonucu Dünya'ya bildirme planını tamamlamıştı. Hemen ISA yönetimini arayacaklardı. Nicole ve Richard öykülerini özetleyecekler ve Nicole, Rama'mın yok edilmesini neden "bağışlanmaz" bulduğuna dair fikirlerini açıklayacaktı. O'Toole, bütün bunlardan sonra silahları çalıştırma emrinin kaldırılacağına emindi.

General, koltuğu basamakların üstüne varmak üzereyken fenerini yaktı. Çekimsiz ortama çıkarak Nico-le'ün yanında durdu. Sadece yüz metre ötede olan taşıyıcıya yürümeden önce Richard Wakefield'i beklediler. Üçlü, taşıyıcıya binip Rama kabuğu boyunca New-ton'a doğru yolculuğa başlamak üzereyken, Ric-hard'ın fener ışığı geçidin yan tarafındaki metal bir nesneyi aydınlattı "Bombalardan biri bu mu?" diye sordu.

Nükleer silah sistemi gerçekten de çok büyük bir kurşuna benziyordu. Vücudunu saran ani bir ürper-meyle irkilen Nicole, Ne kadar tuhaf, diye düşündü, elbette herhangi bir biçimde de olabilirdi, tasarımcıları şu özel biçimi seçmeye hangi bilinçaltı sapıncın ittiğini merak ediyorum.

"Fakat tepesindeki şu garip mekanizma nedir?" diye Richard, O'Toole'a soruyordu. Işığının aydınlatıldığı bölümün ortasındaki bilinmedik nesneye bakarken generalin kaşları çatıldı. "Bilmiyorum," diye itiraf etti, "daha önce hiç görmedim."

Taşıyıcıdan indi Richard ve Nicole onu izlediler.

General O'Toole silaha yavaşça yaklaştı ve numara klavyesinin üstüne yerleştirilmiş garip ek parçayı inceledi. Klavyeden biraz büyük yassı bir levhaydı ve silahın kenarlarına açısız bağlantılarla sabitleştirilmişti. Levhanın altında, bir an için geri çekilmiş on küçük yumruk vardı -en azından, O'Toole'a öyle görmüşlerdi. Gözlemi, birkaç saniye sonra yumruklardan biri

476

Üç Arkadaş

uzanıp klavyedeki "5" sayısının birkaç santimetre altına vurduğu zaman doğrulandı. "5" sayısını "7" ve sonra, ilk on sayısının başarıyla tamamlandığını belli eden yeşil ışık yanıncaya kadar sekiz numara daha.

Birkaç saniye içinde mekanizma on sayı daha girdi ve başka bir yeşil ışık daha yandı. O'Toole dehşet içinde dondu. Tanrı'm, diye düşündü, bu benim şifrem! Bir şekilde kırmışlar onu... Üçüncü onluk dizi sonunda, kırmızı ışık yanıp bir hata yapıldığını belirttiği zaman, içindeki panik duygusu yatıştı.

Az sonra, Richard'ın bir sorusunu yanıtlayan O'Toole "Anlaşıldığına göre," dedi, "yokluğumda şifremi girebilmek için alelacele bu düzeneği hazırlamışlar. Sadece ilk iki onluğu doğru bulabilmişler. Bir an için korkmuştum..." O'Toole içinde kabaran güçlü duyguların bilincinde olarak sustu

Nicole olağan bir şeyden bahsediyormuş gibi, "Senin geri dönmeyeceğini varsaymış olmalılar" dedi.

"Eğer Heilmann ve Yamanaka yapmışsa," diye O'Toole yanıtladı. "Elbette bu düzeneğin buraya yaratıklar. .. ve hatta biotlar tarafından yerleştirilmiş olabileceği olasılığını da tümüyle silip atamayız."

"Tümüyle imkânsız," diye Richard düşüncesini söyledi. "Mühendisliği çok ilkel " O'Toole sırt çantasından aygıtı etkisiz hale getirmek için bazı aletler çıkartırken, "Ne olursa olsun," dedi, "riske girmeye hiç niyetim yok."

Geçidin Newton ucunda, O'Toole, Wakefield ve deş Jardins, aynı aygıtın eklenmiş olduğu ikinci bombayı da buldular. Üçlü onun aynı şifre denemesini yapmasını -ve

aynı sonucu alarak üçüncü onluğun bir yerlerinde başarısız olmasını izledi- ve sonra onu da etkisiz hale getirdiler Sonra kapağı açarak Rama'dan ayrıldılar.

477

RAMA-II

Newton askeri gemisine girdikten sonra onları kimse karşılamadı. Amiral Heilmann ve Yamanaka'nın uykuda olduklarını sanan OToole hemen yatak odalarına gitti. Ne de olsa, Heilmann'la özel konuşmak istiyordu. Fakat ikisi de odasında yoktu. İki kozmonotun, askeri geminin oldukça küçük olan yaşama ve çalışma alanlarının hiçbir yerinde olmadıklarının anlaşılması çok sürmedi.

Geminin arkasındaki malzeme bölgesindeki arama da boş çıktı. Ancak üçlü, bu arada, EVA taşıyıcılarından birinin kayıp olduğunu fark etti. Bu buluş başka bir dizi akıl karıştıran soruya yol açtı. Heilmann ve Ya-manaka bu taşıyıcıyla nereye gitmiş olabilir? Ve neden, Newton güvertesinde bir mürettebat üyesinin her zaman bulunması gibi, en öncelikli proje kuralını çiğnemişlerdi?

Üç kozmonot, bundan sonra yapacaklarını görüşmek üzere kontrol merkezine döndükleri zaman oldukça şaşkındılar. Kötü bir olay korkusunu ilk ortaya atan O'Toole oldu. "Sizce o sekiz bacaklı örümceklerin, ya da bazı biotların Newton'a gelmiş olmaları mümkün mü? Ne de olsa kendini koruma modunda olmadıkça Newton'a girmek zor değil."

Hiçbiri kafasından geçeni söylemek istemiyordu. Eğer iş arkadaşlarının ikisini de birisi ya da bir şey yakalamış veya öldürmüştü, o hâlâ çevrede olmalıydı ve o zaman kendileri de tehlike içindeydiler...

Sessizliği bozan Richard, "Neden Dünya'yı arayıp yaşadığımızı bildirmiyoruz?" dedi.

General O'Toole gülümsedi, "Harika bir fikir." Kontrol merkezindeki konsolun önüne giderek paneli çalıştırdı Standart sistem durumu gösterimi ekranda belirdi "Bu tuhaf," diye general fikrini açıkladı. "Buna göre, Dünya ile sadece alçak hızda uzaktan ölçüm sistemi dışında hiçbir video bağlantımız yok. Şimdi veri

478

Üç Arkadaş

sistemi gruplaşması neden değiştirilmiş olabilir ki?"

Dünya ile normal, çok kanallı, yüksek hız iletişimi sağlamak için, basit bir dizi komut girdi. Ekran bir sürü hata mesajıyla doldu. "Kahretsin, ne oluyor?" diye Richard hayretini belirtti, "video sistemi ölmüş görünüyor." O'Toole'a döndü, "Bu senin alanın, General. Bundan ne anlam çıkartıyorsun?"

General O'Toole çok ciddiye aldı. "Bunu sevmedim, Richard. Böyle çok sayıda hata mesajını daha önce bir kez görmüştüm -ilk simülasyonlarımızın birinde salağın biri ana iletişim yazılımını yüklemeyi unutmuştu. Muhakkak ana yazılım sorunumuz var. Böyle kısa bir süre içinde bu kadar çok donanım hatası olması olasılığı temel olarak sıfır."

Richard, O'Toole'dan video iletişim yazılımına, standart kendini kontrol testini uygulamasını istedi. Test sırasında, hata tanımlama yazılı çıktılarını, işlemin daha yüzde biri tamamlandığı zaman, kendini kontrol mantık dizisindeki hata ana belleklerinin dolup taşıdığını gösteriyordu. Richard yazılı çıktılardaki verileri incelerken, "Demek video iletişim yazılımı kesinlikle bozuk," dedi. Bazı komutlar girdikten sonra, "Bunu düzeltmek oldukça zaman alacak."

"Bir dakika," diye Nicole söze karıştı. "Herhangi özel bir işe başlamadan önce, zamanımızı tüm bu yeni bilgilerden bir anlam çıkarmak için kullanmamız gerekmez mi?" İki adam durarak onun devam etmesini beklediler. "Heilmann, Yamanaka ve gemiden bir taşıyıcı eksik." Nicole kontrol merkezi çevresinde dolanırken konuşuyordu. "Ve birisi geçitteki iki nükleer bombayı otomatik olarak harekete geçirmeye çalışmış. Bu arada video iletişim yazılımı yüzlerce gün uygun biçimde çalıştıktan sonra -fırlatma öncesi simülasyonlar da dahil- birdenbire sapıtıyor. İkinizden biri tüm bunlara tutarlı bir açıklama getirebilir mi?"

479

RAMA-II

i

Uzun bir sessizlik oldu. "General O'Toole'un New-ton'un düşmanca işgali düşüncesi doğru olabilir," diye Richard fikir yürüttü. "Heilmann ve Yamanaka

kendilerini kurtarmak için kaçmış ve yaratıklar da kasıtlı olarak yazılımı bozmuş olabilirler."

Nicole'ün akli yatmamıştı. "Gördüğüm hiçbir şey, yabancı yaratıkların ya da biotların böyle bir şey için Newton'un içine girdiklerini göstermiyor. Eğer bir kanıt bulabilirsek ."

"Belki de Heilmann ve Yamanaka generalin şifresini kırmaya çalışıyorlardı," diye Wakefield sonuç çıkardı, "ve korkmuşlardı..."

"Durun, durun," diye Nicole birden bağırdı. "Ekranda birşeyler oluyor." İki adam Amiral Heilmann'ın suratı tam ekranda belirirken döndüler.

Heilmann kocaman ekrandan onlara gülümseyerek, "Merhaba, General OToole," dedi.

"Bu video bant sen Newton hava kabininden girdiğin andan itibaren çalışmaya başlayacak Kozmonot Yamanaka ve ben, 1-9 gününe üç saat kala taşıyıcılardan biriyle ayrılmadan az önce bunu hazırladık. Sen Rama'yı araştırmak için ayrıldıktan sonra, bir saat içinde Rama'yı terk etmek için emir aldık Elimizden geldiği kadar geciktirdik, ama sonuçta emirlere uymak zorundaydık.

"Senin kişisel emirlerin basit ve açık. Taşıyıcının bulunduğu geçitteki iki bombaya ve ambarda kalan üç taneye şifreni girmen ve kalan taşıyıcıyla da en çok sekiz saat sonra ayrılman gerekiyor. Rama kabuğun-daki iki bombanın üstünde çalışmakta olan iki elektronik aygıt seni korkutmasın. COG askeri komuta merkezi bazı yeni çok gizli şifre çözme tekniklerini denemek için onları yerleştirmemizde ısrar etti. Bir kerpeten veya tel kesiciyle kolayca devredışı bırakıla-bildiklerini göreceksin

480

Ya Bu, Ya Hiç

"Taşıyıcıya fazladan bir acil durum itici sistemi eklendi ve yazılımı seni, ISA çekicisiyle buluşacağın, güvenli bir yere götürmek üzere programlandı. Tüm yapacağın, kesin ayrılış tarihini dikkatle şifrelemek. Ancak, yeni taşıyıcı-yönlendirme mantık dizilerinin, sadece Newton'u 1-6 günlerinden önce terk etmen halinde geçerli olduğunu özellikle belirtmeliyim. Bu zamandan sonra, bana söylendiğine göre, yönlendirme mantık dizileri geçersiz olacak ve seni kurtarmak hemen hemen imkânsız hale gelecek."

Heilmann'ın konuşmasında kısa bir kesilme oldu, sonra, sesinde artan bir kaygıyla "Artık zaman kaybetme, Michael," dedi. "Silahları çalıştır ve hemen taşıyıcıya git. İçine ihtiyacın olacak yiyecek ve diğer malzemeleri koyduk... Eve dönüş yolculuğunda iyi şanslar. Dünya'da görüşürüz "

58

YA BU, YA HİÇ

"Heilmann ve Yamanaka'nın son derece dikkatli davrandıklarına eminim," diye Richard Wakefield açıkladı. "Fazladan malzeme alabilmek için herhalde erken ayrıldılar Ve bu hafif taşıyıcılarda, fazladan her kilogram kritik olabilir." "Ne kadar kriti&" diye Nicole sordu.

"Şey... Dünya çevresinde güvenli bir yörüngeye girebilmemiz... ya da kurtarılma şansımız olmadan hızla yanından geçip gitmemiz arasındaki farkı yaratacak kadar."

O'Toole üzgün bir ifadeyle sordu, "Yani bu, içimizden sadece birinin taşıyıcıyı kullanabileceği anlamına mı geliyor?"

Richard yanıtlamadan bir an duraksadı, "Korkarım

481

RAMA-II

bu olası; sadece ayrılış saatinin bir işlevi bu. Kesin olarak belirlemek için bazı hızlı hesaplamalar yapmamız gerekecek. Fakat ben kişisel olarak bu uzay aracını havalandırmamız için bir neden görmüyorum. Ne de olsa yardımcı pilot olarak yetiştirilmiştim... Gemi çok büyük olduğundan sınırlı bir kontrol olanağımız olacak, fakat kesinlikle ihtiyacımız olmayan her şeyi atarsak, belki başarabiliriz... Yeniden hesaplamalar yapmamız gerek."

General O'Toole ve Richard'ın Nicole'e verdikleri görev, taşıyıcıya yüklenmiş olan malzemenin kontrolünü yapmak, yeterli olup olmadığına karar vermek ve iki ya da üç yolcu için gerekli kütle ve malzeme hacmini yaklaşık olarak hesaplamaktı. Ek olarak, hâlâ Dünya'ya askeri gemiyi uçurarak dönmeyi düşünen

Richard, Nicole'den Newton'un malzeme listesini inceleyerek, ne kadar kütlenin atılabileceğini de tahmin etmesini istedi. O'Toole ve Wakefield kontrol odasındaki bilgisayarları kullanırlarken, Nicole muazzam ambarda yalnız başına çalıştı. Önce kalan taşıyıcıyı dikkatle inceledi. Taşıyıcılar her ne kadar tek kişi tarafından aracı dışı çalışmalar için kullanılıyorlarsa da, aynı zamanda acil durum kaçış aracı olarak da tasarlanmışlardı. İki kişi, küçük kabinin arkasındaki raflarda bulunan bir haftalık malzemeyle, sert ve şeffaf ön camların gerisinde oturabilirdi. Fakat üç kişi, diye Nicole düşündü. İmkâsız. Bir kişinin rafların olduğu yere sıkışması lazım. Ve o zaman da malzemeler için yeterli yer kalmaz. Nicole bir an, yedi veya sekiz gün, ufakık raflar arasında hapsolmanın nasıl bir şey olduğunu düşündü. New York'taktı çukurdan bile daha beter olurdu.

Heilmann ve Yamanaka tarafından aceleyle taşıyıcının içine atılmış olan malzemeyi inceledi. Ayrılan yiyecek, gerek miktar, gerekse çeşit açısından, bir haf-

482

Ya Bu, Ya Hiç

talik bir yolculuk için yeterliydi. Ancak tıbbi malze-meyse acınacak kadar azdı. Nicole birkaç not alarak, iki kişilik mürettebat için yeterli olduğunu inandığı uygun bir malzeme listesi hazırladı. Sonra ambar boyunca yürümeye başladı. Gözleri taşıyıcının hava kabinine yakın yere düzgünce sıralanmış olan kurşun biçimli nükleer silahlara ilişti. Nicole ilerleyerek bombalara dokundu, elleri cilalı metal yüzey boyunca amaçsızca dolanırken, Demek bunlar ilk büyük yok etme silahları, diye düşündü, yirminci yüzyılın parlak fiziğinin ürünleri, Nicole bombaların arasında yürürken, Türemüzle ilgili ne üzücü bir yorum, diye düşünmeye daldı. Bir ziyaretçi bizi görmeye geliyor. Dilimizi konuşmıyor, fakat nerede olduğumuzu keşfediyor. Sokağımızın köşesini döndüğü zaman, daha amacı tam olarak anlaşılmadan, biz onu patlatarak yok ediyoruz. İçinde hissettiği derin üzüntünün farkında olarak ağır ağır ambarı geçti ve yaşam alanlarına yöneldi. Senin derdin, diye Nicole .kendisiyle konuşuyordu, çok şey beklemen. Kendinden, sevdiklerinden. Hatta insan ırkından. Biz tür olarak o kadar gelişmiş değiliz.

Bir anlık bulantı dalgası Nicole'ün kısa bir süre duraklamasına yol açtı. Bu ne? diye düşündü. Bu bombalar beni hasta mı ediyor? Nicole'ün hafızası gerilere giderek, on beş yıl önce, Los Angeles'dan Paris'e uçuşunun ikinci saatindeki benzer bulantı hissini hatırladı. Olamaz, diye söylendi. Fakat emin olmak için gene de kontrol edeceğim...

"Bu da üçümüzün birden neden bir tek taşıyıcıya sığamayacağımızın ikinci nedeni. Üzüme, Nicole. Fiziksel alan vücutlarımız ve malzeme için yeterli olsaydı bile, bütün bu kütleyle taşıyıcının hız değişim gücü, Güneş çevresinde bir yörüngeye girebilmeyi bile zor

483

RAMA-II

karşıları ve kurtarılma şansımız da hemen hemen sıfır olurdu."

Nicole neşeli olmaya çalışarak Richard'a, "Neyse," dedi, "hiç olmazsa diğer seçeneğimiz var. Bu koca araçla evimize gidebiliriz. Tahminlerime göre on bin kilogramlık bir fazlalığı atabiliriz..."

"Korkarım bunun önemi yok," diye O'Toole Nico-le'ün sözünü kesti.

Nicole, Richard'a baktı, "Ne demek istiyor?"

Richard ayağa kalkarak Nicole'e yaklaştı ve ellerini avuçlarının içine aldı.

"Yönlendirme sistemini de bozmuşlar" dedi "Otomatik arama düzenleri ve sayı hesaplayıcıları, O'Toole'un şifresini çözmek için kullanılmak üzere genel amaçlı bilgisayarların iletişim ve yönlendirme sistemlerinin üstüne yüklenmiş. Bu gemi bir nakil modülü olarak işe yaramaz."

General O'Toole'un sesi derinden geliyordu ve her zamanki neşeli havasından uzaktı. "Benim ayrılmandan birkaç dakika sonra işe başlamış olmalıkır Ric-hard komut girişlerini okudu ve şifre çözme yazılımının, ayrılmandan iki saat sonra bağlanarak devreye sokulduğunu buldu."

Nicole sordu, "Fakat neden Newton'u çalışamaz hale getirdiler?"

O'Toole hırsla "Anlamıyor musun?" dedi "Öncelikler değişmişti. Hiçbir şey nükleer bombaları ateşlemekten daha önemli değildi. Radyo sinyallerinin Dün-ya'ya

gidiş gelişle zaman kaybetmek istemediler Bu nedenle hesaplamaları buraya, her aday şifrenin gecikmeden bilgisayar tarafından yönetilebileceği yere taşıdılar." Richard lafa karıştı "Görev kontrolün de hakkını teslim etmek gerek " Şimdi odada ileri geri dolaşıp duruyordu. "Tam yüklü Newton askeri aracının aslında iki kişilik ve yedek itici sistemi bulunan bir taşıyıcıya

484

Ya Bu, Ya Hiç

oranla daha düşük bir yörünge değiştirme yeteneğine sahip olacağını kabul etmeliyiz ISA güvenlik müdürünün gözünde, bu aracı çalışmaz hale getirmek fazla bir risk getirmiyordu."

"Fakat daha başlangıçta tüm bunların hiçbiri olmamalıydı," diye General O'Toole itiraz etti. "Kahretsin! Neden benim dönüşümü bekleyemediler?"

Nicole birden oradaki iskemlelerden birinin üstüne oturdu Başı dönüyordu ve kısa süren bir bulantı hissetti "Neyin var?" diyen Richard ona kaygıyla yaklaştı "Bugün sık sık mide bulantısı dönemleri yaşıyorum," dedi Nicole. "Sanırım hamileyim. Yirmi dakika kadar sonra da emin olacağım " Şaşırıp kalmış olan Richard'a bakarak gülümsedi, "Gebeliği önleyici aşından sonraki doksan gün içinde bir kadının hamile kalması oldukça ender rastlanan bir durum olmasına karşın, daha önce de olmuştu. Sanmıyorum ki..."

"Tebrikler," diye heyecanlanan General O'Toole onun sözünü kesti. "İkinizin bir aile kurmayı planladığınızdan haberim yoktu."

Hâlâ şaşkınlık içinde olan Richard, "Ben de," derken Nicole'e sıkıca sarılarak onu bağrına bastı ve, "Ben de," diye yineledi.

"Bu konu üstünde artık tartışma olmayacak," diye General O'Toole itiraz kabul etmez bir tonla Richard'a açıklıyordu. "Nicole senin çocuğuna hamile olmasaydı bile, ikinizin taşıyıcıyla gidip beni burada bırakmanız için ısrar edecektim Tek mantıklı karar bu. Bir kere, ikimiz de kütlenin en önemli etken olduğunu biliyoruz ve içimizde en ağır olan benim. Ayrıca, ben yaşlıyım, sizler ise oldukça gençsiniz. Sen taşıyıcıyı kullanmayı biliyorsun, bense bir kez bile içinde eğitim görmedim. Üstelik," İnce bir alayla ekledi, "Zaten

485

RAMA-II

Dunya'da emirlere karşı gelmekten savaş mahkemesi ne çıkartılacağım."

O'Toole birkaç saniye sonra, "Sana gelince sevgili doktorum," diye devam etti.

"Çok özel bir bebek taşıdığını sana söylememe gerek yok. Kız veya oğlan her kimse, dünyadışı bir uzay aracının içinde ana rahmine düşen ilk bebek." Ayağa kalkarak çevresine bakındı. "Şimdi," dedi, "Bir şişe şarap açarak son akşamımızı birlikte kutlamayı öneriyorum."

Nicole, General O'Toole'un kilere doğru süzülüp, kapısını açarak içerdekileri karıştırmamasını izledi. "Meyve suyu beni daha çok mutlu eder Michael," diye seslendi. "Artık bir bardak şaraptan fazlasını içmemem gerekir "

"Elbette," dedi çabucak, "bir an için unuttum. Bu son gecede özel bir şey yapabileceğimizi umuyordum. Son bir kez daha paylaşmak istiyordum ki..." General O'Toole konuşmayı keserek şarap ve meyve suyunu masaya getirdi. Nicole ve Richard'a bardakları uzattıktan sonra, heyecanı artık yatışmış olarak "İkinizin de bilmenizi istiyorum ki," dedi yumuşak bir sesle, "Sizden daha iyi bir çift düşünmüyorum. Tüm mutlulukların sizinle olmasını dilerim. Özellikle bebek için."

Üç kozmonot sessizlik içinde bir süre içkilerini içtiler. Sonra General O'Toole zorlukla duyulan bir sesle, "Hepimiz biliyoruz, değil mi?" dedi "Füzeler yolda olmalı. Sence ne kadar zamanım var, Richard?"

"Amiral Heilmann'ın banttaki konuşmasından anladığıma göre, ilk merminin Rama'ya 1-5 günlerinde ulaşacağını söyleyebilirim. Bu, taşıyıcının enkaz alanının dışına çıkması ve uzay aracından kalacak parçaların yayılma hızlarından kurtulması için yeterli."

"Beni unuttunuz," dedi Nicole. "Hangi füzelerden bahsediyoruz?"

486

Kader Rüyası

Richard ona doğru eğilerek ciddi bir tavırla, "Micha-el ve ben," dedi, "COG'un Rama'ya bir füze saldırısı emri verdiğinden eminiz. Generalin Newton'a dönerek şifresini gireceğinden emin olamazlardı. Otomatik vurmalı arama düzeni de ancak

uzun devrede işe yarayabilir. Bu nedenle ancak bir füze saldırısı Rama'nın Dünya'ya zarar verme kapasitesinin önlenmesini garanti edebilirdi." General O'Toole biraz düşündükten sonra, "Demek ki Tann'yla son barışmamı yapmam için kırk sekiz saatten biraz fazla zamanım var" dedi. "İnanılmaz bir yaşamım oldu Minnet duymam gereken çok şey var. Onun kollarına hiç pişmanlık duymadan gideceğim."

59

KADER RÜYASI

Nicole kollarını başının üstünden yanlara doğru uzattığı zaman, solunda durmakta olan Richard'a ve arkasındaki raftan biraz dışarı çıkıntı yapmış olan su kaplarından birine çarptı. Koltuğunda kıpırdanarak, "Oldukça sıkışık olacak" dedi.

Richard dalgın bir ifadeyle, "Evet, öyle," derken dikkatini taşıyıcının pilot koltuğunun önündeki ekranda yoğunlaştırmıştı. Bazı komutlar girerek yanıtlarını bekledi. Sonunda geldiği zaman Richard kaşlarını çattı.

Nicole iç geçirerek, "Malzemeleri yeniden paketlemeyi bir daha deneyeceğim," dedi ve koltuğunda dönerek raflara baktı "Eğer yedi günde kurtarılacağımız garanti olsaydı, biraz daha yer açıp, bizi on dört kiloluk bir yükten kurtarabilirdim" dedi

Richard yanıtlamadı ve ekranda bir dizi rakam belirlediği zaman, "Kahretsin" diye mırıldandı.

487

RAMA-II

Nicole sordu, "Sorun nedir?"

"Burada doğru olmayan bir şey var," dedi Richard. "Yönlendirme kodu çok daha az bir yüke göre geliştirilmiş -eğer hızlandırıcılardan birini kaybedersek araç yeniden birleşemeyebilir." Nicole sabırla Ric-hard'ın açıklamasını bekledi.

"Yani yolda hapsiysak bile, birkaç saat için durarak, her şeye yeniden başlamamız gerekebilir "

"Fakat, ikimiz için yeterli yakıt olduğunu söylediğini hatırlıyorum "

"Yeterli yakıt, evet Ancak, yeniden programlanan yönlendirme mantık dizilerinde bazı ince noktalar var. Bunlar taşıyıcının yüz kilogramdan az, yani O'Toole ve malzemelerini taşıyacağı varsayılarak hazırlanmışlar ..."

Nicole, Richard'ın yüzündeki kaygıyı görebiliyordu. "Eğer herhangi bir arıza olmazsa, bizim için bir mesele yok sanırım," diye Richard devam etti "Fakat hiçbir taşıyıcı, şimdiye kadar böyle şartlar altında çalıştıratmamıştır."

Ön camlardan, ambar boyunca General O'Toole'un onlara doğru geldiğini görebiliyorlardı. Elinde küçük bir nesne vardı. Bu, Richard'ın küçük Shakespeare robotlarından biri olan TB idi.

O'Toole Richard'ın kendisine defalarca teşekkür etmesinden bir dakika kadar sonra, "Bende olduğunu neredeyse unutmuştum," dedi. Kozmonot Wakefield malzeme deposunun içinde, mutlu yüzünde kocaman bir gülümsemeyle, havada süzülüyordu Richard taşkın hareketleri nedeniyle sürüklendiği yan duvarlardan birinden bağırdı, "Bunlardan hiçbirini bir daha görebileceğimi sanmıyordum."

"Bilimsel gemi hareket etmeden önce, odanın önünden geçiyordum," diye General O'Toole da ona bağırdı, "Tabori senin eşyalarını topluyordu. Benden

Kader Rüyası

bu özel robotu saklamamı istedi, eğer..."

"Teşekkürler, teşekkürler, Janos," diye Richard söylendi ve dikkatle duvardan aşağıya inerek, yerde sağlamca durdu. Gözlerinde bir pırıltı ile "Bu çok özel bir robottur, Michael" derken TB'nin güç düğmesini açtı. "Herhangi bir Shakespeare sonesi bilir misin?"

"Eğer hatırlayabilirsem, Kathleen'in özellikle sevdiği bir tane vardı. Sanırım ilk satırı şöyleydi, 'Senenin o zamanını bende göreceksin'..."

"Bak, göreceksin bende başladığını güzün: Ayaza karşı titrer dallardaki yapraklar, Sararır, tek tuk kalır, düşerler bütün bütün; Kuş sesleri kesilmiş, yıkık boş tapınaklar. Bak, göreceksin bende alaca karanlığı: Nasıl güneş batıdan solgun solgun gidince..."*

TB'den gelen kadınsı ses Nicole ve General O'Toole'ü şaşırtmıştı. Sözcükler O'Toole'un bam teline dokunmuş, onu derinden etkilemişti ve birkaç damla gözyaşı

gözlerinin kenarlarında birikti. Nicole generalin elini tutarak, TB soneyi bitirince sevgiyle sıktı.

Nicole, "Michael'a taşıyıcının yönlendirme sisteminde bulunduğun sorunla ilgili bir şey söylemedin," dedi. Richard'la birlikte askeri geminin küçük yatak odalarından birinde yan yana yatıyorlardı.

Richard yavaşça, "Hayır," dedi, "Onu kaygılandırmak istemedim. Güvende olacağımıza inanıyor ve ben de onun başka türlü düşünmesini istemiyorum." Nicole kolunu uzatarak Richard'a dokundu. "Burada kalabilirdik, sevgilim -sonra, hiç olmazsa Michael kurtulurdu."

Bu sonenin (No 73) çevirisi T S Halman'a aittir Bkz Shakespeare, Tüm Soneler, Cem Yay , İstanbul 1993, s 187 (Y.h.n) 489

RAMA-II

Richard ona döndü, Nicole karanlıkta onun yüzünü tam olarak göremese de kendisine baktığını hissediyordu "Bunu düşündüm," dedi Richard. "Fakat hiçbir zaman kabul etmezdi.. Seni yalnız başına göndermeyi bile düşündüm. Bunu yapmak ister miydin?"

Nicole bir an düşündükten sonra, "Hayır," dedi, "Sanmıyorum. Seninle birlikte gitmeyi yeğlerim, ancak..."

"Ancak ne?"

"Ancak şansımızda gerçekten büyük bir fark olacaksa. Eğer birimiz kurtulabilecek fakat ikimiz birlikte yok olacaksak, pek anlamı da kalmıyor..."

"Sana sağlıklı bir olasılık değerlendirmesi yapamam," diye Richard onun sözünü kesti. "Fakat birlikte gitsek de büyük bir fark olacağını sanmıyorum. Taşıyıcı ve sistemi hakkındaki bilgim fazla kütlelere değer olabilir. Ama, her durumda, taşıyıcıda, burada olacağımızdan daha güvende olacağız."

"Füzelerin yolda olduğundan kesinlikle eminsin, değil mi?"

"Evet, kesinlikle Başka hiçbir şey mantıklı olamaz. Rama yön değiştirip, Dünya'ya yöneldiği andan itibaren böyle bir acil durum planının geliştirilmeye başlandığına iddiaya girerim."

Yeniden sessizleştiler. Nicole uyumaya çalıştı, fakat başarılı olamadı. İkisi de, çok yorucu geçeceği kuşkusuz olan yolculuk için biraz enerji depolamak amacıyla, ayrılmadan önce altı saat uyumayı kararlaştırmışlardı. Fakat, Nicole'ün zihni bir türlü rahatlayamıyor, dunadan General O'Toole'un nükleer ateş topu içinde yok oluşunu görüp duruyordu.

"Gerçekten çok mükemmel bir insan," diye Nicole yavaşça söylendi. Richard'ın uyanık olduğundan pek emin değildi.

"Evet Öyle," diye Richard aynı tonda yanıtladı

Kader Rüyası

"Onun iç gücüne imreniyorum. Başkaları için hayatımdan böyle istekle vazgeçebileceğimi düşünemiyorum." Bir an durakladı "Sanırım bu onun derin dinsel inancından kaynaklanıyor. Ölümü bir son olarak değil, bir geçiş olarak görüyor." Ben yapabiliyordum, diye Nicole düşündü. Hayatımı Genevieve için verebilirdim. Belki Richard ve şu doğmamış bebek için bile. Belki de O'Toole'un dininde herkes ailenin bir parçası sayılıyor.

Bu arada Richard, kendi duygularıyla boğuşuyordu. Nicole'e yalnız gitmesi için ısrar etmemekle bencilce mi davranıyordu? Kendisinin bulunmasının yaratacağı ek riski, sahip olduğu ek becerilerle haklı çıkartabilir miydi? Bu soruları kafasından çıkartarak başka şeyler düşünmeye çalıştı.

Kısa bir sessizlikten sonra Nicole, "Bebek hakkında fazla konuşmadın" dedi.

"Onu tüm bu olanlarla bütünleştirmeye pek zamanım olmadı," diye Richard yanıtladı. "Sanırım biraz duygusuz davrandım... Bu konuda mutlu olduğumu biliyorsun. Sadece babalığın nasıl bir şey olduğu hakkında ciddi bir şekilde düşünmeye başlamadan önce kurtarılmamıza kadar beklemek istiyorum." Öne doğru eğilerek Nicole'ü öptü, "Şimdi, sevgilim, umarım kaba olduğumu düşünmezsin ama, biraz uyumaya çalışacağını. Böyle bir fırsatı, belki uzun bir süre sonra elde edebiliriz. ."

"Elbette, üzgünüm," diyen Nicole'ün zihni başka bir resme, küçük bir bebeğe, kaydı. Acaba zeki olacak mı, diye düşündü. Ve acaba Richard gibi mavi gözlü ve uzun parmaklı olacak mı?

Nicole zayıf ışıklandırılmış odanın bir köşesinde top gibi kıvrılmıştı. Manna kavununun tadı hâlâ ağızındaydı. Omzuna tuhaf bir şekilde vurularak uyandırıldı

RAMA-II

Nicole yukarıya bakınca gri kadife kuşun ona doğru eğildiğini gördü. Boynundaki kiraz halkalar karanlıkta parlıyordu Yalvarırcasına, "gel," dedi "Bizimle gelmelisin."

Kuşu koridor boyunca izleyerek, dikey koridorun ötesinden sağa döndü. Diğer kuşlar sessizce duvarın dibinde bekliyor ve Nicole'ü dikkatle izliyorlardı. Grubun hepsi tünelden aşağıya inen gri kuşu izledi.

Birkaç saniye sonra tünel genişleyerek büyük bir odaya dönüştü. Karşı duvarda yanan tek bir küçük ışığın dışında oda karanlıktı. Başkaları da vardı, fakat Nicole onları iyi göremiyordu. Ancak ara sıra tek ışık kaynağının önünden geçtikleri zaman siluetlerini görebiliyordu Nicole birşeyler söylemek istedi, fakat kuş onu susturdu, "Şşşt az sonra burada olacaklar."

Nicole odanın diğer tarafından onlara doğru yaklaşan bir ses duydu Bu, toprak bir yolda ilerleyen tahta tekerlekli bir arabanın çıkardığı sese bñnzıyordu. Araba yaklaştıkça Nicole'ün çevresindeki kuşlar gerileyip ona yaslandılar Birkaç saniye sonra önlerinde bir ateş vardı

Yanan arabanın üstünde bir tabut duruyordu. Nicole'ün soluğu kesildi Yeşil Kraliyet giysisi içinde annesi, tabutun üstünde yatıyordu. Ateşten gelen ışıkla Nicole odada bulunanların bazılarını görebildi. İki yaşlarında koyu renkli bir kızın elini tutmuş olan Richard ona gülümsüyordu. Ateşe çok yakın olan General O'Toole, diz çökmüş dua ediyordu. Onun arkasında, değişik tip biotlar ve büyük olasılıkla sekiz bacaklı örümcek olan birkaç garip şekil vardı.

Alevler tabutu sardı ve annesinin vücudunu yakmaya başladı Annesi, sırt üstü yatarken yavaşça doğruldu Anawî Nicole'e döndüğü zaman yüzü değişti Artık annesinin vücudunun üstünde Omeh'in başı vardı.

"Ronata," dedi kesin bir ifadeyle, "Kehanetlere her

Rama'ya Dönüş

zaman önem verilmelidir. Senafo kanı yayılacak, yıldızlara bile. Minowe geride bırakılacak. Ronata çok uzaklardan gelenlerle birlikte yolculuk yapmalı. Şimdi git ve o tuhaf varlıklar ile Ronata'nın çocuklarını kurtar "

RAMA'YA DÖNÜŞ

Nicole, son taşıyıcı dolusu malzemeyi Beta merdivenlerinin tepesindeki ağır yük asansörünün yanına götürürken kendi kendine, Bunu yaptığımı inanmıyorum, diyordu. Rama'nın içi karanlıktı. Fenerinin ışığı siyah boşlukta parıldadı. Rüya o kadar inanılmaz biçimde canlıydı ki, Nicole uyandıktan sonra beş dakika kendini toparlayamamış-tı Şimdi bile, iki saat geçmesine karşın, ne zaman gözlerini kapatırsa, Nicole Omeh'in yüzünü kusursuzca görebiliyor ve sihirli sesiyle söylediği sözcükleri duyabiliyordu. Umarım Richard ben gitmeden uyanmaz, diye düşündü Nicole Bunu anlamasının bir yolu yok.

Taşıyıcıya döndü ve Newton'a son bir yolculuk daha yaptı. Otuz dakikadır veda sözcüklerini kafasında tasarlıyordu, fakat şimdi artık zamanı gelmişti ve Nicole çok duygu yüklüydü "Sevgili Michael ve Canım Richard'ım" diye başlayacaktı, "dün gece hayatımın en zorlayıcı rüyasını gördüm Yaşlı Senafo Reisi Omeh bana görünerek kaderimin Rama ile bir olduğunu söyledi."

Nicole hava kabininden geçerek kontrol merkezine girdi. Işıkları yakmadan önce, Bu saçmalık, diye düşündü Aklımı kaçırmış olmalıyım. Fakat Omeh'in zihnindeki gücü onun son dakika kuşkularını yatıştırdı Saniyeler sonra arkadaşlarına bırakacağı son sözle-

RAMA-II

Z e r

i o

rine devam etti.

"Şu kısa veda mesajında, Omeh ve benim Afrika kökenimin yaşamımdaki önemini özetlememe imkan yok. Michael, ikinizin birlikte eve dönüş yolculuğunuzda Richard sana bazı Senoufo hikayelerini anlatabilir. Yaşlı şamanın beni hiçbir zaman yanıltmadığını söylemem yeterli olur sanırım. Rüya duyulan seslerin hiçbir gerçek yanı olmadığını ve büyük olasılıkla benim bilinçaltımın yaratıları

olduğunu biliyorum, fakat her şeye rağmen Omeh'in bana verdiği emirleri izlemeye karar verdim.

"Rama'ya, nükleer füzelerin yolda olduğunu iletebilmek için elimden geleni yapmak niyetimdeyim. Bunu nasıl başaracağımı tam olarak bilmiyorum, fakat Silindirik Deniz'i geçmek için yelkenliyi birleştirirken bunu planlayacak birkaç saatim olacak. Richard, daha üst bir hiyerarşiye ulaşabilecek bazı klavye komutlarının olabileceği hakkındaki konuşmamızı ha&rîyo-rum...

"Bu şekilde size veda etmek benim için son derece zor ve son bir veda kucaklaşmasının yerini tutmayacağını acı bir şekilde farkındayım. Fakat eğer ikiniz uyanık olsaydınız, benim Rama'ya geri dönmeme engel olurdunuz... Seni seviyorum Richard, bundan bir an bile kuşkulanma Pek olası görünmediğinin farkındayım, ama belki bir şekilde, bir gün başka bir yerde tekrar bir araya geliriz. Eğer çocuğumuzu doğuracak kadar yaşamayı başarırısam, ona babasının zekâsını, inceliğini ve duygusallığını devamlı olarak anlatacağıma, sana söz veriyorum.

"Son bir ricam var Eğer ikinizden biri güvenlikle eve ulaşır ve ben de Dünya'ya dönmeyi asla başara-mazsam, lütfen Genevieve'e bana olanları anlatın. Ona bütün öyküyü, rüyayı, şişeyi, hayalleri ve çocukluğumda yaşadığın» Poro'yu anlatın Ve ona, kendisi-

..., Uü

494

Rama'ya Dönüş

nı bütün kalbimle sevdiğimi söyleyin."

Mesajını bitirdiği zaman, Nicole'ün yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Ayağa kalktı ve bantı geriye sardı. Düzgün kaydedilmiş olduğundan emin olmak için, oynatarak bir dakika kadar izledi ve sonra hava kabinine doğru yürüdü Başlığını takarken, Tann'm diye düşündü, gerçekten de yapıyorum.

Nicole, taşıma koltuğuyla karanlıkta yaptığı ürkütücü inişte, dönme kararıyla ilgili ciddi kuşkulara kapıldı İçinde kıpırdanmaya başlayan korkulardan, kendine hakim olma konusundaki üstün yeteneği sayesinde kurtulabildi. Rovere binip, Silindirik Deniz'e doğru sürmeye başladıktan sonra, Nicole, Rama'yı yöneten zekâyla nasıl iletişim kurabileceğini düşünmeye başladı. Kesinlikle resim kullanacağım, dedi kendine, ve olanaklı her yerde de, Richard'dan öğrendiğim kadarıyla, kesin bilim dilim

Richard'ı düşünmek kaygılarını yeniden canlandırdı. Onu terk ettiğimi sanacak, diye üzüldü. Başka türlü düşünmesini nasıl bekleyebilirim? Nicole Genevieve'e hamileliğinin ilk günlerinde ne kadar yalnız olduğunu ve kendisiyle hislerini paylaşabileceği kimsesi olmadığını hatırladı Yeniden, geriye dönüp Rama'yı terk etmek için güçlü bir arzu duydu. Fakat kendi hislerini çözümlemesi, ışığın görkemli dönüşüyle sona erdi. Rama'da yeniden şafak sokmuştu. Daha önce olduğu gibi, Nicole çevresindeki manzaradan büyülenmişti. Tüm evrende bunun bir benzeri yok.

Eskiden Beta Kampı olan yere geldiği zaman, ilk iş olarak büyük yelkenliyi buldu ve onu açmaya başladı Yelkenli büyük bir malzeme sandığının dibinde saklanmıştı ve çok iyi durumdaydı. Yelkenliyi birleştirmek için yaptığı çalışına, Nicole'ü Newton'u terk etme kararı üzerinde çok fazla düşünmekten kurtarmış-

495

RAMA-II

ti. Mekanik birleştirme onun pek becerebileceği bir şey değildi. Birleştirmesi on dakika süren ana bir parçayı yeniden sökmesi gerekince neredeyse vazgeçiyordu. Tüm bu çalışma ona, Pierre ile birlikte Genevieve'in yeni oyuncaklarını birleştirmek için neredeyse tüm gece uğraştıkları, Beauvois'daki sinir bozucu birkaç yılbaşı gecesini hatırlattı. Nicole yelkenlinin birleştirme kılavuzuyla boğuşurken, Mağazaların sadece monte edilmiş oyuncak satmaları hakkında bir yasa olmalı, diye gülerek mırıldandı.

Nicole teknenin gövdesini merdivenlere kadar taşıdı ve suyun kenarına yerleştirdi Ana bölümlerin her birini, ışığın daha parlak olduğu yerde, uçurumun üstünde birleştirdi. İşine kendisini o derece kaptırmıştı ki, kendisinin iki üç metre yakınına gelinceye kadar ayak seslerini duymadı Nicole dizlerinin üstünde çalışırken, sağ tarafına döndü ve çok yakınında, kendisine yaklaşan bir şey gördü ve korkuda jmeredeyse aklını kaçıırıyordu

Birkaç saniye sonra Richard'la öpüşüp kucaklaşıyorlardı. Richard Nicole'ün yanına otururken "O'Toole da geliyor," dedi ve hemen yelkenli üzerinde çalışmaya başladı "Sen olmadan gitmeyeceğimi ve Dünya'da nasıl bir yaşamım olursa olsun, sen yanımda olmadıkça, hiçbir anlamı olmayacağını söylediğim zaman, önce bana ikimizin de delirmiş olduğumuzu söyledi. Fakat sonra onunla konuştuk ve ona Kamalıları uyarmak için güzel bir şansımız olduğuna inandığımı açıkladığım zaman, son saatlerini, taşıyıcıda yalnız ve acılı bir ölümle karşılamak yerine, bizimle beraber olarak geçirmeye karar verdi."

"Fakat tek bir yolcu için güvenli bir yolculuk olacağını söylediğini hatırlıyorum?"

"O kadar belli değil Taşıyıcıya yüklenmiş olan yazılım bir felaket Programa bakınca onun çok acele

496

Rama'ya Dönüş

hazırlanmış olduğu belli oluyor. O zaman ne derece doğru kontrol edilmiş olabilir? O'Toole'un tek başına ikimizden fazla şansı olabilirdi... Fakat unutma, Dün-ya'ya vardığında çeşitli sorunlarla karşılaşacaktı. Askeri mahkeme sözü laf olsun diye söylenmedi."

"Michael'm askeri mahkemeden korktuğunu sanmıyorum. Sadece ailesini korumak istiyor olabilir, fakat..."

Uzaktan gelen bir bağırma sesi konuşmalarını böldü. Yaklaşan roverin içinden General O'Toole onlara el sallıyordu. "Fakat anlayamadım," dedi Nicole. "Buraya bu kadar çabuk nasıl geldi? Sen yürümedin, değil mi?"

Richard güldü. "Elbette hayır. Merdivenlerin dibinde bir radyofar bıraktım.

Beta'ya ulaşip senin yelkenli ve parçalarını taşıdığını gördükten sonra, roveri otomatiğe bağlayarak geri yolladım."

"Aferin sana," dedi Nicole, "ya beni yürüyerek bulmak için harcadığın bu ek süre içinde yelken açsay-dım ne yapardın?"

Richard uçuşunun üstünden aşağıya, suyun kenarında durmakta olan yelkenlinin gövdesine baktı. "Aslında umduğumdan da iyi yapmışsın," dedi alaycı bir ses tonuyla, "bir ya da iki saat içinde bitirebilirdin."

Ona vurmak isteyen Nicole'ün elini yakaladı.

Üçünün arasında denizcilik deneyimi olan tek kişi General O'Toole idi.

Yolculuklarının yansını geçtikten hemen sonra, Richard'a onları izlemekte olan bir çift köpekbalığı biota karşı, eğer saldıracak olurlarsa, kullanmak üzere bir kürek verdi. O'Toole New York'a doğru bakarken, "Orası Marblehead veya Cape değil," dedi, "fakat bu oldukça ilginç bir yelken yolculuğu."

Yolculuk boyunca Richard, ürkmüş Nicole'ü köpekbalığı biotların onları rahatsız etmelerinin

497

RAMA-II

olasılıkdışı olduğuna başarısızca inandırmaya çalıştı. "Ne de olsa," dedi ona, "ilk Rama seferindeki tekneleri de rahatsız etmemişlerdi. Herhalde yeni motorlu teknelerimizdeki özel bir tasarım nedeniyle beni alabora ettiler "

Nicole suyun içinde, yanlarındaki gri gölgeye huzursuzca bakarken, "Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?" diye sordu "Ve eğer bize saldırmayacaklarsa, neden bu kadar uzun süredir bizi izliyorlar?"

"Bizi merak ediyorlar, hepsi bu," diye Richard yanıtladı Fakat gene de, gölgelerden biri birden yelkenliye yönelip, altında kaybolarak diğer taraftaki arkadaşıyla buluşurken, küreği sıkıca kavramayı ihmal etmedi "Gördün mü?" derken küreği sıkıca tutan elini gevşetmişti "Sana korkulacak bir şey olmadığını söylemiştim."

En yakın merdivenlere tırmanmadan, yelkenliyi New York'un kenarına bağladılar General O'Toole daha önce New York'ta hiç bulunmamış olduğundan, doğal olarak gördüğü şeylere ilgi duyuyordu. Richard doğruca bilgisayarda çalışmaya giderken, Nicole O'Toole'a yol boyunca en kısa turu yaptırdı.

Nicole ve General Beyaz Oda'ya ulaştıkları zaman, Richard onlara bildireceği bir gelişme kaydetmişti bile, ikisi onun yanına geldikten birkaç saniye sonra, "Öne sürdüğüm kuram doğru çıktı," dedi. "Şimdi artık tüm alıcı listesini elime

geçirdiğime eminim. Güvertede radar veya ona benzer birşeyleri olmalı Ben onu saptamaya çalışırken, neden siz ikiniz uyarımızı nasıl ileteceğimizle ilgili bir akış planı üstünde çalışmıyorsunuz? Unutmayın, basit olmalı. Herhalde ilk füzenin gelmesine yirmi dört saatten daha az zamanımız kaldı "

Yirmi dön saat, dedi Nicole kendine Bir gün daha. Klavyenin başında hızla çalışan Richard'a ve hâlâ kö-

Tehlikedeki Uzay Aracı

şelerde dağınık halde duran siyah nesneleri inceleyen General O'Toole'a baktı O anda Nicole'ün bu iki adama karşı duyduğu sevgi, hızla ani bir korku patlamasıyla kesildi. Durumlarının gerçeği bir anda üstüne çökmüştü. Yarın hepimiz ölmüş mü olacağtız? diye düşündü.

61

TEHLİKEDEKİ UZAY ARACI

Richard sesinde fazla duygu belirtisi olmadan, "Gerçekten fazla şaşırmamamız gerekir" dedi Üçü de büyük, siyah ekranın önünde oturuyorlardı. "Hepimiz bunu bekliyorduk."

"Ama tersini umuyorduk," diye O'Toole araya girdi. "Bazen düşünülen şeyin doğru çıkması sarsıcı oluyor."

"Richard, bu küçük pırıltıların her birinin," diye Ni-cole sordu, "uzayda bir cismi gösterdiğine emin misin?"

"Hiçbir kuşum yok," dedi Richard. "Bir izleyicinin görüntülerine baktığımızdan kesinlikle eminiz. Bakın, size alanların nasıl değiştirilebileceğini göstereyim." Richard'ın verdiği komutla ekranda, ortasında Rama olduğu kuşkusuz bir silindirin çevresinde, eşmerkezli daireler belirdi Sonra başka bir çift komut daha girerek ekranda hareketlenmeye neden oldu. Silindir gitgide küçülerek sonunda bir nokta haline gelirken, çevresindeki daireler de onunla birlikte küçüldüler ve ekranın kenarından yeni daireler belirmeye başladı. Sonunda görüntünün sağ tarafında, hepsi on altı tane olan, bir grup nokta belirdi. Nicole küçük ışık noktalarını işaret ederek, "Fakat, bunların füze olduklarını nereden biliyorsunuz?" diye kuşkuyla sordu.

499

RAMA-II

"Bilmiyorum," dedi Richard. "Tek bildiğim onların Rama ile Dünya arasında düz bir hat üzerinde uçan nesneler olduğu. Bunların barış elçileri olduğunu da düşünebilirim, ama bundan da ciddi bir kuşku duyarım."

"Ne kadar kaldı?" diye O'Toole sordu.

Richard bir anlık duraklamadan sonra, "Kesin olarak söylemek zor," dedi

"Birincisine kadar on sekiz-yirmi saat var sanırım Sandığımdan daha fazla yayılmışlar. Onları bir saat kadar izleyebilirsek, çarpma zamanıyla ilgili daha kesin bir tahmin yapabiliriz "

General O'Toole bir ıslık çaldı ve konuşmadan önce birkaç saniye düşündü. "Bu uzay aracına bir nükleer saldırıya uğramak üzere olduğunu bildirmeden önce," dedi, "çok basit bir sorumu yanıtlayabilir misin?"

"Eğer yapabilirsem," dedi Richard.

"Uyarımızı ulaştırabilirsek bile, Rama'nın bu^gelen füzelerden kendini koruyabileceğine seni inandıran nedir?"

Uzun bir sessizlik oldu. "Bir yıl kadar önce, Londra'dan Tokyo'ya uçtuğumuz gün, din hakkındaki konuşmamızı hatırlıyor musun, Michael?" diye sordu Richard.

"Eusebius'u okuduğum zamanı mı kastediyorsun?"

"Sanırım. Bana Hristiyanlığın ilk günlerini anlatıyordun Neyse, konuşmamızın tam ortasında sana niçin Tanrı'ya inandığını sormuştum. Yanıtını hatırlıyor musun?"

"Elbette," diye O'Toole yanıtladı "Kendisini on üç yaşında ateist ilan eden büyük oğluma da aynı yanıtı vermiştim."

"Senin uçaktaki yanıtın, benim şimdiki duruma yaklaşma tarzımı mükemmel açıklıyor. Rama'nın son derece gelişmiş teknolojisi olduğunu biliyoruz. Tasarım-

Tehlikedeki Uzay Aracı

landığı zaman elbette düşmanca saldırılarla karşılaşabileceği de düşünülmüştür . Kim bilir, belki de kendisini füzelerin yolundan uzaklaştırabilecek, henüz keşfedemediğimiz, bir itici güç sistemi vardır. Bahse girerim ki..."

"Bir saniye araya girebilir miyim?" dedi Nicole. "Tokyo'ya uçuşta sizinle beraber değildim. Michael'ın soruna verdiği yanıtı öğrenmek istiyorum." İki adam birkaç saniye birbirlerine baktılar. Sonunda General O'Toole yanıtladı, "İnanç, düşünce ve gözlemlerle şekillenir."

"Planınızın ilk bölümü çok zor değil ve yaklaşımını uygun buluyorum, fakat, sonucu nasıl açıklayabileceğimiz ya da nükleer zincirleme reaksiyonun gelen füzelerle olan bağlantısını nasıl anlatabileceğimiz konusunda, zihnimde hiçbir şey canlandıramıyorum."

"Sen ilk bölüm için grafikleri hazırlarken, Michael ve ben onun üstünde çalışacağız Nükleer fizik konusunu oldukça iyi hatırladığını söylüyor."

"Çok fazla tahmin yapmaktan kaçının," diye Ric-hard, Nicole'e hatırlattı.

"Mesajın her bölümünün kendi içinde yeterli olmasına dikkat etmeliyiz "

General O'Toole, o anda Richard ve Nicole'ün yanında değildi İki saatlik yoğun bir çalışmadan sonra, beş dakika kadar önce, tünelin içinde yürüyerek uzaklaşmıştı. İki iş arkadaşı birden onun yokluğundan kaygılandılar "Herhalde tuvalete gitmiştir," dedi Richard

"Kaybolabilir," diye yanıtladı Nicole

Richard Beyaz Oda'nın koridorunda ilerleyerek seslendi, "Merhaba .. Michael O'Toole. İyi misin?"

Ana merdivenlerin bulunduğu yerden yanıt geldi, "Evet Nicole ile birlikte bir dakika için buraya gelebilir misiniz?"

501

RAMA-II

Birkaç dakika sonra Nicole ile birlikte, merdivenin dibinde, Generalin yanına geldikleri zaman, Richard sordu, "Bir şey mi var?"

O'Toole gözlerini tavana dikmiş olarak, "Bu ini kim yaptı?" diye sordu, "Ve öncelikle neden yapıldığını düşünüyorsunuz?"

"Bilmiyoruz," dedi Richard sabırsızlıkla. "Bu konuyu birkaç dakika veya birkaç saat içinde de çözebileceğimizi sanmıyorum Bu arada, üzerinde çalışacağımız..."

"Bana biraz sabır gösterin," diye O'Toole kesin bir ifadeyle onun sözünü kesti.

"Devam etmeden önce bu konuşmayı yapmaya ihtiyacım var." Richard ve Nicole onun devam etmesini beklediler "Aceleyle, paldır küldür, bu aracı kontrol etmekte olan herhangi bir zekâya bir uyarı mesajı göndermeye çalışıyoruz Bu işe Rama'nın kendisini korumak için gerekli önlemleri alması için giriştiğimizi varsayıyoruz Bunun bizim için doğru bir hareket olduğunu nereden biliyoruz? Kendi türümüze ihanet etmiş olmayacağımızı nasıl bilebiliriz?"

General O'Toole ellerini çevresindeki büyük mağaraya doğru salladı "Tüm bunların bir nedeni, büyük bir planı olmalı. Neden o sahte insan nesneleri Beyaz Oda'ya bırakılmış? Neden Ramalılar bizi kendileriyle iletişim kurmaya çağırdılar Kuşlar ve sekiz bacaklı örümcekler kim veya ne?" Tüm bu yanıtlanmamış sorulardan duyduğu çaresizlikle başını salladı "Rama'yı yok etmek konusunda emin değildim. Fakat uyarıyı göndermemiz konusunda da o derece emin değilim. Ya Rama bizim sayemizde nükleer saldırıdan kurtulur ve sonunda Dünya'yı yok ederse?"

"Bu son derece olanaksız Michael. İlk Rama aracı güneş sisteminden geçip

gitmişti. "

"Bir dakika, Nicole, izin verir misin?" diye Richard yumuşak bir şekilde sözünü kesti. "Bırak generali ben

Tehlikedeki Uzay Aracı

yanıtlamaya çalışayım."

İlerleyerek elini General O'Toole'un omzuna koydu. "Michael," dedi Richard, "seninle tanıştığım andan itibaren beni en çok etkileyen özelliğin, bizim

tümdengelim veya bilimsel yollarla ulaştığımız yanıtlarla, hiçbir mantıksal yaklaşımı olmayan sorular arasındaki farkı ayırt edebilme yeteneğin olmuştur. Bu

önemli noktada Rama'nın ne olduğunu henüz anlamamızın bir çaresi yok. Henüz elimizde hiçbir yeterli veri yok. Bu, sınırlamalardan çok değişkenlerin

bulunduğu eşzamanlı bir çizgisel denklem sistemini çözmeye çalışmak gibi bir şey. Doğru çözümler için değişik üst düzeyler var."

O'Toole gülümseyerek başını salladı "Bildiğimiz tek şey," diye Richard devam etti, "bir füze filosu şu anda Rama'ya yaklaşıyor. Büyük olasılıkla nükleer başlık taşıyorlar Bizim uyarmak veya uyannamak seçimimiz var ve bu seçimi, bizim için şu anda elimizde bulunan verilere göre yapmak durumundayız."

Richard küçük bilgisayarını çıkartıp, O'Toole'un yanına geldi. "Tüm bu sorunu 3 x 2'lik bir matrisle ifade edebilirsin," dedi. "Rama tehdidinin üç ayrı anlatımı olduğunu varsayalım: düşmanca değil, her zaman düşmanca ve saldırıldığı zaman düşmanca. Bu üç durumun matriste üç sırayı oluşturduğunu kabul et. Şimdi de karşı karşıya olduğumuz kararı düşün. Ya onları uyarırız, ya da uyarmamayı yeğleriz. Yalnız burada başanlı bir uyarma söz konusu. Böylece matrisimizde iki sütun oluştu: Rama uyarıldı ve Rama uyarılmadı.

Richard matrisi oluşturarak küçük ekranında onu gösterirken O'Toole ve Nicole, onun omzu üzerinden izlediler. "Eğer matriste ayn öğelerle ortaya çıkan altı olayın sonuçlarına bakar ve yapabildiğimiz her yerde bazı olasılıklar saptamaya çalışırsak, kararımızı verebilmek için gerekli tüm bilgiyi elde etmiş olacağız.

Ay-

503

RAMA-II

nı fikirde misiniz?"

General O'Toole, Richard'ın içinde bulundukları çıkmazı ne kadar çabuk ve özlü bir şekilde şekillendirdiğinden etkilenmiş olarak başını salladı "İkinci sıranın sonucu her zaman aynı," dedi Nicole "Bizim onları uyarmamıza bağlı değil. Eğer Rama gerçekten düşmansa bu derece ileri teknolojileriyle onları uyarıp uyarmamamız hiçbir şeyi değiştirmeyecek. Eninde sonunda, ya bu araçla, ya da ileride gelecek olanla, ya insan ırkına boyun eğdirecekler ya da yok edecekler." Richard, O'Toole'un konuşmayı izlediğinden emin olmak için biraz durakladı. "Benzer şekilde," diye yavaşça devam etti, "eğer Rama hiçbir şekilde düşman değilse, onları uyarmak yanlış olamaz Uyarsak da, uyarmasak da Dünya tehlikede değil ve onlara nükleer füzeleri anlatmakta başarılı olursak, olağanüstü bir şey kurtarılmış olacak."

General gülümsedi "Böylece tek olası^sorun, eğer bunu O'Toole'un kaygısı diye tanımlarsak; eğer Rama aslında düşman değil de, kendisine nükleer saldırıda bulunulduğunu öğrenip fikir değiştirmesi durumunda, ortaya çıkıyor."

"Kesinlikle," dedi Richard. "Ve ben de, onu uyarmamızın, oluşabilecek düşmanca bir hareketi yatıştıncı bir faktör oluşturacağım ileri sürüyorum. Ne de olsa ."

"Tamam, tamam," diye O'Toole yanıtladı. "Nereye vardığınızı görüyorum. Her ne kadar benim kaygılandığım konuya çok yüksek olasılık verildiyse de, tüm çözümlemeden Ramalılar uyarmanın daha iyi sonuç vereceği anlaşılıyor." Birden güldü, "Richard, iyi ki COG komuta merkezinde çalışmıyorsun. Mantiğinla beni şifremi girmeye ikna edebildirdin..."

"Sanmam," dedi Nicole. "Hiç kimse o tür bir paranoyadan mantıksal bir sonuç çıkartamaz."

504

Tehlikedeki Uzay Aracı

"Teşekkür ederim," diye general gülümsedi. "Tatmin oldum. Çok ikna ediciydiniz. Haydi işe başlayalım."

Füzelerin amansızca yaklaşmasının verdiği dürtüyle, üçü yorulmak bilmeden saatlerce çalıştılar. Nicole ve Michael O'Toole uyarı mesajını iki farklı bölüm olarak hazırladılar. İlk bölümün büyük kısmı temel iletişim tekniklerini kurmak için, Rama'nın güneş sistemine girerken yörüngesi, iki Newton aracının Dünya'dan ayrılarak yabancı gemiyle buluşmadan önce yeniden birleşmesi, Rama'nın yörüngesini değiştiren iki manevrası ve son olarak Dünya'dan Rama'nın yolunu kesmek üzere fırlatılan on altı füze olmak üzere, tüm yörünge mekanikleri belirtilmişti Diğer iki astronot diğer mesajın karmaşıklığıyla boşuğurlarken, Ri-chard'ın klavye ve siyah ekran önünde geçirdiği uzun saatler, tüm bu yörüngesel olayları grafik çizgilere çevirirken, şimdi meyvesini veriyordu. İkinci bölümün tasarımlanması son derece zordu. Bunda, insanlar; gelen füzelerin nükleer başlık taşıdığını ve bombaların patlama gücünün zincirleme bir reaksiyon yaratacağını ve patlama sonucu oluşan ısı, şok ve radyasyonun son derece güçlü olduğunu, açıklamaya çalışıyorlardı Ana görüntüyü sunmak sorun değildi, fakat

yok edici gücün büyüklüğünü dünyadı-şsı bir zekânın anlayabileceği bir dille anlatabilmek, korkunç bir engel oluşturunuyordu. O'Toole ve Nicole kendisine, patlama sıcaklığı ile şok ve radyasyon alanlarının büyüklüğünü biraz belirtmeden, uyarının tam olmayacağı konusunda ısrar ettikleri zaman, çileden çıkan Richard, "İmkânsız," diye bağırdı. "Neden sadece parçalanmış atom çekirdeğindeki madde miktarını belirtmiyoruz? Fizikte müthiş olmalılar. Patlama gücünü ve diğer sonuçları hesapla-

505

RAMA-II

yabilirler."

Zaman hızla geçiyordu ve üçü de bitkin düşmeye başlamışlardı Son saatlerde, General O'Toole yorgunluğa dayanamadı ve Nicole'ün ısrarıyla, bir süre uyudu Biyometri verileri kalbinin stres altında olduğun' gösteriyordu. Richard bile doksan dakika kadar uyudu. Fakat Nicole kendini dinlenme lüksüne kaptırmadı. Silahların yok edici gücünü bir şekilde grafiksel yoldan tanımlamada kararlıydı. Erkekler uyandığı zaman, Nicole onları, ikinci bölüme, Dünya'daki bir şehir veya ormanın yakınlarında bir megatonluk nükleer bir bomba patladığı zaman ne olacağını gösteren bir gösterinin de eklenmesi konusunda ikna etti. Bu resimlerin bir anlam kazanabilmesi için, elbette, Richard'ın daha önce, kimyasal elementler ve sembollerini matematiksel bir kesinlikle belirlediği sözlüğünü bazı ölçü bölümleriyle daha da genişletmesi gerekti.

Çizgi resimlerindeki bina ve ağaçların yanına ölçek sayılarını zorlukla sığdırırken, "Eğer bunu anlarılarsa," diye homurdandı, "o zaman sandığımdan da zekiler demektir."

Sonunda mesaj tamamlandı ve yüklendi. Tüm uyarıyı bir daha izleyip birkaç düzeltme yaptılar. "Hiç anlayamadığım komutların arasında," dedi Richard, "başka bir işlem grubu düzeyiyle bağlantısı olduğundan kuşkulandığım beş tane komut var. Elbette, sadece tahmin yürütüyorum, fakat bunun oldukça deneysel bir tahmin olduğuna inanıyorum. Mesajımızı, bu komutların her birini bir kez kullanarak, beş kez ileteceğim ve uyarımızın ana bilgisayara bir şekilde ulaştığını umacağım."

Richard tüm gerekli komutları klavyeye girerken, Nicole ve General O'Toole yürüyüşe çıktılar Merdivenleri tırmandıktan sonra New York'un gökdelenleri Son Saat

arasında dolaştılar. "Rama'ya inip Beyaz Oda'yı bulmamızın kaderimiz olduğuna inanıyorsun değil mi?"

"Evet," dedi Nicole.

"Fakat ne amaçla," dedi general, "eğer Ramaklar sadece bizimle ilişki kurmak istiyorlarsa, neden böyle ayrıntılı yollara giriyorlar? Ve neden amaçlarını yanlış yorumlamamız riskini göze alıyorlar?"

"Bilmem," dedi Nicole. "Belki de bir şekilde bizi sınıyorlar. Neye benzediğimizi anlamak için."

"Tanrı'm," dedi O'Toole, "ne korkunç bir düşünce Ziyaretçilerine karşı nükleer füze saldırısı yapan yaratıklar olarak sınıflandırılacağız."

"Kesinlikle," dedi Nicole.

Nicole, O'Toole'a çukurlu ambarı, kuşu kurtardığı ağı, çarpıcı çokyüzeylileri ve diğer iki inin girişlerini gösterdi. Gittikçe yorgun düşüyordu, fakat her şey sonuçlanıncaya kadar uyuyamayacağını biliyordu.

Nicole ile birlikte Silindirik Deniz'in kenarına kadar yürüyüp yelkenliye el sürülmemiş olduğunu gördükten sonra O'Toole, "Geri dönelim mi?" diye sordu.

"Olur," diye yorgun bir şekilde yanıtlayan Nicole saatini kontrol etti, ilk nükleer füzenin Rama'ya ulaşmasına tam üç saat ve on sekiz dakika vardı.

62

SON SAAT

Beş dakika süreyle kimse konuşmadı. Üç kozmonot da, ilk füzenin bir saatten daha az uzaklıkta olduğunun bilincinde, kendi özel dünyalarıyla iç içe oturdular Richard tüm alıcıların görüntülerini hızla geçerek, Rama'nın kendisini koruyacak önlemler alıp almadığının bir belirtisini boş yere aradı. Her an daha yaklaşmakta olan öndeki füzenin yakın çekim radar görün-

507

RAMA-II

tüsüne tekrar bakarak, "Kahretsin," diye homurdandı.
Richard, Nicole'ün oturmakta olduğu köşeye yürüdü. "Herhalde başaramadık," dedi yavaşça "Değişen bir şey yok."
Nicole gözlerini ovuşturdu "Keşke bu kadar yorgun olmasaydım," dedi. "Son elli dakikamızda ilginç bir şey yapabildik." Üzgünce gülümsedi, "Şimdi ölüm sırasını beklemenin nasıl bir şey olduğunu anlıyorum "
General O'Toole odanın diğer ucundan yaklaştı, sol elinde o küçük siyah toplardan ikisini tutuyordu. "Biliyor musunuz?" dedi "Her zaman, ölmeden önce eğer kısa bir sürem olsa, ne yapacağımı hep merak etmişimdir, işte şimdi o noktadayım ve zihnim sadece bir tek şeye odaklanıyor."
"Nedir o?" diye Nicole sordu
O'Toole "Acaba ikinizden biri vaftiz oldu mu?" diye dikkatle sordu.
Richard "Neee?" diye bağırırken şaşkınlıkla gülüyordu.
"Olduğunu sanmıyorum Ya sen Nicole?"
"Hayır, Michael. Babamın Katolikliği uygulamadan çok gelenekseldi."
"İyi," diye general ısrarcı bir ifadeyle, "İkinizi de vaftiz etmeyi öneriyorum" dedi.
"Burada? Şimdi?" diye şaşırılmış olan Wakefield soruyordu, "Nikki, kulaklarım mı beni yanıltıyor, yoksa şu beyefendi yaşamımın son saatini vaftiz olarak geçirmemi mi öneriyor?"
O'Toole, "Çok uzun sürmez..." diye söze başlamıştı
"Neden olmasın Richard?" diye Nicole onun sözünü kesti Yüzünde aydınlık bir gülümsemeyle ayağa kalktı "Yapacak başka bir şeyimiz var mı? Hiç olmazsa burada korkuyla oturup ateş topunu beklemekten daha iyidir "
Richard bir gülme krizine tutulmak üzereydi. "Bu
508

Son Saat

harika," diye söylendi. "Ben, Richard Wakefield, yaşam boyu bir ateist, şimdi yaşamımın son hareketi olarak dünyadışı bir uzay gemisinde vaftiz olmam bekleniyor. Bunu sevdim."
"Pascal ne yazmıştı, hatırlasana," diye Nicole ona takıldı.
"Ah, evet," diye Richard yanıtladı. "Dünya'nın en ünlü düşünürlerinden birinden basit bir matris, 'Tanrı var olabilir de, olmayabilir de; ona inanabilirim de inanmayabilirim de. Kaybedeceğim tek olasılık Tanrı'nın var olup benim ona inanmam Bu nedenle riskimi en düşük düzeye indirmek için ona inanıyorum'." Richard güldü. "Fakat, ben Tanrı'ya inanmayı değil, sadece vaftiz olmayı kabul ediyorum."
"O zaman bunu yapacaksın," dedi Nicole.
Richard, onun daha önce söylediği sözü tekrarlayarak, "Neden olmasın?" dedi. "Belki de böylece erdemli paganlar ve vaftiz edilmemiş çocuklarla birlikte Limbo'da* yaşamaktan kurtulurum." General O'Toole'a dönerek gülümsedi, "Pekâlâ, general, tümüyle siziniz, yapacağınız şeyi yapın."
"Şimdi dikkatle dinle TB," dedi Richard. "Belki de bir vaftiz sırasında, bir insanın cebinde olan ilk robot olacaksın."
Nicole dirseğiyle Richard'ın göğsüne hafifçe vurdu. Sabırlı General O'Toole birkaç saniye bekledi, sonra törene başladı.
Richard'ın ısrarıyla, inden çıkarak açık meydana gelmişlerdi. Richard Rama'nın gökyüzünün tepesinde olmasını istemiş, diğerleri de buna itiraz etmemişlerdi. General O'Toole hazırlıklarını tamamlarken, Nicole Si-lindirik Deniz'e kadar giderek vaftiz matarasını dol-
Limbo: Vaftiz edilmeden ölen çocuklarla, İsa peygamber'den önce yaşamış olanların ruhlarının bulunduğu yer (ç. n.)
509

RAMA-II

durmuştu. Amerikalı general vaftiz olayını ciddiye ah-yor, bu arada Richard'm temiz kalpli şakalarından da alınmadığı belli oluyordu.

Nicole ve Richard, O'Toole'un önünde diz çöktüler. O'Toole, Richard'm başına su serperek "Richard Colin Wakefield," dedi, "Seni Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına vaftiz ediyorum."

O'Toole, Nicole'ü de aynı basit yoldan vaftiz ettikten sonra, Richard ayağa kalkarak sırtıttı. "Kendimi hiç farklı hissetmiyorum," dedi "Tıpkı az önceki gibi önümüzdeki yarım saat içinde öleceğimizi düşündükçe, son derece korkuyorum " O'Toole yerinden kımıldamamıştı, yumuşak bir sesle, "Richard," dedi, "yeniden diz çökmeni rica edebilir miyim? Kısa bir dua okumak istiyorum."

"Nedir bu?" diye Richard sordu. "Önce vaftiz, şimdi de dua mı?" Nicole ona baktı. Gözleriyle/kabul etmesini rica ediyordu. "Pekâlâ," dedi, "sanırım sonuna kadar devam edebilirim."

"Yüce Tanrı'm lütfen dualarımızı kabul et," dedi general yüksek sesle O da diz çökmüş, gözlerini kapatarak ellerini önünde birleştirmişti. "Belki de son saatimizde, üçümüz burada sana olan bağlılığımızı belirtmek için toplandık. Eğer yaşamaya devam edersek sana nasıl hizmet edeceğimizi göz önüne almanı diliyoruz. Ve, eğer sen uygun görürsen, bizleri o acılı ve korkunç ölümden kurtarmanı istiyoruz Eğer ölecek-sek, senin semavi kiralılığına kabul edilmemiz için dua ediyoruz. Amin."

General O'Toole bir an durdu, sonra İsa'nın duasını okumaya başladı "Babamız, sen ki cennettesin, Mübarek olsun Adın. " dedikten sonra, büyük uzay gemisinin ışıkları birden sönüverdi. Bir Rama günü daha sona ermişti Richard ve Nicole, el fenerlerini çıkarmadan önce saygıyla arkadaşlarının duasını bitir-

510

Son Saat

meşini beklediler.

Nicole generale teşekkür ederek onu hafifçe kucakladı. "Evet, işte buradayız," dedi Richard sinirli bir şekilde. "Yirmi yedi dakika ve geri sayım devam ediyor. Vaftiz olduk, dua ettik. Şimdi ne yapacağız. Kimin son, yani en son eğlence için bir fikri var Şarkı? Dans? Bir oyun?

General O'Toole üzgün bir şekilde, "Burada yalnız kalmayı ve ölümümle, günah çıkarıp dua ederek yüzleşmeyi yeğliyorum," dedi, "Sanırım siz ikiniz de, birlikte yalnız olmak istersiniz."

"Pekâlâ, Nikki," dedi Richard. "Son öpüşmemizi nerede yapmak istersin?

Silindirik Deniz'in kıyısında mı? Yoksa Beyaz Oda'da mı?"

Nicole otuz iki saattir hiç uyumamış ve tam anlamıyla tükenmişti Kendini Richard'ın kollarına bırakarak gözlerini kapattı. O anda, aralıklarla yanıp sönen ışıklar, yeni başlamış olan Rama gecesi karanlığını aydınlatmaya başladı. General O'Toole, "Bu ne?" diye kaygıyla sordu.

"Boynuzlar olmalı," diye Richard heyecanla yanıtladı. "Haydi gidelim."

Adanın güney kıyısına koşarak, Güney çanağındaki muazzam ve gizemli yapıları izlemeye başladılar. Merkezdeki büyük anıtsal boynuzun çevresindeki altı boynuzun değişik çiftleri arasında ince ışık çizgileri hızla beliriyor ve bu san ışık yayılan her iki ucu birer boynuza bağlıyken cızırdayarak ortasından yavaşça ileri geri dalgalanmalar yapıyordu Uzaktan gelen çatırtılar da bu muhteşem manzarayı tamamlıyordu.

O'Toole duyduğu dehşeti bastırarak, "İnanılmaz," dedi. "Tam anlamıyla inanılmaz."

"Demek Rama manevra yapacak," dedi Richard. Kendini zor tutuyordu Nicole'ü ve O'Toole'u kucakladı, sonra Nicole'ü dudaklarından öptü ve duvarın

511

RAMA-II

üstünde dans ederken, "Yaşasın!" diye bağırdı.

"Fakat Richard," diye Nicole arkasından bağırdı, "Çok geç değil mi? Bu kadar kısa sürede Rama nasıl yol üstünden çekilebilir?"

Richard arkadaşlarına doğru koştu. "Haklısın," dedi soluk soluğa, "ve şu kahrolası mermilerin büyük olasılıkla ısıya yönelme sistemleri de vardır." Bu kez meydana yönelerek koşmaya başladı. "Radardan izleyeceğim."

Nicole, General O'Toole'a baktı. General, "Geliyorum," dedi. "Fakat, bu günlük bu kadar heyecan bana yetti. Şu gösteriyi biraz daha izlemek istiyorum. İstersen bensiz de gidebilirsin."

Nicole bekledi. ikisi birlikte hızla meydana doğru yürürlerken, General O'Toole, kendisini vaftiz etmesine izin verdiği için Nicole'e teşekkür etti. "Saçmalama," dedi Nicole ve elinKgeneralin omzunun üstüne koydu Vaftiz aslında o kadar önemli değildi, diye içinden düşünerek devam etti. Senin bizim ruhlarımız için kaygılandığın o kadar belliydi ki. Öncelikle sana olan sevgimizi göstermek için önerini kabul ettik. Nicole kendi kendine gülümsedi. En azından ben nedenin bu olduğunu sanıyorum...

Altlarında yer şiddetle sallanmaya başlayınca, bir an için korkan General O'Toole durdu. Nicole dengelerini sağlamak için generalin elini tutarken, 'Son manevrada da herhalde böyle olmuştu," dedi. "Ancak ben çukurun dibinde baygın yattığım için tüm olayı kaçırmıştım."

"O halde ışıık gösterileri manevranın başlangıcının bir göstergesiydi?"

"Herhalde. Bu nedenle Richard o kadar coştı."

Tam inin kapısını açtıkları anda, Richard merdivenlerden fırladı. "Yaptılar!" diye bağırdı. "Yaptılar!"

Richard soluğunu tutarken O'Toole ve Nicole ona

512

Son Saat

baktılar. "Tüm uzay aracının çevresini -yaklaşık altı ya da sekiz yüz metre kalınlığında- ne olduğunu tanı olarak anlayamadığım bir tür ağ veya kafesle kaplamışlar." Döndü ve basamakları üzer üzer adayarak inerken, "Gelin," dedi. Tüm yorgunluğuna karşın, Nicole onun bu heyecanına son bir adrenalın patlamasıyla yanıt verdi. Ric-hard'ın peşinden merdivenlere fırlayarak Beyaz Oda'ya koştu. Richard siyah ekranın önünde durmuş, aracın dış yüzeyindeki yeni maddeyi gösteren görüntüyle, yaklaşan füzelerin radar görüntüsü arasında gidip geliyordu.

"Uyarımızı anlamış olmalılar," dedi Nicole'e. Sonra neşeyle onu havaya kaldırarak öptü ve onu havada tutarken "İşe yaradı, sevgilini" diye bağırdı. 'Teşekkürler. Oh, teşekkürler."

Nicole de heyecanlanmıştı. Fakat Rama'nın davranışının, onun yok olmasını önleyebileceğine henüz pek akli yatmamıştı. General OToole odaya gelip, Richard ona ekranda neyi görmekte olduklarını açıkladığında, sadece dokuz dakika kalmıştı. Nicole midesinde futbol topu büyüklüğünde kelebeklerin uçuştüğünü hissediyordu. Rama manevrasını geliştirdiği sürece yer sarsılmaya devam etti. Nükleer füzelerin ısıya yönlenme aygıtları olduğu belliydi, çünkü Rama'nın kesinlikle yörünge değiştirmesine karşın, düz bir hat üzerinde ona doğru ilerlemeye devam ettiler. Yakın çekim radar resmi, on altı saldırganın oldukça yayılmış olduğunu gösterdi. Tahmin edilen çarpma zamanları, yaklaşık bir saatten biraz daha az bir süreye dağılıyordu.

Richard'ın gergin davranışları artmaya başlamıştı. Odanın içinde çılgınca dolaşıyordu. Bir ara TB'yi cebinden çıkartarak yere koydu ve sanki TB onun en yakın arkadaşymış gibi, onunla hızla konuşmaya baş-

513

RAMA-II

ladı. Söyledikleri de aslında pek tutarlı değildi. Bir an, TB'ye yaklaşan patlamaya hazır olmasını söylüyor, bir saniye sonra da ona, Rama'nın yaklaşan füzelerden nasıl mucizevi bir şekilde kurtulacağını anlatıyordu.

General O'Toole sakin kalmaya çalıştı, fakat Richard odanın içnide bir Tasmanya Şeytanı* gibi hızla dolanırken buna imkân yoktu. Richard'a birşeyler söylemek istedi, fakat bunun yerine biraz huzur bulabilmek için tünele çıkmayı yeğledi. Hareket halinde olmadığı ender anlardan birinde, Nicole Richard'a yaklaşarak onun ellerini tuttu. "Sevgilim," dedi, "gevşe, yapabileceğimiz bir şey yok." Richard bir an arkadaşı ve sevgilisine baktı, sonra ona sarılarak çılgıncasına öptü ve en sonunda yere oturarak Nicole'ü yanına çekti. Vücudu titrerken, "Korkuyorum Nicole," dedi. "Gerçekten korkuyorum ve birşeyler yapamamaktan da nefret ediyorum."

Nicole, yeniden yavaşça onun ellerini tutarken, "Ben de korkuyorum," dedi. "Michael da öyle."

"Fakat hiçbiriniz korkmuş gibi davranmıyorsunuz" dedi Richard. "Kendimi Winnie tbe-pooh'daki* Tigger örneği önada dolanan bir budala gibi hissediyorum."

"Herkes ölümle değişik biçimde yüzleşir," dedi Nicole. "Hepimiz korkarız. Fakat onunla kendi, kişisel yollarımızla başa çıkarız."

Richard yatışmaya başlamıştı. Büyük ekrana bir göz attıktan sonra saatine baktı. "İlk çarpışmaya üç dakika kaldı," dedi.

Nicole ellerini Richard'ın yanaklarına koyarak onu öptü, "Seni seviyorum, Richard Wakefield."

Tasmania şeytanı (Tasmanian Devil). Tasmania, Avustralya, Cava ve civarındaki adalarda yaşayan, siyah zemin üzerine beyaz çizgili postu olan, gececi, etçil, keseli hayvan (ç n.)

Winnie-de-pooh: A A Milne'in hayvan masalları (1926) ve resimle-514 meşini Ernest Sheppard'ın yaptığı yapıttaki saf bir kahraman (ç.n.)

Son Saat Richard, "Ben de seni seviyorum" diye yanıtladı.

Richard ve Nicole el ele tutuşmuş, yerde oturarak, ilk füzenin Rama'yı çevreleyen sıkı ağ tabakasına ulaşmasını siyah ekranda izlediler. General O'Toole, otuz saniye önce dönmüş olduğu odanın kapısında ayakta duruyordu. Füze temas ettiği zaman, ağın çarpılan bölümü, füzenin hızını kesecek, fakat onun ağın derinlerine girmesine izin verecek biçimde yol verdi. Sonra, ağın geri kalan kısmı aynı anda, füzenin üstüne dolanarak inanılmaz bir hızla bir koza oluşturdular. Bunların hepsi saniyenin küçük bir kesrinde olmuştu. Füzenin nükleer savaş başlığı patladığı zaman, Ra-ma'nın dış kabuğundan yaklaşık iki yüz metre uzaktaydı ve üstü kalın bir örtüyle kaplıydı. Ekrandaki ağ tabakası biraz hasar gördüyse de, Beyaz Oda'da sadece çok hafif hissedilebilen bir sarsıntı oldu.

"Vay be!" diye önce Richard konuştu. "Bunu gördünüz mü?"

Yerinden fırlayarak ekrana yaklaştı. Yanına gelen Nicole, "Çok çabuk oldu," diye fikrini açıkladı.

General O'Toole kısa bir teşekkür duası mırıldandıktan sonra ekranın önündeki arkadaşlarına katıldı. "Bunu nasıl yaptığına dair fikrin var mı?" diye Richard'a sordu.

"Hiçbir fikrim yok" dedi Richard. "Fakat bir şekilde koza patlamayı içinde tuttu. Müthiş bir madde olmalı." Radar görüntüsüne geçti. "Şu ikinciye daha yakından bakalım. Buraya ulaşmasına birkaç..."

Parlak beyaz bir ışık çaktı ve ekrandaki görüntü yok oldu. Bir saniyeden az bir süre sonra, yan taraftan çok şiddetli bir şey onlara çarptı. Beyaz Oda'daki ışıklar kesildi ve yerin sarsılması durdu. Richard karanlıkta el yordamıyla Nicole'ün elini ararken, "Herkes iyi mi?" diye sordu.

515

RAMA-II

"Sanırım," dedi O'Toole, "duvara çarptım, fakat sadece sırtım ve dirseğimle."

"İyiymi canım," dedi Nicole. "Ne oldu?"

"Belli ki o füze ağa ulaşmadan daha önce patladı. Şok dalgası da bize çarptı."

"Anlamıyorum," dedi O'Toole. "Bomba boşlukta patladı. Şok dalgası nasıl olabilir?"

Işıkların geri gelip yerin tekrar sallanmaya başlamasından sonra ayağa kalkan Richard, "Aslında, teknik açıdan sadece bir şok dalgası değil," diye açıkladı, fakat birden konuşmasını değiştirerek, "'Hey, buna ne dersiniz!" dedi. "Ünlü Rama tekrarlaması yine puan kazandı." Ayağa kalkarken pek dengeli görünmeyen Nicole'e sordu, "Sen iyi misin?"

"Dizimi incittim, ama ciddi bir şey değil,"

"Bonba, kendi füzesinin geri kalan kısmını yok etti," diyen Richard, alıcı listesindeki diğer görüntü ve radar çıktılarını ararken, şimdi O'Toole'un sorusunu yanıtlıyordu, "Jve gövdenin büyük kısmını buharlaştı-rarak geri kalanını da parçalara ayırdı. Gaz ve parçalar muazzam bir hızla hareket ederek bize çarpan dalgayı oluşturdular. Ağ şokun şiddetini azalttı."

Nicole duvara yaklaşarak otururken, "Bir sonrakine hazır olmak istiyorum" dedi.

"Rama böyle kaç darbeye dayanır merak ediyorum" dedi Richard

General O'Toole ilerleyerek Nicole'ün yanına oturdu. "İkisi gitti, kaldı on dört," dedi. Hepsi gülümsedi-

B

ler. En azından henüz ölmemişlerdi.

Richard alıcıları birkaç dakika sonra ayarlamıştı. Ekranda, kalan ışıık noktalarını sayarken, "Vay, vay," dedi, "eğer yanılmıyorsa son patlayan bomba kilometrelerce ötedeydi Şanslıydık. Bir tanesinin ağıın tam dışında patlamamasını umalım."

516

Son Saat

Üçlü, iki füzenin daha, Rama'nın çevresindeki madde tarafından tuzağa düşürölüp etrafının sarılmasını izledi. Richard ayağa kalktı. "Şimdi geçici bir aramız var" dedi. "Bundan sonraki çarpmaya üç dakika var -sonra peş peşe dört füze geliyor."

Nicole de ayağa kalkmıştı. General O'Toole'un sırtını tuttuğunu görünce, "İyi olduğına emin misin Mic-hael?" diye sordu O'Toole ekranı izlemeye devam ederken başını salladı. Richard, Nicole'ün yanına gelerek elini tuttu ve bir dakika sonra duvarın yanında birlikte yere oturup bir sonraki çarpmayı beklemeye başladılar.

Çok fazla beklemediler. Birincisinden çok daha güçlü ikinci bir yan kuvvet yirmi saniye içinde onlara çarptı Işıklar tekrar söndü ve yerin titremesi kesildi. Nicole karanlıkta O'Toole'un güçlölkle nefes aldığını duyabiliyordu "Michael," dedi "yaralandın mı?"

Hemen yanıt almayınca, Nicole onun tarafına doğru emeklemeye başladı. Bu bir hataydı çünkü, güçlü üçüncü darbe geldiğı zaman tutunabileceğı hiçbir şey yoktu. Nicole vahşice duvara fırlatılarak başının yan tarafını çarptı.

Richard, şehri incelemek üzere New York'a çıktığı zaman, General O'Toole Nicole'ün yanında kaldı. Richard döndüğü zaman iki adam sessizce konuştular. Çok az hasar vardı. Son füzenin de tuzağa düşmesinden otuz dakika sonra, ışıklar geri geldi ve yer yerinden sarsılmaya başladı "Gördün mü?" dedi Richard gergin bir sırtımayla. "Sana iyi olacağımızı söylemişim. Önemli olan her şeyi üç kez yapıyorlar."

Nicole bir saat kadar daha baygın kaldı. Son birkaç dakikadır hem yerin titrediğinin, hem de odanın karşı tarafındaki konuşmaların belirsizce farkındaydı. Nicole çok yavaş gözlerini açtı.

517

RAMA-II

13 X

Richard'ın "Net etki," dediğini duydu, "hiperbol boyunca hızımızı artırmak olacak. Böylece Dünya'nın yörüngesinden, gezegen daha o noktaya varmadan çok önce geçeceğiz."

"Dünya'ya ne kadar yaklaşıcağıız?"

"Çok yakın değil. Bu, manevranın ne zaman sona ereceğine bağlı. Eğer şimdi durursa, bir milyon kilometre kadar uzaktan geçeriz.,. Ay'a olan uzaklığın iki katından biraz fazlasıyla."

Nicole doğrulup gülümsedi ve neşeli bir tavırla, "Günaydın," dedi.

İki erkek hemen yanına geldiler. "İyi misin, canım," diye Richard sordu

Nicole kafasının yan tarafındaki şişi eliyle yoklarken, "Sanırım," dedi.

"Herhalde bir süre baş ağrısı çekeceğim. İki erkeğe bakarak, "Ya sen, Michael?" diye sordu. "Büyük patlamadan hemen önce senin için kaygılandığımı hatırlıyorum."

/"İkincisi tüm soluğumu kesmişti," diye O'Toole ya-/nıtladı. "Ama üçüncü bombaya karşı hazırlıklı olacak kadar şanslıydım Ve sırtım da artık iyi görünüyor."

Richard, Rama'nın göksel alıcılarından öğrendiklerini açıklamaya başladı. "Onun son kısmını duydum," dedi Nicole. "Anladığıma göre Dünya'yı tümüyle geçip gideceğiz." Richard onun kalkmasına yardım etti. "Fakat nereye gidiyoruz?"

Richard omuzlarını silktili, "Şimdiki yörüngemizin civarında hiçbir gezegen veya asteroit gibi bir hedef yok. Hiperbolik enerjimiz artıyor. Eğer hiçbir şey değişmezse, Güneş Sisteminden tümüyle uzaklaşacağız."

Nicole yavaşça "ve yıldızlararası yolcular olacağız" dedi.

General O'Toole, "Eğer o kadar yaşarsak," diye ekledi.

Richard uysal bir gülümsemeyle, "Ben kendi adıma,

518

r

Son Saat

" dedi, "bundan sonra olacaklar için artık kaygılanmayacağım. En azından şimdilik. Nükleer hücum alayından kurtuluşumuzu kutlamayı planlıyorum. Yukarı çıkıp Michael'ı bazı yeni dostlarla tanıştırmayı öneriyorum Kuşlarla mı yoksa sekiz bacaklı örümceklerle mi tanıştıralım?"

Nicole başını sallayarak gülümsedi, "Sen umutsuz bir vakasın, Wakefield Seni hiçbir şekilde engellememe ..."

"Mutlu birleşmesine hiçbir engel yok bence Gerçekten sevenlerin;"

TB birden konuşmaya başlamıştı. Kozmonotların üçü de şaşkırdılar. Minik robota bakarak kahkalarla gülmeye başladılar

"...sevgi demem sevgiye

Bir dönemlik yaparsa bir değişme görünce,

Başka yola saparsa sevgili saptı diye:

Hayır, sevgi besbelli sağlam bir nirengidir. ."*

Richard TB'yi alarak kapattı. Nicole ve Michael hâlâ gülüyorlardı. Richard her ikisini de ayrı ayrı kucakladı ve küçük robotu başının üstünde tutarak

"Üçümüzden daha iyi yol arkadaşı düşünemiyorum," dedi, "Her nereye gidiyorsak."

A e, s 273 C.Yh.n)

RAMA-II

SONSÖZ

Arhur C. Clarke

Yazarlık tek başına yapılan bir iştir ve birkaç on yıl geçtikten sonra en katı benciller bile sık sık bir arkadaş özlemi duyabilirler. Fakat sanatın herhangi bir dalında işbirliği riskli bir iştir ve ne kadar çok insan işe karışır, başarı şansı o derece azalır. Moby Dick'm Hermann Melville ve Nat Hawthorne tarafından, ya da Harp ve Sıılh'un Leo Tolstoy ve Freddie Dostoyevski tarafından ve Van Turgenev'in ek diyaloglarıyla yazılmış olduklarını düşünebiliyor musunuz? Elbette, birkaç yıl öncesine kadar, hiçbir yazarla kurgusal bir yapıtta işbirliği yapmak aklımdan bile geçmezdi. Kurgusal olmayanlar farklıydı. 14'ten az olmayan, çok yazarlı projelerde yer almıştım (ikisi Life'in editörle-riyleydi ki bundan daha katmerlisini düşünemezsiniz! Fakat kurgusalda olamazdı! Eşsiz yaratıcılık ünümü dışarıdan birinin kurcalamasına izin vermeyeceğime emindim. Evet, kelime işlemci yolunda komik bir şey oldu. 1986 başlarında aracım Scott Meredith beni en ikna edici, "Ben sözümü bitirmeden hayır deme," tonuyla aradı. Anlaşıldığına göre, genç bir dahi film prodüktörü benim bir şeyimi -herhangi bir şeyimi- filme çekmeye kararlıydı Peter Gruber adını hiç duymamış olmama karşın, onun iki filmini (Gece yarısı Expresi, Derinlik) görmüş ve oldukça etkilenmişim. Scott bana, Peter'in son filmi, The Color Purple'ın yarım düzine Oskar'a aday olduğunu söylediği zaman daha da çok etkilendim. Ancak, Scott bana Peter'in beni film senaryosu yazarlığına döndürmek isteyen parlak fikirli bir arkadaşı olduğunu söylediği zaman içimden inledim. İnledim, çünkü bilimkurguda yeni fikirler yoktu ve gerçekten parlak bir

520

Sonsöz

fikir olsa, ben onu zaten düşünmüş olurum. Ve senaryolardan nefret ederim; çünkü son derece sıkıcı, neredeyse okunamaz ve bana göre de yazılamaz şeylerdir. Tıpkı fon müziği gibi, onlar da bir film prodüksiyonunun ara basamaklarından biridir. Onları yazmak için oldukça özel yeteneğe ihtiyaç vardır, fakat kendi başlarına bir edebi veya sanatsal değerleri yoktur. (Bir fon müziğinin hiç olmazsa bir güzelliği olur.)

Sonra Scott bana arkadaşının kim olduğunu açıkladığı zaman olayı kavrayabildim. Birdenbire proje gerçekten çok heyecan verici görünmeye başlamıştı çünkü Peter Guber ile yapacak bir şeyim olmamasına karşın Stanley Kubrick ile yapacak çok şeyim vardı.

Geriye dönüş. Yirmi yıl önce, 2001: Bir Uzay Efsanesi'nde Stanley ve ben Jüpiter'in uydularını ziyaret ederken, bu tümüyle bilinmez dünyaların, filmimizden çok sonra robotlar tarafından inceleneyeceğini hayal bile etmemiştik Mart ve Temmuz 1979'da iki Voyager sondası, Io, Europa, Ganymede ve Callisto'nun, hayal bile etmeye cesaret edemeyeceğimiz kadar tuhaf dünyalar olduklarını göz önüne serdi. Jüpiter'in dev uydularının çarpıcı görüntüleri - kaçınılmaz olarak- benim 2010-. Uzay Efsanesi-2yi yazmama olanak sağladı. Bu sayede, Peter Hyams 1984'te kitabı filme çekerken Jüpiter bölümlerinin hayalden

çok gerçeğe dayanması mümkün oldu ve çekimlerin çoğunda arka planda Voyager uzay aracından gelen gerçek görüntüleri kullanabildi.

1979 görevlerinin son derece şaşırtıcı olmasına karşın, on yıl içinde bunların çok üstüne çıkılması güvenle bekleniyordu. Voyager uzay gemisi Jüpiter'in çevresinde sadece birkaç saat kalmış ve Satürn yolunda dev gezegen ve uydularının yanından hızla geçmişti. Fakat Mayıs 1986'da Nasa, daha büyük amaçlı uzay sondası olan Ga-lileo'yu fırlatmayı planladı. Bu sadece yanından geçip gitme olayı olmayıp bir buluşma olacaktı. Galileo, 1988 yılından başlamak üzere iki yıl süreyle yörüngede kala-

521

RAMA-II

rak, Jüpiter ve uydularının ayrıntılı bir araştırmasını yapacaktı. 1990'dan itibaren de, eğer her şey yolunda giderse, bu egzotik dünyalarla ilgili olarak öylesine yeni bilgi akımı olacaktı ki, üçüncü uzay efsanesi kaçınılmaz hale gelecekti. Benim de yazmayı planladığım buydu. Kendimi tümüyle Galileo'ya adanmıştım ve amatör bir bilimkurgu yazarının fikirleri beni hiç ilgilendirmiyordu. Onu nezaketle nasıl reddedecektim? Bunu düşünüp dururken Scott devam etti:

"Peter Guber, sadece otuz altı saat için, bu çocuğu seninle tanıştırmak amacıyla Sri Lanka'ya uçmak istiyor. Adı Gentry Lee ve sana onu biraz tanıtayım. Kendisi Jet İtiş La bora tu varı'nda (JPL) çalışıyor ve Galileo projesinin başmühendisi Bu projeyi duymuş muydun?"

Hafifçe, "Evet," dedim.

"Ve ondan önce de Mars'tan o harika resimleri gönderen Viking inicilerinin Görev Planlama Müdürü'ydü. Halkın uzayda olanları değerlendiremediğini hissettiği için, arkadaşın Cari Sağan'la, Kozmosu yapmak için bir şirket kurdu. Tüm TV dizilerinin müdürüydü..."

"Yeter," diye bağırdım. "Bu adamla buluşmam gerek. Bay Gabor'a, onu hemen buraya getirmesini söyle."

"Adı," dedi Scott, "Guber. Peter Guber." ' Neyse, ikisinin Sri Lanka'ya uçmaları kararlaştırıldı ve eğer Gentry'nin fikrini (ve tabii Gentry'yi de) beğenirsem, bir taslak hazırlayacaktım -içinde tipleri, mekanları, konuyu ve usta bir senaryo yazarının bir senaryo üretebileceği her şeyi olan belki bir düzine sayfa.

12 Şubat 1986'da Colombo'ya geldiler -Challenger faciasından iki hafta sonra. 1986 uzay için büyük bir yıl olacaktı, fakat şimdi tüm NASA programları her yönden karmakarışık. Özellikle, Galileo yıllarca ertelenecekti. 1995'ten önce Jüpiter'in aylarından başka bir haber alınamayacaktı. Efsane-3'ü unutabilirdim - aynı şekilde Gentry de Galileo ile ilgili bir şey yapmayı , projesini Ca-pe'ten alarak bir yerde saklamaktan başka, unutabilirdi.

522

Sonsöz

Neyse ki Guber-Lee-Clarke zirvesi mutlu bitti ve izleyen birkaç hafta boyunca, kavramlar, tipler, arka planlar, konu -Beşik adını verdiğimiz hikayemiz için uzaktan bile yararlı olduğuna inandığım her şeyle ilgili bir sürü yararsız disket doldurdum. Bir zamanlar birisi kurgusal bir kitap yazmanın seçenekleri elemek olduğunu söylemişti. Çok doğru: bir defasında, yarattığım her olasılık çeşidini kullanmaya kalksam, yarım milyar Beşik için yeterli malzeme olduğunu hesapladım.

Sonunda seçtiğim bir tanesini, 4000 kelimelik bir taslak halinde Gentry'e yolladım. Onu beğendi ve tekrar, ayrıntıları tamamlamak üzere, Sri-Lanka'ya uçtu. Eski başkent Candy'nin üstündeki dağlarda, üç günlük bir maraton sonunda, bildiğim en muhteşem manzaranın zihin dağıtıcı etkisine karşın, sonunda romanın temelini oluşturacak, 8000 kelimelik, baş-oita-son kısımları tamamladık. Bundan sonra, sık telefon görüşmeleriyle ve metrelerce basılı kağıdı okyanus ötesine göndererek, işbirliğimizi sürdürdük.

Bu arada ikimizin de başka projelerle de uğraşmasına rağmen, yazım işi yılın büyük bölümünü aldı. Gentry'nin İngiliz ve Fransız edebiyatında benden oldukça daha iyi olduğunu anladıktan sonra (o zamana kadar bu gibi sürprizlere alışıklık kazanmıştım) kendi üslubumu ona kabul ettirme çabalarımın, kahramanca vazgeçtim. Beşik, ortak adımız altında yayımlandığı zaman, bu, bazı

bağımlı Aithur C. Clarke okuyucularını hangi pasajlarda düzeltmeler yaptığımı araştırarak kadar, rahatsız etti. Dünyadaki diyalog parçalarının, Genti'y'nin, JPL'nin yıldız hareketleri bölümünün güçlü yumruklu, içkiye dayanıklı mühendis ve matematikçileriyle geçirdiği ve Bessel fonksiyonları veya çizgisel olmayan kısmi diferansiyel denklemleri çözmek için girişilen yumruk kavgaları nedeniyle Pasadena polislerinin sık sık çağrıldığı yılların sonucu olduğunu açıkladım. Gene de, bildiğim kadarıyla, hiçbir okul yönetimi

523

RAMA-II

Beşikin kütüphane raflarından kaldırılması için talepte bulunmadı. Bunu belirtiyorum, çünkü şaşkın bir öfkeyle, on yıl önce, böyle bir şeyin Jmperial Earth'un başına geldiğim yeni öğrenmiş bulunuyorum. Dahası, ilgili okul idaresi, benim yazdığını herhangi bir şeyin bulunduğu bir grup kitaba da yasaklama koymuş.

O zamanlar bundan haberim olmasını isterdim.O bağımlılık çıraqlarına, kendilerini rahatsız eden kitabın 'Körler için kitaplar" uyarlamasını kaydeden hanımın beklenmeyen bir şekilde yükselerek, İngiltere'nin ilk Hukuk Lordu ile evlendiğini anlatarak eğlenirdim.

Her ne kadar, Beşik, aslında bir film projesi olarak tasarlanmış ve Warner Film tarafından bir takım hazırlıklar yapılmış olsa da, perdeye ulaşması artık uzak görünüyordu Çünkü, büyük şanssızlıkla, bir dünyadışı sualtı filmleri zinciri kitabın basıldığı zamanda ortaya çıkmış ve çoğu da bir iz bırakmadan batmıştı Fakat, memnuniyetle söylüyorum, Peter Guber başarıdan başarıya koşuyordu. Son yapımları, Eastvick'in Cadıları, Sisteki Goriller \& Yağmur Adam çok iyi karşılanmıştı; bu küçük liste bile onun olağandışı ve uğraşmaya değer projelere ilgisini gösteriyor Kaçınılmaz olarak çevrim geri geldiği zaman Beşiki yapacağından eminim. İnsanların değişen ilgileri ve filmler arasında bir gelgit var.

Gentry'yle çalışmaktan çok memnun kalmama karşın Beşiki sallamayı bitirdiğimiz zaman, bundan sonraki iş-birliğimizle ilgili hiçbir fikrim yoktu Çünkü Halley kuyrukluyıldızı tüm yaşamıma hakim olmuştu. Göklere hakimiyeti bittiği zaman, bir sonraki görünmesinin 2061'de olacağını ve bunun da üçüncü efsane için mükemmel bir fırsat olduğunu fark ettim (Eğer çok geciken Galileo, umulduğu gibi 1995'te çalışmaya başlar ve geriye Jüpiter sistemiyle ilgili megabitlerce yeni bilgi yollarsa, son efsane gelebilir Ama şimdiden hiçbir söz veremem.)

1987 yazında, 2061. Uzay Efsanesi-3, kitapçılarda iyi

524

Sonsöz

iş yapıyordu, teşekkür ederim, ve ben de bir yazarın, bir proje üzerinde çalışmadığı zaman hissettiği, insanı devamlı rahatsız eden suçluluk duygulan içindeydim. Birden, o projenin karşımdan bana bakmakta olduğunu fark ettim. On beş yıl önce, Rama 'yla Buluşma'mın en son satırları şöyleydi: "Kamalılar her şeyi üç kez yaparlar." Şimdi, bu sözcükler, benim, son düzeltmeleri yaparken son anda yaptığım bir değişiklikti. Aklımda -yemin ederim-kitabın devamını yapmak gibi bir düşünce yoktu; sadece bana doğru ve yoruma açık bir kitap sonu gibi gelmişti. (Gerçek yaşamda da, elbette hiçbir öykü bitmez.)

Birçok okuyucu -ve kitap eleştiricisi- daha başından bir üçleme planladığım fikrine atladılar. Fakat planlama-mıştım -ancak şimdi bunun mükemmel bir fikir olduğunu anlıyorum. Ve, Gentry de tam bu işin adamıydı: Kamalıların bir sonraki görünüşünde işe yarayacak gök mekaniği ve uzay donanımıyla ilgili tüm deneyimlere sahipti.

Beşikte yapmış olduğuma çok benzer bir şekilde, hızla olasılıklar dağılımını hazırladım ve oldukça kısa bir süre sonra Rama IIdoğmuştu. Rama'ntn Bahçesi ve Rama Açıklıyor 1989-1991 devresinde bunu izleyecek.

Böylece bir kez daha Gentry Lee, Sri Lanka tepelerindeki çıldırtıcı toplantılara katılmak için Pasifik'i aşmaya, postacı da bisikletinde dengelemek zorunda kaldığı basılı kağıt kümelerinden yakınmaya, başladı. Fakat bu devrede, teknoloji bizim kıtalararası çalışmalarımızı hızlandırmıştı. Artık faks aleti, neredeyse birbirimizle anında fikir alışverişi yapmamıza olanak veriyor ki bu, Peter Hyams ve benim 2010'un senaryosunu yazarken kullandığımız elektronik posta bağından çok daha kullanışlı (.EfsaneDosyasına bakınız.)

Böyle uzak mesafeli işbirliği için söylenecek çok şey vardır; eğer birbirlerine çok yakın olurlarsa, ortak yazarlar önemsiz şeylerle çok zaman kaybedebilirler. Yalnız

525

RAMA-II

bir yazar da, çalışamama nedeni olarak bir sürü mazeret ileri sürebilir, ama iki kişi olunca olasılıklar dengeleniyor.

Ancak, bir yazarın işini ihmal etmesini de açıklayabilmenin bir yolu yoktur. Kulakları sağır edecek kadar gürültüyle horlamakta bile olsa, bilinç altında çok ciddi bir çalışma içinde olabilir. Ve ikimiz de, edebiyat, bilim, sanat veya tarih konularında yaptığımız cılgınca araştırmaların, yararlı öykü öğeleri sağlayabileceğini biliyorduk.

Örneğin, Kama //nin yazımı sırasında, Gentry'nin, Aquitaine'li Eleanor'a aşık olduğu iyice belli oldu (endişelenme Stacey, kadın öleli 785 yıl olmuş) ve benim, Gentry'yi, kadının şaşılacak yaşamına sayfalar ayırmaktan vazgeçirmek için oldukça ince taktikler uygulamam gerekti. (Eğer Aquataine'li Eleanor'un yıldızlararası bir macerayla uzaktan veya yakından nasıl bir ilişkisi olduğunu merak ederseniz, dağarcığımız emrinizdedir.)

Gentry'den, İngiliz ve Fransız tarihiyle ilgili ve bana okulda hiç öğretilmemiş olan çok şey öğrendim. Kraliçe Eleanor'un, oğlu, gözüpek savaşçı-Kral Arslan Yürekli Richard'ı askerlerinin önünde, tahta bir varis getiremediği için azarladığı olay, herhalde İngiliz askeri tarihinin en ilginç anlarından bindir. Ne yazık ki, tıpkı bir mafya babasına benzeyen fakat gerçekte baba olamayan bu cesur fakat eşcinsel Corleone üzerinde çalışmamıza olanak yoktu... tanV tersine, Gentry'nin beşinci çocuğu Rama linin sonuna doğru geliyor.

Fakat, Gentry'nin henüz doğmamış en sevgili yaratısı, Siena'h Aziz Michael ile tanışacaksınız. Bir gün Gentry'nin, benim çok az yardım veya müdahalemlle, kendi adıyla yazdığı kitaplarında, ona rastlayacağınızdan eminim.

Bu sözleri yazarken, dört bölümlük ortaklığımızın yarısına yaklaşmış bulunuyoruz. Devamının nasıl olacağını bilmemize karşın -Kamalıların dağarcıklarında bizler için bir sürü yeni sürprizi olduğuna eminim...

526

RAMA-II

TEŞEKKÜRLER

İki yıllık dönemde, sayısız konuşmalar sırasında, birçok insanın bu kitaba katkısı oldu. Yorum ve kavrama yetenekleriyle özellikle yararlı olanlar Bebe Bar-den, Paul Chodas, Clayton Frohman, Michael Glass-mann, Bruce Jakosky, Roland Joffe, Gerry Snyder ve lan Stewart'tır.

Lou Aronica, Malcolm Edwards ve Russ Galen üçlüsünün her birinin kitaba önemli katkıları oldu. Onların düzeltme yetenekleri, bu kitabın son şeklini almasında çok etkili oldu.

Rahip Martin Slaught'a, General O'Toole'un yaratılmasında, zorunlu dinsel katkısından ve Peter Guber'a, yazarları iki yıl önce bir araya getirmiş olmasından dolayı özellikle teşekkür ediyorum.

Son olarak, Mr. Lee'nin ailesine hiçbir teşekkür çiçeği yollamadan "TEŞEKKÜRLER" tamamlanmış sayılmaz. Eşi Stacey ve beş küçük oğlu, Cooper, Austin, Robert, Patrick ve Michael, büyük bir hoşgörüyü, onun dünyanın yansını geçerek Sri Lanka'ya gelmesi gereken yolculuklarına izin verdiler ve kitabıyla bütünleşmesi için gerekli özel zamanı ona sağladılar.

527